

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 293

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

47 tomas

2004 m. lapkričio 30 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

I Informacija

Audito rūmai – 2003 finansinių metų metinė ataskaita

2004/C 293/01

Ataskaita apie veiklą, finansuojamą iš biudžeto, su Institucijų atsakymais..... 7

2004/C 293/02

Iš šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita su Institucijų atsakymais 315

Šis OL panaikina ir pakeičia OL C 293, 2004 11 30.

LT

Kaina: 54,00 EUR

PRATARMĖ

1. Audito Rūmai, nepriklausomas Europos Sąjungos išorės auditorius, kiekvienais metais skelbia metinę ataskaitą. Ši ataskaita yra sprendimo dėl biudžeto įvykdymo sudėtinė dalis (EB sutarties 276 straipsnis ir finansinio reglamento 143 straipsnis). Sprendimu dėl biudžeto įvykdymo Europos Parlamentas, gavęs Tarybos rekomendacijas, atleidžia Komisiją, kaip instituciją, atsakingą už biudžeto įgyvendinimą, nuo tolesnės atsakomybės, susijusios su biudžeto valdymu, ir pabaigia metinį biudžeto vykdymo procesą.
2. EB sutarties 274 straipsnis priskiria Komisijai biudžeto įgyvendinimo kompetenciją ir atskaitomybę, atitinkančias teisės aktų ⁽¹⁾ nuostatas, susijusias su gero finansų valdymo principais. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija, užtikrindamos, kad asignavimai būtų naudojami laikantis gero finansų valdymo principų. Bendrijos išlaidas įvairiais lygmenimis kontroliuoja Komisija, taip pat valstybės narės ir gavėjo valstybės administracijos. Audito Rūmų vaidmuo – įvertinti finansų valdymą visoje sistemoje, siekiant gerinti Europos Sąjungos biudžeto valdymą.
3. Pagal EB sutartį nuo 1994 finansinių metų Audito Rūmai turi kasmet pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai Europos Bendrijų tų metų finansinių ataskaitų, kurias rengia ir už kurias atsako Komisija, patikimumo ir ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Šis pareiškimas, kuris yra grindžiamas konkrečiais kiekvienos stambios Bendrijos veiklos srities vertinimais, sudaro svarbiausią Audito Rūmų metinės ataskaitos dalį.
4. Be metinės ataskaitos, Audito Rūmai skelbia specialiasias ataskaitas konkrečiomis temomis ir pateikia nuomones apie pasiūlymus dėl Europos Sąjungos teisės aktų, susijusių su finansais. Šios ataskaitos ir nuomonės yra skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei Audito Rūmų interneto svetainėje www.eca.eu.int. Šios ataskaitos II priede pateikiamas Audito Rūmų per penkis pastaruosius metus priimtų ataskaitų ir nuomonių sąrašas.
5. Šiuo metu *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* yra paskelbtos Audito Rūmų finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2003 m. gruodžio 31 d., kartu su išorės auditoriaus ataskaita. Ataskaitoje yra patvirtinta, ar finansinės ataskaitos atspindi teisingą ir nešališką požiūrį į finansinę būklę ir rezultatus. Joje pateikta išvada dėl administracinių ir apskaitos procedūrų, gero finansų valdymo ir vidaus kontrolės sistemos.

⁽¹⁾ Be sprendimų, Tarybos reglamentų ir direktyvų, susijusių su pajamomis („nuosavais ištekliais“) ir Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, dar yra konkretūs įvairių Europos Sąjungos politikų ir instrumentų įgyvendinimo reglamentai. Europos plėtros fondams taikomas atskiras reglamentų rinkinys.

AUDITO RŪMAI

Vadovaudamiesi sutarčių nuostatomis (EB sutarties 248 straipsnio 4 dalis ir EAEB sutarties 160 C straipsnio 4 dalis) ir 2002 m. birželio 25 d. Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 143 straipsniu ir 181 straipsnio 2 dalimi ir 2003 m. kovo 27 d. Europos plėtros fondams taikomo finansinio reglamento 116 straipsniu ir 135 straipsnio 2 dalimi, Europos Bendrijų Audito Rūmai savo 2004 m. spalio 6—7 d. posėdyje priėmė

METINĘ ATASKAITĄ

už 2003 finansinius metus

(2004/C 293/01)

Ataskaita kartu su institucijų atsakymais į Audito Rūmų pastabas buvo perduota institucijoms, atsakingoms už sprendimo dėl biudžeto įvykdymo priėmimą, bei kitoms institucijoms.

Juan Manuel FABRA VALLÉS
(Pirmininkas)
Giorgio CLEMENTE
Hubert WEBER
Aunus SALMI
François COLLING
Maarten B. ENGWIRDA
Jean-François BERNICOT
Robert REYNDERS
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Lars TOBISSON
Hedda von WEDEL
David BOSTOCK
Morten Louis LEVYSOHN
Ioannis SARMAS
Július MOLNÁR
Vojko Anton ANTONČIČ
Gejza HALÁSZ
Jacek UCZKIEWICZ
Josef BONNICI
Irena PETRUŠKEVIČIENĖ
Igorš LUDBORŽS
Jan KINŠT
Kersti KALJULAI

TURINYS

Bendrasis įvadas	<i>Puslapis</i> 5
-------------------------------	----------------------

ATASKAITA APIE VEIKLĄ, FINANSUOJAMĄ IŠ BIUDŽETO

1 skyrius	— Patikinimo pareiškimas ir patvirtinanti informacija	9
2 skyrius	— Biudžeto valdymas	47
3 skyrius	— Nuosavi ištekliai	67
4 skyrius	— Bendra žemės ūkio politika	89
5 skyrius	— Struktūrinės priemonės	151
6 skyrius	— Vidaus politikos, įskaitant mokslinius tyrimus	191
7 skyrius	— Išorės veiksmai	227
8 skyrius	— Pasirengimo stojimui parama	249
9 skyrius	— Administracinės išlaidos	271
10 skyrius	— Finansiniai instrumentai ir bankininkystės veikla	301

IŠ ŠEŠTOJO, SEPTINTOJO, AŠTUNTOJO IR DEVINTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDŲ (EPF) FINANSUOJAMOS VEIKLOS ATASKAITA	315
---	-----

PRIEDAI

I priedas	— Finansinė informacija apie Europos Sąjungos biudžetą	III
II priedas	— Per paskutinius penkerius metus Audito Rūmų patvirtintos atskaitos ir nuomonės	XIX

BENDRAS ĮVADAS

0.1. Audito Rūmų 27 metinės ataskaitos už 2003 finansinius metus sandara lieka tokia pat kaip ir 2002 metų: 1 skyriuje pateiktas patikinimo pareiškimas ⁽¹⁾; pastabos dėl biudžeto valdymo pateiktos 2 skyriuje; 3–9 skyriai skirti nuosaviems ištekliams ir iš įvairių biudžeto skyrių finansuojamoms veikloms; 10 skyriuje pristatomos finansinės priemonės ir bankinė veikla. Audito Rūmų pastabos apie Europos plėtros fondus kartu su patikinimo pareiškimu šiame dokumente pateikiami atskirai. Komisijos (ar atitinkamai kitų institucijų) atsakymai pristatomi kartu su Audito Rūmų pastabomis.

0.2. Kaip ir ankstesniais metais, įplaukoms ir svarbiausioms išlaidų sritims skirtus skyrius, atspindinčius finansinės perspektyvos kryptis ⁽²⁾, iš esmės sudaro detali audito darbų, atliktų patikinimo pareiškimo kontekste, analizė ir rezultatai. Šių „specialiųjų įvertinimų“ ⁽³⁾ pagrindu parengtas patikinimo pareiškimas, kuris pateikiamas 1 skyriuje. Skyriuose pristatomi ankstesnių auditų pagrindu parengtų rekomendacijų įgyvendinimo patikrų rezultatai. Jie taip pat apima 10 specialiųjų ataskaitų, kurias Audito Rūmai paskelbė po paskutinės metinės ataskaitos paskelbimo. 3–9 skyrių prieduose pateikiama informacija, naudojama vertinant Europos Sąjungos biudžeto finansinį valdymą.

0.3. Ši ataskaita leidžiama tuo metu, kai Europos Sąjungoje vyksta reikšmingos permainos: Sąjungos išplėtimas iki 25 valstybių narių; derybos dėl ES konstitucinės sutarties; Europos Parlamento atnaujinimas ir išplėtimas; pagaliau Komisijos keitimas vykstant administracinei reformai, kuria siekiama geriau įgyvendinti Europos Sąjungos politikas ir tobulinti finansų valdymą. Be to vyksta derybos dėl būsimo Europos Sąjungos finansavimo ir išlaidų 2007–2013 metų finansinės perspektyvos laikotarpiu.

⁽¹⁾ Vadovaujantis Finansinio reglamento (OL L 248, 2002 9 16) 129 straipsnio 4 dalimi, patikinimo pareiškimas kartu su Europos Bendrijų metinėmis konsoliduotomis ataskaitomis taip pat skelbiamas atskirame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽²⁾ Finansinės perspektyvos yra sudaromos susitarimu tarp Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos; viena vertus, jos nustato išlaidų ribas asignavimams, patvirtintiems kiekvienai iš septynių išlaidų kategorijų (pozicijų), ir kita vertus, – ribas bendrai išlaidų, skirtų asignavimų mokėjimams, sumai. Šioje ataskaitoje nėra atskiro skyriaus, skirto rezervų pozicijai, nes pastarajai skirtos lėšos naudojamos tik perkėlimams į kitas pozicijas.

⁽³⁾ EB steigimo sutarties, iš dalies pakeistos Nicos sutartimi, 248 straipsnio 1 dalis.

0.4. Nepaisant to, kad Europos institucijos pagerino savo darbą, ir toliau reikia dėti pastangas užtikrinant ES biudžeto įgyvendinimą taip, kad būtų patenkinti teisėti Sąjungos piliečių lūkesčiai. Audito Rūmai iki šiol neturi pagrindo tvirtinti, kad svarbiausių biudžeto sričių priežiūros sistemų ir patikrų įgyvendinimas yra tiek veiksmingas, kad leidžia valdyti rizikos veiksnius bei užtikrinti ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Didžioji išlaidų dalis yra valdoma pasidalijamuoju ar decentralizuotu būdu, kuris reikalauja, kad per gerą praktiką ar reguliavimą būtų vykdoma adekvati ES fondų kontrolė. Audito Rūmų audito darbas ne kartą parodė, kad šitų išlaidų srityje padaroma nemažai pažeidimų.

0.5. Savo nuomonėje Nr. 2/2004 ⁽⁴⁾ Audito Rūmai pabrėžia, kad ES biudžetą būtina kontroliuoti veiksmingai ir produktyviai visuose administravimo lygmenyse. Jie mano, kad yra galimybių tobulinti kontrolės sistemų planus, nustatant aiškius ir pagrįstus uždavinius ir atsakomybę, užtikrinant veiksmingą koordinavimą, parūpinant informaciją apie šių sistemų sąnaudas ir naudą bei užtikrinant griežtą reikalavimų laikymąsi. Audito Rūmai siūlo išplėsti Bendrijos vidaus kontrolės ribas, užtikrinant veiksmingesnę ES biudžeto kontrolę. Tos ribos apimtų bendruosius principus ir normas, o jų pagrindu būtų plėtojamos naujos ar esamos kontrolės sistemos. Komisija drauge su valstybėmis narėmis turėtų skatinti vidaus kontrolės sistemų tobulinimą.

0.6. Antrajame šios metinės ataskaitos skyriuje aptariamas ypatingas iššūkis Europos Sąjungai: kaupiasi vis daugiau neįvykdytų įsipareigojimų, nes vėluojama įsisavinti teisiškai paskirtas lėšas. 2003 metų pabaigoje šių neišmokėtų lėšų suma, skaičiuojant pagal dabartines išlaidų normas, prilygo per penkerius metus mokėtina sumai – padėtis daug blogesnė nei atitinkamu praėjusios finansinės perspektyvos tarpsniu. Tokią padėtį sąlygoja perdėm ambicingas biudžetas ir tai, kad valstybės narės ir valstybės paramos gavėjos nesugeba įsisavinti Europos Sąjungos lėšų, iš dalies taip yra todėl, kad vėluojama parengti atitinkamus valdymo ir kontrolės reikalavimus, ir iš dalies todėl, kad stokojama Europos Sąjungos paramos sąlygas atitinkančių projektų.

⁽⁴⁾ Europos Bendrijų Audito Rūmų nuomonė Nr. 2/2004 dėl „vieningo audito“ (single audit) modelį (ir pasiūlymas dėl Bendrijos vidaus kontrolės sistemos) (OL C 107, 2004 4 30).

0.7. Sudarant 2007–2013 metų finansinės perspektyvos biudžetą, reikėtų parengti rimtas galimų išlaidų ir jų terminų prognozes. Didelė naujojo laikotarpio dalis turės būti skirta dabartinio 2000–2006 m. laikotarpio įsipareigojimams įvykdyti. Jeigu ateinančių laikotarpių nebus imtasi specialių priemonių lėšų įsisavinimui pagerinti, vėluojant įsisavinti lėšas dar labiau didės atotrūkis tarp planuojamo biudžeto ir realių išlaidų (o tai neigiamai atsilieps politikos įgyvendinimui).

0.8. Ateinančiais metais Audito Rūmai numato ir toliau stiprinti savo, kaip Europos Sąjungos nepriklausomos audito institucijos, vaidmenį. Pasinaudoję ES išplėtimu iki 25 narių, jie peržiūrėjo savo sprendimų priėmimo procedūras, siekdami paspartinti Audito Rūmų ataskaitų ir nuomonių pateikimą. Audito Rūmai nuolat stengiasi tobulinti audito metodus ir priemones bei mokyti savo darbuotojus dar geriau atlikti jiems patikėtas užduotis ir aktyviai prisidėti prie Europos Sąjungos finansų valdymo visais lygmenimis.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS DĖL ŠEŠTOJO, SEPTINTOJO, AŠTUNTOJO IR DEVINTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDUŲ (EPF) 2003 FINANSINIŲ METŲ

I. Europos Audito Rūmai (Audito Rūmai) išnagrinėjo šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo EPF 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų ataskaitas ir atliktas ūkines operacijas. Šios ataskaitos – tai finansinė atskaitomybė, finansinio įvykdymo ataskaitos bei Europos investicijų banko (EIB) ⁽¹⁾ pateikta informacija ir finansinė atskaitomybė. Laikydami finansinių nuostatų, Audito Rūmai Europos Parlamentui ir Tarybai teikia patikinimo pareiškimą apie EPF lėšų dalies, kurių finansinį vykdymą ⁽²⁾ užtikrina Komisija, ataskaitų patikimumą ir ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Audito Rūmai auditą atliko pagal savo audito standartus ir politiką. Jie parengti pagal visuotinai pripažintus audito standartus ir pritaikyti EPF kontekstui. Tokiu būdu Audito Rūmai turi tinkamą pagrindą pagrįsti toliau pateikiamą savo nuomonę.

II. Ataskaitų patikimumas

Išskyrus problemas, iškilusias dėl:

- a) skolų EPF, neištrauktų į balanso aktyvus 2003 m. gruodžio 31 d. (27,5 mln. eurų išleistais susigrąžinimo pavidimais), kurių visos sumos Audito Rūmai negali patvirtinti, nes nebuvo veiksmingų ⁽³⁾ vidaus kontrolės procedūrų;
- b) išankstinių mokėjimų (400 mln. eurų); kadangi Komisija nenurodė visos susigrąžinimo sumos, Audito Rūmai negali patvirtinti, kokia dalis turėtų būti pridėta prie nustatomos skolos;
- c) Stabex fondų; Komisija tik iš dalies gali nustatyti jų panaudojimą AKR šalyse (vis dar neišsami informacija 2003 m. pabaigoje);
- d) nepadaryto įrašo balanse apie į EIB pervestus ir nepanaudotus fondus (209 mln. eurų);

Audito Rūmų nuomone, 2003 finansinių metų finansinio įvykdymo ataskaitos ir 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų finansinė atskaitomybė patikimai atspindi šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo EPF finansinių metų pajamas ir išlaidas ir jų finansinę būklę finansinių metų pabaigoje.

⁽¹⁾ Atsižvelgiant į su devintuoju EPF susijusio finansinio reglamento 96 str. 1 dalies, 100 str., 101 str. ir 125 str. 2 dalies nuostatas; visų pirma, kalbama apie apskaitos pareigūno parengtą balansą ir atitinkamas ataskaitas bei pagrindinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno kartu su apskaitos pareigūnu parengtas valdymo sąskaitas su lentelėmis. Pateikiama keturių EPF konsoliduota finansinė atskaitomybė. Šis patikinimo pareiškimas nėra susijęs su EIB pateikta informacija ir finansine atskaitomybe (žr. 2 išnašą).

⁽²⁾ Atsižvelgiant į minėto finansinio reglamento 103 str. 3 dalį; atkreipiant dėmesį į to pačio reglamento 1 str., patikinimo pareiškimas nėra susijęs su devintojo EPF lėšų dalimi, kurią valdo ir už kurią yra atsakingas EIB.

⁽³⁾ Savo pareiškime už biudžeto vykdymą atsakingas generalinis direktorius pateikė dvi atsargias pastabas dėl EPF apskaitos sistemos: pirmą, susijusią su sunkumais, atsirandančiais modernizuojant pasenusią apskaitos sistemą, antrą, susijusią su apskaitos valdymu.

III. Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Priežiūros sistemų ir patikrų analizė

Kaip ir 2002 finansiniais metais, Audito Rūmai pabrėžė trūkumus, išryškėjusius atlikus EPF projektų auditą, ir nepakankamas kontrolės priemones, tikrinant sutarčių laikymąsi ir darbų, tiekimo bei kitų paslaugų įvykdymą; 2003 m. Audito Rūmai negalėjo iki galo pasiremti Komisijos priežiūros sistemomis ir patikromis dėl toliau paminėtų priežasčių:

- a) 2003 m. Komisija tęsė 2001 ⁽¹⁾ m. patvirtintų **vidaus kontrolės standartų** įgyvendinimą savo centrinėse tarnybose. Tačiau jų poveikis yra ribotas, nes jų taikymas atstovybėse bus vykdomas po dekoncentravimo proceso, kuris baigsis tik 2004 m. pabaigoje, be to, trūksta įgyvendintų priemonių koordinavimo;
- b) **veiksmų planai**, pradėti 2002 m. metinės veiklos ataskaitos metu ar patvirtinti 2003 m., buvo veiksmingi nustatant išorės audito struktūrą, laikantis audito išvadų, vertinant su išorės parama susijusią riziką ir susigrąžinant išlaidas. Tęsdama ir iki galo įgyvendindama šiuos veiksmų planus, ateityje Komisija galėtų nustatyti veiksmingą sistemą, ypač atstovybėse;
- c) atstovybėse ir AKR šalyse sutarčių ir išmokų priežiūros sistemos ir patikros, paprastai yra tinkamos, tačiau ateityje jų įgyvendinimas galėtų būti patobulintas.

Ūkinių operacijų auditas

Ūkinių operacijų auditas atliktas remiantis Komisijos Briuselyje dokumentais, tam tikrais atvejais, dokumentais AKR šalių atstovybėse, bei patikromis vietoje, atliktomis šiose šešiose valstybėse, siekiant patikrinti darbų, tiekimo bei kitų paslaugų įvykdymą. Audito Rūmai pažymi, jog jie išlaidų, susijusių su parama iš biudžeto, teisėtumo ir tvarkingumo patikrinimą baigė tuomet, kai parama buvo pervesta į šalių, paramos gavėjų, biudžetą. Auditu metu nepastebėta didesnių trūkumų.

Išvada apie ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą

Šios išvados paremtos priežiūros sistemų ir patikrų analizė bei tam tikrų operacijų auditu, taip pat EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos analize. Tuo vadovaudamiesi, Audito Rūmai mano, jog pastebėti trūkumai nėra reikšmingi, jog sąskaitose nurodytos pajamos, EPF asignavimai, finansinių metų įsipareigojimai ir mokėjimai iš esmės, yra teisėti ir tvarkingi.

2004 m. spalio 6 d. ir 7 d.

Pirmininkas
Juan Manuel FABRA VALLÉS

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Komisijos patvirtintas SEC (2001) 875.

1 SKYRIUS

Patikinimo pareiškimas ir patvirtinanti informacija

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Audito Rūmų patikinimo pareiškimas	I–IX
Sąskaitų patikimumas	II–IV
Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas	V–IX
Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija	1.1–1.88
Įvadas	1.1–1.6
Sąskaitų patikimumas	1.7–1.26
Pastabos dėl konsoliduotų ataskaitų apie biudžeto vykdymą	1.11–1.12
Pastabos dėl konsoliduotų finansinių ataskaitų: buhalterinis balansas	1.13–1.15
Iždo valdymas	1.16–1.21
Veiksmų planas apskaitos sistemai modernizuoti	1.22–1.26
Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas	1.27–1.54
Nuosavi ištekliai	1.27–1.30
Bendra žemės ūkio politika (BŽŪP)	1.31–1.34
Struktūriniai veiksmai	1.35–1.38
Vidaus politikos	1.39–1.42
Išorės veiksmai	1.43–1.46
Stojimo parama	1.47–1.50
Administracinės išlaidos	1.51–1.54
Komisijos vidaus kontrolės sistemos plėtra	1.55–1.87
Komisijos vadovybės pozicija	1.58–1.71
Pažanga administracinės reformos srityje	1.72–1.87

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS

I. Laikydami Europos Bendrijos steigimo sutarties 248 str. nuostaty, Audito Rūmai išnagrinėjo Europos Bendrijų 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigusią finansinių metų konsoliduotą metinę ataskaitą ⁽¹⁾. Audito Rūmai auditą atliko pagal savo audito strategiją ir standartus, pagrįstus tarptautiniais standartais, pritaikytais Bendrijos kontekstui. Tokiu būdu Audito Rūmai turi pakankamą atsparą toliau pateikiamai nuomonei pagrįsti. Kalbant apie nuosavus išteklius, Rūmų audito mastas šioje srityje yra ribotas ⁽²⁾.

Sąskaitų patikimumas

II. Audito Rūmų nuomone, konsoliduotos metinės Europos Bendrijų ataskaitos ir atitinkamos pastabos parengtos laikantis 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento nuostatų bei konsoliduotų finansinių pareiškimų prieduose nurodytų apskaitos principų, taisyklių ir metodų ⁽³⁾. Išskyrus III dalyje paminėtą pastabą, jos teisingai atspindi Europos Bendrijų finansinių metų pajamas bei išlaidas ir finansinę būklę metų pabaigoje.

III. Kadangi nebuvo efektyviai vykdomos įvairių pajamų ir avansinių mokėjimų vidaus kontrolės procedūros, Audito Rūmai negali įsitikinti, jog su įvairių skolininkų straipsniu susijusios operacijos įregistruotos teisingai ir išsamiai.

IV. Nepaisant II punkte pateiktos nuomonės, Audito Rūmai nori atkreipti dėmesį į tai, jog, kaip ir anksčiau, 2003 m. sąskaitų sudarymui naudojama apskaitos sistema nebuvo pritaikyta visų aktyvų įregistravimui užtikrinti. 2002 m. gruodžio 17 d. Komisija patvirtino Europos Bendrijų apskaitos modernizavimo veiksmų planą, kuris turėtų būti taikomas nuo 2005 m. sausio 1 d. Tačiau Audito Rūmai pastebi, jog tam, kad būtų visiškai įgyvendinti visi nauji apskaitos planai ir taisyklės, daug pastangų turės dėti sąskaitas konsoliduojančios institucijos.

Ūkinų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

V. Atsižvelgdami į savo auditų rezultatus, Audito Rūmai mano, jog konsoliduotų metinių Europos Bendrijų ataskaitų ūkinės operacijos, imant jas kaip visumą, yra teisėtos ir tvarkingos pajamų, išpareigojimų ir administracinių išlaidų atžvilgiu.

VI. Kalbant apie kitas išlaidas, Audito Rūmai nustatė, kad:

- a) vėl neišvengta esminio klaidų poveikio EŽŪOGF Garantijų skyriaus mokėjimams. Mokant išmokas už pasėlius klaidų pavojus mažesnis nei mokant išmokas už gyvūnus, tačiau klaidų padarymo rizika didesnė kitose išlaidų kategorijose, kurios nėra įtrauktos į integruotą administravimo ir kontrolės sistemą, nors jų patikrinimai mažiau efektyvūs. Vis dar lieka daug vietos pažangai visų žemės ūkio išlaidų srityje, siekiant pašalinti nustatytus rimtus priežiūros sistemų ir patikrų trūkumus;
- b) struktūrinių priemonių atveju, kaip ir ankstesniais metais, dėl sistemų, užtikrinančių ES biudžeto vykdymo priežiūrą ir kontrolę, nuolatinių trūkumų valstybių narių lygmenyje padarytos tokios pačios ir taip dažnai, kaip ankstesniais metais, pasitaikančios mokėjimų klaidos;

⁽¹⁾ Tai – „Pajamų ir išlaidų sąskaita: biudžeto vykdymas“ ir „Konsoliduotas balansas“, įtrauktos į Europos Bendrijų 2003 finansinių metų metinių ataskaitų I tomą.

⁽²⁾ Iš vienos pusės, Rūmų auditas sutelkia dėmesį į makroekonominę statistiką, kurios duomenų negalima audituoti tiesiogiai, iš kitos pusės, auditas neapima muitinėse nedeklaruoto importo.

⁽³⁾ Žr. Europos Bendrijų 2003 finansinių metų galutinių ataskaitų 1 tomo 1 priedą.

- c) vidaus politikos atveju, nustatytų priežiūros sistemų ir patikrų pagerinimų vis dar nepakanka, siekiant išvengti rimtų klaidų, susijusių su mokėjimų teisėtumu ir tvarkingumu. Mokslinių tyrimų bendrųjų programų atveju, klaidos veikiausiai išliks, jei nebus peržiūrėtos programos reglamentuojančios taisyklės;
- d) išorės veikslių atveju, išlieka palyginti nemažai teisėtumo ir tvarkingumo klaidų, toliau veikiančių ir institucijas, atsakingas už projektų įgyvendinimą, ir pačius projektus. Nors iš principo, 2003 m. buvo paskutiniai valdymo decentralizavimo metai, siekiant vis dar reikiamų pagerinimų, būtinų priežiūros ir kontrolės sistemoms, taip pat išlaidoms;
- e) Stojimo paramos atveju, jau 2002 m. buvo nustatyta priežiūros sistemų ir patikrų trūkumų – dabar dėl jų irgi atsirado klaidų, taip pat padidėjo poveikio operacijų teisėtumui ir tvarkingumui rizika.

VII. Audito Rūmai pažymi Komisijos pažangą vykdant jos vidaus kontrolės sistemos reformą bei teigiamą šios reformos poveikį operacijų, už kurių valdymą Komisija tiesiogiai atsakinga, teisėtumui ir tvarkingumui. Tačiau vis dar reikia tobulinti jų faktinį įgyvendinimą.

VIII. Kadangi bendro valdymo (žr. VI dalies a ir b punktus) ar decentralizuoto valdymo (žr. VI dalies d ir e punktus) ir netiesioginio centralizuoto valdymo (žr. VI dalies c punktą) srityje, kur operacijose gali pasitaikyti nemažai klaidų, būtina labiau pasistengti kuo efektyviau įgyvendinti priežiūros sistemas ir patikras, siekiant geriau valdyti su tuo susijusią riziką.

IX. Audito Rūmai pažymi, jog Komisija, kaip institucija, kuri pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 247 straipsnio nuostatas, yra atsakinga už biudžeto įvykdymą, 2003 metų generalinių direktoratų ir tarnybų metinės veiklos ataskaitų suvestinėje pirmą kartą pateikė analizę, nagrinėjančią patikinimą dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, kuri patvirtina priežiūros sistemos ir patikros. Šią analizę, iš esmės, patvirtino Audito Rūmų atliktas auditas.

2004 m. spalio 6 d. ir 7 d.

Juan Manuel FABRA VALLÉS
Pirmininkas

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

PATIKINIMO PAREIŠKIMĄ PATVIRTINANTI INFORMACIJA

Ivadas

1.1. Laikydami EB sutarties 248 straipsnio, Audito Rūmai pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai patikinimo pareiškimą, patvirtinantį sąskaitų patikimumą ir ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą (DAS). Nuo 2002 finansinių metų dėl Nicos sutarties, kuri išplėtė Audito Rūmų įgaliojimus, suteikdama jiems teisę papildyti šį pareiškimą konkrečiais kiekvienos iš pagrindinių Bendrijos veiklos sričių vertinimais, Audito Rūmai siekė sustiprinti savo pareiškimo pagrindus, sistemingiau nagrinėdami, kaip veikia priežiūros sistemos bei kontrolė, Komisijos įsteigtos kiekvienai iš šių pagrindinių sričių.

1.2. Darbo, tiriant Europos Bendrijų sąskaitų patikimumą, tikslas – pakankamai įsitikinti, kad visos pajamos, išlaidos, aktyvai ir įsipareigojimai buvo tinkamai registruoti, o metinės ataskaitos teisingai rodo finansinę padėtį metų pabaigoje.

1.3. Darbo, tikrinant ūkinių operacijų įvykdymo teisėtumą ir tvarkingumą, tikslas – sukaupti pakankamai tiesioginių ar netiesioginių įrodymų, patvirtinančių, kad ūkinės operacijos neprieštarauja taikomiems reglamentams ar sutarčių nuostatoms, ir kad bendroji šių operacijų suma paskaičiuota teisingai.

1.4. Vertindami ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, Audito Rūmai savo pareiškimą pagrindė keliais skirtingais šaltiniais:

- a) priežiūros sistemų ir patikrų veikimo Bendrijos institucijose, taip pat valstybėse narėse ir trečiose šalyse apžvalga;
- b) kiekvienos iš pagrindinių sričių sandorių pavyzdžių apžvalga, atliekant patikras iki pat galutinio naudos gavėjo lygmens;
- c) Generalinių direktorių teikiamų metinės veiklos ataskaitų bei deklaracijų ir jų rengimo procedūrų analize;
- d) prirėkus ir kitų, nepriklausomų nuo Bendrijos valdymo procedūrų auditorių darbo apžvalga.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.5. Audito Rūmai vėl atkreipė ypatingą dėmesį į Komisijos pastangas reorganizuoti savo vidaus kontrolės sistemą ir toliau tęsti veiksmų planus, pridėtus prie jos generalinių direktorių pateiktų metinių ataskaitų ir deklaracijų už 2001 bei 2002 finansinius metus suvestinių (žr. 1.55–1.87 punktus).

1.6. Galiausiai, ir apskritai, ir kiekvienos pagrindinės srities atžvilgiu, Audito Rūmai norėjo pateikti tam tikrą esminę informaciją, kuri ilgam galėtų tapti pagrindu šių sričių stebėsenai bei vertinimui plėtoti. Ši esminė informacija lentelių pavidalu pateikiama šio, taip pat 3–9 skyrių prieduose.

Sąskaitų patikimumas

1.7. Audito Rūmų pastabos skirtos 2003 finansinių metų galutinėms konsoliduotoms metinėms ataskaitoms, parengtoms Komisijos pagal 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento nuostatas ⁽⁴⁾.

1.8. Laukiant apskaitos sistemos modernizavimo veiksmų plano įgyvendinimo 2005 finansiniais metais (žr. 1.22–1.26 punktus) ir neturint tinkamos apskaitos sistemos, metų pabaigos finansiniai pareiškimai rengiami daugiausia remiantis registrais, nepriklausančiais apskaitai. Tam panaudoti įvertinimai nėra susiję su biudžetinėmis operacijomis, iš kurių jie atsiranda, o centrinės apskaitos tarnybos ne visuomet pajėgia užtikrinti jų tikslumą ar visapusiškumą. Dar daugiau, dabartinė apskaitos sistema, kuri iš esmės pagrįsta piniginės apskaitos principais, nesuteikia galimybių atskirti administracines ir kapitalines išlaidas, galutinius ir išankstinius mokėjimus, netgi nustatyti skolų ir gautinų sumų kiekį. Tai neigiamai veikia ekonominių rezultatų skaičiavimus. Audito Rūmų gautieji duomenys patvirtino abejones, pateiktas Biudžeto generalinio direktoriaus deklaracijoje (ydingai pateikti Bendrijų ir Europos vystymosi fondo (EDF) aktyvai bei finansai, taip pat apskaitos sistemos sandara, grindžiama dviem posistemėmis, o ne viena integruota sistema).

1.9. **1.1 lentelėje** parodytos priemonės, siūlomos atsižvelgiant į keturias abejones, išsakytas 2002 metų patikinimo pareiškimė, bei į kitus klausimus, kuriuos Auditų Rūmai pažymėjo 2002 finansinių metų metinėje ataskaitoje ir kurie, Komisijos nuomone, turėtų būti išspręsti Bendrijos apskaitos pagrindų modernizavimo kontekste.

1.8. *The European Communities use cash accounting, as do most other public sector organisations in the world. The Commission is aware of the limitations of this approach, which is why it has undertaken the project for the modernisation of the accounting system and the move to accrual accounting as mentioned by the Court. The Commission aims to comply with International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) by 2005, the deadline set in the Financial Regulation, and is addressing the issues mentioned by the Court.*

⁽⁴⁾ 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl finansinio reglamento 129(3) ir 181(2) straipsniai taikytini bendram Europos Bendrijų biudžetui (OL L 248, 2002 9 16).

1.1 lentelė – Tolesni veiksmai dėl 2002 m. patikrinimo pareiškimo pateiktų abejonių dėl sąskaitų patikimumo ir galimo apskaitos sistemos modernizavimo poveikio kai kurioms pastaboms 2002 m. metinėje ataskaitoje

2002 m. patikrinimo pareiškimo abejonės	Atsakymai 2002 m. metinėje ataskaitoje	Padėties raida
Stokojant pakankamų biudžeto asignavimų, 820 milijonų eurų teisiniai išpareigojimai įtraukti į nebalansinius išpareigojimus.	Metinių įmokų sistema lemia, kad Komisija daro tik išpareigojimus reikiama metinei įmoka, kuri priimtina pagal naują finansinį reglamentą, jei numatyta pagrindiniame tekste.	Naujas finansinis reglamentas pateikia aiškią nuostatą dėl praktikos, kriticuotos nuo 2003 m. sausio 1 d.
Apmokėjimui pateikta Komisijos išpareigojimo Galilėjaus bendro projekto kapitalui dalis (120 milijonų eurų) nėra pateikiama kaip tokia buhalterinio balanso aktyvų skyriuje.	Kadangi dabartinė padėtis dėl Galilėjaus projekto pobūdžio ir jo sąskaitų yra neaiški, 2003 m. planuojamos peržiūros.	Galilėjaus projektas dabar įrašytas į buhalterinį balansą pagal nuosavybės metodą (<i>equity method</i>).
Tranzitinės sąskaitos turėtų būti perklasifikuotos į kitas buhalterinio balanso antraštinės dalis arba į pajamų ir išlaidų sąskaitas pagal jas sudarančių dalių pobūdį.	Komisija laukia Apskaitos standartų komiteto nuomonės, kad išvengtų vienas paskui kitą sekancijų pokyčių. Perklasifikavimas bus atliktas pereinant prie kaupimu pagrįstos apskaitos.	Tranzitinės sąskaitos buvo perklasifikuotos; buhalteriniame balanse nebeliko antraštinės dalies „tranzitinės sąskaitos“.
Kadangi nebuvo efektyvių procedūrų įvairių pajamų ir išmokėtų avansų apie įvykius, Audito Rūmai negali gauti patikimumo, jog su elute „įvairūs skolininkai“ susijusios operacijos įregistruotos tinkamai ir išsamiai.	Skolų nustatymo ir atgavimo mechanizmas yra tobulinamas: vyksta visų išpareigojimų balansų, kurie lieka neįvykdyti, peržiūra, modernizavimo projektas užtikrins išankstinio finansavimo buhalterinę kontrolę ir apte pajamų prognozių balansą, ir apie laikų neapmokėtas grąžinimo paraiškias nuo šiol pranešama patvirtinančioms tarnyboms.	Pritaikytų priemonių klausimu Komisija pažymėjo, kad įgaliojimus suteiktiems pareigūnams buvo surengti mokymo kursai, kad skolų ir grąžinimo paraiškių, apmokėtinų atėjus terminui, balansas kiekvieną ketvirtį yra siunčiamas patvirtinančioms tarnyboms, o surinktas palūkanas už uždelstas apmokėti grąžinimo paraiškias netrukus skaičiuos apskaitos sistema. Panašiai Komisija aiškiai paaiškino, kad prasidėjo išankstinio finansavimo operacijų inventorizacija, kad apskaitos normos ir vadovai leis pagerinti padėtį ir kad deramos apskaitos procedūros bus taikomos nuo 2005 m. Nepaisant to, iki šiol taikyti veiksmai neleidžia Audito Rūmams manyti, kad problemos išspręstos (žr. 1.14 ir 1.15 punktus).
Momentai, galimai išspęsti Bendrijų apskaitos sistemos modernizavimo rūnuose	Atsakymai 2002 m. metinėje ataskaitoje	Bet koks būsimas poveikis Bendrijų apskaitos pagrindų modernizavimo projektui
Tarp kitko, dėl bendro valdymo procedūrų Komisija tik labai vėlai sužino apie įvykius, kurie klasikinėje kaupimu pagrįstoje apskaitos sistemoje yra ekonominiai įvykiai, dėl kurių atsiranda sąskaitose. Todėl Komisija turėtų veikti išmintingai ir taip apibrėžti ekonominius įvykius, dėl kurių pradėdami apskaitos įrašai, kad būtų galima išlaikyti šio proceso kontrolę. Kokius metodus galiausiai beprimitų Komisija, svarbu, kad būtų galima palyginti vienu ir kitu metų registracinę bazę ir kad ši bazė būtų apibrėžta nedviprasmiškai.	Komisija įsteigė Apskaitos standartų komitetą, kuris sprendžia šias problemas. Apskaitos pareigūno priimti standartai visiškai atspindi šio komiteto nuomones.	Apskaitos standartų komitetas jau priėmė visus apskaitos taisyklių projektus („ <i>exposure drafts</i> “), išskyrus vieną, susijusį su personalo gaunamais privatumais (pensijomis), jie bus pateikti kitoms institucijoms ir agentūroms konsultuoti, po to bus patvirtinti apskaitos pareigūno. Rengiamas naujas apskaitos vadovas, atsižvelgiant į šių apskaitos taisyklių taikymą.
Tam tikrų sunkumų įvertinant sumas, esančias tam tikrose buhalterinio balanso eilutėse, kyla dėl sumų, kurias turi finansiniai tarpininkai (rašytų prie „įvairių skolininkų“), jų faktinio panaudojimo lygį ir dėl atitinkamų palūkanų sumų, arba dėl tam tikrų įnašų ir paskolų iš biudžeto asignavimų (pavyzdžiui, EBIP ir Media).	Buvo dedamos didelės pastangos surašyti finansinius tarpininkus, kas bus naudinga pereinant prie kaupimu pagrįstos apskaitos. Išankstinio finansavimo operacijų nustatymas, panaudojant naujas kompiuterines sistemas, leis riboti papildomus apskaitos įrašus.	Komisija pasirūpino papildomais ištekliais, kad įrašytų išankstinio finansavimo operacijas į neįvykdytus išpareigojimus. Dar daugiau, apskaitos standartų komitetas jau sprendė kai kurias iš šių problemų.
Kiti sąskaitų pateikimo trūkumai yra susiję su tam tikromis neįvykdytomis žemės ūkio ir kitomis išlaidomis, kurios parodytos kaip įvykdytos, su apytikrėmis sumomis, parodytomis kaip rezervai, panašiai kaip skolos, ir su teisių į pensijų apskaita, kuri neutralizuoja poveikį ekonominiams rezultatams.	Šie įvairūs klausimai sprendžiami Apskaitos standartų komiteto struktūroje, o Komisija laukia galutinės komiteto nuomonės, kad išvengtų vienas paskui kitą sekancijų pokyčių.	Iki 2004 m. pabaigos apskaitos pareigūnas turėtų priimti apskaitos taisykles, ir tai turėtų išspręsti nemažai iškeltų klausimų. Tačiau dabartinis pensijų pateikimas buhalteriniame balanse išliks tol, kol nebus priimtas IPSAS standartas šiuo klausimu.

Šaltinis: Audito Rūmai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.10. Nors buvo pažymėta pažanga, ypač pateikiant finansinius pareiškimus ir mažinant abejonių skaičių bei mastą, tačiau Audito Rūmai išryškino tai, kad ir toliau lieka jau ankstesnėse ataskaitose nurodytos problemos:

a) išlaidos žemės ūkiui – moduliacija: apskaitos eilutės buvo priskirtos toms antraštinėms biudžeto dalims, pagal kurias šios išlaidos galiausiai nebus apmokamos (88,9 milijono eurų 2003 m.), o dar nepadarytos išlaidos (237,9 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d.) sąskaitose figūravo kaip jau atliktos (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.13 ir 1.14 punktus);

b) EBIP (Europos bendrijos investicijų partneriai): Komisijos pagrindas registruoti 100 % paskolų, investicijų ir avansų vertės (88,5 milijono eurų 2003 gruodžio 31 d.) surašymą buvo abejotinas, kadangi sudedamosios dalys, kurioms jis taikomas, dar netgi neidentifikuotos (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.18 punktą);

c) „EUROTECH kapitalo“, „Įmonių konsorciumo“ ir „Bendros įmonės“ programa: Stokodama tikslios ir išsamios informacijos apie investuotas sumas, Komisija visiškai nubraukė savo išmokas (12,7 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d.), nors grąžinimai vis dar daromi (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.21 ir 1.22 punktus);

d) EŽGGF – garantijos: keletas tvirtinančiųjų institucijų pateikė abejones dėl Komisijai mokėtinų sumų pilnumo ir tikslumo (iš viso 905,9 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d.) (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.25 punktą);

1.10.

a) *As regards the accounting entry of EUR 88,9 million in 2003, the procedure for the entry of amounts deducted under Articles 3 and 4 of Regulation No 1259/1999 has been drawn up in line with Article 1 of Commission Regulation No 1017/2001 (amending Article 2 of Regulation No 296/1996).*

As regards expenditure which has not yet been implemented by the Member States (EUR 237,9 million in 2003), Article 5(2) of Council Regulation No 1259/1999 states that these amounts remain available to the Member State concerned for a maximum of three years to finance support measures under Regulation No 1257/1999.

The current system of modulation is being phased out and there are no plans to change entry in the budget accounts in its final years. Entry in the general accounts is being examined in connection with the transition to accrual accounting in 2005.

b) *The value reduction of 100 % was applied because the information required to calculate the exact value of the investments and loans granted under the ECIP instrument was not available. As part of the move to accrual-based accounting (in particular regarding pre-financing) all open files are currently being reviewed. This exercise should be completed by January 2005 and should provide a solid basis for assessing the recoverability of outstanding amounts in the 2004 accounts. Until the completion of this review it is considered both more consistent and more prudent to continue with the 100 % value reduction.*

c) *As far as the presentation of the invested amounts in the balance sheet of the Communities is concerned, the Commission considers that a write-down of invested amounts is fully justified on the basis of the principle of prudence. The very nature of investments in risk capital and other high risk business areas such as joint ventures in the central and eastern European Countries and the Newly Independent States carries an inherent potential risk of loss. The Commission notes that it has made good progress since the previous year in finalising and closing contracts which have reached the end of their term.*

d) *With regard to the correct evaluation of the debts, the doubtful debts provision is based on the best estimates of each paying agency involved — this is the same procedure that was used in 2002. This is based on the surmise that the paying agencies are in the best position to evaluate the chances of recoveries.*

The Commission has made several improvements to accounting arrangements for CAP debtors in recent years. These include requiring Paying Agencies to maintain debtors ledgers, and Certifying Bodies to check that these ledgers are complete. Certifying Bodies for 81 of the 85 agencies were able to provide assurance that debtors ledgers were not materially misstated.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- e) įvairių skolininkų registravimas (3 610,4 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d.): Audito Rūmai negalėjo patikinti, ar įvairūs skolininkai suregistruoti teisingai ir visiškai (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.23 punktą. Ir šių metų ataskaitos 1.14 ir 1.15 punktus);
- f) registravimą sumų, kurias turi finansiniai tarpininkai (įtraukti į įvairių skolininkų eilutę) – žr. e punktą), 2003 m. gruodžio 31 d. sudarančių 1 008,6 milijono eurų ⁽⁵⁾: stokodami tinkamos apskaitos sistemos, Audito Rūmai negali patikinti, ar sumos, įrašytos kaip turimos finansinių tarpininkų, yra nurodytos teisingai ir išsamiai (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.27 punktą);
- g) palūkanos už avansus, sumokėtus finansiniams tarpininkams: Komisija vis dar negali parodyti, kad palūkanos, gaunamos už avansus, nuolatos ir nedelsiant įregistruojamos kaip biudžeto pajamos, todėl galima abejoti, ar registracija apima visą Bendrijos įnašą į tam tikras programas (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.29 punktą);
- h) aprūpinimas pensijoms: dabar buhalteriniame balanse pateiktas aprūpinimas pensijoms (22 800 milijonų eurų, 2003 m. gruodžio 31 d. pagal aktuarinį tyrimą) ir atitinkama suma, gautina iš valstybių narių, gali neutralizuoti poveikį ekonominiams rezultatams (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.31 ir 1.32 punktus);
- i) trumpalaikiai išsipareigojimai: šiame buhalterinio balanso skyriuje neturėjo būti pateikti kai kurie perkelti mokėjimų asignavimai (176,5 milijono eurų, 2003 m. gruodžio 31 d.) (žr. 2002 m. metinės ataskaitos 1.34 punktą).
- e) *The Commission continues to improve its methods of dealing with this area using the systems currently at its disposal, as stated in response to the remark 1.23 in the annual report 2002 (for example, the regular reporting of overdue amounts since mid-2003.) However, as also stated in the response given last year, the major improvements in this area can only be made with the introduction of the new accounting system in 2005, in particular the accounting for pre-financing payments.*
- f) *As was indicated in 2002, the Commission has already done significant work in this area. However, such problems can ultimately only be resolved with the introduction of the new accounting system in 2005. Currently the figures are established by a manual exercise based on reports supplied by the financial intermediaries.*
- g) *As pointed out last year, while not all interest was recorded as budgetary revenue it was none the less included in the annual accounts. Since the introduction of the new Financial Regulation which requires all interest to be returned to the Commission, the Commission has continued to improve the procedures for recording such interest.*
- h) *As has been discussed in the Accounting Standards Committee, there is currently no international public sector accounting guidance available in this area. Thus until this is available, the current practice will remain in force.*
- i) *As replied in 2002, this issue is being analysed as part of the modernisation of the accounting system project, and changes will be made to the current accounting treatment in 2005.*

Pastabos dėl konsoliduotų ataskaitų apie biudžeto vykdymą*Parengtiniai biudžeto vykdymo komponentai*

1.11. Nepaisant Audito Rūmų pastabos 2002 finansinių metų metinėje ataskaitoje dėl 2002 ⁽⁶⁾, metų pabaigos sąskaitose vis dar nėra ženklų, kad Komisijos padaliniai ar valstybės narės vėliau pataisys kai kurias operacijas (EŽGGF – garantijų mokėjimo agentūrų sąskaitų patvirtinimą, išankstinių sumų patikslinimą PVM ir BNP nuosavų išteklių atveju, projektų bei programų, susijusių su vidaus politikomis, išorės veiksmams ir struktūriniais fondais, uždarymo procedūras), taip pat niekas nerodo galimo tokių pataisų masto. Dar daugiau, yra ir kitų neaiškumų, kurie galėtų laikinai paveikti sąskaitas pavyzdžiui, institucijų, tvirtinančių žemės ūkio mokėjimų,

1.11. *The annual accounts necessarily present financial information as known at the time of their closure. The reliability of this information will always be subject to the findings of audits under way at that time or undertaken subsequently. The accounts can only recognise the amounts to be recovered when the Commission adopts its decisions under clearance of accounts or similar procedures.*

⁽⁵⁾ Įskaitant 46,5 milijono eurų palūkanų.

⁽⁶⁾ Audito Rūmų 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.10 ir 1.11 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

agentūrų sąskaitas, pateiktos abejonės dėl lėšų, sudarančios maždaug 11,3 milijardo eurų sumą, (žr. 4.54 punktą), taip pat Komisijos atidėtas sprendimas dėl mokėjimo agentūrų 2003 finansinių metų sąskaitų, apimančių 43 % visų 2003 finansinių metų deklaruotų išlaidų, tvirtinimo, laukiant tolesnės informacijos ar atitinkamo audito pabaigos (žr. 4.69 punktą).

The Commission is preparing rules for the accounting treatment of such recoveries, and for improving the explanatory notes to the annual accounts, as part of the modernisation of the accounting system. The effects of this analysis should be seen in the 2005 annual accounts.

Concerning the Commission's postponement of the financial clearance decision see reply to point 4.79.

Biudžeto įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

1.12. Vadovaujantis naujuoju finansiniu reglamentu, taikytinu nuo 2003 m. sausio 1 d., biudžeto įsipareigojimus veiksmams, kurie truks ilgiau negu vienerius finansinius metus, keletą metų skaidyti į metines įmokas galima tikrai tuomet, kai tai nustatyta pagrindinio įstatymo (7). Ši praktika, praeityje jau taikyta struktūrinėms priemonėms (8), vadovaujantis sektoriniais reglamentais, nuo šiol aiškiai skiriama taip pat ir kitos sritims (pavyzdžiui, tarptautiniams susitarimams žvejybos sektoriuje ir kitiems išorės veiksmams). Sumos, kurios, laikantis finansinio reglamento, dar neįregistruotos kaip biudžeto įsipareigojimai, pateikiamos kaip sąlyginės prievolės. Tačiau kadangi įvairiose srityse įsipareigojimai apibrėžiami skirtingai, sunku aiškinti skaičius, pateiktus biudžeto vykdymo ataskaitose.

1.12. *The Commission, aware of this issue, has improved the explanatory notes to the financial statements accordingly so as to include a clearer explanation of the treatment of commitments foreseen in the Financial Regulation, in particular making reference to the inclusion of a contingent liability concerning the budgetary commitments of differentiated appropriations not yet made for future years.*

Pastabos dėl konsoliduotų finansinių ataskaitų: buhalterinis balansas*Tradicioniai nuosavi ištekliai*

1.13. Nustatytos išmokos, įregistruotos atskirose, vadinamose „B sąskaitose“, buvo surašytos iki 1 043,9 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d., o po to Komisijos finansinėse ataskaitose visa suma sudarė 729,3 milijono eurų. Ši pataisa padaryta pripažinus, kad daugelio šių paraiškų apmokėjimas yra abejotinas. Šis sumažinimas buvo apskaičiuotas remiantis statistika ir rodo prognozuojamą sumą.

1.13. *Regulatory amendments providing for an annual estimate by Member States of the amount of the debts in their separate account for which they consider recovery has become unlikely are expected to be formally adopted by the end of 2004.*

Įvairių skolininkų registravimas

1.14. Įvairių skolininkų registravimas ir toliau kelia problemas (9). Išankstiniai mokėjimai vis dar įrašomi kaip galutinės išlaidos, o sumos, kurias reikia susigrąžinti, nėra įrašomos nedelsiant. Kadangi nėra tinkamų vidaus kontrolės procedūrų, skirtų įvairioms pajamoms patvirtinančių pareigūnų tarnybose tikrinti, Audito Rūmai negali gauti patikinimo, kad gautinų sumų registras yra išsamus ir tikslus.

1.14. *See also reply to 1.10. e).*

Controls over provisional payments and pre-financing will be improved as from 2005 as part of the modernisation of the accounting system.

(7) 2002 m. birželio 25 d. Finansinio reglamento 76(3) straipsnis.

(8) 1999 finansinių metų metinės ataskaitos 8.16 punktą ir 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 9.13 punktą.

(9) 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.23 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.15. Nors esama pastebimų poslinkių, ypač toliau diegiant gautinų sumų įskaitymo privalomų mokėjimų atžvilgiu procedūrą, vis dar stipriai atsilieka daugelio gautinų sumų kompensavimas. Dar daugiau, palūkanos už įsiskolinimus nėra sistemingai apskaitomos ir priskaičiuojamos, taip pat nėra jokios metų pabaigos procedūros, skirtos palūkanoms už įsiskolinimus apskaityti ir sąskaitose registruoti. Dar daugiau, palūkanos už įsiskolinimus nėra sistemingai apskaitomos ir priskaičiuojamos, taip pat nėra jokios metų pabaigos procedūros, skirtos palūkanoms už įsiskolinimus apskaityti ir sąskaitose registruoti. Audito rūmai mano, kad įsiskolinimų kaupimąsi reikia efektyviau koordinuoti centriniu lygmeniu, taip pat reikia įkurti sistemą, kuri leistų susijusioms tarnyboms užtikrinti, kad gautinos sumos bus įrašomos nedelsiant.

Iždo valdymas

1.16. Nuo 1999 finansinių metų Audito Rūmai padarė keletą pastabų dėl „SINCOM 2“ kompiuterizuotos sistemos. Pastabose, susijusiose su saugumu⁽¹⁰⁾, greta kitų klausimų, nerimauta dėl mokėjimų sistemos, taikomos Komisijos išdo valdyme; Komisija sutiko su šiomis pastabomis ir ėmėsi spręsti aptiktas problemas⁽¹¹⁾. 2002 m. ir 2003 m. pradžioje Biudžeto generalinio direktorato Vidaus audito gebėjimų (IAC) pajėgos ir Vidaus audito tarnyba (IAS) atliko Komisijos išdo valdymo auditus, kurie patvirtino, jog Audito Rūmų išryškintos problemos vis dar egzistuoja.

1.17. Rengiamo 2003 m. patikinimo pareiškimą Audito Rūmai išnagrinėjo, kai buvo atsižvelgta į jų ankstesnes pastabas, ir nustatė, jog tebėra neišspręsti tam tikri aspektai, ypač tie, kurie susiję su keliomis saugumo problemomis ir pareigų atskyrimu.

1.18. Siekiant įveikti esamas grėsmes, būtina gerinti saugumo vietoje sistemą, atsižvelgiant į naudotojų profilių apibrėžtį bei valdymą, taip pat į naudotojo teises prieiti prie įvairių sistemos funkcijų. Kai kurie naudotojai turi teises prieiti prie tokių vidinių išdo valdymo operacijų, kurios yra nesuderinamos tarpusavyje. Pernelyg didelis skaičius naudotojų turi sistemos administratorių ar kitas to paties lygmens teises, leidžiančias jiems atlikti sistemoje visas operacijas. Kai kurie tokie naudotojai turi ne įsamenintus, o bendro pobūdžio profilius, todėl tokių naudotojų veiksmus sunku stebėti. Audito Rūmai taip pat nustatė, kad bendro pobūdžio naudotojai yra kuriami *ad hoc* konkreitiems laikotarpiams bei tikslams, tačiau jiems suteikiamos plačios prieigos teisės.

1.15. *The Commission has introduced since the beginning of 2003 the central co-ordination of recoveries and monitors unpaid recovery orders, ('ROs'), through a quarterly aged balance that shows the amount of the unpaid ROs outstanding per quarter and per authorising officer. The Commission also records in its database the follow-up actions made for each RO, and the indicators which accompany the aged balance.*

Since 2004, the Accounting Officer has used an IT tool to monitor the recovery of interest on arrears, and the establishment of ROs by the responsible authorising officer for such interest. Interest is recorded in the accounts during the year when it is received, but no evaluation is made of interest accrued at the year-end, as the Court points out. This issue will be addressed as part of the modernisation of the accounting system project and the move to accrual accounting.

1.18. *The Commission agrees that the number of users with extended access rights was too high. This number has now been significantly reduced. The Commission is developing and will put in place before the end of 2004 a reporting system to enable it to identify such cases in the future.*

The Commission is currently reviewing all accesses to the central accounting system with the aid of a specialist consultant. This work is expected to be completed by the end of 2004 in time for the introduction of the new accounting system (ABAC).

⁽¹⁰⁾ Daugiausia 1999 finansinių metų metinės ataskaitos 8.55 ir 8.56 punktai, 2000 finansinių metų metinės ataskaitos 9.41–9.43 punktai ir nuolatinės tolesnės priemonės sekančių metų sektoriniuose raštuose.

⁽¹¹⁾ Žr. atsakymus į anksčiau paminėtus punktus.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.19. Kai centrinėje apskaitos sistemoje pradedami mokėjimai, rinkmenos su visais mokėjimų duomenimis perduodami į sistemą, naudojamą koordinacijai su bankais. Komisija turėtų tęsti savo pastangas užtikrinti, kad būtų visiškai kontroliuojamas duomenų, esančių bankams perduodamose rinkmense, integralumas.

1.20. 2003 m. Komisija modifikavo savo techninę infrastruktūrą. Ji užbaigė naują planą nenumatytiems atvejams, tačiau jis dar neišbandytas. 2004 m. vasario 17 d. išdo valdymo srityje atliktas bandymas atgaivinti bankinės koordinacijos sistemą iš alternatyvios vietos imitavus sistemos gedimą, parodė, jog reikia pagerinti paleidimo procedūrą.

1.21. Be 1.6 punkte nustatytų problemų, reikiamos reakcijos dar nesulaukė ir kiti momentai:

- a) naujojo finansinio reglamento diegimo kontekste vis dar nėra taikomos taisyklės, reguliuojančios avansines sąskaitas;
- b) taip pat vis dar reikia išspręsti problemą, kaip neleisti registruoti apskaitos eilučių į jau uždarytas banko sąskaitas, neprarandant senesnių duomenų;
- c) būtina aiškiai ir formaliai apibrėžti užduotis bei atsakomybę vidiniame išdo valdyme; to reikia, norint sudaryti galimybę ir atitinkamam pareigų paskirstymui, ir, kita vertus, veiksmingai valdyti būtiną galių perdavimą žemesnėms grandims.

1.19. *In November 2003 the Budget Directorate-General introduced a new mechanism for the protection of payment transactions between SINCOM2 and the SWIFT network. This new protection mechanism is not yet fully applicable as it does not cover transactions involving small amounts which are more difficult to alter in the base because of their specific format. The Budget Directorate-General plans to expand the new protection mechanism — which is more complicated to implement for this type of transaction — by the end of 2004.*

1.20. *The SINCOM2 contingency plan was tested in November 2002. A new contingency plan will be needed because of the operational changes and changes in technical infrastructure expected when the Commission's new accounting and financial system (ABAC) comes into operation in January 2005. As regards treasury management, the Budget Directorate-General will improve the procedure for launching the SWIFT contingency plan before the end of 2004 along the lines identified during the test.*

1.21.

- a) *Although the imprest account section in the treasury has not been fully adapted, extra resources have been devoted to it in order, particularly, to verify the bank accounts of all imprest accounts;*
- b) *An IT procedure exists since the beginning of 2004 which rejects any attempted posting to the general ledger accounts for closed bank accounts;*
- c) *The formalisation of delegations from the Accounting Officer to treasury staff was completed in September 2004.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Veiksmų planas apskaitos sistemai modernizuoti

1.22. 2002 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė Veiksmų planą Europos Bendrijų apskaitos sistemai modernizuoti ⁽¹²⁾, kuris atsako į kelias pirmesnes Audito Rūmų pastabas ir atsižvelgia į naujo finansinio reglamento, priimto 2002 m. birželį, nuostatas ⁽¹³⁾. Šis Veiksmų planas, kuris visas turėtų būti taikomas nuo 2005 m. sausio 1 d., sudarytas iš dviejų dalių, kurių viena skirta naujiems apskaitos pagrindams ⁽¹⁴⁾ priimti, o kita – jų diegimui reikalingoms informacinėms sistemoms plėtoti ⁽¹⁵⁾. Du komitetai, numatyti šio veiksmų plano – projektų priežiūros komitetas ir patariamasis komitetas apskaitos standartams – buvo įkurti 2003 metų pirmąjį ketvirtį.

1.23. Patariamąjį komitetą apskaitos standartams, kuriam pirminkauja Komisijos apskaitos pareigūnas, sudaro tam tikrų institucijų (Europos Parlamento, Teisingumo Teismo ir Komisijos) bei pagalbinių įstaigų (agentūrų) atstovai ⁽¹⁶⁾, taip pat išorės ekspertai. Jo uždavinys – nagrinėti tarptautinius apskaitos standartus ⁽¹⁷⁾ ir pritaikyti juos Bendrijos kontekstui, kaip reikalauja finansinio reglamento 133 straipsnio 2 dalies nuostatos. Šio nagrinėjimo rezultatas buvo tai, kad 2004 m. balandį pateikta 15 siūlomų pagrindinių apskaitos taisyklių, apimančių įvairias sritis, galinčias sietis su apskaita, atsižvelgiant į metų pabaigos finansinių ataskaitų pateikimą ir vadovaujantis kaupimu pagrįstos apskaitos principu ⁽¹⁸⁾.

1.24. Šias pagrindines taisykles dar turi galutinai priimti Komisijos apskaitos pareigūnas, kuris taip pat privalo užtikrinti, kad jos bus perkeltos į apskaitos schemas, taikytinas institucijose bei struktūrose, kurių ataskaitos turi būti konsoliduotos ⁽¹⁹⁾. Kalbant apie Komisijos veiksmų plane apibrėžtą grafiką, dabartinė darbo pažanga rodo, jog suplanuoti terminai, regis, bus išlaikyti. Todėl pagrindinės apskaitos taisyklės ir struktūrų, kurių sąskaitos turi būti konsoliduotos, sąskaitų schemas bus prieinamos tuomet, kai reikės pradėti sąskaitų 2005 finansiniams metams sudarymą.

1.24. *All directorates-general were consulted on the draft accounting rules in June 2004, as well as the accounting officers of the Institutions and Agencies (in accordance with Article 133 of the Financial Regulation). Their comments and remarks have been taken into account in the finalisation of these rules. These rules have been used as a basis for preparing the accounting manual. The objective of the manual is to describe the application and operation of these rules and the new accounting system. The directorates-general were consulted on the draft manual in July 2004.*

The chart of accounts was also finalised in July 2004, again based on the new accounting rules and following consultation with the Institutions and Agencies.

The accounting rules will be adopted by the Accounting Officer of the Commission in the last quarter of 2004.

⁽¹²⁾ Komisijos komunikatas dėl Europos Bendrijų apskaitos sistemos modernizavimo (KOM(2002) 755 galutinis, 2002 12 17).

⁽¹³⁾ Žr. taip pat Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2001 finansinių metų vykdymo, 23 punktą (OL L 148, 2003 6 16).

⁽¹⁴⁾ 16 veiksmas „Apskaitos pagrindai“, Veiksmų planas (KOM(2002) 426 galutinis, 2002 7 24).

⁽¹⁵⁾ 17 veiksmas „Pagrindinės finansinės informacinės sistemos“, Veiksmų planas (KOM(2002) 426 galutinis, 2002 7 24).

⁽¹⁶⁾ Žr. 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento 185 straipsnio 1 dalį.

⁽¹⁷⁾ Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai (IPSAS), paskelbti Tarptautinės apskaitininkų federacijos (IFAC) arba, kai tokio standarto nėra, Tarptautiniai apskaitos standartai (IAS)/Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (IFRS), paskelbti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (IASB).

⁽¹⁸⁾ Žr. 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento 123–125 straipsniai.

⁽¹⁹⁾ Žr. 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento 129 straipsnis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

1.25. Kalbant apie informatikos aspektą, yra numatyta kurti integruotą informacinę sistemą, kuri apimtų apskritai ⁽²⁰⁾ visus apskaitos duomenis, reikalingus kaupimu pagrįstai apskaitos sistemai įdiegti 2005 m. sausio 1 d., vadovaujantis finansiniu reglamentu. Pažanga, padaryta apskaitos standartų srityje, suteikė galimybę suplanuoti šios sistemos sandarą ir veikimo priemones. Vietinės sistemos, kuriomis naudojasi įgaliojimus suteikiantys pareigūnai pagal delegacijas, turi būti susietos su centrine informacine sistema. Tačiau, kaip jau pažymėjo Audito Rūmai ⁽²¹⁾, grafikas, nustatytas būtiniesiems pritaikymams bei patvirtinimams atlikti, yra labai ambicingas, todėl esama rizikos, kad Komisija bus priversta laipsniškai taisyti dabartinę sistemą.

1.26. Pasirengimo atidaryti buhalterinį balansą nuo 2005 sausio mėn. veiksmai yra iš esmės svarbūs, kad būtų sėkmingai pereita nuo apskaitos grynųjų pinigų pagrindu į kaupimu pagrįstą sistemą. Iš šios perspektyvos apskaitos duomenis privalu apdoroti tokiu būdu, kad būtų prieinami lyginamieji komponentai, kurių reikia finansinėms 2005 m. ataskaitoms parengti. Dėl šios priežasties iš esmės svarbu, kad patvirtinančiosios tarnybos būtų aprūpintos ištekliais, reikalingais šiam didžiuliam darbui deramai atlikti, taip pat reikia numatyti, kad centrinės apskaitos tarnybos teiktų tinkamą paramą ir vykdytų stebėseną. Apskaitos pareigūnui taip pat labai svarbu užtikrinti, kad patvirtinančiose tarnybose procedūros, skirtos apskaitos operacijoms pradėti ir patvirtinti, būtų organizuotos taip, kad užtikrintų jų teisingą įregistravimą tuoju po įvykio, net jei pagal finansinį reglamentą ⁽²²⁾ už duomenų patikimumą atsako įgaliojimus suteikiantis pareigūnas.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.25. *The project continues to be implemented largely in accordance with the timetable in the Commission's Communication of 17 December 2002, and with the more detailed project plan proposed on 8 July 2003. Subject to the testing of the IT functionalities once their development is completed, the new central IT system, termed 'ABAC', is expected to be ready to undertake the transition to accrual accounting in 2005. The essential of the IT developments required of the services other than the Budget Directorate-General has been scheduled over the second half of 2004. According to the self-assessments received by end-June 2004, all expect to complete these developments by the end of 2004. However, given the limited time available, several expect to complete development at a date which leaves no margin for unforeseen circumstances.*

The modernisation project has very largely met the objectives set and aims to continue to respect the time table set, so far as concerns meeting the formal requirements of the new Financial Regulation in 2005. The Commission still considers that this ambitious objective is feasible, though remaining subject to the risks faced by all large-scale IT developments.

1.26. *The Commission is aware of the importance and scale of the opening balance sheet exercise, which is why it has allocated the appropriate resources to its services so as to accomplish this task. Extra human resources have been given to directorates-general to help identify the opening balances for pre-financings, invoices and guarantees, as well as for creating the new legal entity files. Meetings to provide further information and support have also been arranged with the directorates-general by the central services and there is constant dialogue between the two. Additionally, a frequently asked questions list is maintained on the Intranet.*

The Accounting Officer will validate the Authorising Officer's systems as required by the Financial Regulation. The Commission is providing training and guidance to support the authorising services in their responsibility for introducing procedures which ensure the reliability of the accounting data.

⁽²⁰⁾ Nebiudžetinės skolinimosi ir kreditavimo operacijos, valdomos Ekonomikos ir finansų reikalų direktoratų, nebus įtrauktos iki 2005 m. liepos. Europos plėtros fondų (EDF) apskaitos informacinė sistema kaupimu pagrįstos apskaitos reikalavimams bus pritaikyta 2006 m.

⁽²¹⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.8 punktą.

⁽²²⁾ 2002 m. birželio 25 d. finansinio reglamento 61 straipsnio 2 dalis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Nuosavi ištekliai

1.27. Audito Rūmų darbo apimties ribos paaiškintos 3.6 ir 3.42 punktuose.

1.28. Nors Audito Rūmų tirtos operacijos apskritai nebuvo paveiktos esminių klaidų, Rūmų atliktas auditas valstybių narių priežiūros bei kontrolės sistemose ir jų tradicinių nuosavų išteklių sąskaitose aptiko keletą ypatumų, kuriuos reikia pagerinti, norint sumažinti riziką, kad bus paskirtos neteisingos ir nepilnos Bendrijos nuosavų išteklių sumos (žr. 3.59–3.62 punktus).

1.29. Išreikšdami abejonę dėl priežiūros taikant lengvatines prekybos sutartis, atsakingi generaliniai direktoriai paskelbė, kad įvestos kontrolės procedūros suteikia būtinas garantijas ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo atžvilgiu, ką patvirtino Rūmų audito gautieji duomenys (žr. 3.58 punktą).

1.30. Palyginti su ankstesniais metais, bendra viso sektoriaus padėtis yra stabili. Tačiau reikia žengti toliau, kad būtų pašalinta rizika, kylanti dėl statistinių duomenų, naudojamų ištekliams (PVM ir BNP) apskaičiuoti, tikslumo ir dėl tam tikrų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

Bendra žemės ūkio politika (BŽŪP)

1.31. Audito Rūmai patikrinę, kaip veikia valstybių narių priežiūros sistemos ir patikros, atskleidė, kad, apskritai imant, integruota administravimo ir kontrolės sistema (IACS) yra naudingas informacijos šaltinis, vertinant maždaug 58 % BŽŪP teisėtumą ir tvarkingumą. Viena vertus, buvo aptikti nenuoseklumai ir kontrolės trūkumai tokiose srityse, kaip parama, mokama pagaminto kiekio atžvilgiu (už alyvuogių aliejų, medvilnę, tabaką ir džiovintus pašarus), parama kaimo plėtrai, eksporto sugrąžinimai ir intervencinės atsargos (žr. 4.24–4.46 punktus).

1.28. *The Commission will follow up the Court's specific findings with those Member States involved. In the meantime the Commission anticipates that an amendment to the traditional own resources accounting requirements will lead to Member States maintaining more accurate and reliable separate accounts.*

1.30. *The Commission takes note of the weaknesses identified by the Court in its conclusions in Chapter 3 and will examine the measures that could be introduced to address them.*

1.31. *The Commission considers that the supervision and control it exercises over the Common Agricultural Policy (CAP) form a sound basis for addressing the risk of irregularity in the underlying transactions. Errors and deficiencies found in the areas mentioned remain subject to recoveries from the Member States concerned under the clearance of accounts procedure.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.32. Audito Rūmai jau ankstesniais metais pastebėjo, kad BŽŪP išlaidas kaip visumą gerokai paveikia klaidos. Tačiau pagrindinės žemės ūkio išlaidų kategorijos skiriasi tarpusavyje rizikos, veikiančios jų teisėtumą ir tvarkingumą, dydžiu. Išmokos už pasėlius mažiau rizikingos negu išmokos už gyvūnus, tuo tarpu kitos išlaidų kategorijos yra susijusios su didesniu rizikos laipsniu, nors tikrinamos jos ne taip efektyviai (žr. 4.47 punktą).

1.33. Žemės ūkio generalinio direktorato generalinio direktoriaus metinė veiklos ataskaita ir deklaracija leistų geriau įvertinti ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, jei būtų grindžiamos tinkamesniais informacijos šaltiniais, būtent IAKS (IACS), o ne informacija, susieta su finansiniais metais iki 2003 m., kurios naudingumas tebėra ribotas Audito Rūmų patikinimo pareiškimų kontekste (žr. 4.18–4.23 punktus).

1.32. *The Commission points out that its budget is exposed to the risk of irregularity in the underlying transactions by the nature of the aid schemes financed by the Community. The Commission endeavours to limit this risk when designing the aid schemes, and through its supervisory systems and controls over the implementation of each scheme. Any control system is a trade-off between the cost of operating the defined intensity of checks on the one hand, and the benefit these procedures bring on the other. In the Community context the benefit involves reducing the risk that funds are wasted and containing the risk of error to a tolerable level, which varies between different budgetary areas, depending on both the cost of controls as well as the inherent risk of transactions containing errors or irregularities. This view is consistent with the Court's opinion no 2/2004 on the 'single audit' model.*

The Commission has sought to switch support to direct payments to farmers as, inter alia, such a change in policy limits the risk to the Fund and helps to protect EU tax-payers' interests. The 2003 CAP Reform, followed by the second wave of the Reform in 2004 on Mediterranean products, will further enhance this positive evolution. In addition, the Member States had to ensure that many of the schemes referred to by the Court were linked to IACS from 1 January 2003. Regarding export refunds and some intervention measures, the Commission agrees that those schemes are exposed to greater risk. Nevertheless, the continuing reduction in the incidence of irregularities communicated by Member States seems to suggest that the effort made over the years to strengthen controls and sanctions for non-IACS aid (via ex-post checks under Regulation 4045/89, for example) has not been without effect.

1.33. *The declaration of assurance of the Director-General of the Agriculture Directorate-General is, as far as EAGGF Guarantee is concerned, based on the following elements:*

The existence of an effective clearance of accounts procedure as foreseen by article 53.5 of the Financial Regulation. Financial corrections imposed are based on the Commission audits carried out in Member States. The fact that clearance of accounts decisions are made some years after the year of the expenditure concerned is an integral part of the procedure, which includes the right of Member States to respond to the findings.

The assurance which can be gained from the accreditation of paying agencies, the annual certification procedure and the IACS. These elements permit a great deal of reliance to be placed on the control over the expenditure declared.

A number of other elements contribute to the basis on which the assurance is obtained. These include results of audits made by the Commission's Internal Audit Service and the Internal Audit Capability and possible information received from OLAF. The Directorate-General for Agriculture also takes account of information received from the Court of Auditors. The annual activity report aims to highlight the principle achievements of the year (see reply to point 4.22.).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.34. Nors IAKS (IACS) atžvilgiu rizika, susijusi su teisėtumu ir tvarkingumu, apskritai yra geriau valdoma, žemės ūkio išlaidas kaip visumą vis dar reikia gerinti, siekiant pašalinti esminius trūkumus, aptiktus priežiūros sistemose ir patikrose. Dar daugiau, metinės veiklos ataskaitos turinį ir generalinio direktoriaus deklaracijos rengimą galima pagerinti, kad jie galėtų tapti informacijos šaltiniu Audito Rūmų patikinimo pareiškimui.

1.34. *The Commission considers the current system of statistical reporting for IACS to be effective. It agrees that, in cases where controls have been poorly executed by Member States (for example certain post-payment checks), improvements should be sought. In any case, discrepancies are investigated and dealt with under the clearance of accounts procedure as appropriate.*

The Agriculture Directorate-General will take account of the Court's recommendation for future annual activity reports.

Struktūriniai veiksmai

1.35. Rūmų auditas patvirtino, kad valstybių narių turimos Bendrijos biudžeto įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės sistemos vis dar turi trūkumų. Įvairių intervencijos formų uždarymo 1994–1999 programavime atveju, pažangos pastebėta nedaug, kadangi valstybės narės pateikė nepilną ir netinkamą dokumentaciją galutinių mokėjimų paraiškoms pagrįsti. Prie šito prisideda sunkumai, su kuriais susidūrė Komisijos padaliniai apdorodami bylas (žr. 5.67 punktą). Rūmų atliktas auditas patvirtino, jog valdymo ir kontrolės sistemose 2000–2006 metų laikotarpiui kartojasi tokie pat trūkumai kaip ankstesniais metais (žr. 5.68 punktą).

1.35. *The Commission considers that the supervision and control it exercises over the structural measures form a sound basis for addressing the risk of irregularity in the underlying transactions.*

Despite the late submission and variable quality of the closure documentation provided by Member States, the Commission made good progress in 2003 in examining the final claims for 1994-1999 programmes. The closure strategy adopted by the Commission aims to reduce the risk that final payments are made for irregular expenditure.

For the 2000-2006 period the Commission refers to its reply to point 1.38.

1.36. Rūmų atlikto paramos gavėjų audito rezultatai atskleidė, jog kartojasi tokios pat kaip ankstesniais metais klaidos ir jos daromos nė kiek ne rečiau, kas patvirtina gautuosius duomenis apie sistemos trūkumus (žr. 5.56 punktą).

1.36. *The Commission is continuing to devote a large proportion of its audit resources to checking Member States' systems. Where necessary it uses its powers to suspend payments to programmes whose systems show serious weaknesses which place Community funds at risk and applies financial corrections for resulting irregularities. The Commission follows up errors identified in the Court's and its own audits and take measures to correct them.*

1.37. Savo metinės veiklos ataskaitose ir deklaracijose generaliniai direktoriai patikino dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, tačiau Audito Rūmai nustatė, kad kai kurių struktūrinių priemonių atveju išreikštos abejonės prieštaravo pateiktam patikinimui. Dar daugiau, nustatyta, kad atsakingų generalinių direktorių deklaracijose nebuvo išreikšta abejonių dėl rizikos, susijusios su 1994–1999 m. programų laikotarpio uždarymu (žr. 5.57–5.62 punktus).

1.37. *The assurance given by the four Directorates-General responsible for the resources of the Structural Fund was justified by the progress made in examining and auditing the systems of the Member States. The absence of reservations on 1994-1999 programmes is justified given the rigorous procedures in place in the Directorates-General and the closure audits which are being carried out to verify the reliability of the closure statements.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.38. Apskritai imant, Audito Rūmai pažymi, jog priežiūros sistemų ir patikrų veikimas 2000–2006 metų programų laikotarpiu vis dar nepasiekė tenkinančio lygmens, ką rodo daug esminių klaidų, iki dabar aptinkamų šioje srityje.

Vidaus politikos

1.39. Buvo nustatyti valdymo ir kontrolės sistemų trūkumai Šeštosios bendrosios tyrimų programos ir programos Europos pabėgėlių fondui laisvės, saugumo ir teisingumo srityje atžvilgiu. Dar daugiau, būtina tęsti darbą su priežiūros sistemomis ir patikromis Komisijos lygmeniu, taip pat baigti diegti vidaus kontrolės standartus (žr. 6.4–6.16 ir 6.41 punktus).

1.40. Vidaus politikų sektoriuje atliekamų operacijų esminis tyrimas atskleidė Komisijos vidaus kontrolės sistemų trūkumus ir gausybę klaidų galutinio naudos gavėjo lygmenyje, o tai patvirtina ankstesnes Audito Rūmų pastabas dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, taip pat atskleidžia trūkumus, nustatytus taikytose kontrolės procedūrose (žr. 6.17–6.26 ir 6.42 punktus). Komisijos ex post finansinių auditų Vidaus politikos sektoriuje analizė taipogi parodė, jog daugybė galutinės naudos gavėjų deklaravo pernelyg dideles išlaidas, susijusias su operacijomis, kofinansuojamomis Europos Sąjungos. Šiuo atžvilgiu Audito Rūmai mano, jog taisomosios priemonės, kurios Šeštosios mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo (RDT) bendrosios programos atveju buvo pasitelktos mažinti rizikai, veikiančiai ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, nėra adekvačios (žr. 6.27–6.33 ir 6.43 punktus).

1.41. 2003 m. veiklos ataskaitose pagerėjo pateikiamos informacijos kokybė ir patikimumas, todėl atsirado galimybės geriau įvertinti ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Tačiau rengime vis dar lieka trūkumų (žr. 6.34–6.40 ir 6.44 punktus).

1.42. Apskritai imant, Audito Rūmai pažymi, kad pagerinimų, pastebėtų 2003 m. vidaus kontrolėje, dar nepakanka norint išvengti gausių klaidų galutinių naudos gavėjų lygmeniu ir pačios Komisijos sistemų veikimo trūkumų (žr. 6.45 punktą).

1.38. For the 2000-2006 period the Commission is following a multi-annual strategy, which in addition to including a level of audit work on the current period commensurate with the risks, taking account of other priorities, also involves applying the 'single audit' approach in order to maximise the effect of its own and Member States' audit work. In addition, the Commission disseminates guidance and good practices to Member States.

1.39. The Commission fully supports the objectives which the Court lists in the report and pursues them in its day-to-day management. The control systems have been strengthened under the administrative reform and will continue to be subject to strict monitoring.

As regards the second phase of the European Refugee Fund, the Commission organised monitoring visits to all the Member States in 2002 and 2003. These visits showed that improvements were possible and the shortcomings have been taken into account in the planning of ex-post controls.

1.40. In particular since the implementation of its administrative reform, the Commission is confident that it respects the requirements of the Financial Regulation regarding ex-ante and ex-post controls on directly managed expenditure. The Commission constantly seeks to improve its supervisory systems and controls, and welcomes the recommendations the Court makes to this effect. At the final beneficiaries' level, the analysis of ex-post financial audits by the Commission shows that final beneficiaries make mistakes often due to the complex nature of the fifth Framework Programme model contract. These mistakes are made in two senses, some contractors overstate, and others understate their expenditure. The net impact of the errors on the Commission's budget remains limited.

Measures have been introduced and the sixth Framework Programme has been considerably simplified, leading to substantial improvements in management at the level of participants.

1.41. Reservations are drafted after thorough examination of the activities of the DGs and the main factors are contained in their annual activity reports. (Each reservation is covered by an action plan which is systematically followed up)

1.42. The Commission is always trying to improve the systems introduced, particularly in the light of the Court's recommendations (see paragraph 6.44).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Išorės veiksmai

1.43. Nors 2003 metai iš esmės buvo paskutiniai geografinių programų decentralizacijos proceso metai ⁽²³⁾, tačiau kontrolės patikimumas ir efektyvumas (patikros, apžvalgos, vidaus auditai ir išorės firmų atliekami auditai) gerokai skyrėsi įvairiose delegacijose bei Europos paramos ir bendradarbiavimo biuro direktoratuose (žr. 7.14–7.32 punktus).

1.44. Centrinę Komisijos padalinių ir delegacijų lygmeniu buvo aptikta nedaug klaidų, nedariusių didelio finansinio poveikio (žr. 7.36 punktą). Kita vertus, Audito Rūmų atliktas auditas atskleidė, jog vidaus kontrolės sistemos turi trūkumų, o organizacijų, atsakingų už galutinių naudos gavėjų projektų įgyvendinimą, lygmeniu ir pačiuose projektuose yra palyginti daug pažeidimų (žr. 7.37–7.39 punktus).

1.45. Atsakingi generaliniai direktoriai paskelbė, jog įvestos kontrolės procedūros suteikia būtinas ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo garantijas. Humanitarinės pagalbos biuro ir EuropeAid bendradarbiavimo biuro metinės veiklos ataskaitos apibūdina vidaus kontrolės vietoje sistemas. Tačiau EuropeAid bendradarbiavimo biuro atveju Audito Rūmai pažymėjo, kad išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo priežiūros sistemos, kuriomis pagrįstos organizacijų, atsakingų už įgyvendinimą, pateiktos finansinės ataskaitos, vis dar nepajėgia užtikrinti šių organizacijų vykdomų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo.

1.46. Šios srities kaip visumos atžvilgiu jau 2003 m. egzistavo kai kurie elementai, reikalingi sistemų ir išlaidų priežiūrai bei kontrolei. Tačiau iš esmės svarbu, kad šie komponentai imtų veikti ir organizacijų, atsakingų už projektų įgyvendinimą, taip pat galutinių naudos gavėjų lygmeniu, kur vis dar reikia gerinti ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

1.43. The main budgetised geographical programmes were almost all devolved during the period 2001-2003 but devolution of the thematic budget lines has taken place during 2004. The gradual implementation of devolution explains to a large degree the difference between Delegations and between the different directorates of EuropeAid.

1.44. The Commission agrees with the Court that the observance of tender and procurement procedures by project management units and NGOs remains an area of concern. With the devolution of projects stricter controls can be applied on the spot by the respective delegations. Moreover, since June 2003, in line with the revised grant contract provisions, the project accounts are subject to an audit before the final payment is made.

1.45. Essential supervisory systems and controls for EuropeAid were operational in 2003. These controls were considered as adequate for the purpose of deriving overall assurance in the context of the Director-General's declaration. See also the replies to paragraphs 7.45 and 7.48.

1.46. Over recent years, the utilisation of standard contractual documents (contracts, grants and financing agreement) has contributed to improve the level of control by the Commission. Payments and the verification of supporting documents are made as required by the financial regulations. Contract provisions for 'certification audits' have also been improved (see replies to paragraphs 7.30 and 7.32). Moreover, the external audit strategy has been strengthened through the establishment of annual audit plans — on the basis of a risk assessment — of audits to be launched by headquarters and delegations.

⁽²³⁾ Decentralizacija reiškia, kad centriniai Komisijos padaliniai perduoda šalių naudos gavėjų delegacijoms užduotis bei atsakomybę, susijusias su Europos Sąjungos finansuojamos bendradarbiavimo veiklos valdymu.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Stojimo parama

1.47. Nepaisant pastebėtų pagerinimų, priežiūros ir kontrolės sistemų įvertinimas taip pat parodė, kad trūkumų turi ir Komisijos atliekami šalių kandidačių valdymo bei kontrolės sistemų auditai. Šiuos trūkumus privalu koreguoti siekiant sumažinti riziką, kylančią dėl Bendrijos delegacijų *ex ante* kontrolės panaikinimo (žr. 8.40–8.43 punktus).

1.48. Audito Rūmų atliktos mokėjimų patikros atskleidė klaidas. Dar daugiau, esama rizikos, jog gali būti nesilaikoma nacionalinių įsipareigojimų dėl lygiagretaus kofinansavimo (žr. 8.30–8.34 punktus).

1.49. Savo metinėse ataskaitose ir deklaracijose generaliniai direktoriai patikino dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, tuo pat metu išreikšdami rimtas abejones dėl PHARE ir ISPA ⁽²⁴⁾. Audito Rūmų nuomone, rizika, jog dalis šalių kandidačių nesilaikys įsipareigojimų kofinansuoti, yra pakankamai rimta kad pateisintų 2003 m. deklaracijos abejonę, lydinčią Plėtros generalinio direktoriaus metinės veiklos ataskaitą (žr. 8.36 punktą).

1.50. Nepaisant, jog 2003 metais šalys kandidatės tikrai pažengė kurdamos valdymo struktūras ir steigdamos vidaus kontrolės mechanizmus, vis dar reikia pastangų, norint, kad visa tai veiktų efektyviai, taigi būtų daugiau pažengta situacijoje dėl Bendrijos išlaidų ir terminuotų sąskaitų teisėtumo ir tvarkingumo, o taip pat būtų deramai atsižvelgta į delegacijų *ex ante* kontrolės pašalinimą. Nuodugnus auditas, Audito Rūmų atliktas 2003 m., atskleidė, kad, apskritai imant, nuosavų Komisijos priežiūros sistemų bei kontrolės būklė yra nepatenkinama, ir tai rodo operacijų lygmenyje aptiktos klaidos. Šios klaidos patvirtina dar 2002 m. nustatytą riziką, kuri kyla dėl trūkumų, aptiktų šiose sistemose.

1.47. *The Commission is following up the findings of the Court for pre-accession aid and will take every appropriate action. The Commission provided extensive support and guidance to the accession countries and carried out substantial audit work to help them improve their management in accordance with EU rules. It is continuing its work to ensure that the countries that have now joined the European Union have appropriate systems for managing the Structural and Cohesion Funds.*

1.48. *The Commission considers that a number of errors identified by the Court do not have a financial impact and are formal in nature.*

Co-financing is monitored during implementation. However in a decentralised environment assurance of absolute compliance with any requirement, not only co-financing, can only be obtained when closure audits are carried out.

1.49. *The Commission considers that the Director Generals' Annual Activity Reports clearly set out risks attaching to pre-accession aid.*

Nevertheless, the Commission will further consider a reservation on co-financing as this issue matures and in the light of developments.

1.50. *The Commission is aware of the need for further improvement in the management and control systems in the new Member States and the accession countries. It continues to support these improvements, inter alia through its own audit work.*

Concerning the errors in its internal systems found by the Court, the Commission refers to its reply to paragraph 1.48.

⁽²⁴⁾ Generalinio direktoriaus deklaracijoje nebuvo pateikta jokių abejonų dėl SAPARD programos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Administracinės išlaidos

1.51. Nežiūrint 2003 m. padarytų pastangų, Rūmų auditas atskleidė, jog dauguma institucijų iki galo neįgyvendino pokyčių, reikalingų visiškai įdiegti naujus vidaus kontrolės pagrindus, kuriuos nustato finansinis reglamentas (žr. 9.65 punktą).

1.52. Audito Rūmų atliktas auditas, nagrinėdamas operacijas kaip visumą, neatskleidė jokių reikšmingų problemų, veikiančių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą (žr. 9.66 ir 9.68 punktus).

1.53. Daugumos institucijų patvirtinančiųjų pareigūnų pagal delegacijas metinės veiklos ataskaitos ir generalinių direktorių deklaracijos pakankamai patikino dėl administracinių išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo (žr. 9.16 ir 9.17, 9.24, 9.29, 9.34, 9.46, 9.53, 9.63 ir 9.67 punktus). Tačiau Komisijos užsienio santykių generalinis direktorius savo deklaracijoje išreiškė dvi abejones dėl vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo Bendrijos delegacijose (žr. 9.64 punktą).

1.54. Nors operacijų tyrimas parodė stabilią, palyginti su ankstesniais metais, padėtį, institucijos privalo toliau dirbti, stiprindamos priežiūros sistemas bei kontrolę, kad būtų sumažinta rizika ūkinių operacijų teisėtumui ir tvarkingumui, kurią sąlygoja esami trūkumai.

1.51. *The Commission has considered implementation of the reform as one of its first priorities. So, by the end of 2002 all services conducted a detailed Readiness assessment which indicated that services were ready for implementing the requirements of the new Financial Regulation.*

The Office for Official Publications of the European Communities has already stated that it intends to increase its efforts in the area mentioned by the Court of Auditors, in particular in the 2003 annual activity report (page 100) and in the Readiness assessment.

1.53. *The Commission notes that it is one of the institutions whose authorising officers by delegation provided reasonable assurance.*

The Director-General for External Relations in his declaration for 2003 has formulated reserves on the implementation of control standards No 17 (Surveillance) and No 12 (Management information) in the Delegations and maintained the reserve on control standard No 16 (Segregation of duties) formulated in 2002. A specific action plan to address these reserves is under implementation since January 2004.

1.54. *As far as the supervisory systems are concerned, the Commission considers that supervision is really executed in the services but, as stated in the overview of the state of the internal control systems⁽¹⁾, acknowledges that there is still room for improvement in order to evidence that supervision. The Commission plans to have specific workshops on this issue in the second half of 2004.*

See also the comment concerning the Official Publications Office in the reply to paragraph 1.51.

⁽¹⁾ Overview on the state of internal control in the Commission DGs and Services in 2003 (SEC(2004) 720).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Komisijos vidaus kontrolės sistemos plėtra

1.55. Patikinimo pareiškimo (DAS) dėl 2002 finansinių metų kontekste Audito Rūmai ištyrė Komisijos administracinės reformos pažangą ⁽²⁵⁾ atlikdami Komisijos naujos vidaus kontrolės sistemos, taip pat garantijų, kurias Komisija pateikė dėl biudžetinių mokėjimų ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, pirminį įvertinimą ⁽²⁶⁾.

1.56. 2003 metais Rūmai tęsė Komisijos vidaus kontrolės sistemos vertinimą. Viena vertus, Rūmai ištyrė, kokių mastu Rūmų audito gautieji duomenys patvirtina valdymo pateikimus generalinių direktorių metinėse veiklos ataskaitose bei deklaracijose ir Komisijos suvestinę, taip pat kiek DAS prireikus galėtų atsižvelgti į šią informaciją. Iš kitos pusės, Rūmai ištyrė pažangą, padarytą įgyvendinant esminius Komisijos vidaus kontrolės sistemos revizijos elementus (Baltosios knygos veiksmas, veiksmų planai, pridėti prie 2002 m. ir 2001 m. suvestinės, Komisijos generalinių direktorių metinės veiklos planai bei deklaracijos ir vidaus kontrolės taisyklių minimumas).

1.57. Pagal EB sutarties 274 straipsnį Komisija yra atsakinga už biudžeto įgyvendinimą. Tačiau ne visos operacijos priklauso nuo tos pačios valdymo sistemos, todėl Komisijos reformos poveikis įvairiuose sektoriuose yra skirtingas. Išlaidų atžvilgiu Finansinius reglamentas išskiria šiuos atvejus (53 straipsnis):

1.57.

- a) Komisija įgyvendina biudžetą centralizuotu pagrindu (administracinės išlaidos ir vidaus politikos). Šiuo atveju įgyvendinimo uždaviniai atliekami arba tiesiogiai, kuomet tai daro Komisijos padaliniai (tiesioginis centralizuotas valdymas), arba netiesiogiai, kuomet Komisija kreipiasi į įgaliotinius (netiesioginis centralizuotas valdymas). Pirmosios kategorijos atveju reforma paliečia visas įgyvendinimo procedūrų išlaidas. Antrosios kategorijos atveju reforma nukreipta ypač į tuos aspektus, kurie susiję su apibrėžimu, priežiūra ir susijusių uždavinių įgyvendinimu;
- b) operacijų valdymas priskirtas valstybių narių nacionalinei valdžiai (EŽGGF – garantijos ir struktūriniai fondai). Tai bendras valdymas, todėl Komisija privalo tikrinti, ar nacionalinė valdžia veikia laikydamasi taikytinų taisyklių. Šiuo atveju Komisijos reforma veikia tik veiklą, susijusią su įgyvendinimo stebėseną;

b) *The Commission has developed an audit strategy based on the single audit approach which aims to improve the management and control systems in the Member States.*

⁽²⁵⁾ Vadovaujamosi Europos Parlamento 2000 m. sausio mėn. prašymu Komisijai racionalizuoti pastarosios valdymą, Komisija 2000 m. balandžio 5 d. pateikė Baltąją knygą, pavadintą „Komisijos reforma“ (KOM(2000) 200, 2000 4 5).

⁽²⁶⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.62 ir 1.63 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- c) tam tikrų savo operacijų aspektų įgyvendinimą Komisija gali patikėti šalims naudoti gavėjams, tačiau tik atlikusi *ex ante* patikrą (stojimo parama). Tuomet valdymas vadinamas decentralizuotu, o reforma veikia daugumą valdymo aspektų taip, kaip ir tuomet, kai Komisija jį deleguoja įgaliotiniui centralizuoto valdymo kontekste.

Komisijos vadovybės pozicija

2003 m. suvestinė ataskaita

1.58. 2003 m. metinių veiklos ataskaitų suvestinė⁽²⁷⁾ Komisija toliau stengiasi užtikrinti skaidrumą savo išsipareigojimo atsiskaityti už valdymą atžvilgiu⁽²⁸⁾. Audito Rūmai nustatė, kad Komisija pirmąsyk pateikė analizę dėl to, kiek patikima informacija, gauta iš priežiūros sistemų ir patikrų apie ūkinių operacijų teisėtumą ir tvaringumą. Tokiu būdu Komisija prisiima atsakomybę už biudžeto įgyvendinimą, kaip numatyta Sutartyje (274 str.) kaip nuosavą priimdama patvirtinančių pareigūnų pagal delegacijas poziciją.

1.59. Komisija konstatuoja, kad dar nėra pasirengusi be kvalifikacijos patikinti vienos svarbios bendro valdymo srities (struktūrinių fondų) atžvilgiu. Dar daugiau, ji pažymi, jog, nepaisant tenkinančio patikinimo lygio tiesioginio ir netiesioginio centralizuoto valdymo srityse, ir toliau lieka problema dėl dotacijų, pagrįstų daliniu išlaidų, kurias deklaravo naudoti gavėjai, atlyginimu. Iš tiesų, abejones dėl klaidų dažnio pateikė dauguma generalinių direktoratų, valdančių šias programų rūšis. Visus anksčiau minėtus pareiškimus patvirtina Audito Rūmų atlikto audito gautieji duomenys (žr. 5.66–5.69 ir 6.41–6.45 punktus).

1.58-1.60. *As in previous financial years (see section 5.3.3 of the 2002 synthesis (COM(2003) 391) for shared management), when adopting the 2003 Synthesis of Annual Activity Reports the Commission gave an overview of the assurances given by the various authorising officers by delegation and introduced corrective measures at institution level in the case of recurrent weaknesses in certain sectors.*

In particular, the Commission has expressed its position on a number of sectors which can be identified more clearly under the new structure of the 2003 synthesis and in which the weaknesses detected by the authorising officers require action at institution level. The synthesis proposes action by the institution only for those areas where important weaknesses have been identified at Commission level. For those areas not explicitly mentioned in the synthesis, the assurances are provided at Directorate-General/Service level through the declaration of each authorising officer by delegation.

1.59. *See replies to paragraphs 1.35 to 1.38.*

For the Structural Funds, each Directorate-General took account of the level of audit work completed on the systems for the 2000-2006 and its own audit strategy in determining the scope of its reservations, which were generally more limited than in 2002.

⁽²⁷⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Generalinių direktoratų ir tarnybų metinės veiklos ataskaitų už 2003 metus suvestinė“ (KOM(2004) 418 galutinė, 2004 6 9).

⁽²⁸⁾ Žr. 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.108 punktą ir 2001 finansinių metų metinės ataskaitos 9.98 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.60. Tačiau Komisija neapibrėžė savo pozicijos dėl situacijos Bendroje žemės ūkio politikoje – svarbiausioje srityje, kur valdymas yra bendras. Tai tinka ir centralizuotam valdymui (nuosavi išteklių ir stojimo parama), taip pat jungtiniam valdymui (išorės parama).

1.60. *See reply to paragraph 1.58.*

Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos už 2003 finansinius metus

Metinės veiklos ataskaitos

1.61. Naujas aplinkraštis ⁽²⁹⁾ dėl 2003 m. metinės veiklos ataskaitų, bendraisiais klausimais besiremiantis gairėmis 2002 m. metinėms veiklos ataskaitoms rengti ir kai kuriais pasidalijamojo valdymo aspektais ⁽³⁰⁾, pristato pokyčius ir kelis naujus elementus:

- a) grafikas buvo pateiktas taip, kaip reikalauja naujas Finansinis reglamentas ⁽³¹⁾;
- b) generalinių direktorių buvo paprašyta pateikti valdymo rodiklius ⁽³²⁾ ir įforminti abejonas, pateikiant standartizuotą informacijos santrauką standartinėje lentelėje ⁽³³⁾;
- c) prie metinės veiklos ataskaitos pridėta išteklių direktoriaus deklaracija, patvirtinanti informaciją apie projektavimo procesą, finansinius duomenis ir vidaus kontrolės standartų įgyvendinimą ⁽³⁴⁾.

⁽²⁹⁾ Aplinkraštis dėl 2003 m. veiklos ataskaitų, SEC(2003) 1469, 2003 12 19.

⁽³⁰⁾ Komisijos komunikatas „Veikla pagrįsto valdymo įgyvendinimo Komisijoje 2002 m. apžvalga, įskaitant Metinių veiklos ataskaitų sudarymo metodikos išaiškinimą“ (KOM(2003) 28, 2003 3 12) ir Komisijos komunikatas „Generalinių direktorių vaidmens bendrame valdyme išaiškinimas“ (C(2003) 1830–2, 2003 6 17).

⁽³¹⁾ Finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalis

⁽³²⁾ Veikimo rodikliai apima žmogiškuosius išteklius, biudžeto įgyvendinimą ir auditavimą.

⁽³³⁾ Standartinė lentelė reikalauja minimalios informacijos apie dalyką, taikyto kriterijaus svarbą, kvantifikaciją (kai trūkumą įmanoma vertinti kiekybiškai), poveikį pakankamo patikinimo atžvilgiu ir numatytas taisomąsias priemones.

⁽³⁴⁾ Priedas prie Aplinkraščio dėl 2003 m. veiklos ataskaitų (SEC(2004) 147, 2004 2 19).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.62. Šie elementai, papildyti ekspertų apžvalgomis, padėjo pagerinti metinių veiklos ataskaitų kokybę. Taigi, apskritai imant, atitinkamos metinės veiklos ataskaitose atsispindi tai, jog tęsiami veiksmų planai, priimti metinės veiklos ataskaitų ir Komisijos 2002 m. suvestinės ⁽³⁵⁾ kontekste, ir kad dėl vidaus ir išorės audito rekomendacijų imtasi stebėsenos priemonių. Įvestas konkretus aplinkraštis, skirtas tiems veiksmų planams ⁽³⁶⁾, kurie įtraukti į Komisijos metinius valdymo planus, padėjo efektyviau stebėti pažangą. Tačiau Audito Rūmai mano, kad norint efektyviai įgyvendinti visą šią užduotį, reikia labiau konsoliduotis.

Abejonės generalinių direktorių deklaracijose

1.63. Savo deklaracijose, pridėtose prie metinės veiklos ataskaitų, generaliniai direktoriai konstatavo, kad jų tarnybose atlikta vidaus kontrolė pakankamai patikina, jog ūkinės operacijos buvo teisėtos ir tvarkingos. Ten, kur būta vidaus kontrolės trūkumų ar pažeidimų, jie išreiškė abejones ir parengė veiksmų planus, apimančius įgyvendinimo terminus.

1.64. Siekiant nustatyti tikrą abejonių mastą, generalinių direktorių paprašyta konkretizuoti kriterijus, kuriuos jie taikė svarbos ribai apibrėžti. Be svarbos, pagrįstos pobūdžiu ar kontekstu, gairės nustato šią ribą kaip nagrinėjamos veiklos biudžeto funkciją, t. y. 2 % atitinkamos veiklos vertės ⁽³⁷⁾. Audito Rūmai mano, kad ši svarbos sąvoka pati savaime nėra tinkama sistemos trūkumams nustatyti ⁽³⁸⁾.

1.62. *The Commission considers that the annual activity reports are a useful management tool for supplying information on the weaknesses detected and providing an effective remedy. It feels that substantial improvements have been made to these reports and to the declarations accompanying them in 2003 and will continue its efforts along these lines.*

1.64. *In order to highlight only the most serious management weaknesses (management by exception), the term 'reservation' has been restricted to those shortcomings which have a real and verifiable impact — i.e. not those with only a potential risk — on the assurance to be given that the control procedures introduced provide the requisite guarantees as to the legality and regularity of the transactions carried out during the reference year. Now that the term 'reservation' has been defined in this way, progress still has to be made on the precise determination by the authorising officer by delegation of the impact which the reservations expressed have on the assurance given.*

⁽³⁵⁾ Komisijos komunikatas „Generalinių direktoratų ir tarnybų metinės veiklos ataskaitų už 2002 metus suvestinė“ (KOM(2003) 391–4, 2003 7 9).

⁽³⁶⁾ Aplinkraštis dėl veiksmų planų tęsinio remiantis 2002 metinės veiklos planais ir suvestine (SEC(2003) 1078, 2003 10 10), parengta įgyvendinti 2002 m. santraukos 24 veiksmą „Tolimesni tarnybų veiksmai“ (nuor. 5.4.6.).

⁽³⁷⁾ KOM(2003) 28, 2003 3 12.

⁽³⁸⁾ Iš tiesų, trūkumai gali kelti grėsmę valdymui, tačiau nebūtinai iššaukia faktines klaidas, susijusias su ūkinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu. Siekiant įvertinti sisteminio trūkumo reikšmę, būtina nagrinėti ne tik apskaitos pobūdį (t. y. trūkumų rimtumą), bet ir mastą (t. y. galimą finansinį poveikį).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.65. Generaliniai direktoriai gali nesilaikyti šio kriterijaus, jei mano, kad tokio sprendimo reikalauja kontekstas, arba kad trūkumas yra savaime reikšmingas. Tokiais atvejais naujos ribos ar kito svarbos kriterijaus pasirinkimas turi būti pateisintas metinės veiklos ataskaitoje. Kur tinka, šis pasirinkimas turėtų atsižvelgti į riziką, būdingą kiekvienai iš svarstomų sričių. Ryšium su tuo, Komisija turėtų apibrėžti tinkamesnę ir konkrečią politiką, skirtą nustatyti svarbos riboms, pagrįstoms atitinkamų operacijų pobūdžiu ir rizika, priimtina nagrinėjamai sričiai, taip pat apibrėžti išteklius, skirtinus patikroms ⁽³⁹⁾.

1.66. Visi generaliniai direktoriai konstatavo gavę pakankamą patikinimą, jog jiems skirti ištekliai buvo panaudoti apibrėžtiems tikslams, o jų įdiegta vidaus kontrolė užtikrino, kad ūkinės operacijos buvo teisėtos ir tvarkingos. 21-oje iš 39-ių deklaracijų buvo abejonių, ribojančių generalinių direktorių pateiktus patikinimus. Taigi, kaip ir pernai ⁽⁴⁰⁾, Biudžeto generalinis direktorius pritarė abejonėms dėl Komisijos apskaitos sistemų trūkumų ⁽⁴¹⁾ (žr. 1.8 punktą).

1.67. Pagrindinės abejonės parodytos **1.2 lentelėje**. Iš 49 abejonių, išreikštų 2003 m. ⁽⁴²⁾, dauguma nurodė trūkumus, kurie jau buvo nušviesti 2002 m. ⁽⁴³⁾. Kitos abejonės apskritai jau buvo paminėtos įvairiose sąsajose su generalinių direktoratų metinės veiklos ataskaitomis už praėjusius metus (žr. 3.58, 4.18, 5.57–5.62, 6.36, 7.47, 8.35, 8.37 ir 9.64 punktus). Tai rodo, jog nustatytus trūkumus galima bus pašalinti tik per vidutinės trukmės laikotarpį (žr. 1.73, 1.76 ir 1.79 punktus).

1.65. *The Commission is willing to consider the possibility of introducing a certain degree of flexibility when determining the materiality thresholds for the various areas of management.*

1.66. *See Commission's reply to paragraph 1.8.*

1.67. *Although it does not agree with the Court's criticisms in Table 1.2 on the impact and the scope of reservations, the Commission takes note of the Court's observations and will continue to enhance the information so that the Court can use it more effectively in support of its declaration of assurance.*

⁽³⁹⁾ Audito Rūmų nuomonė Nr. 2/2004 dėl „vieningo audito“ modelio (ir siūlymas dėl Bendrijos vidaus kontrolės pagrindų) (OL C 107, 2003 4 30, p. 1).

⁽⁴⁰⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.92 punktus.

⁽⁴¹⁾ Jungtinis tyrimų centras taip pat pateikė abejonę dėl sąskaitų patikimumo.

⁽⁴²⁾ Palyginti su pereinamais metais padėtis yra stabili.

⁽⁴³⁾ Pvz.: Žemės ūkio, Biudžeto, Plėtros, Užimtumo ir socialinių reikalų, Aplinkos apsaugos, Žuvininkystės, Informacinės visuomenės, Spaudos ir komunikacijų, Regioninės politikos, Išorės santykių, Mokslinių tyrimų, Energetikos ir transporto generaliniai direktoratai, Eurostatas ir Jungtinis tyrimų centras.

1.2 lentelė – Tolesni Audito Rūmų veiksmai, atsižvelgiant į generalinių direktorių 2003 m. pareikštas abejones

Sektorius	Pagrindinės abejonės	Abejonių poveikis generalinio direktoriaus patikimui Audito Rūmų požiūriu (1)	Abejonių mastas (2)	Kiti Audito Rūmų atskleisti trūkumai	Kaip į visą šią informaciją atsižvelgta Audito Rūmų išvadose (2)
Nuosavi ištekliai	— Preferencinių schemų taikymo stebėseną — Basmati ryžių importas — „Hilton“ jautiena	B	A	—	A
Bendra žemės ūkio politika	— Tarptautinė alyvų aliejaus taryba — IAKS Graikijoje	B	C	Nepakankamai atsižvelgiama į priežiūros ir kontrolės sistemas 2003 m. operacijoms	C
Struktūriniai veiksmai	— EŽGFF – gairės, ESF, IFOP; valdymo ir kontrolės sistemos šalyse narėse (2000 m.–2006 m.) — ERYF: valdymo ir kontrolės sistemos Graikijoje ir Ispanijoje (2000 m.–2006 m.) — URBAN ir INTERREG valdymo ir kontrolės sistemos (2000 m.–2006 m.) — Sanglaudos fondai: valdymo ir kontrolės sistemos Graikijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje (2000 m.–2006 m.)	C	C	Rizika, susijusi su 1994 m.–1999 m. planavimo laikotarpio uždarymu ir (arba) reikšmingi trūkumai įgyvendinant reglamentą (EB) Nr. 2064/97	C
Vidaus politikos, mokslinius tyrimus	— Preliminarūs bandymai netiesioginio centralizuoto valdymo rėmuose (MERF 35 str.) — Auditas vietoje — Klaidų dažnis (tinkamumas) sąnaudų deklaracijose mokslinių tyrimų sutartyse	B	B	Rizika, susijusi su sistemingu mokėjimų laikotarpio viršijimu mokslinių tyrimų srityje	B
Išorės veiksmai	— Partnerystė su nevyriausybine organizacija	B	C	Dar ne visiškai veikia stebėsenos ir kontrolės sistemos	C
Stojimo parama	— ISPA: valdymo ir kontrolės sistemos — PHARE: rizika, būdinga decentralizuotoms sistemoms, praleidimai audito sistemoje ir operacijose, netikrumai dėl finansinių tarpininkų skundų	C	C	Rizika, jog kai kurios šalys kandidatės negali įvykdyti savo įsipareigojimų dėl kofmansavimo	C
Administracinės išlaidos	— Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas ES delegacijose.	A	B	—	B

Kodai:

(1) Abejonių poveikis generalinio direktoriaus patikimui Audito Rūmų požiūriu:

A: pakankamas patikimasis, kad vidaus kontrolės sistemos užtikrina ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą

B: pakankamas kvalifikuotas patikimasis, kad vidaus kontrolės sistemos užtikrina ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą

C: pakankamas patikimasis yra netenkinantis ar netenkinamai pagrįstas

(2) Abejonių mastas:

A: atskios ir nedviprasmiškos

B: turi nereikšmingų netikslumų

C: turi reikšmingų ar nepakankamai pateisintų netikslumų (pavyzdžiui: nesirūpinimas bendro valdymo problemomis, buvusių finansinių metų padengimas, kiekybiško įvertinimo stoka, netinkama naudoti informacija)

(3) Kaip į visą šią informaciją atsižvelgta Audito Rūmų išvadose:

A: naudingas šaltinis

B: naudingas šaltinis po taisyčių

C: nenaudingas šaltinis (pvz.: dideli netikslumai, trūkstama ar netinkama naudoti informacija)

Šaltinis: Audito Rūmai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.68. Gairės metinės veiklos ataskaitoms ir patvirtinančių pareigūnų pagal delegacijas chartija ⁽⁴⁴⁾ nurodo, kad abejonės neturi paversti deklaracijos beprasme ir kad ekstremaliais atvejais ⁽⁴⁵⁾ generalinis direktorius gali būti nepajėgus pateikti reikiamą patikinimą.

1.69. 2003 metais kai kurių tarnybų ⁽⁴⁶⁾ pareikštų abejonių masas buvo nesuderinamas ar nepakankamai pagrįstas, turint omenyje deklaracijose pateiktus patikinimus (žr. **1.2 lentelę** ir 5.57–5.62, 7.48, 8.36 ir 8.38 punktus). Tačiau lyginant su 2002 finansiniais metais, abejonių poveikis patikinimams, teikiamiems deklaracijose, sustiprėjo.

1.70. Audito Rūmų darbas rodo, kad, žvelgiant iš finansinių perspektyvų, keliose srityse priežiūros sistemos ir patikros dar nepasiekė patenkinamo lygmens, todėl reikia toliau stengtis, norint jas sustiprinti. Taigi kai kurie trūkumai, kuriuos Rūmai išskyrė savo auditų metu, turėtų būti įtraukti į generalinių direktorių deklaracijas (žr. **1.2 lentelę** ir 4.22, 5.62, 6.37, 7.48 ir 8.36 punktus). Be to, Žemės ūkio generalinio direktorato generalinio direktoriaus deklaracija nebuvo pagrįsta operacijų, priklausančių 2003 finansiniams metams, nagrinėjimu (žr. 4.19 ir 4.20).

1.71. Nepaisant tam tikro pagerėjimo, Audito Rūmai mano, kad generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos dar negali sistemingai tarnauti kaip naudingas šaltinis (žr. 1.4 punktą) Rūmų audito išvadoms įvairiose finansinių perspektyvų srityse (žr. **1.2 lentelę**).

1.69. *Determination of the impact of reservations on the assurance is improving as the practice becomes routine. The Commission considers that, at present and increasingly so in the future, determining the consequences of the reservation for the area in question already makes it possible to establish — and will make it even clearer in future — that the assurance to be given by the authorising officer by delegation is totally justified.*

1.70. *See answers to paragraphs 1.33, 1.37 and 1.67 and to the specific paragraphs mentioned by the Court.*

1.71. *Through its work to improve the content of declarations and its monitoring of compliance with the standards on which the declarations are based, the Commission is endeavouring to make the annual declarations into a reliable indicator of its performance and its strategy for dealing with the risks identified, in order that the Court can use them as a basis for its assurance.*

⁽⁴⁴⁾ 63 veiksmas, Baltoji knyga: „Kiekvieno finansinio veikėjo atsakomybės aprašymas“ ir „Gairės patvirtinančio pareigūno pagal delegaciją deklaracijoms ir abejonėms metinės veiklos ataskaitos kontekste“ (SEC(2002) 401, 2002 4 9).

⁽⁴⁵⁾ Pvz., kai abejonės turi didelį poveikį generalinio direktorato biudžetui.

⁽⁴⁶⁾ Pvz.: Žemės ūkio, Švietimo ir kultūros, Plėtros, Užimtumo ir socialinių reikalų, Žuvininkystės, Spaudos ir komunikacijų, Regioninės politikos generaliniai direktoratai ir Eurostatas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Pažanga administracinės reformos srityje

2003 m. suvestinė

1.72. Apskritai imant, Komisija savo Suvestinėje konstatuoja, kad 2003 metais išryškėjo didelė administracinės reformos pažanga, kad buvo baigti iš esmės visi Baltosios knygos veiksmai, o dauguma veiksmų planų, numatytų 2001 ir 2002 metų suvestinėse baigti arba gerokai pažengę pirmyn. Tačiau Audito Rūmų atliktas auditas rodo, kad šis vertinimas labai optimistiškas. Dar daugiau, įvairiuose Suvestinės skyriuose Komisija pati pripažįsta, jog kai kurioms sritims ateinančiais metais vis dar reikės stebėsenos, taip patvirtinama Audito Rūmų gautuosius duomenis šiose srityse:

- a) Baltosios knygos veiksmų (žr. 1.74–1.76 punktus) ir 2001 bei 2002 metų suvestinių (žr. 1.77–1.79 punktus) įgyvendinimo;
- b) vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo ⁽⁴⁷⁾ (žr. 1.80–1.84 punktus);
- c) rodiklių, tinkamų veikla pagrįstam valdymui, sukūrimo, strateginio planavimo ir programavimo (žr. 1.85–1.87 punktus);
- d) finansų valdymo ir *atsiskaitymo* ⁽⁴⁸⁾ (žr. 1.27–1.54 ir 1.22–1.26 punktus);
- e) abejonių, pateikiamų generalinių direktorių deklaracijose, kokybė ir mastas (žr. 1.63–1.71 punktus).

1.73. Audito Rūmai pritaria Komisijos požiūriui, kad aukščiau paminėti momentai jau yra įtraukti į veiksmus, numatytus ankstesnių metų suvestinėse. Audito Rūmai pabrėžia, kad Komisijai svarbu sėkmingai konsoliduoti visus horizontalių veiksmų planus, ir pažymi Komisijos norą svarstyti rekomendacijas, pateiktas Rūmų nuomonėje dėl vieningo audito (*single audit*) modelio ⁽⁴⁹⁾.

1.72. *The significant progress made in 2003 does not rule out the need to implement the corrective measures in the various sectors identified in the 2003 synthesis report. In some cases, the problems underlying these operations will only be resolved effectively and satisfactorily in the medium term. Thus, every year the synthesis of annual activity reports takes stock of the progress achieved and sets out and updates all the actions to be conducted at Commission level.*

Each of the actions under the White Paper and previous syntheses calls for the application of an instrument (e.g. a communication, the introduction of a measure, etc.). Once this instrument has been achieved, the action as such is no longer taken into consideration and, if the underlying problem has not been resolved, a new action is undertaken, usually through the annual synthesis report. This makes it possible to update the measures to be taken and also to perform an annual consolidation of ongoing actions which is not obstructed by the wide range of actions carried out in the past. It is thus the consolidation in the most recent synthesis which must be taken into account to obtain a table of ongoing horizontal actions.

⁽⁴⁷⁾ Ypač vidaus kontrolės standartai. Vidaus kontrolės sistema susijusi ne tik su tarnybomis Briuselyje, bet ir su vietiniais Komisijos biurais (delegacijomis, atstovybėmis bei vykdomosiomis agentūromis).

⁽⁴⁸⁾ Ypač bendras, centrinis, tiesioginis ir netiesioginis valdymas, *ex ante* ir *ex post* patikros, taip pat finansinio reglamento įgyvendinimas.

⁽⁴⁹⁾ Audito Rūmų nuomonė Nr. 2/2004.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Baltosios knygos veiksmai

1.74. Kalbėdama apie stebėsenos pažangą administracinės reformos srityje, Komisija taip pat paskelbė, kad iš 36 veiksmų, surašytų Baltosios knygos V skyriuje ⁽⁵⁰⁾ „Auditas, valdymas ir finansinė kontrolė“, 32 buvo baigti 2003 metais. Taigi buvo parengta Baltosios knygos pažangos ataskaita ⁽⁵¹⁾, apėmusi visus tikslus, kurių dar reikia siekti, ir priemones, kurios dar turi būti įgyvendintos.

1.75. Audito Rūmai pažymi pažangą, kurią padarė Komisija naujų reglamentavimo kontrolės pagrindų atžvilgiu, tačiau mano, jog ir įgyvendinimo, ir faktinių procedūrų rezultatai dar nėra patenkinami. Taip 18 iš 36 Baltosios knygos V skyriaus numatytų veiksmų, kurie dar nebuvo baigti 2002 finansinių metų pabaigoje ⁽⁵²⁾, aštuoni vis dar buvo įgyvendinami ⁽⁵³⁾ 2003 m. gruodžio 31 d. Aštuoniose iš dešimties kitų sričių, kur veiksmai buvo baigti teoriškai, tikslas dar nebuvo visiškai pasiektas, įgyvendinimas – dar nepatenkinamas, arba nėra garantijų, kad veiksmai yra ilgalaikiai ⁽⁵⁴⁾.

1.76. Metinių veiklos ataskaitų ir deklaracijų suvestinė taip pat apima daugelį nebaigtų veiksmų ⁽⁵⁵⁾ (žr. 1.77–1.79 punktus) ir reikalauja, kad tarnybos pakeistų savo įpročius arba įvestų naujas veiklas ⁽⁵⁶⁾. Visiškai pabaigti tuos veiksmus, kurie leistų pasiekti lydinčius tikslus, įmanoma tik per vidutinės trukmės laikotarpį (žr. **1.3 lentelę**).

1.74-1.76. *Once the instruments aimed at by the various measures have been installed, the settlement of outstanding issues will be covered each year by the synthesis reports (see reply to paragraph 1.72). Within this framework, the Commission considers that most of the actions mentioned by the Court had been achieved at 31 December 2003.*

1.75. *The Commission would make two comments on Action 83:*

- *in communication COM(2004) 93, which is mentioned by the Court, Action 83 is incorporated into Action 62, which refers both to the reform and to the effect of policies on the resources required;*
- *the resources required are examined every year during the annual policy strategy exercise (APS): since 2003 the Commission has adopted the policy of restricting the new posts it requests to the level needed for an enlarged European Union (see also the communication COM(2002) 311 on this subject) and of satisfying its other requirements by redeployment and the allocation of posts freed by successive early retirement schemes.*

⁽⁵⁰⁾ KOM(2000) 200, 2000 4 5.

⁽⁵¹⁾ Komisijos komunikatas „Baigiant reformos mandatą: pažangos ataskaita ir priemonės, įgyvendintinos 2004 m.“ (KOM(2004) 93, 2004 2 10).

⁽⁵²⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.65–1.67 punktai.

⁽⁵³⁾ Veiksmai: 74 – „Sutarčių duomenų bazė“, 83 – „Tinkami personalo formavimo lygmenys“, 87 – „Komisijos padalinių pažangos kaitos proceso metu nagrinėjimas“, 93 – „Geresnė sąveikų tarp Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir kitų tarnybų koordinacija“, 94 – „Teisės aktų nepralaidumas ir sutarčių valdymas, apsaugant nuo klastočių“, 95 – „Greito išpėjimo sistemos optimizacija“, 96 – „Veiksmingesnis nepagrįstai mokamų lėšų aptikties valdymas“ ir 97 – „Pagerinta struktūrinių fondų finansinė stebėseną ir kontrolė“.

⁽⁵⁴⁾ Veiksmai: 66 – „Finansinių pažeidimų grupė“, 71 – „Audito pažangos komitetas“, 78 – „Minimalūs vidaus kontrolės standartai“, 81 – „Generalinių direktoratų kontrolės funkcijos vaidmens stiprinimas vidaus audito struktūros/audito gebėjimai“, 82 – „Generalinio direktoriaus deklaracija jo vietinės veiklos ataskaitoje“, 85 – „Tinkamos vidaus kontrolės ir finansinių procesų modelis“, 90 – „Žmogiškųjų išteklių poreikio finansiniam valdymui ir kontrolei įvertinimas“ ir 91 – „Mokymas“ (valdymas ir finansai).

⁽⁵⁵⁾ KOM(2004) 418 galutinė, 2004 6 9.

⁽⁵⁶⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.109 punktas.

1.3 lentelė. – Audito Rūmų analizė, nagrinėjanti Baltosios knygos V skyriuje „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“ pagrindinius neuždarytus veiksmus ir veiksmų planą, pridėtą prie generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitų ir deklaracijų už 2002 m. ir 2001 m. (2003 m. gruodžio 31 d.) suvestinės

Chronologinė nuoroda ir (arba) suvestinė	Veiksmas	Sektorius/Priemonės tipas	Veiksmų plano šaltinis	Diagnozė/priemonės, kurias dar reikės taikyti
71	Audito pažangos komitetas	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Užbaigti veiksmai/galimi patobulinimai Buvo atlikti tam tikri organizaciniai pakeitimai, kad pagerėtų komiteto darbas, ypač taisyklės, susijusios su pirminkavimu posėdžiams, kai galimas interesų konfliktas, komiteto sekretoriato perkėlimu iš Biudžeto GD į generalinį sekretoriatą ir antro išorės nario paskyrimu (KOM(2004) 93, 2004 2 10, 10.3 punktas). Tačiau vis dar reikia patobulinių, kad komitetas galėtų efektyviai stebėti Komisijos auditus. Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 19 veiksmu „Audito pažangos komitetas“ (nuoroda 3.3.3.).
78	Minimalūs vidaus kontrolės standartai	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Užbaigti veiksmai/vykdomas įgyvendinimas – galimi patobulinimai Vidaus audito standartai buvo priimti 2000 m. gruodžio 13 d. (SEC(2000) 2203) ir pataisyti 2001 m. gruodžio 21 d. (SEC(2001) 2037). Jie užtikrina minimalių vidaus kontrolės lygį, kurį kiekvienas Komisijos GD turėtų įdiegti (visiškai vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas). Priimtos naujos gairės (SEC(2003) 1287, 2003 m. lapkričio 26 d., 5 priedas) apriboja vidaus kontrolės standartų taikymą tik iki kryptinių reikalavimų. Kryptinių reikalavimų įgyvendinimo apimtis 2003 gruodžio 31 d. atskleidžia, kad veiksmas nėra dar užbaigtas (žr. 1.4 lentelę). Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 1 veiksmu „Vidaus kontrolės standartai“ (nuoroda 5.4.5.).
81	GD kontrolės funkcijos vaidmens stiprinimas (vidaus audito struktūros/audito gebėjimai)	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Užbaigti veiksmai/galimi patobulinimai Pagal 2003 m. gruodžio 31 d. padėti, kiekvienas Komisijos padalinys turėjo savo vidaus audito gebėjimus (SEC(2004) 250, 2004 m. vasario 27 d.), išskyrus keletą atvejų, tokių kaip IAS, GOPA, SCIC-DGT ir DG ADMIN biurui (OJB, OIL, PMO ir EPSO). Tačiau 22 standarto „vidaus audito gebėjimai“ kryptinių reikalavimų įgyvendinimo apimtis 2003 gruodžio 31 d. atskleidžia, kad veiksmas nėra dar užbaigtas (žr. 1.4 lentelę). Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 12 veiksmu „Komisijos audito bendruomenės koordinavimas“ (3.3.2. nuoroda).
83	Pakankamas personalo skaičius	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Vykdomi veiksmai Baigiama rengti ataskaita apie Komisijos reikalavimus mokymui ir ištekliams. Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 21 veiksmu „Vadovybės atliekamas rizikos įvertinimas“ (3.3.2. nuoroda) ir 2002 m. suvestinės 22 veiksmu „Žmogiškąjį išteklių“ (5.3.1. nuoroda.), taip pat 2001 m. 5 ir 14 „Žmogiškąjį išteklių“.

Chronologinė nuoroda ir (arba) suvestinė	Veiksmas	Sektorius/Priemonės tipas	Veiksmų plano šaltinis	Diagnozė/priemonės, kurias dar reikės taikyti
87	Komisijos tarnybų padarytos pažangos apžvalga, vykstant pokyčio procesui	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Vykdomi veiksmai Komisijos vidaus audito tarnyba planavo užbaigti ciklą nuodugnių auditų visuose generaliniuose direktoratuose iki 2004 m. rugsėjo pabaigos (KOM(2004) 93, 1 priedas).
93	Geresnis sąveikos tarp OLAF ir kitų tarnybų koordinavimas	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Vykdomi veiksmai Laikinas protokolinis susitarimas dėl elgesio kodekso, siekiant užtikrinti, kad laiku vyktų informacijos mainai tarp OLAF ir Komisijos dėl OLAF vidaus užklausimų Komisijoje buvo patvirtintas 2003 liepos mėn. Pasūlymai taisyti reglamentą dėl OLAF, kuriuos Komisija pateikė 2004 m. vasario mėn., paveiks šį protokolinį susitarimą (KOM(2004) 93, 1 priedas). Dar daugiau, darbas gerinant informacijos mainus ir bendradarbiavimą tarp OLAF ir Komisijos per protokolinius susitarimus tebevyksta. Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 15 veiksmu „OLAF stebėseną“ (nuoroda 5.3.9.).
94	Apsauga nuo įstatymų ir sutarčių valdymo klaidų	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Nuolatinis veiksmas „Apsaugos nuo klaidų“ tarpžinybinė grupė, vadovaujama OLAF, 2004 m. toliau tęs darbą įstatymų aspektais, kurie liečia Komisijos pranešimą dėl apsaugos nuo klaidų (SEC(2001) 2029, 2001 m. lapkričio 7 d., ir KOM(2004) 93, 1 priedas).
96	Efektivesnis nepagristai išmokėtų lėšų grąžinimo valdymas	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Vykdomi veiksmai Generaliniai direktoratai privalo atsižvelgti į vidaus audito tarnybos rekomendacijas, o Biudžeto generalinis direktoratas turi efektyviau koordinuoti grąžintinių išskolinimų stebėsenos procesą centriniu lygmeniu. Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 9 veiksmu „Grąžinimas“ (nuoroda 5.3.2.).
97	Pagerinta struktūrinių fondų stebėseną	V skyrius „Auditas, finansinis valdymas ir kontrolė“	Baltoji knyga	Vykdomi veiksmai Struktūrinių fondų valdymo naujų procedūrų taikymui reikėjo priimti Komisijos memorandumą dėl atsakomybės išaiškinimo bendro valdymo pagrindu (C(2003) 1830–2, 2003 m. birželio 17 d.). Buvo sudaryta įvairių tarnybų grupė, skirta analizuoti galimas priemones patobulinti struktūrinių fondų valdymą. 2004 m. rugsėjo mėn. Komisija priėmė pranešimą dėl teisinės atsakomybės sričių (KOM(2004) 580 galutinis), o 2004 m. rugpjūčio mėn. – pranešimą dėl audito metodikos (KOM(2004) 3115) (žr. 1.84 punktą). Šis veiksmas susijęs su 2002 m. suvestinės 7 veiksmu „Bendras valdymas“ ir 17 veiksmu „Auditas bendrame valdyme“ (nuoroda 5.3.3.), taip pat 2001 m. suvestinės 4 veiksmu „Struktūriniai fondai“ ir 12 veiksmu „Bendras valdymas“.
6 (5.3.7)	Apskaitos pagrindai	Finansinis valdymas	2002 m. suvestinė	Vykdomi veiksmai Apskritai paėmus, apskaitos modernizavimo projektas vyksta pagal nustatytą grafiką, kiek tai susiję su atitinkamu oficialiems naujo finansinio reglamento reikalavimams 2005 m. (KOM(2004) 565, 2004 m. rugpjūčio 18 d.). Šis veiksmas susijęs su 2001 m. suvestinės 16 veiksmu „Apskaitos pagrindai“ ir 17 veiksmu „Finansinės informacijos centrinės sistemos“.

Chronologinė nuoroda ir (arba) suvestinė	Veiksmas	Sektorius/Priemonės tipas	Veiksmų plano šaltinis	Diagnozė/priemonės, kurias dar reikės taikyti
8 (5.3.4.)	Kofinansavimas	Finansinis valdymas	2002 m. suvestinė	Vykdomi veiksmai 2003 m. sudaryta tarpžinybinė, Generalinio sekretoriaus vadovaujama grupė šiai priemonei įgyvendinti buvo padalinta į 2 pogrupius („fiksuoos patikamų normos veiksniai“ ir „audito metodai“). Ji planuoja tęsti darbą 2004 m. Šis veiksmas susijęs su 2001 m. suvestinės 1 veiksmu „Mokslinių tyrimų programa“.
12 (3.3.2.)	Komisijos auditorių bendruomenės koordinavimas	Auditas	2002 m. suvestinė	Vykdomi veiksmai Komisija išaiškino pagrindinių veikėjų atsakomybę vidaus audito ir vidaus kontrolės srityje (SEC(2003) 59, 2003 m. sausio 21 d.). Vidaus audito tarnyba įgyvendino kelias koordinavimo veiksmus („Auditnet“ tinklas, metodų, bendrų įrankių ir technologijų kūrimas), tačiau 2004 m. reikia papildomų pastangų. Pagal 2003 m. gruodžio 31 d. padėtį dar nėra pasiektas reikiamas audito koordinavimo lygis. Šis veiksmas susijęs su Baltosios knygos 81 veiksmu „Generalinių direktorių kontrolės funkcijos (audito gebėjimų) vaidmens stiprinimas“.
23 (4.4.)	Metinės veiklos ataskaitų metodika	Metinės veiklos ataskaitos metodika	2002 m. suvestinė	Užbaigti veiksmai/galimi patobulinimai 2003 m. metinės veiklos ataskaitos rengimo gairės išaiškino abejonių, patikinimo, svarbos ir deklaravimo koncepcijas (SEC(2003) 1469, 2003 m. gruodžio 19 d. ir SEC(2004) 147, 2004 m. vasario 19 d.). Tačiau vis dar būtini patobulinimai svarbos koncepcijos ir abejonių poveikio generalinių direktorių patikinimams atžvilgiu. Dar daugiau, turėtų būti pateiktos konkretnės gairės dėl poveikio rodiklių (ir rezultato), ypač dėl pajamų ir išlaidų kokybės. Šis veiksmas susijęs su Baltosios knygos 82 veiksmu „Generalinio direktoriaus (-ės) deklaracija jo (jos) metinės veiklos ataskaitoje“.
2	Išorės veiksmai	Tarpsektoriniai politiniai klausimai	2001 m. suvestinė	Veiksmas dalinai neužbaigtas, o tikslas dalinai įgyvendintas Tarnybų, susijusių su išorės veiksmams, struktūrų ir išteklių organizavimas nebuvo dar kartą iširtas, siekiant nustatyti galimas sinergijas.
7	Su valdymu susijusios informacinės sistemos	Reformos įgyvendinimas	2001 m. suvestinė	Vykdomi veiksmai Tęsiant veiksmus po IAS audito „IT valdymo Komisijoje apžvalga“, rengiamas Komisijos memorandumas dėl esamų IT sistemų sąveikos valdymo srityje.

Šaltinis: Audito Rūmai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Veiksmų planai, pridėti prie Komisijos generalinių direktoratų ir tarnybų metinės veiklos ataskaitų už 2002 ir 2001 finansinius metus suvestinės

1.77. Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitų ir deklaracijų už 2002 finansinius metus suvestinėje ⁽⁵⁷⁾ apžvelgta Komisijos vidaus kontrolės sistemos reforma ir pradėtas naujas veiksmų planas pastebėtiems trūkumams ištaisyti. Šis veiksmų planas apima 25 taisomąsias priemones, papildančias veiksmų planus, kuriuos generaliniai direktoriai išdėstė savo metinės veiklos ataskaitose, taip pat veiksmų plano, numatyto 2001 suvestinėje, tęsinį ⁽⁵⁸⁾. Iš veiksmų, tikėtinai veikusių ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą ⁽⁵⁹⁾, Audito Rūmai nustatė, kad horizontalūs veiksmai ⁽⁶⁰⁾ nebuvo baigti ⁽⁶¹⁾ iki 2003 m. gruodžio 31 d.

1.77.-1.78. *In line with what was set out in the reply to paragraph 1.72 — that the actions to be undertaken are updated each year and the actions established by previous syntheses disappear — the actions in the 2001 and 2002 syntheses which were not completed at 31 December 2003 have been taken over and updated in the 2003 synthesis.*

Substantial progress has been made in the implementation of two actions concerning shared management. By September 2004 the Commission had adopted communications on the legal responsibilities under shared management (COM(2004) 580 final) and on the alignment of audit methodology in this area (C(2004) 3115); in December 2003 the Commission also published revised audit manuals for the Structural and Cohesion Funds. In the draft legislation for the Structural Funds in the 2007-2013 period the Commission has also taken up the idea of annual declarations by an independent audit body which was also mentioned in action 17.

⁽⁵⁷⁾ KOM(2003) 391-4, 2003 7 9.

⁽⁵⁸⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, pavadintas „Generalinių direktorių ir tarnybų vadovų metinės veiklos ataskaitų ir deklaracijų suvestinė“ (KOM(2002) 426, 2002 7 24).

⁽⁵⁹⁾ Veiksmai: 1 – „Vidaus kontrolės standartai“ (5.4.5 nuoroda), 3 – „Kommunikacija“ (3.3.2 nuoroda), 6 – „Apskaitos pagrindai“ (5.3.7 nuoroda), 7 – „Bendras valdymas“ (5.3.3 nuoroda), 8 – „Kofinansavimas“ (5.3.4 nuoroda), 9 – „Grąžinimas“ (5.3.2 nuoroda), 12 – „Komisijos audito bendruomenės bendradarbiavimas“ (3.3.2 nuoroda), 13 – „Audito metodika“ (3.3.3 nuoroda), 14 – „Tolesni veiksmai dėl audito ataskaitų“ (5.3.8 nuoroda), 15 – „OLAF tolesni veiksmai“ (5.3.9 nuoroda), 17 – „Auditas bendrame valdyme“ (nuoroda 5.3.3.), 19 – „Audito pažangos komitetas: organizacija“ (3.3.3 nuoroda), 21 – „Valdymo rizikos įvertinimas“ (3.3.2 nuoroda), 23 – „AAR metodika“ (4.4 nuoroda) ir 24 – „Tarnybų tolesni veiksmai“ (5.4.6 nuoroda).

⁽⁶⁰⁾ 6, 7, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 21 ir 23 veiksmai.

⁽⁶¹⁾ 6, 7, 8, 9, 12, 17 ir 21 veiksmai: „vykdomi“; 15, 19 ir 23 veiksmai: „užbaigti, iš dalies užbaigti arba bus pradėti tolesni veiksmai“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.78. Taip pat 2001 m. suvestinėje numatyto veiksmų plano įgyvendinimo stebėjimas parodė, kad dauguma 2002 ⁽⁶²⁾ finansiniais metais nebaigtų veiksmų vis dar buvo įgyvendinami ⁽⁶³⁾ 2003 m. gruodžio 31 d. Dviejose srityse, kur veiksmai buvo baigti teoriškai, tikslas dar nebuvo visiškai pasiektas, įgyvendinimas – dar nepatenkinamas, arba nėra garantijų, kad veiksmai yra ilgalaikiai ⁽⁶⁴⁾. Kitose dviejose srityse veiksmai buvo neužbaigti, o tikslai – iš dalies pasiekti ⁽⁶⁵⁾.

1.79. Audito Rūmai skatina Komisiją įgyvendinti nebaigtus veiksmų planus taip, kad nauja vidaus kontrolės sistema jau dabar galėtų veikti, ypač bendro valdymo, valdymo rizikos įvertinimo ir skolų atgavimo srityse (žr. **1.3 lentelę**).

1.78. *With regard to the actions on shared management, the Commission refers to its reply to paragraph 1.77.*

Two separate actions are planned for Action 5: consideration of the resources needed (see reply to paragraph 1.75) and establishment of a method for assessing the resources required for existing and new activities. As regards Action 14, the Personnel and Administration Directorate-General has defined, through a poll in departments, the recruitment profiles relating to their needs and has asked the European Personnel Selection Office (EPSO) to organise the corresponding competitions from 2003 on. In the meantime, it may be necessary to continue recruiting more temporary staff on permanent posts.

As regards Action 15, the Commission would point out that on 14 July 2004 it adopted communication C(2004) 2694 on training and recruitment needs in the area of financial management as identified in the synthesis of Annual Activity Reports 2002.

1.79. *The Commission is investing considerable effort and interest in progressing on the three issues highlighted by the Court (i.e. shared management, risk management and recovery) as reflected in both the Synthesis of the 2003 and 2002 annual activity reports and the Overview of the state of internal control systems.*

⁽⁶²⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.76 punktas.

⁽⁶³⁾ Veiksmai: 1 – „Mokslinių tyrimų programos“, 4 – „Struktūriniai fondai“ (bendras valdymas), 5 – „Žmogiškieji ištekliai“ (reforma), 7 – „Valdymo informacinės sistemos“, 12 – „Bendras valdymas“, 14 – „Žmogiškieji ištekliai“ (telkimas), 16 – „Apskaitos pagrindai“ ir 17 – „Pagrindinės finansinės informacinės sistemos“.

⁽⁶⁴⁾ Veiksmai: 9 – „Vidaus kontrolės procedūros, ypač finansinės“ ir 15 – „Mokymas“ (finansų valdymas).

⁽⁶⁵⁾ Veiksmai: 2 – „Išorės veiksmai“ ir 18 – „Veiksmų planai“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Vidaus kontrolės standartai

1.80. Audito Rūmai išnagrinėjo kaip vidaus kontrolės standartus⁽⁶⁶⁾ taiko 16 Komisijos generalinių direktoratų⁽⁶⁷⁾. Siekta ne tik paskaičiuoti įgyvendinimo laipsnį, bet ir įvertinti, kaip Komisija taiko standartus, kad užtikrintų ūkinių operacijų teisėtumą ir tvaringumą konkrečiose srityse.

1.81. Audito Rūmai nustatė, kad, apskritai imant, nėra lengva palyginti sistemų ir pagrindinės kontrolės, pagrįstos 2003 m. nustatytais standartais⁽⁶⁸⁾, mastą bei sudėtį su taikytaisiais 2002 metais.

1.81. *The fact that baseline requirements defined in 2003 are not entirely comparable with those defined in 2002 is consistent with the philosophy of those requirements. In fact, the baseline requirements were initially introduced in 2000 to make the 24 Internal control standards more concrete in practice by defining the minimum requirements at that time. Each year the baselines are updated in order to consider any additional requirement from any relevant Commission's decision/communication adopted in the meantime.*

In terms of charting progress from one point in time to another, the clarifications/updates made to the baselines make it difficult to compare the position at the end of 2002 and the end of 2003. However, there have been significant actions taken to strengthen internal control, particularly regarding the flow of information from Directorates-General to their Commissioner on critical issues of audit and control and Directorates-General have already demonstrated a strong commitment to delivering this in practice.

⁽⁶⁶⁾ Standartai: 11 – „Rizikos analizė ir valdymas“, 12 – „Tinkamo valdymo informacija“, 14 – „Pranešimai apie pažeidimus“, 17 – „Priežiūra“, 18 – „Išimčių registravimas“, 20 – „Vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir taisymas“, 21 – „Audito ataskaitos“ ir 22 – „Vidaus audito pajėgos“.

⁽⁶⁷⁾ Ekonomikos ir finansų reikalų, Žemės ūkio, Švietimo ir kultūros, Užimtumo ir socialinių reikalų, Žuvininkystės, Regioninės politikos, Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Plėtros, Biudžeto, Personalo ir administracijos, Teisingumo ir Vidaus reikalų generaliniai direktoratai, Humanitarinės pagalbos biuras, EuropeAid bendradarbiavimo biuras, Eurostat'as ir Vidaus audito tarnyba.

⁽⁶⁸⁾ Komisijos komunikatas „Tarnybų pasirengties atitikti pagrindines vidaus kontrolės kryptis 2003 m. gruodžio 31 d. savianalizė“ (SEC(2003) 1287, 2003 11 26).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1.82. Komisija paskelbė, kad 2003 m. gruodžio 31 d. buvo įgyvendintas 91 % atitikties pagrindinėms kryptims ⁽⁶⁹⁾. Kai 2003 metų rugsėjo pabaigoje generaliniai direktoratai pranešė, jog galės įgyvendinti atitiktį visoms pagrindinėms kryptims iki galutinio 2003 m. gruodžio 31 d. termino, regis, buvo įdiegta tik 26 % šių krypčių ⁽⁷⁰⁾.

1.83. Audito Rūmų požiūriu, sunku išvelgti, kaip šis pažangos tempas gali tuoju pat daryti įtaką darbui, kurį dabar atlieka vidaus kontrolės sistema, kuria grindžiamas ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas. Norint įsitikinti, ar šie standartai dabar taikomi procedūrinių taisyklių ar kontrolės instrumentų atveju, reikia daugiau laiko. Taigi daugeliu atvejų Audito Rūmų atlikto audito tikslas buvo nustatyti, ar generalinių direktoratų praktika atitinka pagrindines vidaus kontrolės kryptis (žr. 4.23, 6.5, 7.40–7.41 ir 9.55 punktus).

1.84. Nagrinėdami vidaus kontrolės standartus parinktuose generaliniuose direktoratuose, Audito Rūmai nustatė, jog pateikta informacija buvo nuoseklesnė tais atvejais, kai buvo kalbama apie esamus vidaus kontrolės mechanizmus bei jų atitiktį (standartams), bet ne faktinį jų veikimą (žr. **1.4 lentelę** ir 4.23, 5.10, 6.5, 7.43 ir 9.55 punktus). Apskritai imant, negalima laikyti, jog šio įgyvendinimo laipsnio pakanka, kad Komisijos vidaus kontrolės sistema galėtų pakankamai patikinti dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

1.82-1.83. *As indicated by the Court, Directorates-General assessed in December 2003 that overall 91 % of the baselines were achieved against 65 % reported by September 2003. It should be noted that in many cases those baselines not fully implemented by September 2003 were ongoing actions, where important progress had already been made and where there was only a little work required to finalise them.*

As stated in the Overview, the Commission acknowledges that in future the focus on internal control will need to concentrate on how well the internal control arrangements are working in practice and delivering the assurances needed rather than focusing overly on compliance.

Furthermore, effective implementation of an appropriate internal control system which delivers the assurances needed takes time. In reality, important attempts have already been made in moving beyond compliance. To this end, the Commission has developed a tool, iCAT (internal control assessment tool), to help services to assess the effectiveness of their internal control systems and some Directorates-General started to use a first version of this tool in 2003.

1.84. *The table 1.4 differs from the Commission's services' own assessment, which concludes that the internal control standards were 91 % applied at 31 December 2003. The incomplete application largely concerned areas with little effect on the risk of irregularity.*

Concerning the link between the level of compliance with those standards and the assurances needed on the legality and regularity of the underlying transactions, see Commission's reply to paragraphs 1.82. and 1.83.

⁽⁶⁹⁾ Ponios Schreyer informacinė pastaba dėl Komisijos padalinių pasirengties atitikti minimalius vidaus kontrolės standartų reikalavimus 2003 m. gruodžio 31 d. (SEC(2004) 250, 2004 2 27).

⁽⁷⁰⁾ SEC(2003) 1287, 2003 11 26.

1.4 lentelė. – Audito Rūmų atlikta vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo analizė (tiesiogiai susijusi su ūkinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu pagrindinių generalinių direktoratų atžvilgiu), 2003 m. gruodžio 31 d. būklė

Generalinis direktoratas ar padalinys	Mokėjimų asignavimų vykdymas 2003 m. (milijonai eurų)	11 standartas „rizikos analizė ir valdymas“	12 standartas „ad hoc valdymo informacija“	14 standartas „pranešimai apie pažeidimus“	17 standartas „priežiūra“	18 standartas „išimčių registravimas“	20 standartas „vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir taisymas“	21 standartas „audito ataskaitos“	22 standartas „vidaus audito gebėjimas“
ECFIN	367	B	B	A	A	A	A	A	A
EMPL	7 437	A	A	A	A	A	A	A	A
AGRI	47 067	A	A	A	B	A	A	A	A
RTD	1 933	A	B	A	A	A	A	A	A
INFOS	857	B	B	A	A	A	B	A	A
FISH	838	A	A	A	B	A	A	A	B
REGIO	18 540	A	A	A	A	A	A	A	A
EAC	796	B	B	A	B	A	A	A	A
JAI	86	A	B	A	B	A	B	A	A
ELARG	1 675	A	A	A	A	A	A	A	A
AIDCO	3 242	A	A	A	A	A	A	A	A
ECHO	518	A	A	A	A	A	A	A	A
ESTAT	44	B	B	A	B	B	B	A	A
ADMIN	282	A	A	A	A	A	A	A	A
BUDG	8	A	A	A	A	A	A	A	A
IAS	0,4	A	A	A	A	A	A	A	B

Įvertinimas:

A: kryptinių reikalavimų įgyvendinimas

B: netinkamas kryptinių reikalavimų įgyvendinimas

Saltinis: Audito Rūmai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Pajamų ir išlaidų kokybės rodikliai

1.85. Apskritai 2003 m. metinės veiklos ataskaitos pateikė informaciją apie ekonomiškumo, našumo ir efektyvumo rezultatus, kuriuos generaliniai direktoratai pasiekė politikos ir paskirtųjų išteklių valdymo srityse.

1.86. Tačiau Audito Rūmų analizė atskleidė, kad Komisijos taikomo šios informacijos modelio ir naudojimo ⁽⁷¹⁾ dar nepakanka ⁽⁷²⁾ vidaus kontrolės sistemos kokybei bei ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo aspektams įvertinti ⁽⁷³⁾.

1.87. Audito Rūmai mano, kad informacijos, skirtos ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo stebėsenai, rengimas turėtų būti Komisijos prioritetas. Strateginio planavimo ir programavimo ciklo kontekste ši informacija būtų labai svarbus valdymo įrankis, užtikrinant pajamų bei išlaidų kokybę ir vertinant padarytą pažangą ⁽⁷⁴⁾ – jeigu joje būtų atsižvelgta, koku mastu įgyvendinami svarbiausi priežiūros sistemų ir patikrų aspektai, atkreiptų dėmesį į tai, koku būdu ir kaip dažnai biudžetą veikia klaidos, kurių šios sistemos bei patikros neatskleidė ir neištaisė.

1.85. *The aim of the annual activity reports is to take stock of the achievement of the objectives laid down in line with the Commission's priorities and the resources required for this purpose. They represent an instrument for monitoring the results of activities in relation to the objectives laid down, the risks involved, utilisation of the resources allocated and operation of the internal control system.*

1.86. *The monitoring aspects are therefore highlighted in the annual activity reports. The overview mentioned above in paragraph 1.53 gives a more detailed account of internal control systems at the Commission.*

The aspects linked to the legality and regularity of transactions are monitored by each Directorate-General. Ex ante and ex post control systems have been introduced or are now being introduced. Nevertheless, the Commission is ready to analyse the possibility of further developing the concepts of performance indicators already launched in the context of the Activity Based Management (ABM) process.

1.87. *Continuous improvement of its performance and the assumption of responsibility by its managers to achieve the objectives laid down and implement an efficient internal control system are Commission priorities.*

Although monitoring implementation of the control systems and determining the extent to which they guarantee the legality and regularity of transactions is not the sole purpose of the annual activity reports, the Commission is willing to explore the possibility of giving greater coverage to supervisory controls and risk management in the next annual activity report.

⁽⁷¹⁾ SEC(2003) 1469, 2003 12 19.

⁽⁷²⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.68–1.74 punktai.

⁽⁷³⁾ Pvz.: Konkurencijos, Aplinkos apsaugos, Vidaus rinkos, Spaudos ir komunikacijos, Vertimo žodžiu, Prekybos, Energetikos ir transporto generaliniai direktoratai, Teisės tarnyba ir Politinių patarėjų grupė nepateikė veikimo rodiklių, kuriuos siūlė gairės.

⁽⁷⁴⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 1.110 punktas.

2 SKYRIUS

Biudžeto valdymas

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	2.1–2.4
Bendros pastabos	2.5–2.22
Biudžeto didėjimas	2.5–2.6
Išlaidų mokėjimams lygis 92 %	2.7–2.8
Sumažintas ir geriau valdomas perteklius	2.9–2.13
Realesnis asignavimų perkėlimas iš vienu metų į kitus	2.14–2.15
Neįvykdyti įsipareigojimai toliau kaupiasi	2.16–2.22
Specialios pastabos	2.23–2.46
Bendrijos pajamos	2.23–2.24
Žemės ūkis	2.25–2.26
Struktūriniai veiksmai	2.27–2.35
Neįvykdytų įsipareigojimų padidėjimas	2.33–2.35
Vidaus politika	2.36–2.38
Išorės veiksmai	2.39–2.40
Stojimo parama	2.41–2.45
Administravimas	2.46
Išvados ir rekomendacijos	2.47–2.50

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

2.1. Šiame skyriuje aptariamas ES biudžeto vykdymas 2003 metais – paskutiniiais pilnais metais prieš Sąjungos plėtrą ir 2000–2006 m. finansinės perspektyvos pusiaukelėje.

2.2. Europos Sąjungos metinį biudžetą tvirtina biudžeto valdžia (Parlamentas ir Taryba), remdamasi Komisijos pateiktais pasiūlymais. Komisija vykdo biudžetą bendradarbiaudama su šalimis narėmis ir kitomis šalimis naudos gavėjomis išlaidų žemės ūkiui, struktūriniams veiksams, išorės veiksams ir stojimo paramai srityje.

2.3. Įsipareigojimams ir mokėjimams yra atskiri biudžetai. Dauguma išlaidų struktūriniams veiksams ir vidaus bei išorės politikai įgauna mokėjimų per daugelį metų vykdomas programas pavaldą (pvz., nuo 2000 m. iki 2006 m. struktūrinių fondų dabartiniam programavimo laikotarpiui), kuriame biudžetiniai įsipareigojimai, atspindintys teisinius įsipareigojimus išleisti, yra priimami per vienerius metus, tačiau išmokami („likviduojami“) per keletą metų („diferencijuoti asignavimai“) ⁽¹⁾.

2.4. Smulkesnės informacijos apie biudžeto vykdymą 2003 m. rasite Komisijos dokumente, kuris vadinasi „Atskaita apie biudžeto ir finansų valdymą – 2003 finansiniai metai“. Finansinio reglamento 29 str. nustato, kad šią atskaitą privaloma paskelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje 2002 m. atskaita nebuvo paskelbta, tačiau pats dokumentas buvo pateiktas Komisijos tinklalapyje ⁽²⁾. 2003 m. variantas taip pat patalpintas tuo pačiu adresu. Audito Rūmai mato pastangas pagerinti šį dokumentą, palyginus su 2002 m., tačiau mano, kad bendra analizė galėtų būti naudingesnė, jei būtų įtraukta informacija apie Bendrijos programų įgyvendinimo suminę būklę ir spartą, kuria valstybės narės ir naudos gavėjos atlieka mokėjimus galutiniams naudos gavėjams.

2.4. *The Commission appreciates the Court's statement regarding the improved 'Report on budgetary and financial management' and agrees with the observation of the Court that there is still room for further improvements. With regard to payments to final beneficiaries, the regulations (for example, Regulation (EC) 1260/1999 for the Structural Funds, Regulation (EC) 1663/95 for EAGGF Guarantee) require Member and beneficiary States to reimburse final beneficiaries promptly. In future the Commission could distinguish, in the information provided on the Structural Funds in its 'Report on budgetary and financial management', between advances, paid at the beginning of the period and serving to constitute a rolling fund with which to pre-finance expenditure, and reimbursements of expenditure declared by final beneficiaries. The amount of advances (for the Structural Funds, 7 %) can be taken to be equivalent to the maximum level of payments by the Commission not yet paid to final beneficiaries.*

⁽¹⁾ Daugiau faktinės informacijos apie biudžetą ieškokite **I priede**.

⁽²⁾ http://europa.eu.int/comm/budget/infos/publications_en.htm.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

BENDROS PASTABOS

Biudžeto didėjimas

2.5. 2003 m. visi mokėjimų asignavimai patvirtintame pirmiename biudžete ⁽³⁾ padidėjo 1,9 %, palyginus su galutiniu 2002 m. biudžetu. Įsipareigojimų asignavimai padidėjo tik 0,3 %. Komisijos teigimu iš esmės statiškas įsipareigojimų asignavimų lygis „*rodo biudžeto valdžios ir Komisijos pasiryžimą spręsti neįvykdytų dar laukiančių įvykdymo įsipareigojimų klausimą*“ ⁽⁴⁾.

2.6. Įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai išliko 2,6 milijardo eurų ir 5,4 milijardo eurų mažesni nei aukščiausia leistina metinės finansinės perspektyvos riba ⁽⁵⁾. Įsipareigojimų marža daugiausiai susijusi su žemės ūkiu: kitos išlaidų sritys yra ties savo aukščiausia riba arba netoli jos. Mokėjimų atveju finansinės perspektyvos aukščiausia riba taikoma visam biudžetui, o ne pagal jo atskiras sritis.

Išlaidų mokėjimams lygis 92 %

2.7. **2.1 lentelėje** apžvelgiamas 2003 finansinių metų biudžeto plano vykdymas įsipareigojimų ir mokėjimų srityje. 2003 m. panaudotų įsipareigojimų asignavimų santykinė dalis (įsipareigojimų įvykdymo lygis) buvo 99 %, taigi artima 2002 m. lygiui, kuris siekė 98 %. Panaudotų mokėjimų asignavimų santykis (mokėjimų išlaidų lygis) buvo 92 %, tai rodo didėjimą lyginant su 2002 m. pasiektais 86 %. Šis didėjimas pirmiausia susijęs su didesnėmis išlaidomis struktūriniais veiksmais – buvo išleista 90 % mokėjimų asignavimų, lyginant su 74 % 2002 m. (žr. 2.27–2.30 punktus).

2.8. Šie bendri išlaidų lygiai nepateikia viso biudžeto vykdymo vaizdo dėl dviejų pagrindinių priežasčių. Pirma, tik maža konkrečiais metais priimtų įsipareigojimų dalis virsta mokėjimais dar tais pačiais metais (žr. 2.3 ir 2.16–2.22 punktus). Antra, „mokėjimai“, kaip apibrėžta Komisijos apskaitoje, apima ir avansus, išmokėtus valstybių naudos gavėjų administracijoms ar kitiems tarpininkams, kad tai būtų išmokėta galutiniams naudos gavėjams. Tam tikrais, kaip antai SAPARD programos, atvejais (žr. 2.43 punktą), lėšų mokėjimas galutiniam naudos gavėjui gali užtrukti žymiai ilgiau.

2.8. *In the case of Sapard, payments are made upon receipt of eligible claims, where the beneficiaries have to demonstrate that eligible project expenditure has been incurred. This process can be lengthy. The Sapard countries generally experienced technical and procedural difficulties during the initial period of implementation, resulting in delays in the processing of applications and payment claims. Although there are still certain problems in some countries, overall the situation has improved substantially.*

⁽³⁾ Priimtas Europos Parlamento 2002 m. gruodžio 19 d. (OL L 54, 2003 2 28).

⁽⁴⁾ Šaltinis: Europos Sąjungos 2003 m. bendras biudžetas – „Skaičiai“, 3 punktas.

⁽⁵⁾ Vėliau priėmus taisomuosius biudžetus, įsipareigojimų asignavimai sudarė 2,5 milijardo eurų, o mokėjimų asignavimai 10,4 milijardo eurų žemiau aukščiausios leistinos ribos.

Lentelė 2.1 – 2003 m. biudžeto įvykdymas pagal finansinės perspektyvos antraštines dalis

(milijonai eurų ir %)

Finansinės perspektyvos antraštinė dalis	Finansinės perspektyvos aukščiausia riba	Biudžetas		Biudžeto įvykdymas					
		Pirminiai asignavimai (1)	Galutiniai asignavimai (2)	Įvykdyti išpareigojimai ir mokėjimai	Įvykdymo lygis	Asignavimai perkelti į 2004 m.	% galutinių asignavimų, kurie prieinami	Netekę galios asignavimai	% galutinių asignavimų, kurie prieinami
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (d)/(c)	(f)	(g) = (f)/(c)	(h)
<i>Mokėjimų asignavimai</i>									
Bendra žemės ūkio politika	47 378	44 780	44 865	44 462	99 %	41	0,1	361	0,8
Struktūriniai veiksmai	33 968	33 980	34 013	33 987	100 %	4	0,0	22	0,1
Vidaus politikos	6 796	6 796	7 744	7 173	93 %	430	5,6	141	1,8
Išorės veiksmai	4 972	4 949	5 219	5 067	97 %	94	1,8	59	1,1
Stojimo parama	3 386	3 386	3 449	3 393	98 %	43	1,2	13	0,4
Administracinės išlaidos	5 211	5 360	5 616	5 545	99 %	39	0,7	31	0,6
Rezervai	434	434	328	148	45 %	0	0,0	180	54,9
<i>Apvalinimas</i>		1	-1						
Iš viso	102 145	98 686	101 233	99 775	99 %	651	0,6	807	0,8
<i>Mokėjimų asignavimai</i>									
Bendra žemės ūkio politika		44 780	45 096	44 379	98 %	331	0,7	385	0,9
Struktūriniai veiksmai		33 173	31 838	28 528	90 %	177	0,6	3 134	9,8
Vidaus politikos		6 204	7 257	5 672	79 %	920	12,7	665	9,2
Išorės veiksmai		4 844	4 899	4 286	88 %	113	2,3	500	10,2
Stojimo parama		2 707	2 799	2 240	80 %	55	2,0	504	18,0
Administracinės išlaidos		5 360	6 087	5 305	87 %	650	10,7	132	2,2
Rezervai		434	364	148	41 %	0	0,0	216	59,3
<i>Apvalinimas</i>		1	-1					-1	
Iš viso	102 767	97 318	98 339	90 558	92 %	2 246	2,3	5 535	5,6

(1) Biudžetas galutinai priimtas Europos Parlamento 2002 m. gruodžio 19 d. (OL L 54, 2003 m. vasario 28 d.).

(2) Biudžeto asignavimai pataisyti, atsižvelgiant į taisomuosius biudžetus ir perkėlimus, taip pat įtraukiant iš 2002 m. perkeltus asignavimus, asignavimus atsiradusius iš trečių šalių įnašų ir kitų pajamų, atitinkančių apibrėžtą tikslą, ir asignavimus vėl tapusius prieinamais.

Šaltinis: 2003 m. metinės ataskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Sumažintas ir geriau valdomas perteklius

2.9. 2003 m. biudžeto perteklius ⁽⁶⁾ siekė 5,5 milijardo eurų – analizė pateikiama **2.2 lentelėje**. Nors perteklius absoliučiais skaičiais vis dar didelis, jis sumažėjo lyginant su 7,4 milijardo eurų 2002 m. ir su 15,0 milijardo eurų 2001 m.

2.2 lentelė – Pertekliaus sudėtis 2003 m. (ir 2002 m.)

(milijonai eurų)

	2003				2002		
	Įtraukti į biudžetą	Taisomieji biudžetai ⁽²⁾	Surinkti	Įnašas į perteklių	Įtraukti į biudžetą	Surinkti	Įnašas į perteklių
Pajamos							
Nuosavi ištekliai	88 989	- 4 978	83 633	- 378	80 926	79 775	- 1 151
Kitos pajamos	8 514		9 836	1 322	15 126	15 659	533
Iš viso	97 503	- 4 978	93 469	944	96 052	95 434	- 618
Išlaidos							
	Nepakankamos išlaidos ⁽¹⁾	Pataisantys biudžetus ⁽²⁾	Atėmus perkėlimą į 2004 ⁽³⁾		Nepakankamos išlaidos ⁽¹⁾	Atėmus perkėlimą į 2003 ⁽³⁾	
Žemės ūkis	717		- 331	386	1 419	- 315	1 104
Struktūriniai veiksmai	8 310	- 5 000	- 177	3 133	8 104	- 3 254	4 850
Vidaus politikos	1 585		- 920	665	1 390	- 750	640
Išorės veiksmai	613		- 113	500	546	- 68	478
Stojimo parama	559		- 55	504	849	- 51	798
Administravimas	760	22	- 650	132	645	- 548	97
Rezervai	216		0	216	481	- 9	472
Apvalinimas	- 1			- 1	1		1
Iš viso	12 759	- 4 978	- 2 246	5 535	13 434	- 4 995	8 440
Keitimo skirtumai				- 109			- 253
Rezervuotos pajamos ⁽⁴⁾				- 740			0
Kita ⁽⁵⁾				- 146			- 147
				Visas perteklius			7 422

⁽¹⁾ Apima nepanaudotų perkeltų kreditų 2 074 milijonų eurų (309 milijonų eurų 2002 m.) sumai panaikinimą.

⁽²⁾ Taisomieji biudžetai 6/2003 ir 7/2003.

⁽³⁾ Perkeltos sumos apima 1 044 milijonų eurų trečioms šalims rezervuotų pajamų, kurioms netaikomos įprastos perkėlimų panaikinimo taisyklės (684 milijonai eurų 2002 m.).

⁽⁴⁾ Rezervuotų pajamų, kurios buvo gautos, bet neįtrauktos į biudžetą, koregavimas. 2002 m. patikslinti nereikėjo dėl skirtingų biudžeto procedūrų.

⁽⁵⁾ Įvairūs elementai, daugiausiai susiję su iš naujo panaudotais perkeltais kreditais ir EFTA įnašais.

Šaltinis: 2003 m. metinės ataskaitos.

⁽⁶⁾ Perteklius nėra rezervas, kuris gali būti panaudotas ateityje. Nepanaudoti mokėjimų asignavimai daugeliu atvejų panaikinami ir „prarandami“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.10. Dėl 2002 finansinių metų Audito Rūmai kritikavo Komisiją nesugebant imtis veiksmų dėl didelių nepakankamų išlaidų, nors padėtis buvo numatyta iki metų pabaigos (7). 2003 m. Komisija ėmėsi konkrečių priemonių gerinti biudžeto naudojimo prognozavimą, atsižvelgiant į informaciją iš valstybių narių ir šalių naudos gavėjų. Gauta pagerinta informacija leido Komisijai pateikti minėtas biudžeto pataisas, kuriomis ji sumažino mokėjimų asignavimus 5 milijardais eurų, atitinkamai sumažindama ir pajamas.

2.11. Komisijos veiksmai 2003 m. lėmė žymų biudžeto valdymo pagerėjimą lyginant su ankstesniais metais. Tačiau, nepaisant atliktų veiksmų, vis dar likęs didelis perteklius (5,5 milijardo eurų) rodo, kad yra galimybių dar labiau sumažinti asignavimus.

2.12. **2.3 lentelėje** parodytas bendras nepakankamų išlaidų lygis ir jų pasekmės per pastaruosius penkerius metus. Per šį laikotarpį nepakankamos išlaidos lėmė mokėjimų asignavimų panaikinimą 39,9 milijardo eurų sumai. Per tą patį laikotarpį biudžetas padidėjo 16,3 %, kas bendrai sudaro 53,6 milijardo eurų papildomų asignavimų.

2.3 lentelė – Nepakankamos išlaidos 1999–2003 m.

	1999	2000	2001	2002	2003
Nepakankamos išlaidos (1)	7 071	11 478	17 173	13 434	12 759
<i>Santykinė biudžeto dalis</i>	8,1 %	12,1 %	17,7 %	13,6 %	13,0 %
Sąlygojo:					
Taisomąjį biudžetą	0	0	0	0	4 978
Perkėlimą	5 019	2 609	2 188	4 995	2 246
Panaikinimus	2 052	8 868	14 985	8 440	5 535

(1) Bendros nepakankamos mokėjimų asignavimų išlaidos metams ir perkelti asignavimai.
Šaltinis: 1999–2003 m. metinės ataskaitos.

2.13. Audito Rūmai pažymi, kad nėra realu tikėtis, jog biudžetas bus įvykdytas 100 %. Išlaidos turi būti teisėtos, nuolatinės ir atitikti patikimo finansinio valdymo principus. Biudžeto bendro valdymo srityse (per 80 % vertės) Komisija negali atlikti mokėjimų, jei iš valstybių narių ar kitų tarpininkų nėra gaunami prašymai. Net ir tiesiogiai valdomų išlaidų atžvilgiu Komisija dažnai priklauso nuo naudos gavėjų paraiškų. Nuolatinės nepakankamos išlaidos lemia neįvykdytų išpareigojimų sankaupos didėjimą (žr. 2.16–2.22 punktus) ir mokėjimų susitelkimą programavimo laikotarpio pabaigoje, o tai labai apsunkina valdymą.

(7) Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 2.10 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Realesnis asignavimų perkėlimas iš vienu finansinių metų į kitus

2.14. Kaip pažymėjo Audito Rūmai savo 2002 m. metinėje ataskaitoje ⁽⁸⁾, asignavimų perkėlimas iš vienu finansinių metų į kitus be reikalo komplikuoja biudžeto valdymą, apskaitą ir ataskaitas. 5,0 milijardo eurų mokėjimų asignavimų perkėlimas iš 2002 m., tais metais žymiai sumažino skelbiamą perteklių ir buvo gerokai didesnis, nei perkėlimai ankstesniais metais (žr. **2.3 lentelę**). Iš perkeltos sumos 3,3 milijardo eurų sudarė asignavimai, skirti struktūrinių fondų 1994–1999 m. programavimo laikotarpio galutinių paraiškų padengimui. Audito Rūmai savo 2002 m. metinėje ataskaitoje ⁽⁹⁾ įspėjo, jog mažai tikėtina, kad Komisija sugebės likviduoti šiuos asignavimus, o būtent taip ir įvyko: 2003 m. 1,9 milijardo eurų iš šių kreditų buvo anuliuoti ir pridėti prie pertekliaus.

2.15. Mokėjimų asignavimų perkėlimas iš 2003 m. į 2004 m. siekė 2,2 milijardo eurų, kas sudarė 1,2 milijardo eurų pagrindinės veiklos biudžeto atžvilgiu ir 1,0 milijardo eurų trečių šalių lėšų atžvilgiu (žr. 2.37 punktą). Lyginant su 2002 m., tai realesnis kreditų perkėlimo lygis.

Neįvykdytų įsipareigojimų toliau daugėja

2.16. Daugiamečių programų išlaidų planavimo ciklo pradžioje valstybėms narėms ir naudos gavėjoms gali prireikti nemažai laiko, kol jos nustatys reikiamas administracines ir kontrolės procedūras, atrinks ir patvirtins ES finansavimui tinkamus projektus bei užtikrins reikalingą nacionalinį bendrą finansavimą. Todėl, išskyrus pirmų avansų mokėjimą, atliekamą iki pagrindinių išlaidų projektui, Komisijai dažnai sunku atlikti didesnius mokėjimus iš biudžeto, kol nepasiekiami tolesni planavimo ciklo etapai. Mokėjimų asignavimų biudžetas turėtų būti realesnis, geriau atitinkantis planavimo ciklą ir valstybių narių sugebėjimą įsisavinti išlaidas. Įsipareigojimai daromi programos ciklo pradžioje (išskyrus struktūrinių fondų atvejį, kur jie daromi kasmet – žr. 2.33 punktą) ir perkeliama ⁽¹⁰⁾ tol, kol neatliekamas atitinkamas mokėjimas.

2.14. *The Commission considers that the carryover procedure set by the regulatory framework is expedient, fairly simple, practical and transparent (see Commission's reply to the 2002 annual report, paragraphs 2.11 and 2.48).*

After the carryover, the amount of payment appropriations on the budget for the settlement of final claims for the 1994 to 1999 programme period was in line with the Member States' forecasts of the payments they would claim on the commitments outstanding. The budget turned out to be more than required for two reasons. First, the forecasts underestimated the amount of commitments that would not be claimed and would have to be decommitted. In the event, some EUR 2,8 billion of commitments were decommitted in 2003 in addition to the EUR 3,5 billion paid. Secondly, the closure documents (most of which were received just before the deadline of 31 March 2003) were of uneven quality, requiring clarifications and further work by Member States in many cases and delaying closure in these cases until 2004.

2.16. *The Commission recognises that the budget for payment appropriations should be more realistic by taking better account of the programme cycle and the ability of Member States to absorb expenditure. The payments budgets presented by the Commission represent its best estimates of the actual payment needs. As reliance on Member States' payment forecasts led to an over-estimation of needs, the Commission has resorted to budgeting more in line with its own estimates, based on recent patterns in implementation and foreseeable trends. As a result, implementation rates have improved in the last few financial years.*

The overlap of programme cycles for multiannual programmes tends to smooth the pattern of payments over time. For example, at the beginning of a new Structural Fund programme, period payments made in respect of programmes of the previous period normally compensate for the still low

⁽⁸⁾ 2.11 punktas.

⁽⁹⁾ 2.26 punktas.

⁽¹⁰⁾ Taikomos tam tikros sąlygos, tokios kaip galutinė įgyvendinimo data, nustatyta pagal patikimo finansinio valdymo principus (Finansinio reglamento 77 str.), arba ypatingos priemonės, tokios kaip n+2 metų taisyklė struktūrinių fondų atžvilgiu (žr. 2.35 punktą).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

level of payments under current programmes before they reach cruising speed. This compensatory effect was less marked during the changeover from the 1994 to 1999 to the 2000 to 2006 periods, mainly because of the changeover in the payments system between the two periods from an advance-based to a reimbursement-based system. The Commission refers to its communication of 20 September 2002 'Evolution of budgetary execution of the Structural Funds, in particular outstanding commitments (RAL)' (COM(2002) 528 final).

2.17. Kuo didesnė neįvykdytų įsipareigojimų vertė, tuo didesnis bus mokėjimų poreikis kitais finansiniais metais. Biudžeto proceso būdingi atsilikimai parodyti **2.4 lentelėje**. „Diferencijuotų“ išlaidų ⁽¹⁾ atžvilgiu mokėjimai 2003 m. už įsipareigojimus, padarytus 2003 m., iš viso siekė tik 5,7 milijardo eurų iš 49,6 milijardo eurų įsipareigojimų sumos, arba maždaug 11 %. Praktikoje gali užtrukti daug metų, kol įsipareigojimai bus įvykdyti, o kai kurie niekada nebus įvykdyti ir juos teks anuliuoti – žr. 2.21 punktą.

2.17. The time lag between commitments and payments of 'differentiated' expenditure, which is responsible for the 'RAL', is inherent in the budgeting of this expenditure. As noted in the reply to the previous point, the pattern of such expenditure is smoothed over time by the overlap of financial perspective periods.

2.4 lentelė – Neapmokėtų įsipareigojimų balanso pokytis 2003 m.

(milijonai eurų)

	Bendrai	Nediferencijuotos išlaidos				Diferencijuotos išlaidos				
		Žemės ūkis	Administracinės	Rezervai	Visos nediferencijuotos išlaidos	Struktūriniai veiksmai	Vidaus politikos	Išorės veiksmai	Stojimo parama	Visos diferencijuotos išlaidos
Perkelti įsipareigojimai										
Perkeltas balansas	99 820	231	473	0	704	66 731	11 205	12 763	8 417	99 116
Mokėjimai	- 35 590	- 210	- 376	0	- 586	- 26 603	- 3 405	- 2 865	- 2 131	- 35 004
Sustabdymai	- 4 138	- 3	- 11	0	- 14	- 2 917	- 504	- 658	- 45	- 4 124
Panaikinimai	- 102	- 19	- 83	0	- 102	0	0	0	0	0
Įsipareigojimai, įvykdyti 2003 m.										
Sustabdymai	99 775	44 462	5 545	148	50 155	33 987	7 173	5 067	3 393	49 620
Atlikti mokėjimai	- 54 968	- 44 169	- 4 929	- 148	- 49 246	- 1 925	- 2 267	- 1 421	- 109	- 5 722
Panaikinimai	- 6	0	- 6	0	- 6	0	0	0	0	0
Perkeltas balansas	104 791	292	613	0	905	69 273	12 202	12 886	9 525	103 886

Šaltinis: 2003 m. metinės ataskaitos.

⁽¹⁾ Išlaidos struktūriniams veiksams, vidaus politikai, išorės veiksams ir stojimo paramai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.18. 2003 m. pabaigoje neįvykdyti įsipareigojimai siekė 104,8 milijardo eurų – žr. **2.4 lentelę**. Tai atitinka 94 % 2004 m. įsipareigojimų biudžeto (EU-25) ir sudaro 5,0 % padidėjimą, lyginant su 2002 m. Padidėjimas įvyko nepaisant:

- 4,1 milijardo eurų panaikintų įsipareigojimų, iš kurių 2,7 milijardo eurų susiję su specialia procedūra (žr. 2.21 punktą),
- beveik statiško įsipareigojimų biudžeto 2003 m. (žr. 2.5 punktą); ir
- papildomų mokėjimų asignavimų, skirtų būtent šios problemos palengvinimui, įtraukimo į biudžetą.

Diferencijuotų išlaidų atveju neįvykdytų įsipareigojimų balansas siekia apie 2,5 mokėjimų metų esant dabartiniam išlaidų lygiui. Tuo pačiu metu pereitu perspektyvos laikotarpiu (1996 m.) neįvykdytų įsipareigojimų vertė buvo 47,9 milijardo eurų, kas atitiko šiek tiek mažiau nei pusantrų metų mokėjimų, esant tuometiniam išlaidų lygiui.

2.19. Tačiau neįvykdytų įsipareigojimų balansas nerodo visos ES prisiimtų teisinių išlaidų įsipareigojimų apimtį, daugiausia dėl struktūrinių fondų įsipareigojimų proceso (žr. 2.33 punktą). 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu teisėtai atliktų išlaidų 2003 m. pabaigoje balansas, metinėse ataskaitose pateiktas kaip nesubalansuoti punktai, tačiau dar neparodytas kaip įsipareigojimai metiniuose biudžetuose, siekia maždaug 95 milijardus eurų (žr. 2.34 punktą). Atsižvelgiant į tai, neįvykdyti bendri įsipareigojimai, likus maždaug trejiems metams iki dabartinio programavimo laikotarpio pabaigos, siekia maždaug 200 milijardų eurų, kas atitinka 5 metus mokėjimų esant dabartiniam lygiui ⁽¹²⁾. Nors laiko limitas atlikti mokėjimus peržengia programavimo laikotarpio ⁽¹³⁾ ribas, tačiau aukštas neįvykdytų įsipareigojimų lygis slegia mokėjimų biudžetą ir galbūt gali tapti delsimu uždaryti programas priežastimi. Šie veiksniai kelia pavojų įtakoti kito programavimo laikotarpio pirmųjų metų biudžeto vykdymą, kaip jau yra buvę praityje.

2.18. *The comparison of the level of outstanding commitments between 1996 and 2003 should be seen in the light of a changed system for both annual commitments and payments for the Structural Funds.*

2.19. *The Commission refers to its answer to paragraph 2.48.*

⁽¹²⁾ Neatsižvelgiant į metinius įsipareigojimus, kurie per šį laikotarpį bus padaryti kitose biudžeto srityse.

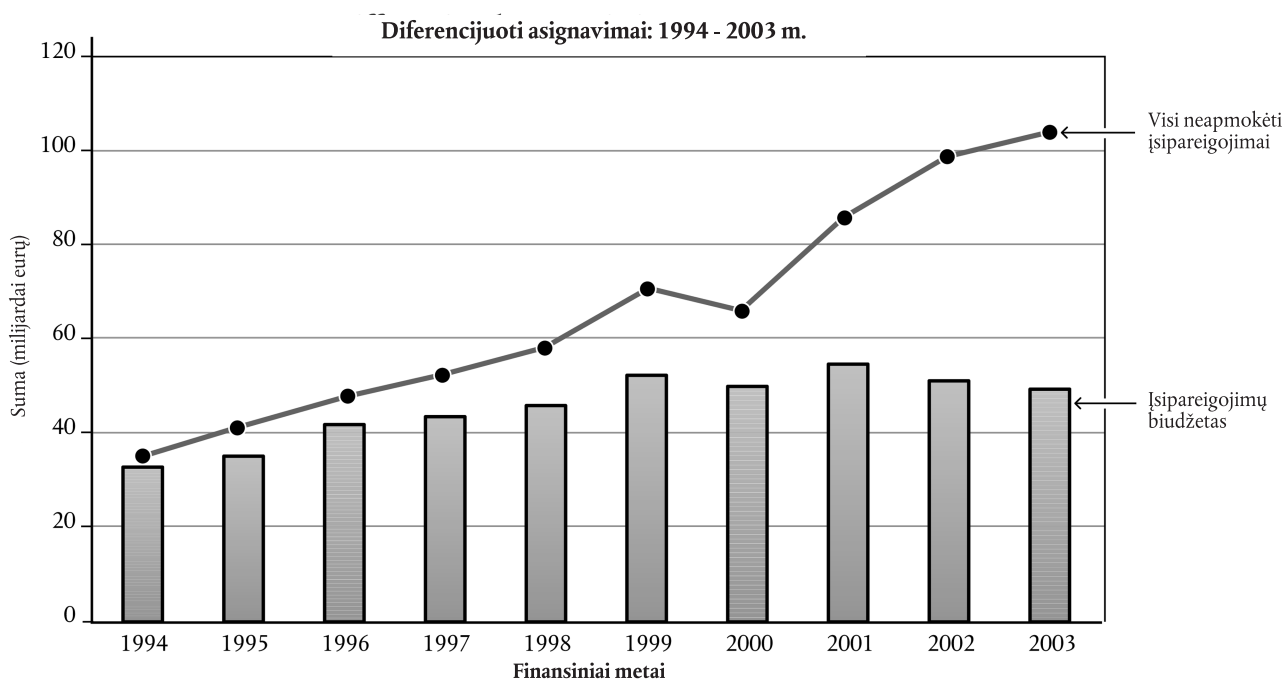
⁽¹³⁾ Iki 2008 m. pabaigos mokėjimams šalyse narėse, iki 2010 m. galutiniam Komisijos mokėjimams (COM(2002) 528 galutinė, 2002 m. rugsėjo 20 d.).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.20. **Diagrama 2.1** rodo neįvykdytų įsipareigojimų diferencijuotoms išlaidoms vertę per paskutinius dešimt metų, lyginant su įsipareigojimų biudžetu kiekvienais metais. Per paskutinius penkerius metus įsipareigojimų diferencijuotoms išlaidoms vertė padidėjo 47 %. Taip atsitiko dėl dviejų veiksnių: pirma, 2000 m. ir 2003 m. buvo didelių programų ⁽¹⁴⁾ ciklo pradžia (žr. 2.16 punktą), antra, toliau egzistavo nepakankamos mokėjimų asignavimų išlaidos (žr. 2.12 ir 2.13 punktus).

2.1 diagrama – Neapmokėti įsipareigojimai 1994–2003 m.

Pastaba: diferencijuotus asignavimus sudaro išlaidos struktūriniais veiksmais, vidaus politikoms, išorės veiksmais ir stojimo paramai.

Šaltinis: 1994–2003 m. metinės ataskaitos.

⁽¹⁴⁾ Struktūriniai fondai 2000–2006 m.; Šeštoji bendroji programa mokslinių tyrimų ir technologijų išlaidoms 2002–2006 m.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.21. Daugelį metų Audito Rūmai pabrėždavo, kad Komisijai būtina nustatyti ir sutvarkyti senus ir neveikiančius neįvykdytus įsipareigojimus, kurie gali niekada nevirsti mokėjimais. 2002 m. pabaigoje bendroje deklaracijoje Biudžeto valdžia ir Komisija įsipareigojo išspręsti „potencialiai anomalijų“ neįvykdytų įsipareigojimų ⁽¹⁵⁾ klausimą iki 2003 m. pabaigos. Per 2003 m. iš 17,3 milijardo eurų, kurie buvo įvardinti kaip „potencialiai anomalūs“, mokėjimai buvo atlikti 4,0 milijardų eurų sumai, 2,7 milijardo eurų buvo panaikinti, o 10,6 milijardo eurų buvo nuspręsta išsaugoti, nes buvo pagrįsti.

2.22. Dabartiniai biudžeto duomenys ir jų analizė suteikia nedaug informacijos apie pasekmes dėl aukšto neįvykdytų įsipareigojimų lygio, taip pat apie skirtingų Bendrijos programų įgyvendinimo bendrą būklę. Aukštas neįvykdytų įsipareigojimų lygis rodo didelį ateities mokėjimų poreikį, kuriuos gali būti sudėtinga valdyti biudžeto proceso kontekste, taip pat finansinės perspektyvos aukščiausios leistinos ribos atžvilgiu.

2.22. *For the Structural Funds the Commission already provides information, inter alia, on the cumulative state of implementation in its annual 'Analysis of the budgetary implementation of the Structural Funds'. The Commission is, however, ready to provide further information (see reply to paragraph 2.50). The demand on future payments should be reduced by the 'n+2' rule (see reply to paragraph 2.48).*

SPECIALIOS PASTABOS

Bendrijos pajamos

2.23. 3.1 lentelėje apibendrintos Bendrijos pajamos 2003 m., o 3.1 diagrama rodo skirtingų pajamų tipų pasiskirstymą. 3.2 diagrama vaizduoja realių pajamų kaitą nuo 1989 iki 2003 m. Konkrečiai kalbant, tradicinių nuosavų išteklių ir PVM išteklių reikšmė mažėjo, o bendrų nacionalinių pajamų (BNP) ištekliai didėjo. 2003 m. gruodžio 4 d. taisomuoju biudžetu Nr. 6/20032003 metams reikalingų pajamų kiekis buvo sumažintas 5,0 milijardais eurų.

2.24. Sumos, surinktos iš PVM grįstų išteklių, lyginant su 2002 m., sumažėjo 5,0 %, dėl PVM bazės koregavimo ankstesniais metais, dėl svaro ir euro keitimo kurso svyravimų, taip pat dėl žemesnio nei numatytasis vienodo pareikalavimo lygio. Be to BNP prognozių sumažėjimas 2 % paveikė PVM išteklius per viršutinės ribos procedūrą ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁵⁾ Apibrėžiami kaip įsipareigojimai, už kuriuos per paskutinius dvejus metus nebuvo padaryti jokie mokėjimai, ir įsipareigojimai, kurie yra biudžete mažiausiai penkerius finansinius metus.

⁽¹⁶⁾ PVM ištekliai išvedami iš PVM bazės, kuri apibrėžiama kaip PVM apmokestinamų prekių ir paslaugų bendra vertė pagal 6-ąją direktyvą. Bazės aukščiausia riba nustatyta taip, kad neviršytų 50 % kiekvienos šalies BNP. Jei mažėja BNP, tai mažėja PVM ištekliai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Žemės ūkis

2.25. Visi esami asignavimai įsipareigojimams ir mokėjimams žemės ūkiui 2003 m. atitinkamai siekė 44,9 milijardo eurų ir 45,1 milijardo eurų ⁽¹⁷⁾, o padidėjimas sudarė 1,2 % lyginant su 2002 m. Galutinės išlaidos sudarė 44,5 milijardo eurų įsipareigojimams (99 % įvykdymo lygis) ir 44,4 milijardo eurų mokėjimams (98 % įvykdymas).

2.26. Žemiausias išlaidų lygis (64 %) buvo mokėjimai už įvairias priemones, kurios kartu sudarė 3 % visų leistų asignavimų, apimant eksporto kompensacijas už perdirbtus produktus, maisto programas ir veterinarijos priemones („pagalbinės išlaidos“). Nepakankamos išlaidos atsirado daugiausiai dėl delsimo įgyvendinant veterinarijos ir augalų sveikatos priemones. Tokios išlaidos taip pat sudaro didžiąją į 2004 m. perkeltų sumų dalį. Kitos biudžeto sritys, tarp jų kaimo plėtros ⁽¹⁸⁾, buvo beveik visiškai įvykdytos.

2.26. *In veterinary and plant health measures for 2003 commitments were made for 99,7 % of the commitment appropriations. The reason why a large amount of the payments were carried over to 2004 is that, according to the legal base, Member States have time until some point in year n+1 (2004) to request for payment on activities agreed with the Commission and carried out in year n (2003). For the Commission these payments are covered by the commitments made in year n (2003).*

Struktūriniai veiksmai

2.27. Įsipareigojimų biudžetas metams padidėjo 0,4 %, lyginant su 2002 m. Mokėjimų biudžetas padidėjo 3,2 %, lyginant su 2002 m. Bendras išlaidų lygis mokėjimams (po panaikinimo, minimo tolesniuose punktuose) siekė 90 %, kas rodo žymų vykdymo padidėjimą, lyginant su 2002 m. (74 %).

2.28. Bendras nepakankamų išlaidų lygis, lyginant su pradiniu biudžetu, sudarė 8,3 milijardo eurų, kas labai arti 2002 m. lygio (žr. **2.2 lentelę**). Tačiau bendro pertekliaus poveikis buvo sumažintas panaikinant 5,0 milijardus eurų mokėjimų asignavimų, kuriuos Komisija suvokė negalėsianti išleisti (žr. 2.31 punktą). Nepaisant 3,3 milijardo eurų gryną nepakankamų išlaidų struktūriniais veiksmais, išlaidų žymiai padidėjo 2 tikslo atžvilgiu, kur įvykdymo lygis pakilo nuo 48 % 2002 m. iki 91 % 2003 m. (pagrįsta 1,1 % didesniu biudžetu).

⁽¹⁷⁾ Apima sumas perkeltas iš 2002 m.

⁽¹⁸⁾ Skirtingai nei 2002 m., kai kaimo plėtros srityje buvo žymios nepakankamos išlaidos: Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 2.19 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.29. Bendrijos iniciatyvų – Komisijos iniciatyva valstybėse narėse vykdomų programų – atveju įvykdymas 2002 m. buvo tik 25 %, o 2003 m. biudžetas buvo sumažintas 2,0 %. Išlaidų lygis 2003 m. siekė 48 %, daugiausiai dėl uždelsto 1994–1999 m. laikotarpio programų uždarymo (30 % išlaidų lygis), valstybėms narėms vėlai pateikus galutines paraiškas. 2003 m. mokėjimų, susijusių su 2000–2006 m. laikotarpiu, atžvilgiu išlaidų lygis buvo 75 %.

2.30. Tebevykdomų mokėjimų pagal dabartines struktūrinių fondų programas (2000–2006 m. laikotarpis), kurie sudaro maždaug 74 % bendro pirminio biudžeto šiai sričiai, atveju išlaidų lygis siekė apie 96 % – tai padidėjimas nuo 2002 m. pasiekto 91 %. Išlaidų lygis 1994–1999 m. programų uždarymui buvo žymiai mažesnis. Šiems metams buvo suteikti 11,0 milijardų eurų dydžio mokėjimų asignavimai, tačiau tik 3,5 milijardo eurų (32 %) buvo panaudoti⁽¹⁹⁾. Komisija reagavo, panaikindama taisomajame biudžete 5 milijardų eurų dydžio mokėjimų asignavimus, susijusius su programomis iki 2000 m., tokiu būdu padidindama išlaidų lygį (žr. 2.27 punktą).

2.31. Audito Rūmai savo 2002 m. metinėje ataskaitoje⁽²⁰⁾ pabrėžė, kad prastas valstybių narių prognozavimas yra viena iš pagrindinių priežasčių, neleidžiančių Komisijai deramai ir laiku imtis veiksmų dėl nepakankamų išlaidų. Buvo dedamos pastangos 2003 m. pagerinti prognozavimo procesą ir bendro prognozavimo paklaida struktūriniams fondams sumažėjo nuo 73 % iki 50 %. Tačiau skirtumas tarp prognozės ir realių mokėjimų vis dar siekia 13,0 milijardų eurų. 2000–2006 m. programoms geriausia valstybių narių sąmata buvo 12 % didesnė už realius poreikius, o blogiausia – pustrėčio karto viršijo realius poreikius, penkių valstybių narių prognozavimo skirtumai viršijo 1 milijardą eurų.

2.30. *In addition to payments for 1994 to 1999 programmes of EUR 3,5 billion, some EUR 2,8 billion were decommitted. The combined effect of payments and decommitments reduced the 'RAL' for 1994 to 1999 programmes from EUR 15,4 billion at the end of 2002 to EUR 9,1 billion at the end of 2003, a reduction of 41 %.*

2.31. *The Commission refers to its answer to paragraph 2.16.*

⁽¹⁹⁾ Kaip nurodoma Audito Rūmų metinės atskaitos 2.26 punkte, Komisija susidūrė su programų uždarymo delsimu dėl to, kad daugelis paraiškų buvo gautos termino pabaigoje (2003 m. kovo 31 d.), pačios paraiškos dažnai būdavo nepilnos, dėl to didėjo pavojus, kad mokėjimus bus galima padaryti tik 2004 m. Komisijos prognoze nepakankamai atsižvelgta į šių delsimų galimybę.

⁽²⁰⁾ 2.24 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.32. Nepaisant priemonių užtikrinti, kad iš valstybių narių gautami mokėjimo prašymai būtų tolygiai gautami visus metus ⁽²¹⁾, 2003 m. daugiau kaip pusė mokėjimų buvo atlikti tarp rugsėjo ir gruodžio mėn., o ketvirtis jų – vien tik gruodžio mėn. Šis operacijų apdorojimo susikaupimas metų pabaigoje iš Komisijos nepagrįstai reikalauja valdymo išteklių.

2.32. *The Commission has little influence on the pattern of expenditure declarations by Member States. The Regulation asks for payment claims to be submitted three times a year, the third one by the end of October, but does not provide for sanctions. The 'n+2' rule has an impact in both directions: it encourages Member States to file large payment claims just before the year-end; on the other hand, the Commission's regular reminders of the situation of programmes with regard to the rule encourages them to accelerate claims.*

Neįvykdytų įsipareigojimų padidėjimas

2.33. Įsipareigojimų asignavimai 2000–2006 m. struktūrinių fondų laikotarpiui turi būti įvesti į biudžetą pagal finansinės perspektyvos paskirstymą, kaip nuspręsta Europos Vadovų Tarybos susitikimo Berlyne metu. Bendras paskirstymas septynerių metų laikotarpiui sudaro 230,2 milijardo eurų ⁽²²⁾ (struktūriniams fondams ir Sanglaudos fondui kartu). Iš 210,6 milijardo eurų, susijusių su struktūriniais fondais, 201,1 milijardo eurų ⁽²³⁾ buvo paskirstyti valstybėms narėms (t. y. buvo atlikti teisiniai įsipareigojimai) per išlaidų programas, dėl kurių susitarta 2000–2002 m. Tuomet biudžeto įsipareigojimai daromi kiekvienais metais per visą septynerių metų programavimo laikotarpį. Dėl delsimo priimant naujas programas nebuvo galima nustatyti planuoto teisinių įsipareigojimų lygio, todėl finansinės perspektyvos aukščiausia riba nuo 2002 m. vis kilo dėl asignavimų, kurie nebuvo panaudoti 2000 ir 2001 m.

2.34. 2000–2002 m. laikotarpiui grynos nepakankamos išlaidos struktūrinių veiksmų mokėjimų asignavimams siekė 26,6 milijardo eurų (2000 m. 8,0 milijardai eurų; 2001 m. 10,5 milijardai eurų; 2002 m. 8,1 milijardai eurų). Neįvykdyti įsipareigojimai struktūriniams veiksams padidėjo 2,5 milijardo eurų iki 69,3 milijardo 2003 m. – jų mokėjimas truktų beveik pustrėčių metų esant 2003 m. išlaidų lygiui. Lyginant su 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu neįvykdyti įsipareigojimai padidėjo 19 % – iki 53,2 milijardo eurų, 2,3 karto daugiau už esamas išlaidas. Be to po Europos Vadovų Tarybos Berlyne padaryti teisiniai įsipareigojimai, kurie dar nepaversti biudžetiniais įsipareigojimais (žr. 2.33 punktą), siekia iš viso 95 milijardus eurų ⁽²⁴⁾, todėl bendra neįvykdytų įsipareigojimų suma siekia 164 milijardus eurų ir pilygsta šešeriems metams mokėjimų.

⁽²¹⁾ Struktūrinių fondų bendrų nuostatų 32 str. 3 d. reikalauja, kad šalys narės kaip galima labiau užtikrintų, kad prašymai tarpiniams mokėjimams būtų Komisijai pateikiami paketais triskart per metus, o paskutinis prašymas – ne vėliau kaip spalio 31 d.

⁽²²⁾ 2003 m. kainomis.

⁽²³⁾ 8,4 milijardo eurų buvo palikta vykdymo rezervui, o 1,1 milijardo eurų techninei paramai ir naujovių priemonėms nebuvo iš anksto paskirstyta.

⁽²⁴⁾ Žr. įsipareigojimų nebalansinę ataskaitą metinėse sąskaitose: neapibrėžtųjų įsipareigojimų 5 eilutė.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.35. 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui buvo įvestos naujos taisyklės, kad būtų galima automatiškai panaikinti įsipareigojimus, kuriems jokie mokėjimai nebuvo atlikti per dvejus metus nuo įsipareigojimo padarymo. Įsipareigojimų panaikinimas 2003 m. pagal šias taisykles siekė vos 31 milijoną eurų, iš kurių 24 milijonai eurų buvo Europos struktūrinių fondų (ESF) ir 7 milijonai eurų EŽGGF – gairių skyriaus (*EAGGF-Guidance*). Jokie įsipareigojimai nepanaikinti Europos regioninės plėtros fondo (ERDF) atžvilgiu, nes paraiškas dėl tarpinių išlaidų teikė valstybės narės. Tačiau esama pavojaus, kad valstybės narės, norėdamos išvengti įsipareigojimų panaikinimo, pateiks paraiškas išlaidoms, kurios neatitinka reikalavimų.

2.35. *The Commission recognised the risk to which the Court refers and took action by increasing its checks on payment claims.*

Vidaus politika

2.36. Išlaidas, patenkančios į finansinės perspektyvos vidaus politikos kategoriją, daugiausiai valdo Komisija, o jose dominuoja moksliniai tyrimai ir technologijų vystymas, 2003 m. sudarę 58 % mokėjimų. Patvirtintas mokėjimų biudžetas padidėjo 0,8 % 2002 m., ir pasižymėjo plačiomis variacijomis tarp įvairių antraštinų dalių. Pavyzdžiui asignavimai mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo išlaidoms buvo sumažinti 2,7 %, nors transeuropinių tinklų padidėjimas siekė 12 %. Patvirtintų įsipareigojimų asignavimai padidėjo vidutiniškai 3,4 %.

2.37. Mokėjimų išlaidų lygis siekė 78 %, kuris sumažėjo lyginant su 2002 m. (83 %). Tačiau šios nepakankamos išlaidos, kurios prie bendro pertekliaus pridėjo 626 milijonus eurų, didele dalimi gali būti paaiškintos specialiais potvarkiais dėl „rezervuotų trečiųjų šalių pajamų“⁽²⁵⁾. Kai trečios šalys prisideda prie Bendrijos programų, šie įnašai įregistruojami gavimo metais kaip įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, nors laikas, reikalingas įgyvendinti projekto priemones, kurioms reikia mokėjimų, išskirstomas per kelerius metus. Nepanaudoti mokėjimų asignavimai yra perkeliama automatiškai, kol fondus bus galima panaudoti – todėl atsiranda atitinkamas poveikis, mažinantis išlaidų lygį. Iš 1,6 milijardo eurų dydžio bendrų nepakankamų išlaidų per metus, 0,8 milijardo eurų pridėjo su trečios šalies pajamomis susijusios išlaidos (27 % išlaidų lygis), o standartiniai biudžeto asignavimai, kurių išlaidų lygis siekė 93 %, prisidėjo prie balanso.

⁽²⁵⁾ Žr. Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 2.32 ir 2.33 punktus.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.38. Neįvykdyti įsipareigojimai 2003 m. pabaigoje siekė 12,2 milijardo eurų – padidėjo 8,9 % lyginant su 2002 m. – kas atitinka daugiau nei dvejus metus mokėjimų esant dabartiniam išlaidų lygiui. Tai rodo, kad per metus įsipareigojimai padidėjo labiau negu mokėjimai (3,4 % prieš 0,8 %), ir yra iš dalies paaiškinama tuo, kad 2003 m. buvo ties 6-os bendrosios (FP6) mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo programos (2002–2006 m.) pradžia.

Išorės veiksmai

2.39. Išlaidas išorės veiksams daugiausiai valdo Komisija, jas sudaro daug skirtingų antraštinių dalių, kurių nei viena nesiekia daugiau kaip 16 % visos sumos. Patvirtintas biudžetas įsipareigojimams buvo 3,0 % didesnis nei 2002 m. Mokėjimų atveju padidėjimas siekė 3,8 %. Išlaidų lygis mokėjimams buvo 87 %, panašus kaip ir 2002 m. (89 %), kas rodo, kad papildomas biudžetas buvo sunaudotas, bet ne daugiau.

2.40. Neįvykdyti įsipareigojimai 2003 m. pabaigoje siekė 12,9 milijardo eurų, padidėjimas sudarė 1,0 % lyginant su 2002 m. Neatliktų mokėjimų balansas atitinka trejus metus mokėjimų esant dabartiniam išlaidų lygiui.

Stojimo parama

2.41. Stojimo parama apima lėšas, išmokamas prie Europos Sąjungos prisijungiančioms ir kandidatuojančioms šalims, ir iš esmės valdoma bendradarbiaujant su šalimis naudos gavėjomis. Tik 67 % mokėjimų asignavimų buvo išleista 2002 m. 2003 m. biudžete įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidėjo atitinkamai 1,7 % ir 4,3 %. 2003 m. mokėjimai siekė 2,2 milijardo eurų, o išlaidų lygis – 80 %. Nepakankamos išlaidos, nors proporcingai mažesnės nei 2002, pridėjo 0,5 milijardo eurų prie bendro pertekliaus.

2.42. PHARE išlaidos buvo 1,5 milijardo eurų, o išlaidų lygis siekė 94 % – tai žymus padidėjimas nuo 69 % lygio 2002 m.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

2.43. SAPARD⁽²⁶⁾, mažiausio iš trijų stojimo instrumentų, mokėjimų asignavimai, lyginant su kiekvienais praėjusiais metais, padidėjo 20 % (73 milijonai eurų iš bendro 112 milijonų eurų padidėjimo), nepaisant, kad 2002 m. išlaidų lygis siekė tik 34 %. Mokėjimai, atlikti šalims naudos gavėjoms 2003 m., padidėjo iki 264 milijonų eurų (61 % lygis), tačiau toli gražu nepakankamai, kad sunaudotų padidėjusį biudžetą. Įvykdymas priklausė nuo šalių naudos gavėjų pateiktų mokėjimo prašymų, o pastarieji buvo gauti vėliau nei tikėtasi. Iki 2003 m. pabaigos 323 milijonų eurų buvo pervesta galutiniams naudos gavėjams. Tai žymus padidėjimas 2002 m. (34 milijonai eurų), tačiau bendri mokėjimai SAPARD programos galutiniams naudos gavėjams iki 2003 m. pabaigos vis vien sudarė tik 15 % turimų lėšų (2 % iki 2002 m. pabaigos).

2.44. ISPA⁽²⁷⁾ išlaidų lygis mokėjimų asignavimams sumažėjo nuo 79 % 2002 m. iki 60 % 2003 m. Įvykdymo lygis smuko dėl didesnio nei reikia biudžeto ir lėtesnio nei tikėtasi projektų įgyvendinimo. Su dėsima susidurta skelbiant konkursus ir sudarant sutartis, taip pat šalies naudos gavėjos administracijoms teikiant prašymus pirmiems avansiniams mokėjimams gauti po projekto patvirtinimo.

2.45. 2003 m. pabaigoje neįvykdyti išpareigojimai visai stojimo paramai siekė 9,5 milijardo eurų, o tai prilygsta daugiau nei ketverių metų išlaidoms esant dabartiniam lygiui (aukščiausiam, imant bet kurią biudžeto sritį). Nepaisant, kad mokėjimų biudžetas didinamas, norint padėti mažinti neįvykdytų išpareigojimų lygį, likutis padidėjo 13,2 %, lyginant su 2002 m.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.43. *The Commission's answer to paragraph 2.39 of the Court's 2002 annual report sets out the reasons for the under-utilisation of the budgets for Sapard, one of which was that greater priority was given to firm management of appropriations.*

Overall spending rates in 2002 were low chiefly because Poland, Romania and Hungary, which together account for 70 % of the total Sapard budget, did not receive the Decision conferring management of aid (itself conditional upon the establishment of sound administrative and control systems by the national authorities) until the second half of that year.

Payments made and payment applications received by the Commission as at 1 July 2004 amounted to EUR 688,7 million (32 % of available funds for the 2000 to 2003 period) of which EUR 429,6 million have been transferred to final beneficiaries. The implementation of Sapard has now reached cruising speed.

2.44. *Tendering procedures were protracted in some cases because of the need to ensure a fair and transparent process. The Commission encouraged beneficiary state administrations to request their first advance payments quickly, but they were sometimes slow in doing so.*

2.45. *The Commission refers to its reply at paragraph 2.48.*

In pre-accession aid as in other budget areas, commitments in the budget are predetermined by the conclusions of the Berlin Council 1999 and the related Interinstitutional Agreement. Annual commitments are then made (for Sapard in the decisions authorising signature of each annual financing agreement) which give rise to a global commitment of the appropriations in the Community budget.

Consequently, the level of outstanding commitments (the difference between total available commitments and payments made) is not solely a function of future payments but also a result of administrative steps, predetermined by the relevant regulations. Payments are made upon receipt of eligible claims, where the beneficiaries have to demonstrate that eligible project expenditure has been incurred. The ratio of outstanding commitments to payments will continue to fall as payment rates improve.

⁽²⁶⁾ Instrumentas, skirtas remti tvarų žemės ūkio ir kaimo vystymąsi Vidurio ir Rytų Europos šalyse narėse ir kandidatėse.

⁽²⁷⁾ Instrumentas, skirtas remti ekonominę ir socialinę sanglaudą šalyse kandidatėse, ypač aplinkos apsaugos ir transporto srityse.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Administravimas

2.46. Administracinės išlaidos daugiausiai apima sąnaudas personalui ir pastatams. Du trečdalius biudžeto sunaudoja Komisija, o likusi dalis tenka kitoms institucijoms ir agentūroms. 2003 m. biudžetas padidėjo 3,5 % ⁽²⁸⁾, siekiant įveikti infliacijos padarinius ir pasiruošti plėtrai, Komisija pasiekė 2,1 % padidėjimą, kitos institucijos – 4,5 %, o pensijos – 6,3 % padidėjimą. Padidėjimą Komisijos atveju sušvelnino išlaidų plėtrai numatymas 2002 m. biudžete ⁽²⁹⁾; be šios priemonės biudžetas būtų viršijęs finansinės perspektyvos aukščiausią ribą. Įvykdymo lygis siekė 87 %, kas sudarė nedidelį mažėjimą lyginant su 2002 m. (89 %).

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

2.47. Remiantis 2003 m. biudžeto įvykdymu, Komisijos valdymas gali būti vertinamas kaip iš dalies sėkmingas: sąmatos pagerėjo, nepakankamos išlaidos buvo sumažintos, taip pat imtasi veiksmų mažinti asignavimus prieš metų pabaigą. Tačiau metų perteklius, sudarantis 5,5 milijardo eurų (taip pat pagrindinės nepakankamos išlaidos) išlieka didelis ir rodo, kad yra galimybių tobulinimui.

2.47. *The annual payment budget is principally established through a 'bottom-up' procedure. For each commitment, the corresponding payment profile is determined, as a rule assuming a normal rate of implementation. Accordingly, unforeseen delays and downward adjustments of programmes lead to an under-implementation (i.e., an over-budgeting) of appropriations.*

At authorising officer level, priority is given to safeguarding the availability of payment appropriations to be able to meet, at due date, all payment obligations. The need to safeguard the availability of appropriations is also partly due to the time-consuming procedures for transfers and supplementary budgets, which require the approval of the budgetary authority.

For the Structural Funds, by far the biggest source of aggregate under-implementation and/or over-budgeting in the last years, the payment budget has been based on Member States' forecasts, with a substantial downward adjustment due to the Commission's own estimates, as well as a need for an overall budgetary rigour, capping the annual growth of the payment budget. The past substantial forecasting uncertainties for the Structural Funds have been, to a large extent, related to the closure of the 1994 to 1999 programmes with unexpected large under-utilisation of the programme allocations by Member States.

However, within the above constraints, the Commission is looking at possibilities to reduce the aggregate over-budgeting of the past years. One possibility is to shorten the time span — and thereby the uncertainties — between the payment forecast, budget decisions and implementation. This can be done by revising forecasts during the budgetary procedure, before the budget is finally approved, however, only within the limits of the Financial Regulation. A second possibility is to make an active use of the 'early warning system', i.e., the annual budget implementation plan and

⁽²⁸⁾ Tas pats išpareigojimams ir mokėjimams, nes administracinės išlaidos nėra diferencijuojamos.

⁽²⁹⁾ Panašiai numatymas buvo įvykdytas 2002 finansinių metų atžvilgiu susiejus su 2001 m. biudžetu.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

2.48. 2003 m. neįvykdytų įsipareigojimų vertė toliau augo ir iki metų pabaigos pasiekė 104 milijardus eurų, nepaisant tokių Komisijos taikytų priemonių, kaip papildomų mokėjimų asignavimai ir konkretūs veiksmai, susiję su visais „potencialiai anomaliais“ įsipareigojimais. Dar daugiau, šiame balanse neatsispindi 95 milijardų eurų teisinių įsipareigojimų, priimtų struktūrinių fondų srityje. Padidėjęs laiko tarpas tarp įsipareigojimų ir mokėjimų, tikėtinas papildomas poreikis administravimui esamų programavimo laikotarpių pabaigoje, taip pat galimas poreikis būsimais programavimo laikotarpiais – visoms šioms sritims skubiai reikia dėmesio.

2.49. Nuolatinės nepakankamos išlaidos turėtų būti derinamos su periodiniais biudžeto didėjimais per tą patį laikotarpį. Prieštaringa kasmet didinti biudžetą, kai nėra galimybių sunaudoti išteklius daugiametėms programoms per numatytą laikotarpį. Audito Rūmai rekomenduoja, kad, kai bus formuojami įsipareigojimų ir mokėjimų biudžetai, biudžeto procese būtų realiai atsižvelgta į realią gebą įvykdyti mokėjimus.

2.50. Audito Rūmai rekomenduoja, kad Komisija toliau gerintų savo informaciją apie biudžeto įvykdymą. Jos biudžeto analizė turėtų pateikti aiškia informaciją apie Bendrijos programų įgyvendinimo bendrą būklę, atsižvelgiant į įsipareigojimų panaudojimą, mokėjimų galutiniams naudos gavėjams lygį, taip pat įsipareigojimus, kuriuos reikės prisiimti. Šiems informacijos teikimo pagerinimams reikės žymių pastangų iš Komisijos ir valstybių narių pusės. Tačiau esant didesniai skaidrumui turėtų pagerėti biudžeto valdymas ir atskaitomybė piliečiams už ES lėšų panaudojimą.

its monitoring and revision, involving an amending budget which reduces payment appropriations (as happened in 2003 for the Structural Funds). A third possibility is to enhance payment forecasts and their monitoring, one example being the efforts to improve the Member States' forecasts for the Structural Funds.

2.48. *The time lag between commitments and payments of 'differentiated' expenditure, which is responsible for the 'RAL', is inherent in the budgeting of this expenditure.*

For the Structural Funds, which account for the bulk of the 'RAL', the risk of an overhang that is difficult to manage in terms of settling payments at the end of the current programme period has been reduced, compared to the past, by the 'n+2' rule, which in effect involves closing annual commitments continuously during implementation some three years after they were entered in the budget. The 'n+2' rule should result in a stabilised level of outstanding commitments over the next few years, absorbing also the EUR 95 billion of legal commitments referred to by the Court as they fall due. A 'RAL' for the 2000 to 2006 period of 2,3 times current annual payments (see paragraph 2.34) is in line with the Commission's forecast. The Commission refers to its 'RAL' communication of September 2002 (see paragraph 2.16) and to the joint declaration on the liquidation of old and 'potentially abnormal' commitments (see paragraph 2.21).

2.49. *Past absorption problems are only one criterion in forecasting payments. For example, past delays in implementation may actually imply a need for future increases of appropriations.*

2.50. *The Budgetary and Financial Management Report has focused on annual implementation. In addition, the Commission has, in certain areas, provided more comprehensive reports. For the Structural Funds, the Commission prepares annually the document 'Analysis of the budgetary implementation of the Structural Funds', covering, inter alia, the cumulative state of implementation.*

As in 2003 for the recommendation of inserting a section on own resources, the Commission is ready to follow this recommendation. It is willing in the next Budgetary and Financial Management Report to provide information on the cumulative state of implementation of the most important Community programmes, as well as the use of commitments and payments at different levels to the extent that this information is available to the Commission, as recommended by the Court. As this will require establishing new sources of information, it will take some time to fully implement the Court's recommendation.

3 SKYRIUS

Nuosavi ištekliai

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	3.1–3.2
Specialusis vertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	3.3–3.62
Tradiciniai nuosavi ištekliai	3.3–3.41
Įvadas	3.3–3.6
Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas	3.7–3.34
Komisijos priežiūros sistemos ir patikros	3.7–3.9
Valstybių narių priežiūros sistemos ir patikros	3.10–3.34
Muitinės deklaracijų ir nacionalinių apskaitos sistemų patikrų rezultatai	3.35–3.40
Nustatytos, bet Komisijai dar nepateiktos sumos („B“ sąskaitos)	3.36–3.40
Kitų auditorių darbas	3.41
PVM/BNP nuosavi ištekliai	3.42–3.57
Įvadas	3.42–3.43
Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas	3.44–3.50
Komisijos priežiūros sistemos ir patikros	3.44–3.48
Vėluota mokėti ir pateikti duomenis apie PVM ir BNP nuosavus išteklius	3.49–3.50
Audito, kurio metu buvo tikrinami patikslinimai ir išlyginimai valstybių narių pateiktose PVM deklaracijose, rezultatai	3.51–3.57
Pastabos	3.54–3.57
Generalinių direktorių deklaracijos ir metinės veiklos ataskaitos	3.58
Išvados ir rekomendacijos	3.59–3.62
Prisijungiančių šalių nuosavų išteklių parengtumas	3.63–3.68

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

3.1. Europos Sąjungos biudžetą sudaro nuosavi ištekliai ir kitos pajamos. Kaip parodyta **3.1 lentelėje**, **3.1 diagramoje** ir **3.2 diagramoje** nuosavi ištekliai yra pagrindinis biudžeto išlaidų finansavimo šaltinis (89 %). Yra trijų rūšių nuosavi ištekliai: tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, žemės ūkio mokesčiai ir cukraus rinkliavos) (13 %), nuosavi ištekliai, apskaičiuoti pagal valstybių narių surinktą pridėtinės vertės mokestį (26 %) ir nuosavi ištekliai, gauti iš valstybių narių bendrų nacionalinių pajamų (61 %). Apie nuosavų išteklių biudžeto valdymą skaitykite 2.23–2.24 punktuose.

3.1 lentelė – Pajamos už 2002 ir 2003 finansinius metus

(milijonai eurų)

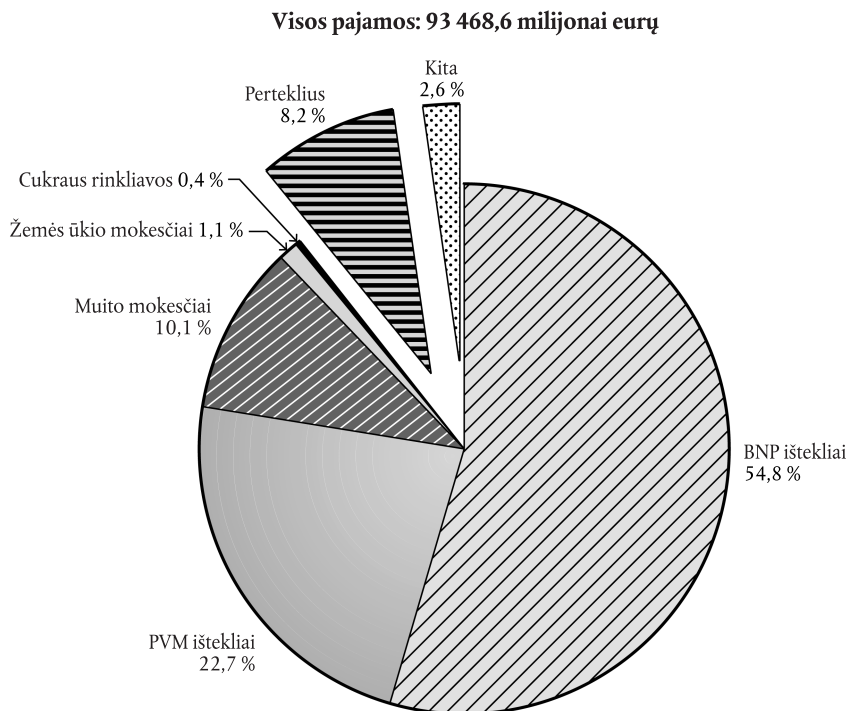
Pajamų tipas ir atitinkama biudžeto antraštinė dalis	Faktinės pajamos 2002 m	2003 m. biudžeto raida		Faktinės pajamos 2003 m	% pokytis (2002 m. ir 2003 m.)
		Pirminis biudžetas	Galutinis biudžetas		
	(a)	(b)	(c)	(d)	e = [(d) – (a)]/(a)
1 Tradiciniai nuosavi ištekliai	9 214,0	12 140,3	10 906,2	10 857,2	17,8 %
— Žemės ūkio mokesčiai (1 0 skyrius)	886,4 ⁽¹⁾	879,8	879,8	1 011,8	14,1 %
— Cukraus ir izogliukozės rinkliavos (1 1 skyrius)	649,5 ⁽¹⁾	546,6	546,6	383,2	– 41,0 %
— Muito mokesčiai (1 2 skyrius)	9 701,1 ⁽¹⁾	10 713,9	9 479,8	9 462,1	– 2,5 %
— Surinkimo išlaidų koregavimas už 2001 m. (2 0 skyrius)	– 2 023,0 ⁽²⁾	—	—	—	—
2 PVM ištekliai	22 388,2	24 121,3	21 748,0	21 260,1	– 5,0 %
— PVM ištekliai iš dabartinių finansinių metų (1 3 skyrius)	22 539,0	24 121,3	21 748,0	21 534,9	
— Balansai iš ankstesnių metų (3 1 skyrius)	– 150,8	0,0		– 274,8	
3 BNP ištekliai	45 947,6	59 404,0	51 356,7	51 235,2	11,5 %
— BNP ištekliai iš dabartinių finansinių metų (1 4 skyrius)	45 850,3	59 404,0	51 356,7	50 624,3	
— Balansai iš ankstesnių metų (3 2 skyrius)	97,3	0,0	0,0	610,9	
4 Biudžeto disbalansai	148,2	0,0	0,0	280,1	89,0 %
— JK patikslinimas (1 5 skyrius)	149,0	0,0	0,0	281,1	
— JK patikslinimo galutinis apskaičiavimas (3 5 skyrius)	– 0,8	0,0	0,0	– 1,0	
5 Kitos pajamos	17 736,4	1 837,4	8 513,9	9 836,1	– 44,5 %
— Perteklius iš ankstesnių finansinių metų (3 0 skyrius)	15 375,0	1 000,0	7 676,8	7 676,8	– 50,1 %
— Įvairios pajamos (Antraštiniai skyriai 4 iki 9)	2 361,4	837,4	837,1	2 159,3	– 8,6 %
Viso	95 434,4	97 502,9	92 524,8	93 468,6	– 2,1 %

⁽¹⁾ Šie skaičiai yra pateikti neatskaidius 2002 m. surinkimo išlaidų (3 725,6 milijonai eurų), kurios buvo įtrauktos į apskaitą 2002 m. į 1 9 skyrių. Pagal naujo finansinio reglamento 42 str. biudžete negali būti neigiamų pajamų. Todėl 2003 m. tiek biudžetas, tiek faktiniai skaičiai 1 0, 1 1 ir 1 2 skyriuose yra neatėmus surinkimo išlaidų, o 1 9 skyriaus daugiau nėra.

⁽²⁾ 2 0 skyrius atsirado tik 2002 m., kad būtų galima patikslinti tradicinių nuosavų išteklių surinkimo išlaidas nuo 10 % iki 25 %, kas įsigaliojo 2002 m., tačiau buvo taikomas atgaline tvarka 2001 m. sausio 1 d. (žr. Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 2.16 punktą).

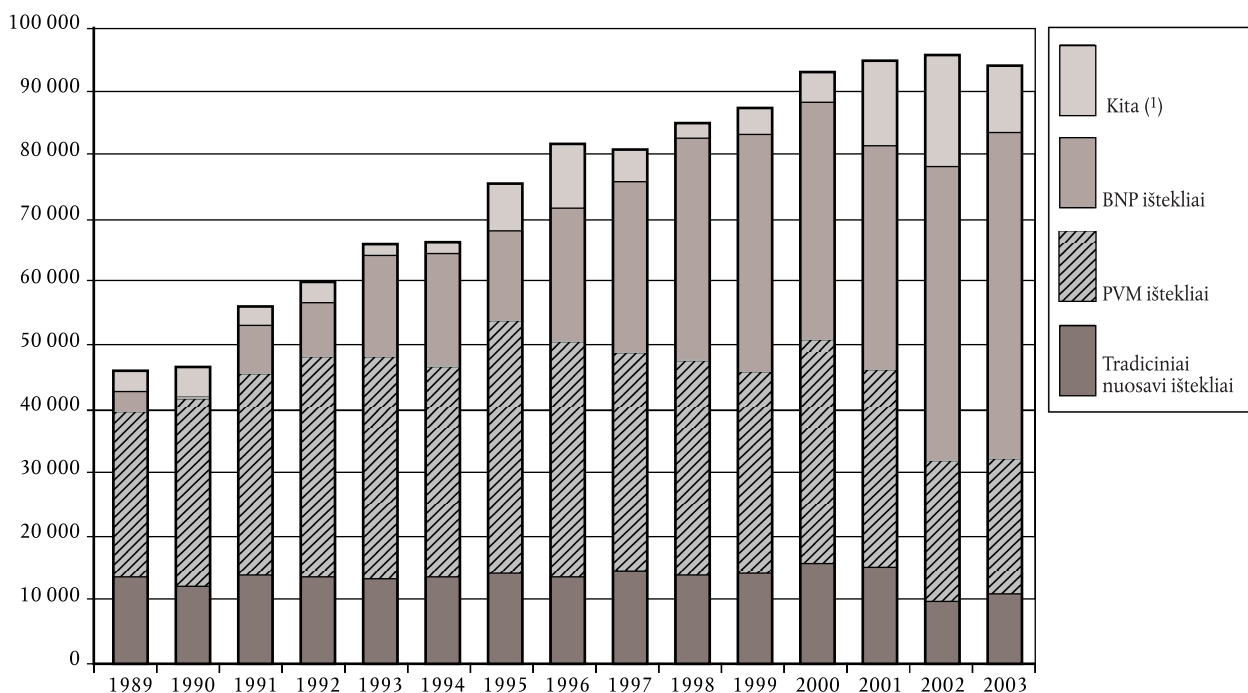
Šaltinis: 2003 m. pajamų ir išlaidų sąskaita.

3.1 diagrama – Faktinių pajamų 2003 m. išskirstymas

Šaltinis: 2003 m. pajamų ir išlaidų sąskaita.

3.2 diagrama – Faktinių pajamų 1989–2003 m. atsiradimo šaltiniai

(1) Apima perteklių iš praėjusių finansinių metų ir įvairių pajamų.
Šaltinis: 2003 m. pajamų ir išlaidų sąskaita.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.2. Kitas pajamas daugiausiai sudaro perteklius iš praėjusių finansinių metų. Per paskutinius trejus metus (2001–2003 m.) ši dalis buvo žymiai didesnė nei anksčiau; šis klausimas aptartas 2.9–2.13 punktuose.

SPECIALUSIS VERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

*Tradiciniai nuosavi ištekliai***Įvadas**

3.3. Valstybės narės kuria ir atkuria nuosavus išteklius pagal nacionalines teises ir priežiūros nuostatas, kurios privalo atitikti Bendrijos taisyklių reikalavimus ⁽¹⁾. Valstybės narės privalo kaupti duomenis apie individualias muitinės deklaracijas vadinamose „A“ sąskaitose, o taip pat mokėti visą nustatytą mokesčių sumą, atėmus rinkimo sąnaudas. Ši suma mokama į Komisijos sąskaitą iki nurodytos datos antrą mėnesį po mėnesio, kuomet buvo nustatyta išmoka. Išimtis taikoma mokesčiams, kurie liko nesumokėti ir negarantuoti, buvo garantuoti, tačiau užginčyti. Jie nepateikiami iki tol, kol iš tiesų bus surinkti. Jei valstybės narės naudoja šią galimybę, konkretus mokestis nėra registruojamas „A“ sąskaitoje, tačiau privalo būti įrašytas į atskirą sąskaitą ⁽²⁾ (vadinamą „B“ sąskaitą).

3.4. Rizika tradicinių nuosavų išteklių surinkimui – tai mokesčių vengimas per klaidinimą ar tiesiog kontrabandą, neteisingas apskaičiavimas ar negalėjimas nustatyti mokesčio dėl neaptiktų klaidų ar trūkumų sistemose, taip pat valstybių narių gautų mokesčių apskaitos klaidos ar praleidimai, dėl kurių Komisijai pateikiamos sumos yra neteisingos.

⁽¹⁾ 2000 m. rugsėjo 29 d. Sprendimas 2000/597/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, 2000 10 7, p. 42); 2000 m. gegužės 22 d Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinantis sprendimą 94/728/EB, Euratomas, dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 130, 2000 5 31).

⁽²⁾ Tarybos reglamentas. (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 6 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.5. Audito Rūmai įvertino priežiūros sistemas ir patikras tiek pačioje Komisijoje, tiek valstybėse narėse, ir atliko deklaracijų ir nacionalinių apskaitos sistemų tiesioginį testą. Darbą sudarė:

- a) muitinės priežiūros organizavimo peržiūra dvylikoje valstybių narių ⁽³⁾, kurios kartu atsako už 96 % importo mokesčių, surinktų 2003 m., norint įvertinti, ar įdiegta tvarka suteikia tinkamą pagrindą tvirtinti užbaigtumą. Audito Rūmai ypač nagrinėjo žemės ūkio tarifų kvotų valdymą šešiose valstybėse narėse, muitinės kontrolę importui pagal lengvatinės prekybos tvarką septyniose valstybėse narėse, o taip pat muitinės priežiūrą jūrų uostuose dešimtyje valstybių narių;
- b) Komisijos sąskaitų tyrimas tradicinių nuosavų išteklių ir pagrindinių apskaitos sistemų aspektu dvylikoje valstybių narių ⁽³⁾, o taip pat mokesčių srauto iš visų valstybių narių analizė, norint gauti tinkamą pagrindą, kad registruotos sumos kiekviename etape buvo išsamios ir teisingos. Darbas apėmė vidaus kontrolės, suderinimo įvertinimą, o taip pat operacijų imties kiekviename lygmenyje auditą.

3.6. Audito Rūmai pabrėžia, kad auditas negali apimti tokio importo, kuris buvo nedeklaruotas, išvengė muitinės stebėjimo, arba už kurį mokesčiai dar neatgauti.

Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas

Komisijos priežiūros sistemos ir patikros

3.7. Komisija gali paprašyti valstybių narių atlikti patikrinimus dėl tradicinių nuosavų išteklių nustatymo ir pateikimo, o taip pat gali tokius patikrinimus atlikti pati kartu su valstybių narių valdžios institucijomis arba savarankiškai ⁽⁴⁾. Individualių patikrinimų ataskaitos yra skirtos susijusioms valstybėms narėms ir šios ataskaitos, kartu su gautais atsiliepimais, yra nagrinėjamos Nuosavų išteklių patariamojo komiteto posėdžių metu ⁽⁵⁾. Kas treji metai yra parengiama ir biudžeto valdymo institucijai pateikiama bendra ataskaita apie patikrinimus ⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Austrijoje, Portugalijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

⁽⁴⁾ Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 18 str.

⁽⁵⁾ Nuosavų išteklių patariamasis komitetas (ACOR), įsteigtas pagal reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 20 str., sudarytas iš valstybių narių ir Komisijos atstovų, skirtas palaikyti ryšius tarp Komisijos ir valstybių narių nuosavų išteklių klausimais. Jis nagrinėja klausimus, susijusius su nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimu, o taip pat su nuosavų išteklių sąmatomis.

⁽⁶⁾ Paskutinis dokumentas yra KOM(2003) 345 galutinis, Komisijos ketvirtoji ataskaita apie tradicinių nuosavų išteklių patikrinimo darbo tvarką (2000–2002 m.).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.8. Audito Rūmai peržiūrėjo šiuos patikrinimus atlikusio Komisijos padalinio darbą. Kaip ir ankstesniais metais, buvo nustatyta, kad jo metodika yra tinkama, o darbo dokumentavimas geras. Patikrinimo temos parenkamos pagal rizikos analizę. 2003 m. padalinio darbo prioritetinė sritis buvo tradicinių nuosavų išteklių surinkimo sistemų prisijungiančiose šalyse stebėseną. Audito Rūmai taip pat peržiūrėjo šią sritį ir nenustatė šiose šalyse didelių trūkumų, išskyrus paminėtus Komisijos stebėsenos ataskaitose Tarybai (žr. 3.63–3.68 punktus).

3.9. Be to, pagal tradicinių nuosavų išteklių tęstinės rizikos analizę, padalinys atliko „B“ sąskaitų ir nurašymo procedūros, o taip pat elektroniniu būdu pateiktų muitinės deklaracijų valdymo patikrinimus visose valstybėse narėse. „B“ sąskaitų atžvilgiu padalinio rezultatai sutampa su Audito Rūmų rezultatais (žr. 3.40 punktą); elektroninių deklaracijų atžvilgiu padalinys nustatė, kad sistemos apskritai buvo patenkinamos, taip pat, kad kompiuterizacija davė naudos ir turėtų būti plečiama. Komisijos patikrinimo tarnybų vaidmuo nėra teikti bendrą patikinimą, kad apskaita teisinga, ir kad visos mokėtinos sumos yra identifikuotos ir nustatytos. Visgi Audito Rūmai atsižvelgė į jų darbo rezultatus.

Valstybių narių priežiūros sistemos ir patikros

3.10. Nuosavų išteklių priežiūros sistemas ir patikras valstybėse narėse, visų pirma, sudaro muitinės institucijų vykdoma priežiūra, kurią Bendrijos muitų kodeksas (7) apibrėžia kaip „šių institucijų vykdomus bendrus veiksmus, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi muitinės taisyklių ir, kur taikytina, kitų nuostatų prekių, kurioms taikoma muitinės priežiūra, atžvilgiu“. Bendrijos teisės aktai iš esmės nenustato nei konkrečių metodų, nei muitų kontrolės lygio, tai palieka valstybių narių nuožiūrai. Šios pastabos atsirado dėl tam tikrų muitinės priežiūros aspektų.

Žemės ūkio tarifų kvotos

3.11. Audito Rūmai atliko žemės ūkio tarifų kvotų valdymo auditą. Pagal šių kvotų tvarką tam tikri žemės ūkio produktai gali būti importuojami į Sąjungą sumažintais arba nuliniiais tarifais. Audito Rūmų audito tikslas buvo gauti patikinimą, kad kvotos buvo teisėtai ir tvarkingai paskirstytos, o taip pat įvertinti su skirtinga kvotų tvarka susijusios valdymo ir stebėsenos veiklą.

3.11.-3.12. Tariff quotas are managed:

- either by import certificates, giving a right to import at a reduced or zero tariff for a specified amount of products within a specified period. This system gives commercial security to importers;
- or by the 'first come/first served' system based on customs declarations, giving a right to import at a reduced or zero tariff for the quantity shown on an import declaration in so far as the import quota has not been exhausted on the day of declaration.

(7) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, dėl Bendrijos muitų kodekso įvedimo (OL L 302, 1992 10 19, p. 1) 4 str. 13 d., 4 str. 14 d. ir 37 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.12. Kvotas valdo Komisija per kompetentingas valdžios institucijas valstybėse narėse. Importuotojai gali kreiptis dėl importo licencijų į nacionalines valdžios institucijas. Komisijai patvirtinus, kad jau galimas kvotų paskirstymas, nacionalinė valdžios institucija išduoda importo licenciją, kurią importuotojas privalo pateikti muitinei kartu su deklaruojamomis importuojamomis prekėmis. Muitinės tarnybos yra atsakingos už patikrinimą, ar importuojamos prekės atitinka importo licenciją. Kai importuotas visas kiekis, kuriam buvo išduota licencija, ši licencija grąžinama ją išdavusiai valdžios institucijai. Nacionalinės valdžios institucijos informuoja Komisiją apie faktinį importą pagal kvotų tvarką.

3.13. Audito Rūmai ištyrė kvotų valdymą tiek Komisijoje, tiek šešiose valstybėse narėse (Belgijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje). Šis auditas apėmė daugelį svarbių rinkos sektorių. Audito Rūmai atkreipia dėmesį į klausimus, kurių atžvilgiu Komisija turi imtis tolesnių veiksmų.

3.14. Daugybė kvotų ⁽⁸⁾ ir su jomis susijusios skirtingos procedūros tampa sunkia našta valdymo tarnyboms tiek Komisijoje, tiek valstybėse narėse, o taip pat didina pažeidžiančio taikymo ir neveiksmingumo riziką. Todėl Audito Rūmai skatina Komisiją racionalizuoti ir suderinti su kvotomis susijusias procedūras.

3.14. *Awareness of the problem raised by the Court was one of the reasons which led to the start of work on the AMIS-Quota project in 2002. The project foresees a central and integrated IT system that will help to manage agricultural import tariff quotas other than those managed by the 'first come, first served' system. The project will allow the national competent authorities to feed the newly developed computerised system directly with data concerning the quantities covered by import licences (requested, issued, used, and unused). AMIS-Quota will reduce the workload necessary for managing quotas and will contribute to the monitoring and transparency of the management process by centralising all relevant quota management information.*

The Commission is currently examining the regulations and systems relating to tariff quotas and import/export licences, with a view to making appropriate simplification proposals. It is intended that the implementation of AMIS-Quota, together with the outcome of the simplification study, will provide a positive response to the problems raised by the Court.

As far as monitoring is concerned, since 2001, 64 quotas concerning agricultural products have been transferred to the 'first come, first served' system with the aim of facilitating the management and corresponding monitoring.

⁽⁸⁾ Audito Rūmų audito metu galiojo maždaug 950 kvotų priemonių.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

3.15. Audito Rūmų atliktas auditas nustatė, kad sistema, skirta teikti valstybėms narėms tinkamą ir atnaujintą informaciją apie nacionalinių institucijų, kurioms suteikta kompetencija išduoti licencijas ⁽⁹⁾, naudojamus oficialius antspaudus, nebuvo tinkamai taikoma keturiuose iš šešių aplankytų valstybių narių. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai peržiūrėti šalių narių informavimo procedūras ir imtis reikiamų taisomųjų veiksmų.

3.16. Dabar tam tikros kvotos leidžia daugeliui importuotojų, susijusių su pagrindiniu operatoriumi, įrašyti savo pačių prašymus licencijoms, kad užsitikrintų didžiausios kvotos paskyrimą. Tai lemia bereikalingą darbą su dokumentais ir vėlavimą atliekant prašymų procedūras. Todėl Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai nustatyti papildomas sąlygas, norint to išvengti.

3.17. Prancūzijos užjūrio departamentų (Gvadelupos, Gvianos, Martinikos) atveju Audito Rūmai nustatė, kad tam tikrų produktų importui pagal kvotų tvarką Prancūzijos institucijos iš Komisijos neprašė skirti jokios kvotos. Prancūzijos muitinė taip pat nepateikė Komisijai informacijos apie importuotus kiekius. Tai reiškia, kad gali būti importuojama viršijant nustatytas kvotas. Audito Rūmai skatina Komisiją ištirti ir ištaisyti šiuos kvotų valdymo trūkumus Prancūzijos užjūrio departamentuose.

3.18. Keliose kitose valstybėse narėse Audito Rūmai taip pat nustatė kvotų taisyklių įgyvendinimo ir kontrolės, susijusios su importu pagal kvotų tvarką, trūkumus. Audito Rūmai skatina Komisiją imtis tolesnių veiksmų dėl šių atvejų.

Muitinės patikros dėl importo pagal lengvatinės prekybos tvarką

3.19. Bendrija yra sudariusi įvairios formos susitarimus dėl savo dalyvavimo lengvatinėje prekyboje (maždaug 40 susitarimų, susijusių su maždaug 150 šalių). 2001 m. lengvatinės sąlygos taikytos 21 % viso Bendrijos importo vertės. Susitarimai dėl lengvatinės prekybos grindžiami kilmės koncepcija, kuri reiškia, kad lengvatinės sąlygos taikomos tik prekėms, kurios kilusios iš šalies naudos gavėjos.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.15. *The Commission supplies Member States on a regular basis with all information available concerning the 'licence issuing' agencies and prints of their official stamps via the Member States' representatives on the Management Committee on Trade Mechanisms.*

The Commission will remind Member States of the necessity of making the information available to those customs offices responsible for verifying the licences.

3.16. *In an effort to counter this, the Commission proposed prohibiting access to certain quotas for known linked persons under Article 143 of Regulation (EEC) No 2454/93 (Implementing provisions of the Customs Code). This proposal has been vigorously opposed by almost all Member States.*

In the beef sector the requirements ⁽¹⁾ as to who can apply for the quota have been tightened. Proofs must be presented of independent activity by the importer, coupled with a high security to be forfeited where appropriate documents are not produced.

3.17. *The Commission is considering the appropriate action to take in the light of the French authorities' extensive and detailed responses to the Court's comments.*

3.18. *The Commission is continuing to follow up the implications of these findings with the relevant Member States. Five of the points have been satisfactorily resolved including financial corrections, where required.*

⁽⁹⁾ Komisijos reglamento (EB) Nr. 1291/2000, nustatančio bendrąsias išsamiąs taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams, 30 str. 4 d (OL L 152, 2000 6 24, p. 1).

⁽¹⁾ Regulation (EC) No 954/2002 and (EC) No 780/2003.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.20. Kilmės taisyklės yra sudėtingos ir plačiai pripažįstama, kad muitinės institucijoms sunku patikrinti, ar susitarimai naudojami tinkamai. 2003 m. gruodžio mėn. išleistoje Žaliojoje knygoje dėl lengvatinių kilmės taisyklių ⁽¹⁰⁾ Komisija pastebėjo, kad būtina iš esmės peržiūrėti taisykles ir pradėjo bandomąsias konsultacijas.

3.21. Dabartinių lengvatinės prekybos susitarimų pagrindinės savybės yra eksportuojančios šalies kompetentingų valdžios institucijų arba (tam tikromis sąlygomis) paties eksportuotojo atliekamas kilmės statuso patvirtinimas, o taip pat eksportuojančios šalies atliekamas tolesnis lengvatinės kilmės patikrinimas, tam gavus importuojančios šalies prašymą.

3.22. Lengvatinių taisyklių laikymosi stebėseną pagrįsta pareigų pasidalijimu ir bendru pasitikėjimu tarp susijusių skirtingų nacionalinių institucijų. Šiame kontekste Audito Rūmai pažymi, kad savo 2003 m. deklaracijoje Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktorius įtraukė išlygą dėl lengvatinės prekybos priežiūros, ypač dėl cukraus, importuojamo iš Balkanų šalių. Šiuo atveju įtrauktų nuosavų išteklių kiekis savaime nėra esminis, tačiau rodo veiksmingo administracinio bendradarbiavimo tarp susijusių valdžios institucijų poreikį.

3.23. Teisinga pusiausvyra reikalinga trijose srityse, būtent, tarp kriterijų dėl kilmės statuso įgijimo ir jų teisinių pagrindų, jų taikymo priežiūros, taip pat įdiegtų procedūrų. 2003 m. Audito Rūmai sutelkė dėmesį į esamas lengvatinio importo sistemas septyniose valstybėse narėse, kurios yra pačios svarbiausios šalys importuotojos ⁽¹¹⁾. Audito Rūmų auditas apėmė muitinės kontrolę importo metu, tolesnių patikrinimo prašymų naudojimą ir muitinės kontrolės strategiją.

Muitinės kontrolė importo metu

3.24. Pagrindinė kontrolė importo metu – tai patikrinimas, ar kilmės sertifikatai yra tikri. Susitarimai įpareigoja šalis eksportuotojas pateikti sertifikatus išdavusių valdžios institucijų pavadinimus ir adresus, kartu su jų naudojamų antspaudų kopijomis, kad šalys importuotojos galėtų patikrinti sertifikatus.

3.20. *The consultation period on the Green Paper on preferential origin rules is now closed and the Commission is preparing a synthesis of the replies received and orientations both for determining origin and revising administrative management and control.*

3.22. *The Director General's reservation demonstrates the Commission's awareness of the need for assurance of the proper application of rules of origin by exporting countries worldwide despite a lack of sufficient resources to monitor all preferential partner countries.*

The Commission intends to ensure proper follow-up of the Director General's reservation.

⁽¹⁰⁾ Žalioji knyga dėl būsimų kilmės taisyklių lengvatinės prekybos susitarimuose (KOM(2003) 787 galutinis, 2003 m. gruodžio 18 d.).

⁽¹¹⁾ Belgijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.25. Tačiau dvieiose valstybėse narėse (Vokietijoje ir Ispanijoje) nustatyta sistemiška problema dėl šių antspaūdų pavyzdžių kopijavimo ir išplatavimo vietos muitinės skyriams. Kopijos pasiekdavo vietos muitinės skyrius per vėlai arba buvo neįskaitomos, todėl buvo neįmanoma tinkamai patikrinti sertifikatus. Taigi esama rizikos, kad reikalavimų neatitinkantis importas priimamas lengvatinėmis sąlygomis.

3.26. Buvo ištirta importo deklaracijų atrinktiems produktams iš trečiųjų šalių imtis. Pažymėta, kad visi kilmės sertifikatai iš tam tikrų šalių pavyzdyje buvo išduoti atgaline tvarka, tai yra po to, kai prekės buvo išvežtos iš šalies eksportuotojos. Tai galėtų nutikti tik išimtiniais atvejais⁽¹²⁾, vadinasi, šalies eksportuotojos institucijos neturėjo galimybės kontroliuoti prekių prieš jas išsiunčiant. Tačiau nei vieno iš šių sertifikatų atžvilgiu valstybių narių muitinės institucijos neprasė tolesnio patikrinimo.

Tolesnis patikrinimas

3.27. Susitarimai nustato, kad kilmės sertifikatų ir sąskaitų deklaracijų tolesnis patikrinimas atliekamas „atsitiktinai pasirenkant“ arba tuomet, kai muitinės institucijos turi „pagrįstų abejonių“ dėl tokių dokumentų autentiškumo⁽¹³⁾. Užklausimai apie kilmės sertifikatų autentiškumą priklauso nuo veiksmingo juos išduodančių valdžios institucijų bendradarbiavimo.

3.28. Tais atvejais, kai muitinės atrinkdavo atsitiktinai, prašymų atlikti tolesnius patikrinimus, į kuriuos nebuvo gautas atsakymas iš trečiųjų šalių naudos gavėjų, skaičius buvo labai didelis, palyginti su prašymais dėl atvejų, kai būta pagrįstų abejonių. Pavyzdžiui, viena valstybė narė (Belgija) per nustatytą šešių mėnesių terminą gavo atsakymus tik į 40 % atsitiktinio patikrinimo prašymų. Pagal dabartines nuostatas, „jokio atsakymo“ į „atsitiktinio“ patikrinimo prašymą reiškia, kad prekių lengvatinis statusas išlaikomas, o kaip pasekmė gali būti taikomos lengvatinės sąlygos, kurios neturėtų būti taikomos. Kita vertus, buvo pastebėta, kad dvi valstybės narės (Ispanija ir Jungtinė Karalystė) tolesnius patikrinimus traktavo kaip „pagrįstų abejonių“ atvejus ir panaikindavo lengvatinių sąlygų taikymą, kai negaudavo atsakymo.

3.25. *The Commission supplies Member States with complete and prompt information on exporting countries' competent authorities and the stamps they use through a new electronic interface called 'SMS'. In addition the Commission has now received assurance from both Member States that solutions to the problem have been identified and implemented. This may be the subject of future scrutiny.*

3.26. *The Commission will examine the situation referred to by the Court and will take the necessary measures where appropriate.*

3.28. *It is important to distinguish between the different purposes behind the two methods of selecting certificates for post-clearance verification by the country of issue. Reasonable doubt is for use where the customs authorities have a concern about the bonafides of a certificate but insufficient grounds for refusing preferential treatment immediately. In these circumstances in the absence of any or a satisfactory response within a specific time period then it is appropriate to require payment of the full rate of duty. Verifications of randomly selected certificates merely provide an indicator of the overall level of reliability of the system. In those circumstances the absence of a prompt response from the issuing country does not provide grounds for charging the importer the higher rate of duty. The Commission is however aware that the frequent use of randomly selected verification requests might prove counter-productive, and the need for such checks will be revisited when the Commission services' consider the action to take on the Green paper.*

In recent years the Commission has paid attention during its inspections of traditional own resources to the proper selection and prompt follow-up of verifications on the basis of reasonable doubt. The Commission notes that the Court's examination of this area appears to indicate that these efforts have been largely successful. The Commission has been assured by Spain and the United Kingdom that procedures are now in place to request occasional verifications on a random basis and will encourage Belgium to tackle the level of non-response noted by the Court.

⁽¹²⁾ 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, 85 str. dėl nuostatų, skirtų įgyvendinti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2913/92 dėl Bendrijos muitų kodekso įvedimo (OL L 253, 1993 10 11, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2286/2003 (OL L 343, 2003 12 31, p. 1).

⁽¹³⁾ Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93 94 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Muitinės kontrolės strategija

3.29. Kadangi valstybės narės pažangiai diegia nepopierines elektronines muitinės leidimų sistemas⁽¹⁴⁾, kilmės sertifikatų patikrinimai perkeliama iš importo etapo į kontrolės po importo etapą. Šis patikrų lygio sumažinimas importo į valstybes nares metu yra sprendžiamas per kontrolę po leidimo išdavimo, tačiau tolesnių kilmės sertifikatų patikrinimų daugėjimas galėtų taip pat atlikti svarbų vaidmenį kompensuojant šį pasikeitimą. Nerasta jokių įrodymų, kad buvo daugiau patikrinimų. Pavyzdžiui dviejose valstybėse narėse (Belgijoje ir Ispanijoje), tolesnių patikrinimų lygis sudarė mažiau nei 1 % lengvatinio importo.

3.30. Kai kontrolė po importo parodo, kad importas neatitiko reikalavimų lengvatinėms sąlygoms, importuotojas, turintis kilmės sertifikatą ir galintis parodyti, kad veikė sąžiningai, gali turėti teisę būti atleistas nuo mokesčio, kurį priešingu atveju tektų mokėti. Ši galimybė nesuteikiama, kai sąskaitų-faktūrų deklaracijos⁽¹⁵⁾ naudojamos kaip kilmės įrodymas, kadangi jos nustato atsakomybę eksportuotojui, o ne nacionalinėms institucijoms. Padidėjęs sąskaitų-faktūrų deklaracijų, kaip kilmę įrodančio dokumento, naudojimas suteikia privalumus nuosavų išteklių atžvilgiu, o Audito Rūmai pažymi, kad tai yra viena iš minėtoje Komisijos Žaliojoje knygoje pateiktų galimybių.

Muitinės vykdoma prekių atvykimo į uostus priežiūra

3.31. Audito Rūmai išnagrinėjo muitinės leidimus į atrinktus uostus 10 valstybių narių⁽¹⁶⁾, kur surenkami importo mokesčiai sudaro didelį pajamų srautą, nacionaliniu lygmeniu apimantį nuo 10 iki 50 % visų surinktų mokesčių. Audito metu svarbiausia buvo įvertinti muitinės priežiūros ir kontrolės procedūras, skirtas užtikrinti, kad visos prekės būtų deklaruojamos tinkamai ir laiku, o importo mokesčiai nustatyti teisingai.

3.32. Išskyrus Antverpeno (Belgija) trūkumą, aprašytą tolesniame punkte, buvo nustatyta, kad, apskritai imant, procedūros, skirtos užtikrinti, kad atvykstančios prekės būtų tinkamai deklaruojamos, o mokėtini importo mokesčiai teisingai nustatomi, buvo tinkamos.

3.29. *As the Court itself remarks in paragraph 3.10 Community customs legislation rarely prescribes specific levels of customs control. In line with this approach no rates have been set for such verifications. The arrangements for verification by third countries are just one of the tools available to Member States to meet their obligation to ensure the proper application of that legislation.*

3.30. *As already indicated in reply to paragraph 3.20 the Commission is considering the follow-up to be given to the Green Paper.*

⁽¹⁴⁾ Žr. Komisijos komunikatą dėl paprastos ir nepopierinės aplinkos muitams ir prekybai (KOM(2003) 452 galutinis, 2003 m. liepos 24 d.).

⁽¹⁵⁾ Sąskaitų-faktūrų deklaracijos yra supaprastinta lengvatinio dokumento forma, iš tam tikrų šalių (paprastai priklauso nuo vertės apribojimų) priimama kaip importo kilmės įrodymai, pakeičiantys oficialių struktūrų išduodamus sertifikatus. Jas sudaro nustatyto teksto pareiškimas, kurį eksportuotojas įrašo į sąskaitą-faktūrą ar kitą prekybos dokumentą. Joms taikomas tolesnis patikrinimas kaip ir kitiems kilmės įrodymams.

⁽¹⁶⁾ Belgijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Portugalijoje, Suomijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.33. Antverpene daug muitinės atrinktų rentgeno skenavimui konteinerių nebuvo pateikti. Per daugelio mėnesių laikotarpį nepateiktų konteinerių skaičius didėjo, o 2003 m. rugpjūčio mėn. jis pasiekė 16 % (197 iš visų atrinktų 1 251 konteinerių). Toks muitinės kontrolės išvengimas reiškia rimtą žalą muitinės priežiūrai. Apskritai už tokių nepateikimą skiriama tik nuo 125 iki 250 eurų bauda. Antverpene buvo pastebėta, kad žemesnis nei 50 % lygis buvo pasiektas 16 iš 36 tikslų kontrolės plane.

Laikino sandėliavimo terminai

3.34. Jūra atvykstantis krovinyms gali būti patalpintas į atskirą laikinąjį sandėlį ilgiausiai 45 dienoms, kol jam nebus pritaikytos muitinės patvirtintos sąlygos arba panaudojimas. Audito Rūmai pažymi, kad šio termino atžvilgiu esama didelių skirtumų tarp įvairių valstybių narių. Portugalijoje terminas taikomas griežtai, o už pažeidimą skiriamos 5 % maito vertės dydžio baudos. Tačiau keliose valstybėse narėse muitinės kontrolė praėjus terminui buvo menka, o pavyzdžiui Hamburge (Vokietijoje) nebuvo parengta jokio sąrašo atvejų, viršijusių 45 dienų terminą; Helsinkyje (Suomijoje) senesnės nei metų siuntos vis dar buvo laikinajame sandėlyje, o vietos instrukcijas reikėjo atnaujinti pagal taisyklę.

Muitinės deklaracijų ir nacionalinių apskaitos sistemų patikrų rezultatai

3.35. Kaip minėta anksčiau (žr. 3.5 b punktą), Audito Rūmai išnagrinėjo tradicinių nuosavų išteklių apskaitą Komisijoje ir valstybėse narėse, taip pat analizavo mokesčių srautą. Nebuvo nustatyta jokių didelių trūkumų, vykdant apskaitą ir per „A“ sąskaitas Komisijai pateikiant informaciją apie pagrindinio importo mokesčių srautą. Tačiau dėl „B“ sąskaitų atsirado šios pastabos.

Nustatytos, bet Komisijai dar nepateiktos sumos („B“ sąskaitos)

3.36. Komisijai nereikia pateikti nustatytų kompensacinių išmokų, kurioms nereikalauta jokios garantijos, kartu su tomis, kurios buvo ginčijamos ir galėtų pasikeisti, jei valstybės narės jas įrašo į atskiras sąskaitas („B“ sąskaitas). Kiekviena valstybė narė kas tris mėnesius pateikia Komisijai pareiškimą apie savo „B“ sąskaitas. Balansai yra įrašomi į Bendrųjų buhalterinių balansą kaip „sumos, kurias skolingos valstybės narės“.

3.33. *Once the Commission has had the opportunity to examine the Belgian authorities' comments it will take any necessary follow-up action.*

3.34. *The Commission will follow-up the Court's findings in Germany and Finland and will use those from the two locations in Portugal in its current correspondence with the Portuguese authorities about anomalies in the control of temporary storage found in other ports during Commission inspections.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.37. 2003 m. gruodžio 31 d. „B“ sąskaitų bendras balansas, esantis Komisijos knygoje, o būtent, 2 364,3 mln. eurų, buvo 1,9 % didesnis nei analogiškas skaičius 2002 m. gruodžio 31 d. (2 321,2 mln. eurų) ⁽¹⁷⁾.

3.38. „B“ sąskaitų balansas apima tam tikrus ilgalaikius įrašus, kurių visišką atgavimą dabar reikia laikyti labai abejotinu. 2000 m. metinės ataskaitos 1.19 punkte Audito Rūmai pažymėjo, kad nėra jokios prasmės laikyti įrašus „B“ sąskaitose neribotą laiką, jei jų nesitikima atgauti. Atitinkamai Audito Rūmai savo nuomonėje Nr. 7/2003 ⁽¹⁸⁾ sveikino Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁹⁾ pataisyti reglamentą, įtraukiant reikalavimą, kad valstybės narės nurašytų tradicinių nuosavų išteklių sumas, kurios neatgautos iki konkretaus termino (penkerių metų) nuo datos, kai reikalavimas dėl mokėjimo neabejotinai tapo vykdytinas priverstinai. Kol bus priimta ši pataisa, „B“ sąskaitų balansą sudarys didėjanti suma, sudaryta iš sumų, kurios niekada nebus atgautos.

3.39. Siekdama atsižvelgti į šį trūkumą, Komisija įtraukė į savo buhalterinį balansą 1 043,9 mln. eurų nurašymą, kuris sumažina grynąjį „B“ sąskaitų balansą 58,9 % – iki 729,3 mln. eurų. Audito Rūmai ištyrė metodą, taikytą apskaičiuoti patikslinimą, ir mano, kad esamomis aplinkybėmis jis tinkamas.

3.40. Kaip ankstesniais metais ⁽²⁰⁾, tiek Audito Rūmai, tiek Komisija savo patikrinimuose (žr. 3.9 punktą), aptiko „B“ sąskaitose besikartojančius trūkumus, t.y. delsimus daryti įrašus, taip pat klaidingus įrašus, praleidimus ir neteisingus panaikinimus keliose valstybėse narėse (Belgijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Portugalijoje, Suomijoje ir Jungtinėje Karalystėje). Vokietija pašalino iš „B“ sąskaitos 40,1 mln. eurų vertės įrašus, tačiau išsamus paaiškinimas apie šį sumažinimą iki šiol negautas. Dar daugiau nukrypimų buvo pastebėta pateikiant Komisijai „B“ sąskaitų balansus (Belgija, Italija, Švedija).

3.38. *The Commission anticipates that the amendment introducing a specific deadline will be adopted by the Council in the latter part of 2004.*

3.40. *As the Court acknowledges the Commission is continuing to examine Member States' management of the B account and to require remedial action where necessary. As has already been alluded to in the Commission's responses to paragraph 3.38. the Commission is also pursuing amendments to the regulations governing the operation of the B account with a view to improving its accuracy and reliability.*

⁽¹⁷⁾ Pateikti skaičiai iki surinkimo sąnaudų išskaitymo (25 %).

⁽¹⁸⁾ Nuomonė Nr. 7/2003 dėl pasiūlymo Tarybos reglamentui, pataisančio Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančio Sprendimą 2000/597/EB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos.

⁽¹⁹⁾ Pasiūlymas Tarybos reglamentui, pataisantis Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinantis Sprendimą 2000/597/EB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (KOM(2003) 366 galutinis – 2003/0131 (CNS)).

⁽²⁰⁾ Žr. Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 3.12 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Kitų auditorių darbas

3.41. Kitų auditorių atlikto darbo, kur toks yra, poveikis Audito Rūmų atliktam auditui ir išvados yra vertinga parama įvertinimui patikinimo pareiškimo kontekste. Atliekant maitinės priežiūros jūrų uostuose auditą (žr. 3.31–3.34 punktus), vyko konkretus bendradarbiavimas su Vokietijos Audito Rūmais (*Bundesrechnungshof*). Buvo priimtas bendras audito metodas, naudojant tuos pačius audito klausimynus, o Audito Rūmai atsižvelgė į nustatytus dalykus, kuriuos patvirtino pateiktais papildomais dokumentais. Keliose valstybėse narėse (Danijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Suomijoje) audito dokumentai klausimais, susijusiais su patikinimo pareiškimu, buvo pateikti Audito Rūmams ir taip panaudoti. Tačiau daugelyje valstybių narių iš esmės Audito Rūmai negalėjo gauti audito ir patikrinimo struktūrų, atsakingų už maitinės klausimus, dokumentų.

PVM/BNP nuosavi ištekliai

Įvadas

3.42. Priešingai ES pajamoms iš tradicinių nuosavų išteklių, PVM ir BNP nuosavi ištekliai atspindi makroekonominę statistiką, kurios pagrindiniai duomenys negali būti testuojami tiesiogiai. Dėl šios priežasties PVM/BNP auditas pradžios tašku laiko momentą, kuomet Komisija gauna valstybių narių parengtus makroekonominis suvestinius duomenis (prognozių ar faktinių skaičių pavidalu), ir siekia įvertinti Komisijos sistemą, skirtą tvarkyti duomenis, kol jie galiausiai neįtraukiami į galutines sąskaitas. Tačiau Audito Rūmai gali atskirai atlikti PVM/BNP nuosavų išteklių pagrindinių statistinių duomenų konkrečių aspektų auditą, panašiai kaip šiemet buvo atliktas valstybių narių PVM deklaracijose esančių taisymsų ir išlyginimų atskiras auditas.

3.43. Audito Rūmų atliktas PVM ir BNP nuosavų išteklių auditas apėmė priežiūros sistemas ir patikras, valstybių narių PVM deklaracijose esančius taisymsus ir išlyginimus, biudžeto sudarymą ir jo vykdymą šiose srityse:

- valstybių narių mėnesiniai mokėjimai,
- balansai ir balansų patikslinimai ankstesnių metų atžvilgiu,
- Jungtinės Karalystės taisymsų apskaičiavimas ir jo finansavimas 2003 m., su galutiniu apskaičiavimu ir jo finansavimu 1999 m.,
- grąžinimai valstybėms narėms.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas

Komisijos priežiūros sistemos ir patikros

3.44. Komisijos atlikti patikrinimai ⁽²¹⁾ bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis sudaro esminį PVM/BNP kontrolės sistemos, susijusios su nuosavais ištekliais, elementą. Audito Rūmai apžvelgė šiuos patikrinimus atlikusių padalinių darbą.

3.45. PVM nuosavų išteklių atžvilgiu 2003 finansiniais metais Komisijos atlikti patikrinimai vietoje lėmė devynias naujas išlygas (žr. 3.56 punktą) dėl konkrečių elementų valstybių narių PVM deklaracijose ⁽²²⁾. Buvo pasiekta pažangos mažinant išlygų skaičių (per metus panaikinta dvidešimt), tačiau 2003 m. pabaigoje liko 74 (taip pat žr. 3.57 punktą) ⁽²³⁾.

3.46. Šių patikrinimų parengimas ir ataskaitos, kurios dėmesį sutelkė į valstybių narių PVM deklaracijas, yra geros kokybės, kaip yra ir tolesni veiksmai dėl audito pastebėjimų. Tačiau Audito Rūmai pažymi, kad patikrinimų veiksmingumas galėtų būti dar padidintas, jei PVM deklaracijos būtų rengiamos laikantis aiškios reglamentuojančios procedūrinės sistemos, o Komisija nustatytų aiškią išlygų valdymo politiką (žr. 3.57 punktą).

3.47. BNP nuosavų išteklių atžvilgiu 2002 finansinių metų metinės ataskaitos ⁽²⁴⁾ pastabose Audito Rūmai pažymėjo, kad tikslus Komisijos atliktų patikrų metinių BNP klausimynų atžvilgiu pobūdis ⁽²⁵⁾, neskaitant pradinio aritmetinio testo, buvo neaiškus, nes neegzistavo jokios konkrečios gairės dėl tokių patikrų pobūdžio ir apimties. Po Audito Rūmų rekomendacijos Komisija įvedė konkrečius patikros lapus, skirtus tikrinti BNP klausimynuose esančius duomenims.

3.45. *The Commission recently decided to sub-divide some reservations where this seems likely to enable separate elements of complex problems to be resolved one-by-one. Where this is done, absolute numbers of reservations may appear to diminish more slowly, even though there remain fewer real problems.*

3.46. *The present legal framework enables Member States to reflect their particularities and the Commission's controls must necessarily take account of national variations. Nevertheless, the Commission will continue to encourage national administrations to present data in a clear, readily understandable, rigorous and more uniform way. For the policy regarding reservations, see the reply to paragraph 3.57.*

⁽²¹⁾ Patikrinimo vizitai grindžiami 1989 m. gegužės 29 d Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienodų nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių ir 2000 m. gegužės 22 d., Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančiu sprendimą 94/728/EB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos.

⁽²²⁾ PVM deklaracija yra valstybės narės rengiamas dokumentas, kuriame privalo būti duomenys, naudoti PVM bazei nustatyti. PVM bazė sudaro pagrindą apskaičiuoti PVM nuosavus išteklius ir reikalinga Komisijos kontrolei (Tarybos reglamento 1553/89 7 ir 11 punktai).

⁽²³⁾ Atsižvelgiant į 2003 m. Komisijos įvestą padalinimą faktinis išlygų skaičius buvo 85.

⁽²⁴⁾ Žr. 2002 finansinių metų metinę ataskaitą, 3.40–3.41 ir 3.51–3.52 punktus.

⁽²⁵⁾ Tarybos reglamento 1150/2000 19 str. nustato metinius suvestinių duomenų patikrinimus, ieškant sudarymo klaidų, ir apskaičiavimo bei bazinių statistinių duomenų tyrimą, jei reikia. Reglamento 1287/2003 5 str. 1 d. nustato valstybių narių metodų ir šaltinių, naudotų apskaičiuoti BNP, patikrinimą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.48. Tačiau Komisija vis dar ribotai gali tiesiogiai tikrinti pagrindines nacionalines sąskaitas, iš kurių gaunami BNP klausimynuose pateikti skaičiai.

3.48. *Verification of the national accounts is carried out through the analysis of countries' inventories of sources and methods used to compile GNI. The Commission does little direct verifications of data in the sense indicated by the Court, but is investigating the possibility for carrying out more direct verifications in the future.*

Vėluota mokėti ir pateikti duomenis apie PVM ir BNP nuosavus išteklius

3.49. Portugalija ir Švedija vėlavo sumokėti savo įnašus už PVM ir BNP nuosavus išteklius, nors turėjo tai padaryti iki 2003 m. gruodžio mėn. pirmos darbo dienos. 2004 m. sausio 2 d. savo likusį įnašą – 113 mln. eurų – sumokėjo Portugalija. Švedija sumokėjo savo likusius įnašus dviem sumomis – 715,2 mln. Švedijos kronų (79,1 mln. eurų) 2003 m. gruodžio 19 d. ir 2 546,2 mln. Švedijos kronų (280,5 mln. eurų) 2004 m. sausio 2 d. Visais atvejais Komisija pareikalavo palūkanų už pavėluotą mokėjimą, kurias Portugalija ir Švedija sumokėjo laiku.

3.49. *The Commission shares the Court's concern about these instances of delayed payment.*

Making use of systematic monitoring and rigorous follow-up action, the Commission seeks to ensure that Member States respect Community rules for own resources payments.

3.50. Be to, vis daugiau valstybių narių vėlavo pateikti Komisijai PVM deklaracijas. Devynios valstybės narės nesilaikė 2003 m. liepos 31 d. galutinio termino pateikti PVM deklaracijas už 2002 m. Be to, trys valstybės narės nesilaikė 2003 m. rugsėjo 22 d. termino pateikti BNP klausimynus. Audito Rūmai pažymi, kad Bendrijos trukmės grafikų nesilaikymas gali pakenkti Komisijos darbui apskaičiuojant valstybių narių nuosavų išteklių įnašus ir atliekant savus PVM/BNP patikrinimus.

3.50. *The Commission's records show that six VAT statements met the deadline of 31 July. Two more arrived on 1 August and by 31 August only two statements were lacking, although one Member State had sent only a summary. The penultimate statement was received on 12 September and the Portuguese statement on 1 April 2004, following the opening of infringement proceedings.*

The Commission has recently increased pressure on Member States to respect the deadlines, even if in practice control work has not been significantly hampered by these mostly minor delays.

Audito, kurio metu buvo tikrinami patikslinimai ir išlyginimai valstybių narių pateiktose PVM deklaracijose, rezultatai

3.51. Audito Rūmai išnagrinėjo apskaičiavimą ir taisymų bei išlyginimų pateikimą valstybių narių parengtose PVM deklaracijose, kurios, kaip ir Audito Rūmų ištirtas valstybių narių surinktas PVM praėjusiais metais, yra svarbus elementas apskaičiuojant PVM nuosavus išteklius. Audito Rūmai taip pat apžvelgė Komisijos valdymo veiklą, susijusią su teisingu įstatymų taikymu PVM nuosavų išteklių atžvilgiu.

3.52. Valstybės narės privalo apskaičiuoti taisymus ir išlyginimus, kad gautų suderintą PVM bazę, nuo kurios skaičiuojami PVM nuosavi ištekliai, kaip nustato Bendrijos teisės aktai ⁽²⁶⁾.

⁽²⁶⁾ Žr. 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento 1553/89, 2 str. ir 1977 gegužės 17 d. Tarybos direktyvos 77/388/EEB (Šeštoji direktyva), 2 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.53. PVM nuosavų išteklių taisyčių ir išlyginimų reikšmė matyti iš jų visos absoliučios vertės⁽²⁷⁾, kuri 2002 finansiniais metais sudarė maždaug 245 137 mln. eurų arba 5,85 % suderintos PVM bazės.

Pastabos

Metodikos ir duomenų pateikimas ir naudojimas

3.54. Audito Rūmai valstybių narių pateiktose metinėse PVM deklaracijose pastebėjo taisyčių ir išlyginimų traktavimo skirtumus. Šie skirtumai gali paveikti suderintą ir tikslų šių taisyčių ir išlyginimų apskaičiavimą ir gali tapti nevienodo elgesio su valstybėmis narėmis priežastimi. Jie susiję su patvirtinančių duomenų, pateiktų su skaičiavimais, kiekiu ir naudotų duomenų amžiumi. Sudėtinga, nes stinga aiškių taisyklių⁽²⁸⁾, apibrėžiančių, kaip turi būti apskaičiuojami taisyčiai bei išlyginimai, pateikiami apskaičiavimai ir susiję duomenys, kuriuos duomenų šaltinius reikia naudoti.

3.55. Nors kiekviena valstybė narė yra atsakinga už teisingai apskaičiuotų taisyčių ir išlyginimų pateikimą Komisijai, taip pat už Komisijos informavimą apie apskaičiavimui taikytą metodiką, valstybės narės yra labai priklausomos nuo Komisijos patikrinimo vizitų, skirtų koreguoti bei atnaujinti jų metodikas ir duomenų šaltinius.

Išlygų valdymas

3.56. Jei taisyčiai ar išlyginimai nebuvo apskaičiuoti pagal Bendrijos teisės aktus, Komisija gali suformuluoti išlygą, kuri leidžia derinti šiuos taisyčius ir išlyginimus pasibaigus teisiniam terminui⁽²⁹⁾.

3.54. Corrections and compensations are made because Member States do not apply Community VAT provisions in the same way. This implies a special effort on national administrations' part if data are to be presented in the same clear and consistent way, especially as they may not possess the same information about taxes and taxpayers for reasons often related to differing national circumstances (cultural factors, data protection rules, etc.). The Commission continues its efforts to ensure the use of precise, uniform methods and reliable, up-to-date sources.

3.55. Member States raised numerous questions of methods and sources with the Commission following the introduction of the VAT resource and newer Member States did so following successive enlargements. They tend to stop doing this after an initial period. Radical adjustments are now rare and the Commission is satisfied that its services have not failed to discuss any changes, which are often made at the Commission's urging, with the Member States concerned. Nevertheless, the Commission will remind Member States of the legal requirement for them to take the initiative in reporting significant changes rather than waiting for the Commission to raise the matter.

⁽²⁷⁾ Taisyčių ir išlyginimų už susijusius finansinius metus visa absoliuti vertė yra apskaičiuojama kaip PVM čekių teigiamų ir neigiamų taisyčių, nepriklausomai nuo jų ženklų, suma, padalinta iš kiekvienos valstybės narės pasverto vidurkio lygio, pridėjus tarpinės PVM bazės teigiamų ir neigiamų kompensavimų sumą.

⁽²⁸⁾ Taisyčių ir išlyginimų procedūriniai pagrindai daugiausia nustatyti Tarybos reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienetų nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių, taip pat vidaus vadove dėl nuosavų išteklių iš PVM nustatymo, kurį Komisija parengė ES pareigūnų ir valstybių narių administracijų naudojimui.

⁽²⁹⁾ Žr. Tarybos reglamento 1553/1989 9 str. 2 d.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.57. Audito Rūmai pastebėjo nenuoseklumą nustatant ir panai-kinant išlygas dėl taisyčių ir išlyginimų, o išlygos gali galioti ilgą lai-ką. Tai gali tapti nevienodo elgesio su valstybėmis narėmis priežas-timi, kas galėtų paveikti PVM bazę. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai peržiūrėti ir dokumentuoti savo politikos gaires išlygų valdymui.

3.57. *Reservations are not normally placed where the financial conse-quences of a requested change are judged negligible, where a method has been accepted in the past but needs adjustment or where a change of sources and/or methods is expected to be agreed before the next control visit, provided that there is no risk that the VAT statement in question will be time-barred. Reservations are lifted when the Member State has met the Com-mission's demands. Where questions of principle or interpretation are at stake, the Commission has stated its intention to instigate legal proceed-ings in the European Court of Justice. The Commission can agree to review and document this policy.*

Generalinių direktorių deklaracijos ir metinės veiklos ataskaitos

3.58. Audito Rūmai išnagrinėjo Mokesčių ir maitų sąjungos gene-ralinio direktorato (žr. 3.22 punktą), Biudžeto generalinio direktoro ir Eurostato generalinių direktorių deklaracijas ir metinės veiks-los ataskaitas. Nors Biudžeto generalinio direktorato metinėje veiklos ataskaitoje minimai kontrolės veikla, susijusi su tradiciniais nuosavais ištekliais ir PVM nuosavais ištekliais, joje niekur konkre-čiai nenurodoma kontrolės veikla, susijusi su BNP nuosavais ištek- liais, nors būtent šie ištekliai suteikia daugiau nei pusę pajamų. Panašiai Eurostato metinėje veiklos ataskaitoje nenurodoma BNP duomenų, kuriuos naudoja Biudžeto generalinis direktoratas BNP nuosaviems ištekliams apskaičiuoti, kontrolės veikla.

3.58. *Annual activity reports present the activities of Directorates-General at a high level of aggregation and tend to deal with specific activi-ties mainly if they are priorities or have given rise to particular problems. It is therefore not surprising that the activity of verifying GNI data is not explicitly visible in the reports from the two services. This activity appears in its rightful place in the annual management plans of the two services, which set out the work programme for the year and are subject to regular internal monitoring and review.*

Išvados ir rekomendacijos

3.59. Atsižvelgiant į audito apimtį (žr. 3.5–3.6 punktus) ir išsky-rus išimtį dėl 3.40 punkte paminėtų „B“ sąskaitų klausimų, Audito Rūmų atlikta patikrų ir sistemų analizė pateikė teigiamus bendrus rezultatus dėl sąskaitų patikimumo registruojant tradicinius nuosa-vus išteklius (taip pat žr. stebėsenos elementus **1 ir 2 prieduose**). Sis-temų ir susijusių operacijų, kurios pagrindžia sąskaitas, auditas taip pat pateikė patenkinamus rezultatus dėl susijusių ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, tačiau pateikė šias rekomendacijas dėl sistemų:

3.59. *The Commission has explained in its reply to paragraph 3.40 its ongoing efforts to improve Member States' management of the B account together with the regulatory amendments expected to be in place by the end of 2004.*

- a) žemės ūkio tarifų kvotų atžvilgiu Audito Rūmai nustatė nema-žai trūkumų, kuriuos spręsdamos Komisija ir valstybės narės galėtų patobulinti kvotų valdymą (žr. 3.11–3.18 punktus);
- b) dėl lengvatinės prekybos (žr. 3.19–3.30 punktus) Audito Rūmai pažymi, kad atitikties kontrolė priklauso nuo bendra-darbiavimo, ir kad iš trečiųjų šalių naudos gavėjų institucijų nebuvo gauti atsakymai į daugelį prašymų tolesniam tikrini-mui. Komisijos pradėta konsultavimosi procedūra turės atsi-žvelgti į šį trūkumą, o taip pat nagrinėti dokumentais pagrįstos įrodymų sistemos ribotumus, ypač atsižvelgiant į perėjimą prie nepopierinių sistemų taikymo;

- a) *As stated in the replies to paragraphs 3.17. and 3.18., the Commis-sion will do all in its power to improve matters.*
- b) *The Commission's Green paper was a root and branch exploration of the whole concept of proof of preferential origin as it now applies, the way it is established and the respective responsibilities of economic operators and public authorities in managing and controlling it. Progress in this area will be an important part of following-up the Green Paper, as has already been indicated in response to point 3.20.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- c) dėl uostų, išskyrus trūkumus Antverpene (žr. 3.33 punktą), Audito Rūmai nustatė, kad muitinės priežiūra, apskritai imant, buvo patenkinama. Tačiau yra galimybė standartizuoti požiūrį į laikino sandėliavimo terminą (žr. 3.34 punktą).

3.60. Audito apimties atžvilgiu, kaip išdėstyta 3.42–3.43 punktuose, Audito Rūmai nustatė, kad Komisija teisingai apskaičiuodavo ir įrašydavo į Bendrijos sąskaitas PVM ir BNP išteklius.

3.61. Tačiau taisyčių ir išlyginimų valstybių narių parengtose PVM deklaracijose auditas atskleidė du sistemos trūkumus (žr. 3.54–3.57 punktus) kurie, kaip ir 3.45 punkte paminėtos išlygos, leidžia abejoti valstybių narių parengtų PVM deklaracijų tikslumu ir patikimumu:

- a) nėra tikslios ir aiškios reglamentuojančios procedūrinės sistemos, kaip turi būti apskaičiuojami taisyčiai ir išlyginimai, pateikiami apskaičiavimai ir susiję duomenys, kuriuos duomenų šaltinius reikia naudoti. Komisija, tiek įstatymų pakeitimų, tiek privalomų instrukcijų ar gairių pavidalu, turėtų pateikti pasiūlymus, kurie užtikrintų skaidresnį ir vienodesnį taisyčių ir išlyginimų traktavimą valstybėse narėse, o taip pat nustatytų aiškesnę tvarką Komisijos patikrinimams;
- b) buvo pastebėti nenuoseklumai, nustatant ir panaikinant išlygas dėl taisyčių ir išlyginimų. Komisija turėtų taip peržiūrėti ir dokumentuoti savo politiką išlygų valdymo atžvilgiu, kad būtų užtikrintas skaidrus, aiškus ir vienodas valstybių narių traktavimas.

3.62. Nuosavų išteklių, susijusių su BNP, atžvilgiu Audito Rūmai pakartojo pernai pateiktą rekomendaciją⁽³⁰⁾, kad Komisija sustiprintų savo tiesioginio tikrinimo veiklą, apimančią pagrindinius nacionalinių sąskaitų duomenis, įtraukiamus į BNP klausimynus – taip būtų galima padidinti daugelio nuosavų išteklių apskaičiavimo patikimumą (žr. 3.48 punktą ir stebėsenos elementus **2 priede**).

PRISIJUNGANČIŲ ŠALIŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ PARENGTUMAS

3.63. Atsižvelgdami į dešimties naujų valstybių narių prisijungimą prie Europos Sąjungos, Audito Rūmai apžvelgė šių šalių pasirengimą narystei, atkreipdami dėmesį į tai, kad vos tik įstojusios į Sąjungą jos turės taikyti Bendrijos teisės aktus nuosavų išteklių atžvilgiu.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- c) *Once it has had the opportunity to consider the Belgian authorities' views the Commission will take any necessary measures regarding Antwerp. The Commission will continue to follow-up the question of Member States' management of prompt removal from temporary storage during its inspections of TOR.*

3.61. *The Commission believes that while complete accuracy and reliability can never be wholly guaranteed, its control activities, its bilateral contacts with Member States and the meetings of the Advisory Committee on Own Resources (ACOR) all serve to ensure a high level of uniformity, transparency and equality of treatment. Reservations also contribute to this process:*

- a) *The Commission has issued non-binding guidelines for the establishment of VAT statements, which the Court possesses. While the Commission has no power to issue binding instructions and is most unlikely to obtain such power, its services work to ensure that each Member State correctly applies the existing rules to its own particular situation. This is done through control missions and the resulting reports, through meetings of the ACOR and by the use of an intranet site accessible to all European Union and national officials concerned that acts as a major stimulus to greater uniformity. The Commission notes the suggestions made by the Court in this chapter and will make every effort to put them into effect.*
- b) *The Commission's policy on reservations is explained in paragraph 3.57. As noted there the Commission will clarify and document this policy.*

3.62. *The Commission is examining ways to carry out more direct verification in the sense indicated by the Court.*

⁽³⁰⁾ Žr. 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 3.57 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

3.64. Patikrinimo tikslas buvo įvertinti, kaip šiose šalyse Komisija vykdė su nuosavais ištekliais susijusios veiklos stebėseną ir ar likusių probleminių sričių nustatymas bei tolesni veiksmai dėl jų buvo derami ir išsamūs. Buvo tikrinami visi trys nuosavų išteklių tipai.

3.65. Patikrinimo metu nenustatyta šiose šalyse reikšmingų trūkumų, išskyrus paminėtuosius Komisijos stebėsenos atskaitose Tarybai. Tačiau Audito Rūmai norėtų atkreipti dėmesį į klausimus, kurių atžvilgiu reikalingi tolesni veiksmai ar jų tęstinumas tiek Komisijoje, tiek prisijungiančiose šalyse.

3.66. Audito Rūmų patikrinimo metu kelios muitinės procedūrų sritys dar tik buvo kuriamos, todėl buvo per anksti vertinti jų veikimo tinkamumą prisijungimo prie Sąjungos metu. Muitinės informacinių technologijų ir abipusio ryšio klausimai buvo vienos iš didžiausių neišspręstų problemų daugelyje šalių. Buvo vėluojama vykdyti projektus, o toliau delsiant galėtų kilti pavojus tinkamam muitinės tarnybų darbui prisijungimo prie Sąjungos metu ir vėliau. Muito mokesčių apskaitos procedūros nebuvo galutinai užbaigtos, o Audito Rūmai dar negalėjo gauti patikinimo, kad tradicinių nuosavų išteklių apskaitos taisyklės bus taikomos teisingai ir teisingai pateikiamos Komisijai. Tai pat būtinos pastangos užtikrinti, kad atliekant muitinės kontrolę ir leidimų prekėms išdavime būtų sistemingai naudojamos rizikos analizės technologijos.

3.67. PVM nuosavų išteklių atžvilgiu Komisija turėtų svarstyti, ar esamų valstybių narių PVM apskaičiavimų „geriausios praktikos“ pavyzdžiai galėtų būti pateikti prisijungiančioms šalims. Dabar šioms šalims ne visada aišku, kiek jos turėtų pateikti informacijos, apskaičiavimų ir patvirtinančių dokumentų pavidalu.

3.68. PHARE projektai, susiję su išsamumu ir BNP inventorinių sąrašų sudarymu, už kuriuos atsako Eurostatas ir kurie skirti visiškai suderinti BNP sąmatas su ESA 95, atsilieka nuo numatyto grafiko.

3.66. *The Court draws attention to some of the challenges involved in evaluating, in advance of accession, whether the acceding countries would be able to fulfil their obligations to collect and account for traditional own resources. As part of its monitoring activity the Commission identified those areas where further progress was required and obtained commitments from the countries concerned to take the action needed. Progress against these commitments was monitored monthly until accession.*

The Commission tasks needed in the customs IT field to prepare the EU enlargement were completed well in advance of the deadline. The Commission has provided active support to the countries concerned in the development and testing of the customs IT systems. Since enlargement no problems have been experienced with interconnectivity between the customs IT systems and the Commission's systems and all the new Member States have provided the obligatory traditional own resources accounting statements on time. The Commission will be visiting every new Member State during the last four months of 2004 to examine the procedures and systems actually in place and to evaluate the timeliness and accuracy of their accounting for traditional own resources.

3.67. *The Commission has in fact used existing Member States' statements that it considers exemplary to show the new Member States what is expected and has followed this up by on-the-spot explanations of how these examples may be adapted to other countries' needs. This action is reinforced by the use of the CIRCA intranet to increase awareness of best practice.*

3.68. *The Commission confirms the delay reported by the Court, but believes there is sufficient time for the Commission to verify the new Member States' GNI calculations before the 2004 data become final in 2008 (in accordance with Article 10(8) of Council Regulation 1150/2000).*

1 PRIEDAS

Nuosavi ištekliai – pagrindinių pastabų raida

Pastabos	Taikytos priemonės	Priemonės, kurios bus taikomos
Nuosavų išteklių pateikimas		
<i>Vėluota pateikti nuosavus išteklius</i>		
Audito Rūmų atlikti apskaitos ir centralizacijos procedūrų tradiciniams nuosaviems ištekliams tyrimai kartais parodė, kad tam tikros nustatytos kompensacinės išmokos nebuvo pateikiamos Komisijai arba jų pateikimas būdavo gerokai uždeliamas.	Komisijos padalinys, įgaliotas vykdyti tikrinimo veiklą, nustatytą reglamento (Tarybos reglamentas Nr. 1150/2000), imasi veiksmų visais uždelsimų atvejais, o valstybės narės, prireikrus, kviečiamos sumokėti palūkanas. Atlikdamas nuolatinis patikrinimus, padalinys labiau pabrėžia apskaitos klausimus, o sistemų problemos sprendžiamos, kai jas aptinka, Audito Rūmai ar Komisija.	Komisijos veiksmai yra patenkinami.
Nustatytos, bet dar nepateiktos sumos		
<i>Sąskaitų turinys</i>		
„B“ sąskaitų įrašuose yra klaidų, tarp jų pavėluotų ir du kartus pakartotų įrašų, neteisingų sumų, taip pat įrašų, kurie turėjo būti „A“ sąskaitose.	Komisijos padalinys, įgaliotas vykdyti tikrinimo veiklą, nustatytą reglamento (Tarybos reglamentas Nr. 1150/2000), skyrė didelius išteklius „B“ sąskaitoms ir pranešė apie nustatytus trūkumus, tačiau keliose valstybėse narėse besikartojantys trūkumai išlieka.	Kai kurioms valstybėms narėms reikia skirti išteklius, kurie patobulintų atitinkamas buhalterijos sistemas.

2 PRIEDAS

Priežiūros sistemos ir patikros

Sritis: Nuosavi ištekliai

Sistema: Tradiciniai nuosavi ištekliai ir PVM/BNP ištekliai

Komisijos priežiūros sistemos aspektai	Tradiciniai nuosavi ištekliai	PVM	BNP
Koncepcija	A	A	A
Praktinis perkėlimas procedūriniais etapais — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	A	A	A
Faktinis veikimas: — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	A	A	B
Rezultatai — taisomasis poveikis — prevencinis poveikis	A	A	A
Bendras įvertinimas	A	A	A

A Veikia gerai, reikia nedaug ar nedidelių patobulinimų.

B Veikia, tačiau būtini patobulinimai: reikia labiau tiesioginio BNP duomenų patikrinimo.

Pastabos:

- Priežiūros sistemos atsirado iki Komisijos reformos.
- Įvertinimai pagrįsti išsamiais stebėsenos padalinių apžvalgomis ir ataskaitomis.

4 SKYRIUS

Bendra žemės ūkio politika

TURINYS

	<i>Punktai</i>
Įvadas	4.1–4.4
Specialusis įvertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	4.5–4.51
Audito apimtis	4.5–4.6
Tvirtinančių institucijų darbas	4.7–4.8
IAKS	4.9–4.12
Patikros po mokėjimų pagal Reglamentą (EEB) Nr. 4045/89	4.13–4.16
Audito Rūmų atrankos būdu pasirinktos operacijos	4.17
Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinė veiklos ataskaita	4.18–4.23
Audito Rūmų atliekamas BŽŪP išlaidų sričių įvertinimas	4.24–4.46
Pagalbos „už plotus“ schemas	4.24–4.30
Išmokų už gyvulius schemas	4.31–4.34
Subsidijos, mokamos už pagamintą kiekį	4.35–4.39
Kaimo plėtra	4.40–4.43
Kitos išlaidos	4.44–4.46
Išvada	4.47–4.48
Rekomendacijos	4.49–4.51
Ataskaitų tvirtinimas	4.52–4.80
Įvadas	4.52
Sprendimas dėl 2003 m. finansinių ataskaitų tvirtinimo	4.53–4.69
Audito nuomonės apie tvirtinančias institucijas	4.54
Tvirtinančių institucijų darbo analizė	4.55–4.61
Komisijos sprendimas	4.62–4.69
Sprendimai dėl atitikties, priimti 2003 m.	4.70–4.76
Pataisymų adekvatumas	4.71–4.72
24-ių mėnesių taisyklė	4.73
Pataisymams skirtas laikas	4.74
Ataskaitų tvirtinimo sprendimai pastaraisiais metais	4.75–4.76
Audito Rūmų išvados	4.77–4.80
Sprendimas dėl finansinių ataskaitų tvirtinimo	4.77–4.79
Sprendimai dėl atitikties	4.80
Ankstesnių pastabų apžvalga	4.81–4.98
Eksporto kompensacijos – paskirties vieta ir pateikimas į rinką	4.81–4.89
Alyvuogių aliejaus paramos schema	4.90–4.98
Pagrindinės specialiųjų ataskaitų pastabos	4.99–4.139
Komisijos atliktas ūkių pajamų įvertinimas	4.99–4.105
Komisijos priemonių ir išlaidų kovai su snukio ir nagų liga valdymas ir priežiūra	4.106–4.112

	<i>Punktai</i>
Neteisėtai išmokėtų Bendros žemės ūkio politikos išmokų išieškojimas	4.113–4.121
Galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos (SIRB) įdiegimas Europos Sąjungoje	4.122–4.129
Gero finansų valdymo ir bendro rinkų organizavimo auditas žaliavinio tabako sektoriuje	4.130–4.139

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

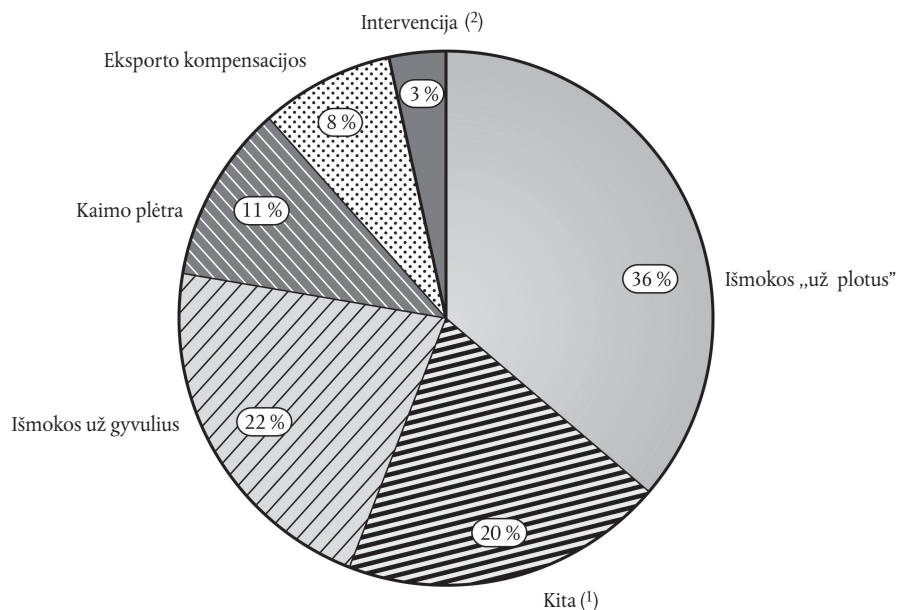
4.1. 2003 m. išlaidos Bendrai žemės ūkio politikai (BŽŪP) t. y. Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondui (EŽŪOGF garantijų skyriui) sudarė 44 378 milijonus eurų. **4.1 ir 4.2 diagramos** iliustruoja, kaip išleisti šie pinigai. **4.1 diagrama** rodo išlaidų pasiskirstymą pagal ekonomines kategorijas (tiesioginės išmokos, eksporto kompensacijos ir t. t.). **4.2 diagramoje** parodytas paskirstymas pagal pagrindinius žemės ūkio sektorius (jautiena bei veršiena, alyvuogių aliejus ir t. t.).

4.2. Tiesioginės išmokos ūkininkams, vadovaujantis žemės, kurioje jie ūkininkauja, plotu ar jų fermose laikomų gyvulių skaičiumi, sudaro didesnę dalį (58 %) BŽŪP išlaidų. Šios išmokos, nuo 1992 m. BŽŪP reformos sudarančios reikšmingą šios politikos dalį, pirmiausia yra skirtos kompensuoti ūkininkams kainų sumažėjimą dėl BŽŪP.

4.3. Iš esmės beveik visas BŽŪP išlaidas vykdo valstybių narių mokėjimo agentūros. Daugumos išlaidų atveju veikiama taip:

- a) remiantis pasėlių plotais, reikalavimus atitinkančiu gyvulių skaičiumi per konkretų laikymo laikotarpį ir pan., ūkininkai pateikia prašymus mokėjimo agentūroms metais, einančiais prieš metus, kuriais bus atliktas mokėjimas;
- b) mokėjimo agentūros atlieka šių prašymų administracines patikras, taip pat – imties pagrindu – patikras vietoje, paprastai taikydami integruotą valdymo ir kontrolės sistemą (IAKS);
- c) kiekviena mokėjimo agentūra sumoka pareiškėjams ir atsiskaito Komisijai už padarytas išlaidas, o Komisija grąžina jas mokėjimo agentūrai;
- d) mokėjimo agentūrų ataskaitas bei mokėjimus tikrina nepriklausomas auditorius (tvirtinanti institucija), kuris atsiskaito Komisijai sekančių biudžetinių metų vasario mėnesį;
- e) Iki tų metų balandžio mėn. 30 d. Komisija privalo nuspręsti (priimti sprendimą dėl finansinių ataskaitų patvirtinimo), ar pritarti šioms sąskaitoms ir audito ataskaitoms, ar prašyti atlikti papildomus darbus arba pateikti daugiau informacijos;
- f) tuomet Komisija gali patikrinti mokėjimo agentūrų atliktus mokėjimus ir – jų neteisėtumo ar silpnos finansinės kontrolės atveju – nuspręsti, kad kai kurių išlaidų našta turi prisiimti valstybės narės ir kad jos neturi būti mokamos iš ES biudžeto (kalbant Bendrijos žargonu, „sprendimuose dėl atitikties“ Komisija „išbraukia“ išlaidas kaip dalį „ataskaitų tvirtinimo“). Kuomet Komisija išbraukia tolias išlaidas, ji atitinkamai sumažina savo mokėjimus mokėjimo agentūroms.

4.1 diagrama – EŽŪOGF garantijų skyriaus išlaidų pasiskirstymas pagal ekonomines kategorijas – 2003 finansiniai metai

(¹) Kita: parama gamybai, perdirbimui ar vartojimui, išmokėta gamintojams ar perdirbėjams ir kitos priemonės.

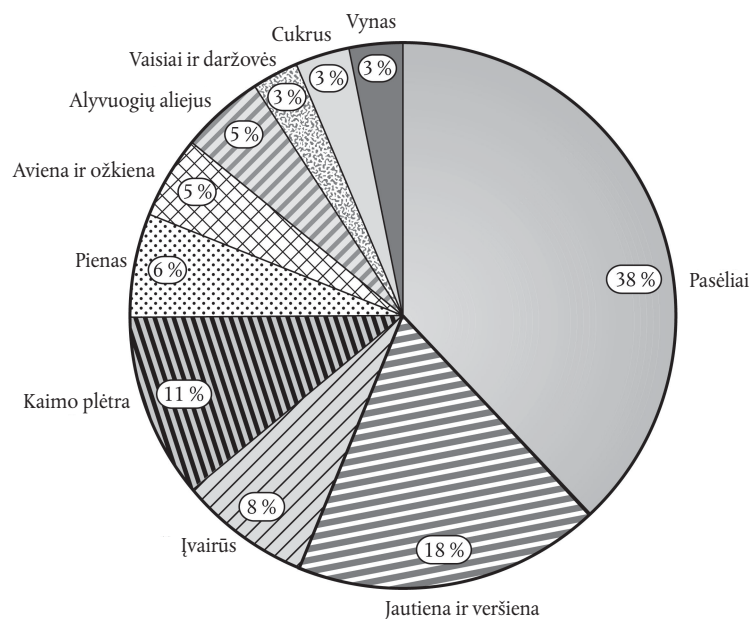
(²) Intervencija: valstybinis ir privatus sandėliavimas, vaisių ir daržovių pašalinimo tvarka, privalomas ir savanoriškas distiliavimas.

NB: Šis pasiskirstymas pagal ekonominį tipą apskaičiuotas remiantis bendrais skaičiais, prieš įtraukiant neigiamas išlaidas (susigrąžinimai, avansų ir pieno rinklių tvirtinimas ir sustabdymas).

Visos išmokos „už plotus“, išmokos už gyvulius ir kita tiesioginė parama; iš viso sudaro BŽŪP išlaidų 67 %.

Šaltinis: Komisijos metinės ataskaitos už 2003 m. – bendri duomenys.

4.2 diagrama – EŽŪOGF garantijų skyriaus išlaidų pasiskirstymas pagal sektorius – 2003 finansiniai metai

Šaltinis: Komisijos metinės ataskaitos už 2003 m. – II tomas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.4. Komisijos žemės ūkio generalinis direktorius kasmet rengia veiklos ataskaitą apie Žemės ūkio generalinio direktorato (ŽŪ GD) išlaidas ir deklaraciją apie jų teisėtumą ir tvarkingumą.

SPECIALUSIS ĮVERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

Audito apimtis

4.5. Audito Rūmai:

- a) peržiūrėjo tvirtinančių institucijų darbą (žr. 4.7–4.8 punktus);
- b) įvertino priežiūros sistemas, ypač IAKS, ir patikras po mokėjimų (žr. 4.9–4.16 punktus);
- c) tiesiogiai testavo operacijas (žr. 4.17 punktą);
- d) patikrino Žemės ūkio generalinio direktoriaus ataskaitą ir deklaraciją (žr. 4.18–4.23 punktus).

4.6. Audito Rūmų atliktas išlaidų pagal BŽŪP teisėtumo ir tvarkingumo įvertinimas iš esmės yra pagrįstas 4.24–4.46 punktuose pateiktais įrodymų šaltiniais. Pastabos apie ataskaitų patikimumą išdėstytos 1-o skyriaus 1.10 ir 1.11 punktuose.

Tvirtinančių institucijų darbas

4.7. Tvirtinančių institucijų atliekamas mokėjimo agentūrų auditas apima ataskaitas, jų tvarkymą bei patikras, mokėjimo prašymus dėl BŽŪP subsidijų bei ar jos atitinka akreditacijos kriterijus (žr. 4.53 punktą). Susiję ES teisės aktai nereikalauja, kad tvirtinančios institucijos tikrintų prašymus ūkininkų ar prekybininkų lygmeniu (žr. 4.8 punkto c) papunktį).

4.8. Audito Rūmai, vykdydami metinį ataskaitų tvirtinimo patikrinimą, patikrino tvirtinančių institucijų darbą, apimdami 80 % 2003 m. išlaidų, (žr. 4.55–4.61 punktus). Nors Komisija nerimavo dėl kelių tvirtinančių institucijų atlikto darbo (žr. 4.65 punktą), Audito Rūmai padarė šias patikrinimo pareiškimui skirtas bendras išvadas:

- a) ataskaitos davė pagrindą teigti, kad mokėjimo agentūrų pateikta (ir į Komisijos ataskaitas įtraukta) finansinė informacija iš esmės yra tiksli, tačiau šis patikrinimas neapima informacijos apie keletą agentūrų skolininkų (žr. 4.61 punktą);

4.8.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- b) apskritai ataskaitos duoda pagrindą tvirtinti, kad mokėjimo agentūros mokėjimo prašymus tikrina ir vykdo laikydamosi galiojančių taisyklių; tačiau didelė dalis tvirtinančių institucijų pateikia audito nuomonę apie tam tikras išlaidų sritis (žr. 4.54 punktą);
- c) tačiau tvirtinančios institucijos (kaip numato Reglamentas (EEB) Nr. 1663/95) neturi teikti tiesioginio patikinimo, – ir jos to nedaro – kad informacija, kurią pateikia pareiškėjai, o mokėjimo agentūros naudoja mokėjimams apskaičiuoti, yra teisinga, todėl ir mokėjimai yra teisėti ir tvarkingi.
- (c) *The work of the certifying body is to give assurance on the integrity, accuracy and veracity of the accounts.*

IAKS

4.9. IAKS sudaro kompiuterizuota duomenų bazė, apimanti ūkius ir paramos prašymus, sistemas, skirtas žemės ūkio sklypams identifikuoti ir gyvuliams identifikuoti bei registruoti, taip pat administracinių patikrų ir ūkių patikrinimų vietose paketą. IAKS tiesiogiai apima išlaidas pagalbai „už plotus“ (žr. 4.24–4.30 punktus) ir išmokų už gyvulius schemas (žr. 4.31–4.34 punktus). Prašymai, pateikiami pagal kitas schemas, turi būti suderinti su sistema (žr. 4.35 punktą).

4.10. Audito Rūmai ir toliau tyrė IAKS veikimą (žr. Audito Rūmų 2002 m. metinės ataskaitos 4.9–4.13 punktus). Šiomet jie ištyrė, kaip IAKS įgyvendina dar septynios agentūros (Niedersachsen (Vokietija), Extremadura (Ispanija), Liuksemburgas, Austrija, Suomija, RPA ir DARD (Jungtinė Karalystė), taip pat grįžo prie penkių agentūrų, kuriose 2002 m. buvo nustatytos problemos (Bavaria (Vokietija), ONIC ir OFIVAL (Prancūzija), LASER (Nyderlandai) ir AGEA (Italija).

4.11. Pagrindiniai Audito Rūmų audito gauti duomenys yra šie: **4.11.**

- a) administracinės patikros (ypač sklypų ar gyvulių kryžminės patikros su bazių duomenimis) buvo geros arba patenkinamos visose mokėjimo agentūrose, išskyrus Liuksemburgą (pagalbos „už plotus“ ir išmokų už gyvulius schemas), tuo tarpu Austrija ir Šiaurės Airija prašymuose neįskaičiuodavo kai kurių baudų dėl išmokų už gyvulius arba taikė jas neteisingai;
- (a) *The aspects raised by the Court in respect of Austria and Northern Ireland are being followed up in the context of the clearance of accounts procedure. The situation in Luxembourg is being dealt with in the clearance of accounts procedure.*
- b) rizikos analizė ir patikrinimų vietoje atrankos procedūros iš esmės buvo silpnos (žr. taip pat 4.26 punktą);
- (b) *The Court's remarks are in line with the Commission's own findings, which have resulted in detailed discussions with the Member States and a significantly reinforced IACS legislation with effect from claim year 2004.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- c) patikrinimai vietoje daugiausia buvo vykdomi patenkinamai, tačiau daugumoje mokėjimo agentūrų kai kurie trūkumai buvo akivaizdžiai pastebimi, o išmokų už gyvulius patikrinimai vietoje buvo ne tokie kokybiški kaip pagalbos „už plotus“ (pavyzdžiui, DARD (Šiaurės Airija, Jungtinė Karalystė), kadangi buvo piktnaudžiuojama, informuojant apie patikrinamus);
- d) daugelyje agentūrų buvo nepakankamai atsiskaitoma už patikrinimų rezultatus. Komisijai siunčiamuose skaičiavimuose aptikta daug klaidų bei nukrypimų, gaunamų iš Niedersachsen, Liuksemburgo ir Anglijos RPA (visose išmokose už gyvulius). Ataskaitos apie prašymus išmokoms už gyvulius yra ne tokios patikimos, kaip ataskaitos apie prašymus dėl pagalbos „už plotus“.

- (c) *The two regimes are substantially different. In particular, the various bovine premia are directed towards different types of animals and involve different conditions. This, in addition to the need to check the movements of animals, has a significant impact on the nature of the inspections.*
- (d) *The Commission has also identified the discrepancies mentioned by the Court. Overall, the statistics are considered as reliable as necessary for the purpose in hand i.e. to verify compliance with governing legislation on eligibility and control regimes. The Court uses data requested and collated by the Commission, and the tabulated presentation and information is generally taken from data the Commission has itself produced. The animal premium sector is more diverse than the arable crop sector, explaining the difficulties in reporting.*

2 ir 3 prieduose detalizuojami Rūmų Audito gauti duomenys.

The Court correctly states that the information supplied by Member States is not always fully correct, or presented in the timely fashion required by the governing legislation, in which case the Commission ensures prompt follow-up and revision in the framework of the clearance of accounts. In the case of Niedersachsen revised information has been provided.

4.12. Keturiolikos valstybių narių, kurios patenkinamai įgyvendino IAKS (išskyrus Graikiją), IAKS patikrinimų rezultatai yra svarbus šaltinis, įrodantis BŽŪP operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Tačiau, anksčiau paminėtos klaidos ataskaitose apie rezultatus, ypač apie išmokų už gyvulius patikras (žr. 4.31–4.32 punktus), mažina atliktų skaičiavimų patikimumą; taip pat faktas, kad Komisijai siunčiamuose patikrinimų rezultatuose yra neatskiriamos skirtingos pagalbos „už plotus“ subsidijos, įtraukiant patikras, atliktas pašarinių pasėlių plotuose, sumažina informacijos naudingumą apie šią pagalbą (žr. 4.24–4.30 punktus).

4.12. *The Commission considers the statistical reporting to be a very good tool to verify the legality and regularity of CAP expenditure. In short, such discrepancies are duly corrected under the clearance of accounts procedure.*

While acknowledging that more detailed statistical information supplied by the Member States could provide a more secure environment, the benefits would be subject to 'diminishing returns' and there is a clear need to simplify administrative procedures.

Patikros po mokėjimų pagal Reglamentą (EEB) Nr. 4045/89

4.13. Iš valstybių narių reikalaujama vykdyti komercinių dokumentų patikrinimo po mokėjimų programą – tai taikoma įvairioms BŽŪP subsidijoms, įskaitant eksporto kompensacijas, perdirbimo ir transformacijos subsidijas, medvilnės, alyvuogių aliejaus bei tabako perdirbimą, taip pat kai kurias išlaidas kaimo plėtrai. Valstybės narės turi įsitikinti, kad operacijos buvo atliktos ir yra teisingos, taip pat imtis žingsnių išieškant sumas, prarastas dėl pažeidimų ar aplaidumo.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.14. Lankydamiesi vienuolikoje šalių narių ir Komisijoje, Audito Rūmai patikrino, kaip taikomas reglamentas ⁽¹⁾. Auditas apėmė 2002 m. liepos mėn. – 2003 m. birželio mėn. laikotarpį, už kurį valstybės narės turėjo atsiskaityti iki 2003 m. pabaigos. Jį daugelyje valstybių narių sudarė mokėjimų, įvykdytų 2001 m., patikrinimas. Kiekvienoje valstybėje buvo patikrintas patikrų planavimas, vykdymas, atsiskaitymas ir priežiūra. Audito Rūmai patikrino sistemų, kurias ateityje valstybės narės taikys patikroms vykdyti, kokybę ir prireikus 2003 m. išmokėtoms subsidijoms koreguoti.

4.15. Audito Rūmai nustatė, kad:

- a) valstybių narių koordinuojančios institucijos paprastai rengdavo patikrinimo planus laikydamosi reglamento, tačiau iki 2003 m. pabaigos buvo baigta tik pusė šiam laikotarpiui suplanuotų patikrų, nors valstybės narės Komisijai pranešė didesnę skaičių;
- b) penktadalis Audito Rūmų tirtų patikrinimų buvo visiškai nepatikimi. Audito Rūmų nuomone, mažiau nei vienas patikrinimas iš trijų ⁽²⁾ buvo visiškai patenkinamas;
- c) koordinuojančių institucijų metinėse ataskaitose statistiniai patikrinimų duomenys pateikiami tokiu formatu, kuris neleidžia prasmingai analizuoti bei lyginti, taip pat pažymėtina, jog nėra jokių teisinių reikalavimų pranešti apie nevienodą klaidų dažnį skirtingose išlaidų srityse;
- d) Komisija neparengė patikrinimų programos, skirtos atliekamų patikrų efektyvumui užtikrinti (paskutiniai patikrinimai buvo atlikti 1999–2000 m.);

4.15.

- (a) *According to the Member States' annual reports the number of scrutinies completed was 2 469 which is 63 % of the 3 907 checks planned for the period.*

A further 33 % of the planned scrutinies were indicated as 'ongoing'; the fieldwork for most of these had been already performed, and either the report remained to be finalised or a reply was awaited to a mutual assistance request made to another Member State. A deadline of up to six months is permitted for replies to mutual assistance requests.

- (b) *The Commission is not in a position to confirm the conclusion of the Court. The Commission will take these elements into consideration in its future work in relation to Regulation (EEC) No 4045/89 controls.*

- (c) *Information received is analysed and treated by the Commission services in order to provide elements of comparison between Member States.*

- (d) *Such programmes of inspections have taken place in previous years based on risk analysis and another round is currently being carried out.*

Moreover, implementation of Regulation (EEC) No 4045/89 is also evaluated in the field of export refunds, the largest area of expenditure covered by the regulation. The recent audit enquiries on differentiated refunds, prefinancing and origin each included an assessment of the contribution made by Regulation (EEC) No 4045/89 scrutinies to addressing the specific risks involved.

⁽¹⁾ Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Portugalijoje, Jungtinėje Karalystėje.

⁽²⁾ Visiškai nepatikimi: t. y. neatlikti arba neapima keleto rizikų ar tinkamumo sąlygų; visiškai patenkinami: t. y. apimantys visas pagrindines rizikas ir tinkamumo sąlygas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

e) Komisija valstybėms narėms raštu neatsakė į jų pateiktas rizikos analizes, patikrinimų planus arba metines ataskaitas ⁽³⁾.

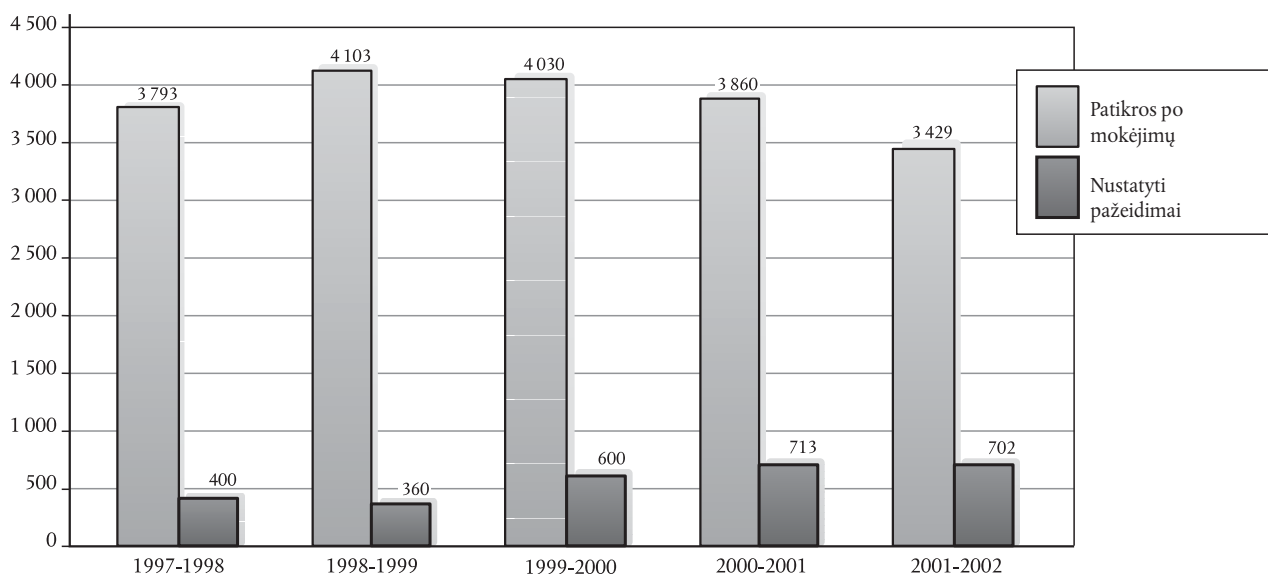
(e) For the period under review, the Commission services obtained additional assurance through informal discussions and requests for information.

In the course of 2004 the Commission services implemented significant improvements in the monitoring and control of this aspect through formal letters to several Member States aiming in particular to improve the risk analysis proposed.

4.16. Tais atvejais, kai tikrinimai po mokėjimų atliekami tinkamai, jie suteikia vertingą priemonę nustatant neteisėtus BŽŪP mokėjimus (žr. 4.3 diagramą). Tačiau, kai valstybės narės praneša apie tai tokiu būdu, šie duomenys nepadedą Komisijai nustatyti ir įvertinti pagrindinių pažeidimo rizikų.

4.16. More than 3 000 scrutinies are performed annually. During the period in question 320 irregularities were detected by the end of 2003 and this number will increase when the ongoing scrutinies are completed. During the period 2001 to 2003 860 irregularities were communicated to OLAF as a result of application of Regulation (EEC) No 4045/89. The post-payment scrutinies are not only an important tool for identification of irregularities but also serve as a considerable preventive element.

4.3 diagrama – Reglamentas (EEB) Nr. 4045/89: atliktų patikrų po mokėjimo ir nustatytų pažeidimų skaičius 1997/1998–2001/2002 m.

Šaltinis: Komisija.

Audito Rūmų atrankos būdu pasirinktos operacijos

4.17. Audito Rūmai patikrina atrankos būdu pasirinktus 203 mokėjimus, gautus apie išlaidas 25 mokėjimo agentūrose (kurios kartu atsakingos už 75 % BŽŪP išlaidų), taip pat iš tiesioginių Komisijos išlaidų. Šiais testais Audito Rūmai siekė gauti tiesioginius įrodymus, kad mokėjimai buvo

4.17. The control systems for CAP expenditure generally provide for physical checks on a percentage of transactions, 100 % documentary controls, dissuasive sanctions, and either post-payment checks according to Regulation (EEC) No 4045/89 or/and compatibility with IACS.

⁽³⁾ Pagal Reglamentą (EEB) Nr. 4045/89 „valstybių narių sudarytos ir Komisijai nusiųstos programos įgyvendinamos valstybėse narėse, jei per aštuonias savaites Komisija nepraneša savo pastabų“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

atlikti deramai ir skirti reikalavimus atitinkančiai veiklai. Tokie testai pateikia patikimus įrodymus apie pagalbos „už plotus“ subsidijas ir – kiek mažiau – apie išmokas už gyvulius, kurių atveju auditoriui paprastai prieinami fiziniai įrodymai. Priešingai, tokiose srityse kaip eksporto kompensacijos ar išmokos, mokamos už pagamintą kiekį, auditorius gali tik patikrinti dokumentus. Šių dokumentų teikiamų įrodymų patikimumui daro įtaką ir operacijos pobūdis, ir taikoma kontrolės sistema (žr. taip pat 4.36–4.37 ir 4.46 punktus).

Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinė veiklos ataskaita

4.18. Veiklos ataskaitoje aprašoma ŽŪ GD veikla 2003 m.; į ją taip pat įtraukta generalinio direktoriaus deklaracija apie kontrolės procedūras, kurios duoda pagrindą tvirtinti, kad atspindimos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos. Ataskaitos tikslas – užtikrinti vadybą, jog vidaus kontrolės sistema veikia patenkinamai. Generalinio direktoriaus deklaracijoje yra penkios abejonės. Dvi iš jų susijusios su BŽŪP išlaidomis: nuolatinis susirūpinimas Tarptautinės alyvuogių aliejaus tarybos valdymu ir administravimu, Graikijos nesugebėjimas visiškai įgyvendinti IAKS. Ataskaita aptaria pažangą šiais dviem klausimais nuo 2002 m., ir daro išvadą, jog, nepaisant pasiektos pažangos, vis dar neįmanoma sužinoti, ar šios problemos jau yra išspręstos.

4.19. Generalinio direktoriaus deklaracijoje dėl BŽŪP išlaidų, kurios valdomos bendrai su valstybėmis narėmis, remiamasi:

- a) sprendimu dėl 2002 m. finansinių ataskaitų tvirtinimo (ne 2003 m.);
- b) sprendimais dėl atitikties (žr. 4.70 punktą), priimtais 2003 m., neįtraukiant 2003 m. pataisymų (sprendimai dėl atitikties už 2003 m. išlaidas bus priimti ateinančiais metais) ⁽⁴⁾.

4.20. Kitaip tariant, deklaracija apima operacijas, įvykdytas iki 2003 m. Jos neturi teikti patikinimo, – ir jos to nedaro – kuriuo Audito Rūmai galėtų remtis, rengdami 2003 m. patikinimo pareiškimą.

4.19 and 4.20. *The declaration of assurance of the Director-General of DG AGRI is, as far as EAGGF Guarantee is concerned, based on the following elements:*

The existence of an effective clearance of accounts procedure as foreseen by Article 53(5) of the Financial Regulation. Financial corrections imposed are based on the Commission audits carried out in Member States. The fact that clearance of accounts decisions are made some years after the year of the expenditure concerned is an integral part of the procedure, which includes the right of Member States to respond to the findings.

The assurance which can be gained from the accreditation of paying agencies, the annual certification procedure and the IACS. These elements permit a great deal of reliance to be placed on the control over the expenditure declared.

A number of other elements contribute to the basis on which the assurance is obtained. These include results of audits made by the Commission's Internal Audit Service and the Internal Audit Capability and possible information received from OLAF. The Directorate-General for Agriculture also takes account of information received from the Court of Auditors.

As can be seen from the above, the declaration does cover transactions in 2003.

⁽⁴⁾ 2004 m. paskelbta generalinio direktoriaus deklaracija, parengta atsižvelgiant į Komisijos nuostatas dėl įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų uždavinių ir atsakomybės. Ji nustato, kad bendrai valdomų išlaidų atveju, metinė veiklos ataskaita turi būti ne apie tų metų ataskaitas, apie kurias rengiama veiklos ataskaita, bet apie ankstesnių metų ataskaitas. Tačiau Finansinio reglamento 60 str. numato, kad „įgaliotas pareigūnas turi įsitikinti, kad yra laikomasi teisėtumo ir tvarkingumo reikalavimų ... [ir] turi informuoti savo instituciją apie savo pareigų vykdymą metinės veiklos ataskaitos forma ...“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.21. BŽŪP įdiegtos priežiūros sistemos pateikia ŽŪ GD daugybę susijusių duomenų apie išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą. Pirmiausia, IAKS identifikuoja daug neteisingų prašymų ir blokuoja mokėjimus bei gali nubausti ūkininkus, kurie prašymuose nurodo akivaizdžiai per didelės subsidijų sumas.

4.22. Metinė veiklos ataskaita nepateikia nuorodų nei į priežiūros sistemų vykdytų patikrų rezultatus, nei į akivaizdžius šių sistemų trūkumus. Taip pat neužsimenama, jog Komisija ir toliau atideda 21 mokėjimo agentūros už 2001 ir 2002 m. ataskaitų tvirtinimą (žr. 4.66 punktą) bei nekomentuoja sprendimų dėl atitikties, priimtų 2003 m., pobūdžio ir biudžetinio poveikio.

4.22. *The annual activity report shall present the main achievements within the activities carried out by a service and evaluate to what extent they fulfil the programme announced in the annual management plan. The control systems in place shall be described and weaknesses identified and deemed to have a material impact on the statement of assurance of the Director-General shall be subject to a reservation and be duly qualified and quantified.*

Among these control systems, the annual activity report of DG AGRI for 2003 provides information in particular about the clearance of accounts systems in place, the clearance decisions made by the Commission during the year and it quantifies the conformity decisions. There is an explicit effort made to keep the report relatively short and therefore not all items are reported on specifically. As the Court indicates, DG AGRI could consider adopting a broader approach in its future annual activity reports, including a more comprehensive description of the elements on which the assurance of the authorising officer by delegation is based.

4.23. Ataskaitoje pažymima, kad iki 2003 m. gruodžio 31 d. visiškai įgyvendinta keturiolika vidaus kontrolės standartų. Iki 2004 m. vasario mėn. liko iš dalies įgyvendinti tik keturis standartus. Komisijos vidaus audito tarnyba 2003 m. spalio mėn. atliko nuodugnų ŽŪ GD auditą ir pateikė nemažai pastabų dėl vidaus kontrolės standartų. ŽŪ GD priėmė daugumą šių rekomendacijų ir ėmėsi taisomųjų veiksmų, kaip aprašoma metinėje veiklos ataskaitoje.

Audito Rūmų atliekamas BŽŪP išlaidų sričių įvertinimas

Pagalbos „už plotus“ schemos

4.24. Išlaidos subsidijoms už pasėlius, mokamos pagalbos „už plotus“ pagrindu, 2003 m. sudarė 16 340 milijonų eurų, 36 % BŽŪP išlaidų. Visas šias išlaidas apima IAKS.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.25. IAKS patikrinimų rezultatai apie plotų deklaravimą 2002 m. (pagal kurias 2003 m. mokėtos subsidijos) pateikiami **4.1 lentelėje**. Šie rezultatai apima pasėlius (56 % viso patikrinto ploto), taip pat pašarinių kultūrų plotus⁽⁵⁾, kuriems nėra teikiamos subsidijos dirbamo ploto pagrindu. Neįmanoma atskirti skirtingų pasėlių (kviečių, baltyminių augalų, kietųjų kviečių ir pan.) arba pašarų plotų (už kuriuos pagalba „už plotus“ nėra mokama) patikrinimų rezultatų. Todėl pateikti bendri skaičiai nėra susiję vien su pagalbos „už plotus“ schemomis ir slepia skirtumus tarp įvairių paramos schemų.

4.26. Komisijai pateiktas bendras klaidų dažnis yra 1,7 % (palyginti su 1,3 % subsidijų mokėjimais 2002 m. ir 2,4 % – 2001 m.). Šis bendras skaičius apima prašymų, atrinktų atsitiktinai bei remiantis rizikos analize, patikrų rezultatus. Bendras klaidų, nustatytų atsitiktinai atrinktose patikrose, dažnis yra 2,4 %, palyginus su 1,5 %, nustatytų, remiantis patikrų rizikos įvertinimu⁽⁶⁾.

4.25. *While acknowledging that more detailed statistical information supplied by the Member States could provide a more secure environment, the benefits would be subject to 'diminishing returns' and there is a clear need to simplify administrative procedures.*

4.26. *If the comparison is limited to the 14 Member States which had satisfactorily implemented IACS (see point 4.47 a), the overall error rate reported by the Member States to the Commission is as follows:*

Level of errors	Overall error rate	Error rate Random selection	Error rate Risk evaluation
> 0 %	1,5 %	1,6 %	1,5 %
> 3 %	1,4 %	1,4 %	1,4 %
> 20 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %
> 30 %	0,5 %	0,4 %	0,5 %

As noted by the Court, the overall figures are influenced by the greater use of remote sensing in risk-based inspection in mainly Finland, France, Ireland and United Kingdom.

The IACS Regulation has been amended as regards risk analysis, especially in introducing an obligation for Member States to review annually the efficiency of the risk factors used.

4.27. Pažymėtina, kad testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, rodo didesnę klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami taikant rizikos analizę. Kai kurios valstybės narės pranešė, kad didesnis klaidų dažnis nustatomas patikrose taikant rizikos analizę, o ne atsitiktinį testavimą (Švedija: 3,3 % klaidų patikrose rizikos pagrindu, 1,5 % – atsitiktinės atrankos pagrindu; Italija: 3,3 % – rizikos pagrindu, 1,9 % – atsitiktinės atrankos; Austrija: 2,5 % – rizikos pagrindu, 0,7 % – atsitiktinės atrankos pagrindu). Kitas kraštutinis atvejis – Graikija, pranešusi apie 1,9 % dažnį, taikant rizikos analizę, palyginus su 13,5 %, taikant atsitiktinę atranką.

4.27. *If Greece is excluded, the tests performed on a random basis show essentially the same rate of error as those selected on the basis of an analysis of risk.*

⁽⁵⁾ Pašarinių kultūrų plotus sudaro ganyklos ir žemė, skirta pašarinėms kultūroms auginti, už kurią subsidijos pagalbos „už plotus“ pagrindu nėra mokamos. Pašarinių kultūrų plotai naudojami, apskaičiuojant bandos tankį išmokoms už gyvulius.

⁽⁶⁾ Atsižvelgiant į tai, kad nuotolinis duomenų rinkimas yra ne toks patikimas, bendrus skaičius galėjo įtakoti nuotolinis duomenų rinkimas, kuris buvo dažniau taikomas patikrinimuose rizikos pagrindu (58 % viso patikrinto ploto), negu patikrinimai taikant atsitiktinę atranką (50 % viso patikrinto ploto). Tačiau šis veiksnys negali paaiškinti, kodėl, atliekant patikras rizikos pagrindu, mažesnis klaidų dažnis aptiktas Graikijoje, Ispanijoje ar Liuksemburge.

4.1 lentelė – Išmokos „už plotus“, pašarinių pasėlių ir kitų pasėlių plotą – IAKS patikrinimų vietoje rezultatai ir nuotolinis duomenų rinkimas 2002 m., susijęs su 2003 m. apmokėjais prašymais

Valstybė narė	Pateikti prašymai			Patikrinti prašymai			Prašymai su klaidomis				
	Skaičius	Plotas (ha)	Vidutinis dydis (ha)	Skaičius	%	Plotas (ha)	Vidutinis dydis (ha)	Skaičius	%	Plotas (ha)	%
Belgija	41 927	1 015 848	24	4 265	10,2	162 331	38	1 088	25,5	1 137	0,7
Danija	51 147	2 332 595	46	2 797	5,5	135 355	48	812	29,0	919	0,7
Vokietija	319 167	14 243 441	45	19 518	6,1	1 062 945	54	8 671	44,4	7 419	0,7
Graikija	324 667	2 162 368	7	34 465	10,6	840 636	24	10 074	29,2	33 032	3,9
Ispanija	435 039	18 028 312	41	42 490	9,8	2 228 789	52	17 561	41,3	56 162	2,5
Prancūzija	420 222	23 690 759	56	29 437	7,0	1 881 181	64	9 916	33,7	13 270	0,7
Airija	127 006	4 653 421	37	10 491	8,3	499 503	48	913	8,7	857	0,2
Italija	600 375	7 086 654	12	60 491	10,1	1 512 492	25	25 236	41,7	49 516	3,3
Liuksemburgas	2 007	122 626	61	187	9,3	17 243	92	151	80,7	485	2,8
Nyderlandai	46 898	662 488	14	4 144	8,8	78 156	19	1 045	25,2	1 784	2,3
Austrija	129 277	2 458 617	19	8 782	6,8	202 671	23	4 889	55,7	3 924	1,9
Portugalija	138 708	2 462 707	18	13 537	9,8	1 564 683	116	6 996	51,7	16 847	1,1
Suomija	69 584	2 076 462	30	4 887	7,0	176 925	36	2 007	41,1	1 364	0,8
Švedija	59 705	2 730 135	46	4 210	7,1	243 405	58	2 099	49,9	6 958	2,9
Jungtinė Karalystė	129 188	14 229 365	110	8 871	6,9	1 049 714	118	3 259	36,7	4 405	0,4
Iš viso 2002 m.	2 894 917	97 955 796	34	248 572	8,6	11 656 029	47	94 717	38,1	198 079	1,7
Iš viso 2001 m. (1)	2 935 273	98 275 675	33	299 716	10,2	11 638 423	39	62 968	21,0	156 928	1,3
Iš viso 2000 m. (1)	2 973 806	96 176 722	32	330 906	11,1	11 594 185	35	81 598	24,7	274 119	2,4

(1) Pataisyti skaičiai, gavus IAKS duomenis iš Graikijos.

NB 1: Nuotolinis duomenų rinkimas apima palydovinių ar aeronautraukų naudojimą, skirtą IAKS taikymui tikrinti.

NB 2: Testai atlikti N metais yra susiję su mokėjimais, atliktais N+1 metais.

Šaltinis: DG AGRI – IAKS 2000 m., 2001 m. ir 2002 m. statistika.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

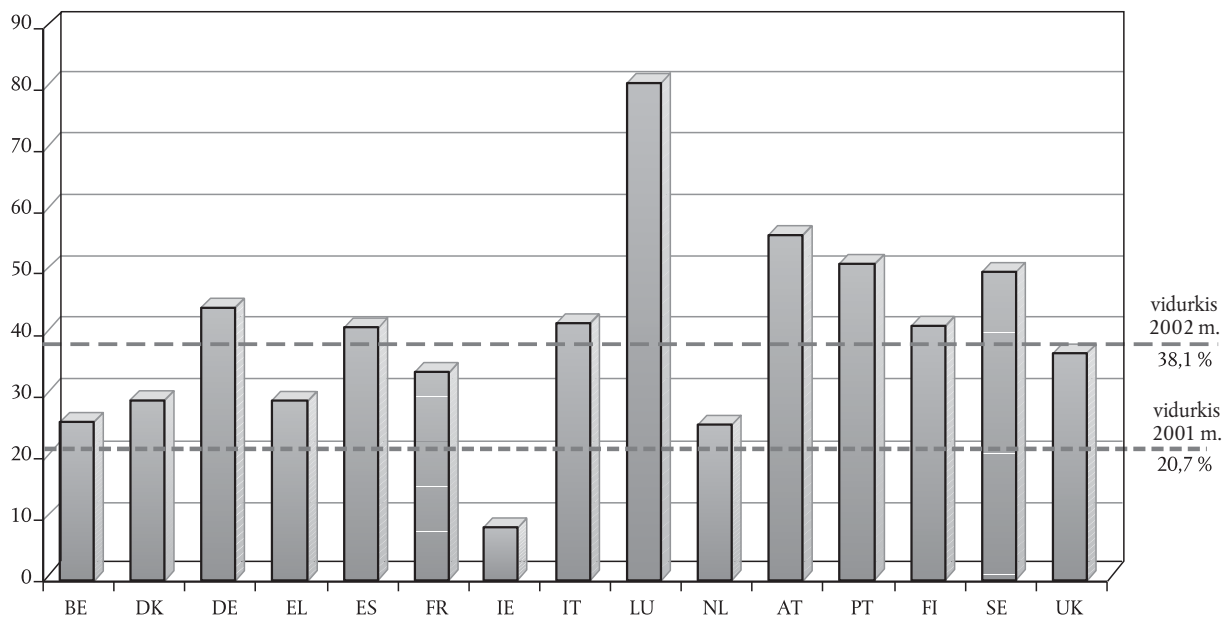
KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.28. Valstybės narės vietoje patikrino 8,6 % prašymų, apimančių 11,9 % ploto, dėl kurio buvo pateikti prašymai. Daugiau negu viename iš trijų tikrintų prašymų valstybės narės nustatė klaidas. Trys penktadaliai patikrų buvo atliktos, naudojant nuotolinių duomenų rinkimą (paprastai aeronuotraukas), o likusias sudarė tradiciniai patikrinami vietoje. Valstybių narių rezultatai gerokai skyrėsi tarpusavyje (žr. **4.4 diagramą**). Pavyzdžiui:

- Liuksemburgas klaidas aptiko 80 % patikrintų prašymų, o Airija, daugiausiai tikrinusi pašarinių kultūrų plotus, nustatė mažiausią klaidų dažnį (9 %);
- nustatytos klaidos didžiausią įtaką turėjo plotams, už kuriuos buvo prašoma pagalbos Graikijoje ir Italijoje; ten jie atitinkamai sudarė 3,9 % ir 3,3 % patikrinto ploto, po to sekė Švedija (2,9 %) ir Liuksemburgas (2,8 %);
- Portugalija daugiausia naudojo nuotoliniu duomenų rinkimu (98 %). Austrija ar Liuksemburgas visai nenaudojo aeronuotraukų.

4.29. Už klaidas, kurias atskleidė IAKS inspektoriai, gali būti skiriamos griežtos baudos. Jei nustatoma 3 % arba mažiau klaidų, subsidijos už atitinkamą augalų grupę yra mokamos, atsižvelgiant į prašomą kiekį, atimant nustatytą klaidų dalį. Jei patikrinimų metu nustatoma nuo 3 % iki 20 % klaidų, mokėjimas mažinamas nustatytos klaidos dalimi ir taikoma bauda, kuri yra du kartus didesnė už klaidos dydį. Jei patikrinimų metu nustatoma klaidų, 20 % viršijančių prašomą kiekį, subsidija atimama už visą augalų grupę. Vos ne viename iš dvidešimties patikrintų prašymų valstybės narės nustatė klaidų, viršijančių 20 %

4.4 diagrama – Išmokos „už plotus“. Patikrinimų vietoje rezultatai: patikrintų paraiškų, kuriose nurodytas padidintas prašomų išmokų dydis, procentas

NB: Testai atlikti N metais yra susiję su mokėjimais, atliktais N+1 metais.
Šaltinis: DG AGRI – IAKS 2001 m. ir 2002 m. statistika.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

prašomo kiekio. Šios klaidos dažniausiai buvo nustatomos Ispanijoje (viename iš penkių patikrintų prašymų), Portugalijoje ir Liuksemburge (viename iš septynių), taip pat Graikijoje (viename iš aštuonių).

4.30. Visumoje Audito Rūmų testuotų operacijų rezultatai (76 iš šių operacijų susijusios su pagalbos „už plotus“ mokėjimais) iš esmės atitinka valstybių narių atlikto atsitiktinio testavimo rezultatus, o pasiskirstymas lieka labai artimas ankstesnių metų modeliui:

- a) dauguma mokėjimų buvo be klaidų;
- b) maždaug vienam iš trijų įtakos turėjo palyginti mažos matavimų paklaidos (ne didesnis nei 3 % klaidų dažnis, padidintas du kartus, už kurį pagal IAKS netaikomos jokios baudos (4.29 punktą)). Kaip ir ankstesniais metais, tokio pobūdžio ir masto klaidos pasitaikė dažnai, tačiau jos neturėjo didesnės įtakos visoms išlaidoms;
- c) palyginus mažas visiškai arba didžiąja dalimi nepagrįstų prašymų skaičius yra kur kas didesnis neteisėtų išlaidų šaltinis negu šios mažos matavimų paklaidos (7).

Išmokų už gyvulius schemas

4.31. Išlaidos išmokoms už gyvulius 2003 m. sudarė 9 890 milijonų eurų, 22 % BŽŪP išlaidų. IAKS patikrinimų statistika apie išmokas už gyvulius rodo, kad ūkininkų pateiktose prašymuose buvo nurodyta nemažai gyvulių, kurie, kaip nustatė inspektoriai, visai neegzistavo arba neatitiko reikalavimų subsidijai gauti. Kaip aptarta 4.12 punkte, Audito Rūmai mano, jog šie statistiniai duomenys yra ne tokie patikimi, kaip atitinkami prašymų dėl pagalbos „už plotą“ duomenys. 2002 m. (atsižvelgiant į prašymus, apmokėtus 2003 m.) didžiausios schemas – išmokų už karves žindenes (žr. **4.2 lentelę ir 4.5 diagramą**) – atveju, 14 valstybių narių patikrino 18,7 % gyvulių, už kuriuos prašoma parama, ir nustatė, kad 2,0 % iš jų yra neegzistuojantys arba neatitinkantys reikalavimų (2001 m. buvo nustatyta 6,4 % neatitinkančių reikalavimų). Specialios išmokos už jautieną atveju, neegzistuojančių arba tokių, kuriems neturėjo būti išmokėta parama, gyvulių procentinė dalis 2002 m. buvo 3,8 %, išmokos už ekstensyvinimą atveju – 1,5 % (8), o išmokų už avieną ir ožkieną atveju – 5,6 %.

4.32. Apskritai, IAKS patikrinimų metu nustatomų klaidų skaičius ir toliau gerokai skiriasi, priklausomai nuo metų ir valstybės narės.

4.31 and 4.32. As indicated in point 4.11 d) the inspection statistics are under scrutiny and subject to audit as part of the annual work programme.

(7) Pavyzdžiui, šiemet Audito Rūmų testavimas identifikavo vieną Ispanijos ūkininko, siekusio gauti mokėjimą už žemės sklypą, kuris buvo pernelyg tankiai apaugęs medžiais, kad atitiktų reikalavimus subsidijai už grūdinius pasėlius gauti, prašymą. 2002 m. auditas identifikavo du mokėjimus, kuriuose klaidos 20 % viršijo plotą, už kurį buvo prašoma paramos (Graikijoje ir Prancūzijoje). 2001 m. auditas taip pat identifikavo dvi didele dalimi ar visai nepagrįstas deklaracijas, susijusias su baltyminėmis kultūromis Italijoje ir kukurūzų auginimu Graikijoje.

(8) Airija, Italija, Austrija ir Suomija pranešė, kad išmokose už ekstensyvinimą nėra jokių klaidų. Visi šios priemonės rezultatai gali būti nepatikimi.

4.2 lentelė – Išmokos už karves žindenes – 2002 m. patikrinimų vietoje rezultatai, susiję su 2003 m. apmokėjais prašymais

Valstybė narė	Visų pateiktų prašymų skaičius	Patikrinti prašymai		Iš dalies atmesti patikrinti prašymai		Visiškai atmesti patikrinti prašymai		Bendras gyvulių skaičius, už kuriuos prašoma paramos	Patikrinti gyvuliai		Patikrinti ir atmesti gyvuliai	
		Skaicius	%	Skaicius	%	Skaicius	%		Skaicius	%	Skaicius	%
Belgija	15 999	1 581	9,9	21	1,3	17	1,1	396 431	61 147	15,4	223	0,4
Danija	9 108	831	9,1	77	9,3	8	1,0	109 063	25 835	23,7	205	0,8
Vokietija	34 576	3 877	11,2	274	7,1	79	2,0	639 269	85 734	13,4	2 935	3,4
Graikija	12 198	12 141	99,5	512	4,2	95	0,8	210 899	210 062	99,6	1 981	0,9
Ispanija	66 156	10 178	15,4	779	7,7	74	0,7	1 716 545	516 390	30,1	5 973	1,2
Prancūzija	127 842	15 710	12,3	2 475	15,8	293	1,9	4 305 417	618 471	14,4	3 304	0,5
Airija	64 250	5 282	8,2	272	5,1	35	0,7	1 109 795	120 051	10,8	1 101	0,9
Italija	58 068	12 117	20,9	503	4,2	1 987	16,4	776 506	160 728	20,7	9 871	6,1
Liuksemburgas (1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Nyderlandai	4 498	824	18,3	44	5,3	49	5,9	51 996	19 926	38,3	284	1,4
Austrija	62 463	6 170	9,9	493	8,0	117	1,9	391 117	58 753	15,0	1 165	2,0
Portugalija	27 093	3 173	11,7	125	3,9	120	3,8	319 540	41 581	13,0	15 823	38,1
Suomija	1 469	159	10,8	8	5,0	2	1,3	33 494	4 348	13,0	32	0,7
Švedija	10 116	850	8,4	4	0,5	0	0,0	151 709	15 011	9,9	67	0,4
Jungtinė Karalystė	45 257	5 194	11,5	469	9,0	57	1,1	1 722 468	292 779	17,0	2 444	0,8
Iš viso 2002 m.	539 093	78 087	14,5	6 056	7,8	2 933	3,8	11 934 249	2 230 816	18,7	45 408	2,0
Iš viso 2001 m.	581 293	81 921	14,1	10 469	12,8	1 058	1,3	11 696 270	2 115 578	18,1	136 130	6,4

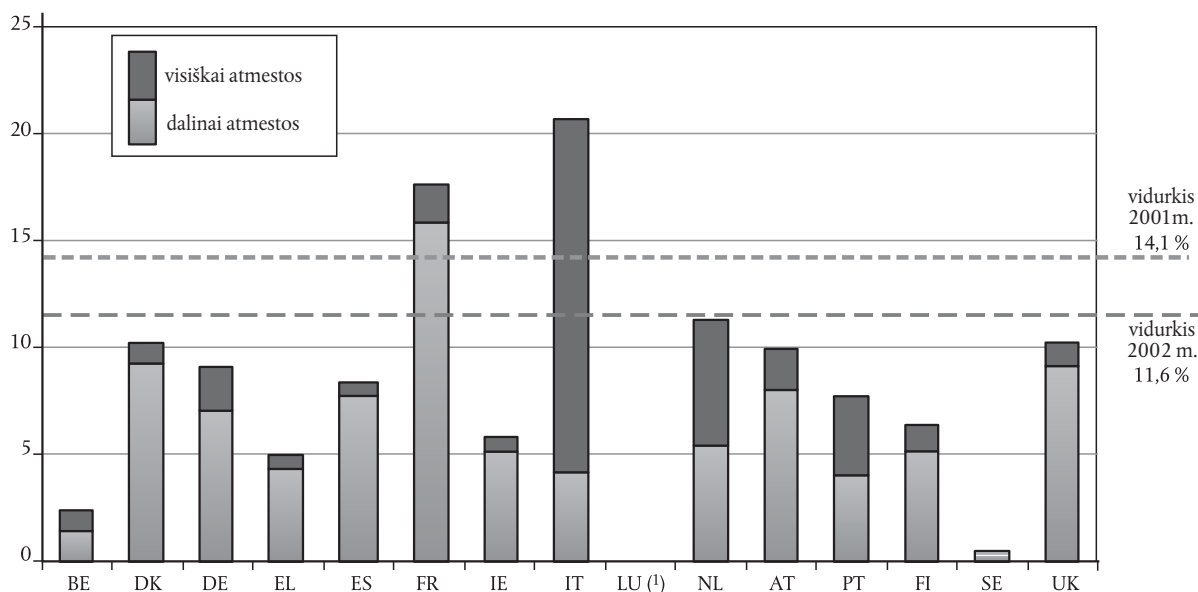
(1) Nėra informacijos, nes Liuksemburgas nepateikė Komisijai duomenų.

NB 1: Prašymas visiškai atmetamas, kai aptinkamas didesnis nei 2 % skirtumas tarp deklaruotų ir atitinkanciu reikalavimus gyvūnų, arba kai skirtumas atsiranda dėl tyčia padarytų pažeidimų.

NB 2: Testai atlikti N metais yra susiję su mokėjimais, atliktais N+1 metais.

Šaltinis: DG AGRI – IAKS 2002 m. statistika, valstybių narių pateiktų patikrinimų rezultatų apibendrinimas.

4.5 diagrama. – Išmokos už karves žindenes. Patikrintų paraiškų, kuriose rastos klaidos, procentas

(1) Nėra informacijos, nes Liuksemburgas nepateikė Komisijai duomenų.

NB 1: Vidutiniai skaičiai nurodyti prašymams, kurie buvo iš dalies ar visiškai atmesti.

NB 2: Testai atlikti N metais yra susiję su mokėjimais, atliktais N+1 metais.

Šaltinis: DG AGRI – IAKS 2002 m. statistika, šalių narių pateiktų patikrinimų rezultatų apibendrinimas.

4.33. Audito Rūmų atliktas tiesioginis testavimas atskleidė klaidas, susijusias su prašoma suma ir kontrolės sistemų veikimo trūkumais:

- deklaruootas pernelyg didelis gyvulių skaičius (Italija), tačiau inspektoriams nepavyko išsiaiškinti, kad ūkininkas turėjo mažiau reikalavimus atitinkančių ėriavedžių, negu buvo deklaruavęs savo prašyme subsidijai gauti;
- naudos gavėjai prastai tvarko dokumentaciją ir gyvulių duomenų registravimą (Graikija, Ispanija, Prancūzija, Italija ir Portugalija);
- skiriasi ūkyje esamų ir naudos gavėjų įregistruotų ūkio registre gyvulių skaičius (Ispanija, Prancūzija ir Portugalija).

4.33. The Commission is aware of these problems and through the clearance of accounts procedure has urged Member States to take the necessary actions to improve the situation. It is anticipated that such improvements will be forthcoming from claim year 2003 onwards.

4.34. Dažnai vykstantis gyvulių judėjimas ir sudėtingos išmokų už gyvulius schemų sąlygos – tai dvi priežastys, dėl kurių IAKS patikrų rezultatai gyvulių sektoriuje rodo didesnę klaidų dažnį negu pašėlių atveju. Ir IAKS testavimo, ir Audito Rūmų tiesioginio darbo rezultatai rodo, kad išmokoms už gyvulius būdinga rizika permokėti.

4.34. The various bovine premia are directed towards different types of animals and have to comply with different conditions. There is also a wider variety in practices/conditions over Europe in the animal sector compared to the area aids. The risk that some farmers over-declare cannot be eliminated, but it is reduced by a dissuasive control and sanctions system.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Subsidijos, mokamos už pagamintą kiekį

4.35. ES moka subsidijas už alyvuogių aliejų, medvilnę, tabaką ir džiovintus pašarus (5 297 milijonų eurų, 12 % BŽŪP išlaidų 2003 m.) veikiau remiantis pagamintu kiekiu, o ne plotu pasėliams auginti. Šios rūšies išlaidose glūdi ypatinga rizika:

- a) pagaminti kiekiai gali būti išpūsti (jei gamintojų veikla tinkamai neprižiūrima, ir/arba) jeigu jų registrai nepatikimi, nėra jokio kito būdo patikrinti deklaruotus skaičius);
- b) gamintojai yra linkę sumažinti žemės plotus, skirtus tokiems pasėliams auginti, ir deklaruoti, kad dalį žemės jie panaudojo auginti pasėliams, už kuriuos subsidijos mokamos pagalbos „už plotus“ pagrindu.

4.36. Siekiant sumažinti tokią riziką, Bendrijos teisė nustatė keletą kontrolės mechanizmų. Tarp jų:

- a) reikalavimas, kad prašymai būtų suderinami su IAKS deklaracijomis;
- b) keletas reikalavimų perdirbėjams (pavyzdžiui, svėrimo įrangos kokybė, standartinė apskaitos informacija);
- c) reikalavimas, kad Graikija, Ispanija, Prancūzija, Italija ir Portugalija sudarytų alyvmedžių registrą ir įsteigtų geografinę informacinę sistemą⁽⁹⁾, taip pat (visur, išskyrus Prancūziją) įsteigtų alyvuogių aliejaus kontrolės agentūras, kurios atliktų alyvuogių aliejaus gamybos įmonių, gamintojų ir gamintojų susivienijimų patikras.

Jeigu šie mechanizmai veikia neefektyviai, nėra jokios garantijos, kad mokėjimai atliekami tiksliai.

4.37. Audito Rūmų atliktas atrankos būdu pasirinktų operacijų auditas nustatė keletą klaidų ir trūkumų:

- a) Graikijoje regioninių biurų personalas ne visuomet turėjo prieigą prie IAKS duomenų bazės – tai kliudė atlikti efektyvias patikras vietoje (žr. 4.35.b punktą). Gamintojai yra linkę sumažinti žemės plotus, kur auginami pasėliai, už kuriuos mokama pagal faktinės produkcijos kiekį, ir išpūstai deklaruoti pasėlius, už kuriuos mokama ploto pagrindu;

4.36. *The Commission agrees with the Court's view and has identified the same particular risks as regards production aid. The checking systems for the various COMs take account of these risks. If these systems are not applied correctly, financial corrections are applied as part of the clearance of accounts procedure.*

4.37.

- (a) *The Commission is aware of the shortcomings of the IACS in Greece, which have resulted in a large number of financial corrections as regards field crops. The consequences of these shortcomings for checks on the schemes for production aid are taken into account when the accounts for those schemes are cleared.*

⁽⁹⁾ Geografinė informacinė sistema, susiedama žemės sklypų identifikaciją, registrus ir aeronuotraukus, sudaro sąlygas atlikti alyvmedžių skaičiaus ir augimviečių administracines patikras.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- b) laikotarpiu, atitinkančiu mokėjimus, atliktus 2003 m., nei Graikija, nei Ispanija neturėjo veikiančios alyvų aliejaus GIS, o Ispanijai nepavyko atlikti tiek patikrinimų vietoje, kiek jų numatyta netaikant GIS;
- (b) *Payments in 2003 were for the 2001/02 marketing year. Along with checks on mills, the olive tree register is one element in the system of checking production aid for olive oil. It is compulsory only from the 2003/04 marketing year. In earlier years, the lack of the register could be offset by on-the-spot checks on crop declarations. As far as the Commission is aware, the main Autonomous Communities used an olive tree register for 2001/02, and so carried out no on-the-spot checks. This point, along with the inspection system in Greece, is being considered as part of the clearance of accounts procedure.*
- c) Graikijoje Audito Rūmai nustatė, kad už medvilnę, kurios nepriėmė medvilnės valymo įmonės, buvo gauta subsidija.
- (c) *The Commission will look at the case the Court mentions.*

4.38. Alyvuogių aliejaus kontrolės agentūrų gauti duomenys pateikti 4.3 lentelėje ir 4.4 lentelėje.

4.3 lentelė – Alyvuogių aliejaus agentūros: gamyklų patikros (2001–2002 m.), susijusios su 2003 m. apmokėtais prašymais

Valstybė narė	Gamyklų skaičius	Patikrintos gamyklos						Pasiūlymai panaikinti leidimą	
		Iš viso		Nuodugnai		Santrauka		Skaičius	Patikrintų gamyklų %
		Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%		
Graikija	2 541	1 146	45,1	805	31,7	341	13,4	149	13,0
Ispanija	1 715	1 001	58,4	881	51,4	120	7,0	9	0,9
Italija	5 737	3 144	54,8	1 881	32,8	1 263	22,0	298	9,5
Portugalija	710	449	63,2	449	63,2	(¹)	(¹)	74	16,5
Iš viso	10 703	5 740	53,6	4 016	37,5	1 724	16,1	530	9,2

(¹) Portugalija nevykdo sumarinių patikrų.

Šaltinis: Metinės 2001–2002 m. Graikijos, Ispanijos, Italijos ir Portugalijos alyvuogių aliejaus agentūrų ataskaitos.

4.4 lentelė – Alyvuogių aliejaus agentūros: gamyklų patikros (2001–2002 m.), susijusios su 2003 m. apmokėtais prašymais

Valstybė narė	Gamintojų skaičius	Patikrintos gamyklos						Panaikinti arba sumažinti paramos mokėjimai	
		Iš viso		Vietoje		Naudojant dokumentus		Skaičius	Patikrintų gamintojų %
		Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%		
Graikija	854 780	4 562	0,5	2 811	0,3	1 751	0,2	27	0,6
Ispanija	435 605	1 446	0,3	753	0,2	693	0,2	149	10,3
Italija	972 499	1 879	0,2	298	0,0	1 581	0,2	60	3,2
Portugalija	142 464	2 519	1,8	1 621	1,1	898	0,6	199	7,9
Iš viso	2 405 348	10 406	0,4	5 483	0,2	4 923	0,2	435	4,2

Šaltinis: Metinės 2001–2002 m. Graikijos, Ispanijos, Italijos ir Portugalijos alyvuogių aliejaus agentūrų ataskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.39. Pagrindinė agentūrų darbo dalis yra susijusi su alyvuogių aliejaus gamyklų patikromis (gamintojams gamyklose mokama už pasvertą ir apdorotą kiekį). Kuomet agentūros gamyklose nustato neatitikimus (tokius kaip netvarkinga apskaita arba pranešimai apie padidintą kiekį ar išėigą), jos gali siūlyti įvairias baudas, iš kurių didžiausia – gamyklos pašalinimas iš patvirtintų gamyklų sąrašo. 2002 m. (patikros, susijusios su 2003 m. išlaidomis) agentūros pasiūlė taikyti šią priemonę vienai iš dešimties patikrintų gamyklų. Praktiškai valstybių narių žemės ūkio ministerijos dažnai taiko švelnesnes baudas. Pavyzdžiui, Graikijoje Žemės ūkio ministerija alyvuogių aliejaus kontrolės agentūros rekomendacijomis vadovavosi tik 4-iais iš 241 atvejo ⁽¹⁰⁾. Italijos agentūros ataskaita pateikia neatitikimų sąmatą tarp alyvuogių kiekio, deklaruoto subsidijoms gauti (663 200 tonų), ir gamyklų deklaruojamo kiekio (573 500 tonų). Kiekis, kuriam prašyta subsidijos, 2002 m. įvertintą produkciją viršijo 15,6 %, o 1984–2001 m. laikotarpiu – vidutiniškai 8,1 %.

Kaimo plėtra

4.40. Išlaidos kaimo plėtrai 2003 m. sudarė 4 719 milijonų eurų, 11 % BŽŪP išlaidų. Tai apima išlaidas agrarinės aplinkos schemoms, miškininkystei, investicijoms, jauniems ir pasitraukiantiems ūkininkams remti.

4.41. Tokio pobūdžio schemos dažnai pasižymi palyginti sudėtingomis tinkamumo sąlygomis, kurios kartais turi būti tikrinamos kelerius metus.

4.42. Tvirtinančios institucijos prie savo audito nuomonių pridėjo abejones apie trijų agentūrų, besispecializuojančių kaimo plėtros priemonėse (Bayern Umwelt, Vokietija, CNASEA, Prancūzija, ir IFA-DAP, Portugalija), ataskaitas. Be to, abejonėse, kurios buvo pridėtos prie kitų penkių agentūrų atlikto audito nuomonių, aptariamoms klaidoms, darančios poveikį kai kurioms kaimo plėtros priemonių išlaidoms (Bayern Landwirtschaft, Vokietija, INGA, Portugalija, NRW Westfalen, Vokietija, Region Wallone, Belgija, ir Saarland, Vokietija).

4.43. Audito Rūmų nustatytas klaidas sudaro:

- a) reikalavimų neatitinkančių sąnaudų grąžinimas (Vokietija ir Prancūzija);
- b) palyginti nežymiai padidinti plotai prašymuose aplinkos schemoms (Suomija, Prancūzija ir Austrija).

4.39. *The Commission monitors the Member States' checks on the work of the inspection agencies. Account is taken of any shortcomings in the procedures for clearing the accounts relating to production aid for olive oil.*

4.42. *The errors highlighted by the Certifying Bodies in respect of rural development expenditure will be followed up in the framework of the clearance of accounts procedure (financial and compliance audit) and financial corrections will be proposed if they are found to imply a risk for the Fund.*

⁽¹⁰⁾ 2001–2002 m. Graikijos alyvuogių aliejaus kontrolės agentūra rekomendavo atimti leidimą 149 alyvuogių aliejaus gamykloms, o 2000–2001 m. – 211 gamykloms. 2000–2001 m. Žemės ūkio ministerijos Nuobaudų komisija išnagrino 144 rekomendacijas ir keturiais atvejais su jomis sutiko. 2001–2002 m. ji išnagrino 241 rekomendaciją ir atėmė leidimus iš penkių gamyklų.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Kitos išlaidos

4.44. Išlaidos, neapimančios aptartų antraštinių dalių, sudaro 8 132 milijonus eurų. Jas sudaro eksporto kompensacijos, mokamos skirtumams tarp ES ir pasaulinės rinkos kainų padengti ir sudarančios sąlygas ES perteklinę produkciją pateikti į pasaulio rinkas, subsidijos perteklinei produkcijai išimti ir sandėliuoti, kelios mažų subsidijų schemos ir išlaidos veterinarijai.

4.45. Audito Rūmai ir toliau nustato rimtų klaidų išlaidų srityse, tokiose kaip, subsidijos už džiovintas vynuoges (Graikija), kurios pateiktos 2002 m. metinėje ataskaitoje, ir tiesioginių išlaidų veterinarijos priemonėms tvarkymas (Prancūzija).

4.46. Audito Rūmai patikrino dvi kontrolės sistemas, susijusias su išlaidomis, kurių neapima IAKS ir kurios čia daugiausia klasifikuojamos kaip kitos išlaidos:

- a) patikros po mokėjimų (žr. 4.13–4.16 punktus) buvo nepakankamos kokybės, atsižvelgiant tiek į patikrinimų atlikimą (nustatyta, jog vienas iš penkių yra visiškai nepatikimas), tiek ir į pranešimus apie klaidas (Komisija neturėjo jokios informacijos apie rizikingiausias išlaidų rūšis);
- b) prekių fizinės ir dokumentų patikros eksporto metu sudarė mažiausiai 5 % subsidijuojamo eksporto ⁽¹⁾. Visos valstybės narės pranešė Komisijai apie atliktų patikrų skaičių, bet keletas iš jų neinformavo apie nustatytų klaidų skaičių. Rezultatai nerodo, nei kiek prašymų subsidijoms buvo atmesta, nei kokios rūšies eksporto kompensacijos buvo labiausiai paveiktos.

Išvada

4.47. Kaip ir ankstesniais metais, Audito Rūmai nustatė, jog BŽŪP išlaidose – vertinant jas kaip visumą ir pasitelkiant visus prieinamus įrodymus – iš esmės buvo reikšmingų klaidų. Tačiau Audito Rūmai pabrėžia, kad su pagrindinėmis BŽŪP išlaidų kategorijomis susijusi nevienodai didelė rizika:

- a) 14-oje valstybių narių, 2003 m. sėkmingai įgyvendinusių IAKS, išlaidos pasėliams priklausė mažiausiai rizikingų BŽŪP išlaidų kategorijai, o kontrolės sistema čia veikė efektyviausiai;

4.45. *The Commission has and will continue to propose financial corrections for deficiencies found in subsidies for dried grapes, the aid for which is mainly concentrated in Greece.*

As for the veterinary measures in France, the problem highlighted by the Court concerned the late submission of the request for the financial contribution. The late request was exceptionally accepted as priority was given to the eradication of TSE. The late submission was acknowledged and regularized in the corresponding Commission Decision concerning the financing of the TSE programs submitted by all the Member States, and therefore in the Commission's view does not constitute an error.

4.46.

(a) *Scrutinies of commercial documents under Regulation (EEC) No 4045/89 are an ideal complement to front-line controls and offer increased assurance of the sound execution of the budget. These controls are separate from and additional to the pre-payment control and sanctions systems applying to all expenditure.*

(b) *The Court raised this matter in its 2002 annual report. The Commission, which was already aware of this necessity, has already taken steps to start collecting data on the financial volume of the exports subject to physical checks.*

4.47.

⁽¹⁾ Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 386/90.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- b) išmokoms už gyvulius taikoma veiklos kontrolės sistema, kuri paprastai veikia gerai, todėl daugelis ūkininkų pateiktų prašymų buvo atmesta ar pakoreguota. Tačiau, labiausiai dėl dažnai vykstančio gyvulių judėjimo, galutinės išlaidos susiduria su didesne rizika negu išmokos už pasėlius;
- c) išlaidų kategorijos, kurių negalima patikrinti per IAKS, kelia didesnę riziką, kadangi turimos kontrolės sistemos yra ne tokios efektyvios.
- (c) *The Commission has sought to switch support to direct payments to farmers as, inter alia, such a change in policy limits the risk to the Fund and helps to protect EU tax-payers' interests. The 2003 CAP Reform, followed by the second wave of the Reform in 2004 on Mediterranean products, will further enhance this positive evolution. In addition, many of the schemes referred to by the Court became compulsorily IACS compatible from 1 January 2003. Regarding export refunds and some intervention measures, the Commission agrees that those schemes are exposed to greater risk. Nevertheless, the continuing reduction in the incidence of irregularities communicated by Member States seems to suggest that the effort made over the years to strengthen controls and sanctions has not been without effect.*

4.48. Audito Rūmai nustatė kelis būdus, kuriais būtų galima ir reikėtų gerinti priežiūros sistemas (žr. 4.49 punktą).

Rekomendacijos

4.49. Komisija turėtų siekti:

- a) nustatyti BŽŪP išlaidų patikrų (ypač patikrų po mokėjimų) prastos kokybės priežastis ir būdus jai pagerinti;
- b) pagerinti visų priežiūros sistemų ataskaitų apie rezultatus pateikimą, išskaidant turimą informaciją pagal patikrintų mokėjimų skaičių bei vertę ir nustatytas klaidas, pagal biudžeto skyrius (pavyzdžiui, atskirdama gautus duomenis apie pagalbą „už plotą“ nuo pašarinių kultūrų ploto, o subsidijų srityje – sumas už subsidijas pagrindiniams grūdiniams augalams nuo priedo kietiesiems kviečiams);
- c) pateiktą informaciją naudoti taip, kad būtų galima palyginti skirtingų valstybių narių rezultatus, siekiant:
- i) identifikuoti subsidijas, kurios labiausiai susijusios su klaidomis ar sukčiavimu;
- ii) įvertinti, kaip veikia skirtingos mokėjimo agentūros, nustatydamos ir apsaugodamos nuo klaidų; ir
- iii) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos sritis ir sumažinti klaidų dažnį.
- 4.49. *(a) The Commission agrees that, in cases where controls have been poorly executed, improvements should be sought.*
- (b) The Commission services consider the current system of statistical reporting to be an efficient tool. When information supplied by Member States appears not to be fully correct, the Commission services ensure prompt follow-up and revision in the framework of the clearance of accounts.*
- (c) The Commission is in fact already implementing this recommendation in performing detailed analyses each year, when establishing the annual work plan.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.50. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai ištirti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesnę klaidų dažnį negu tie, kur buvo atrenkama rizikos analizės pagrindu.

4.51. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą (žr. taip pat 4.22 punktą).

4.50. See reply to point 4.26.

In its efforts to improve the IACS, the Commission has amended the IACS Commission Regulation in January 2004 as regards risk analysis, especially in introducing an obligation for Member States to review annually the efficiency of the risk factors used.

4.51. DG AGRI will take account of the Court's recommendation for future annual activity reports.

ATASKAITŲ TVIRTINIMAS

Įvadas

4.52. Ataskaitų tvirtinimas – tai procedūra, skirta įsitikinti, kad BŽŪP mokėjimai buvo teisėti ir tvarkingi ir kad į Bendrijos biudžetą yra pervestos numatytos sumos ⁽¹²⁾. Jis apima:

- a) metinį „finansinių ataskaitų tvirtinimo“ sprendimą, kuriuo Komisija nusprendžia, ar patvirtinti BŽŪP mokėjimo agentūrų ataskaitas už praėjusius biudžetinius metus, taip pat atsižvelgiant į jas auditavusių „tvirtinančių institucijų“ ataskaitas;
- b) „sprendimus dėl atitikties“, kuriuose Komisija sprendžia, ar reikia „nepripažinti“ išlaidų (t. y. atsisako jas galutinai finansuoti iš Bendrijos biudžeto) ir „daryti pataisas“ (t. y. atitinkamai mažinti mokėjimus valstybėms narėms). Tokie sprendimai yra susiję su keleriais EŽŪOGF metais. Daugumoje atveju nepripažinimai yra susiję su trūkumais, kuriuos Komisija nustato valstybių narių kontrolės sistemose; priklausomai nuo valdymo nesėkmių rimtumo, Komisija taiko įvairaus lygmens nustatyto dydžio pataisymus. Šis procesas taikomas selektyviai, o ne globaliai. Prieš priimdama sprendimus dėl atitikties, Komisija skirtingose valstybėse narėse tiria tam tikras išlaidų sritis.

Audito Rūmai išnagrinėjo, kaip ši priemonė veikė 2003 m.

⁽¹²⁾ Bendro arba decentralizuoto valdymo atvejais, siekdama užtikrinti lėšų panaudojimą pagal galiojančias taisykles, Komisija turi taikyti ataskaitų tvirtinimo procedūras arba finansinių pataisymų mechanizmus, leidžiančius priiinti finansinę atsakomybę už biudžeto vykdymą pagal EB sutarties 274 str., EURATOM sutarties 179 str., Finansinio reglamento 53 str. 5 d. ir 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas), Nr. 1605/2002, (OL L 248, 2002 9 16, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Sprendimas dėl 2003 m. finansinių ataskaitų tvirtinimo

4.53. Audito Rūmai nuodugnai patikrino tvirtinančių institucijų parengtas ataskaitas apie 25 mokėjimo agentūras (žr. **4.5 lentelę**), kurių operacijas Audito Rūmai pasirinko testuoti patikinimo pareiškimo tikslams. Šios ataskaitos rodo, ar – tvirtinančių institucijų požiūriu – mokėjimo agentūrų apskaita yra teisinga, išsami ir tiksli ⁽¹³⁾, ir ar agentūrų kontrolės sistema yra patenkinama. Be to, Audito Rūmai patikrino visas kitas ataskaitas apie mokėjimo agentūras, kurioms buvo suteikta pažyma su išlyga. Audito Rūmai siekė nustatyti, ar:

- a) galima pasitikėti tvirtinančių institucijų darbu;
- b) Komisijos sprendimas dėl finansinių ataskaitų tvirtinimo pakankamai atsižvelgė į tvirtinančių institucijų darbą ir visais kitais atžvilgiais yra patenkinamas.

Audito nuomonės apie tvirtinančias institucijas

4.54. Finansiniams metams, pasibaigiantiems 2003 spalio 15 d., 64 mokėjimo agentūros, valdančios 32,9 milijardų eurų, sulaukė audito nuomonės be abejonių (žr. **4.5 lentelę**). Likusios agentūros (iš viso 21), valdančios 11,3 milijardų eurų, sulaukė nuomonės su abejonėmis arba neigiamos audito nuomonės dėl:

- a) reikšmingų klaidų lygių išlaidose – IFADAP (Portugalija), Baden-Württemberg, Bayern Umwelt (Vokietija) ir Catalunya (Ispanija) ⁽¹⁴⁾;
- b) dėl specifinių kontrolės sistemos trūkumų kai kurios tvirtinančios institucijos negalėjo pateikti patikinimo dėl tam tikrų išlaidų sričių (apimties apribojimas), (Saarland ir NRW-Westfalen-Lippe, OFIVAL, ONIFLHOR, CNASEA), taip pat buvo sunku gauti informaciją iš mokėjimo agentūrų arba paprašyta papildomos reikalingos informacijos (Hamburg, Berlin ir Bayern StMiLF), arba buvo nuspręsta avansus, išmokėtus 2003 m., audituoti atliekant 2004 m. tvirtinimo darbą (OFIVAL ⁽¹⁵⁾);

⁽¹³⁾ 1995 m. liepos 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1663/95, 3 str. (OL L 158, 1995 7 8, p. 6).

⁽¹⁴⁾ Prancūzijos tvirtinanti institucija taip pat pateikė abejones dėl reikšmingų klaidų lygio, sudariusio OFIVAL, CNASEA, ODEADOM ir SDE ataskaitose 13,8 milijonų eurų sumą.

⁽¹⁵⁾ Dėl 2003 m. sausros penkioms valstybėms narėms (Vokietijai, Prancūzijai, Italijai, Liuksemburgui ir Portugalijai) pagal specialiąsias schemas ūkininkams, auginantams gyvulius, buvo leista mokėti 2004 m. avansinius mokėjimus 2003 m. rugsėjo 1 d. – spalio 15 d. laikotarpiu. Šiam tikslui iš viso buvo skirta 501,4 milijonų eurų, iš jų Prancūzijai – 225 milijonai eurų (2003 m. rugsėjo 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1621/2003, (OL L 231, 2003 9 17, p. 7)).

4.5 lentelė – Mokėjimo agentūros pagal 2003 m. deklaruotas išlaidas

Skaicius	Valstybė narė	Mokėjimo agentūra	Deklaruotos sumos milijonais eurų	% nuo visos sumos	Kvalifikuotos ataskaitos	Atskirtos ataskaitos (1)
1	Italija	AGEA	4 891,34	11,06		
2	Prancūzija	ONIC	4 594,60	10,39		
3	Graikija	OPEKEPE	2 765,73	6,26	x	x
4	Jungtinė Karalystė	RPA	2 758,04	6,24		x
5	Prancūzija	OFIVAL	2 380,50	5,38	x	x
6	Airija	DAF	1 893,02	4,28		
7	Ispanija	Andalucia	1 741,57	3,94		
8	Danija	EU-direktoratet	1 219,66	2,76		
9	Vokietija	Bayern, Landwirtschaft	1 074,78	2,43	x	x
10	Austrija	AMA	1 074,97	2,43		
11	Prancūzija	ONIOL	936,40	2,12		x
12	Ispanija	Castilla — La Mancha	932,60	2,11		
13	Ispanija	Castilla — Léon	915,23	2,07		
14	Suomija	MMM	874,40	1,98		
15	Prancūzija	CNASEA	797,76	1,80	x	x
16	Portugalija	INGA	744,13	1,68	x	x
17	Vokietija	Niedersachsen	652,57	1,48	x	x
18	Prancūzija	ONILAIT	631,07	1,43		
19	Ispanija	Extremadura	607,96	1,38		
20	Ispanija	FEGA	473,35	1,07		
21	Vokietija	Baden-Württemberg	446,75	1,01	x	x
22	Vokietija	Mecklenburg-Vorpommern	309,15	0,70		
23	Prancūzija	ONIFLHOR	263,92	0,60	x	x
24	Vokietija	Sachsen-Anhalt	254,70	0,58		
25	Vokietija	Bayern, Landwirtschaft	22,32	0,05	x	x
		Iš viso (2)	33 256,52	75,22		
26	Švedija	SJV	864,38	1,96		x
27	Vokietija	Hamburg-Jonas	586,24	1,33		
28	Jungtinė Karalystė	SERAD	569,01	1,29	x	x
29	Belgija	BIRB	559,35	1,27		x
30	Ispanija	Aragón	527,45	1,19		
31	Nyderlandai	PZ	518,11	1,17		
32	Vokietija	BLE	432,82	0,98		
33	Nyderlandai	LASER	402,24	0,91		x
34	Prancūzija	FIRS	375,11	0,85		x
35	Ispanija	Cataluña	371,92	0,84	x	
36	Vokietija	Nordrhein-Westfalen Westfalen-Lippe	352,50	0,80	x	
37	Vokietija	Schleswig-Holstein	335,72	0,76		
38	Vokietija	Brandenburg	312,32	0,71		
39	Italija	SAISA (ex DCCC)	300,30	0,68		
40	Nyderlandai	HPA	290,18	0,66		x
41	Jungtinė Karalystė	DARD	283,85	0,64		x
42	Prancūzija	ONIVINS	283,75	0,64		x
43	Vokietija	Thüringen	272,08	0,62		
44	Jungtinė Karalystė	NAWAD	246,02	0,56	x	x
45	Belgija	Région Wallonne	237,53	0,54	x	
46	Vokietija	Hessen	228,83	0,52		
47	Belgija	Vlaamse Gemeenschap ALP	204,06	0,46		x
48	Vokietija	Sachsen	199,81	0,45		
49	Vokietija	Rheinland-Pfalz	187,08	0,42		
50	Ispanija	Canarias	161,30	0,36		
51	Ispanija	Valencia	150,68	0,34		
52	Prancūzija	ODEADOM	142,56	0,32	x	
53	Ispanija	Navarra	137,29	0,31		x
54	Ispanija	Galicia	133,71	0,30		
55	Vokietija	Nordrhein-Westfalen Westfalen-Lippe	124,31	0,28		
56	Italija	ENR	109,38	0,25		
57	Portugalija	IFADAP	104,75	0,24	x	
58	Ispanija	Murcia	90,06	0,20		
59	Italija	AGREA	68,07	0,15		
60	Ispanija	Asturias	63,73	0,14		
61	Ispanija	Paks Vasco	59,50	0,13		
62	Nyderlandai	DLG	58,73	0,13		
63	Airija	DCMNR	52,76	0,12		
64	Ispanija	Madrid	52,46	0,12		
65	Italija	Regiono kodas	50,71	0,11		
66	Austrija	ZA Salzburg	49,48	0,11		
67	Nyderlandai	Portugalija (PT)	47,15	0,11		
68	Italija	ARTEA (Toscana)	45,23	0,10		
69	Liuksemburgas	Ministère de l'Agriculture	44,21	0,10	x	x
70	Ispanija	La Rioja	41,33	0,09		
71	Italija	AVEPA (Veneto)	40,13	0,09		
72	Ispanija	Cantabria	35,31	0,08		
73	Nyderlandai	PVVE	34,04	0,08		
74	Ispanija	Baleares	24,62	0,06		
75	Prancūzija	ACCT/SDE	21,15	0,05	x	x
76	Vokietija	Saarland	19,82	0,04	x	
77	Jungtinė Karalystė	FC	15,87	0,04		x
78	Belgija	Vlaamse Gemeenschap ALP	7,92	0,02		x
79	Prancūzija	OFIMER	7,82	0,02		
80	Vokietija	Hamburg	7,28	0,02	x	x
81	Vokietija	Nordrhein-Westfalen Westfalen-Lippe	4,57	0,01		
82	Jungtinė Karalystė	CCW	4,53	0,01		x
83	Vokietija	Bremen	2,34	0,01		
84	Vokietija	Berlin	1,36	0,00	x	x
85	Ispanija	Iš	0,90	0,00		
		Iš viso	10 955,73	24,78		
		Iš viso	44 212,25	100,00	11 266,58	19 042,73

(1) Ataskaitos atskirtos, priėmus 2004 m. balandžio 29 d. finansinį sprendimą.

(2) Audito Rūmai patikrino šių 25 mokėjimo agentūrų ataskaitas ir pažymas, pagal kurias atrankos būdu buvo pasirinktos operacijos testavimui, operacijų imtį.

NB: Valiutos kursas valstybėms narėms, kurios nepriklauso eurozonai: Danija: 7,428, Švedija: 9,1458, Jungtinė Karalystė: 0,6842.

Šaltinis: Komisijos santraukinė ataskaita apie 2003 m. EŽUOGG Garantijų skyriaus finansinių ataskaitų patvirtinimą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- c) nustatytų mokėjimo agentūrų akreditacijos kriterijų pažeidimų, neturėjusių tiesioginio finansinio poveikio ⁽¹⁶⁾, ir kitų kontrolės trūkumų – OPEKEPE (Graikija), Vlaamse Gemeenschap (Belgija), SDE (Prancūzija), Žemės ūkio ministerija (Liuksemburgas);
- d) kai kurių tvirtinančių institucijų negebėjimo pateikti nuomonę apie skolininkų ataskaitų užbaigtumą (SERAD, Niedersachsen, IFADAP ir OPEKEPE).

Tvirtinančių institucijų darbo analizė

4.55. Komisija, siekdama užtikrinti, kad tvirtinančios institucijos tinkamai audituotų mokėjimo agentūrų valdomas išlaidas, patvirtino gaires (įskaitant operacijų imties būdus, skirtus nustatyti reikšmingų klaidų lygius ⁽¹⁷⁾), bei peržiūrėdama tvirtinančių institucijų ataskaitas, siekė užtikrinti šių gairių taikymą.

Išlaidų auditas

4.56. Tvirtinančios institucijos peržiūrėjo procedūras, kurias mokėjimo agentūros taiko BŽŪP išlaidoms administruoti. 69 mokėjimo agentūrų, atsakingų už 40 milijardų eurų išlaidas, atveju, šios institucijos taip pat testavo statistinę mokėjimo agentūrų dokumentų imtį, susijusių su BŽŪP mokėjimais. Taip buvo testuota apie 24 000 operacijų.

4.57. Komisija padarė išvadą, kad prie abejonių išdėstytų 4.54 punkte:

- a) kitų trijų mokėjimo agentūrų išlaidų atveju, buvo padaryta reikšmingų klaidų (Madrid, Cantabria ir Mecklenburg-Vorpommern);
- b) Prancūzijos tvirtinanti institucija netaikė reikalaujamo imties sudarymo metodo;
- c) Jungtinės Karalystės tvirtinanti institucija netestavo pakankamai didelio atsitiktinės atrankos pagrindu pasirinktų operacijų;
- d) ataskaitos apie HPA ir LASER (Nyderlandai) nepateikė reikiamos informacijos apie imčių sudarymą ir klaidų tvarkymą.

⁽¹⁶⁾ Pavyzdžiui, patvirtinimo funkcijos ir (ar) techninės tarnybos įgaliojimų perdavimas; vidaus audito tarnybos adekvatumas.

⁽¹⁷⁾ Šiems tikslams yra nustatyta 1 % populiacijos, iš kurios daroma imtis, reikšmingumo riba.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.58. Audito Rūmai savo ruožtu nustatė:

- a) kad ataskaita apie Liuksemburgą turėjo tuos pačius trūkumus, kaip ir ataskaitos apie HPA ir LASER;
- b) kad devynių Ispanijos mokėjimo agentūrų ataskaitose buvo pateikta nepakankama informacija. Tačiau Komisija gavo papildomą informaciją, leidusią patvirtinti ataskaitas. Audito Rūmai vietoje peržiūrėjo dviejų susijusių tvirtinančių institucijų darbą. Viena iš jų buvo atlikusi išsamų ataskaitų auditą ir galėjo pateikti visą dokumentaciją apie atliktą darbą (Castilla-La Mancha). Kitoje agentūroje (Andalucía, didžiausia Ispanijos agentūra) padėtis buvo nepatenkinama. 2003 m. lapkričio mėn. tvirtinanti institucija sudarė audito sutartį, duodama sutarties vykdytojui labai trumpą laiką auditui atlikti. Darbui pagrįsti stigo audito įrodymų, o priežiūra buvo nepakankama. Atitikimo testai buvo atlikti per vėlai ir nereikšmingu lygmeniu.

Skolininkai

4.59. 4.113–4.121 punktai pateikia Audito Rūmų specialiosios ataskaitos apie BŽŪP neteisėtus mokėjimus ir skolas santrauką.

4.60. Bendra skolų vertė 2003 m. spalio 15 d. buvo 2,3 milijardo eurų (panašiai kaip ir ankstesniais metais). Keturios tvirtinančios institucijos pateikė ataskaitą apie skolininkus (žr. 4.54 punktą), o daugelis kitų paminėjo reikšmingus skolų valdymo, registravimo ir išieškojimo trūkumus (17-oje mokėjimo agentūrų).

4.61. Ataskaitos apie kelerias mokėjimo agentūrų rodo, jog tvirtinančių institucijų atliekamas darbas yra nepakankamas siekiant užtikrinti, kad visos skolos būtų tinkamai įregistruotos. Be to, Komisijos gairės ⁽¹⁸⁾ dėl skolų vertinimo reikalauja, kad tvirtinančios institucijos parengtų nuomonę apie skolų vertę, mokėjimo agentūroms, kurios veikiausiai nebus išieškotos. Keturios to nepadarė.

4.58.

(a) *The accounts for Luxembourg have been disjoined — due to lack of reporting on the measures taken in response to previous year's recommendations. The issues mentioned by the Court will also be taken into consideration before the final clearance decision for this Member State.*

(b) *Regarding the late appointment of the auditor by the certifying body in Andalucía, the Commission agrees that such decisions should be made in good time. It will insist (as has already been done in the past for other paying agencies) on the importance of early appointment of audit firms.*

As far as the limited level of compliance testing is concerned, the Commission makes its clearance proposal taking into consideration the whole work performed by the certifying body.

Finally, with regard to the questions of the limited audit evidence and supervision, the Commission will insist on the need to ensure that both aspects receive sufficient attention by certifying bodies (in particular when audit firms are appointed to perform all or part of the audit work).

4.60 and 4.61. *The Commission shares the view of the Court as regards the importance of this issue. It is aware of the difficulties of debt management in a number of paying agencies and also of the improvements introduced. This question has received particular attention since 1999 and will continue to be the subject of further review and action. Nevertheless, having taken all the available information into consideration, the Commission was able to propose clearance of the paying agencies' accounts, despite the existence of some difficulties. The Commission has always taken note of problems identified and will further insist on the necessity of clear opinions from certifying bodies on this subject.*

The Commission continues to closely supervise this issue, and four visits to Member States have been organised for the second half of 2004.

⁽¹⁸⁾ AGRI/24487/2000.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Komisijos sprendimas

4.62. Komisija išnagrinėjo ir įvertino visų mokėjimo agentūrų, išskyrus šešias, kurių dokumentai buvo nepilni arba pateikti pavėluotai ⁽¹⁹⁾, sąskaitas, pažymas ir ataskaitas. Siekdama išaiškinti galimus dvigubus mokėjimus, Komisija patikrino dalį individualių mokėjimų duomenų ⁽²⁰⁾.

4.63. 2004 m. balandžio 29 d., nepažeisdama reglamentu nustatyto termino, Komisija priėmė sprendimą dėl finansinių ataskaitų tvirtinimo ⁽²¹⁾.

4.64. Komisija pritarė 56-ių mokėjimo agentūrų ataskaitoms, kurios drauge atsako už 25,2 milijardų eurų sumą (57 % visos deklaruotos sumos). Tais atvejais, kai mokėjimo agentūrų ataskaitose buvo nustatomos kiekybinės klaidos, Komisija davė suprasti, kad ji darys atitinkamus finansinius pataisymus.

4.65. Komisija atidėjo sprendimą dėl 29-ių mokėjimo agentūrų ataskaitų, atstovaujančių 19 milijardų eurų sumą (43 % visos deklaruotos sumos). Atidėdama savo sprendimą dėl ataskaitų, Komisija pateikė šias, daugiau negu vienai mokėjimo agentūrai būdingas priežastis:

- a) tvirtinančių institucijų nesugebėjimas laikytis imties sudarymo gairių (taikytas pernelyg žemas patikimumo lygmuo/imtis buvo pernelyg maža) (15-a sąskaitų), arba
- b) tvirtinančios institucijos pateikė nepakankamai duomenų apie taikytus imties sudarymo metodus (2 ataskaitos) ⁽²²⁾.

4.66. Komisijai įprasta atidėti pritarimą tvirtinančių institucijų ataskaitoms, jei ji abejoja šių institucijų darbo adekvatumu. Į finansinį sprendimą dėl 2001 m. nepateko keturių mokėjimo agentūrų, o į finansinį sprendimą dėl 2002 m. – septyniolikos mokėjimo agentūrų ataskaitos.

4.67. Dar niekada praeityje Komisija nebuvo atidėjusi savo sprendimo tokiam dideliame mokėjimo agentūrų skaičiui, atstovaujančiam tokią didelę išlaidų dalį.

⁽¹⁹⁾ Švedija; NAWAD (Jungtinė Karalystė); Berlynas; Hamburgas, Niedersachsen, Bayern StMILF.

⁽²⁰⁾ Šio darbo rezultatai buvo neprieinami Audito Rūmams. Komisija paprašė tvirtinančių institucijų, kad jos savo 2004 m. darbo eigoje atkreiptų ypatingą dėmesį į dvigubų mokėjimų riziką.

⁽²¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos sprendimas 2004/451/EB, (OL L 155, 2004 4 30, p. 123).

⁽²²⁾ Audito Rūmai šį klausimą iškėlė specialioje ataskaitoje Nr. 22/2000 dėl reformuotos ataskaitų tvirtinimo procedūros įvertinimo.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.68. Neaišku, kuriame etape Komisija galės pritarti toms mokėjimo agentūrų ataskaitoms, kurios liko neįtrauktos į jos 2004 m. balandžio 29 d. sprendimą. Ankstesnė patirtis leidžia daryti prielaidą, kad bus atidėta ilgam – buvusios Graikijos mokėjimo agentūros 2000 m. ataskaitos nebuvo patvirtintos iki 2003 m., kai agentūra jau nebeegzistavo. Nė viena iš ataskaitų, įtrauktų į 2001 ir 2002 m. finansinius sprendimus, nebuvo patvirtinta iki 2004 m. balandžio mėn. Dešimties mokėjimo agentūrų ataskaitos ⁽²³⁾ liko nepatvirtintos per du iš trijų praėjusių metų.

4.69. Finansinių ataskaitų tvirtinimo sprendimo atidėjimas neturi jokių finansinių pasekmių susijusioms valstybėms narėms bei nedaro jokio išankstinio poveikio būsimiems sprendimams dėl išlaidų tinkamumo Bendrijos finansavimui taikyti. Nepaisant to, Komisija iki nustatyto termino negalėjo apsispręsti dėl mokėjimo agentūrų, apimančių 43 % išlaidų, ataskaitų, deklaruotų už 2003 m.

Sprendimai dėl atitikties, priimti 2003 m.

4.70. 2003 m. Komisija priėmė tris atitikties sprendimus, susijusius su išlaidomis, deklaruotomis nuo 1996 iki 2002 m. ⁽²⁴⁾, atsisakydama finansuoti 377 milijonus eurų, iš kurių Audito Rūmai patikrino 366 milijonus eurų ir siekė nustatyti, ar pataisymai buvo:

- a) adekvatūs ir gerai pagrįsti;
- b) padaryti tinkamu laiku.

Pataisymų adekvatumas

4.71. Audito Rūmai padarė išvadą, kad dėl 308 milijonų eurų išbrauktų išlaidų Komisijos procedūros buvo gerai pagrįstos, o nepripažintos sumos atitiko Komisijos įprastinę nustatyto dydžio taisymų skalę ⁽²⁵⁾.

⁽²³⁾ Baden-Württemberg, Bayern Umwelt, OPEKEPE, SDE, OFIVAL, ONIC, ONIFLHOR, FIRS, ONIVINS ir NAWAD.

⁽²⁴⁾ 2003 m. vasario 14 d. Komisijos sprendimas 2003/102/EB, (OL L 42, 2003 2 15, p. 47), 2003 m. gegužės 15 d. Komisijos sprendimas 2003/364/EB, (OL L 124, 2003 5 20, p. 45) ir 2003 m. liepos 22 d. Komisijos sprendimas 2003/536/EB, (OL L 184, 2003 7 23, p. 42).

⁽²⁵⁾ Nustatyto dydžio pataisymai yra taikomi taip: 2 %, kai pagrindinė kontrolė yra patenkinama, tačiau antrinė kontrolė – iš dalies arba visiškai neefektyvi; 5 %, kai pagrindinė kontrolė atliekama, tačiau nesilaikoma reglamentų numatyto skaičiaus, dažnio ar griežtumo; dėl to kyla didelė rizika prarasti fondo lėšas; 10 %, kuomet neveikia vienas ar daugiau pagrindinių kontrolės elementų, todėl neįmanoma apibrėžti prašymo tinkamumo arba tvarkingumo – dėl to kyla itin didelė rizika fondo lėšoms prarasti.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.72. Kitais atvejais Audito Rūmai laikėsi nuomonės, kad Komisija turėjo griežčiau taikyti savo pačios taisykles (taip padidinant nepripažintą sumą 65 milijonais eurų):

- a) alyvuogių aliejus Italijoje – 13 milijonų eurų pataisymas. Komisija taikė 2 % nustatyto dydžio pataisymą išlaidoms, padarytoms 2000 m., taip iš esmės susiedama su 1998–1999 prekybos metais. Pataisymas padarytas daugiausia dėl gamyklose patikrų metu nustatytų rimtų trūkumų ir kruopštumo stygiaus, atliekant ir toliau tęsiant pagaminto alyvuogių aliejaus kiekio suderinamumo patikras. Be to, tuomet, kai buvo patirtos išlaidos, dar buvo nebaigta ir neveikė geografinė informacinė sistema (GIS); taip pat minimalus numatytų alternatyvių patikrų ⁽²⁶⁾ skaičius 1998–1999 prekybos metais nebuvo atliktas. Šias patikras Komisija priskyrė pagrindinės kontrolės klasei. 5 % pataisymo norma būtų atitikusi Komisijos nustatyto dydžio pataisymų skalę;
- b) alyvuogių aliejus Graikijoje – 45,1 milijonų eurų pataisymas. Nuo 1994 m. Komisija taikė 5 % pataisymą dėl to, kad buvo neįgyvendintas alyvuogių aliejaus registras, o kompiuterizuota duomenų bazė buvo nepakankama. Nuo 1998–1999 m. valstybės narės turėjo penkerius metus GIS įgyvendinti, kuri turėtų pakeisti alyvuogių aliejaus registrą ir duomenų bazę. Pastangų įgyventi GIS stoką Komisija savaimė laiko trūkumu ir mano, kad padaryti patobulinimai nekompensuoja GIS neturėjimo. Taigi ir toliau buvo taikoma vienoda 5 % norma išlaidoms, įvykdytoms 2000 m., susijusioms iš esmės su 1998–1999 prekybos metais. Šios patikros – tai pagrindinė kontrolė, ir jeigu jos yra nevykdomos, 10 % pataisymas atitiktų Komisijos normalią nustatyto dydžio pataisymų skalę.

4.72. *In assessing the financial corrections the Commission has to consider what alternative forms of check would reduce the risk to the EAGGF. Its decision must therefore be deemed to be in line with the rules and protocols.*

The Commission considers that it has fully and correctly applied its guidelines on fixing the levels of financial corrections, and must stress also its legal obligation to accurately assess the real risk to the Fund. The Commission maintains that the rates of financial correction imposed in the concerned cases were justified.

(a) *In the 1998/99 marketing year Italy introduced alternative forms of check that reduced the risk to the EAGGF. This led the Commission to propose a correction rate of 2 % despite the existence of failings in key controls. In particular Italy had an olive cultivation register and in 1998/99 made many on-the-spot checks in connection with creation of the olive cultivation GIS. These checks resulted in significant penalties on growers whose crop declarations showed discrepancies.*

(b) *Under the olive oil production aid scheme there are two key interdependent controls, on mills and on trees.*

It is true that Greece had neither an olive cultivation register, operational computerised files or an olive cultivation GIS (compulsory from 1998/99), but she did make the alternative checks specified in the rules for cases where there was no GIS and imposed penalties when incorrect declarations were found. There were also checks on mills and on abnormally high yields.

These factors led the Commission to maintain a 5 % correction rate for the marketing years in question.

⁽²⁶⁾ Komisijos reglamento (EB) Nr. 2366/98 28 str. 2 d. 3 p. (OL L 293, 1998 10 31, p. 50) numato, kad alternatyvios patikros privalomos tol, kol bus baigta ir ims veikti GIS.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

24-ių mėnesių taisyklė

4.73. Komisijos galimybė atsisakyti finansuoti deklaruotas išlaidas yra apribota išlaidomis, kurios patirtos per 24 mėnesius iki tos dienos, kuomet Komisija apie savo tyrimo gautus duomenis pranešė valstybėms narėms. ⁽²⁷⁾ Taigi tyrimo metu nustatytas trūkumas, apimantis trejų metų laikotarpį, gali būti taisomas apimant dvejų metų deklaruotas išlaidas. Komisijos 2002 m. pateiktą pasiūlymą padidinti laikotarpį iki 36 mėnesių, kuriam pritarė Audito Rūmai, atmetė Taryba ⁽²⁸⁾.

Pataisymams skirtas laikas

4.74. Ataskaitų tvirtinimo procedūros dėl pataisymų, padarytų 2003 m. sprendimuose, vidutiniškai truko daugiau nei pustrėčių metų (900 dienų), skaičiuojant nuo misijos valstybėse narėse dienos iki pataisymo įtraukimo į sprendimą. Taigi palyginus su 2002 m., kuomet procedūra truko trejus metus (1 100 dienų), jos vidutinė trukmė sutrumpėjo. Tačiau vidutinė procedūros trukmė, skaičiuojant nuo misijos dienos iki baigiamojo laiško, kuriuo pranešama apie pataisymą, vis dar gerokai viršija vidaus standartus, nustatytus Komisijos tarnyboms.

4.74. *The Commission acknowledges that in some cases delays in the progress of accounts clearance persist. But, as the Court finds from year to year, major efforts have been made to reduce the average duration of the procedure. These will be continued.*

Ataskaitų tvirtinimo sprendimai pastaraisiais metais

4.75. Ataskaitų tvirtinimas trunka daugelį metų (žr. 4.52 ir 4.70 punktus). **4.6 lentelė** rodo Komisijos ataskaitų tvirtinimo sprendimus, priimtus 1991 m. ir vėlesniais metais. Po 1997 m. nebuvo priimtas nė vienas ataskaitų tvirtinimo sprendimas. Visi pataisymai išreiškia Komisijos nuomonę apie patikrintas biudžeto eilutes ir valstybes nares, jog išlaidų našta, kuri susidaro dėl valstybių narių sistemų trūkumų valdyti ir kontroliuoti išlaidas, neturėtų tekti Bendrijos biudžetui.

4.75. *In June 2004 only nine procedures remain open (three predating 1 January 2000) out of a total of 482 initiated between 1997 and the end of 2000.*

The Commission has applied itself to reducing the backlog and the oldest cases still open were given particular attention when the 2004 work programme for auditing agricultural expenditure was drawn up.

4.76. **4.6 ir 4.7 diagramos** pateikia pataisymų pasiskirstymą Komisijos priimtuose sprendimuose 1999–2003 m. laikotarpiu ⁽²⁹⁾ pagal valstybes nares ir rinkos sektorius. Šie sprendimai yra susiję su Bendrijos biudžeto 1996–2002 metų išlaidų eilutėmis.

⁽²⁷⁾ 1995 m. liepos 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1663/95, 8 str. (OL L 158, 1995 7 8, p. 6).

⁽²⁸⁾ Tarybos reglamento siūlymas, keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1258/1999 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo COM/2002/0293 galutinis.

⁽²⁹⁾ Vadovaudamasi peržiūrėta ataskaitų tvirtinimo procedūra, įvesta 1996 m., Komisija 1999 m. pirmą kartą priėmė sprendimus dėl atitikties.

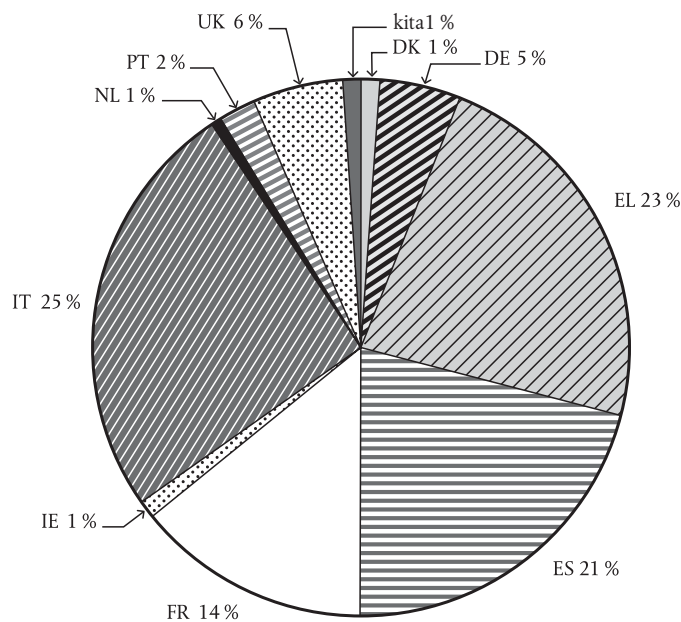
4.6 lentelė – Pataisymai 1991–2003 biudžetinių metų finansinių ataskaitų tvirtinimo sprendimuose

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Deklaruotos išlaidos	31 255,9	30 480,2	34 008,0	33 592,8	35 654,4	39 062,5	40 884,3	38 857,4	40 726,2	40 410,6	41 593,8	42 710,8	43 988,4
Viša pataisymų suma	- 1 504,1	- 788,2	- 737,0	- 307,8	- 572,9	- 790,1	- 481,4	- 328,3	- 248,4	- 305,0	- 132,7	- 0,2	0,0
iš kurios:													
a) nepaprastosios pieno rinkliavos	- 979,2	- 419,7	- 248	0,0	- 15,1	- 215	- 110,2	0	0	0	0	0	0
b) pataisymai	- 524,9	- 368,5	- 489,0	- 307,8	- 557,8	- 575,1	- 371,2	- 328,3	- 248,4	- 305,0	- 132,7	- 0,2	0,0
Pataisymai kaip procentas nuo deklaruočių išlaidų	1,7 %	1,2 %	1,4 %	0,9 %	1,6 %	1,5 %	0,9 %	0,8 %	0,6 %	0,8 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %

NB: 1998 m., 1999 m., 2000 m., 2001 m., 2002 m. ir 2003 m. tvirtinimo procedūra dar nebaigta.

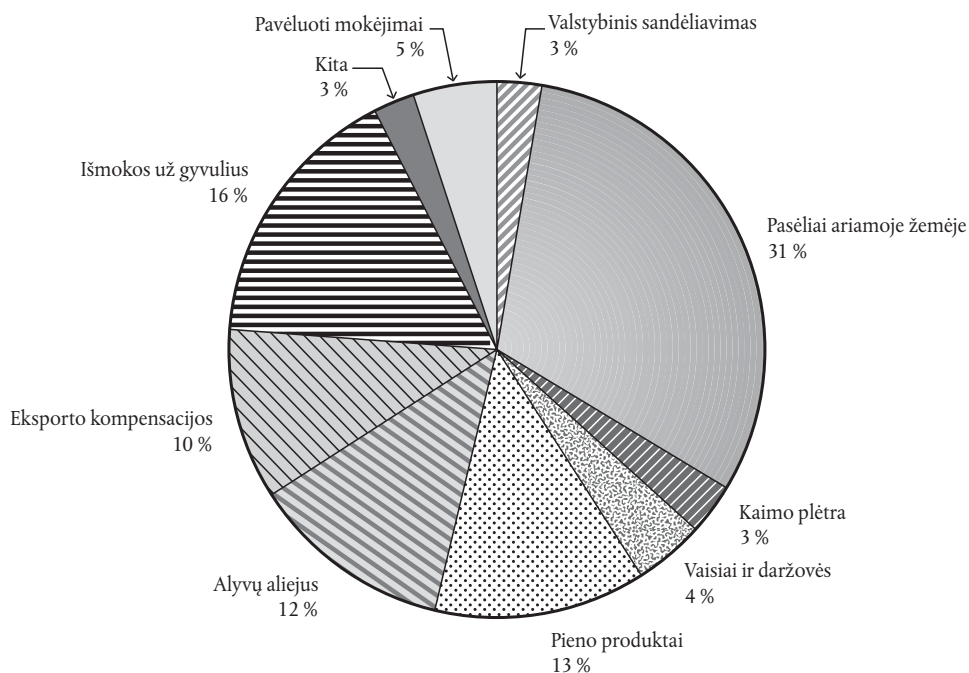
Šaltinis: Komisijos „atitikties“ sprendimai patikslinti, atsižvelgiant į pataisymus, panaikintus vykdant Europos Teisingumo Teismo sprendimus.

4.6 diagrama – Pataisymai sprendimuose dėl atitikties (1999–2003 m.) pagal šalis nares

Šaltinis: Komisijos sprendimai dėl „atitikties“, priimti nuo 1999 iki 2003 m.

4.7 diagrama – Pataisymai sprendimuose dėl atitikties (1999–2003 m.) pagal rinkas

Šaltinis: Komisijos sprendimai dėl „atitikties“, priimti nuo 1999 iki 2003 m.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

*Audito Rūmų išvados***Sprendimas dėl finansinių ataskaitų tvirtinimo**

4.77. Nepaisant individualių problemų, išvardintų 4.54–4.57 punktuose, mokėjimo agentūrų ataskaitų tvirtinimas vyko patenkinamai.

4.78. Tačiau dar būtų galima, kad:

- a) Komisija vietoje cikliška vertintų darbą, kurį atlieka tvirtinančios institucijos (žr. 4.58 punktą);
- b) tvirtinančios institucijos griežčiau laikytųsi Komisijos gairių dėl BŽŪP skolų tvarkymo (žr. 4.59–4.61 punktus).

4.79. Nerimauti verčia tai, kad vis dar nepriimtas sprendimas dėl finansinių ataskaitų tvirtinimo dėl 2003 m. deklaruotų 43 % išlaidų bei dėl 21 mokėjimo agentūrų ataskaitų už 2001 arba 2002 m. (žr. 4.65 ir 4.68 punktus).

4.78.

- (a) *Specific on the spot reviews of the certifying bodies' activity will be considered, after examining all the priorities for the auditors of the Commission.*
- (b) *The Commission will insist on the importance of proper reporting on debtors and increase the attention paid to this subject for the next accounts clearance decision.*

4.79. *It should be emphasised that the disjunction of accounts does not cause any financial consequences for the Member States concerned, nor does it prejudice any exclusion of expenditure of Community financing.*

The postponement of the clearance allows the Member States to provide additional information and in some cases to perform certain tasks requested by the guidelines which were not finalised by the regulatory deadline of 30 April. Once these matters are addressed by the Member States the Commission should be in a position to clear the disjoined accounts.

The Commission continues to make efforts to clear the backlog of cases from the 2001 and 2002 exercises. It expects to clear the accounts for the four paying agencies disjoined for 2001, plus more than half of the paying agencies disjoined for 2002.

Sprendimai dėl atitikties

4.80. Daugiausia pataisymų, padarytų 2003 m., buvo apskaičiuota, vadovaujantis įprastine Komisijos nustatyto dydžio pataisymų skale (žr. 4.71 punktą). Dviem atvejais galėjo būti pritaikyta didesnė pataisymo norma (žr. 4.72 punktą).

4.80. *The Commission maintains that the rates of financial correction imposed in the following cases were justified.*

ANKSTESNIŲ PASTABŲ APŽVALGA

Eksporto kompensacijos – paskirties vieta ir pateikimas į rinką

4.81. Eksporto kompensacijos – tai subsidijos, mokamos už žemės ūkio produktų eksportą, siekiant eksportuotojams kompensuoti skirtumą tarp ES ir pasaulinėje rinkoje vyraujančių žemesnių kainų. Tarifai už tą patį produktą gali skirtis priklausomai nuo paskirties vietos.

4.81. *The significance of export refunds as a policy instrument has steadily decreased due to the successive reforms of the Common Agricultural Policy designed to make Community produce more competitive by bringing EU prices closer to world market prices. 10 years ago expenditure on export refunds exceeded 10 billion euro; in 2003 it was down to 3,7 billion euro. This trend is expected to continue with the latest CAP reforms of 2003 and 2004.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.82. Savo specialiojoje ataskaitoje Nr. 7/2001 ⁽³⁰⁾ Audito Rūmai pripažino, kad reikėtų vienam produktui taikyti vieną kompensacijos tarifą, neatsižvelgiant į paskirties vietą, tačiau to nebuvo galima padaryti nedelsiant. Todėl Audito Rūmai tokių operacijų finansinei kontrolei supaprastinti ir pagerinti pateikė šias rekomendacijas:

- a) atvykimo dokumentų nereikėtų reikalauti kiekvienu atveju, o tik tuomet, kai kyla abejonių arba paskirties vieta yra aukštos rizikos;
- b) pervežimo dokumentus ir prekybines sąskaitas BŽŪP mokėjimo agentūroms reikėtų pateikti visų prašymų, viršijančių *de minimis* limitą atveju ⁽³¹⁾;
- c) reikėtų intensyviai *a posteriori* patikras, kurios leistų įsitikinti, kad prekės iš tikrųjų išleistos į numatytą rinką (o nebuvo eksportuotos kur nors kitur); operacijų, atrinktų *a posteriori* patikroms atveju, reikėtų tikrinti gabenimo bei konteinerių judėjimo duomenų bazes ⁽³²⁾.

4.83. Audito Rūmai taip pat pateikė keletą išsamių rekomendacijų, skirtų finansinės kontrolės priemonėms gerinti, kurios turėtų būti taikomos, jeigu ir toliau bus laikomasi reikalavimo sistemingai pateikti atvykimo dokumentus.

4.84. Taryba ir Parlamentas pritarė Audito Rūmų rekomendacijoms dėl pokyčių ⁽³³⁾. Ypač Parlamentas pakvietė Komisiją iš esmės pasistengti supaprastinti teisės bazę bei procedūras, siekiant didesnio skaidrumo, prieš palaipsniui nutraukiant eksporto kompensacijų schemą.

4.85. Komisija nesiėmė veiksmų schemai pagal 4.82 punkto rekomendacijas supaprastinti.

4.82 and 4.85. *The Commission has reacted appropriately to remedy the weaknesses identified in the special report. An action plan was defined and has been implemented. The Commission believes that with the measures taken, the management of the risks involved has significantly improved.*

- (a) *Relaxing the requirements for proof of arrival could generate a potential risk for the Community budget through a loss of control over exports to countries for which an export refund is not fixed. It would also expose the Commission to fundamental criticism of the way the EU monitors and controls its subsidised trade with third countries, particularly taking into consideration its international undertakings to refrain from granting export refunds for specific markets.*
- (b) *The Commission considers that generally speaking customs import declarations issued by official state authorities give greater assurance that goods have been imported in the third country for which the refund is paid than transport documents and commercial invoices issued by private operators. However, the Commission has decided to double the *de minimis* limit by which payment claims involving small amounts of refunds can be exempted from production of proof of import, but to maintain this requirement for differentiated export refunds above this limit.*
- (c) *Given the decision to continue to require proof of import for differentiated export refunds, there is no need for a posteriori checks that products had been placed on the market intended to be intensified. Nevertheless, the Commission has encouraged Member State authorities to use the data held by transport companies as an additional element of check on the arrival of goods at their destination.*

4.85. *See reply to paragraph 4.82.*

⁽³⁰⁾ OL C 314, 2001 11 8.

⁽³¹⁾ Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/1999 17 str.

⁽³²⁾ Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 4045/89.

⁽³³⁾ 2002 m. vasario 18 d. 2410 Europos Sąjungos Tarybos sesija, ir 2002 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento sprendimas dėl ES 2000 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo (Komisija) (OL L 158, 2002 6 17).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.86. Kita vertus, Komisija teigiamai reagavo į daugelį detalesnių Audito Rūmo pastabų ir rekomendacijų:

- a) buvo sustiprintos priežiūros bendrovių patvirtinimo procedūros;
- b) veikia nuostata dėl sankcijų priežiūros bendrovėms, išdavusioms neteisingas ar suklastotas pažymas;
- c) buvo įvestos taisyklės, reguliuojančios valstybių narių ambasadų vykdomą išskrovimo pažymų išdavimą;
- d) *de minimis* limitas, taikomas tikrinant prekes, už kurias mokamos eksporto kompensacijos, buvo padidintas du kartus;
- e) imtasi priemonių užkertant kelią pieno produktų judėjimui ratu tarp ES ir Baltijos valstybių – tuo tikslu buvo panaikintos eksporto kompensacijos už pieno produktus, gabenamus į šias valstybes;
- f) 2001 m. buvo įvesta procedūra ⁽³⁴⁾ informacijos mainams panaudojant tiesioginį ryšį su Rusijos muitine dėl suklastotų importo deklaracijų (nors ją taiko ne visos valstybės narės);
- g) buvo padaryti kai kurie patobulinimai galvijų eksporto srityje: dabar didesnis kompensacijos tarifas už jaunesnius negu 30 mėn. amžiaus gyvulius mokėtinas tik tuomet, jeigu tai reprodukcijai skirti grynaveisliai gyvuliai ⁽³⁵⁾ ⁽³⁶⁾;
- h) Komisijos ataskaitų tvirtinimo skyrius išnagrinėjo 2001 ir 2002 m. atvykimo dokumentų sistemą ir ėmėsi priemonių, leidžiančių atlikti finansinius pataisymus kai kuriose valstybėse narėse.

4.87. Tačiau dėl kitų Audito Rūmų iškeltų detalizuotų klausimų Komisija:

- a) neprišė atsakomybės už priežiūros bendrovių patvirtinimą;

4.87. *Having examined the recommendations of the Court the Commission decided not to follow the recommendation suggested by the Court in point (a) whereas actions have been taken in relation to points (b) and (c).*

- (a) *Within the framework of shared management the responsibility for approval of supervisory companies lies within the Member States and the Commission has no intention to take it over. Member States are closer to events on the ground and are in a better position for managing the conditions for the approval and control of supervisory companies.*

However, following the Court recommendation, procedures for approval of supervisory companies have been reinforced (see Commission Regulation (EC) No 1253/2002 OJ L 183, 12.7.2002, p. 12)).

⁽³⁴⁾ 2000 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2584/2000, su pakeitimais, padarytais 2003 m. sausio 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 44/2003.

⁽³⁵⁾ Tačiau kompensacijos vis dar skaičiuojamos pagal svorį, kas yra pagrįsta skerdžiamiems gyvuliams, o ne už galvas, kas taikytina reprodukcijai skirtiems gyvuliams.

⁽³⁶⁾ Komisijos reglamentais (EB) Nr. 118/2003: preambulė, 4 d.: „... Gyvų gyvulių, skirtų reprodukcijai, atveju, siekiant išvengti bet kokio piktnaudžiavimo, eksporto kompensacijos už reprodukcijai skirtus grynaveislius gyvulius turėtų būti skiriamos ne senesnėmis kaip 30 mėn. telyčiomis ir karvėmis.“

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

b) dar nepateikė valstybės narėms tipinio atvykimo dokumento pavyzdžio (muitinės dokumento ir spaudo, naudojamo įvairiose valstybėse, kurios nepriklauso ES);

c) galėjo efektyviau panaudoti išorės audito firmas, tikrinusias diferencijuotą eksporto kompensacijų sistemą.

4.88. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) toliau vykdė kai kurių Audito Rūmų įvardintų atvejų priežiūrą, tačiau nesiėmė ar nebaigė veiksmų dėl daugelio kitų atvejų, susijusių su neteisėtu eksportu į Iraką, trūkumų tiekiant galvijus Libanui, pieno produktų judėjimo ratu tarp ES ir Baltijos valstybių, sūrio eksporto nukreipimo iš JAV į Kanadą ir Šiaurės Korėjai tiekiamo feta sūrio, kurio tinkamumo vartoti terminas jau seniai buvo pasibaigęs.

4.89. Taigi tik iš dalies atsižvelgta į Audito Rūmų rekomendacijas (ir Tarybos bei Parlamento išvadas). Nuo paskirties vietos priklausanti eksporto kompensacijos ir toliau sudaro žymią dalį (45 %) išlaidų eksporto kompensacijoms (t.y. 1 882 milijonų eurų 2003 m.).

Alyvuogių aliejų paramos schema

4.90. 2000 m. liepos mėn. Audito Rūmai paskelbė specialiąją ataskaitą⁽³⁷⁾ apie savo atlikto alyvuogių aliejaus paramos audito rezultatus. Auditas labiausiai domėjosi, kaip Komisija valdo schemą ir kaip veikia valstybių narių kontrolė – siekiant įvertinti jų indėlį įgyvendinant pagrindinius schemos tikslus. 2004 m. balandžio 29 d. Taryba patvirtino alyvuogių aliejaus BRO reformą, kuri įsigalios nuo 2005 m. lapkričio 1 d.⁽³⁸⁾

(b) The verification of the validity of proofs which are furnished by exporters in the payment application for differentiated refunds is the responsibility of Member States' paying agencies. However, the Commission launched a tendering procedure, but this proved to be unsuccessful and had to be relaunched. Bearing in mind the time needed for the tender's procedure and completion of the study, the results will not be available until the end of 2005. Meanwhile, in order to ensure a better coordination between paying agencies, Member States have been asked to exchange copies of the customs import documents, customs stamps and customs codes (entry for home use, entry for warehousing, entry for inward processing, etc.) that are available in their paying agencies concerning various third countries included in the study.

(c) The Commission contracted for the first time external audit firms for this task in 2001. With hindsight some aspects might have been perfectible and experience has already been, and will continue to be, taken into account in possible future engagements of external auditors.

4.88. The case 'diversion of cheese from USA to Canada' will be finalised shortly. Follow-up actions for all mentioned cases are still ongoing.

4.89. As the Court recognises in paragraph 4.87, the Commission has responded positively to many of the Court's more detailed observations and recommendations. For the recommendations not accepted, due explanation is given in the reply to paragraphs 4.83, 4.86 and 4.88.

The Commission has reacted where appropriate to remedy the weaknesses identified in the Court's special report. An action plan was defined and has been implemented. The Commission believes that with the measures taken, the management of the risks involved has significantly improved.

⁽³⁷⁾ Specialioji ataskaita Nr. 11/2000 apie alyvuogių aliejaus paramos schemą (OL C 215, 2000 7 27).

⁽³⁸⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 865/2004 (OL L 161, 2004 4 30, p. 97).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.91. Savo specialiojoje ataskaitoje Audito Rūmai atkreipė ypatingą dėmesį, į tai, kad:

- a) Komisijos valdymo bei kontrolės sistema nepakankamai efektyvi ir patikima;
- b) nustatyti BRO tikslai yra nepakankamai aiškūs;
- c) valstybėse narėse kuriant bei įgyvendinant alyvmedžių auginimo geografinę informacinę sistemą (GIS) ⁽³⁹⁾, Komisija neturėtų leisti, kad vėl pasikartotų delsimai, pasireiškę kuriant pradinį alyvuogių auginimo registrą;
- d) bet kuri reforma turėtų išlaikyti gero finansų valdymo principą, nustatytą finansiniame reglamente, todėl BRO tikslus reikėtų patikslinti taip, kad būtų galima matuoti pažangą jų link;
- e) mokėjimai už medžių skaičių, o ne už produkcijos kiekį sukeltų mažiau kontrolės problemų, tačiau pareikalautų toliau stiprinti alyvmedžių auginimo GIS.

4.92. Taryba ir Parlamentas ⁽⁴⁰⁾ pritarė Audito Rūmų rekomendacijai dėl būtinumo įdiegti sistemą, užtikrinančią pakankamą ir patikimą valdymą ir kontrolę, panaudojant efektyvią alyvmedžių auginimo GIS ir alyvuogių aliejaus duomenų integravimą į IAKS sistemą. Kadangi 1998 m. reforma panaikino suvartojimo pagalbą, o eksporto kompensacijos nėra reikšmingos, tolesnė Audito Rūmų priežiūra daugiausia bus nukreipta į paramą gamybai, skiriamą alyvuogių aliejaus gamintojams.

4.93. Audito Rūmai pažymi, kad laikotarpiu iki 2004 m. reformos Komisija jau sprendė nemažai klausimų, susijusių su pastebima alyvuogių aliejaus perprodukcija ir jo gamybos konkurencingumu. Nepaisant to, kad Komisija kasmet kvietė valstybes nares spartinti savo procedūras, išlieka dideli skirtumai tarp baudų, kurias rekomendavo alyvuogių aliejaus kontrolės agentūros, ir kurias iš tikrųjų paskyrė valstybės narės, skaičiaus.

4.93. *The Commission closely monitors the quality of the Member States' monitoring of the work of the inspection bodies. Any inadequacies found are taken into account in the accounts clearance procedures for the olive oil production aid.*

⁽³⁹⁾ Atsižvelgiant į Tarybos reglamento (EB) Nr. 1638/98 2 str. nuostatas, „Alyvmedžių auginimo GIS“ turėtų būti sukurta panaudojant alyvmedžių auginimo registro duomenis, o geografiškai informacija turi būti išdėstyta panaudojant kompiuterizuotas aeronuotraukas.

⁽⁴⁰⁾ Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 11/2000 apie alyvuogių aliejaus paramos schemas kartu su Komisijos atsakymais (CD5-0009/2001 – 2001/2001/COS).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

4.94. 2004 m. reforma, nustatydamą aiškesnius tikslus ir pakeisdama išmokas už kiekį į pagalbą „už plotus“, panaikino keletą priemonių, kuriose Audito Rūmai buvo nustatę trūkumų; buvo panaikintos tos priemonės, kurios susijusios su kontrole valstybėse narėse bei įpareigojimu apytikriai numatyti produkcijos derlių bei paramos atsiejimą nuo gamybos. Tačiau Komisija neįvertino reformos tikslų kiekybiškai kaip numato finansinis reglamentas. Tai trukdo matuoti pažangą jų įgyvendinimo link.

4.95. Pagal naują Tarybos reglamentą parama bus teikiama už alyvmedžiais apšodintą plotą, o minimali paramos suma sudarys 60 % skiriamų vienai mokėjimo schemai. Ši paramos dalis nebus susijusi nei su alyvuogių aliejaus gamyba, nei su alyvmedžių skaičiumi. Kiti 40 % bus susieti su alyvmedžių skaičiumi. Tačiau kol nebus baigta alyvmedžių auginimo GIS, šios 40 % paramos dalies, dabar taip pat siejamos su alyvmedžių skaičiumi, valdymas bei kontrolė ir toliau priklausys nuo nepakankamai patikimų statistinių duomenų. Duomenų stoką ir Komisijos statistinės informacijos nepatikimumą taip pat patvirtino Komisijos prašymu atliktas išorinis įvertinimas, turėjęs įvertinti pagrindinės rinkos organizacijos priemonių poveikį alyvuogių aliejaus sektoriui ⁽⁴¹⁾.

4.96. Priešingai Audito Rūmų rekomendacijai, Komisija pasiūlė Tarybai ⁽⁴²⁾ atidėti alyvmedžių auginimo GIS užbaigimą dviem metams, t.y. iki 2003 m. spalio 1 d. Faktas, kad tai nebuvo užbaigta laiku, turės neigiamą poveikį reformos įgyvendinimui.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.94. *The reform of the olive oil sector is part of the reform of the common agricultural policy started in 2003 and aims at achieving the same objectives, which were presented in the explanatory memorandum of the proposal for a long term policy perspective for sustainable agriculture (COM(2003) 23 final, 21 January 2003), namely:*

- *to enhance the competitiveness of the EU agriculture,*
- *to promote a more market oriented, sustainable agriculture,*
- *to provide a better balance of support and strengthen rural development.*

The achievement of the objectives is assessed by the Commission as part of the ongoing management and monitoring of the implementation of the CMO. Council Regulation (EC) No 864/2004 foresees that the Commission shall, before 31 December 2009, provide the Council with a report on the situation among others of this sector, accompanied, if appropriate, by proposals for amendments.

4.95. *The remaining funds (up to a maximum of 40 %) would be retained by Member States for the granting of aid confined to olive groves already registered in a GIS. Producer Member States have informed the Commission as regards completion at various stages of the GIS. According to legislation in force, the GIS shall be fully operational for the payment of the aid from the marketing year 2003/04 onwards (advance payment fixed in September 2004, final payment to be fixed in June 2005) — see also reply to 4.97.*

The purpose of this aid is to contribute to the maintenance of olive groves of environmental or social value. It will be granted per hectare of olive grove, whether or not in production. For the granting of this aid variations in the number of trees registered on 1 January 2005 in the olive groves should not exceed 10 %.

4.96. *The proposal to delay in the completion of the olive cultivation GIS was motivated by the limited progress achieved in 2001 by the Member States in the execution of the GIS and the aim of obtaining a reliable and trustworthy tool for the management of the sector. In cases where the GIS had not been completed, Member States were required to carry out reinforced on the spot controls (Regulation (CE) No 2366/98).*

The proposal was accompanied by additional provisions stipulating that from November 1st 2003, olive trees and corresponding areas not attested by a GIS or olive oil produced therefrom are not eligible for aid to be paid to olive producers. According to the information provided by the producer Member States to the Commission, the GIS is largely operational to check the aid payments for the marketing year 2003/04, and its role in the practical implementation of the reform will be verified in due course in the framework of the clearance of accounts procedure.

⁽⁴¹⁾ 2002 m. gruodžio mėn. ataskaita Komisijai „Evaluation des impacts des principales mesures de l’OCM dans le secteur de l’huile d’olive“. ADE s.a., Briuselis.

⁽⁴²⁾ Komisijos siūlymas dėl Tarybos reglamento, keičiantis reglamentą Nr. 136/66/EEB ir (EB) Nr. 1638/98, prailginantis alyvuogių aliejaus paramos schemas ir kokybės strategijos galiojimo laikotarpį (OL C 213 E, 2001 7 31, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

4.97. Vykdydama ataskaitų tvirtinimo procedūrą, Komisija atsižvelgė į valstybių narių nesėkmę, siekiant suderinti BRO nuostatas dėl alyvuogių aliejaus registro ir kompiuterizuotų rinkmenų. Tačiau Audito Rūmai ir šioje, ir 2002 m. metinėje ataskaitoje ⁽⁴³⁾ kvietė Komisiją griežčiau taikyti savo pačios taisykles dėl pataisymų alyvuogių aliejaus išlaidose (žr. 4.72 punktą ir 2002 m. metinės ataskaitos 4.61 punktą).

4.98. Atsižvelgdama į tai, kas pasakyta anksčiau, Komisija turėtų tuoju pat imtis veiksmų, kad išspręstų šiuos svarbius ir dar neišspręstus klausimus:

- a) nustatytų tinkamus ir išmatuojamus rodiklius, kurie leistų stebėti, kaip įgyvendinami reformos tikslai ir taip atitikti finansinio reglamento nuostatas dėl gero finansų valdymo ir pagerinti BRO valdymą;
- b) pareikalautų, kad valstybės narės baigtų tvarkyti darbui tinkamą ir patikimą alyvmedžių auginimo GIS, o jei to negalima pasiekti – pagal taikytinas taisykles padarytų atitinkamus finansinius pataisymus.

PAGRINDINĖS SPECIALIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

Komisijos atliktas ūkių pajamų įvertinimas

4.99. Kaip skelbia EB sutarties 33 straipsnio 1 dalis, vienas iš penkių Bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) uždavinių yra užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį, didinant žemės ūkyje dirbančių asmenų asmenines pajamas. Iš tiesų šis uždavinys yra svarbiausia BŽŪP gairė.

4.100. Komisija turi tris instrumentus ūkių pajamoms įvertinti: informacinį ūkių sąskaitybės tinklą (FADN), kuris leidžia apskaičiuoti ūkių pajamas suderintos apskaitos pagrindu, tačiau turi tą trūkumą, kad neužtikrina aukštos kokybės ir neleidžia palyginti rezultatų; ekonomines žemės ūkio sąskaitas (EAA), kurios teikia įvairios kokybės duomenis apie įvairias valstybes nares, ir šeimos ūkių sektoriaus pajamas (LAHS), atspindinčias nevienalyčius ir pasenusius duomenis.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.97. *The Commission maintains that the rates of financial correction imposed in the concerned cases were justified. See the reply to point 4.72. and the 2002 Annual Report.*

4.98.

(a) *The reform of the olive oil sector is part of the reform of the Common Agricultural Policy started in 2003 and therefore aims at achieving the same objectives. The Commission will monitor the achievement of these objectives.*

(b) *As of November 1 2003, olive trees and corresponding areas not attested by a GIS or olive oil produced therefrom are not eligible for an aid to be paid to olive producers.*

The Commission accepts the Court's recommendation and as in the past will continue to verify that checks are made correctly and uniformly.

4.100. *Improving the quality and especially the comparability of the statistical data from the FADN is a major concern of the departments responsible for these statistics and has been the subject of constant attention on the part of the Commission, the FADN Committee and the Member States. The latter have introduced a basic methodology designed to improve quality and harmonise the results from the FADN. It is true that the regional diversity of agriculture, in both socio-economic and structural terms, has meant the adoption of rules specific to some Member States. However, the impact of the methodological differences referred to by the Court is reduced as much as possible by the efforts made regarding sampling and weighting.*

The economic accounts for agriculture are continuously and closely monitored for accuracy and comparability by the Working Party 'Agricultural accounts and prices' and more specific controls such as the inventories. This is why the quality of the income statistics produced under the EAA has always been considered satisfactory. In addition, although the choice of sources of data is left to the Member States depending on the specific structure of their agricultural sector and their statistical system, this has little impact on the quality of the EAA data.

⁽⁴³⁾ Ataskaita apie iš biudžeto finansuojamas veiklas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.101. Europos bendrija niekada nėra apibrėžusi EB sutarties 33 straipsnyje vartojamų sąvokų „žemės ūkiu besiverčianti bendruomenė“, „deramas gyvenimo lygis“ ar „pajamos“. Taigi iki šiol nesama aiškių tinkamų kriterijų, kurie leistų išmatuoti šiuos dydžius.

4.102. Audito Rūmai nustatė, kad žemdirbių finansinei padėčiai pamatuoti reikalingų duomenų pobūdis ilgainiui keičiasi. Antai, jeigu įgyvendinant 1992 Mac Sharry reformą pakako kompensuoti pajamų nuostolius tiesioginėmis išmokomis, tai šiuo metu Komisija taip pat domisi ne žemės ūkio pajamų šaltiniais ir pajamų pasiskirstymu agrariniame sektoriuje. Šių dviejų klausimų ištyrimui reikalingi duomenys apie visas šeimos ūkių pajamas.

4.103. Pasitelkę ekspertą Audito rūmai pabandė išsiaiškinti įvairias EB sutarties 33 straipsnio sąvokas. Tyrimas parodė, kad neturint kitų duomenų, apytiksliai gyvenimo lygiui išreikšti gali būti naudojamas visiems šeimos ūkių nariams tenkančios visos gaunamos pajamos. Kita vertus, šeimos ūkio gyvenimo lygis nuo šiol negali būti vertinamas kaip deramas, jei bendros pajamos, tenkančios visiems šio ūkio šeimos nariams, nukrinta žemiau tam tikros ribos, lyginant su kitomis verslininkų šeimomis.

4.104. Audito Rūmai išnagrinėjo tris Komisijos agrarinės statistikos instrumentus jų „svarbos“ BŽŪP reikalavimams požiūriu. Visi šie instrumentai skirti vertinti žemės ūkio sektoriaus pajamas. Tačiau reikia pažymėti, kad FADN duomenis teikia tik apie vadinamųjų profesionalių ūkių pelną, neatsižvelgiant nei į ne žemės ūkio pajamas, nei į pajamas, kurias gauna kiti šeimos ūkio nariai. EŽŪS kaip svarbiausią rezultatą pateikia perviršį gaunamą iš visų žemės ūkio produktų atskaičius sąnaudas. Taigi šie du instrumentai tiesiogiai neteikia duomenų apie ūkių šeimų gyvenimo lygį. Tam tikslui buvo parengtas IAHS projektas, tačiau iki šiol jis nedavė jokių patikimų ir palyginamų rezultatų.

It is in fact not the harmonisation of data sources but the harmonisation of definitions and principles of data extraction which guarantees the harmonisation of the EAA data among Member States and contributes to their quality. Finally, studies have shown that the multiplicity of data sources makes accuracy indicators very difficult to establish and complex to interpret for such statistics as national accounts and accounts for agriculture.

The statistics on incomes of agricultural households do not benefit from the same degree of quality, homogeneity and updating as the FADN and the EAA. A taskforce to develop and improve these statistics was set up in 2003 in collaboration with the FAO, the OECD and UN/EEC.

4.101 and 4.102. *There are various different measures of income (inter alia, income by branch of activity and income of households at macroeconomic level, and income of holdings at microeconomic level). These have been extensively used and published by the Commission for the purposes of monitoring and analysing the levels of and changes in incomes in agriculture, as well as contributing to generating agricultural policy.*

4.104. *The statistical instruments represented by FADN and EAA have made it possible from their inception to monitor, evaluate and analyse changes in the income generated by agricultural activity, both across the agricultural sector as a whole and by farm specialisation. Moreover, since the most significant part of farm households' income comes from agricultural activity (and mainly commercial holdings), these statistics also make it possible to monitor and analyse changes in farm households' income in a relatively reliable way. In fact, this is in line with of Article 33 (a) and (b), which explicitly link the goal of ensuring a fair standard of living for the farming community to increases in income generated by agricultural activity.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.105. Apibendrinant galima teigti, kad Bendrijos statistiniai instrumentai šiuo metu neteikia pakankamos informacijos apie šeimos ūkių turimas pajamas, kuri leistų įvertinti žemės ūkiu besiverčiančių žmonių gyvenimo lygį. Todėl Komisija turėtų tiksliai nustatyti Bendrijos poreikius šioje srityje ir atitinkamai perorientuoti esamus statistinius instrumentus.

4.105. *Each of the statistical tools provides additional information in the decision-making process. Therefore, they should be seen as complementary parts in a very complex policy field.*

The statistics of the EAA and of the FADN have for many years provided very useful, reliable and relevant information on the incomes generated by agricultural activity. This information has proved very important for the monitoring, evaluation and design of the common agricultural policy. So far these figures on income from agriculture could be regarded as relatively reliable estimates of farm households' income to the extent that the latter draw the major part of their income from farming.

The socio-economic developments in the agricultural sector and recent changes in agricultural policy (in particular as regards rural development) may well require more detailed figures on farm income. Although reliable statistics on the income of agricultural households already exist in a considerable number of Member States, it would be worth making a study of the feasibility and cost of statistics that measure the standard of living of the farming population across all the Member States of the Union.

The financial situation and income levels of farming undertakings and in the agricultural sector generally will continue to be the subject of regular monitoring on the basis of FADN and EAA data, the harmonisation and consistency of which will need to be strengthened through increased collaboration among the various services concerned.

Komisijos priemonių ir išlaidų kovai su snukio ir nagų liga valdymas ir priežiūra ⁽⁴⁴⁾

4.106. Poreikis užbaigti vienos rinkos kūrimo procesą ir sudaryti palankias sąlygas gyvulių prekybai iš esmės pareikalavo iš Bendrijos nustatyti bendrą prevencijos ir kovos priemonių su snukio ir nagų liga politiką (SNL). Nuo 1992 m. Bendrija paskatino visose valstybėse narėse atsisakyti galvijų profilaktinės vakcinacijos nuo šios ligos ir, siekdama sustabdyti viruso patekimą ir jo plitimą Bendrijos teritorijoje, pasiūlė kompleksinę prevencijos ir kovos priemonių su snukio ir nagų liga sistemą. Epizootijos atveju, užkrėsti gyvuliai turėjo būti paskersti, skerdienu sunaikinta, pastatai ir įranga dezinfekuoti. Visus valstybių narių patirtus nuostolius turėjo iš dalies atlyginti EŽŪOGF Garantijų skyriuje įsteigtas nenumatytų atvejų veterinarijos srityje fondas.

4.106. *Directive 90/423/EEC, amending Directive 85/511/EEC on control measures for FMD, sets up a comprehensive system for the prevention, control and eradication of the disease.*

While banning prophylactic vaccination for technical and economic reasons, the Directive introduced contingency planning for FMD and a system of antigen reserves to cater for the possibility of emergency vaccination, and modified other animal health legislation in order to prevent the spread of the disease.

4.107. Po 2001 m. krizės valstybės narės paprašė 1 616 milijonų eurų kompensacijos iš nenumatytų atvejų veterinarijos fondo. Šios išlaidos ir epizootijos mastas buvo Audito rūmų atliekamo audito priežastis. Buvo siekiama trijų tikslų: įsitikinti, visų pirma, jog buvo tinkamai peržiūrėtas Komisijos ligų likvidavimo strategija paremtas tyrimo metodas, jog strategija buvo efektyviai įgyvendinta, ir jog valstybių narių nuostolių atlyginimo sistema,

⁽⁴⁴⁾ Specialioji ataskaita Nr. 8/2004 (rengiama spaudai).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

kompensuojant gyvulių augintojų išlaidas ir jų gyvulių skerdimo išlaidas, buvo adekvati, operatyvi ir nediskriminacinė. Įvertindama tai, jog ankstesnių epizootijos atvejų pamokos galėjo būti naudingos prevencijos ir kovos su snukio ir nagų liga strategijai, Audito rūmai išnagrinėjo Komisijos veiksmus prieš krizę, krizės metu ir po krizės.

4.108. Šioje ataskaitoje pabrėžiama, jog iki 2001 m. krizės Komisija neperžiūrėjo savo strategijos, neatkreipė dėmesio į rizikos faktorių kitimą.

4.108. *In 1990 the Commission defined the overall strategy of the Community as follows: 'Maintain the FMD- and infection-free status of the Community without practising prophylactic vaccination'.*

This strategy has since been supported by Member States, the European Parliament and the relevant industries. It is science-based, operates on established international standards and balances the risk of virus introduction with the technical and economical possibilities to react to the occurrence of the disease.

Furthermore, the Commission feels that, although this strategy is not formally updated, it incorporates enough regular scientific information to be operational ⁽¹⁾.

As far as an assessment of the Commission's action before the crisis is concerned, the report of the British National Audit Office on FMD notes under 9c: 'if contingency plans were not sufficient to deal with an outbreak on this scale, it is unrealistic to expect that any could have coped with all the problems and difficulties that arose or that the authorities could have forecast the unprecedented nature of the 2001 outbreak'.

Whilst at the time of FMD crisis in 2001 not all measures in preparation were ready for implementation, due credit or acknowledgement as regards the progress which has been achieved by the Commission since the establishment of the single market in 1993 is not given in the present report.

⁽¹⁾ *Following the outbreaks of FMD in Italy and Greece, to which the Court refers below, the Commission together with the Member States analysed in the Standing Veterinary Committee the epidemiological situation and the effects of the control measures applied; based on the output of working groups involving all Member States, a report was prepared in 1998 outlining the principles of a future FMD control policy. The Scientific Committee also prepared a report on emergency vaccination in 1999. Each year the Commission coordinates the position of Member States in the General Session of the OIE, including positions on the FMD chapter of the Animal Health Code. Member States, together with the Commission as observer, discuss biannually the FMD situation in the world and Europe within the framework of the European Commission for the Control of FMD at the FAO. Taking into account the experience of past crises Council Directive 2001/89/EC summarised the lessons to be learned from the classical swine fever epidemic in parts of the EC in 1996/97 and provided ample opportunity to discuss key strategies for the control and eradication of major infectious livestock diseases. More recently, and in the light of the 2001 outbreak, the Community strategy defined in 1990 was unanimously reconfirmed by the International Conference in December 2001, by the Resolution of the EP in December 2002, in the Commission proposal for a new Directive submitted to the Council in December 2002, and finally by the Council adopting Directive 2003/85/EC following an opinion of the European Parliament, the European Economic and Social Committee, and the Committee of the Regions.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.109. Be to, iki 2001 m. Komisija neatliko išsamaus vertinimo ir kontrolės, todėl nebuvo laiku ištaisyti prevencijos ir kovos priemonių trūkumai, – apsaugos pasienyje, gyvulių pašarų, nenumatytų atvejų planų, avių identifikavimo, valstybes nares siejančios kompiuterinės gyvulių judėjimo sistemos (ANIMO). Parlamentas kritikavo ⁽⁴⁵⁾ Komisiją, nes ji netikrino nenumatytų atvejų planų valstybėse narėse prieš krizę, tačiau teigiamai įvertino Komisijos veiksmus krizės metu. Iš tiesų, krizės metu Komisija greitai nustatė kovos priemonių ir jų taikymo trūkumus valstybėse narėse dėl veterinarų skaičiaus, pranešimo apie ligą ir skubaus gyvulių skerdimu, bet buvo jau per vėlu juos ištaisyti. Audito Rūmai ypač atkreipė dėmesį į kovos priemonių efektyvumą, kai gyvulių augintojai turėjo nedelsiant pranešti apie ligą ir laikytis gyvulių judėjimo apribojimų.

4.109. *The Commission is constantly analysing the animal health situation in Member States and third countries and in particular has taken measures addressing the points raised by the Court as follows:*

(a) *The controls by the Commission in Member States*

The Commission's veterinary inspection services carried out missions in Member States in relation to the implementation of Community legislation with regard to control measures for major epidemic diseases.

(b) *Provisions for the prevention and control of FMD*

FMD is an exotic disease as regards the Community. In order to prevent the introduction of the virus, the Commission has established a system of import conditions and controls. In addition, the Commission in cooperation with international organisations supports neighbouring countries in their efforts to control and eradicate the disease.

The provisions of Directive 85/511/EEC together with specific measures adopted by Comitology facilitated the eradication of FMD in 2001.

(c) *Protection of borders*

There were strict rules in place before the 2001 outbreak. Some of these provisions were reinforced during or shortly after the 2001 crisis.

(d) *Swill feeding*

In 1980 feeding of swill to pigs was prohibited, unless such swill was collected, processed and provided under specific conditions authorised and controlled by the competent authorities.

(e) *Contingency planning*

The inspection of the implementation of the approved contingency plans had started before the crisis.

(f) *Identification of small ruminants*

Identification of small ruminants allowing the tracing of the holding of origin was already regulated by Directive 92/102/EEC.

(g) *ANIMO system*

The ANIMO system was very useful for the initial tracing of animals that had been dispatched from the UK to other Member States during a period of three weeks preceding the detection of the first outbreak. The problems encountered relate to primarily to the rapid movement and re-certification of fattening sheep.

⁽⁴⁵⁾ 2002 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija, 54 dalis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

(h) *Compliance with movement restrictions*

Movement restrictions imposed in accordance with Community and national legislation on disease control measures must be enforced by the Member State concerned.

The Commission's response and the decisions taken during the crisis were deemed to be prompt and appropriate.

The Commission invites the Court to consider the declarations of the Council during the crisis, as well as the conclusions of the International Conference on the prevention and control of FMD held on 12 and 13 December 2001 in Brussels.

Furthermore, the European Parliament's Resolution of 17 December 2002, which endorses the modified report mentioned in footnote (2), acknowledges in paragraph 53: 'The Commission responded to the crisis immediately and took the necessary decisions. In the course of the crisis, it promptly adapted and documented its decisions on the basis of the opinions of the standing committee in the light of the events. No shortcomings have been identified in the Commission's management of the crisis. The high quality of the Commission's work in controlling the crisis has also been expressly stressed by the national veterinary authorities of Member States concerned'.

4.110. Audito metu buvo pastebėta, jog Bendrijos finansinė sistema galėtų būti efektyvesnė. Kompensacijos, kurias valstybės narės skyrė gyvulių augintojams vis dar nėra aiškiai nustatytos Bendrijoje, nors jos buvo kompensuojamos 60 %, pripažįstant kaip atitinkančios Komisijos reikalavimus. Kadangi Bendrijoje nebuvo nustatyta tikslesnė tvarka, valstybės narės galėjo taikyti įvairias sistemas, todėl Bendrijos gyvulių augintojai gavo skirtingas kompensacijas.

4.111. Tada buvo peržiūrėti Bendrijos teisės aktai ir ištaisyta daug trūkumų. Tačiau finansinės taisyklės nebuvo peržiūrėtos, ir Bendrijos priemonės dėl pranešimo apie ligą, ūkių priežiūrą, skubų gyvulių skerdimą vis dar yra minimalios. Jų taikymas valstybėse narėse gali pasirodyti nepakankamas sustabdyti būsimos epidemijos plitimą, ir Bendrija vėl turėtų atlyginti nuostolius.

4.110. *The Commission does not have legal authority to harmonise at Community level the indemnification paid by Member States to their livestock farmers in the event of an epidemic.*

However, the Commission took care to harmonise the conditions for Community reimbursement of Member States, under which the amounts presented by the Member States were reduced by EUR 583 million (of a total of 1 051 million).

4.111. *Financial framework: since 2002, the Commission has been working on reviewing the arrangements for Community cofunding so that, inter alia, improper overstatement of the value of animals, to which farmers in the United Kingdom were particularly prone during the crisis, could be curbed and the burgeoning costs of eradicating diseases reined in. A proposal to this effect will be made soon.*

From the veterinary point of view, it is important to note that:

First of all, there is no alternative to the system of notification of diseases. The EU standards comply with international standards;

(2) Report on measures to control foot and mouth disease in the European Union in 2001 and future measures to prevent and control animal diseases in the European Union – European Parliament report of 28 November 2002 (FINAL A5-0405/2002).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Secondly, livestock holdings are under veterinary supervision and this supervision is being increased by stricter requirements for animal welfare, on-farm investigations to ensure compliance with public health requirements (food-chain approach) and in the context of disease eradication or control programmes.

Finally, the Commission has taken a number of measures to strengthen further controls on the movement of animals.

Community legislation on animal health in general and disease control measures in particular allows the Member States to implement the most appropriate measures for rapid eradication of the disease concerned. The measures laid down are minimum measures that may be or in other cases must be supplemented according to the epidemiological situation.

The Commission wishes to point out that a large part of the overall costs of an epidemic, including all indirect costs, is borne by the affected Member State.

4.112. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai, išskyrus krizės laikotarpį, peržiūrėti strategijos tyrimo ir vertinimo metodus. Jie pataria išnagrinėti būdus, kurių pagalba būtų galima įtraukti gyvulių augintojus į kontrolės sistemą, juos paskatinti skubiai pranešti apie ligą ir laikytis gyvulių judėjimo apribojimų. Galiausiai, jie siūlo Komisijai ištirti epizootijai taikomas finansines taisykles ir, kiek įmanoma, sumažinti finansinę riziką Bendrijos biudžetui.

4.112. *With regard to the general control strategy for major infectious diseases there are no alternative strategies to the measures currently provided for in Community legislation. These measures aim at disease eradication while providing sufficient flexibility with regard to the instruments employed. The control measures for CSF in wild boar and for bluetongue are examples of this flexible approach.*

By placing more emphasis on emergency vaccination in the event of major epidemic diseases (CSF, bluetongue, AHS, FMD) Community legislation provides for the instruments to limit the direct costs of disease control measures.

Decision 90/424/EEC provides a sensible incentive for producers to notify animals showing suspicious clinical signs at the earliest opportunity (see also 92). In addition, there are penal measures to be taken by Member States in cases of non-compliance with control measures.

In agreement with the request of the European Parliament, the Commission launched a study on existing compensation schemes in Member States and received the final report in October 2003. As a matter of follow-up and based on dedicated budget arrangements, a further study should provide exact expert estimates and calculations to carry out an impact assessment. These will be discussed with the Chief Veterinary Officers in September 2004 and will be presented to the International Conference on the prevention and control of infectious animal diseases in December 2004.

Guidelines on the nature and scale of eligible expenditure are currently being adopted in order to clarify the financial framework and reduce the risks for the Community budget.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Neteisėtai išmokėtų Bendrosios žemės ūkio politikos išmokų išieškojimas

4.113. Valstybės narės, nustatę neteisėtų Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) išmokų, kurių sumos viršija 4 000 eurų, atvejus, apie juos privalo pranešti Komisijai ir siekti šias sumas išieškoti ⁽⁴⁶⁾. Jei išieškojimas neįmanomas, neteisėtai išmokėtos sumos nurašomos, ir nuostolius padengia Bendrija, išskyrus tuos atvejus, kai neteisėtos išmokos neišieškomos dėl valstybės narės, kurioje šios sumos išmokėtos, aplaidumo. Be to, turi būti sudaromas „juodasis sąrašas“ ⁽⁴⁷⁾, į kurį įtraukiami neteisėtų išmokų, per vienerius metus viršijančių 100 000 eurų, gavėjai. Apie visas skolas Europos bendrijai, susidariusias dėl BŽŪP ir pažangą jas išieškant, valstybės narės praneša pagal atskirus susitarimus ⁽⁴⁸⁾.

4.113. For the protection of its financial interests, Community legislation lays down reporting requirements as regards Community fields of activity ⁽³⁾. The Member States must send regular reports of irregularities which have been the subject of primary administrative or judicial findings of fact. Regulation (EEC) No 595/91 organises the system of communications of irregularities in the field of the expenditure by the EAGGF — Guarantee Section (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund).

In order to facilitate exploitation of the information notified to the Commission, the Community legislation contains a detailed list of the information to be provided, in particular the provision which has been infringed, the amounts in question, the practices used to commit the irregularity, and the natural or legal persons involved ⁽⁴⁾.

Member States have the obligation to prevent and deal with irregularities and to recover amounts lost as a result of irregularities or negligence ⁽⁵⁾. Regulation (EEC) No 595/91 provides for the communication of all irregularities above EUR 4 000 to the Commission, meaning that all behaviour, intentional or not, that results in the infringement of a provision of Community law has to be communicated. The Commission has taken different initiatives in order to ensure that cases should be identified as a fraud or an irregularity.

The mutual notification and information system thus established is the concrete expression of the mutual duties of sincere cooperation arising from Article 10 of the EC Treaty ⁽⁶⁾, on which the Commission's antifraud strategy, defined in July 2000 ⁽⁷⁾, rests. This partnership between the Commission and the Member States is also the guiding principle behind the provisions of secondary legislation.

As the Council has stressed on a number of occasions, it is essential that the information supplied be consistent and of high quality if the Commission is to make the best use of it in stepping up the fight against fraud and ensuring that cases are properly followed up ⁽⁸⁾, at both national and Community level.

⁽⁴⁶⁾ 1991 m. kovo 4 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 595/91 (OL L 67, 1991 3 14, p. 11).

⁽⁴⁷⁾ 1995 m. birželio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1469/95 (OL L 145, 1995 6 29, p. 1).

⁽⁴⁸⁾ 1996 m. vasario 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 296/96 (OL L 39, 1996 2 17, p. 5).

⁽³⁾ See in particular Article 3(1) of Council Regulation (EEC) No 595/91 of 4 March 1991 (OJ L 67, 7.3.1997), Commission Regulation (EC) No 1681/94 and (EC) No 1831/94 (OJ L 191, 27.7.1994) for expenditure, and Article 6(5) of Council Regulation (EC, Euratom) No 1150/2000 for traditional own resources.

⁽⁴⁾ Except for Council Regulation (EC, Euratom) No 1150/2000 implementing Decision 94/728/EC, Euratom on the system of the Communities' own resources (OJ L 130, 31.5.2000), where this information is optional only.

⁽⁵⁾ See Article 8 of Regulation (EC) No 2988/95 (OJ L 312, 23.12.1995) and Article 8 of Regulations (EC) No 1258/1999 (OJ L 160, 26.6.1999).

⁽⁶⁾ As confirmed by the Court in the *Zwartfeld and Yugoslav maize cases*. Case C-2/88 [1990] ECR I-3365, 13.7.90; Case C-68/88 *Commission v Greece* [1989] ECR 2965.

⁽⁷⁾ COM(2000) 358 final of 28.6.2000 and Action Plan 2001 to 2003 (COM(2001) 254 final of 15.5.2001).

⁽⁸⁾ Including the accounting and recovery aspects.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.114. 2002 m. pabaigoje neteisėtų išmokų, nustatytų nuo 1971 m., suma siekė 3,1 milijardo eurų. Iš šios sumos 537 milijonai eurų išieškoti iš paramos gavėjų, o 252 milijonai eurų nurašyti. Nuostolius padengė Bendrija arba neteisingai išmokas skyrusios valstybės narės. Likusieji 75 % nustatytų neteisėtų išmokų tebėra „nagrinėjamos“, t. y. jos nėra nei išieškotos, nei nurašytos. Dauguma nustatytų neteisėtų išmokų yra susijusios su intervencinėmis priemonėmis rinkose; daugiau nei pusė jų – su vaisių ir daržovių sektoriams bei eksporto kompensacijoms skirtomis lėšomis.

4.115. Audito Rūmai nustatė, kad valstybės narės laikosi įsipareigojimo teikti informaciją apie pažeidimus, tačiau vėluoja ją pateikti. Be to, turimi duomenys yra prieštaringi: nesutampa valstybių narių pateikti duomenys ir jais remiantis parengtoje duomenų bazėje esantys skaičiai. Komisijos nustatytų pažeidimų duomenų bazė yra neišsami ir netikslė.

The experience gained and the improvements realised will contribute to increasing the efficiency of the notification system and the reliability of the data.

4.114. *According to the Commission Report on the Protection of the Financial Interests of the Community and Fight Against Fraud — Annual Report 2002 hereafter ‘Commission Report 2002 on the fight against fraud’, the highest amounts affected by the irregularities were reported in the fruit and vegetable sector Member States were also informed of this trend in several meetings as Article 280 Working Group, Cocolaf and the Working Group ‘Irregularities and Mutual Assistance — Agricultural Products’.*

The electronic database storing the bulk of communications of irregularities transmitted by Member States has been subject to a thorough quality check in 2003 by the Commission with the participation of Member States, which resulted in an improved internal consistency of the data while at the same time the figures were updated. The updated figures (see paragraph 30) outstanding at 31 December 2002 should read as follows: the total irregular payments reported since 1971 represent EUR 2 983 million. Of this sum, 603 million (20 %) have been recovered and 297 million have been written off (10 %). The amount still pending represents EUR 2 083 million (70 %). These figures include also the updates which the Commission received in the year 2003 and the financial impact of Commission Decision 2003/481/EC (EUR 75 million).

4.115. *Some Member States do not fulfil their obligation to report within two months of the end of the quarter in which an irregularity was detected and/or new information concerning an irregularity has become known (Regulation (EEC) No 595/91, Article 3 (1) and 5(1)). Among these Member States, Germany and Spain account for more than 50 % of the reported irregularities. The Commission has made Member States aware of this problem by reporting this in the Commission Report 2002 on the fight against fraud (paragraph 10.2.2) and discussing the problem in several meetings as Article 280 Working Group, Cocolaf and the Working Group ‘Irregularities and Mutual Assistance – Agricultural Products’.*

As regards inconsistencies, Member States have been informed of these and were asked to update these cases by sending digital updates. In meetings Article 280 Working group, Cocolaf and the Group ‘Irregularities and Mutual Assistance – Agricultural Products’ explanation and ‘training’ concerning ECR (Electronic Case Registry) database were given to Member States. In general it can be said that Member States have improved the reporting of irregularities, but not all obligations of Regulation (EEC) No 595/91 are completely complied with.

As regards discrepancies, the Commission will continue its efforts to oblige Member States to respect all provisions of Regulation (EEC) No 595/91 in order to receive within the delays foreseen, fully reliable data which contain homogeneous information from all Member States.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

4.116. Žemus neteisėtų išmokų išieškojimo rodiklius (iš viso nuo 1971 metų išieškota tik 17 % neteisėtų išmokų) iš dalies nulėmė nacionalinių valdžios institucijų vėlavimas ir taikoma praktika (išieškojimas nutraukiamas iki susijusio teismo proceso dėl sukčiavimo pabaigos, BŽŪP nesuteiktas pirmenybę turinčio kreditoriaus statusas, nėra priemonių, užkertančių kelią nerimties apeliaciniams skundams) ir Komisijos nenoras sutikti su dalinio apmokėjimo pasiūlymais.

4.117. Tik 10 % nustatytų neteisėtų išmokų buvo nurašytos: iš dalies dėl to, kad valstybės narės nebeišieškotoms neteisėtoms išmokoms priskyrė tik nedidelį skaičių bylų, ir dėl to, kad Komisija delsė imtis priemonių dėl seniai nustatytų neteisėtų išmokų. Komisija neturėjo tinkamų kriterijų, kuriais vadovaudamasi galėtų nuspręsti, ar nurašytinas sumas turėtų padengti valstybės narės, ar Bendrija; be to, ji neturi pakankamai informacijos apie tai, ar sprendimai dėl nurašymo yra tinkamai vykdomi.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.116. *The updated rate of recovery was established at 20,2 % in May 2004 (see paragraph 30).*

The Commission is fully aware of the fact that the recovery rate in Member States is not optimal and has undertaken to improve it, in particular with the creation of the task force recovery. (see also answer to paragraph 4.118).

Paying agencies and administrative bodies in charge of the recovery process in some Member States (Italy, Greece) have always claimed that they had to wait for the outcome of judicial criminal procedures before proceeding with the recovery whereas the choice of a recovery process through a civil or administrative procedure is in some cases possible and does not preclude the launching of a parallel criminal judicial procedure.

Consequently the initial choice of the Member State (administrative procedure, civil procedure, criminal procedure) will have consequences on the recovery delay. For a limited number of Member States, administrative recovery procedures can be launched only after a final decision in the criminal judicial procedure if any, bearing in mind that the latter might take 15 years or more.

In Italy, for the pre-1995 cases, 46 % were subject to a criminal procedure whereas this percentage represented 18 % only for the cases posterior to 1995, which could be explained that the Member State decide to take the necessary administrative steps as early as possible and as soon as there was a notification of the irregularity.

In shared management, the Member State responsible is in direct contact with the debtors. The Commission is not in a position to write off debts. According to Regulation (EC) No 1258/1999 the Commission is legally obliged to exclude all expenditure from Community financing where that expenditure has not been executed in compliance with Community rules. Accepting compromise settlements and/or partial payments should be assessed on a case by case approach on the basis of national law and in conjunction with the criteria as laid down in Article 8 of Regulation (EC) No 1258/1999.

4.117. *Following the Communication of the Commission entitled 'Improving the recovery of Community entitlements arising from direct and shared management of Community expenditure' of 3 December 2002 (COM(2002) 671 final), the Commission decided to set up a joint OLAF-Directorate-General for Agriculture task Force Recovery in order to clear the burden of the past, i.e. all the irregularity cases prior to 1999 and still open in order to prepare a decision on whether the Community or the Member State bear the financial consequences.*

As regards the Court's observation on the absence of adequate criteria for deciding whether sums written off should be charged to the Member States or borne by the Community, the Commission wishes to point that it has developed throughout time and on account of the acquired experience applied four guiding principles and a number of procedural criteria documented in July 2002 (see also point 44).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.118. Už neteisėtas BŽŪP išmokas yra bendrai atsakingi OLAF ir Žemės ūkio generalinis direktoratas, tačiau jų oficialios ir faktinės pareigos skiriasi, atsiranda nesusipratimų. Siūlydama ir valdydama BŽŪP pakeitimus Komisija nesistemiškai naudoja apie neteisėtas išmokas jai teikiamą informaciją.

4.119. „Juodasis sąrašas“ yra neveiksmingas. Pagal šias nuostatas, tik šešios valstybės narės pranešė apie įmonių arba fizinių asmenų pažeidimus ir sukčiavimus (iš viso 37 asmenys), kadangi jos baiminasi, jog įtraukus įmonę arba asmenį į „juodąjį sąrašą“, pastarosios gali kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo.

Since the creation of the Task Force Recovery in 2003, the Commission services have drawn up a list of detailed criteria with which all the cases are audited in order to have the amounts not recovered charged either to the Community or the Member State.

4.118. *Following the allocation of responsibilities stated in Annex 2 of Commission Document SEC(95) 249 dated 10 February 1995, UCLAF/OLAF was to receive all communications notified by Member States under Council Regulation (EEC) No 595/91 and was responsible for the analysis and follow-up of the cases in question, including input of the data concerned into the irregularity-data base.*

OLAF responsibility in matters of recovery action related to cases of fraud and irregularity includes the production of summary notes for each case containing a snapshot of the procedures performed and the reasoning behind the proposals for possible financial correction within the clearance of accounts procedure undertaken under the responsibility of the Directorate-General for Agriculture as Authorising Officer. The clearance procedure is conducted by the Directorate-General for Agriculture, but throughout its different steps, this DG is assisted by OLAF (see also point 4.121).

The Commission always draws the legal consequences on the fraud proofing and control capability of the existing CAP regulations, taking on board in particular the follow-up recommendations of the Office.

The Commission considers that the allocation of responsibilities between OLAF and the Directorate-General for Agriculture has been clearly defined: according to Annex 2 to the Communication of the Commission SEC(95) 249 of 10 February 1995 OLAF is responsible in matters of recovery on reported irregularities. Any decision to write off irrecoverable amounts has to be taken by the Commission via the EAGGF clearance of accounts procedure that is conducted by the Directorate-General for Agriculture, in which OLAF assists throughout its different steps.

4.119. *On account of new communications, the number of Member States making use of the blacklist has risen to seven. In total, an average of 44 notifications (the total number may fluctuate) were issued concerning 31 companies and 16 individuals.*

Council Regulation (EC) No 1469/95 established, in the field of EAGGF Guarantee, a system for identifying economic operators who present a high risk for the Community Budget through a communication system via the Commission. After eight years of application of this Regulation, it appears that the number of communications is rather limited if not weak.

The Commission has extensively discussed the matter in the framework of the Irregularities and Mutual Assistance/Agriculture products group and is committed to presenting a Second Report to the European Parliament and to the Council containing comprehensive assessment of the blacklist Regulation and suggested options for action.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

4.120. Atskiri susitarimai, pagal kuriuos valstybės narės praneša apie visas savo skolas Bendrijai, susidariusias dėl BŽŪP, paskutiniiais metais buvo patobulinti, tačiau vis dar turi nemažai trūkumų. Valstybių narių pateikti duomenys neatitinka apie neteisėtas išmokas turimų duomenų.

4.121. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai apsvarstyti pranešimo apie neteisėtas išmokėtas BŽŪP išmokas, jų išieškojimo ir nurašymo tvarkos pakeitimus tam, kad būtų galima ištaisyti pirmiau išvardytus trūkumus; taip pat apsvarstyti pareigų tarp OLAF ir Žemės ūkio generalinio direktorato paskirstymą ir pasikonsultuoti su valstybėmis narėmis dėl „juodojo sąrašo“ ateities.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.120. *There is a difference between the amounts contained in table 105 (receivable which is certain and not subject to any condition, receivable of fixed amount expressed precisely in cash terms, receivable due and not subject to any payment time) for the EAGGF financial exercise and the amounts embodied in the ECR data base (amount of quarterly reported irregularities for one particular term, which can be at that stage mere estimates subject to subsequent refinements).*

The Commission has asked the Member States to undertake a tentative reconciliation of the ECR database with the data of table 105, bearing in mind that both sets of data will never coincide. Until now, first priority was to improve the quality of the data. The data of ECR database has reached now a level of reliability that it will be possible to compare the data.

4.121. *Member States should shift in the near future to the electronic format for reporting of irregularities. The electronic format will increase the data quality, the on time reporting of irregularities and will avoid misunderstandings and misinterpretations.*

The Commission is currently assisting Member States in this respect and is also considering an increase of the threshold from EUR 4 000 to 10 000 in order to reduce the dataflow and focus on the most important cases.

The Commission has undertaken to bring forward draft proposals to modify (EEC) Council Regulation No 595/91 and Council Regulation (EC) No 1258/1999 to seek to remedy the weaknesses in reporting, recovery and write off of irregular CAP payments.

The Commission considers that the allocation of responsibilities between OLAF and Directorate-General for Agriculture has been clearly defined: according to Annex 2 of the Communication of the Commission SEC(95) 249 of 10 February 1995 OLAF is responsible in matters of recovery on reported irregularities. Any decision to write off irrecoverable amounts has to be taken by the Commission via the EAGGF clearance of accounts procedure that is conducted by Directorate-General for Agriculture, in which OLAF assists throughout its different steps.

Finally, regarding the suggested abolition of the Blacklist, the Commission while sharing the view of the Court that the system does not work well, thinks there is room for improvement of the scheme and would rather see the application of the tool by the Member States to be improved than simply abolished. There is certainly area for improvement, and the sheer existence of the regulation is designed to have a preventive impact which, admittedly, diminishes if not effectively applied. In this context, it is worth pointing out that clearance of accounts started to systematically include aspects regarding the application of the black list in its audits.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos (SIRB) įdiegimas Europos Sąjungoje ⁽⁴⁹⁾

4.122. Galvijų identifikavimas ir registravimas yra būtina sąlyga galvijienos atsekamumui užtikrinti ir yra viena iš sąlygų išmokoms už galvijus gauti. Šių priemokų suma 2002 metais siekė daugiau nei 7 milijardus eurų, o 2004 metais – daugiau nei 8 milijardus eurų.

4.123. Pagrindinis šio audito tikslas – įvertinti galvijų identifikavimo ir registravimo sistemą Komisijos (sistemos struktūrą, įgyvendinimo kontrolę ir tolesnę priežiūrą) ir valstybių narių (operacinę sistemą, užtikrinančią efektyvią gyvulių priežiūrą nuo jų gimimo iki paskerdimo ir teisingą tiesioginės pagalbos išmokėjimą) lygmenimis.

4.124. Įdiegta gyvulių identifikavimo ir registravimo sistema (SIRB), kuri turėjo pradėti veikti vėliausiai 1999 m. gruodžio 31 d., Audito Rūmų tikrinimo metu turėjo trūkumų. Svarbiausias audito metu nustatytas faktas yra tas, kad gyvulių identifikavimo ir registravimo sistemos struktūra negarantuoja galvijų gabenimo Bendrijoje ar už jos ribų atsekamumo. Tuo tarpu toks judėjimas per metus siekia apytiksliai 3 milijonus galvijų (apytiksliai 4 % bandos).

4.124. *The Commission takes note of the findings of the auditors during their missions carried out from October 2001 to June 2002 in the four Member States concerned. In 2002 FVO carried out missions on traceability to all Member States and provided recommendations to address the shortcomings found by the inspectors.*

The Commission has noted the shortcomings in the management of passports for bovine animals which are traded within the Community. According to Article 6 of Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council, Member States 'may issue a passport for animals from another Member State. In such cases, the passport accompanying the animal on its arrival shall be surrendered to the competent authority, which shall return it to the issuing Member State... In the case of death of an animal, the passport shall be returned by the keeper to the competent authority within seven days after the death of the animal. If the animal is sent to the slaughterhouse, the operator of the slaughterhouse shall be responsible for returning the passport to the competent authority'. The legislator, the Council and the European Parliament, laid down no detailed implementing rules on this issue. Since the adoption of the Regulation the Commission has provided clarification on this issue during discussions in several Commission working groups.

It is the responsibility of Member States to have in place a national database for bovine animals and to ensure that the requirements are met. The database must contain up-to-date information on all bovine animals and all movements whereby the traceability is ensured.

Furthermore with regard to the traceability of animals in intra-Community trade it should be noted that such animals must be accompanied by a health certificate in accordance with Council Directive 64/432/EEC, which includes information on the official individual identification of the animals concerned.

⁽⁴⁹⁾ Specialioji ataskaita Nr. 6/2004 (rengiama spaudai).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

4.125. Bendrą sistemos sandarą nustatė Taryba ir Parlamentas. Komisija buvo įpareigota įdiegti tam tikrus sistemos elementus, tačiau už sistemos įdiegimą atsakingos valstybės narės. Teisės aktuose nebuvo numatyta procedūrų, pagal kurias valstybės narės galėtų keistis duomenimis apie gyvulių judėjimą; bet kuriuo atveju, keitimasi informacija apsunkino tai, kad skiriasi valstybių narių turimų duomenų formatas. Mėginimai suderinti skirtingose duomenų bazėse esančią informaciją nepavyko. Valstybės narės skirtingai interpretavo tam tikrus Bendrijos teisės aktų elementus. Komisija nebuvo įpareigota imtis priemonių dėl duomenų bazių įdiegimo ir jų kontrolės. Tai iš dalies paaiškina audito metu nustatytus valstybėse narėse egzistuojančius skirtumus.

4.126. Esamos kontrolės ir baudų sistemos nebuvo pritaikytos tam tikrų kategorijų gyvulių turėtojams, pavyzdžiui, prekybininkams, surinkimo centrams ar skerdykloms. Be to, valstybės narės tam tikros duomenų bazėse esančios informacijos, pavyzdžiui, apie vėlavimą atlikti registracijos procedūras ar išduotų ausų įsagų dublikatų skaičių, nenaudoja kontrolės tikslams. Kontrolės priemonės valstybėse narėse taip pat yra labai skirtingos.

4.127. Kalbant apie galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos įdiegimo ir stebėsenos kontrolę, reikia pasakyti, kad Komisija jai pavestas atlikti užduotis interpretavo gana siaurai ir neteikė jokių konsultacijų duomenų bazių įdiegimo klausimais. Nebuvo parengta jokių bendrų administravimo taisyklių ir nenustatyta kokybės rodiklių, kuriais vadovaujantis būtų galima įvertinti duomenų bazės veikimą. Procedūros, kuriomis patvirtinamas duomenų bazės veikimo tinkamumas, yra nepatenkinamos: Komisija dažniausiai patvirtina tik techninį duomenų bazių egzistavimą ir nevykdo jų funkcionavimo vertinimo, kuris turėtų būti atliktas vadovaujantis aiškiais administravimo taisyklėmis ar nustatytais kokybės rodikliais.

4.128. Komisijai turėtų būti skirta pakankamai resursų, kad ji galėtų iš tiesų vadovauti šiai sistemai, o ypač parengti vienodas administravimo taisykles, nustatyti kokybės rodiklius ir valstybių narių kaupiamų duomenų formatą, kad būtų galima keistis informacija. Keitimasis duomenimis tarp valstybių narių ar netgi su trečiosiomis šalimis turėtų būti organizuojamas atsižvelgiant į poreikį kontroliuoti judėjimą Bendrijoje ir už jos ribų.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.125. *Responsibility for the implementation of Regulation (EC) No 1760/2000 lies with the Member States. Bovine animals must be identified within a period determined by the Member State as from the date of birth of the animal, at the latest at the age of 20 days and in any event before the animal leaves the holding of birth (Article 4); births, deaths and movements must be notified to the competent authority within a period fixed by the Member State of between three and seven days (Article 7); and passports must be returned to the competent authority by the last keeper (Article 6).*

However, the Commission has acknowledged the need for precision of the deadline for notification by the keeper of births to the competent authority. To this effect a Regulation (EC) No 911/2004 — has been adopted which clarifies this issue.

4.126. *The Commission takes note of the statement of the auditors that the current provisions for controls and penalties are not adapted to the activity of all categories of keepers. However, it should be noted that the detailed rules laid down concern the minimum level of controls and the minimum administrative penalties leaving the option open to Member States to go beyond these requirements. For controls it is specified that the minimum rate shall be increased immediately when it is established that Community legislation regarding identification has not been complied with. According to the detailed rules for controls, which were laid down in 1997 and codified by Commission Regulation (EC) No 1082/2003, the criteria for selecting holdings for on-the-spot inspections must include proper communication of the data to the competent authority.*

4.127. *The legislation places a clear obligation on the Member States to put in place a national database for bovine animals, which should be fully operational by 31 December 1999 and must be able to supply, at any time, the identification number of all animals present on a holding and a list of all movements to and from the holding. It is the responsibility of Member States to ensure that such requirements are met. The limited role of the Commission's recognition of the fully operational character of the national databases as laid down in Article 6(3) of Regulation (EC) No 1760/2000 is in line with the political choice made by the legislator of having separate national databases in the different Member States instead of a single Community database. It is also clear that harmonisation of the characteristics of the national databases has not been considered a desirable objective by the legislator, which has left the Member States free to design their own databases. Attempts made by the Commission to establish, if not harmonise, interoperability between the national databases have been rejected by the Council of Ministers, as acknowledged by the auditors.*

4.128. *With regard to the national databases, the Commission acknowledges the need for established transparent criteria and benchmarks based on shared standards. Despite the legal vacuum, the Commission services are pursuing the review and consolidation of the criteria and benchmarks currently used.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.129. Valstybėse narėse egzistuojančios administracinės kontrolės priemonės turi būti palyginamos, kryžminės patikros, kurios, prieš išmokant įvairias išmokas, atliekamos pasitelkiant gyvulių identifikavimo ir registravimo bei IAKS duomenų bazes, turi būti nustatytos. Taip pat reikėtų peržiūrėti patikrų vietoje sistemą ir baudų sistemas, numatant atskiras metodikas kiekvienos rūšies galvijų laikytojams ir padaryti privalomą metodiką, kuri būtų visiškai integruota į IAKS.

4.129. *The Commission considers that to integrate the identification system with IACS would, given the systems' different objectives, jeopardise the smooth operation of the animal premiums system and could be open to legal challenges. The IACS concerns itself, inter alia, with animals for which CAP premium has been claimed; therefore the only relevant 'reconciliation control' to be made is to ensure that such animals appear in the SIRB.*

In drafting IACS legislation and interpretations thereof, due care has been taken to ensure that aid reductions or exclusions are applied in proportion to the offence and only where appropriate. The Commission believes that regulatory controls should be as practical and efficient as possible, whilst providing the necessary financial safeguards.

Gero finansų valdymo ir bendro rinkų organizavimo auditas žaliavinio tabako sektoriuje ⁽⁵⁰⁾

4.130. ES pagamina apie 5 % žaliavinio tabako ir yra penktoji tabako gamintoja pasaulyje. Tačiau daugiau nei pusę savo produkcijos ji eksportuoja, nes didžiosios išauginto tabako dalies aromatas ir skonis neatitinka paklausimo ES. Daugiausiai ES auginama neutralaus aromato ir skonio Virginia ir Burley veislių tabaką, kuriuo paprastai užpildomos cigaretės. Taip pat užauginamas mažesnis kiekis aromato ir skonio reikalavimus atitinkančių paklausių rytų tabako veislių. Tokiu būdu, ES iš trečiųjų šalių perka aromato ir skonio reikalavimus atitinkančių tabaką, – tai sudaro 9 % pasaulio produkcijos, ir yra didžiausia tabako importuotoja. Svarbiausios tabako gamintojos ES – Italija, Graikija ir Ispanija. Jos kartu pagamina 87 % visos produkcijos. Būdingas tabako gamybos bruožas – daug savo mažuose individualiuose plotuose dirbančių augintojų. Mechanizavimo priemonės yra ribotos, o gamybos išlaidos didelės. Be ES pagalbos, tabako augintojai negalėtų užsitikrinti prideramo gyvenimo lygio, nes jie gauna apie 75 % tabako gamybos pajamų priemonę. Tabako gamybos išnykimas ES visiškai nepaveiktų tabako produkcijos gamintojų, – jie galėtų padidinti importą.

4.130. *The Commission welcomes the report of the Court of Auditors, but has difficulty in endorsing a number of the Court's conclusions.*

4.131. Įgyvendindama bendro rinkos organizavimo (BRO) procesą, ES nuo 1970 m. remia tabako auginimą savo teritorijoje; tam ji kasmet skiria apie 1 milijardą eurų. Pirmą kartą rinka iš esmės reformuota 1992 m., vėliau 1998 m., ir vėl 2004 m.; atsižvelgiant į ribotą biudžetą, buvo siekiama paremti augintojų pajamas, geriau atitikti rinkos reikalavimus ir paskatinti produkcijos vertės didinimą. Tikėtasi, jog tabako augintojai mažiau priklausys nuo paramos. Kitomis priemonėmis buvo siekiama palengvinti savanorišką augintojų pasitraukimą iš sektoriaus ir persiorientavimą į kitų augalų auginimą.

⁽⁵⁰⁾ Specialioji ataskaita Nr. 7/2004 (rengiama spaudai).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.132. Audito Rūmai tris kartus parengė ataskaitas apie BRO veiklą. Paskutinėje 1997 m. ataskaitoje Audito Rūmai pateikė išvadą, kad 1992 m. patvirtintos priemonės neturėjo jokio pastebimo poveikio aukštam subsidijų, susijusių su produkcijos verte, pasėlių plotais, užimtumo lygiu ar ES rinkos padėtimi, lygiui.

4.133. Šio audito tikslas – įvertinti, ar 1998 m. reforma buvo pagrįsta ir tinkamai valdoma valstybės narėse. Be to, buvo siekiama patikrinti, kaip Komisija kontroliavo ir įvertino BRO įgyvendinimą, ar buvo pasiekti reformuoto BRO tikslai.

4.134. Patikrinimo metu Audito Rūmai nustatė, kad Komisija pasiūlymų dėl 1998 m. reformos rengimo procese rėmėsi nepatikima informacija ir jos rinkos tyrimai buvo nepakankami. Dėl šių trūkumų patvirtintos priemonės jau iš pat pradžių buvo netinkamos ir jų neefektyvumas pasitvirtino daugelyje sričių. Nėra įrodymų, jog BRO paveikė ES produkciją taip, kad sumažėjo pasiūlos ir paklausos neatitikimas. Taip pat Audito Rūmai konstatavo, jog įgyvendintos priemonės neturėjo reikšmingos įtakos tabako auginimo pajamoms ir nepadėjo pasiekti rinkos pusiausvyros, kaip buvo tikėtasi. Trijose daugiausia tabako auginančiose valstybėse kilo grėsmė produkcijos vertei, nes buvo veikiama pagal antikonkurencines taisykles, – sudaromi susitarimai dėl kainų.

4.135. Valstybės narės padarė daug klaidų, vykdydamos teisės aktuose nustatytas patikras, o ataskaitų tvirtinimo metu laikas, svarbiausioms kontrolės priemonėms patikrinti ir pataisyti, turėjo būti pratęstas. 2004 m. birželio mėn. nebuvo jokio sprendimo dėl ataskaitų patvirtinimo.

4.134. *The Commission's proposal for the 1998 reform was based on a report presented in 1996. This report was based on the most reliable data available at that time, which suffered from some limitations. The Commission does not consider that its market analysis was affected by this lack of data. The reform did significantly reduce the production of the two lowest quality groups of tobacco, thereby addressing the problem that the qualities grown were not suited for the market demand. The alleged anti-competitive behaviour within the tobacco sector is being followed up by the Commission (see also point 4.139).*

4.135. *The Commission's clearance of accounts departments were not inactive as regards tobacco. Based on their own risk analysis, and taking into account certain preliminary remarks of the Court of Auditors, they launched an investigation into tobacco in 2001 (audits in Greece, Italy, France and Germany) plus another three audits in 2003 (Greece, Italy and Spain). The procedures following the 2001 audits have been finalised for Germany and France. For some of the other Member States, however, the Commission is aware of some delays and will attempt to finalise its investigations as soon as possible.*

The Commission notes the extended list of key controls now proposed by the Court. However, the Commission defined the key controls to be carried out in the tobacco sector in 2001 and is of the opinion that they cover the essential controls laid down in the Regulation.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.136. Komisijos stebėseną buvo nepatenkinama, vėluota įvertinti BRO. Išorės ekspertų ataskaitoje įvertinimo išvados, paskelbtos 2003 m. spalio mėn., yra labai panašios į su tais pačiais klausimais susijusias Audito Rūmų išvadas.

4.136. *The Commission is of the opinion that its monitoring proved satisfactory.*

Article 26 of Regulation (EEC) No 2075/92 required the Commission to submit a report on the functioning of the common organisation of the market in raw tobacco to the European Parliament and to the Council before 1 April 2002. The Commission submitted the requested report ⁽⁹⁾ in November 2002, seven months behind deadline.

In the meantime, the Commission had employed an external evaluator to examine the CMO. This evaluation ⁽¹⁰⁾ was available in October 2003. Furthermore, in preparation for a reform of the raw tobacco sector, the Commission carried out an extended impact assessment ⁽¹¹⁾ which was completed on 23 September 2003.

4.137. 2002 m. liepos mėn. Komisija paskelbė Bendros žemės ūkio politikos vidutinės trukmės įvertinimą ir pasiūlė naują žemės ūkio sektoriaus darnaus vystymosi strategiją, pagal kurią pagalba produkcijai neskiriama, o ūkininkai remiami pagal bendros išmokos ūkiui schemą. Audito metu taip pat buvo išnagrinėta, kaip ši strategija galėtų paveikti tabako BRO.

4.138. 2004 ⁽⁵¹⁾ m. balandžio mėn. Tarybos patvirtinta reforma numato progresyviai atsisakyti produkcijos rėmimo. Ateityje pagalba tabako augintojams bus skiriama pagal bendros išmokos ūkiui schemą. Taip pat bus skirtas specialus finansinis paketas tabako auginimo vietovių struktūrinei pertvarkai.

4.138. *On 22 April 2004 the Council of Agriculture Ministers decided to fundamentally reform the support for the tobacco sector. The 2004 Reform provides that, from 2010 onwards, tobacco aid will be completely decoupled from production. Half of the aid will be transferred to the single farm payment and the remaining half will be used for restructuring tobacco-producing regions under the rural development policy. In a four-year transition period, between 2006 and 2009, at least 40 % of the aid will be decoupled and integrated in the single farm payment. Member States may decide to retain up to 60 % as a coupled payment. The coupled payment has to be granted in such a way as to ensure equal treatment between farmers and/or according to objective criteria such as for tobacco producers situated in Objective I regions or for tobacco farmers producing varieties of a certain quality. Further criteria may be considered in the future. The 2004 reform should in principle resolve all of the present difficulties.*

⁽⁹⁾ Report to the European Parliament and the Council on the operation of the common organisation of the market in raw tobacco. SEC(2002) 1183, 6.11.2002.

⁽¹⁰⁾ Evaluation of the common organisation of the market in raw tobacco. COGEA, 2003. Rome. 220 pp.

⁽¹¹⁾ Tobacco sector, extended impact assessment. COM(2003) 554 final, SEC(2003) 1023.

⁽⁵¹⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 864/2004 (OL L 161, 2004 4 30, p. 48).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

4.139. Audito Rūmai pritaria šiai reformai, kuri, nors tai užimtų daug laiko, padėtų ištaisyti daug audito metu nustatytų trūkumų. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai toliau tęsti antikonkurencinių veiksmų valstybėse narėse tyrimą, ir, jei tokie veiksmai nustatomi, imtis atitinkamų priemonių. Valstybėse narėse konstatuoti trūkumai dėl teisės aktuose nustatytos kontrolės vykdymo turėtų būti peržiūrėti, ir, jei įmanoma, ištaisyti.

4.139. *The Commission has issued statements of objections concerning alleged cartels in the raw tobacco markets in Spain and Italy (in December 2003 and February 2004 respectively). These statements of objections contain the preliminary conclusions of the Commission's investigations on alleged anti-competitive behaviour by producer groups and processors in the two Member States which started in October 2001 and January 2002 respectively. Issuing a statement of objections is a preliminary step in the procedure that may lead to the adoption of a prohibition decision imposing fines on the companies concerned.*

As regards possible financial corrections the Commission refers to the ongoing clearance of accounts procedure following the 2001 and 2003 audits.

I PRIEDAS

Pagrindinių pastabų raida – žemės ūkis

	2002	Komisijos atsakymai	2003	Rekomendacijos
Išmokų „už plotus“ schemos	Pastabos Valstybės narės nebuvo nuoseklios, pateikdamos savo rezultatų pasiskirstymą ir tai turi įtakos lyginant rezultatus tarp valstybių narių, bei tarp rizika pagrįsto ir atsitiktinės atrankos testavimo rezultatų. IAKS statistika turėtų pateikti detalesnę informaciją apie testuotų operacijų kategorijas. Komisija turėtų iširti priežastis, kodėl testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu.	Komisija supranta kelias Audito Rūmų įvardintas situacijos priežastis; iš dalies silpna valstybių narių rizikos analizės struktūra ir įvertinimas, nors ir teiseti bei dažniausiai užtikrinantys maksimalią apimtį, nevisada nustato didžiausias rizikas.	Pastabos IAKS patikrinimų rezultatuose neįmanoma nustatyti nei įvairių pasėlių, nei pašarinių pasėlių plotų. Bendras klaidų, kurias nustatė patikros atsitiktinės atrankos pagrindu, dažnis yra 2,4 %, palyginus su 1,5 % dažniu, nustatytu patikrų rizikos įvertinimo pagrindu.	— Komisija turėtų siekti įvardinti, kodėl BŽŪP išlaidų patikros (ypač patikros po mokejimų) yra prastos kokybės ir kaip būtų galima jas pagerinti; — pagerinti visų priežiūros sistemų ataskaitų apie rezultatus pateikimą, išskaidant turimą informaciją pagal patikrintų mokejimų skaičių bei vertę ir nustatytas klaidas pagal biudžeto skyrius; — pateiktą informaciją naudoti taip, kad būtų galima palyginti skirtingų valstybių narių rezultatus, siekiant: a) nustatyti subsidijas, kurios susijusios klaidos ar sukčiavimai; b) įvertinti susijusią veiklą pagal atskiras valstybes nares; ir c) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos šaltinius ir sumažinti klaidų dažnį. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai iširti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą.
Išmokų už gyvulius schemos	Pastabos Vadovaujantis reglamentais (EEB) Nr. 4045/89 ir (EEB) Nr. 386/90 Komisija nustatė patikrų trūkumus. Dėl tarpininkams išmokėtų eksporto kompensacijų ir subsidijų Komisija turėtų užtikrinti, kad statistika apie fizines, dokumentų ir a posteriori patikras būtų prieinama laiku ir suteiktų informaciją apie operacijų, kurioms taikytinos patikros, operacijų vertę ir nustatytų pažeidimų dydį ir dažnį.	Dažniausiai bet koks valstybių narių pateiktas klaidų dažnis yra iširiamas, atsižvelgiant į Komisijos žemės ūkio audito tarnybos duomenis, atlikus dokumentų auditą ir pakartotines patikras vietoje, kurios dažnai iš tikrųjų verčia abejojti kai kurių pateiktų skaičių teisingumu.	IAKS patikrinimų statistika apie išmokas už gyvulius rodo, kad ūkininkų pateiktuose prašymuose buvo nurodyti gyvuliai, kurie, kaip nustatė inspektorai, visai neegzistavo arba neatitiko reikalavimų subsidijai gauti. Audito Rūmų nuomone ši statistika yra ne tokia patikima kaip išmokų „už plotus“ prašymų statistika.	a) nustatyti subsidijas, kurios susijusios klaidos ar sukčiavimai; b) įvertinti susijusią veiklą pagal atskiras valstybes nares; ir c) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos šaltinius ir sumažinti klaidų dažnį. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai iširti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą.
Kitos išlaidos	Pastabos Vadovaujantis reglamentais (EEB) Nr. 4045/89 ir (EEB) Nr. 386/90 Komisija nustatė patikrų trūkumus. Dėl tarpininkams išmokėtų eksporto kompensacijų ir subsidijų Komisija turėtų užtikrinti, kad statistika apie fizines, dokumentų ir a posteriori patikras būtų prieinama laiku ir suteiktų informaciją apie operacijų, kurioms taikytinos patikros, operacijų vertę ir nustatytų pažeidimų dydį ir dažnį.	Audito Rūmų paminėtus trūkumus Komisijos tarnybos nustatė 2000 m. tolesniuose priežiūros audituose tose valstybėse narėse, kur anksčiau vykdytų auditų metu buvo nustatyti rimti trūkumai ir buvo daromi finansiniai pataisymai. Kiekvienoje iš paminėtų valstybių narių situacija žymiai pagerėjo, Komisijos tarnybos pateikė rekomendacijas dėl tolesnių patobulinimų. Metinė statistiką apie fizines patikras (kurią sudaro 4.49 punkte minima informacija) valstybės narės pateikia Komisijai kiekvienais metais iki gegužės 1 d. Šią statistiką atidžiai stebi atsakingos tarnybos.	Audito Rūmai ir toliau nustatė rimtų klaidų šioje išlaidų srityje bei patikrinimo dvi susijusias kontrolės sistemas: — patikros po mokejimų buvo prastos kokybės, atsižvelgiant ir į patikrinimų atlikimą (vienas iš penkių yra visiškai nepatikimas), ir į pranešimus apie klaidas (Komisija neturėjo jokios informacijos apie rizikingiausias išlaidų rūšis); — prekių fizines ir dokumentų patikros eksporto metu sudaro mažiausiai 5 % subsidiuojamo eksporto (!). Rezultatai nerodo, nei kiek prašymų subsidiuojams buvo atmeta, nei kokios rūšies eksporto kompensacijos buvo labiausiai paveiktos.	— Komisija turėtų siekti įvardinti, kodėl BŽŪP išlaidų patikros (ypač patikros po mokejimų) yra prastos kokybės ir kaip būtų galima jas pagerinti; — pagerinti visų priežiūros sistemų ataskaitų apie rezultatus pateikimą, išskaidant turimą informaciją pagal patikrintų mokejimų skaičių bei vertę ir nustatytas klaidas pagal biudžeto skyrius; — pateiktą informaciją naudoti taip, kad būtų galima palyginti skirtingų valstybių narių rezultatus, siekiant: a) nustatyti subsidijas, kurios susijusios klaidos ar sukčiavimai; b) įvertinti susijusią veiklą pagal atskiras valstybes nares; ir c) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos šaltinius ir sumažinti klaidų dažnį. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai iširti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą.
Kaimo plėtra	Pastabos Šios rūšies schemose yra tinkamumo sąlygos, kurias yra sudėtingiau ir sunkiau patikrinti, nei mokesčių ūkininkams už pasėlius ar išmokas už gyvulius. Dažnai sąlygos apima „gero ūkininkavimo praktikos“ laikymąsi ir minimalius poveikio aplinkai, higienos ir gyvūnų gerovės standartus. Geros žemės ūkio praktikos kriterijai turėtų būti išaiškinti ar pakeisti tvirtesniais kriterijais.	2000 m. Komisija kartu su valstybėmis narėmis, parengė praktinę metodiką ir įvedė gero ūkininkavimo praktiką ir minimalius standartus Komisija rupestingai ir nuosekliai tęsia šio metodo įgyvendinimą valstybėse narėse.	— Komisija turėtų siekti įvardinti, kodėl BŽŪP išlaidų patikros (ypač patikros po mokejimų) yra prastos kokybės ir kaip būtų galima jas pagerinti; — pagerinti visų priežiūros sistemų ataskaitų apie rezultatus pateikimą, išskaidant turimą informaciją pagal patikrintų mokejimų skaičių bei vertę ir nustatytas klaidas pagal biudžeto skyrius; — pateiktą informaciją naudoti taip, kad būtų galima palyginti skirtingų valstybių narių rezultatus, siekiant: a) nustatyti subsidijas, kurios susijusios klaidos ar sukčiavimai; b) įvertinti susijusią veiklą pagal atskiras valstybes nares; ir c) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos šaltinius ir sumažinti klaidų dažnį. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai iširti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą.	— Komisija turėtų siekti įvardinti, kodėl BŽŪP išlaidų patikros (ypač patikros po mokejimų) yra prastos kokybės ir kaip būtų galima jas pagerinti; — pagerinti visų priežiūros sistemų ataskaitų apie rezultatus pateikimą, išskaidant turimą informaciją pagal patikrintų mokejimų skaičių bei vertę ir nustatytas klaidas pagal biudžeto skyrius; — pateiktą informaciją naudoti taip, kad būtų galima palyginti skirtingų valstybių narių rezultatus, siekiant: a) nustatyti subsidijas, kurios susijusios klaidos ar sukčiavimai; b) įvertinti susijusią veiklą pagal atskiras valstybes nares; ir c) siūlyti daryti pakeitimus reglamentuose ir sistemose, siekiant pašalinti rizikos šaltinius ir sumažinti klaidų dažnį. Atsižvelgiant į Audito Rūmų gautus duomenis už 2002 ir 2003 m. ir į Komisijos pastabas, pateiktas atsakant į praėjusių metų ataskaitą, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai iširti, kodėl IAKS vykdomų patikrų vietoje atveju testai, atlikti atsitiktinės atrankos pagrindu, ir toliau rodo didesni klaidų dažnį negu tie, kurie buvo atrenkami rizikos analizės pagrindu. Audito Rūmai mano, kad priežiūros patikrų rezultatų santrauka turėtų būti įtraukta į Žemės ūkio generalinio direktoriaus metinę veiklos ataskaitą.

		2003	
		Pastabos	Rekomendacijos
Subsidijos, mokamos už pagamintą kiekį	2002	<p>Komisijos atsakymai</p> <p>Nuo 2003 m. sausio 1 d. visos Audito Rūmų nurodytos schemos būtina turi būti suderintos su IAKS; nuo šios datos Komisija tikisi, kad kontrolės mechanizmai bus žymiai patobulinti. Alyvuogių aliejaus agentūrų patikrinimų rezultatai visada yra pateikiami EŽUOGF metinėje finansinėje ataskaitoje; be to, priežiūros patikrų rezultatai ir patikrinimų statistika visada klasifikuojama statistinėse palyginamosiose lentelėse, parengtose, remiantis agentūrų ar atitinkamų valstybių narų kasmetiniais pranešimais.</p>	<p>Pastabos</p> <p>Grąžioje IAKS dar nėra visiškai įgyvendinta, o regioninių biurų personalas ne visada turi prieigą prie IAKS duomenų bazės, todėl negali būti atliekamos medvilnės, alyvuogių aliejaus ir tabako gamintojų kryžminės patikros; Nei Ispanija, nei Graikija neturėjo veikiančios GIS, susijusios su 2003 m. mokėjimų laikotarpiu.</p> <p>Pagrindinę alyvuogių aliejaus agentūrų darbo dalį sudaro alyvuogių aliejaus gamyklų patikros (gamintojams mokama už pasvertą ir perdirtą kiekį gamyklose). Kai agentūros gamyklose nustato neatitikimus, jos gali siūlyti įvairias baudas, iš kurių didžiausia – gamyklos išbraukimas iš patvirtintų įmonių sąrašo. 2002 m. (patikros, susijusios su 2003 m. išlaidomis) agentūros pasiūlė taikyti šią priemonę vienai iš dešimties patikrintų gamyklų. Praktikoje valstybių narų žemės ūkio ministerijos dažnai taiko švelnesnes baudas.</p>
	2003	<p>Komisijos atsakymai</p> <p>Nuo 2003 m. sausio 1 d. visos Audito Rūmų nurodytos schemos būtina turi būti suderintos su IAKS; nuo šios datos Komisija tikisi, kad kontrolės mechanizmai bus žymiai patobulinti. Alyvuogių aliejaus agentūrų patikrinimų rezultatai visada yra pateikiami EŽUOGF metinėje finansinėje ataskaitoje; be to, priežiūros patikrų rezultatai ir patikrinimų statistika visada klasifikuojama statistinėse palyginamosiose lentelėse, parengtose, remiantis agentūrų ar atitinkamų valstybių narų kasmetiniais pranešimais.</p>	<p>Pastabos</p> <p>Grąžioje IAKS dar nėra visiškai įgyvendinta, o regioninių biurų personalas ne visada turi prieigą prie IAKS duomenų bazės, todėl negali būti atliekamos medvilnės, alyvuogių aliejaus ir tabako gamintojų kryžminės patikros; Nei Ispanija, nei Graikija neturėjo veikiančios GIS, susijusios su 2003 m. mokėjimų laikotarpiu.</p> <p>Pagrindinę alyvuogių aliejaus agentūrų darbo dalį sudaro alyvuogių aliejaus gamyklų patikros (gamintojams mokama už pasvertą ir perdirtą kiekį gamyklose). Kai agentūros gamyklose nustato neatitikimus, jos gali siūlyti įvairias baudas, iš kurių didžiausia – gamyklos išbraukimas iš patvirtintų įmonių sąrašo. 2002 m. (patikros, susijusios su 2003 m. išlaidomis) agentūros pasiūlė taikyti šią priemonę vienai iš dešimties patikrintų gamyklų. Praktikoje valstybių narų žemės ūkio ministerijos dažnai taiko švelnesnes baudas.</p>

(1) Reglamentas 386/90.

2 PRIEDAS

IAKS stebėsenos elementai – 2002 m. mokėjimo agentūrų tolesnė priežiūra

	MOKĖJIMO AGENTŪRA	Ivertinimo metai (1)	Išmokos „už plotus“									
			Administracinės procedūros ir kontrolė, skirtos teisingam mokėjimui užtikrinti	Patikrinimų rizikos analizė ir atrankos procedūros	Patikrinimų metodika ir ataskaitos apie individualius rezultatus	Patikrinimų ir rezultatų statistikos rengimas ir patikimumas	Administracinės procedūros ir kontrolė, skirtos teisingam mokėjimui užtikrinti	Patikrinimų rizikos analizė ir atrankos procedūros	Patikrinimų metodika ir ataskaitos apie individualius rezultatus	Patikrinimų ir rezultatų statistikos rengimas ir patikimumas		
VN Vokietija (DE) (2)	BAYERN L.	2002										
		2003										
		2004										
Prancūzija (FR) (2)	OFIVAL (3)	2002										
		2003										
		2004										
	ONIC (4)	2002										
		2003										
		2004										
Italija (IT) (2)	AGEA	2002										
		2003										
		2004										
Nyderlandai (NL) (2)	LASER	2002										
		2003										
		2004										

A Veikia gerai, reikia nedaug ar nedidelių patobulinimų

B Veikia, bet reikia gerinti

C Neveikia taip, kaip buvo numatyta

(1) EŽOOGF mokėjimų metai tęsiasi nuo spalio 16 d. iki spalio 15 d. Išmokos „už plotus“ sudaro subsidijos, išmokėtos už praėjusiais metais pateiktus prašymus (paraškas), kurios turėjo būti patikrintos tais pačiais kampanijos metais. Pavyzdžiui, 2002 mokėjimų metai, kurie baigiasi 2002 m. spalio 15 d., apimtų paraškas paramai, pateiktas ir patikrintas praėjusiais 2001 kampanijos metais. Išmokų už gyvulius atveju, subsidijos yra tikrinamos ir išmokamos paraškos pateikimo metais.

(2) Dauguma mokėjimo agentūrų, peržiūrėtų pagal mokėjimų metus, pasibaigusius 2002 m. spalio 15 d., kurie apima įvykdytus mokėjimus, susijusius su 2001 kampanijos metais pateiktais prašymais ir atliktais patikrinimais, negalėjo laiku imtis taisomųjų veiksmų dėl 2002 kampanijos metų, taip įtakodamos mokėjimų metus, pasibaigusius 2003 m. spalio 15 d. Daugeliu atvejų taisomieji veiksmai galėjo būti taikomi tik 2003 m. kampanijai, kas įtakoja mokėjimus EŽOOGF mokėjimų metais, pasibaigusiais 2004 m. spalio 15 d.

(3) Prancūzija-OHIVAL – tai mokėjimo agentūra, kuri atlieka išmokas už gyvulius, schemas administruoja ir tikrina Žemės ūkio ministerijos vietos tarnybos.

(4) Prancūzija-ONIC – tai mokėjimo agentūra, kuri atlieka išmokas „už plotus“ ir pavirtinimus. Schemą administruoja Žemės ūkio ministerijos vietos tarnybos, kurios taip pat parenka patikrinimus.

Šaltinis: Audito Rūmų atlikta mokėjimo agentūrų IAKS sistemų apžvalga.

3 PRIEDAS

IAKS stebėsenos elementai 2003 m.

VN	Išmokos „už plotus“				Išmokos už gyvulius			
	Administracinės procedūros ir kontrolė, skirtos teisingam mokėjimui užtikrinti	Patikrinimų rizikos analizė ir atrankos procedūros	Patikrinimų metodika ir ataskaitos apie individualius rezultatus	Patikrinimų ir rezultatų statistikos rengimas ir patikimumas	Administracinės procedūros ir kontrolė, skirtos teisingam mokėjimui užtikrinti	Patikrinimų rizikos analizė ir atrankos procedūros	Patikrinimų metodika ir ataskaitos apie individualius rezultatus	Patikrinimų ir rezultatų statistikos rengimas ir patikimumas
Vokietija (DE)		2				2		4
Ispanija (ES)						2	8	
Liuksemburgas (LU)	1	2			5			10
Austrija (AT)					6			
Suomija (FI)		2				2		
Jungtinė Karalystė (UK)		2						4
Jungtinė Karalystė (UK)							9	
Komisijos atlikta VN mokėjimo agentūrų apžvalga								

- A Veikia gerai, reikia nedaug ar nedidelių patobulinimų
 B Veikia, bet reikia gerinti
 C Neveikia taip, kaip buvo numatyta

1 Žemės registras nėra atnaujintas, todėl atliekant kryžmines patikras, pasitaiko daug neatitikimų.

2 Neatliktas/neįkamas rizikos analizės efektyvumo ir individualių atrankos kriterijų įvertinimas. 2004 m. sausio 23 d. Komisijos reglamentas 118/2004 numato, kad šis įvertinimas yra privalomas nuo 2004 m. kampanijos (2005 mokėjimų metai). Kai kurios VN neanalizuoja svarbių klaidų, arba netaiko visų įstatymu nustatytų rizikos veiksnių.

3 Pakartotiniai patikrinimai kelia rimtų abejonių dėl pradinio patikrinimo, ir kokybės kontrolės procedūros yra neadekvačios.

4 Dideli skirtumai tarp duomenų, pateiktų Komisijai ir juos aspinčių duomenų, pateiktų auditoriams.

5 Nėra išmokų už skerdimą su laikymo laikotarpiu patikrų, spėjama, kad 10–20 % išmokų už skerdimą buvo išmokėtos neteisingsiems naudos gavėjams. Labai prasta audito seka, taikant ir apskaičiuojant sankcijas.

6 Sankcijų už bazines išmokas atveju, nebuvo skiriamos baudos už ekstensyvinimo išmokas, kai kurių sankcijų dydžiai apskaičiuoti neteisingsai, ir nesusigražintos ankstesniais metais išmokėtos neteisingos sumos.

7 Paraiškias paramai galima atsiimti po to, kai buvo paskelbti patikrinimai, ir sankcijos, gyvuliams be ausies įrašų yra netaikomos.

8 Gyvulių išorės patikrinimų atvejais nėra parengtos patikrinimų kokybės procedūros.

9 Pliknaudžiujama pranešant apie patikrinimus ir atsiimanant prašymus, paskelbus apie aptikrinimą. Patikrinimai neapima prašymų už praėjusius 12 mėnesių, nėra tikrinami įrodomieji dokumentai. Kokybės kontrolė apsirboja patikrinimu, ar dokumentuose nėra rimtų klaidų.

10 Statistika Komisijai nepateikta, nėra informacijos apie patikrinimus.

Saldinis: Audito Rūmų atlikta mokėjimo agentūrų IAKS sistemų apžvalga.

PENKTAS SKYRIUS

Struktūrinės priemonės

TURINYS

	<i>Punktai</i>
Įvadas	5.1–5.5
Specialus įvertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	5.6–5.69
Audito uždavinys ir mastas	5.6
Vidaus kontrolės aplinka Komisijoje	5.7–5.11
Komisijos atlikta rizikos analizė: valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos vis dar neužtikrina pakankamo patikinimo dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo	5.8
Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas: apskritai už struktūrinės priemonės atsakingų generalinių direktoratų pasiekta pažanga buvo patenkinama	5.9–5.10
Veiksmų plano įgyvendinimo priežiūra	5.11
1994–1999 m. programavimo laikotarpio valdymas	5.12–5.40
Finansinės kontrolės mechanizmas buvo pagerintas, tačiau tai padaryta tik baigiantis programavimo laikotarpiui	5.12–5.13
Valdymo ir kontrolės sistemos valstybėse narėse: kai kurių reikalavimų nesilaikymo atvejai	5.14–5.22
Audito Rūmų atliktas operacijų testavimas: galutinių išlaidų deklaracijose gausu klaidų	5.23–5.27
1994–1999 m. programų uždarymas: vėlavimai valstybėse narėse...	5.28
... ir problemos Komisijai atliekant bylų tyrimą...	5.29–5.37
... sulėtino 1994–1999 m. programavimo laikotarpio uždarymą	5.38–5.39
Ribotas Komisijos uždarymo auditų mastas	5.40
2000–2006 m. programavimo laikotarpio valdymas	5.41–5.56
Į teisės aktus įtraukti nauji finansinės kontrolės reikalavimai	5.41
Komisijos vykdoma valstybių narių sistemų priežiūra: ribotas patikinimas dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo	5.42–5.46
Valdymo ir kontrolės sistemų veikimas valstybėse narėse: esamu programavimo laikotarpiu vis dar nustatomi teisinių įsipareigojimų nesilaikymo atvejai	5.47–5.54
Audito Rūmų atliktas operacijų testavimas: sistemų trūkumai išlieka dėl einamuoju programavimo laikotarpiu besikartojančių klaidų	5.55–5.56
Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	5.57–5.62
Bendrus teigiamus patikinimus dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo riboja rimtos abejonės dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo valstybėse narėse	5.57–5.62
Priemonės atsižvelgiant į ankstesnių patikinimo pareiškimų pastabas	5.63–5.65
Išvados ir rekomendacijos	5.66–5.69

	<i>Punktai</i>
Priemonės atsižvelgiant į specialiojoje ataskaitoje Nr. 7/2000 dėl Tarptautinio fondo Airijai ir Specialios paramos programai taikai ir susitaikymui Šiaurės Airijoje bei Airijos pasienio grafystėse pareikštas pastabas (1995–1999 m.)	5.70–5.86
Specialiosios ataskaitos turinys ir pagrindinės rekomendacijos	5.70–5.71
Tarptautinis fondas Airijai	5.72–5.76
Finansinių poreikių įvertinimas	5.72–5.73
Tinkamų kriterijų, skirtų projektų paraiškoms vertinti, nuoseklus taikymas ir laikymasis	5.74–5.75
Reguliarus Bendrijos įnašo į TFA projektus nagrinėjimas ir projektų kokybės vertinimas	5.76
Speciali paramos programa taikai ir susitaikymui Šiaurės Airijoje ir Airijos pasienio grafystėse (1995–1999 m.)	5.77–5.86
Tolesnė parama įgyvendinančioms organizacijoms, užtikrinant nuoseklius vietos bendruomenėms ir socialinėms grupėms skirtų projektų atrankos kriterijus, taip pat gairės ir išteklių, užtikrinantys paramą šiems projektams ir grupėms	5.77–5.78
Finansinių poreikių įvertinimas pagal numatomą veiklą	5.79
Nevyriausybinių organizacijų darbo peržiūra	5.80–5.81
Dokumentuoti projektų įvertinimai pagal specialius rašytinius kriterijus	5.82
Tinkamų kontrolės mechanizmų įdiegimas	5.83–5.84
Sinergijos ir koordinavimo tarp TFA ir struktūrinių fondų įvertinimas	5.85–5.86
Pagrindinės pastabos specialiojoje ataskaitoje Nr. 4/2004 dėl INTERREG III programavimo	5.87–5.97

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

5.1. Struktūrinės priemonės skirtos skatinti Europos Sąjungos ekonominį ir socialinį vystymąsi. Priemonės finansuojamos iš Sanglaudos fondo ir keturių struktūrinių fondų: Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF), Europos žemės ūkio gairių ir garantijų fondo „Gairių“ skyriaus, (EŽŪOGF – Gairės) ir Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento (ŽOFI). Iš Struktūrinių fondų kofinansuojamos socialinės ir ekonominės plėtros programos valstybėse narėse, o iš Sanglaudos fondo kofinansuojami projektai, skirti pagerinti aplinką ir vystyti transporto infrastruktūrą tose valstybėse narėse, kur vienam asmeniui tenkanti BVP dalis yra mažesnė nei 90 % Europos Sąjungos vidurkio ⁽¹⁾.

5.2. 2000–2006 m. laikotarpiui visos biudžete numatytos išlaidos sudarė 230 177 milijonus eurų ⁽²⁾. **5.1 ir 5.2 diagramose** pateikiamas 2003 m. paskirtų ir išmokėtų išlaidų išskirstymas. Daugelis išlaidų skirta trimis prioritetiniams politikos uždaviniais:

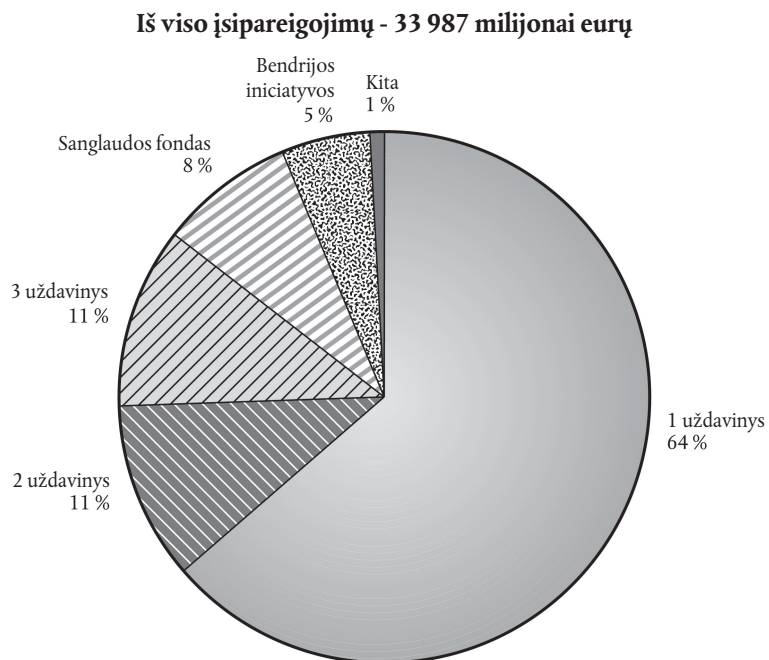
- 1 uždavinys: regionų, kurių plėtra atsilieka, vystymosi ir struktūrinio derinimo rėmimas;
- 2 uždavinys: parama sričių, patiriančių struktūrinius sunkumus, ekonominei ir socialinei pertvarkai;
- 3 uždavinys: parama švietimo, mokymo ir užimtumo sistemų ir politikos pritaikymui ir modernizavimui.

Bendrijos iniciatyvos viršijo vos 5 % visų struktūrinių fondų išlaidų 2003 m. Tai Bendrijos interesą atitinkančios programos, kurias Komisijos iniciatyva valstybės narės pačios įvykdo savo teritorijoje – jos skirtos papildyti veiksmus, įgyvendintus pagal pagrindines programas.

⁽¹⁾ 2003 m.: Graikija, Ispanija, Airija ir Portugalija.

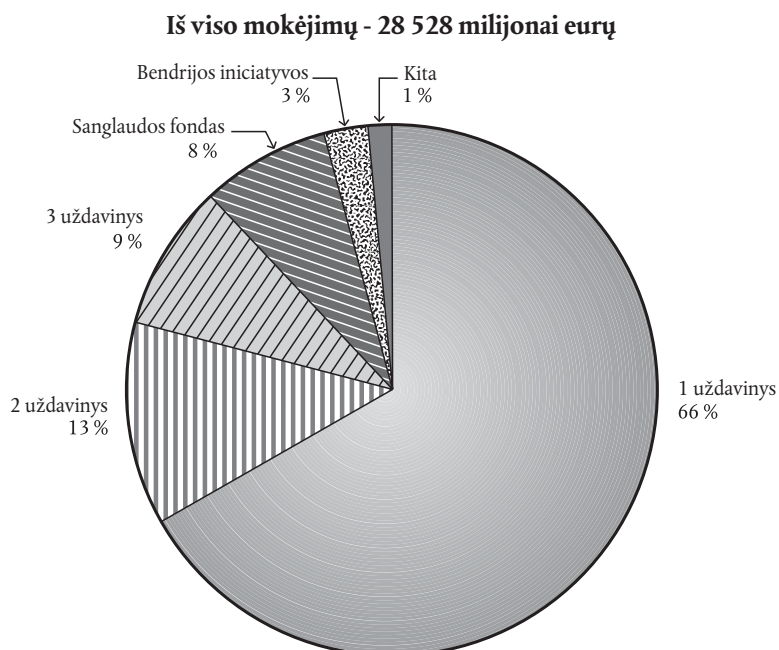
⁽²⁾ 210 579 milijonų eurų struktūriniams fondams ir 19 598 milijonų eurų Sanglaudos fondui (2003 m. kainomis).

5.1 diagrama – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.
Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

5.2 diagrama – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.
Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.3. Struktūrinių fondų parama teikiama „veiklos programų“, kurios sudarytos iš daugelio įvairių operacijų ar projektų, pavidalu, tuo tarpu Sanglaudos fondo paramą sudaro įnašai į atskirus projektus⁽³⁾. Šios priemonės įgyvendinamos per bendrą nacionalinių bei regioninių programų ir individualių projektų finansavimą⁽⁴⁾. Kiekvieną programą ar projektą privalo patvirtinti Komisija ir prie jų turi būti pridėtas rodiklinis finansinis planas, kuriame nustatytas Bendrijos paramos ir valstybės narės įnašo dydis. 1994–1999 m. laikotarpiui Komisija patvirtino 1 104 struktūrinių fondų programas ir 920 Sanglaudos fondo projektų. 2000–2006 m. laikotarpiui ji patvirtino 470 struktūrinių fondų programų ir 450 Sanglaudos fondo projektų⁽⁵⁾.

5.4. 1994–1999 m. ir ankstesniais programavimo laikotarpiais įnašai, susiję su struktūrinėmis priemonėmis, buvo mokami kaip avansai ir galutiniai mokėjimai (pastarieji įgalindavo „uždaryti“ programas ar projektus). Bendrijos finansavimą 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu sudaro: 7 % viso įnašo į programą ar projektą dydžio pradinis avansas, periodiškai grąžinamos sumos valstybei narei pagal jos deklaruotas išlaidas ir galutiniai mokėjimai. Šios grąžinamos sumos vadinamos „tarpiniais mokėjimais“. Struktūrinių fondų atveju kiekvienas Komisijos atliekamas mokėjimas liečia konkretų fondą ar konkrečią programą.

5.5. Struktūrinėms priemonėms taikomas „pasidalijamojo valdymo“ principas. Tai reiškia, kad, nors Komisija vykdo Bendrijos biudžetą savo atsakomybe, tačiau priemonių valdymą bei kontrolę bendrai vykdo Komisija ir valstybės narės, o pastarosios privalo bendradarbiauti su Komisija, kad užtikrintų išlaidų vykdymą pagal gero finansų valdymo principus⁽⁶⁾. Tai liečia keturis Komisijos generalinius direktoratus: Regioninės politikos generalinis direktoratas (DG REGIO) rūpinasi ERPF ir Sanglaudos fondu, Užimtumo ir socialinių reikalų generalinis direktoratas (DG EMPL) – ESF, Žemės ūkio generalinis direktoratas (DG AGRI) – EŽŪOGF-Gairėmis, o Žuvininkystės generalinis direktoratas (DG FISH) – ŽOFI. DG REGIO atsakingas koordinuoti reikalus, susijusius su visais fondais, tokius kaip valdymo iniciatyvų kūrimas ar techninių gairių valstybėms narėms klausimas.

5.5. *The Commission would refer to its communication of 6 September 2004 on the respective responsibilities of the Commission and the Member States for shared management (COM(2004) 580).*

⁽³⁾ Komisija tai pat gali vykdyti tiesioginius naujovių ir techninės paramos veiksmus, neviršydama 0,65 % biudžeto ribos.

⁽⁴⁾ Siekiant palengvinti nuorodas, visame tekste vartojamas bendras terminas „programa“, kuris reiškia struktūrinių fondų paramą apskritai. Programa gali gauti paramą iš daugiau nei vieno fondo.

⁽⁵⁾ Tai skaičiai, buvę prieš patvirtinant programas ir projektus naujoms valstybėms nuo 2004 m.

⁽⁶⁾ Europos Bendrijos steigimo sutarties 274 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SPECIALUS ĮVERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

Audito uždavinys ir mastas

5.6. Auditu siekta prisidėti prie Audito Rūmų Patikinimo pareiškimo dėl bendro biudžeto, atliekant struktūrinių priemonių srities kaip visumos specialų įvertinimą. Šiuo tikslu buvo atliktas priežiūros ir kontrolės sistemų veikimo Komisijoje bei valstybėse narėse auditas ir buvo įvertinta, koku mastu vidaus kontrolė, įdiegta į šias sistemas, patikina dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Pasiremdami atsitiktiniais atrinktomis programomis ir projektais iš ankstesnio (1994–1999 m.) ir dabartinio (2000–2006 m.) programavimo laikotarpių, Audito Rūmai kaip nepriklausomą patikrą atliko ūkinių operacijų testus, norėdami gauti papildomų įrodymų apie fondų darbą. Auditas iš esmės buvo nukreiptas į:

- vidaus kontrolės aplinką Komisijoje,
- 1994–2013; 1999 m. programavimo laikotarpio valdymą,
- 2000–2006 m. programavimo laikotarpio valdymą,
- generalinių direktorių metines veiklos ataskaitas ir deklaracijas,
- priemonės atsižvelgiant į pastabas paskutiniuose patikinimo pareiškimuose.

Vidaus kontrolės aplinka Komisijoje

5.7. Tebevykstančios Komisijos finansų bei veiklos valdymo ir kontrolės sistemų reformos kontekste auditas ištyrė vidaus kontrolės Komisijoje veikimą, ypač rizikos valdymą ir vidaus kontrolės standartų įgyvendinimą (žr. 1.87–1.91 punktus).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Komisijos atlikta rizikos analizė: valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos vis dar neužtikrina pakankamo patikinimo dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo

5.8. Pagrindiniai rizikos veiksniai, galintys įtakoti struktūrinėms priemonėms skiriamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, atsiranda iš Komisijos ir valstybių narių pasidalijamojo valdymo, iš daugybės į valdymo procesą įtrauktų organizacijų ir valdymo institucijų, turinčių skirtingą kontrolės sandarą bei praktiką, iš daugybės programų, kurių kiekvieną gali sudaryti keli tūkstančiai projektų, įgyvendinamų ne vienerius metus, taip pat iš trūkumų, galinčių pasitaikyti valdymo ir kontrolės sistemose. Panašiai kaip pernai, Audito Rūmų atliktas rizikos analizė, kurias parengė už struktūrinių priemonių valdymą atsakingi generaliniai direktoratai, tyrimas nesuteikė pagrindo pastaboms pareikšti. Komisija vėl pripažįsta, jog esama rizikos, kad ji gali negauti pagrįsto patikinimo, jog operacijos, atliktos valstybėse narėse 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu, yra teisėtos ir tvarkingos, kadangi valdymo ir kontrolės sistemos valstybėse narėse ne visais atvejais pakankamai pagrindžia patikinimą dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo. 2003 m. Komisija toliau tobulino savo vidaus kontrolės sistemas ir analizavo valstybių narių pateiktus sistemų aprašymus. Komisijos valstybėse narėse atlikti valdymo ir kontrolės sistemų dokumentų patikrinimai ir patikrinimai vietose atskleidė trūkumų, nors patikrinimai vietose apėmė tik ribotą šių sistemų skaičių (žr. 5.42–5.46 punktus).

Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas: apskritai struktūrinių priemonių generalinių direktoratų pasiekta pažanga buvo patenkinama

5.9. Atlikdami tyrimą Audito Rūmai didžiausią dėmesį kreipė į tai, kaip struktūrinių priemonių generaliniai direktoratai įgyvendina aštuonis kontrolės standartus ⁽⁷⁾ (iš visų esamų 24), kurie ypač svarbūs išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui įgyvendinti. 2002 m. metinės veiklos ataskaitų suvestinė reikalavo įgyvendinti visus standartus iki 2003 m. pabaigos.

5.10. Buvo nustatyta, kad DG REGIO ir DG EMPL šiuos standartus, apskritai imant, įgyvendio gerai. DG FISH nebaigė įgyvendinti dviejų standartų ⁽⁸⁾, o DG AGRI dar nebuvo visai įgyvendinęs vieno (žr. taip pat 4.23 punktą). Kalbant apie 17-tą standartą „Priežiūra“, abu generaliniai direktoratai vis dar kuria ar sistemina procedūras šio standarto įgyvendinimui baigti.

5.8. *The Commission considers that the supervision and control it exercises over the Member States are an adequate response to the risk of irregularity in the underlying transactions. In a given year the Commission can cover by its own audit work a limited number of Member States' systems, particularly having regard to other risks, such as the closure of the previous programme period, to which the Court refers. The Commission has a multi-annual audit strategy for its own audit work aimed at achieving a reasonable assurance on the functioning of the systems during the programme period.*

⁽⁷⁾ Standartai: 11 – „Rizikos analizė ir valdymas“, 12 – „Valdymo informacija“, 14 – „Pranešimai apie pažeidimus“, 17 – „Priežiūra“, 18 – „Išimčių registracija“, 20 – „Vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir taisymas“, 21 – „Audito ataskaitos“ ir 22 – „Vidaus audito gebėjimai“.

⁽⁸⁾ Standartai: 17 – „Priežiūra“ ir 22 – „Vidaus audito gebėjimai“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Veiksmų plano įgyvendinimo priežiūra

5.11. Audito Rūmai ištyrė už struktūrinius veiksmus atsakingų generalinių direktoratų taikytas tolesnes priemones, skirtas šalinti Komisijos parengto veiksmų plano trūkumus, (du iš šių veiksmų liečia pasidalijamojo valdymo aspektus). Šių veiksmų įgyvendinimas buvo įtrauktas į 2001 m. suvestinę ataskaitą, numatant jį baigti 2004 m., tačiau jie iki šiol neįgyvendinti (žr. taip pat 1.84–1.86 punktus).

5.11. *Substantial progress has been made in the implementation of the two actions concerning shared management. By September 2004 the Commission had adopted communications on the legal responsibilities under shared management (COM(2004) 580) and on the alignment of audit methodology in this area (COM(2004) 3115); in December 2003 the Commission also published revised audit manuals for the Structural and Cohesion Funds. In the draft legislation for the Structural Funds in the 2007-13 period the Commission has also taken up the idea of annual declarations by an independent audit body which was also mentioned in action 17.*

1994–1999 m. programavimo laikotarpio valdymas

Finansinės kontrolės mechanizmas buvo pagerintas, tačiau tai padaryta tik baigiantis programavimo laikotarpiui

5.12. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2064/97 ⁽⁹⁾, įsigaliojęs 1997 m. lapkričio mėn., buvo svarbus žingsnis kuriant struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės priemones. Jame nustatyti bendrieji minimalūs reikalavimai valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemoms, iš kurių svarbiausieji yra šie:

- reikalavimas valstybėms narėms įdiegti valdymo ir kontrolės sistemas, leidžiančias užtikrinti išlaidų deklaracijų teisėtumą,
- pakankamas audito nuoseklumas, leidžiantis sutikrinti Komisijai pateiktas deklaracijas su apskaitos įrašais valstybėse narėse, o kita vertus, kontroliuoti, kaip skiriamas Bendrijos finansavimas,
- be kasdienių operacijų valdymo patikrų, turi būti užtikrintas minimalus nepriklausomų patikrų lygis (ne mažesnė kaip 5 % išlaidų imtis), įgalinantis patikrinti valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumą, Bendrijos reikalavimų laikymąsi ir išlaidų deklaracijų tikslumą, ir

⁽⁹⁾ 2002 m. spalio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2064/97, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 4253/88 dėl valstybių narių vykdomos operacijų, kofinansuojamų iš struktūrinių fondų, finansinės kontrolės įgyvendinimo taisyklės (OL L 290, 1997 10 23, p. 1). Sanglaudos fondo sistemas nustato 1994 m. gegužės 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1164/94 dėl Sanglaudos fondo įsteigimo (OJ L 130, 25.5.1994, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- reikalavimas (pagal 8 str.) valstybėms narėms kiekvienos programos uždarymo metu pateikti Komisijai pareiškimą, parengtą asmens ar organizacijos, funkcinio atžvilgiu nepriklausomos nuo įgyvendinančios tarnybos; šiame pareiškime apibendrintos per praėjusius metus atliktų patikrų išvados ir pateiktos bendros išvados dėl ūkinių operacijų, atspindimų galutinėje išlaidų deklaracijoje, teisėtumo ir tvarkingumo.

5.13. Kad įvykdytų visus šiuos reikalavimus, valstybės narės turėjo sustiprinti savo kontrolės struktūras. Tačiau reglamentas įsigaliojo tik 1997 m. lapkričio mėn., o reikiamos gairės buvo parengtos pavėluotai. Kaip Audito Rūmai jau anksčiau pastebėjo ⁽¹⁰⁾, buvo per vėlu įtakoti tai, kaip valdymo ir kontrolės sistemos buvo sukurtos iš pradžių; jei reglamentas būtų imtas taikyti anksčiau, gal būt būtų išvengta kai kurių trūkumų valstybių narių sistemose.

5.13. *The adoption of Regulation (EC) No 2064/97 substantially contributed to strengthening control arrangements for the Structural Funds. The Regulation required Member States to adapt their structures and entered into force four years before the end of the eligibility period and over five years before the final deadline for submitting closure dossiers. During this period the Commission made significant efforts from the date of adoption to provide guidance, answered Member States' questions and carried out audits to ensure correct transposition.*

Valdymo ir kontrolės sistemos valstybėse narėse: kai kurių reikalavimų nesilaikymo atvejai

5.14. Atlikdami specialų išlaidų struktūrinėms priemonėms įvertinimą, Audito Rūmai taip pat ištyrė valdymo ir kontrolės sistemų veikimą valstybėse narėse – atsitiktinės imties būdu jie išnagrinėjo septynis Komisijos atliktus galutinius mokėjimus (Vokietijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Italijoje ir du Portugalijoje) ⁽¹¹⁾.

Nepakankamas funkcijų atskyrimas

5.15. Vienos iš Audito Rūmų ištirtų programų atveju, didelę dalį nepriklausomų patikrų, vertinant projektus, atliko tas pats departamentas, kuris buvo atsakingas už mokėjimų siūlymą ⁽¹²⁾, o kitais dviem atvejais kai kuriuos projektus tikrino asmenys, atliekantys valdymo patikras arba dalyvaujantys galutinio deklaravimo procese ⁽¹³⁾. Tai prieštarauja pamatiniam kontrolės principui dėl funkcijų atskyrimo.

5.15. *The Commission has been aware of the issue of independence of bodies carrying out checks under Article 3 of Regulation (EC) No 2064/97 from its own systems audits carried out in 2001/2002. Guidance was given to the independent bodies as to how to treat the matter in the closure guidelines of the Commission.*

For the cases concerned, based on the information on this point provided by the independent body, the Commission considered that sufficient checks had been carried out to meet the requirements of the Regulation.

⁽¹⁰⁾ Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 10/2001 dėl struktūrinių fondų finansinės kontrolės, Komisijos reglamentai (EB) Nr. 2064/97 ir (EB) Nr. 1681/94, taip pat Audito Rūmų 2002 finansinių metų ataskaita, 5.16–5.21 punktai.

⁽¹¹⁾ 3 ERPF, 2 ESF, 1 EŽŪOGF-Gairės ir 1 Sanglaudos fondė.

⁽¹²⁾ Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

⁽¹³⁾ Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Operacijų valdymo patikrų trūkumai

5.16. Vienoje programoje, kur už projektą atsakinga organizacija buvo sudariusi sutartį su kita organizacija dėl didesnės projekto dalies įgyvendinimo, valdymo patikros apsiribojo sąskaitų faktūrų, organizacijos gautų iš subrangovo, ištyrimu ⁽¹⁴⁾. Audito Rūmai jau anksčiau nurodė ypatingą riziką, kurią kelia subrangos išlaidos ⁽¹⁵⁾.

Nepriklausomų patikrų trūkumai

5.17. Ne visada aiškus imties pagrindas, naudotas atliekant nepriklausomas (5 % imtis) patikras, skirtas valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumui ir išlaidų deklaracijoms tikrinti. Dviejų programų atveju rizikos veiksniai buvo paminėti, tačiau nebuvo aišku, kaip į juos buvo atsižvelgta ⁽¹⁶⁾. Kitoje programoje buvo nustatytas viena-rūšių priemonių kompleksas, iš kurio buvo galima sudaryti atsitiktinę imtį, tačiau su šiomis priemonėmis nebuvo susieti jokie konkretūs rizikos veiksniai ⁽¹⁷⁾. Kitu atveju nebuvo atlikta jokia rizikos analizė ⁽¹⁸⁾.

5.18. Kalbant apie Audito Rūmų ištirtas programas, valstybių narių patikros apskritai apėmė visą reglamento reikalaujamą laikotarpį. Tačiau pagal reglamentą atliekamų nepriklausomų patikrų procesas kai kuriose valstybėse narėse nebuvo pradėtas iki 2000 ar 2001 m. ⁽¹⁹⁾.

5.16. *As regards subcontracting, the Commission would refer to its reply to paragraphs 5.20 and 5.23 of this report and to its reply to paragraph 3.66 of the 1999 annual report.*

5.17. *In its guidance on closure statements the Commission made it clear that the body issuing the statement must satisfy itself that the sampling basis was adequate. The Commission checked the information given on this aspect in its analysis of the statements.*

For the Azores programme the statement indicated that the sample was balanced across the measures of the programme and took account of the level of financing involved.

For Ireland (EAGGF Guidance Section), based on the information available, and especially the confirmations of the independent body, the Commission considered that sufficient independent checks had been carried out to meet the requirements of the Regulation.

⁽¹⁴⁾ Italijos (Emilia-Romagna) ESF 3 uždavinys 94000913.

⁽¹⁵⁾ Audito Rūmų 1999 finansinių metų metinė ataskaita, 3.66 punktas.

⁽¹⁶⁾ Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013, Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015.

⁽¹⁷⁾ Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

⁽¹⁸⁾ Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

⁽¹⁹⁾ Audito Rūmai. Specialioji ataskaita Nr. 10/2001 dėl struktūrinių fondų finansinės kontrolės, 33 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.19. Reglamente nustatyta, ką patikros turėtų apimti. Jame aptarti tokie klausimai kaip valdymo ir kontrolės sistemų praktinis taikymas ir efektyvumas, apskaitos įrašų atitikimas patvirtinantiems dokumentams, Bendrijos reikalavimų laikymasis ir deramo kofinansavimo užtikrinimas nacionaliniu lygmeniu. Trijose programose kai kuriais atvejais į patikras nepavyko įtraukti specifinių aspektų, susijusių su išlaidų, kurias kofinansavo struktūriniai fondai, atitikimu reikalavimams ⁽²⁰⁾.

5.20. Dviem atvejais valstybių narių patikros nebuvo atliktos projektų atžvilgiu. Vienu atveju, remdamasi tuo, kad vykdomoji vadovybė reguliariai vykdavo tikrinti projektus vietose, valstybė narė – nurodydama konkretų susirašinėjimą su Komisija – atliko nepriklausomas patikras išimtinai dokumentų pagrindu, neaplankydama projektų, kas prieštarauja Komisijos bendroms gairėms ⁽²¹⁾. Kitu atveju subrangovas, veikdamas be jokios oficialios sutarties, negalėjo pateikti įrodymų dėl sumos, kurią priskaičiavo projektą įgyvendinančiai organizacijai ⁽²²⁾. Kitais dviem atvejais patikros apsiribojo paramos valdymo organizacija bei keliomis sąskaitų faktūrų patikromis ⁽²³⁾.

5.19. *The Commission is examining the Court's findings in the light of the replies of the authorities of the Member States concerned. It will take account of the results for its closure audits. The Commission considers that the instructions provided in Portugal on the content of the checks were comprehensive.*

5.20. *The Commission is examining the Court's findings in the light of the replies of the authorities of the Member States concerned. It will take account of the results for its closure audits. Where the Commission has found cases where Member States had not checked supporting documentation held by the final recipients of aid, it has required them to quantify the expenditure affected and carry out further audit work if necessary.*

For Ireland (EAGGF Guidance Section), based on the information available, and especially the confirmations of the independent body, the Commission considered that sufficient checks had been carried out to meet the requirements of the 1994-1999 Regulations.

Concerning the ESF case in Italy (Emilia Romagna) referred to in footnote 21, the guidance note sent by the Commission to the Italian authorities states that the independent body may also base its work on duly documented checks already carried out on the spot, but those checks must of course comply with certain conditions to be verified by the independent body; in particular, they must have been carried out using appropriate methods and with a sufficient degree of independence and reliability. The Commission, which has complied with its own guidance notes, did not therefore specify that the checks could not be carried out on the spot.

As regards the ESF subcontracting case in Portugal (Madeira) referred to in footnote 22, the Commission is particularly vigilant on the question of fictitious or unnecessary subcontracting whose aim is essentially to increase the costs declared. The Commission has therefore introduced the rule on eligibility sheet No 4, whereby subcontracting which is unjustified or does not add value is not admissible.

⁽²⁰⁾ Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006; Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005; Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013.

⁽²¹⁾ Italijos (Emilia-Romagna) ESF 3 uždavinys 940009I3.

⁽²²⁾ Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

⁽²³⁾ Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

5.21. Apskritai patikros neapėmė projektų visumos. Kai kuriais atvejais valstybės narės įtraukė projekto išlaidas į savo 5 % reikalavimo apskaičiavimą, kuris nebuvo audituotas tinkamos imties pagrindu ⁽²⁴⁾. Vienoje programoje neaudituoti projektai buvo įtraukti į patikrų procentinės padengties apskaičiavimą, remiantis tuo, kad buvo atliktas sistemų auditas, o viename projekte aptikta sisteminė klaida buvo ištaisyta visuose susijusiuose projektuose. Tai žymiai padidino procentinę padengtį ataskaitoje ⁽²⁵⁾. Dar kitoje programoje patikros apėmė 28 % visų išlaidų. Tačiau Audito Rūmų atliktas auditas parodė, kad projektų atveju tik dalį šių patikrų iš tiesų atliko asmenys, nepriklausomi nuo valdymo tarnybos, taip pat, kad šios patikros daugiausia buvo sutelktos į vieną iš trijų valdančių organizacijų ⁽²⁶⁾.

Pareiškimai prie galutinių išlaidų deklaracijų: nepakankamas valstybių narių klaidų įvertinimas

5.22. Dalis Audito Rūmų ištirtos mokėjimų imties, išlaidų deklaracijos ir prie jų pridėti išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą patvirtinančys pareiškimai, kuriuos valstybės narės pateikė uždarant programas, pasižymėjo aukštu klaidų lygiu (žr. 5.23–5.27 punktus). Priešingai, šių valstybių narių pateikti uždarymo pareiškimai apskritai rodė žemą klaidų lygį (mažiau nei 1 %). Taip atsitiko dėl prastos atliktų patikrų kokybės ir ribotos padengties, o taip pat todėl, kad ištirtais atvejais valstybės narės nesistengė iš patikrų daryti deramų išvadų apie programą kaip visumą ⁽²⁷⁾.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.21. *The Commission is examining the Court's findings in the light of the replies of the authorities of the Member States concerned. It will take account of the results for its closure audits. According to the information contained in the closure statements, in all three ERDF cases the percentage of total programme expenditure checked exceeded the minimum 5 % requirement (7,9 %, 12,8 %, and 23,9 %).*

Concerning the case referred to in footnote 25 (ESF Portugal Madeira), it should be pointed out that the Portuguese authorities did indeed comply with the regulatory minimum percentage of checks to be carried out.

For Ireland (EAGGF Guidance Section), see the response to paragraph 5.15.

5.22. *In its guidance to Member States on the Article 8 statement, the Commission insisted that Article 8 bodies give an opinion on the quality of the checks performed, indicate the rate of error found and point out and quantify potential systemic problems. The Commission has required additional information or audit work from the Member States or proposed financial corrections when the examination of Article 8 statements has shown them to be deficient for any of these reasons.*

For all cases the Commission will take the appropriate action once complete information from Member States has been received and examined.

Concerning the ESF Portugal Madeira case referred to in footnote 27, during the programming period the Portuguese authorities carried out independent checks relating to the whole period; in addition, they did indeed comply with the regulatory minimum percentage of checks to be carried out. Abnormalities detected were also rectified, with verification of all projects involving the same operator. The circumstances giving rise to errors were reviewed and taken into account in the risk analysis for subsequent checks.

⁽²⁴⁾ Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005; Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013, Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015.

⁽²⁵⁾ Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

⁽²⁶⁾ Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

⁽²⁷⁾ Portugalijos (Madeira) ESF 1 uždavinys 947000P1, Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Audito Rūmų atliktas operacijų testavimas: galutinių išlaidų deklaracijose gausu klaidų

5.23. Iš viso operacijų testavimui valstybėse narėse buvo atrinkti 139 projektai iš septynių programų (žr. 5.14 punktą). Testavimas atskleidė, kad dažnai negebėta laikytis reglamento nuostatų: tai reikalavimų neatitinkančios išlaidos ir projektai ⁽²⁸⁾, išlaidos be patvirtinančių dokumentų ⁽²⁹⁾, neteisingas Bendrijos įnašo apskaičiavimas ⁽³⁰⁾ ir kiti nusižengimai ⁽³¹⁾.

5.24. Valstybėse narėse audituotose trijų ERPF programų paprogramėse ⁽³²⁾ Audito Rūmai nustatė pažeidimus, rodančius dideles permokas.

5.23. *The Commission is examining the Court's findings in these cases in the light of the replies of the authorities of the Member States concerned and any additional information obtained where necessary. Once it has completed this examination it will take whatever action is necessary.*

The Commission also confirms that, in the case of contractual relations, once the services have been provided the subcontractor does not have to justify its invoicing provided that it complies with the terms of the contract. Provided the subcontracting/provision of services adds value and that market prices are charged, the profit is recognised and legitimate.

5.24. *The precise level of overpayments resulting from the errors identified by the Court will be determined in the Commission's follow up of the cases, taking full account of the arguments presented by the Member States.*

⁽²⁸⁾ Reikalavimų neatitinkančios išlaidos ir projektai: Projektų, kurie neatitinka programos kriterijų, deklaravimas: Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

Išlaidų, padarytų pagal prašymus, neatitinkančius srities ar laikotarpio ribų, deklaravimas: Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

Išlaidų deklaravimas du kartus: Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013; Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006; Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

Darbo vietų kūrimo kriterijų nesilaikymas: Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

Reikalavimų neatitinkančių išlaidų, susijusių su pareiškėjos valstybės administracijos kasdienėmis valdymo užduotimis, deklaravimas: Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

Kitos reikalavimų neatitinkančios išlaidos: Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

⁽²⁹⁾ Išlaidos be patvirtinančių dokumentų:

Išlaidos be patvirtinančių dokumentų: Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006; Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

Veikiau numatomų, nei realių išlaidų deklaravimas: Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

Nesugebėjimas palaikyti atskirą apskaitos sistemą ar atitinkamus apskaitos kodus, leidžiančius nustatyti Bendrijos finansavimą: Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015.

Dalies netiesioginių išlaidų priskyrimas projektams be pagrindžiančių skaičiavimų, kurie patvirtintų priskirtą sumą: Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

⁽³⁰⁾ Neteisingas Bendrijos įnašo apskaičiavimas:

Nesugebėjimas atsižvelgti į galimą pajamų ar kitų įplaukų gavimą, apskaičiuojant Komisijos įnašų į projektus lygi: Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013.

Didžiausios valstybės paramos ribos viršijimas: Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005.

⁽³¹⁾ Kiti nesugebėjimo atvejai:

Nesugebėjimas pateikti informaciją ir užtikrinti viešumo veiksmus dėl dalyvavimo struktūriniuose fonduose: Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005; Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013; Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

⁽³²⁾ Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 940209005; Prancūzijos (Pays de la Loire) ERPF 2 uždavinys 970313015; Portugalijos (Azorų) ERPF 1 uždavinys 941209013.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

5.25. Vienoje iš ESF programų valstybės narės buvo atliktos nepriklausomos patikros 1998–1999 m. operacijų imties pagrindu – tai leido ištaisyti deklaruotas išlaidas, remiantis patikrų rezultatų ekstrapoliacija. Audito Rūmai toje pačioje imtyje nustatė aukštesnį klaidų lygį⁽³³⁾. Skirtumai didele dalimi kyla dėl skirtingos nenuoseklumų traktuotės nacionaliniuose reglamentuose bei juos taikant.

5.26. Audito Rūmų atliktas EŽŪOGF priemonių auditas daugiafondėje programoje⁽³⁴⁾ atskleidė aukštą išlaidų pažeidimų lygį. Viso programos laikotarpio operacijoms buvo atlikti audito testai, kurie parodė, kad esama sisteminių trūkumų. Šie trūkumai jau buvo nurodyti dokumentacijoje, kurią valstybė narė pateikė su galutinio mokėjimo prašymu.

5.27. Nei vienoje iš ištirtų programų valdymo ir kontrolės sistemos neatitiko visų reglamento Nr. 2064/97 reikalavimų. Reglamente nėra specialaus reikalavimo atlikti kasdienės valdymo patikras, taigi aišku, kad vien papildomos nepriklausomos 5 % imties patikros negali kompensuoti viso to, ko stinga valdymo patikrose. Audito Rūmų atlikto projektų audito rezultatai patvirtina, kad tai daro poveikį išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui. Bendras klaidų dažnis ir poveikis yra artimas Audito Rūmų nustatytajam ankstesniais metais.

1994–1999 m. programų uždarymas: vėlavimai valstybėse narėse...

5.28. Pirminis reglamento terminas, iki kurio valstybės narės turėjo pateikti galutinių mokėjimų paraiškas už 1994–1999 m. laikotarpio programas, buvo 2002 m. birželio 30 d.⁽³⁵⁾ Apskritai imant, valstybės narės nesilaikė šio termino. Tarybos reglamentas Nr. 1260/1999 (1999 m. birželio mėn.), nustatantis bendras struktūrinių fondų nuostatas, numatė, kad būtų panaikintas įsipareigojimas sumoms, skirtoms 1994–1999 m. laikotarpio programoms, kurių atžvilgiu paraiška galutiniam mokėjimui nebuvo gauta iki 2003 m. kovo 31 d. Ši paskutinė data buvo interpretuota kaip *de facto* galutinis terminas, po kurio fondai bus prarasti, tačiau ir tai valstybėms narėms kėlė problemų. Siekdamos laikytis termino, valstybės narės daugeliu atveju pateikė nepilną dokumentaciją. Todėl Komisijai teko prašyti papildomos informacijos, o tai lėmė paraiškų nagrinėjimo vėlavimus.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.25. *In addition to checking 1998 and 1999 transactions, during the programming period the Portuguese authorities carried out independent checks relating to the whole period.*

5.26. *For Ireland (EAGGF Guidance), based on the information available, and especially the confirmations of the independent body, the Commission considered that the programme could be closed. All the additional elements raised by the Court following its on-the-spot audit will be followed up as appropriate.*

5.27. *Article 2 of Regulation (EC) No 2064/97 provided that Member States' systems should check the accuracy and eligibility of expenditure. Although the Regulation does not specify this requirement, national administrative systems in many cases provided for controls at management level. For the current period the Commission specified this requirement in Article 4 of Regulation (EC) No 438/2001.*

Notwithstanding the problems identified by the Court, the Commission considers that the thorough checking of closure documentation, its closure audits of a risk-based sample of programmes and the application of financial corrections for inadequate checks or individual errors provide a sound basis for obtaining reasonable assurance on the expenditure cofinanced.

⁽³³⁾ Portugalijos (Madeiros) ESF 1 uždavinys 947000P1.

⁽³⁴⁾ Airijos EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 94IR16006.

⁽³⁵⁾ 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2082/93, 21 str. 4 d., pataisanti Reglamentą (EEB) Nr. 4253/88 dėl nuostatų, kaip įgyvendinti Reglamentą (EEB) Nr. 2052/88 dėl skirtingų struktūrinių fondų veiklos koordinavimo tarpusavyje ir su Europos investicijų banko veikla, bei kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 193, 1993 7 31, p. 20).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

... ir problemos Komisijai atliekant bylų tyrimą...

5.29. Iš esmės Komisijos vykdomą uždarymo procedūrą sudaro patikinimo dėl valstybių narių prašomų apmokėti išlaidų atitikimo reikalavimams ir tvarkingumo gavimas. Komisija tikrina pareiškimo pagal 8 str. adekvatumą⁽³⁶⁾, galutinės ataskaitos pilnumą ir galutinės išlaidų ataskaitos atitikimą galutinei ataskaitai, taip pat pareiškimą pagal 8 str. Tai apima patikrinimą, ar visų žinomų pažeidimų atžvilgiu buvo imtasi patenkinamų priemonių (taip pat ir atitinkamų grąžinimo procedūrų), atsižvelgiant į:

- a) pareiškimą, pateikiamą su galutinio mokėjimo prašymu, kaip nustatyta Komisijos reglamento (EB) Nr. 2064/97 8 str. (įskaitant 5 % patikrų);
- b) pažeidimus, apie kuriuos valstybės narės pranešė⁽³⁷⁾ Bendrijos kovos su sukčiavimu biurui arba kuriuos aptiko pats biuras;
- c) auditus, kuriuos atliko kitos nacionalinės organizacijos, Komisija ar Audito Rūmai.

5.30. ERPF srityje dėl 317 (beveik 40 %) pareiškimų pagal 8 str., susijusių su 858 1994–1999 m. laikotarpio programomis prirėkė papildomų Komisijos užklausų. Tokiais atvejais Komisijai reikia ieškoti daugiau informacijos arba prašyti valstybių narių atlikti papildomus auditus. Iki 2004 m. kovo 31 d. buvo atlikti papildomi 51 programos auditai. Jei reikia Komisija gali pasiūlyti mažinti arba naikinti valstybės narės prašomus mokėjimus. Iki tos pačios datos Komisija jau nusprendė imtis tokių veiksmų arba juos pasiūlė 127 atvejais (beveik 15 % visų 1994–1999 m. laikotarpio ERPF programų).

5.31. Audito Rūmai ištyrė, kaip Komisija išnagrinėjo valstybių narių galutinių mokėjimų paraiškas, pasinaudodami 77 bylų imtimi iš Komisijos gautų 2 170 paraiškų⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Komisijos reglamento (EB) Nr. 2064/97, 1997 m. spalio 15 d., 8 str., nustatęs detalias priemones įgyvendinti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 4253/88 dėl valstybių narių, kofinansuojamų iš struktūrinių fondų, veiksmų finansinės kontrolės (OL L 290, 1997 10 23, p. 1).

⁽³⁷⁾ Kaip reikalauja Reglamentas (EB) Nr. 1681/94.

⁽³⁸⁾ 33 ERPF (iš kurių 2 uždarytos), 27 ESF (iš kurių 5 uždarytos), 13 EŽŪOGF-Gairės (iš kurių 5 uždarytos), 4 ŽOFI (iš kurių nei viena neuždaryta).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.32. Audito Rūmų ištirtose 33 ERPF programų bylose 29 atvejais vėlavimai ir pertrūkiai mokėjimų procedūroje buvo susiję su pareiškimu pagal 8 str. Komisija nustatė, kad pareiškimuose buvo nemažai abejonių, į kurias neatsižvelgta galutinio mokėjimo deklaracijoje ar mokėjimo prašyme:

- a) nesimta priemonių dėl pažeidimų, reikalavimų neatitinkančių išlaidų ir kitų problemų ⁽³⁹⁾;
- b) skiriasi pažeidimai, apie kuriuos valstybės narės pranešė kovos su sukčiavimu biurui, ir pažeidimai, nurodyti pareiškime pagal 8 str. ir (arba) galutinėje išlaidų deklaracijoje ⁽⁴⁰⁾;
- c) nepatenkinamai įgyvendinami projektai, ypač dėl išlaidų viršijimo, yra problemų su konkursų procedūromis, nesilaikoma aplinkosauginių kriterijų, nenuosekliai vykdomi statybos darbuose ⁽⁴¹⁾;
- d) neaiškumų dėl atliktų nepriklausomų 5 % patikrų arba dėl nesugebėjimo atlikti patikras galutinių gavėjų lygmenyje ⁽⁴²⁾; pareiškimais ne visada suteikė išsamesnius duomenis apie rizikos analizę, pagrindžiančią projektų imtį 5 % patikroms ⁽⁴³⁾. Vienu ištirtu atveju, Komisijai paprašius patvirtinti, kad darbą atliko nepriklausoma organizacija, bei pateikti informaciją apie atliktas ar neatliktas 5 % patikrų – šis darbas buvo paliktas programą įgyvendinančios institucijos nuožiūrai ⁽⁴⁴⁾;
- e) būtina išaiškinti, ar grąžintinos sumos įtrauktos į galutinę deklaraciją ⁽⁴⁵⁾.

5.32. *In its guidance to Member States on closure issued in May 2003, the Commission indicated that reservations by the Article 8 body should be quantified and taken into account. The guidelines also covered the treatment of irregularities and the implementation of the sample checks.*

⁽³⁹⁾ Brandenburgas 940209002, Sachsen-Anhalt 940209003, Sachsen 940209004, Vakarų Berlyno 2 uždavinys 1997–1999 m. 970213004, Sachsen 1 uždavinys DG V 940209015, Attikh 940809001, Vakarų Graikija 940809003, Tourismos-Politismos 940809016, Keliai-uostai-oro uostai 940809019, Asturias 941109002, Kanarai 941109003, Incentivos Regionales 941109015, Medio Ambiente Local 941109024, Pais Vasco 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109007, Korsika 940313024, Gvadelupė 940313025, Gajana 940313026, Turizmo MoP (Airija) 940409003, Pramonės plėtra (Airija) 940409007, Ekonominė infrastruktūra (Airija) 940409005, Sardinija 940509001, Puglija 940509002, Infrastrutture di Trasporto Stradali 940509016, Calabrija 940509011, Hainaut 941013001.

⁽⁴⁰⁾ Incentivos Regionales 941109015, Aragon 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109001, Pais Vasco 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109007, Gvadelupė 940313025, Turizmo MoP (Airija) 940409003, Pramonės plėtra (Airija) 940409007, Ekonominė infrastruktūra (Airija) 940409005, Infrastrutture di Trasporto Stradali 940509016.

⁽⁴¹⁾ Sachsen 940209004, Sachsen 1 uždavinys DG V 940209015, Vakarų Graikija 940809003, Keliai-uostai-oro uostai 940809019, Aragon 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109001, Pais Vasco 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109007, Gvadelupė 940313025, Sardinija 940509001, Puglija 940509002, Infrastrutture di Trasporto Stradali 940509016.

⁽⁴²⁾ Brandenburg 940209002, Sachsen 940209004, Sachsen 1 uždavinys DG V, Aragon 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109001, Pais Vasco 2 uždavinys 1997–1999 m. 971109007; Zuid Oost Brabant 2 uždavinys 1997–1999 m.

⁽⁴³⁾ Zuid Oost Brabant 2 uždavinys 1997–1999 m.; Ricerca 1 uždavinys 1994–1999 m.

⁽⁴⁴⁾ Ricerca 1 uždavinys 1994–1999 m.

⁽⁴⁵⁾ Brandenburgas 940209002, Sachsen-Anhalt 940209003, Sachsen 940209004, Sachsen 1 uždavinys DG V, Korsika 940313024, Rejunionas 940313028, Hainaut 941013001.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.33. DG EMPL atliktas tyrimas parodė, kad valstybėse narėse veikiančių ir rengiančių pareiškimus pagal 8 str. organizacijų nepriklausomumo patikros atžvilgiu, tvirtinančiųjų agentūrų sąrašas, kurį šiam tikslui turi Komisija, nėra išsamus. Kai kurių bylų atveju Komisija sustabdė uždarymo procedūrą ir paprašė, kad valstybės narės paaiškintų bei pateiktų papildomą informaciją apie organizacijos, rengiančios pareiškimą pagal 8 str., nepriklausomumą ar galutinės išlaidų deklaracijos turinį. Dviem atvejais pareiškimuose ir galutinėse ataskaitose nebuvo jokios informacijos apie kontrolės tyrimus, kuriuos valstybės narės atliko programos metu, tačiau Komisija neprašė jokio paaiškinimo ⁽⁴⁶⁾. Penkių ištirtų programų atveju 5 % projektų patikrų vietose nebuvo atliktos ⁽⁴⁷⁾. Dviem atvejais Komisija tik po aštuonių mėnesių paprašė papildomos informacijos iš valstybės narės ⁽⁴⁸⁾.

5.34. DG AGRI atliktas bylų auditas atskleidė, kad valstybių narių pateiktų dokumentų kokybė buvo skirtinga, o ištirtų atvejų atžvilgiu – nepakankama, kad būtų galima uždaryti programą ⁽⁴⁹⁾. Pavyzdžiui: nebuvo pakankamai informacijos apie patikrų vykdymo laikotarpį ⁽⁵⁰⁾, taikant rizikos analizę, projektai tikrinimui nebuvo atrenkami remiantis rizikos analize ⁽⁵¹⁾, 5 % patikrų atliekanti organizacija nebuvo pakankamai nepriklausoma, paties projekto patikros ne visada būdavo atliekamos, taip pat buvo atliekamos anksčiau nei galutiniai mokėjimai projektams ⁽⁵²⁾.

5.35. Audito Rūmų ištirtose penkiose EŽŪOGF-Gairės programose valstybės narės nesugebėjo tinkamai įvertinti kontrolės trūkumų, aptiktų audito sistemose ar projektų audite, finansinio poveikio ⁽⁵³⁾. Kitais atvejais Komisija sulaukė mokėjimą, tačiau oficialiai neinformavo valstybės narės apie sustabdymo procedūrą: dviejų ištirtų programų atveju Komisija išsiuntė pradinį prašymą dėl informacijos tik 2004 m. gegužės mėn. ⁽⁵⁴⁾.

5.33. *Concerning the list of independent bodies, the Commission possessed additional information which enabled the body's independent character to be assessed. The independence of the services concerned was also checked in audits for the implementation of Regulation (EC) No 2064/97, the findings of which were taken into account when examining the files for the 1994-1999 closure. As regards footnote 46, the verification of the Article 8 declaration had not been started at the time of the Court's audit, because the final reports which were analysed in the first instance had not been accepted for either of the programmes.*

Regarding footnote 47, the Commission refers to its reply to paragraph 5.20.

With regard to footnote 48, it took eight months to deal with those cases because of consulting other departments in order to ensure that irregularities were handled correctly.

5.34. *The closure statements were of variable quality, despite the Commission guidelines in that respect and the reminders to Member States to follow the guidelines for the preparation of the closure statements.*

In the cases where Agriculture Directorate-General considered that problems bearing a risk for EAGGF-Guidance existed, requests for clarifications/further information were addressed to Member States before the closure.

⁽⁴⁶⁾ Vokietija 941001D1, Vokietija 943001D3.

⁽⁴⁷⁾ Italija 940019I1, 940013I2, 940012I3, 940022I1, 940017I1.

⁽⁴⁸⁾ Ispanija 940112ES1, 970234ES2.

⁽⁴⁹⁾ Ispanija 94ES06016, Italija 94IT06045, Portugalija 94PT16004, Ispanija INTERREG Z1 97EU16002, Jungtinė Karalystė 94UK060160 5a, Airija 94IR06009, Prancūzija (Bretanė) 94FR06016 5b, Prancūzija (Gvadelupė) 1 uždavinys 94FR16002SPD, Sicilija 94IT16033, Ispanija 94ES06032, Vokietija 94DE06007, Italija 94IT06056, Austrija 95AT06016.

⁽⁵⁰⁾ Ispanija 94ES06016.

⁽⁵¹⁾ Ispanija 94ES06032, Italija 94IT16033.

⁽⁵²⁾ Airija 94IR06009, Jungtinė Karalystė 94UK06016.

⁽⁵³⁾ Ispanija (Andalūzija) 94ES06016, Italija 94IT06045, Prancūzija (Gvadelupė) 1 uždavinys 94FR16002SPD, Portugalija 94PT16004, Jungtinė Karalystė 94UK060160 5a.

⁽⁵⁴⁾ Jungtinė Karalystė 94UK06016, Ispanija 94ES06016.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.36. ŽOFI atveju daugelis programų lieka uždarytos, daugiausia dėl nenuoseklumų tarp Žvejybos laivyno registro ir valstybių narių pateiktų ataskaitų, taip pat laiko, reikalingo ištirti uždarymo dokumentus. Vienoje iš Audito Rūmų ištirtų programų (apimančioje 37,2 % ŽOFI įnašo) 17-a pareiškimų pagal 8 str. analizė nebuvo užbaigta praėjus daugiau kaip metams po dokumentų gavimo ⁽⁵⁵⁾. Valstybių narių nepriklausomose patikrose tyrimas atskleidė šiuos trūkumus:

- nepakako informacijos įvertinti, ar projektų imtis buvo atlikta kaip reikalaujama ⁽⁵⁶⁾,
- valdymo patikros buvo priskirtos prie nepriklausomų 5 % patikrų ⁽⁵⁷⁾.

5.37. Skirtinga valstybių narių pateiktos dokumentacijos kokybė trukdo Komisijai tirti dokumentus ir verčia teikti papildomas užklaudas. Tai didina riziką, kad galutinėse deklaracijose gali būti reikalavimus neatitinkančių išlaidų.

... sulėtino 1994–1999 m. programavimo laikotarpio uždarymą

5.38. **5.1 lentelėje** parodytos kiekvieno struktūrinio fondo uždarytos programos 2003 m. gruodžio 31 d. ir 2004 m. kovo 31 d. ⁽⁵⁸⁾. Lentelė rodo, kad iki 2003 m. buvo uždaryta mažiau nei 10 % visų programų. Nors Komisija pirma planavo uždaryti daugumą likusių programų 2003 m., tačiau iki tų metų pabaigos buvo uždaryta tik 331 iš 1 090 pagrindinių programų ir 251 iš 1 080 Bendrijos iniciatyvos programų.

5.36. *The FIFG likewise contributes towards achieving the objectives of the common fisheries policy, including as regards compliance with the multi-annual guidance programmes (MAGPs) for the fleet. It should therefore be verified that the aid was granted in accordance with those requirements.*

The Directorate-General for Fisheries decided to carry out on-the-spot checks prior to the programmes' financial closure, after which additional information/checks were requested from the authorities concerned.

The Commission requested the Member State to extend the sample and to audit more projects in order to fulfil the requirements of Regulation (EC) No 2064/97.

The Commission considers that the checks carried out meet the requirements of Article 3 of Regulation (EC) No 2064/97.

5.37. *The Commission only approved final payments after obtaining reasonable assurance that the expenditure claimed, less any deductions or financial corrections made as a result of the thorough checking of closure documentation and further enquiries and audit work requested, was correct and eligible. The checks took account of the audits on compliance with Regulation (EC) No 2064/97 and previous project audit work. In this way, the Commission took appropriate measures to address deficiencies in the original closure documentation, as is shown by the number of cases in which it held up payment until problems found in the documentary checks were resolved. The risk of cofinancing irregular expenditure is further reduced by the on-the-spot closure audits which have been in the Commission's annual audit plans since 2002.*

5.38. *The inability of the Commission to meet its original target is because the bulk of final payment claims from Member States was received shortly before the deadline of 31 March 2003. Because of the variable quality of the closure documentation, in many cases additional enquiries had to be made before the claims could be processed.*

⁽⁵⁵⁾ Ispanija 1 uždavinys 94ES14101.

⁽⁵⁶⁾ Italija 94IT14101.

⁽⁵⁷⁾ Jungtinė Karalystė 1 uždavinys 94UK16003.

⁽⁵⁸⁾ Atkreiptinas dėmesys, kad ten, kur daugiau nei vienas fondas daro įnašus į tą pačią programą, kiekvieno fondo programos dalis uždaroma atskirai. Todėl šie skaičiai neatitinka viso programų skaičiaus, nurodyto 5.3 punkte.

5.1a lentelė – Struktūrinės priemonės: Europos regioninės plėtros fondo programos 1994–1999 m., uždarytos 2003 m. gruodžio 31 d. ir 2004 m. kovo 31 d.

Biudžeto sritis ⁽¹⁾	Iš viso		Uždarytos iki 2003 m.		Uždarymo prašymų skaičius gautas iki 2003 m. kovo 31 d.	Uždarytos 2003 m.		Uždarytos 2004 m. kovo 31 d.	
	Programų skaičius	Planuojamas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)		Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)
1 uždavinys	181	57 571 255 951	5	1 630 221 560	181	39	10 590 871 154	48	13 655 869 930
2 94–96 uždavinys	84	5 165 903 927	62	2 963 694 368	84	8	540 680 214	77	3 917 833 116
2 97–99 uždavinys	73	7 157 716 211	0	0	73	13	841 930 911	24	1 706 724 903
3 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 (a) uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 (b) uždavinys	84	3 302 548 791	0	0	84	25	1 050 903 786	37	1 485 522 350
6 uždavinys	2	355 453 472	0	0	2	1	149 180 357	1	149 180 357
Bendrijos iniciatyvos	520	9 223 064 769	38	245 322 179	520	103	932 468 362	184	1 446 640 578
Iš viso	944	82 775 943 121	105	4 839 238 107	944	189	14 106 034 784	371	22 361 771 234

⁽¹⁾ Struktūrinių priemonių uždaviniai nuo jų pergrupavimo 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui.

⁽²⁾ Šaltinis: Lentelę parengė Audito Rūmai pagal Komisijos pateiktus duomenis.

5.1b lentelė – Struktūrinės priemonės: Europos socialinio fondo programos 1994–1999 m., uždarytos 2003 m. gruodžio 31 d. ir 2004 m. kovo 31 d.

Biudžeto sritis ⁽¹⁾	Iš viso		Uždarytos iki 2003 m.		Uždarymo prašymų skaičius gautas iki 2003 m. kovo 31 d.	Uždarytos per 2003 m.		Uždarytos 2004 m. kovo 31 d. ⁽²⁾	
	Programų skaičius	Planuojamas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)		Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)
1 uždavinys	102	22 806 888 948	0	0	102	20	4 263 436 869	20	4 263 436 869
2 94–96 uždavinys	82	1 597 251 132	70	1 225 350 076	82	0	0	70	1 225 350 076
2 97–99 uždavinys	72	2 112 708 834	1	6 262 842	72	9	103 030 011	10	109 292 853
3 uždavinys	56	13 221 222 835	1	53 748 169	56	9	748 564 221	10	802 312 390
4 uždavinys	16	2 614 128 525	0	0	16	3	121 340 718	3	121 340 718
5 (a) uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 (b) uždavinys	83	1 057 483 760	0	0	83	5	51 049 826	5	51 049 826
6 uždavinys	2	177 902 801	0	0	2	1	104 798 749	1	104 798 749
Bendrijos iniciatyvos	373	4 664 895 421	2	41 705 618	373	66	526 991 851	119	733 794 136
Iš viso	786	48 252 482 256	74	1 327 066 705	786	113	5 919 212 245	238	7 411 375 617

⁽¹⁾ Struktūrinių priemonių nuo jų pergrupavimo 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui.

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 15 d. duomenys.

Šaltinis: Lentelę parengė Audito Rūmai pagal Komisijos pateiktus duomenis.

5.1c lentelė – Struktūrinės priemonės: Europos Žemės ūkio gairių ir garantijų fondo Gairių skyriaus programos 1994–1999 m., uždarytos 2003 m. gruodžio 31 d.

Biudžeto sritis (1)	Iš viso		Uždarytos iki 2003 m.		Uždarymo prašymų skaičius gautas iki 2003 m. kovo 31 d.	Uždarytos per 2003 m.		Uždarytos 2004 m. kovo 31 d.	
	Programų skaičius	Planuojamas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)		Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)
1 uždavinys	69	14 301 716 000	0	0	69	4	565 075 313	6	667 787 313
2 94–96 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 97–99 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 (a) uždavinys	66	5 544 906 000	8	17 989 829	66	22	403 297 357	31	481 336 186
5 (b) uždavinys	84	3 163 701 000	0	0	84	21	693 559 284	30	856 877 069
6 uždavinys	2	288 794 000	0	0	2	0	0	0	0
Bendrijos iniciatyvos	167	1 156 618 000	2	6 659 147	167	36	126 223 742	45	161 625 841
Iš viso	388	24 455 735 000	10	24 648 976	388	83	1 788 155 696	112	2 167 626 409

(1) Struktūrinių priemonių uždaviniai nuo jų pergrupavimo 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui.

Šaltinis: Lentelę parengė Audito Rūmai pagal Komisijos pateiktus duomenis.

5.1d lentelė – Struktūrinių priemonių programos 1994–1999 m., uždarytos 2003 m. gruodžio 31 d. ir 2004 m. kovo 31 d. – ŽŪFI

Biudžeto sritis (1)	Iš viso		Uždarytos iki 2003 m.		Uždarymo prašymų skaičius gautas iki 2003 m. kovo 31 d.	Uždarytos 2003 m.		Uždarytos 2004 m. kovo 31 d.	
	Programų skaičius	Planuojamas Bendrijos įnašas Komisijos sprendimuose (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)		Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)	Programų skaičius	Visas sumokėtas Bendrijos įnašas (EUR)
1 uždavinys	18	1 797 039 031	0	0	18	1	32 744	1	32 744
2 94–96 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 97–99 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 (a) uždavinys	12	850 431 000	1	2 060 003	12	1	21 655 834	2	23 715 837
5 (b) uždavinys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 uždavinys	2	8 260 000	0	0	2	1	3 523 447	1	3 523 447
Bendrijos iniciatyvos	20	127 103 242	0	0	20	4	2 245 131	6	13 212 790
Iš viso	52	2 782 833 273	1	2 060 003	52	7	27 457 156	10	40 484 818

(1) Struktūrinių priemonių uždaviniai nuo jų pergrupavimo 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui.

Šaltinis: Lentelę parengė Audito Rūmai pagal Komisijos pateiktus duomenis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.39. 2 uždavinio atveju 15 1994–1996 m. laikotarpio programų, kurių neįvykdyti įsipareigojimai sudaro 35,15 milijonų eurų sumą, buvo dar neuždarytos 2003 m. gruodžio 31 d., t. y. praėjus penkeriems metams po galutinio mokėjimų, susijusių su šiomis programomis, termino.

5.39. For these programmes, too, the majority of Member States exceeded the deadline of 30 June 1999 for the submission of the final payment claim.

Ribotas Komisijos uždarymo auditų mastas

5.40. Kaip jau nurodyta 2002 m. metinėje ataskaitoje (5.21 punktas), didžiąją dalį išlaidų auditų Komisija vykdo tik atlikus galutinius mokėjimus. DG REGIO 17 programų *ex-post* auditus buvo atlikęs iki 2003 m. pabaigos. DG EMPL daugelį savo *ex-post* auditų atidėjo iki 2005 m. DG AGRI *ex-post* auditus pradėjo tik 2004 m. viduryje. DG FISH pasirinko atlikti auditus (iš kurių jau atliko 15), įskaitant ir individualių projektų auditų prieš uždarant programas – kaip savo atliekamos uždarymo dokumentų analizės dalį. Ir Audito Rūmų, ir Komisijos auditų aptiktų klaidų skaičius pabrėžia, kokie svarbūs yra nuodugnūs tikrinimai valstybėse narėse, atliekami uždarant programas. Kiekvienu atveju šių tikrinimų rezultatus reikėtų plėstinai taikyti visai audituojamai programai.

5.40. The level of closure audits carried out in 2003 reflects the allocation by each Directorate General of its audit resources, given its other audit priorities of 2000–2006 Structural Fund programmes, the Cohesion Fund and the systems for pre-accession aid. The Commission considers that the threefold strategy which it has followed of *ex ante* compliance audits, desk checks of closure documentation and closure audits reduces the risk of irregular closure payments, despite insufficient verification by Member States in some cases. The Commission applies financial corrections on a wider scale when systemic errors have been identified.

2000–2006 m. programavimo laikotarpio valdymas

I teisės aktus įtraukti nauji finansinės kontrolės reikalavimai

5.41. Komisijos reglamentai (EB) Nr. 438/2001⁽⁵⁹⁾ ir Nr. 448/2001⁽⁶⁰⁾ nustato detalias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles⁽⁶¹⁾, taip pat apibrėžia valdymo ir kontrolės sistemas, taikytinas struktūrinių fondų programoms 2000–2006 m. laikotarpiu. Reglamentai pagrįsti tais pačiais principais kaip reglamentas Nr. 2064/97. Šie reglamentai nustato kontrolės struktūrą ir kai kuriuos papildomus reikalavimus, kaip antai:

- a) diegti valdymo ir kontrolės sistemų elementus, susijusius su
 - i) funkcijų apibrėžimu, priskyrimu bei atskyrimu, ir

⁽⁵⁹⁾ 2001 m. kovo 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 438/2001, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 dėl paramos, teikiamos iš struktūrinių fondų, valdymo ir kontrolės sistemų, įgyvendinimo taisykles (OL L 63, 2001 3 3, p. 21).

⁽⁶⁰⁾ 2001 m. kovo 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 448/2001, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 dėl paramai, teikiamai iš struktūrinių fondų, taikomų finansinių pataisų procedūrų, įgyvendinimo taisykles (OL L 64, 2001 3 6, p. 13).

⁽⁶¹⁾ 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1260/1999, nustatantis pagrindines struktūrinių fondų nuostatas (OL L 161, 1999 6 26, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- ii) kontrolės, vykdomos programų įgyvendinimo metu („kasdienės valdymo patikros“) atskirumu nuo imčių patikros, skirtos tikrinti sistemų efektyvumą ir išlaidų deklaracijų tikslumą („nepriklausomos 5 % imties patikros“);
- b) pateikti tarpinių ir galutinių išlaidų deklaracijas kartu su pažyma, kurią parengia asmuo ar departamentas, kurių veikla nepriklauso nuo jokių paraiškų tvirtinančių tarnybų;
- c) valstybės narės kiekvienos programos uždarymo metu turi pateikti pažymą, kurią parengia asmenys ar departamentai, nepriklausomi nuo valdymo institucijos – joje pateikiama nuomonė dėl programos metu atliktų patikrų ir išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo;
- d) už reikiamus finansinius patikslinimus pirmiausia atsako valstybės narės.

Komisijos vykdoma valstybių narių sistemų priežiūra: ribotas patikinimas dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo

5.42. 2003 m. DG REGIO tęsė valdymo ir kontrolės sistemų patikras. Valdymo ir kontrolės sistemų įvertinimas buvo baigtas daugumoje valstybių narių ⁽⁶²⁾. Iki 2002 m. pabaigos generalinis direktoratas buvo atlikęs ERPF sistemų auditus visose valstybėse narėse. 2003 m. buvo ERPF auditai vietose atlikti septyniose valstybėse narėse ir visose keturiose Sanglaudos fondo valstybėse narėse. Tačiau, kadangi skirtingoms programoms gali būti taikomos skirtingos sistemos, buvo pasiekta tik ribota padengtis. ERPF patikros retai apimdavo projektų testus.

5.43. DG EMPL sistemų auditai, atlikti valstybėse narėse iki 2003 m. pabaigos, apėmė 46 % visos ESF skirtos biudžete sumos 2000–2006 m. laikotarpiui. Ši padengtis palaikyta nepakankama, o dalyje valstybėse narėse audituotų sistemų aptikta trūkumų – būtent todėl generalinis direktorius pareiškė abejonę ir sulaukė patikinimą dėl bendro ESF valdymo.

5.42. *Some Member States have systems with common elements which are applicable across many programmes, while in others the systems are relatively different for different programmes. The figures for programmes audited on the spot underestimate the percentage of systems that have been checked by the Commission given the overlaps which exist across programmes. In the first phase of ERDF system audits carried out in 2001-2003 it was not possible to carry out tests of projects because little expenditure had been incurred. In the second system audit enquiry starting in the second half of 2004 such tests will be carried out. By the end of 2003 the Regional Policy Directorate-General had audited 27 % of programmes involving the ERDF. In 2003 it carried out a total of ten audits of the management systems for the Cohesion Fund and six project audits.*

5.43. *The 46 % of the 2000-2006 programming period budget audited made it possible to cover all the Member States and a broad sample of the different systems set up.*

The audit strategy for the 2000-2006 period, based on the concept of a single audit through mutual exchange of audit results (see reply to paragraph 5.68), is designed to obtain at the end of 2004 reasonable assurance regarding a significant number of management and control systems with a view to covering around 70 % of the total 2000-2006 ESF budget for the 15 Member States.

⁽⁶²⁾ Bendrijos iniciatyvų įvertinimas nebuvo baigtas ir galutinės išvados dėl sistemų negalėjo pasiekti Graikijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės (Šiaurės Airijos) ir vienos programos atveju – Portugalijos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

The reservation expressed relates to the shared management of the ESF (systems at national, regional and/or local level). The control system set up in the Directorate-General for Employment worked well and detected efficiently systems with serious weaknesses.

5.44. EŽŪOGF-Gairės atžvilgiu DG AGRI ištyrė visų esamų – 141 programos – valdymo ir kontrolės sistemas, taip pat atliko 38 programų apimančius auditus. Tai užbaigė jo atliekamą 25 programų sistemų įvertinimą. Likusių 116 programų atžvilgiu jis ieško tolesnių paaiškinimų. Iki 2003 m. pabaigos buvo atliktas programų, kurios sudaro 7 % visos 2000–2006 metams biudžete skirtos sumos, valdymo ir kontrolės sistemų įvertinimas.

5.45. ŽOFI atžvilgiu DG REGIO (daugiafondžių programų atžvilgiu) ir DG FISH ištyrė visų 50 programų valdymo ir kontrolės sistemas. DG FISH atliko 16 programų auditus (13 valstybių narių), už kurias jis pirmiausiai buvo atsakingas. Iki 2004 m. kovo mėn. pabaigos Komisija baigė vertinti programų, sudarančių 24 % visos 2000–2006 metams biudžete skirtos sumos, valdymo ir kontrolės sistemas.

5.46. Nors nuo praeito programavimo laikotarpio finansinės kontrolės pagrindai buvo sutvirtinti, vis dar kelia problemų trūkumai, pasitaikantys Komisijos patikinime dėl valdymo ir kontrolės sistemų valstybėse narėse patikimumo, taigi ir dėl išlaidų deklaracijų ir išlaidų, kurias ji kofinansuoja, teisėtumo ir tvarkingumo.

5.46. The Commission is continuing its efforts through guidance, dissemination of good practices, audit work and financial corrections where appropriate to increase its assurance of the reliability of Member States' systems and thus of the legality and regularity of expenditure declared.

**Valdymo ir kontrolės sistemų veikimas valstybėse narėse:
esamų programavimo laikotarpiu vis dar nustatomi teisinių
įsipareigojimų nesilaikymo atvejai**

5.47. Panašiai, kaip ankstesnio programavimo laikotarpio darbe (žr. 5.14 punktą), Audito Rūmai ištyrė valdymo ir kontrolės sistemų veikimą valstybėse narėse, pasiremdami Komisijos atliktų 11 mokėjimų, pagrįstų tarpinių išlaidų deklaracijomis, kurias pateikė valstybės narės (Belgija (2), Vokietija, Graikija, Ispanija (3), Italija (2), Nyderlandai ir Jungtinė Karalystė), atsitiktine imtimi ⁽⁶³⁾. **1 priede** pateikiama Audito Rūmų tyrimo rezultatų apžvalga.

5.47. The Commission is examining the Court's findings in the light of the replies from the Member States concerned. It will make any necessary recommendations to improve the systems.

⁽⁶³⁾ 5 ERPF, 4 ESF, 1 EŽŪOGF-Gairės ir 1 ŽOFI.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Neaiškų funkcijų apibrėžimas, priskyrimas ir atskyrimas

5.48. Funkcijų neatskyrimas buvo pastebėtas keletu atvejų:

- vienoje programoje organizacija, atliekanti sistemų veikimo patikras, taip pat laikinai turėjo įgaliojimus patvirtinti mokėjimus, o organizacija, atsakinga už uždarymo pareiškimų išdavimą, taip pat dalyvavo tarpinių išlaidų pareiškimų sertifikavimo pagrindimo patikrose; todėl tvirtinančioji organizacija nėra nepriklausoma šių sertifikatų parengimo atžvilgiu ⁽⁶⁴⁾,
- vienos programos dalyje niekaip nebuvo atskirtos valdymo ir mokėjimo institucijos ⁽⁶⁵⁾,
- dviejose programose organizacijos, atsakingos už programos valdymą, taip pat buvo Bendrijos fondų naudos gavėjos pagal tą pačią programą ⁽⁶⁶⁾.

5.48. *The body responsible for issuing the closure statement is functionally independent but had some conflicting tasks within the framework of Regulation (EC) No 438/2001. The Member State has improved the segregation of duties by designating another body to carry out the work underlying the Article 9 certification.*

Concerning the Belgian non-Objective 1 FIG programme, the Member State has announced that the requisite measures will be adopted in order to ensure separation between the managing authority and the paying authority.

With reference to the Apulia programme, it may be legitimate for the same body like a local authority to be a beneficiary and at the same time to have management functions, provided it performs the latter functions independently.

Kasdienių valdymo patikrų trūkumai

5.49. Valdymo ir kontrolės sistemos turėtų apimti procedūras, skirtas tikrinti kofinansuojamų produktų pristatymą bei paslaugų teikimą ir paraiškose nurodytų išlaidų realumą, taip pat užtikrinti reikiamų taisyklių laikymąsi. Audito Rūmai valstybių narių sistemose nustatė nemažai trūkumų, panašių į nustatytuosius praėjusiais metais. Trimis atvejais trūkumai yra dideli – tai nesugebėjimas patikrinti, ar išlaidos atitinka struktūrinių fondų paramos reikalavimų taisykles, ir vėlyvas kontrolės įvedimas, dėl kurių buvo patikrintas tik ribotas projektų skaičius ⁽⁶⁷⁾. Vienu atveju procedūros vietoje buvo nepakankamos, kad užtikrintų vykdomų projektų atitiktį programos sąlygoms, taip pat taikomoms nacionalinėms ir Bendrijos taisyklėms. Ta pati programa buvo nepakankamai tikrinama, nustatant, ar projektai gauna finansinius įnašus iš daugiau nei vieno fondo vienu metu, ką draudžia reglamentai, arba didesni negu leidžiama valstybinių finansavimą ⁽⁶⁸⁾. Kitose dviejose programose

5.49. *As regards footnote 69, for the ESF Dutch case, it is inherent to the declaration system implemented via Regulation (EC) No 1260/1999 that for the interim declarations of expenditure, all the control and verification activities have not been finalised. It is then also not exceptional that corrections to initially declared expenditure are made in a next interim claim.*

As regards the EAGGF Guidance Section (footnotes 68 and 70), an audit mission on the Agriculture Directorate-General on the same programme, which took place in early 2004, detected similar problems which are now under discussion with the national authorities.

As far as the ERDF Spanish case is concerned, at the beginning of 2004 the Commission agreed with the Spanish authorities an action plan for improvements in their management and control systems for ERDF, with particular reference to management checks. The recommended improvements are being implemented in Galicia.

⁽⁶⁴⁾ Nyderlandų ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001.

⁽⁶⁵⁾ Belgijos ŽOFI 1 išorės uždavinys 2000BE14FDO001.

⁽⁶⁶⁾ Italija (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011.

⁽⁶⁷⁾ Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011; Italija (Piemonte) ERPF 2 uždavinys 2000IT162DO007; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004.

⁽⁶⁸⁾ Ispanija (Andaluzija) EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 2000ES161PO003.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

dėl nesugebėjimo tinkamai patikrinti projektams deklaruotas sumas Komisijai buvo deklaruotos nerealios sumos, todėl vėliau būtinai reikėjo atitinkamų pataisų ir panaikinimų⁽⁶⁹⁾. Dviem atvejais atliktos patikros nebuvo dokumentuotos⁽⁷⁰⁾. Paskutiniu atveju patikros daugiausia apsiribojo atitiktimi nacionalinėms taisyklėms, o patikrų turinys buvo neaiškus⁽⁷¹⁾.

Valdymo bei kontrolės sistemų ir išlaidų deklaracijų nepriklausomų patikrų trūkumai

5.50. Reglamentas reikalauja, kad valstybės narės organizuotų nepriklausomas projektų patikras, kurios, kaip ir ankstesnių programavimo laikotarpiu, turėtų apimti bent 5 % visų reikalavimus atitinkančių išlaidų ir būti pagrįstos patvirtintų projektų reprezentatyvia imtimi bei rizikos analize.

5.51. Daugeliu atvejų pastangos, įdėtos į 1994–1999 m. programų uždarymą, valstybėse narėse lėmė vėlavimus organizuojant nepriklausomų patikrų sistemas 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui. 2000–2006 m. nepriklausomos patikros valdymo bei kontrolės sistemų ir išlaidų teisėtumo bei pagrįstumo atžvilgiu neprasidėjo iki 2003 m. ar net 2004 m. – taigi vėl sumažėjo prevencinis šių patikrų poveikis. Tam tikrais atvejais patikros nebuvo nei pradėtos, nei labai pasistūmėjusios į priekį⁽⁷²⁾, nors reglamentas reikalauja, kad valstybės narės siektų tolygiai paskirstyti patikras per visą programavimo laikotarpį.

5.52. Kai kuriose programose valstybės narės netaikė tinkamos atrankos imties pagrindo projektų patikroms⁽⁷³⁾ arba nenustatė imties kriterijų⁽⁷⁴⁾.

5.51. *The Commission, too, has noted the late start of independent checks as one of the main problems with the systems in the 2000–06 period. In the guidance on sample checks in Annex 2 to the Structural Funds manual it has been made clear that whilst the checks need not necessarily cover 5 % of expenditure each year, they should start early enough to have a preventive effect and avoid too heavy a workload at the end of the period.*

5.52. *The Commission has given guidance to Member States on sampling methods in Appendix 4 to the Structural Funds audit manual.*

⁽⁶⁹⁾ Vokietija (Thüringen) ESF 1 uždavinys 1999DE161PO002; Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001.

⁽⁷⁰⁾ Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001 (Hagos operacijų centras); Ispanija (Andalūzija) EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 2000ES161PO003.

⁽⁷¹⁾ Italijos (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009.

⁽⁷²⁾ Belgija (Hainault) ERDF 1 uždavinys 1999BE161DO001; Ispanija (Galicija) ESF 1 uždavinys 2000ES053PO311; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004.

⁽⁷³⁾ Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERPF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Italija (Puglija) ERPF Objective 11999IT161PO009.

⁽⁷⁴⁾ Ispanija (Andalūzija) EŽŪOGF-Gairių 1 uždavinys 2000ES161PO003.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.53. Keliose programose buvo neįmanoma įvertinti nepriklausomų patikrų turinio, nes jos buvo tik pradėtos. Kitais atvejais būtina gerinti auditų ir ataskaitų kokybę, pavyzdžiui, tobulinti atrankos metodą, taikomą pozicijoms, kurios bus tikrinamos apibrėžiant projektus ⁽⁷⁵⁾. Paskutiniu atveju patikros, atliktos iki Audito Rūmų vizito, buvo nepakankamos, nes praktiškai nebuvo apibrėžti jokie projektai ⁽⁷⁶⁾.

5.53. *Guidance on the requirements for independent checks is given in Appendix 2 of the Structural Funds audit manual.*

As regards footnote 76, for the ESF German (Thuringia) case, the Member State has taken prompt corrective action and the final report on independent checks indicates the completion of on-site audit visits for the year 2003 as well as a good coverage of Article 10(2) audits.

Nesugebėjimo užtikrinti reikiamą seką atvejai

5.54. Audito Rūmai nustatė vieną atvejį, kai nebuvo jokios audito sekos ⁽⁷⁷⁾. Šiuo atveju suma, kurią Komisija laikė nacionaliniu įnašu į projektą, skirtą kovai su ankstyvu mokyklos palikimu, buvo pagrįsta prielaida, kad, pagal vienkartinės išmokos finansavimo sistemą, nacionalinis įnašas iš esmės yra lygus Bendrijos įnašui. Tačiau nebuvo nei nustatyta, nei atskirai apskaityta, kokia būtent suma skiriama šiam tikslui kiekvienoje vienkartinėje išmokoje, todėl negalima patikrinti realaus nacionalinio kofinansavimo lygio. Kalbant apie išlaidas, deklaruotos sumos liečia projektus, kurie neatitinka veiksmų aprašymo ESF programoje arba aiškiai apima visas specialios programos išlaidas, o ne papildomas išlaidas, kaip nurodyta programos aprašyme. Veiksmų, kurie neatitinka aprašymo, išlaidos nėra nei būtent taip išskirtos, nei atskirai apskaičiuotos. Be to buvo dar dvi programos, kuriose audito seka buvo nepilna ⁽⁷⁸⁾.

5.54. *For the ESF Dutch case referred to under footnote 77, the schools can decide autonomously on the allocation of the annual budget in line with the national legislation which specifies the objectives and funding mechanisms of the schools. The Regulation also states that the institution needs to carefully account for the funding and expenditure and make sure that these are identifiable in the ledgers (separate accounting obligation). The Commission control work showed that this was the case in the sites it visited. The Community contribution is not included in the lump-sum but the national budget is used as matching funding for the ESF projects. Since the national matching funding for the ESF projects have been identified both in the school budget as well as in the application for ESF funding, signed by the director of the centres, the part-financing and the audit trail are clear.*

Finally, the budget which is allocated annually to the various schools is based on the headcount of n-2. Therefore, there is no link between the headcount of n-2 and the schools' actual expenditure in year n. This also confirms that the national budget can be used autonomously.

As regards, the Belgium FIG case, the Member State has reported that it has taken the measures needed to ensure a full audit trail.

⁽⁷⁵⁾ Italija (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009; Italija (Piemonte) ERPF 2 uždavinys 2000IT162DO007; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004.

⁽⁷⁶⁾ Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 1999DE161PO002.

⁽⁷⁷⁾ Nyderlandų ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001.

⁽⁷⁸⁾ Belgijos ŽOFI 1 išorės uždavinys 2000BE14FDO001; Italija (Piemonte) ERPF 2 uždavinys 2000IT162DO007.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Audito Rūmų atliktas operacijų testavimas: sistemų trūkumai išlieka dėl einamųjų programavimo laikotarpiu besikartojančių klaidų

5.55. Iš visų 109 projektų operacijų testavimui buvo atrinkta 11 programų (žr. 5.47 punktą), siekiant gauti patvirtinančių papildomų duomenų apie fondų valdymą. Testavimas atskleidė nemažai reglamento nuostatų nesilaikymo atvejų, kaip antai: reikalavimų neatitinkančias išlaidas ir projektus ⁽⁷⁹⁾, išlaidas be patvirtinančių dokumentų ⁽⁸⁰⁾, neteisingą Bendrijos įnašo apskaičiavimą ⁽⁸¹⁾ ir kitus pažeidimus ⁽⁸²⁾. Šios rūšies klaidų buvo aptikta ištirtose 1994–1999 m. programose.

5.55. *The Commission will complete its examination of the Court's findings and the replies from the national authorities and take appropriate measures.*

As regards footnote 79.4, for the Dutch ESF case, in an interpretative note (No 108097 of 7 July 2001), the Commission accepts that where the final beneficiary is not itself the final recipient of Community funds, advance payments of grants are made by final beneficiaries to final recipients. However, expenditure declared by the final beneficiaries to the managing or paying authority or intermediary body must relate to actual expenditure by the final recipients supported by receipts or documents of equivalent probative value.

⁽⁷⁹⁾ Reikalavimų neatitinkančios išlaidos ir projektai:

Sąnaudų, nesujusių su atitinkamais projektais ar programomis, deklaravimas: Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001; Belgija ŽOFI 1 išorės uždavinys 2000BE14FDO001; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERPF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Belgija (Hainault) ERPF 1 uždavinys 1999BE161DO001; Italija (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009; Ispanija (Andalūzija) EŽUOGF-Gairės 1 uždavinys 2000ES161PO003.

Išlaidų, padarytų pagal prašymus, neatitinkančius srities ar laikotarpio ribų, deklaravimas: Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001; Ispanija (Andalūzija) EŽUOGF-Gairės 1 uždavinys 2000ES161PO003; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011.

Grąžintino pridėtinės vertės mokesčio deklaravimas: Belgija (Hainault) ERPF 1 uždavinys 1999BE161DO001.

Išlaidų deklaravimas, nors galutiniai naudos gavėjai neįmokėjo fondų į projektus: Nyderlandų ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001.

⁽⁸⁰⁾ Išlaidos be patvirtinančių dokumentų:

Veikiau numatomų, nei realių išlaidų deklaravimas: Vokietija (Thüringen) ESF 1 uždavinys 1999DE161PO002; Ispanija ESF 1 uždavinys 2000ES053PO311.

Išlaidos be reikiamų patvirtinančių dokumentų: Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001; Vokietija (Thüringen) ESF 1 uždavinys 1999DE161PO002; Ispanija ESF 1 uždavinys 2000ES053PO311; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Belgija (Hainault) ERPF 1 uždavinys 1999BE161DO001; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011.

Pridėtinių išlaidų dalies asignavimas projektams be pagrindžiančių skaičiavimų, kurie patvirtintų priskirtą sumą: Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001; Vokietija (Thüringen) ESF 1 uždavinys 1999DE161PO002; Ispanija ESF 1 uždavinys 2000ES053PO311; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERDF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011.

Nebuvimas atskiros apskaitos sistemos ar atitinkamų apskaitos kodų, leidžiančius nustatyti Bendrijos finansavimą: Nyderlandų ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001.

⁽⁸¹⁾ Neteisingas Bendrijos įnašo apskaičiavimas:

Nesugebėjimas atsižvelgti į galimą pajamų ar kitų įplaukų gavimą, apskaičiuojant Komisijos įnašų į projektus lygį: Ispanija (Andalūzija) EŽUOGF-Gairių 1 uždavinys 2000ES161PO003; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERPF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011; Italija (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009.

⁽⁸²⁾ Kiti nesugebėjimo atvejai:

Nesugebėjimas patikrinti, ar reikiamas nacionalinis kofinansavimas iš tiesų buvo prieinamas: Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 1999DE161PO002.

Nesugebėjimas atlikti poveikio aplinkai įvertinimą: Italijos (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009.

Nesugebėjimas pateikti informaciją ir užtikrinti viešumo veiksmus dėl dalyvavimo struktūrinuose fonduose: Nyderlandai ESF 3 uždavinys 1999NL053DO001; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011.

Nesilaikymas Bendrijos taisyklių, taikomų valstybinių kontraktų laimėjimui: Belgija ŽOFI 1 išorės uždavinys 2000BE14FDO001; Jungtinė Karalystė (Rytų vidurio žemės) ERPF 2 uždavinys 2000GB162DO004; Belgija (Hainault) ERPF 1 uždavinys 1999BE161DO001; Ispanija (Galicija) ERPF 1 uždavinys 2000ES161PO011; Italija (Puglija) ERPF 1 uždavinys 1999IT161PO009.

Nesugebėjimas pranešti apie didelius projekto pakeitimus: Vokietijos (Thüringen) ERPF 1 uždavinys 1999DE161PO002.

Concerning the reference to Spain in footnote 80.1, the Commission refers to its reply to paragraphs 5.20 and 5.23 on subcontracting.

Regarding the Court's findings in respect of the Belgian non-Objective 1 FIFG programme, 'declaration of costs unrelated to the programme or projects concerned', the Member State accepts the Court's comment and the Commission will make sure that the error is rectified.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.56. Esminio testavimo rezultatai patvirtino, kad valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemose esama 5.48–5.54 punktuose minimų trūkumų. Atskleistos šių metų klaidos iš esmės nesiskyrė nuo atskleistųjų ankstesniais metais. Tai patvirtina ankstesnę Audito Rūmų pastabą ⁽⁸³⁾, kad Komisija turėtų tęsti savo patikras valstybėse narėse, ir, kur reikia, taikyti reglamento nuostatas, leidžiančias sustabdyti tarpinius mokėjimus rimtų pažeidimų atvejais ⁽⁸⁴⁾, arba kai nustatomi rimti valdymo ar kontrolės sistemas veikiančios trūkumai, kurie galėtų tapti sisteminių pažeidimų priežastimi ⁽⁸⁵⁾.

5.56. *The Commission is continuing to devote a large proportion of its audit resources to checking Member States' systems for the current period. It refers to its replies under points 5.8. and 5.40. It has already made and will continue to make use of its powers where necessary to suspend payments to programmes whose systems show serious weaknesses which place Community funds at risk.*

Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

Bendrus teigiamus patikinimus dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo riboja rimtos abejonės dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo valstybėse narėse

5.57. Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos yra pagrindiniai Komisijos reformos elementai. Už struktūrinės priemonės atsakingi generaliniai direktoriai patvirtino turį pakankamą patikinimą, kad jų generaliniuose direktoratuose įdiegtos sistemos garantuoja ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Tačiau generaliniai direktoriai pareiškė nemažai pagrįstų abejonų dėl valdymo ir kontrolės sistemų valstybėse narėse veikimo.

5.58. Didžiąją dalį regioninės politikos generalinio direktoriaus abejonų sukėlė dokumentinių patikrų ir auditų (pagrįstų valstybių narių pateiktais sistemų aprašymais) valstybėse narėse rezultatai, kuriuos atliko jo tarnybos, nors ERPF atžvilgiu iki šiol atlikta nedaug atitikties patikrų ir operacijų testų. Daugelis 2003 m. deklaracijoje esančių abejonų – kurios visos susijusios su 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu – buvo suformuluotos jau 2002 m. Antai pakartotinai pareikšta abejonė dėl dviejų valstybių narių ERPF valdymo sistemų ⁽⁸⁶⁾. Taip pat viena abejonė pareikšta dėl kontrolės sistemų veikimo Sanglaudos fondo atžvilgiu trijose valstybėse narėse ⁽⁸⁷⁾. Išlaikoma bendra abejonė dėl ERPF Bendrijos iniciatyvų (URBAN ir INTERREG), nes dar nėra baigta iš valstybių narių gautos dokumentacijos analizė. Jokia abejonė nepareikšta dėl ankstesnių programavimo laikotarpių, kuriems 2003 m. buvo išmokėta 2 397 milijonų eurų. Nei viena iš pareiktų abejonų nėra apibrėžta kiekybiškai, taip pat nėra nurodyta santykinė jų svarba.

5.58. *For the previous programme periods the payments relate to the closure process for which the procedures applied were considered sufficient to provide reasonable assurance. Given the nature of the reservations it was not considered that quantification was appropriate.*

⁽⁸³⁾ 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 5.24 punktas.

⁽⁸⁴⁾ Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/99 38 str. 5 d.

⁽⁸⁵⁾ Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/99 39 str. 2 d.

⁽⁸⁶⁾ Graikija ir Ispanija.

⁽⁸⁷⁾ Graikija, Ispanija ir Portugalija.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

5.59. ESF atveju Užimtumo ir socialinių reikalų generalinės direktorės deklaracijoje yra prieštaravimas tarp iš esmės teigiamo patikinimo dėl ūkinių operacijų teisėtumo bei tvarkingumo ir abejonės dėl pasidalijamojo valdymo ir sistemų veikimo valstybėse narėse. Generalinė direktorė pastebi, kad jos departamentas vis dar negalėjo patikrinti valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų pakeitimų, atliktų po Komisijos patikrų, apėmusių sistemas, susijusias su 46 % planuotų išlaidų 2000–2006 m. laikotarpiui (žr. 5.43 punktą). Niekaip nepaminėtas patikinimas, susijęs su ESF 1994–1999 m. laikotarpiui, pagal kurį 2003 m. buvo sumokėti 768 milijonų eurų. Planuotos *ex post* mokėjimų patikros neįvyks iki 2004 m. pabaigos ar 2005 m.

5.60. Žemės ūkio generalinis direktorius pareiškė abejonę dėl visų 2003 metais atliktų EŽŪOGF-Gairės mokėjimų 2000–2006 m. laikotarpio programoms. Ši abejonė buvo pagrįsta tuo, kad dar nebuvo atsakyta į klausimus, kuriuos jo tarnybos iškelė dėl sistemų aprašymų, taip pat išankstinėmis sistemų auditų valstybėse narėse išvadamis. Nebuvo atkleistas numatomas poveikis, kurį gali daryti auditų atskleisti trūkumai.

5.61. Žuvininkystės generalinis direktorius pareiškė abejonę dėl sistemų veikimo valstybėse narėse, nes, pagal jų gautus išankstinius sistemų auditų duomenis, su devyniomis iš jų vis dar palaikomi dvišaliai kontaktai. Pareikšta abejonė nėra apibrėžta kiekybiškai, taip pat nėra nurodyta santykinė jų svarba.

5.62. Nors generaliniai direktoriai nereiškia jokių abejonių dėl 1994–1999 m. laikotarpio, Audito Rūmų atliktas auditas rodo, kad didelės teisėtumo ir tvarkingumo problemos išlieka uždarytose programose. Sistemos, įdiegtos valstybėse narėse esamam laikotarpiui, taip pat turi reikšmingų trūkumų. Trys už struktūrines priemones atsakingi generaliniai direktoratai pateikė bendras abejones dėl sistemų. DG REGIO pateikta abejonė buvo pareikšta tik dviem valstybėms narėms.

Priemonės atsižvelgiant į ankstesnių patikinimo pareiškimų pastabas

5.63. Audito Rūmų atlikti ankstesni struktūrinių priemonių valdymo ir kontrolės sistemų auditai atskleidė trūkumus tiek Komisijoje, tiek valstybėse narėse – šie trūkumai prisidėjo prie reikalavimus neatitinkančių išlaidų deklaracijos ir ne laiku daromų mokėjimų. **2 priede** apibendrinama, kaip rutuliojosi Audito Rūmų atliktų paskutinių auditų pagrindiniai klausimai, turintys poveikį operacijų teisėtumui ir tvarkingumui.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.59. *Concerning the 2000–2006 programming period, the reservation expressed relates to Member States' systems in respect of which serious weaknesses have been detected and corrective measures will have to be taken. The Commission also refers to its reply to paragraph 5.43. regarding the action plan for attaining the systems coverage objective.*

For the 1994–1999 programming period, the Director-General did not express a reservation regarding the ESF because the paid amount referred to by the Court concerns cases regarded as non-problematic since they were found to be satisfactory on the basis of in-depth document checking procedures.

In addition to expenditure audits, before 2003 the Directorate-General for Employment carried out system audits on the application of Regulation (EC) No 2064/97, the results of which were taken into account when closing the 1994–1999 programming period.

5.62. *The absence of reservations on 1994–1999 programmes is justified given the rigorous procedures in place in the Directorates-General and the closure audits which are being carried out to verify the reliability of the closure statements. The scope of the assurance given by the Directorates General for the 2000–2006 period in 2003 was in general wider. Each Directorate-General took account of the level of audit work completed on the systems for the 2000–2006 period and its own audit strategy in determining the scope of its reservations. The Regional Policy Directorate-General took account in particular of its positive conclusions for most Member States resulting from its assessment of the system descriptions.*

5.63. *The Commission refers to its replies to the observations in Annex 2 and at points 5.46 concerning the 2000–2006 period, 5.37 concerning the 1994–1999 period and 5.62 regarding the scope of the assurance given in Director Generals' annual declarations.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.64. Audito Rūmai apžvelgė Komisijos veiksmus atsižvelgiant į pastabas, pateiktas dėl naujų Patikinimo pareiškimų. ESF, EŽŪOGF – Gairės ir ŽOFL atveju nepadarėta jokių ypatingų pastabų.

5.65. Dėl ERPF atvejų DG REGIO atsižvelgė į Audito Rūmų pastabas, nors kai kuriais atvejais vėluodavo užimti poziciją ir taikyti reikiamas grąžinimo procedūras. Tačiau esama atvejų, kur jokios grąžinimo procedūros nebuvo pradėtos ⁽⁸⁸⁾ arba grąžinimuose nebuvo pilnai atsižvelgta į Audito Rūmų pastabas ⁽⁸⁹⁾.

5.65. *Financial correction procedures are underway in both the North Rhine-Westphalia and the Piedmont cases. The Commission also intends to close the airport infrastructure case in 2004, without a recovery in the light of arguments presented by the Italian authorities and the results of a legal analysis. The second Italian and UK cases were dealt with at the closure of the programmes and the Commission considers the corrections made appropriate.*

Išvados ir rekomendacijos

5.66. 2001 m. pradėta reforma leido sustiprinti vidaus kontrolės aplinką Komisijoje. Tačiau iš generalinių direktorių deklaracijų Audito Rūmai dar negali gauti jokio patikinimo.

5.66. *Through its work to improve the content and widen the scope of declarations and its monitoring of compliance with the standards on which the declarations are based, the Commission is endeavouring to make the annual declarations into a reliable indicator of its performance and its strategy for dealing with the risks identified, in order that the Court can use them as a basis for its assurance.*

5.67. Pažanga uždarant 1994–1999 m. programavimo laikotarpio programas lieka ribota, daugiausia todėl, kad valstybės narės prieš galutinio mokėjimo prašymų pateikė nepilną ir netinkamą dokumentaciją, taip pat dėl sunkumų, kilusių Komisijai nagrinėjant bylas. Iširtais atvejais valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos ne visiškai atitiko reglamentavimo reikalavimus. Jų atliktos išlaidų patikros buvo nepakankamos, o drauge su galutinio mokėjimo prašymais pateiktų pareiškimų patikimumas – abejotinas. Audito Rūmai nustatė, jog šios problemos panašios į tas, apie kurias jau buvo pranešta uždarant ankstesnius laikotarpius ⁽⁹⁰⁾.

5.67. *Based on the audit work carried out by the Commission in preparation for the closure, the examination of the closure documents presented for the 1 104 programmes to be closed, and the results of closure audits carried out, the Commission considers that the Member States have generally made serious efforts to comply with the requirements of Regulation (EC) No 2064/97 and that the level of checks carried out by Member States prior to closures is significantly higher than for the closure of previous periods.*

The strategy adopted by the Commission for closing 1994-1999 programmes has reduced the risk that final payments are made for irregular expenditure. In particular, as a result of its scrutiny of Article 8 declarations it has asked Member States to clarify matters concerning the closure process or to undertake further audit work where necessary. It has launched financial correction procedures in a number of cases based on its examination of Article 8 declarations and will do so in further cases on the basis of its closure audits. The Commission will take account of the Court's observations in its own audits and will follow up the Court's findings of irregular expenditure in the programmes it audited and make appropriate corrections.

⁽⁸⁸⁾ Vienu atveju DG REGIO netęsė vykdomų veiksmų (Šiaurės Vestfalijos 2 uždavinys 1992–1993 m.); dviem atvejais jis neužėmė aiškios pozicijos, (Piemontas 1994–1996 m., Italijos oro uosto infrastruktūra 1997–1999 m.).

⁽⁸⁹⁾ Italija Aree attrezzate 1989–1993 m.; Didysis Mančesteris, Lankašyras ir Češyras, 2 uždavinys 1997–1999 m.

⁽⁹⁰⁾ 1999 finansinių metų metinė ataskaita; specialioji ataskaita Nr. 14/98 dėl ERPF paramos formų uždarymo (OL C 368, 1998 11 27).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.68. Valdymo ir kontrolės sistemų reglamentavimo reikalavimų laikymasis buvo užtikrintas 2000–2006 m. laikotarpiui, tačiau Audito Rūmų atliktas auditas parodė, kad sistemoms daro įtaka dideli trūkumai. Audito Rūmų atliktas testavimas atskleidė, jog esama tų pačių tipų klaidų kaip ir 1994–1999 m. laikotarpiu. Jei sistemos nebus žymiai patobulintos, problemos, su kuriomis susidurta uždarant 1994–1999 m. laikotarpį, neišvengiamai kartosis.

5.69. Kadangi struktūrinės priemonės bendrai valdo Komisija ir valstybės narės, pagrindines priežiūros ir kontrolės sistemas, užtikrinančias išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, įdiegė valstybės narės. Tačiau už biudžeto vykdymą yra atsakinga Komisija. Atsižvelgdama į daugelį trūkumų šiose sistemose (žr., pavyzdžiui, **1 priedą**), Komisija turėtų iš valstybių narių reikalauti pagerinimų. Komisijai reikėtų naudotis galimybe sustabdyti mokėjimus tuomet, kai sistema turi didelių trūkumų. Bendrijos plėtros ir požiūrio į sekantį programavimo laikotarpį kontekste, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų siekti toliau užtikrinti ir racionalizuoti struktūrinių priemonių finansinės kontrolės pagrindus. Tai turėtų apimti aiškią ir išsamią audito ir kontrolės strategiją, kaip rekomendavo Audito Rūmai savo naujoje nuomonėje dėl bendro audito modelio (*single audit*)⁽⁹¹⁾.

5.68. The Commission is following a multiannual strategy to address these issues which in addition to including a level of audit work on the current period commensurate with the risks, taking account of other priorities, also involves applying the 'single audit' approach in order to maximise the effect of its own and Member States' audit work. This involves improved exchange of control results with Member States within the present regulatory framework and coordination of audit work in order to avoid duplication and ensure a good coverage of systems considered as most at risk by both Commission and national auditors. In addition, the Commission disseminates guidance and good practice to Member States.

5.69. The standards of management and control required of Member States are laid down in the regulations and the Commission seeks to ensure that they are complied with. As part of the normal auditing procedures and standards, the Commission addresses detailed recommendations to the Member States whenever deficiencies are identified and follows up the improvements requested. It uses its powers to suspend payments and apply financial corrections to programmes where necessary when it concludes that the weaknesses in their systems involve a serious risk to Community funds. The Commission is closely examining the management and control systems in the new Member States for the current programme period. It has already proposed a management and control framework for the next period, which builds on the experience of the past by further reinforcing and clarifying the control responsibilities of the Member States whilst respecting the requirements of proportionality.

PRIEMONĖS ATSIŽVELGIANT Į SPECIALIOJOJE ATASKAITOJE NR. 7/2000 DĖL TARPTAUTINIO FONDO AIRIJAI IR SPECIALIOS PARAMOS PROGRAMAI TAIKAI IR SUSITAIKYMUĮ ŠIAURĖS AIRIJOJE BEI AIRIJOS PASIENIO GRAFYSTĖSE PAREIKŠTAS PASTABAS (1995–1999 m.)

Specialiosios ataskaitos turinys ir pagrindinės rekomendacijos

5.70. Specialiojoje ataskaitoje didžiausias dėmesys skirtas dviejų Bendrijos programų finansavimo teisėtumui ir tvarkingumui, taip pat, pasiremiant didele priemonių bei projektų intimi, joje nagrinėjamas fondų išmokėjimo veiksmingumas ir efektyvumas.

5.71. Toliau aptariamos pagrindinės rekomendacijos Tarptautiniam fondui Airijai (TFA)⁽⁹²⁾ ir Specialiai programai taikai ir susitaikymui (PEACE programa)⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ Audito Rūmų nuomonė Nr. 2/2004.

⁽⁹²⁾ Specialiosios ataskaitos 70 a, 70 c ir 70 d punktai.

⁽⁹³⁾ Specialiosios ataskaitos 71 a, 71 b, 71 c, 71 d, 71 e ir 71 f punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Tarptautinis fondas Airijai

Finansinių poreikių įvertinimas

5.72. 2002 m. gruodžio mėn. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2236/2002 dėl 2003 ir 2004 m. Bendrijos paramos Tarptautiniam fondui Airijai, reikalauja įvertinti šio fondo finansinius poreikius prieš kiekvieną mokėjimą. Komisija ir TFA susitarė dėl šio įvertinimo konkretaus turinio. Taip pat buvo susitarta, kad Komisija atliks mokėjimus, kai tik grynų pinigų balansas nukris iki lygio, atitinkančio ar žemesnio už dvejų metų mokėjimus (projektams). Nors tai didelis TFA skirtų grynų pinigų sumažinimas, palyginti su dabartiniu lygiu, fondas iki šiol disponuoja nepagristai dideliu grynų pinigų kiekiu.

5.73. 2000 m. sausio 24 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 214/2000 reikalavimas atlikti įvertinimą iki mokėjimo įvestas nebuvo. Komisija pasirinko kitą kelią – pakeitė avansinių mokėjimų sistemą, nuo vienkartinės išmokos, sudarančios 80 % metinio įnašo, perėjo prie dviejų 40 % mokėjimų.

Tinkamų kriterijų, skirtų projektų paraiškoms vertinti, nuoseklus taikymas ir laikymasis

5.74. Komisija nepriėmė jokių gairių ar instrukcijų, tačiau savo auditų metu suformulavo rekomendacijas. Vėliau, 2004 m. pradžioje, šiuo pagrindu TFA priėmė Subsidijų procedūrų vadovą, skirtą projektų paraiškoms įvertinti.

5.75. Nors šis vadovas pateikia tam tikras gaires dėl sričių, kurias reikia įvertinti, ir nurodo, kur galima rasti kitų potencialių finansuotojų nuomones, TFA dar nenusprendė, kokiais konkrečiais kriterijais reikėtų vadovautis, norint įgyvendinti jo paties uždavinius. Bendrosios vadovo gairės nepakankamai apima visus TFA finansuojamų projektų tipus.

Reguliarus Bendrijos įnašo į TFA projektus nagrinėjimas ir projektų kokybės vertinimas

5.76. TFA nuolat stebi projektų finansinį įgyvendinimą, tačiau reguliariai nenagrinėja jokios nefinansinės informacijos, ir dėl to negalima įvertinti finansuojamų projektų kokybės.

5.72. Although a legal requirement to assess the Fund's financial needs prior to payment was only introduced in the 2002 Regulation on the basis of the Court's recommendations in the Special Report and an audit by the Commission in late 2000, the Commission had begun to adjust Community payments to the current target in cooperation with the Fund's Board as early as 2000 under the previous regulation. The Commission acknowledges that cash balances currently held in the IFI's bank accounts exceed its immediate needs. It will shortly be reassessing the Fund's financial situation and expects the cash balance to decrease to the target level of two years of payments to projects by the end of 2004. The interest on the cash balances is used for the activities of the Fund.

5.73. At the time of the preparation of the 2000 regulation, the Commission had not yet received the formal recommendation made in the Special Report. When it did so, it proposed the new requirement in the 2002 regulation. However, since 2000 at the Commission's request the Chairman of the Board has signed a statement for every payment that if the financial situation of the Fund is such that utilisation of the new funds is not guaranteed or existing funds remain unused, the Fund will repay the funds to the Commission.

5.74. The Commission points out that the Fund is an independent legal entity operating under funding rules based on an international agreement between two Member States and other donor governments. The Commission is an observer on the Fund's board and can influence but not determine its policy.

5.75. The Commission has encouraged the IFI to develop its criteria and procedures for evaluating project applications and continues to do so. A strategic review now under way should allow further progress to be made.

5.76. The Commission agrees that the IFI's monitoring of the impact of its activities could be improved. An assessment by outside consultants is planned in 2004 to assist with the ongoing strategic review.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Speciali paramos programa taikai ir susitaikymui Šiaurės Airijoje ir Airijos pasienio grafystėse (1995–1999 m.)

Tolesnė parama įgyvendinančioms organizacijoms, užtikrinant nuoseklius vietos bendruomenėms ir socialinėms grupėms skirtų projektų atrankos kriterijus, taip pat gairės ir ištekliai, užtikrinantys paramą šiems projektams ir grupėms

5.77. Programa nustato vietos bendruomenės projektus ir socialines grupes, taip pat atrankos kriterijus, kurie toliau plėtojami programos papilde ⁽⁹⁴⁾. Vykdydama Audito Rūmų rekomendaciją, valdymo institucija 2003 m. pradžioje, 2003 m. pabaigoje ir 2004 m. pradžioje priėmė kitas gaires; tačiau didžioji dalis šių gairių programos trukmės atžvilgiu buvo parengtos pavėluotai.

5.78. 2003 m. gruodžio mėn. techninei paramai skirti ištekliai padidėjo nuo 18,8 iki 50,5 milijono eurų.

Finansinių poreikių įvertinimas pagal numatomą veiklą

5.79. 1999 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba nusprendė skirti PEACE II programai 500 milijonų eurų asignavimų. Tačiau ši parama buvo pagrįsta paprasta finansinės paramos PEACE I programai projekcija.

Nevyriausybinių organizacijų darbo peržiūra

5.80. Vietos strateginės partnerystės, tarpinės finansavimo organizacijos ir grafysčių tarybų vadovaujamos specialios komisijos buvo oficialiai įsteigtos atitinkamai 2002 m. balandžio mėn., 2001 m. pabaigoje ir 2002 m. viduryje. Vėliau valdymo institucija atliko įvertinimą (paskelbtą 2003 m. rugpjūčio mėn.), skirtą ištirti, ar visos įgyvendinančios organizacijos administruoja PEACE II programą, laikydamosi galiojančių gairių ir sutarties, sudarytos su valdymo institucija.

5.81. Rekomendacijos buvo laikomasi, tačiau programos trukmės atžvilgiu ši apžvalga padaryta pavėluotai. Be to, atsakingos už programos įgyvendinimą institucijos turėtų reguliariais tarpsniais vykdyti esamos padėties priežiūrą.

Dokumentuoti projektų įvertinimai pagal specialius rašytinius kriterijus

5.82. Projektų įvertinimo kriterijai yra programos bei programos papildoma dalis, jie buvo toliau plėtojami, atsižvelgiant į valdymo institucijos priimtas gaires. Taip pat buvo įvesti patikros lapai.

5.77. *The guidance was delayed by the setting up of the new administrative arrangements.*

5.78. *The Commission encouraged the increase. Technical assistance is essential for delivering the programme with the maximum involvement of the local community and NGOs.*

5.79. *The PEACE I programme had taken up 98 % of its financial allocation and the same allocation was agreed for PEACE II.*

5.81. *The implementing bodies had to be given time to settle down before the review started. The managing authority intends to follow up the lessons throughout the lifetime of the programme.*

⁽⁹⁴⁾ Programos papildas – tai papildomas dokumentas, suteikiantis daugiau detalių dėl programos įgyvendinimo.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Tinkamų kontrolės mechanizmų įdiegimas

5.83. Abi valstybės narės pateikė Komisijai savo valdymo ir kontrolės sistemų, skirtų PEACE II programai, aprašymus pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 438/2001, nors nei viena nesilaikė galutinio termino. Komisija pasitenkino tuo, kad Airijos atveju sistemos aprašymai atitiko nustatytus standartus. Tačiau taip dar nėra Jungtinės Karalystės atveju. Dar daugiau, 2003 m. gruodžio mėn. Airijoje ir Šiaurės Airijoje Komisija atliko aprašymuose nurodytų įdiegtų sistemų atitikties auditą. Šis auditas atskleidė tam tikrus trūkumus ir parodė, kad struktūros įdiegtos vėlai.

5.84. Valdymo institucija vėliau priėmė gairių pastabas dėl finansinės kontrolės ir patikros skirtų patikros lapų, kurių reikalauja reglamentas. Dar daugiau, 2004 m. visose įgyvendinančiose organizacijose buvo surengti mokymo seminarai valdymo bei kontrolės sistemų patikrų ir kitais svarbiais valdymo klausimais.

Sinergijos ir koordinavimo tarp TFA ir struktūrinių fondų įvertinimas

5.85. TFA buvimas PEACE II programos stebėsenos komitete stebėtojo teisėmis ir Komisijos buvimas TFA valdyboje stebėtojos teisėmis yra vienintelis koordinavimo elementas. Valdymo institucija vis dar nėra TFA valdybos narė. Iki šiol pagrindinių darbų lygmenyje nėra jokių kontaktų, kurie galėtų užtikrinti nuolatinį ir konkretų koordinavimą tarp TFA ir PEACE II programos valdymo institucijos ar mokėjimo institucijos. Todėl negalima pasiekti jokio apčiuopiamo sinergetinio poveikio tarp TFA veiklos ir PEACE II programos veiklos.

5.86. Kalbant apie projektus, finansuojamus iš daugelio šaltinių, vis dar neegzistuoja ir artimiausioje ateityje nenumatoma jokia oficiali priemonė ar procedūra, skirta įvertinti, kuri iš finansuojančių organizacijų geriausiai gali užtikrinti projekto finansavimą ir valdymą.

PAGRINDINĖS PASTABOS SPECIALIOJOJE ATASKAITOJE NR. 4/2004 DĖL INTERREG III PROGRAMAVIMO ⁽⁹⁵⁾

5.87. Bendrijos iniciatyva (BI) INTERREG pradėta 1990 metais, siekiant išspręsti pasienio regionų izoliacijos problemą. Ja skatinamas partnerių iš skirtingų valstybių narių bendradarbiavimas ir tokiu būdu prisidedama prie sienų atvėrimo. Iniciatyva atnaujinta 1994–1999 m. (INTERREG II) ir 2000–2006 m. (INTERREG III) laikotarpiui. INTERREG III Bendrijos iniciatyvai skirta daugiausia lėšų – 4 875 milijonai eurų įsipareigotų asignavimų.

5.83. *The delay in setting up the new administrative arrangements led to a delay in submitting descriptions of the systems.*

The Commission is following up its audit in Northern Ireland and will ensure that the weaknesses are corrected. The main deficiency sprang from the late start of independent audits under Article 10 of Regulation (EC) No 438/2001.

5.85. *The Commission agrees that there is a need for more systematic arrangements to coordinate decisions on the participation of both the IFI and PEACE II in projects in addition to existing coordination mechanisms.*

The Commission will continue its efforts to help the IFI and Peace II management develop the synergies that are possible and will take forward some practical proposals (e.g., common check lists) currently under discussion between the two managing authorities.

⁽⁹⁵⁾ Specialioji ataskaita Nr. 4/2004 (rengiama spaudai).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.88. Audito Rūmų atlikto INTERREG III audito metu tikrintas laikotarpis nuo Komisijos gairių parengimo iki pirmųjų sprendimų patvirtinti paramos gavėjų siūlomus projektus. Audito tikslas – atsakyti į šiuos klausimus:

- a) Ar gairės padeda įgyvendinti BI tikslus?
- b) Ar Komisija taikė tinkamą procedūrą programų pasiūlymų tikrinimui, ir ar sprendimai priimti per nustatytus terminus?
- c) Ar programoje dalyvaujantys partneriai bendradarbiauja kaip numatyta gairėse?
- d) Ar kiekvieno regiono padėties pradinis tyrimas atitiko programos prioritetus ir priemones, kaip reikalaujama gairėse?
- e) Ar bus įmanoma atlikti pasiektos pažangos *ex post* įvertinimą?

5.89. INTERREG III gairėse daugiausiai dėmesio skiriama tų programų įgyvendinimo tvarkai, kurių paskirtis – skatinti bendradarbiavimą. Tačiau gairės baigtos rengti tik tuomet, kai BIP pasiūlymai jau buvo rengiami mažiausiai vienerius metus. Gairėse pateikti tikslai nėra aiškiai apibrėžti, jų neįmanoma pamatuoti ar įvertinti kiekybiškai. Nėra ir rodiklių, kuriais remiantis būtų galima įvertinti bendrą pažangą.

5.89. *In view of the large number of cross-border programmes, the many different types of area concerned and the priority objective of developing cross-border economic and social centres, the Commission opted in its guidelines for a bottom-up approach. This is why the guidelines for strands A and C refer to priority areas in relatively broad and non-exhaustive terms. The added value is to be found in the development of cross-border cooperation and in catalyst effect this produces. The indicators should measure progress made in this field. However, the intangible nature of a great many operations made it difficult to devise targeted indicators.*

The main actors were familiar with the general points of the guidelines, and the Commission had been in regular contact with them well before the guidelines were published.

5.90. Procedūros, kurias taikydama Komisija analizuoja BIP pasiūlymus, parengtos ir įdiegtos. Tačiau ne iki galo parengti vertinimo kriterijai ir nepakankamai ištaisyti pasiūlymuose pastebėti reikšmingi trūkumai. Vėluota patvirtinti programas, todėl nutrūko bendradarbiavimas tarp reikalavimus atitinkančių regionų ir nebuvo panaudoti visi šiam tikslui skirti asignavimai.

5.90. *Even though improvements are always possible, the Commission believes that the procedural stages were adequately prepared and that the main shortcomings had been corrected, as far as was possible given that there had to be some negotiation. The delays were largely due to the time taken to remedy these shortcomings given the need to secure the agreement of all the Member States concerned. The delays had little impact on the start-up of the programmes.*

5.91. Kaip patariama gairėse, programos buvo rengiamos konsultuojantis. Paprastai jos įgyvendinamos bendradarbiaujant partneriams iš skirtingų valstybių narių. Tačiau vis dar esama kliūčių, trukdančių parengti bendras BIP įgyvendinimo struktūras ir paskirstyti Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) finansinius išteklius.

5.91. *The creation of genuine joint management structures with their own legal personality would facilitate implementation of cooperation programmes. The Commission has proposed a new legal instrument in the package of draft regulations for the new period.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.92. Kalbant apie nuoseklumą, reikia pasakyti, kad „A“ ir „B“ programose numatyta nemažai tyrimų. Deja, jie nėra labai naudingi, kadangi prioritetai ir priemonės buvo parengti atsižvelgiant į kitas problemas, kurių programos nespėdžia. Be to, nepriimti sprendimai dėl to, kaip reikėtų išspręsti dėl sienų išskylančias problemas, o atlikti tyrimai nepadaeda nustatyti atskaitinės padėties, kuria remiantis būtų galima vertinti pasiektą pažangą. Pirmieji patvirtinti projektai buvo parengti ir bus įgyvendinti bendradarbiaujant įvairiems suinteresuotiems partneriams. Tačiau kai kurie projektai apsiriboja patirties mainais, todėl jų įgyvendinimas ne visuomet padeda spręsti specifines pasienio regionų problemas.

5.93. Turimi rodikliai neleidžia įvertinti pasiektos pažangos *ex post*. Jie nepakankamai atitinka uždavinius. Be to, kai kuriuos jų reikėtų paaiškinti; taip pat reikėtų patikslinti jiems parengti naudojamus informacijos šaltinius. Atlikus patikrinimą paaiškėjo, kad dauguma atvejų iki šiol nenaudojamos kompiuterinės programos.

5.94. Šiuo metu Audito Rūmai rekomenduoja supaprastinti ir patobulinti kiekvienai BIP taikomų rodiklių sistemas tam, kad būtų galima geriau įvertinti programos poveikį. Reikėtų patobulinti projektų atrankos kriterijus tam, kad padidėtų projektų pridėtinė vertė, t. y., kad jų įgyvendinimas labiau padėtų spręsti dėl sienų kylančias problemas.

5.95. Jei Inicijatyva bus atnaujinta po 2006 metų, Komisija turėtų atlikti tyrimą, siekdama nustatyti, kokios problemos kyla dėl sienos egzistavimo. Toks tyrimas, neatsižvelgiant į jo atlikimo metodą, būtų naudingas nustatant konkrečius prioritetinius BI tikslus, suteikiančius jai pridėtinę vertę. Todėl būtina nustatyti rodiklius kiekvienam programos skyriui. Be to, nustačius išsamius vertinimo kriterijus, kuriais Komisija vadovautųsi vertindama BIP pasiūlymus, būtų galima imtis iniciatyvos valstybių narių atžvilgiu. Tyrimai, kuriuos reikalaujama atlikti kiekvienos programos lygiu, turėtų būti naudojami konkrečioms tikslams nustatyti ir minėtu lygiu pasiektai pažangai įvertinti.

5.96. Gairės ir metodika turėtų būti parengti prieš pradėdant rengti Bendrijos iniciatyvos programas; taip pat turėtų būti patikslintos *ex ante* vertintojo užduotys ir programos priedo turinys.

5.92. *The bottom-up approach brings out concerns not identified by expert analysis but expressed by regional and local authorities which feed into the strategy and choice of priorities. As the overall objective of the cross-border CIPs is to contribute to the development of cross-border economic and social centres, any project which facilitates cooperation on this point can participate in the objective.*

5.93. *The Commission recognises that there is a difficulty in finding suitable indicators due to the fact that the added value of the Interreg Initiative takes a variety of forms. The sets of indicators in individual Interreg III programmes are, however, a promising start in this direction.*

The Commission encouraged Member States to put in place IT project management systems and databases to compile information for use with indicators.

5.94. *After the mid-term assessments, the Commission urged many programme management authorities to improve the systems of indicators. As part of the simplification drive, the Commission called on Member States to simplify and reduce the number of their impact indicators.*

5.95. *The Commission considers that added value is greater if CIPs contribute to creating cross-border economic centres rather than simply resolving problems still existing at borders. The choice of this approach affects the possibility of laying down standard indicators, even if improvements are possible in this field.*

5.96. *The Commission will present the guidelines and methodology documents well before the next programming period gets under way. The Commission is reviewing the role of ex-ante evaluation in preparing the new regulations.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

5.97. Siekiant skatinti bendradarbiavimą, Inicijyvai skirti finansiniai resursai neturėtų būti asignuojami pagal valstybių narių skaičių. Be to, reikėtų užbaigti bendradarbiavimą reglamentuojančių teisės aktų rengimą ir įgyvendinti rekomendacijas.

5.97. *The Commission will examine the Court's recommendation when preparing the next programming period. The Commission has proposed a new legal instrument in the package of draft regulations for the new period.*

I PRIEDAS
Struktūrinės priemonės
Valdymo ir kontrolės sistemos

Audito Rūmų atliktas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/01 dėl valdymo ir kontrolės sistemų aplankytose valstybėse narėse įvertinimas									
Pagrindinės audito sritys	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Valstybė narė/regionas/fondas	Aiskus funkcijų apibrėžimas, priskyrimas ir atskyrimas (3 str.)	Patenkinamos kasdienės procedūros tikrinti kofinansuojamų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą (4 str.)	Pakankama audito seka (7 str.)	Tinkamos grąžinimo procedūros (8 str.)	Išlaidų sertifikatų patikimumo patikrinimas (9 str.)	Patikrų pažanga apimant mažiausiai 5 % visu reikalavimus atitinkančių išlaidų (10 str.)	Tinkama 5 % patikrų organizacija (10–12 str.)	Programos uždarymo metu deklaruojamos išduodamos struktūros nepriklausomybė ir audito standartai (15 str.)	Valdymo ir kontrolės sistemų tyrimas rengiantis pateikti programos uždarymo metu deklaraciją (16 str.)
Thūringen (Vokietija) ESF				(1)					
Nyderlandai ESF									
Ispanija ESF				(1)					
Graikija ESF				(1)			(n/t)		
Galicija (Ispanija) ERPF				(1)					(n/t)
Piemonte (Italija) ERPF				(1)					
Rytų vidurio žemės (JK) ERPF				(1)					
Hainaut (Belgija) ERPF				(1)					
Puglija (Italija) ERPF				(1)					
Andalūzija (Ispanija) EZUGF-Gairės				(1)					
Belgija ŽOFI 1-as išorės stikėnys				(1)					

(a) Dirba gerai, reikia nedaug ar nedidelių patobulinimų.

(b) Veikia, bet reikia gerinti

(c) Neveikia

Smulkiau žr. 5.47–5.54 punktus

(1) Procedūros netestuotos, nes jos neturėjo veikti.
(n/t) netestuota.

2 PRIEDAS
Atsivėlimas į pagrindines pastabas

Pastaba	Taikyti veiksmai	Kommentarai	The Commission's reply
<p><i>Priežiūros sistėmų ir patikrų trūkumai, besikartojančios mokėjimų klaidos</i></p> <p>Priežiūros sistėmų ir patikrų taikymo trūkumai toliau kelia riziką išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui. Pastebėta tam tikra pažanga, tačiau valdymo ir kontrolės sistėmose valstybės narėse išlieka nepakankamos, kad užtikrintų nuoseklų Bendrijos taisyklių laikymąsi. Toliau deklaruojamos reikalingi neitinkamieji išlaidos, o mokėjimai atliekami ne laiku tiek programų metu, tiek jas uždarant. Išlieka pagrindinės problemos, o būtent valstybių narių nesugebėjimas taikyti reglamentuose nustatytas procedūras, netikslius funkcijų atskyrimas ir valstybių narių valdžios institucijų atliktų patikrų slėpnumas.</p> <p>Klaidos toliau išlieka išlaidose, susijusiose su 1994–1999 m. laikotarpio programų uždarymu ir tarpiniais mokėjimais už 2000–2006 m. laikotarpio programas. Sistemos trūkumus patvirtina individualiuose projektuose aptiktos klaidos.</p> <p>(1999 m. metinė ataskaita, 3.43–3.52 punktai; 2000 m. metinė ataskaita, 3.36–3.38 punktai; 3.44–3.56 punktai; 2001 m. metinė ataskaita, 3.56–3.64 punktai; 2002 m. metinė ataskaita, 5.22–5.32 punktai)</p>	<p>Daugelio valstybių narių valdymo ir kontrolės sistėmų atžvilgiu Komisija turi tik dokumentinius įrodymus. Ji ėmėsi veiksmų, kad būtų atliekama daugiau auditų, tikrinančių valstybių narių prašymus mokėjimams pagrindžiančias išlaidas. Šių auditų padengtas vis dar ribota, lyginant su audito sritimi, tačiau jie išryškina valstybių narių nesugebėjimą laikytis reglamentų.</p>	<p>Nors Komisija dėjo pastangas didinti savo patikrinimą, niekaip negalima garantuoti dėl Bendrijos mokėjimus pagrindžiančių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Todėl Komisija vis dar negali suteikti jokių garantijų dėl sistėmų ir patikrų praktinio efektyvumo.</p>	<p>The Commission has made significant progress in auditing Member States' management and control systems for the 2000-06 period. Whenever they were found not to comply with the regulations or to operate ineffectively the Commission has recommended improvements and in some cases agreed comprehensive action plans with the Member State and is following up their implementation. In addition to its own audit work, the Commission monitors that of the Member States' authorities, discusses the systems with them and provides guidance. In cases of serious doubt that systems do not guarantee that the expenditure declared is regular, the Commission suspends payments to the programmes concerned. The result of this work is that in 2003 the assurance the Commission had obtained on national systems was in general broader than in 2002.</p> <p>Concerning 1994-99 programmes, the Commission considers that the thorough checking of closure documentation, its closure audits of a risk-based sample of programmes and the application of financial corrections for inadequate audit work or individual errors provide a sound basis for obtaining reasonable assurance on the expenditure cofinanced.</p>
<p><i>Komisijos patikrinimo dėl valdymo ir kontrolės sistėmų ribotumai</i></p> <p>Struktūrinių priemonių generaliniai direktoriai pateikė metines deklaracijas dėl atitinkamų savo politikos sričių. Jie riboja savo patikrinimą dėl išlaidų Komisijos vidaus sistemos teisėtumo bei tvarkingumo ir suteikia tik ribotą patikrinimą dėl valdymo ir kontrolės sistėmų valstybėse narėse veikimo.</p> <p>Už 1994–1999 m. laikotarpį generaliniai direktoriai nepadarė jokių išlygų dėl keturių struktūrinių fondų. Tai neatitinka Audito Rūmų pastabų, kurias patvirtino Komisija, nurodydama daug sistemų trūkumų. Komisija dažnai atsiliepdavo į Audito Rūmų pastabas dėl to, kad uždarant 1994–1999 m. programas būtų atliktos tinkamos patikros. Tačiau Komisija planuoja atlikti pagrindžiančių išlaidų patikras po to, kai bus atlikti galutiniai mokėjimai. Tik išimtiniais atvejais Komisija atliks patikras valstybėse narėse iki mokėjimo.</p> <p>(2001 m. metinė ataskaita, 5.10–5.14 ir 5.21 punktai)</p>	<p>Valstybėse narėse buvo atliktas ribotas auditų skaičius. Deklaracijos irgi paremtos preliada, kad valstybės narės vykdys savo kontrolės ir valdymo prievoles surinkamai su reikiamais reglamentais. Todėl informacijos apie valstybėse narėse esančias sistemas ir galimo pasitikėjimo jomis atžvilgiu, deklaracijos apsiriboja neįėjimu tam tikrais atvejais.</p>	<p>Nors buvo dedamos pastangos gerinti deklaracijų kokybę, jų padengtis daugiausia apsiriboja Komisijos vidaus kontrolės sistemois. Jos nesuteikia jokių, net ir netiesioginių visuotinių nuorodų dėl išlaidų, kurias valdo valstybių narių sistemos, teisėtumo ir tvarkingumo.</p>	<p>The scope of the declarations has become broader as the Directorates General have completed their assessment of the systems and carried out further audit work in the Member States. Nevertheless, the declarations are necessarily focussed on the assurance with regard to the expenditure effected by the DG and with regard to its own activities and systems for ensuring the regularity of expenditure managed by the Member States.</p>
<p><i>Vėlavimai ir trūkumai uždarant 1994–1999 m. programas</i></p> <p>Nuo praėjusio laikotarpio programų uždarymo buvo pasiekta tik ribota pažanga. Daug uždarymo pareiškimų, kuriuos Komisijai pateikė valstybės narės, buvo nepilni ir negalėjo būti priimti. Komisija atliko galutinius mokėjimus, nors nebuvo laikomasi visų reglamentų reikalavimų.</p> <p>(2002 m. metinė ataskaita, 5.36–5.38 punktai)</p>	<p>Komisija turi ex post patikrų programą.</p>	<p>Didžioji dalis auditų įvyks tik 2004 m. pabaigoje ar 2005 m.</p>	<p>Despite the late submission and variable quality of the closure documentation provided by Member States, the Commission made good progress in 2003 in examining the final claims for 1994-99 programmes. The Commission began closure audits in 2002 and for some funds had completed the bulk of them by mid-2004.</p>
<p><i>Ribotas Komisijos atsivėlimas į auditų išvadas</i></p> <p>Nors pastebėta pažanga, Komisija ne visada laikė, ne visada tinkamai ir nuosekliai atsivėlimą į Audito Rūmų išvadas. Komisija retai taiko savo priežiūrą už Audito Rūmų iširtų imčių ribų, nors esama įrodymų, kad aptiktos klaidos gali turėti sisteminių poveiki.</p> <p>(2002 m. metinė ataskaita, 5.44–5.52 punktai)</p>	<p>Komisijos priežiūra pagerėjo, tačiau vėlavimai išlieka.</p>		

6 SKYRIUS

Vidaus politikos, įskaitant mokslinius tyrimus

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	6.1–6.2
Specialusis vertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	6.3–6.45
Audito tikslai ir audito apimtis	6.3
Komisijos priežiūros sistemų ir patikrų vertinimas	6.4–6.16
Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas	6.4–6.5
FP6 programos valdymo ir kontrolės sistemos preliminarusis vertinimas	6.6–6.11
Europos pabėgėlių fondo valdymo ir kontrolės sistemų preliminarusis vertinimas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje	6.12–6.16
Finansiniais metais patvirtintų nagrinėtų operacijų testų rezultatai	6.17–6.26
Komisijos <i>ex-post</i> finansinių auditų analizė	6.27–6.33
Metinių veiklos ataskaitų ir generalinių direktorių deklaracijų nagrinėjimas	6.34–6.40
Išvados ir rekomendacijos	6.41–6.45
Atsižvelgimas į ankstesnes pastabas, pateiktas Specialiojoje ataskaitoje Nr. 2/2002 „Socrates“ ir „Jaunimas Europai“	6.46–6.59
Pagrindinės Specialiosios ataskaitos Nr. 1/2004 pastabos dėl FP5 programos (1998–2002 m.)	6.60–6.70

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

6.1. Europos Sąjungos vidaus politikos yra nukreiptos į bendrosios rinkos įgyvendinimą bei plėtrą ir apima keturis pilnus biudžeto poskirsnius (be nedidelių kitų poskirsnių dalių ⁽¹⁾):

- švietimo, profesinio mokymo ir jaunimo reikalų (B3 poskirsnis),
- energetikos, Euratomo branduolinės saugos ir aplinkosaugos (B4 poskirsnis),
- vartotojų apsaugos, vidaus rinkos, pramonės ir transeuropinių tinklų (B5 poskirsnis) ir
- mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros (B6 poskirsnis).

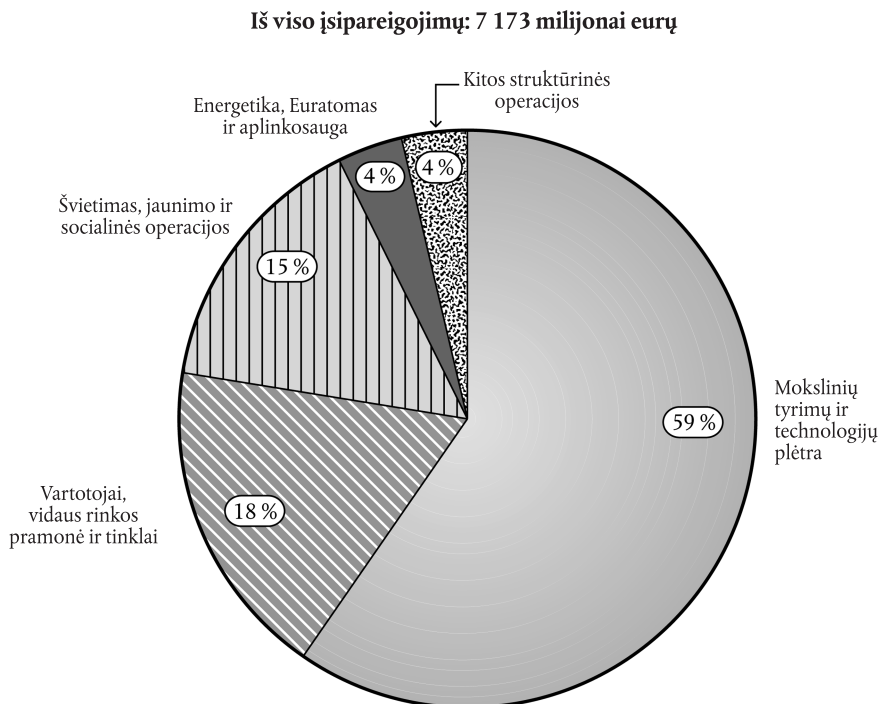
6.1 ir 6.2 diagramos rodo, kaip buvo išleisti asignavimai 2003 m.

6.2. Komisijoje atsakomybė už vidaus politikų įgyvendinimą ir atitinkamo biudžeto valdymą yra paskirstyta 14 generalinių direktoratų ⁽²⁾. Pagal valdomus fondus, pagrindiniai yra Mokslinių tyrimų, Energetikos ir transporto, Informacinės visuomenės, Švietimo ir kultūros, taip pat Jungtinio tyrimų centro generaliniai direktoratai.

⁽¹⁾ Kitos žemės ūkio operacijos, kitos regioninės operacijos, transportas, taip pat kitos su žuvininkyste ir jūra susijusios priemonės (B2 poskyrio B2-5 – B2-9 antraštinės dalys), visuomenės suvokimas apie bendrą žemės ūkio politiką (B1-382 str.).

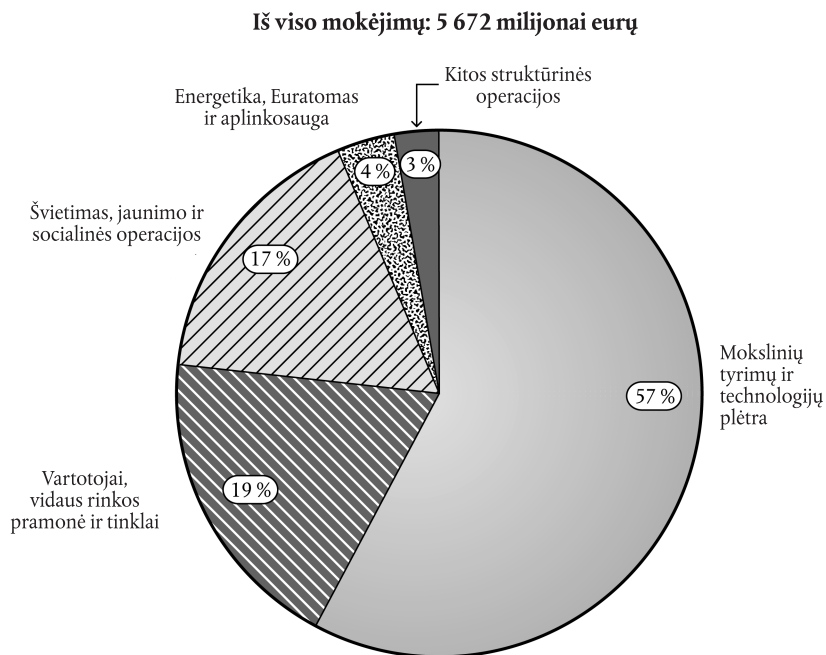
⁽²⁾ Mokslinių tyrimų (MTTV), Informacinės visuomenės (INFSO), Energetikos ir transporto (TREN), Įmonių (ENTR), Žuvininkystės (FISH), Teisingumo ir vidaus reikalų (JHA), Švietimo ir kultūros (EAC), Aplinkos apsaugos (ENV), Sveikatos ir vartotojų apsaugos (SANCO), Konkurencijos (COMP), Vidaus rinkos (MARKT), Ekonomikos ir finansinių reikalų (ECFIN), EUROSTAT generaliniai direktoratai ir Komisijos bendras mokslinių tyrimų centras (JRC).

6.1. diagrama – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

NB: smulkesnę informaciją rasite I-o priedo III-oje ir IV-oje diagramose.
 Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

6.2. diagrama – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

NB: smulkesnę informaciją rasite I-o priedo III-oje ir IV-oje diagramose.
 Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SPECIALUSIS VERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

Audito tikslai ir audito apimtis

6.3. Audito tikslas buvo prisidėti prie Audito Rūmų patikinimo pareiškimo dėl bendrojo biudžeto, atlikus vidaus politikų, kaip visumos, specialųjį vertinimą. Šiuo tikslu atliekant auditą visų pirma buvo nagrinėjamas pasirinktinių priežiūros sistemų bei patikrų veikimas ir įvertinta, koku mastu Komisijos patikros leidžia įsitikinti operacijų teisėtumu ir tvarkingumu. Atliekant auditą didžiausias dėmesys buvo skirtas:

- Komisijos vidaus kontrolės aplinkai keturiuose iš keturiolikos generalinių direktoratų, susijusių su vidaus politikomis, būtent Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Teisingumo ir vidaus reikalų, Švietimo ir kultūros,
- Šeštosios mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosios programos (FP6) bei Europos pabėgėlių fondo (ERF) valdymo ir kontrolės sistemoms laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje,
- 2003 m. patvirtintų pasirinktinių įsipareigojimų ir mokėjimų testams,
- Komisijos finansinių auditų ataskaitoms ir
- keturių anksčiau minėtų Komisijos departamentų generalinių direktorių metinėms veiklos ataskaitoms bei deklaracijoms ⁽³⁾.

⁽³⁾ Mokslinių tyrimų (2004 m. kovo 30 d.), Informacinės visuomenės (2004 m. balandžio 6 d.), Teisingumo ir vidaus reikalų (2004 m. kovo 31 d.) bei Švietimo ir kultūros (2004 m. balandžio 7 d.) generalinių direktoratų 2003 m. metinės veiklos ataskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Komisijos priežiūros sistemų ir patikrų vertinimas

Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas

Komisijos vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo peržiūros aprėptis

6.4. Audito Rūmai peržiūrėjo aštuonių iš dvidešimt keturių vidaus kontrolės standartų ⁽⁴⁾ įgyvendinimą Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Švietimo ir kultūros bei Teisingumo ir vidaus reikalų generaliniuose direktoratuose, kurie visi turėjo būti įgyvendinti iki 2003 m. pabaigos, taip pat įvertino, ar Komisijos atliktas savęs įvertinimas yra tikslus (žr. 1 skyriaus 1.80–1.84 punktus) ⁽⁵⁾.

Audito Rūmai keliose srityse nesutinka su Komisijos atliktu savęs įvertinimu

6.5. Audito Rūmams atlikus patikrinimą buvo patvirtinta, kad 2003 m. keturi generaliniai direktoratai iš esmės atitiko Komisijos vidaus kontrolės standartuose nustatytus reikalavimus, išskyrus:

— Mokslinių tyrimų generaliniame direktorate buvo pakankamai įgyvendinti 20 standartas „Vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir taisymas“ ir 21 standartas „Audito ataskaitos“, tačiau tinkami tolesni taisomieji veiksmai šių standartų (kurie buvo decentralizuoti iki direktoratų lygmens) atžvilgiu nebuvo visiškai užtikrinti iki 2003 m. pabaigos ⁽⁶⁾. Atlikus analizę buvo taip pat patvirtintos ankstesnės Audito Rūmų pastabos dėl 12 standarto „Adekvati valdymo informacija“ nepakankamo laikymosi ⁽⁷⁾.

6.5.

— *Setting up the Unit ‘Coordination and integration of the internal control systems’ in DG RTD in February 2004 should help to improve the follow-up of the corrective actions.*

The Commission intends to complete the implementation of control standard 12 in the course of 2004.

⁽⁴⁾ 11 Standartas „Rizikos analizė ir valdymas“, 12 standartas „Adekvati valdymo informacija“, 14 standartas „Pranešimai apie pažeidimus“, 17 standartas „Priežiūra“, 18 standartas „Išimčių registracija“, 20 standartas „Vidaus kontrolės trūkumų registracija ir taisymas“, 21 standartas „Audito ataskaitos“ ir 22 standartas „Vidaus audito gebėjimai“.

⁽⁵⁾ Europos Komisija, 2000 m. gruodžio 13 d. COM(2000) 2203 ir Baltosios knygos veiksmas Nr. 78, kartu su Europos Komisija, Generalinių direktoratų ir tarnybų 2002 m. metinių veiklos ataskaitų suvestinės, 2003 m. liepos 9 d. COM(2003) 391 galutinės.

⁽⁶⁾ Tai buvo ištaisyta 2004 m. vasario mėn., įkuriant taisomųjų veiksnių įgyvendinimo stebėsenos centrinį padalinį.

⁽⁷⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksnių valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais, 110 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- Kalbant apie Informacinės visuomenės generalinį direktoratą, Audito Rūmai mano, kad baziniai reikalavimai yra dalinai įgyvendinti dviem atvejais. 12 standarto „Adekvati valdymo informacija“ atveju, taip yra dėl nesisteminio planavimo priemonės IRMS („Integruotos išteklių valdymo sistemos“) naudojimo. 20 standarto „Vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir taisymas“ atveju, naujos procedūros yra formalaus pobūdžio, neišikiai paaiškintos, todėl yra rizika, kad jos nėra pakankamai veiksmingos.
- Panašiai Švietimo ir kultūros generalinio direktorato atveju, Audito Rūmų atliktas patikrinimas atskleidė, kad biudžeto vykdymo stebėsenai naudota sistema nebuvo visiškai patikima, o dėl to gali būti apdorota neteisinga informacija.
- Teisingumo ir vidaus reikalų generaliniame direktorate, nors ataskaitos buvo parengtos laikantis nustatytų reikalavimų, finansinė informacija apie pavėluotus mokėjimus ataskaitose nebuvo patikima.

Todėl, Audito Rūmų nuomone, 12 standarto „Adekvati valdymo informacija“ 2003 m. nesilaikė visi keturi Audito Rūmų tirti Komisijos departamentai.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- *DG INFSO considers that the baseline requirements are adequately met but agrees with the Court that there is scope for improvement as regards the effectiveness of the procedures related to standard 20 (Identification and correction of internal control weaknesses).*
- *The Commission proposes to eliminate the risk of errors in encoding data relating to monthly budgetary implementation through more extensive automation of data extraction.*
- *DG JAI had already noted the inadequate quality of the data of the DWH (Data WareHouse) used for the establishment of the statistics on payment delays and this point raised by the Court was commented on by the Director-General of DG JAI in his 2003 annual report. Measures have already been taken by the Commission in the context of the implementation of the new integrated accounting system.*

For the reasons explained above, the Commission is of the opinion that Standard 12 has been adequately complied with.

FP6 programos valdymo ir kontrolės sistemos preliminarusis vertinimas

Preliminariosios analizės apimtis

6.6. 2003 metai buvo pirmieji šeštosios mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosios programos (FP6) įgyvendinimo metai. Turėdama 17,5 milijardo eurų pradinį biudžetą (iki plėtros), ji apima 2002–2006 m. laikotarpį ⁽⁸⁾. FP6 programa įgyvendinama taikant konkrečius instrumentus, skirtus tikslinėms mokslo sritims

⁽⁸⁾ FP6 biudžetą sudaro 16,27 milijardo eurų Europos bendrijos (EB) skyriui ir 1,23 milijardo eurų Euratomo skyriui. Šis biudžetas bus padidintas su Bendrija pasirašiusių bendradarbiavimo susitarimą dėl dalyvavimo FP6 trečiųjų šalių įnašais. Šiame biudžete yra 760 milijonų ir 290 milijonų eurų EB ir Euratomo skyriuose atitinkamai, numatytų padengti Jungtinio mokslinių tyrimų centro generalinio direktorato vykdomą tiesioginę mokslinių tyrimų veiklą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

skatinti ir nacionalinių mokslinių tyrimų politikos plėtrai ir koordinavimui Europos Sąjungoje remti⁽⁹⁾. Kaip ir pagal ankstesnę bendrąją programą, netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus pagal FP6 programą drauge vykdo penki generaliniai direktoratai (t. y. Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Energetikos ir transporto, Įmonių ir Žuvininkystės generaliniai direktoratai). Mokėjimai už FP6 programos netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų veiksmus, daugiausiai avansai, siekė 551,5 milijono eurų (t. y. 9,7 % 2003 m. mokėjimų asignavimų, skirtų vidaus politikoms).

Norminė bazė priimta laiku, tačiau pavyzdinė sutartis užbaigta derinti pavėluotai

6.7. Dėl FP6 programos, Europos Parlamentas ir Taryba 2002 m. gruodžio 16 d. priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2321/2002 dėl taisyklių, reglamentuojančių įmonių, mokslinių tyrimų centrų bei universitetų dalyvavimą ir mokslinių tyrimų rezultatų platinimą, bendrosios programos cikle užbaigdami norminę bazę žymiai anksčiau, lyginant su FP5 programa⁽¹⁰⁾.

6.8. Komisija siekė supaprastinti FP6 programos netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų valdymą, naudodama bendrą pavyzdinę sutartį, apimančią visas veiksmų rūšis (išskyrus Marie Curie stipendijas moksliniams bendradarbiams)⁽¹¹⁾. Tačiau, kadangi nauja sutarties sudarymo tvarka numato daugybę

6.8. The Commission considers the significant reduction in the number of model contracts as a major simplification that will contribute to improve the management of the Framework Programme and to reduce errors and misinterpretations at the level of the final beneficiary. Minor modifications to the initial version of the FP6 model contract were adopted in October 2003, and only a reduced number of the special clauses were approved in December 2003. On the other hand, draft versions of the financial guidelines have been available on the Commission's website since Summer 2003. Overall, the Commission considers that final beneficiaries were not exposed to uncertainty during the negotiation of contracts for FP6 indirect RTD actions.

⁽⁹⁾ 2003 m. penki generaliniai direktoratai pasirašė 507 sutartis dėl FP6 netiesioginių MTTV veiksmų (t. y. Meistriškumo tinklų, Integruotų projektų, Specifinių mokslinių projektų, 169 str. veiksmų, Konkrečių mokslinių tyrimų projektų mažoms ir vidutinėms įmonėms, Žmogiškųjų išteklių ir mobilumo skatinimo bei vystymo veiksmų, Mokslinių tyrimų infrastruktūros skatinimo specialių veiksmų, Koordinavimo veiksmų, Specialių paramos akcijų, Integruotos infrastruktūros iniciatyvų) bendrai 1,9457 milijardo eurų Bendrijos įnašų sumai. Tai prilygsta 1999 m. t. y. ankstesnės MTTV bendrosios programos pirmaisiais metais, pasirašytoms 846 sutartims dėl FP5 netiesioginių MTTV veiksmų, apimančioms 961,0 milijoną eurų bendrų Bendrijos įnašų, (žr. specialią ataskaitą Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros 5-ąją bendrąją programą (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais: 59, 60, 132 punktai bei 3a ir 3b priedai).

⁽¹⁰⁾ FP6 programa buvo priimta 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1513/2002/EB. Specialios programos „Europos mokslinių tyrimų erdvės integracija ir stiprinimas“ ir „Europos mokslinių tyrimų erdvės struktūrizacija“ buvo priimtos 2002 m. rugsėjo 30 d. Tarybos sprendimais Nr. 834 ir Nr. 835 atitinkamai (žr. specialią ataskaitą Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais, 11–15 punktai).

⁽¹¹⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais: 15 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

specialių išlygų ir specialių priedų skirtingiems instrumentams, jokio realaus supaprastinimo nebuvo pasiekta. Dar daugiau, FP6 programos pavyzdinės sutarties, skirtos netiesioginiams mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksams, galutinis variantas nebuvo parengtas iki 2003 m. gruodžio mėn. ⁽¹²⁾. Be to, finansinės gairės, išaiškinančios galutinių naudos gavėjų deklaruojamų išlaidų tinkamumo kriterijus, oficialiai buvo priimtose tik sausio mėn., o vėliau pakeistos 2004 m. balandžio mėn. ⁽¹³⁾. Audito Rūmų nuomone, šis pavėluotas priėmimas lėmė nereikalingą netikrumą (ypač derantis dėl sutarčių, skirtų FP6 programos netiesioginiams mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksams), o todėl iškilo rizika teisėtam ir tvarkingam FP6 programos įgyvendinimui.

Vėlyvas FP6 programos bendros IT sistemos, kurios nenaudoja visi Komisijos departamentai, įdiegimas

6.9. Komisija siekė padidinti savo vidaus patikrų veiksmingumą FP6 programai, įdiegdama bendrą pasiūlymų, sutarčių ir projektų valdymo IT sistemą, taip sprendama problema, į kurią buvo atkreiptas dėmesys ankstesnėje Audito Rūmų rekomendacijoje ⁽¹⁴⁾. Tačiau šia IT sistema nesinaudos visi Komisijos departamentai, kadangi Energetikos ir transporto generalinis direktoratas konkrečioms funkcijoms toliau naudoja savo IT sistemą. Be to, 2003 m. – pirmaisiais FP6 programos laikotarpio metais – dar neveikė kai kurie bendros IT sistemos moduliai. Tai sumažino visos FP6 programos vidaus patikrų veiksmingumą, ypač įvertinant teisinį ir finansinį dalyvių pajėgumą ir vertinant bei derantis dėl pasiūlymų. Tai taip pat sumažino Komisijos valdymo informacijos patikimumą.

6.9. *The Commission shares the Court's view on the need for a common IT system to manage the RTD framework programmes. The Directorates-General operating these programmes collaborated in setting-up a joint IT Management Office which became operational in 2004.*

DG TREN has participated in the design of the common FP 6 IT system and decided to use all of its modules except the contract module. At the same time an interface has been set up to enable data exchange with the common system.

The implementation of a common IT system represents major progress in the set-up of the Commission's systems for the management of the European RTD framework programmes.

⁽¹²⁾ Pagrindinė pavyzdinė sutartis priimta 2003 m. kovo 10 d., Komisijos sprendimu C(2003) 799/1 pakeista 2003 m. kovo 12 d. C(2003) 799/2 ir 2003 m. spalio 23 d. C(2003) 3834 (kartu su II priedu „Bendros sąlygos“, III priedu „Integruoti projektai“ ir „Meistriškumo tinklai“); III priedas „Integruotos infrastruktūrų iniciatyvos“ priimtas 2003 m. liepos 2 d., Komisijos sprendimu C(2003) 2029 du specialių išlygų rinkiniai, priimti Komisijos sprendimais DL/2003/3004 (2003 m. lapkričio 7 d.) ir DL/2003/3188 (2003 m. lapkričio 27 d.); 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos sprendimu DL/2003/3140 („Tarpautinės organizacijos“) bei DL/2003/3141 („Konkrečios paramos akcijos, įtraukiant transnacionalinę prieigą“) ir 2003 m. gruodžio 10 d. Komisijos sprendimo DL/2003/3388 („Konkrečios infrastruktūrų rėmimo akcijos“) tikslinės specialios išlygos.

⁽¹³⁾ Europos Komisija, „Su netiesioginiais šeštosios bendrosios programos veiksmais susijusių finansinių klausimų vadovas“, 2004 m. balandžio mėn. versija.

⁽¹⁴⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksnių valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais: 42–45 ir 114 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Reikalingas papildomas paaiškinimas dėl audito sertifikatų

6.10. Audito Rūmų nuomone, privalomas reikalavimas sertifikuoti FP6 programos netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų finansines ataskaitas turėtų ilgalaikėje perspektyvoje ženkliai sustiprinti Komisijos vykdomą mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrųjų programų išlaidų kontrolę. Šiuos audito sertifikatus išduoda nepriklausomas išorės auditorius arba, valstybės institucijų atveju, kompetentingas valstybės pareigūnas. Tačiau Komisija kol kas nepateikė rangovams ir išorės auditoriams būtinų paaiškinimų dėl audito apimties, išorės auditoriaus pareigos atsiskaityti ir Komisijos vaidmens, tikrinant FP6 programos netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų audito sertifikatų adekvatumą⁽¹⁵⁾. Audito Rūmų nuomone, pagrindinis FP6 programos sertifikavimo sistemos trūkumas yra tas, jog nereikalaujama, kad išorės auditoriai patvirtintų patirtų išlaidų būtinumą.

FP6 programos audito metodui pritarė ne visi Komisijos departamentai

6.11. Vadovaujantis Komisijos administracine reforma, *ex-post* finansiniai auditai tapo vienu svarbiausių Komisijos kontrolės procedūrų, skirtų įvertinti mokėjimų už FP6 programos netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus teisėtumą ir tvarkingumą, elementu. Bendrą FP6 programos audito metodą, atsižvelgiant į kontrolės aplinkos pakeitimus FP6 programoje, lyginant su ankstesne bendrąja programa, pasiūlė Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas, bet jam dar nepritarė visi penki generaliniai direktoratai⁽¹⁶⁾. Be to, nepaisant Audito Rūmų rekomendacijos⁽¹⁷⁾, šis pasiūlymas nenustato aiškių ir pamatuojamų FP6 programos audito apimties tikslų (tokių kaip siekis patikrinti 10 % visų rangovų FP5 programos metu).

6.10. *The audit scope is sufficiently defined in the wording of the model audit certificate attached to the Financial Guidelines for FP6. The auditors have to certify that the costs claimed are in compliance with the eligibility criteria as defined in the legal base, except for their necessity. The assessment of necessity is subject to the scientific monitoring assured by the Commission's services with the assistance of external experts.*

6.11. *The Directorates-General operating RTD framework programmes agreed in May 2004 the main principles of a common audit strategy for FP6 and will put in place the mechanism for the implementation of the common audit approach. They continue to collaborate intensively in order to define more detailed principles and to exchange the results of their audits.*

The Commission confirms the target of auditing 10 % of all contractors during FP5. For FP6, the situation is entirely different as the introduction of audit certificates is generalised and the Commission's audit strategy will focus on the qualitative assessment of the system based on audit certificates.

⁽¹⁵⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais: 132 punktą.

⁽¹⁶⁾ Šis metodas nustatė tris Komisijos (arba jos vardu) atliekamo audito rūšis: *ex-post* finansinius auditus, skirtus tikrinti audito sertifikatų, lydinčių FP6 netiesioginių MTTV veiksmų finansinius pareiškimus, tikrumą, atitikties auditai (taip vadinami „valdymo auditai“), patikinantys veiksmingą naujų priemonių veikimą (t. y. „Meistriškumo tinklai“ ir „Integruoti projektai“); ir priemonių, kurioms nereikia audito sertifikato *ex-post* finansiniai auditai, skirti deklaruotų išlaidų tinkamumo patvirtinimui (žr. Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas, L4/RH/ER D (2003), FP6 generalinių direktoratų bendra audito politika, 2003 m. gruodžio 5 d.)

⁽¹⁷⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais: 132 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Europos pabėgėlių fondo valdymo ir kontrolės sistemų preliminarusis vertinimas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje

Preliminariojo vertinimo apimtis

6.12. Teisingumo ir vidaus reikalų generalinis direktoratas vykdo programas ir veiklą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. 2003 m. 138,7 milijono eurų siekiantys asignavimai buvo išpa-reigoti biudžeto B5–8 antraštinėje dalyje, o mokėjimai sudarė 101,8 milijono eurų.

6.13. „Europos pabėgėlių fondas“ (ERF) (2000–2004 m.), remiantis valstybes nares, priimančias pabėgėlius bei perkeltuosius asmenis ir prisiimančias šio priėmimo padarinius, 2003 m. sudarė 28 % visų mokėjimų šioje srityje ⁽¹⁸⁾. Tai apima tris skirtingas prie-mones, būtent priėmimą, integravimą ir savanorišką grįžimą į tėvynę. Lėšų paskirstymas tarp 14 valstybių narių, kurios dalyvauja ERF valdyme ⁽¹⁹⁾, apima nustatytą metinę sumą ir kintančią sumą, proporcingą per pastaruosius tris metus priimtų pabėgėlių bei perkeltųjų asmenų skaičiui. 2000–2002 m. prieglobsčio prašytojų skaičius ženkliai skyrėsi skirtingose valstybėse narėse. Atsižvelgiant į šį faktą ir valstybių narių pasirinktus skirtingus trijų priemonių finansavimo būdus, labai skyrėsi Bendrijos parama vienam pareiškėjui ir vienai valstybei narei.

6.14. Audito Rūmai išnagrinėjo ERF valdymo bei kontrolės pro-cedūras ir testavo 2003 m. patvirtintus pasirinktinius mokėjimus Komisijoje, išplėsdami kur reikia patikrinimą iki galutinio naudos gavėjo lygmens.

⁽¹⁸⁾ 2000 m. rugsėjo 28 d. Tarybos sprendimas 2000/596/EB, įsteigiantis Europos pabėgėlių fondą (OL L 252, 2000 10 6, p. 12).

⁽¹⁹⁾ Danija nedalyvauja ERF programoje (Tarybos sprendimo 23 konstatuo-jamoji dokumento dalis).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Teisingumo ir vidaus reikalų generaliniame direktorate darbo procedūros dar nepatvirtintos dokumentais

6.15. Vidaus kontrolės 15 standartas „Procedūrų dokumentavimas“ teigia, kad visi Komisijos departamentai turėjo visiškai dokumentuoti savo finansines procedūras ir iki 2002 m. gruodžio 31 d. parengti atnaujintus darbo vadovus ⁽²⁰⁾. Nepaisant minėtų reikalavimų, jokių Teisingumo ir vidaus reikalų generalinio direktorato vykdytų programų išsamaus darbo procedūrų vadovo nebuvo ir baigiantis 2003 m. ⁽²¹⁾.

Trūkumai, veikiantys ERF kontrolės sistemą skirtinguose lygmenyse

6.16. Audito Rūmų atliktas ERF auditas nustatė šiuos trūkumus Komisijos, valstybių narių ir galutinio naudos gavėjo lygmenyse:

- *vėlyvas įgyvendinimo taisyklių priėmimas*: Valstybės narės yra atsakingos už adekvačios finansinės kontrolės aplinkos užtikrinimą ⁽²²⁾. Nors ERF fondas buvo įsteigtas 2000 m. rugsėjo mėn., Komisija tik 2001 m. kovo mėn. apibrėžė išlaidų tinkamumo apmokėti, o 2001 m. gruodžio mėn. – valdymo bei patikrų valstybėse narėse taisykles. Programos pradžiam etape nacionalinės tarpinės valdančiosios institucijos buvo paliktos be aiškių nurodymų ⁽²³⁾,

6.15. *The staff in charge of the management of the financial intervention programmes has at its disposal the Vade-mecum of financial procedures of the Directorate-General which contains numerous references concerning operational provisions.*

Discussions are already in progress to bring together in the manuals of operational procedures for the programmes the various standard documents already accessible in the common information technology repertories of each programme.

6.16.

- *The Commission is aware that a delay has occurred in the adoption of the various decisions concerning the implementing procedures, in particular as a result of the consultations needed with the Member States.*

This is already the subject of measures by the Commission in the context of the second phase of the European Refugee Fund.

⁽²⁰⁾ 15 str., 2002 m. Vidaus kontrolės ir rizikos įvertinimo 2002 (ICRSA) baziniai reikalavimai iki 2002 12 31, Bazinių ir pilnų vidaus kontrolės standartų reikalavimų santrauka (<http://intracomm.cec.eu-admin.net/budg/document/crd/ics/baseline-en-1.03-final.pdf>).

⁽²¹⁾ Be techniniame lygmenyje paruoštų gairių, kurių oficialiai nepatvirtino hierarchija, tik Teisingumo ir vidaus reikalų generalinio direktorato dokumentacija buvo apie finansines procedūras ir tarpdepartamentinę konsultaciją (ypač „Vademecum des Circuits financiers“, C1 skyrius, Žmogiškieji išteklių, biudžetas, informatika, saugumas; „Vademecum sur les procédures institutionnelles“, 2003 m. liepos mėn., DG JA1.01).

⁽²²⁾ Tarybos sprendimo 2000/596/EB 7 str. kartu su 18 str.

⁽²³⁾ 2001 m. kovo 20 d. Komisijos sprendimas 2001/275/EB, nustatantis Tarybos sprendimo 2000/596/EC įgyvendinimo smulkias taisykles, susijusias su išlaidų ir įgyvendinimo ataskaitų tinkamumu Europos pabėgėlių fondo kofinansuojamų veiksmų atžvilgiu (OL L 95, 2001 4 5, p. 27). 2001 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas 2002/307/EB, nustatantis Tarybos sprendimo 2000/596/EB įgyvendinimo smulkias taisykles, susijusias su valdymu ir kontrolės sistemomis bei finansinių pataisymų procedūromis Europos pabėgėlių fondo kofinansuojamų veiksmų atžvilgiu (OL L 106, 2002 4 23, p. 11).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- *tinkamumo kriterijų nesilaikymas*: ERF remia pabėgėlių priėmimo, integravimo ir grįžimo į tėvynę priemonės. Remiantis Tarybos sprendimu dėl ERF steigimo, grįžimas į tėvynę turi būti finansuojamas su sąlyga, jei pabėgėliai neįgijo naujos pilietybės ir neišvyko iš valstybės narės teritorijos ⁽²⁴⁾. Audito Rūmai nustatė, kad Vokietijoje pastarosios sąlygos nebuvo laikomasi,
- *silpna kontrolės aplinka valstybėse narėse*: nuo 2002 m. Komisija apėmė visas susijusias valstybes nares, siekdama atlikti ERF nacionalinio valdymo ir kontrolės sistemų stebėseną. Keletas stebėsenos ataskaitų pabrėžia valstybių narių kontrolės aplinkos trūkumus, tokius kaip valdymo ir kontrolės procedūros, kurių nebuvo galima patikrinti, netinkama projektų vertinimo bei atrankos dokumentacija, Bendrijos reglamento nesilaikymas projektų tinkamumo atžvilgiu, nepakankamas tarpinių institucijų išlaidų tinkamumo apmokėti patikrinimas ir reikalaujamų atrankinių patikrų nebuvimas. Šie trūkumai atskleidžia poreikį Komisijai atlikti daugiau papildomų *ex-post* finansinių auditų šioje srityje, papildomai stiprinant valstybių narių kontrolės aplinką ⁽²⁵⁾,
- *valstybės narės nesilaiko specialių reikalavimų dėl patvirtinančios dokumentacijos*: reikalaujama, kad valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos užtikrintų tinkamą audito seką. Tai leistų suderinti „suvestines sąskaitas“ (t. y. Komisijai teikiamų tarpinių institucijų išlaidų deklaracijas) su individualių išlaidų registrais bei patvirtinančiais dokumentais, laikomais įvairiuose administraciniuose lygmenyse ir kuriuos turi galutiniai naudos gavėjai ⁽²⁶⁾. Auditas nustatė, jog tai ne visada buvo įmanoma ⁽²⁷⁾,
- *avansiniai mokėjimai neteisingai deklaruojami kaip išlaidos*: pateikdamos „suvestines ataskaitas“ Komisijai, tarpinės institucijos turi patvirtinti, kad deklaruojamos išlaidos buvo faktiškai patirtos, buvo tinkamos apmokėti ir buvo įtrauktos į sąskaitas arba galutinio naudos gavėjo mokesčių buhalterinės apskaitos registrą. Audito Rūmų atliktas auditas parodė, kad tarpinių institucijų galutiniams naudos gavėjams skirti avansai buvo deklaruoti Komisijai kaip patirtos išlaidos.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

— *On the basis of information provided by the Court, the Commission has contacted the Member State about the project concerned and financial adjustments will be made if necessary.*

— *The Commission organised in 2002 and 2003 monitoring visits in all the Member States and verifications of project expenditure.*

The monitoring visits showed that improvements were possible, and the weaknesses were taken into account in the programming of the ex-post audits.

— *The Court's findings have been sent to the Member State concerned and, where appropriate, rectifications will be made. The Commission will inform the Court once replies have been provided by the Member State*

— *In 2002 the Commission specified the implementing procedures, in particular as regards the definition of expenditure incurred.*

The Court's findings have been sent to the Member State concerned and, where appropriate, rectifications will be made. The Commission will take appropriate measures to remind the Member States about the provisions contained in the implementing rules concerning the ERF.

In addition, the definition of the concept of 'eligible expenditure' has been included in the Commission proposal for the second phase of the European Refugee Fund (COM(2004)102 of 12 February 2004, Articles 20 and 23.

⁽²⁴⁾ Tarybos sprendimo 2000/596/EB 4 str. 1 d. c punktas.

⁽²⁵⁾ Metinė ataskaita apie 2002 m. finansinius metus, 6.43 punktas.

⁽²⁶⁾ Komisijos sprendimo 2002/307/EB 4 str., susijęs su valdymu ir kontrolės sistemomis bei finansinių pataisymų procedūromis Europos pabėgėlių fondo kofinansuojamų veiksmų atžvilgiu.

⁽²⁷⁾ Vienos Audito Rūmų auditu patikrintos operacijos atveju, galutinio naudos gavėjo paruoštoje ir nacionalinei valdžios institucijai nusiųstoje tarpinėje ataskaitoje trūko informacijos, kad būtų pagrįstos deklaruotos išlaidos. Nepaisant to, suma buvo pilnai priimta ir sertifikuota Komisijai, kurios pagrindu Komisija patvirtino mokėjimą. Kitoje galutinėje ataskaitoje buvo įtrauktos naudos gavėjui vietinio biuro Kosove išmokėtos sumos be jokios atitinkamos patvirtinančios dokumentacijos byloje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

*Finansiniais metais patvirtintų nagrinėtų operacijų testų rezultatai**Tyrimų apimtis*

6.17. Audito Rūmų atliktas auditas įvertino nagrinėtų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą vidaus politikos srityje, Komisijos lygmenyje remiantis devyniasdešimt trijų mokėjimų ir devynių išsipareigojimų atsitiktine atranka. Į šiuos atrinktus pavyzdžius įtraukti išankstinio finansavimo, tarpiniai, galutiniai ir bendri mokėjimai, susiję su veiksmais, įgyvendintais Komisijos sprendimais, susitarimais dėl dotacijos bei viešųjų pirkimų sutartimis. Atrinkus šiuos pavyzdžius taip pat buvo testuota patirtų išlaidų deklaracijomis pagrįstų penkiolika mokėjimų galutinio naudos gavėjo lygmenyje.

6.18. Į šiuos atrinktus pavyzdžius buvo įtraukti aštuoni mokėjimai bei du išsipareigojimai dėl FP6 programos netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų; ji buvo papildyta septyniolika biudžeto B5–8 antraštinės dalies „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė“ mokėjimų, iš kurių keturi buvo patikrinti galutinio naudos gavėjo lygmenyje.

Komisijos vidaus patikrų veikime pastebėti trūkumai

6.19. Daugeliu atveju Komisijos vykdytų patikrų apimtis ir griežtumas buvo nepakankami. Kaip pavyzdys gali būti pateikti Komisijos sprendimais neparemtas dotacijų suteikimas arba netinkamas sutarčių valdymas (įskaitant sutarčių pataisas) ir mokėjimų patvirtinimui taikomų finansinių procedūrų nesilaikymas. Audito Rūmai pažymi, kad vykdytų patikrų dokumentacija daugeliu atveju vis dar buvo netinkama.

6.20. Kai kuriais atvejais Komisija taip pat nepaisė sutarčių skyrimo ir išsipareigojimų procedūrų. Kitais dviem atvejais, nepaisant to, kad pačios Komisijos vidaus kontrolės padaliniai suformulavo aiškias abejones dėl rangovų atrankos tvarkingumo ir dėl paslaugų sutarčių valdymo, nebuvo imtasi jokių atitinkamų taisomųjų veiksmų.

6.21. Tikrinant galutinio naudos gavėjo (arba nacionalinių valdžios institucijų, veikiančių kaip tarpinės institucijos) pareikštų išlaidų tinkamumą apmokėti bei tikslumą ir vykdant išlaidomis-paraiškomis pagrįstus mokėjimus, netinkamos arba neveiksmingos patikros dažnai sąlygavo Komisijos permokas.

6.19. *In the cases to which the Court alludes, Community aid was not granted without a decision having been taken. Its finding concerns an archiving problem concerning a document dating back eight years; the Commission considers that the disputed amendments are justified in all the specific cases analysed by the Court.*

Following the Court's audit the correct application of the financial procedures was reviewed by the Commission.

6.20. *In the two cases mentioned by the Court the recommendations made subsequently by the control units had effects which the Commission judged appropriate.*

6.21. *When the Commission is processing payments based on cost claims by final beneficiaries, desk controls are performed on these claims according to the existing contractual provisions, whereas only a full financial audit at the level of beneficiaries can determine with certainty and exactitude the correctness of the claimed costs. As far as the desk controls are concerned the Commission therefore agrees that their scope is limited and that they cannot provide full assurance on the legality and regularity of the cost claimed. The Commission has therefore significantly increased its financial audits at beneficiary level over the last few years (see also point 6.29).*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.22. Kaip ir ankstesniais metais, Komisijos mokėjimai buvo dažnai atliekami pavėluotai. Ši nustatyta faktą patvirtina daugelio generalinių direktoratų 2003 m. metinėse veiklos ataskaitose esanti informacija ⁽²⁸⁾.

Naudos gavėjų išlaidų netiesioginiams mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksams per didelio deklaravimo klausimas

6.23. Biudžeto B6 poskirsnyje „Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra“ 2003 m. vykdyti mokėjimai už FP6 programos netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus daugiausiai buvo avansai, atliekami pasirašius sutartį. Audito Rūmai nevykdė šių operacijų audito galutinio naudos gavėjo lygmenyje. Su ankstesnėmis mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosiomis programomis susijusiais atvejais, keliose išlaidų deklaracijose buvo konstatuotos sutarties neatitinkančios Bendrijos finansavimo procentinės dalys, o tai nebuvo aptikta atliekant Komisijos vidaus patikras. Audito Rūmai dar kartą išreiškia savo susirūpinimą dėl išlaidomis-paraiškoms pagrįstų mokėjimų, kuriuos Komisija patvirtino visai FP5 programai, teisėtumo bei tvarkingumo, atsižvelgiant į klaidų dažnumą ir poveikį šioje srityje ⁽²⁹⁾.

Šių metų audito duomenimis patvirtintos ankstesnės pastabos dėl TEN-T

6.24. Panašiai ir dėl Transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) biudžeto B5–7 antraštinėje dalyje, šių metų auditas patvirtino anksčiau Audito Rūmų praneštas pastabas ⁽³⁰⁾. Auditas konkrečiai nustatė, kad tarpinius ir galutinius mokėjimus Komisija dažnai patvirtindavo nesilaikant konkrečių išankstinių sąlygų, numatytų finansinio įgyvendinimo nuostatose.

„Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje“ nustatyti kontrolės trūkumai

6.25. Biudžeto B5–8 antraštinės dalies „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė“ atžvilgiu, valstybių narių tarpinės institucijos Bendrijos reglamentą taikė neteisingai. Pasibaigus oficialiam galutiniam terminui, buvo priimami prašymai dėl finansavimo.

6.22. *The Commission is closely monitoring the payment times indicator and has made further progress.*

In a number of cases payment delays are due to deferred availability of appropriations at the beginning of the financial year, additional controls or requests for new substantiating documents, which are not always correctly recorded as giving rise to an interruption in the reference period for making the payment in question.

6.23. *To address the problem of erroneous cost statements submitted by beneficiaries, the Commission has adopted a number of corrective measures. For FP5, the number of financial audits at beneficiary level has been significantly increased. Moreover the Commission has made a concerted effort to ensure consistency and uniformity of legal interpretations and applications by means of the Action Plan established further to the Commission's synthesis of the 2001 Annual Activity Reports (Communication from the Commission to the European Parliament and the Council. Synthesis of the Annual Activity Reports and Declarations of the Directors-General and Heads of Service. COM(2002) 426 final, Brussels, 24.7.2002).*

For FP6 the measures taken include a simplification of rules, the use of audit certificates and the introduction of sanctions.

6.24. *The Commission considers, as already indicated in its reply to the ECA's Annual Report 2002 (paragraphs 6.35 and 6.36) that the pre-conditions for interim and final payments were met. The difference in the interpretation of activities eligible for funding as studies will be addressed by a revised definition of studies and works to be integrated into the TEN-T handbook for beneficiaries.*

6.25. *The Commission will remind the Member States of the provisions of Decision 2000/596/EC.*

⁽²⁸⁾ Pavyzdžiui, 2003 m. metinės veiklos ataskaitoje apie DG RTD teigiama, kad Komisija nepaiso terminų daugiau nei 60 % visų atvejų.

⁽²⁹⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais, 90–100 ir 129 punktai.

⁽³⁰⁾ Metinė ataskaita apie 2001 finansinius metus, 4.27–4.30 punktai; metinė ataskaita apie 2002 finansinius metus, 6.33–6.36 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Sutarties reikalavimų nesilaikymas galutinio naudos gavėjo lygmenyje

6.26. Galutinių naudos gavėjų lygmenyje aptiktos klaidos daugiausiai susijusios su sutarties reikalavimų nesilaikymu. Kaip ir ankstesniais metais, auditas nustatė, kad naudos gavėjai padidindavo išlaidas, daugiausiai dėl neteisingo finansuojamoje veikloje patirtų išlaidų skaičiavimo, arba deklaruodavo netinkamas apmokėti išlaidas, faktiškai nepatirtas išlaidas ar su netinkama veikla susijusias išlaidas.

*Komisijos ex-post finansinių auditų analizė**Nežymus audito veiklos sustiprėjimas*

6.27. Vidaus politikos srityje Komisija vis labiau pasitiki ex-post finansiniais auditais, kaip rekomenduojama Audito Rūmų nuomonėje dėl „Vieningo audito“⁽³¹⁾, kuriuos daugiausiai jos vardu vykdo išorės auditoriai. Kaip ir ankstesniais metais, Audito Rūmai išnagrinėjo Komisijos ex-post finansinių auditų vidaus politikos srityje ataskaitas, užbaigtas per finansinius metus. Bendrai užbaigtų vidaus politikos srityje auditų skaičius išaugo nuo 511 2002 m. iki 579 2003 m. (žr. **6.1 lentelę**). Panašiai bendras audituotų sutarčių skaičius išaugo nuo 800 iki 944. Nepaisant to, šešiuose iš keturiolikos generalinių direktoratų pastebėtas tiek atliktų auditų, tiek audituotų sutarčių skaičiaus sumažėjimas. Teisingumo ir vidaus reikalų generalinis direktoratas, pirmą kartą nuo jo įkūrimo 1999 m., įvykdė ribotą ex-post finansinių auditų skaičių.

6.28. Visi 2003 m. Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinio direktorato vykdyti auditai buvo susiję su veterinarijos veiksmais. Šie auditai lėmė apie 95,5 milijono eurų finansinius patikslinimus Komisijos naudai. Vidaus rinkos generalinis direktoratas 2003 m. nevykdė jokių tikrinimų ar finansinių auditų.

6.26. *The type of errors identified by the Court's audits at beneficiary level is very similar to the errors found by the Commission's own audits of beneficiaries. For research the errors are mainly linked to the wrong application of average rates for personnel costs and to calculation errors for indirect costs. Certain contractual requirements, which have caused problems of interpretation in the past, have been simplified in the FP6 contracts.*

6.27. *Overall, audit activities for research actions were intensified. For 2002 and 2003, the audits reported were only related to research. In order to reach the 10 % target established for FP5 contracts, DG TREN estimates that on average 40 to 50 audits need to be performed each year, representing 80 to 100 contracts. For the period 2002-2004, the average targeted number of audits (40 to 50) and audited contracts (80 to 100) for DG TREN will be reached.*

During 2003 the JAI's audit plan started to be implemented but, on account of limited human resources, only a limited number of audits could take place.

⁽³¹⁾ Nuomonė Nr. 2/2004 dėl „bendro audito“ modelio ir Bendrijos vidaus kontrolės pagrindų pasiūlymas.

6.1. lentelė – Vidaus politikos sritis – 2003 m. Komisijos ar jos vardu atlikti auditai ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Generalinis direktoratas	Užbaigtų auditų skaičius			Audituotų sutarčių skaičius			Atvirų sutarčių skaičius			Audituotų sutarčių vertė (milijonai eurų)			Atvirų sutarčių vertė (milijonai eurų)			Gražintinos sumos ar sumažinti mokesčiai, kaip auditų rezultatas (milijonai eurų)		
	2002	2003	2003	2002	2003	2003	2002	2003	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	
												Sumos	% audituotų sutarčių vertė	Sumos	% audituotų sutarčių vertė	Sumos	% audituotų sutarčių vertė	
AGRI – Žemės ūkis	15	12 ⁽⁸⁾	21	19	280	268	30,5	29,8	68,7	52,9	2,9 ⁽⁷⁾	10	0,7	2,9 ⁽⁷⁾	10	0,7	3	
EAC – Švietimas ir kultūra	32	126	47	173	28 063	19 424	30,8	95,5	689,1	743,9	0,6	2	2,4	0,6	2	2,4	3	
EMPL – Užimtumo ir socialiniai reikalai	21	17	39	19	1 464	1 559	10,4	7,1	116,8	125,9	0,5	4	0,2	0,5	4	0,2	3	
TREN – Energetika ir transportas	50	26	111	37	2 133	1 630	754,6 ⁽⁵⁾	53,1	2 084,3	2 061,6	3,3	0	0,8	3,3	0	0,8	2	
ENTR – Įmonės	18	45	24	62	1 641	1 463	15,5	39,7	272,0	162,5	0,4	2	0,0	0,4	2	0,0	0	
ENV – Aplinkosauga	32	23	34	52	1 790	1 711	12,1	35,7	333,1	352,6	0,6	5	0,2	0,6	5	0,2	1	
FISH – Žuvininkystė	21	27	39	44	182	133	8,8	9,0	142,2	116,4	0,2	2	0,2	0,2	2	0,2	2	
JHA – Teisingumo ir vidaus reikalai	2	4	14	20	18	13	42,7	65,2	32,5	31,7	1,8	4	3,7	1,8	4	3,7	6	
JHA – Teisingumo ir vidaus reikalai	0	8	0	30	n.a.	923	n.a.	3,6	n.a.	95,9	0,1	n.a.	0,2	0,1	n.a.	0,2	6	
SANCO – Vartotojų apsauga ir sveikata	17		17		n.a.		7,2		n.a.		0,2	3	0,0	0,2	3	0,0		
INFOS – Informacinė visuomenė	7	6	7	9	n.a.	2	958,4	691,0	n.a.	691,0	515,8	54	95,5	515,8	54	95,5	14	
MARKT – Vidaus rinka	54	74	107	197	3 984	2 859	58,6	66,4	1 855,2	3 040,0	2,4	4	1,2	2,4	4	1,2	2	
RTD – Moksliniai tyrimai	1	0	31	0	113	54	4,2	0,0	9,8	4,2	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	2	
TAXUD – Mokesčiai ir mūity sąjunga	237	208	297	258	14 981	8 229	80,6 ⁽⁶⁾	181,4	4 594,0	3 045,0	3,9	5	3,1	3,9	5	3,1	2	
	4	3	12	24	191	98	1,1	0,3	58,9	44,8	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	
	511	579	800	944	54 840	38 366	2 015,6	1 277,6	10 256,5	10 568,5	532,6	12	108,2	532,6	12	108,2	8	

⁽¹⁾ 2002 metų skaičiai buvo pataisyti, atsižvelgus į Audito Rūmų 2002 metų metinę ataskaitą ir į Komisijos pateiktą papildomą informaciją.

⁽²⁾ Šioje lentelėje naudoti apibrėžimai:

— Užbaigtų auditų skaičius: finansinių auditų skaičius, kur galutinė audito ataskaita buvo patvirtinta tais metais.

— Atvirų sutarčių skaičius: pasirašytų per metus sutarčių, kurios dar nėra pabaigtos, skaičius, pridėjus visų sutarčių, kurios metų pradžioje buvo atviros ir per metus liko nepabaigtos, skaičius. Žodis „sutartis“ reiškia ir sutartis (bendrų sąnaudų veiksmus, arba sutartis, sudaromas pagal viešųjų pirkimų tvarką), ir subsidijas (kur buvo pasiektas finansinis susitarimas). „Užbaigta sutartis“ yra sutartis, kurios sąlygos įvykdytos, visos finansinės ir techninės apžvalgos užbaigtos ir galutinai mokesčiams atlikti.

— Audituotų sutarčių vertė.

— Gražintina suma: sumos, kurios, atliekant auditus vietoje, apskaičiuotos kaip gražintinos ir pagrįstos įrodymais audito ataskaitose.

⁽³⁾ Veterinariniai ir fitosanitariniai veiksmai. Audituotų sutarčių vertė čia reiškia maksimalų įnašą, kurį finansuos ES.

⁽⁴⁾ Žuvininkystės kontrolės priemonės. Sutartis čia reiškia valstybės narės programą, audituotų sutarčių vertė – audituotų eilučių programoje vertė, o atvirų sutarčių vertė – daugiametį priemonių visoms valstybėms narėms vertė.

⁽⁵⁾ 2002 metų skaičiai apima išimtinai mokslinių tyrimų auditus.

⁽⁶⁾ Ši suma atitinka visų **audituotų** kaštų pareiškimus.

⁽⁷⁾ Ši suma apima sustabdytą 2 milijonų eurų mokesčiam Nyderlandams pagal „Idea“ projektą (gyvūnų identifikaciją).

⁽⁸⁾ Auditų skaičius apima „Idea“ projekto (gyvūnų identifikacijos) Nyderlanduose ir Ispanijoje biudžeto eilutes B1–360 du atliktus auditus.

Šaltinis: Europos Komisija.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų ex-post finansiniai auditai – tolimesni veiksmai užsibrėžtam tikslui pasiekti

6.29. Per 2003 m. penki mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrąsias programas vykdančios generaliniai direktoratai užbaigė 373 ex post finansinius auditus, susijusius su 589 netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų sutartimis (žr. **6.2 lentelę**). Kaip ir ankstesniais metais, Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas atliko didžiąją dalį auditų. Dauguma 2003 m. Komisijos (arba jos vardu) atliktų auditų buvo susiję su FP5 programos netiesioginiais mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmais (320 iš visų 373 auditų).

Lentelė 6.2. Generalinis direktoratas, valdantis MTTP bendrąsias programas – suvestinė 2002 ir 2003 m. uždarytų auditų lentelė

Atsakingas generalinis direktorius		2002 ir 2003 m. su MTTP susiję uždaryti auditai ⁽¹⁾									
		Visas uždarytų auditų skaičius				Visas audituotų sutarčių skaičius				Sutarčių ir auditų santykis	
		2003		2002		2003		2002		2003	2002
DG RTD	Vidaus	23	11,1 %	27	11,4 %	28	10,9 %	31	10,4 %	1,2	1,1
	Išorės	185	88,9 %	210	88,6 %	230	89,1 %	266	89,6 %	1,2	1,3
	Iš viso GD	208	100,0 %	237	100,0 %	258	100,0 %	297	100,0 %	1,2	1,3
DG INFSO	Vidaus	5	6,8 %	7	13,2 %	7	3,6 %	7	6,5 %	1,4	1,0
	Išorės	69	93,2 %	46	86,8 %	190	96,4 %	100	93,5 %	2,8	2,2
	Iš viso GD	74	100,0 %	53	100,0 %	197	100,0 %	107	100,0 %	2,7	2,0
DG INFSO	Vidaus	1	4,0 %	5	10,0 %	0	2,7 %	11	10,0 %	1,0	2,2
	Išorės	24	96,0 %	45	90,0 %	36	97,3 %	99	90,0 %	1,5	2,2
	Iš viso GD	25	100,0 %	50	100,0 %	37	100,0 %	110	100,0 %	1,5	2,2
DG RTD	Vidaus	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	n.a.	n.a.
	Išorės	39	100,0 %	16	100,0 %	53	100,0 %	22	100,0 %	1,4	1,4
	Iš viso GD	39	100,0 %	16	100,0 %	53	100,0 %	22	100,0 %	1,4	1,4
DG RTD	Vidaus	27	100,0 %	21	100,0 %	44	100,0 %	39	100,0 %	1,6	1,9
	Išorės	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	n.a.	n.a.
	Iš viso GD	27	100,0 %	21	100,0 %	38	100,0 %	39	100,0 %	1,6	1,9
Iš viso vidaus		56	15,9 %	60	15,9 %	80	14,2 %	103	15,3 %	1,4	1,5
Iš viso išorės		317	84,1 %	317	84,1 %	499	85,8 %	487	84,7 %	1,6	1,5
Iš viso		373	100,0 %	377	100,0 %	579	100,0 %	590	100,0 %	1,6	1,5

(1) 2002 metų skaičiai buvo pataisyti, atsižvelgus į Audito Rūmų 2002 metų metinę ataskaitą ir į Komisijos pateiktą papildomą informaciją.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

6.30. Komisijos audito metodas mokslinių tyrimų srityje nustato bendrą 10 % rangovų audito užduotį FP5 programos metu ⁽³²⁾. Remiantis Mokslinių tyrimų generalinio direktorato pateikta informacija, 2003 m. užbaigtų auditų skaičius atitinka 3,9 % audituojamųjų rangovų, kaip nustatė Komisija. Todėl Komisijos audito veikla neįvykdo plano ketverius metus iš eilės ⁽³³⁾. Jei Komisija toliau nestiprins savo audito veiklos FP5 programos atžvilgiu, nepanašu, kad planas bus įvykdytas ⁽³⁴⁾.

Ex-post finansinių auditų Komisijos statistika rodo mažesnę klaidų įtaką mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosioms programoms nei Audito Rūmų atliktas auditas

6.31. Nuo 2001 iki 2003 m. Audito Rūmų tikrinamų FP5 programos netiesioginių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmų sutarčių atveju, Komisijos tarnybos atliko finansinius patikslinimus, vidutiniškai siekiančius 21,6 % naudos gavėjų deklaruotų išlaidų. Audito Rūmų nuomone, kaip nurodyta anksčiau, šis procentas negali būti ekstrapoliuotas visam FP5 programos biudžetui ⁽³⁵⁾. Palyginimui, *ex-post* finansinių auditų Komisijos statistika rodo klaidų įtaką mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrąsias programas vykdančioms generaliniams direktoratams, kuri yra žymiai mažesnė, nei klaidų įtaka, nustatyta Audito Rūmų atliktuose audituose (žr. **6.1 lentelę**).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.30. *The Commission has set an overall audit target of 10 % of contractors of FP5 to be audited.*

The Commission has confirmed that it will continue its audits on FP 5 contractors, as multiannual projects are ongoing and a new framework contract with an external audit firm is set up for that purpose. The Commission expects the overall audit target for FP5 can be reached at the end of corresponding activities.

The Directorates-General operating RTD framework programmes have indicated their intentions in the context of the launch of the procurement procedures for the framework contracts with external auditors.

By 2006/2007 the Commission plans to have audited a sufficiently large number of contractors to reach the target set.

6.31. *The Commission data on ex-post financial audits in question are based on 333 concluded audits relating to 556 contracts for indirect RTD actions. The significant number of audits by the Commission constitutes a reliable basis for overall quantitative conclusions on the underlying system.*

The Directorates-General operating RTD framework programmes have disclosed this data in more detail in their Annual Activity Reports.

⁽³²⁾ Raštiškas Komisijos atsakymas į 2001 m. gruodžio 21 d. Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto klausimyno klausimus. Taip pat žr. Audito Rūmų metinę ataskaitą apie 1999 finansinius metus, kartu su Komisijos atsakymais, 4.23 punktas.

⁽³³⁾ 2000 m. santykis buvo 9,2 %, 2001 m. – 8,5 %, o 2002 m. – 4,8 %. Taip pat žr. Audito Rūmų 2002 finansinių metų metinę ataskaitą 6.46 punktas.

⁽³⁴⁾ Komisijos paslaugų sutartyje teigiama, kad išorės audito įmonės gali paprašyti iki trijų vienos audituojamosios šalies sutarčių už nustatytą kainą ir įsipareigojimą atsiųsti galutinę audito ataskaitą per šešis mėnesius. Siekiant padidinti audito apimtį, Komisija gali reikalauti, kad audito įmonės atliktų daugiau auditų vienos užduoties metu.

⁽³⁵⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 dėl netiesioginių MTTV veiksmų valdymo pagal Mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo 5-ąją bendrąją programą (FP5) (1998–2002 m.), kartu su Komisijos atsakymais, 98 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Neadekvačios tolesnės ex-post finansinių auditų procedūros Švietimo ir kultūros generaliniame direktorate

6.32. Audito Rūmai atliko 2003 m. Komisijos vardu išorės audito įmonių užbaigtų 43 audito ataskaitų (susijusių su 56 skirtingų programų sutartimis) bei Švietimo ir kultūros generalinio direktorato atlikto jų tolesnių priemonių analizę. Audituotos sutartys apėmė galutinių naudos gavėjų išlaidų deklaracijas, kurios siekia 18,4 milijono eurų, iš kurių 14,3 milijono eurų Komisija priėmė. Daugiau nei pusėje šių atvejų išorės auditoriai rekomendavo finansiskai patikslinti deklaruotas ir Komisijos priimtas išlaidas. Taip iš esmės nutiko dėl patirtas išlaidas pagrindžiančios adekvačios patvirtinančios dokumentacijos trūkumo, biudžete numatytų, o ne faktinių išlaidų naudojimo arba išlaidų deklaravimo pasibaigus tinkamumo apmokėti laikotarpiui.

6.33. Be to, Audito Rūmų atliktas audito bylų nagrinėjimas atskleidė kitus trūkumus, tokius kaip:

- Komisijos priimtos neužbaigtos audito ataskaitos,
- pernelyg dideli uždelsimai nuo audito atlikimo iki audito metu nustatytų faktų pranešimo Komisijai ir
- pažeidimai Komisijos sutarčių valdyme.

Kai kuriais atvejais audituoti rangovai taip pat turėjo kitų sutarčių su tuo pačiu generaliniu direktoratu ar kitais Komisijos departamentais. Šiais atvejais Komisijos tolesnės procedūros turėtų numatyti, kad reikia patikrinti, koku mastu kitos sutartys turi panašių problemų.

6.32. *Expenditure proved to be ineligible which only on-the-spot audits that DG EAC is endeavouring to step up made it possible to discover.*

DG EAC's audit programme focuses in particular on the inclusion of projects which the DG considers to be potentially more risky or where the analysis of breakdowns suggested that they might contain anomalies.

In addition, DG EAC is reinforcing the requirement for compliance by beneficiaries with the contractual provisions. It is also working on a simplification of these contractual provisions. These two factors should reduce such anomalies with regard to beneficiaries. It should be noted that in some cases they have less developed administrative structures in this area than in others (small NGOs).

6.33.

— *The audits examined by the Court correspond to a running-in period for the procedure for carrying out this type of externalised audits. The Commission recognises that certain non-fundamental elements may not have been present in the initial audit report submitted to it. It endeavours to accept and validate provisional audit reports drawn up by audit firms only if they are in accordance with the conditions and level of quality required by the framework contracts concluded between the Commission and these companies.*

— *The Commission stresses that the delays noted by the Court between the audits being carried out and the receipt of the final report by the operational unit are partially due to the time limits allowed for the audited contractors to react to the draft report.*

The Commission will nevertheless endeavour to reduce the delays noted by the Court.

— *The audited projects were contracted out at a time when the contractual requirements vis-à-vis the beneficiaries were less well defined.*

The Commission will endeavour to carry out a better cross-check of the information arising from the audits carried out in respect of a particular programme with the funding which the beneficiaries concerned may have received under other programmes; the features of certain beneficiaries (recurrent beneficiaries, in particular) and certain projects are taken into account when drawing up the programme of audits.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

*Metinių veiklos ataskaitų ir generalinių direktorių deklaracijų nagrinėjimas**Nagrinėjimo mastas*

6.34. Audito Rūmai išnagrinėjo 11 generalinių direktoratų metines veiklos ataskaitas ir atliko 2003 m. metinėse veiklos ataskaitose (MVA) esančios informacijos nuoseklumo bei patikimumo analizę keturiuose generaliniuose direktoratuose, lygiagrečiai įvertinę Komisijos priežiūros sistemas ir patikras ⁽³⁶⁾.

Metinėse veiklos ataskaitose esančių skirtingų aspektų pateikimo bendras pagerėjimas

6.35. Audito Rūmai pastebėjo ataskaitų kokybės bendrą pagerėjimą, lyginant su 2002 m. Apskritai, struktūroje ir turinyje vadovaujamosi generalinio sekretoriaus ir Biudžeto generalinio direktorato patvirtintomis gairėmis ⁽³⁷⁾.

6.36. Kaip ir 2002 m., visi vienuolika generalinių direktorių pareiškė, kad jie gavo tinkamą pagrindą tvirtinti, kad fondai, dėl kurių jie yra atsakingi, yra valdomi teisėtai bei tvarkingai, nors kai kurie iš jų pakartojo 2002 m. pareikštas abejones. Audito Rūmai mano, kad iš esmės trūkumų priežastys buvo kruopščiai išdėstytos ir, kiek tai įmanoma, buvo pasiūlyti atitinkami taisomieji veiksmai. Galima tikėtis, kad veiksmų planų įgyvendinimas išspręs didelę nustatytų trūkumų dalį ir užtikrins adekvačias tolesnes priemones.

Generalinių direktorių formuluojamų abejonių nuolatiniai trūkumai

6.37. Audito Rūmai mano, kad ataskaitose esanti informacija didele dalimi atspindi situacijos tikroviškumą valdomų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo atžvilgiu. Nepaisant to, buvo pastebėti nuolatiniai generalinių direktorių formuluojamų abejonių trūkumai. Pavyzdžiui, Teisingumo ir vidaus reikalų generalinio direktorato atveju, su 17 standartu „Priežiūra“ ir Europos pabėgėlių fondu susijusios praeitų metų abejonės neturėjo būti panaikintos, kadangi taisomieji veiksmai buvo tik dalinai įgyvendinti. Siekiant išlaikyti konkrečią abejonę, reikėjo atsižvelgti į 2003 m. ex-post finansinių auditų rezultatus, kurie lėmė 0,22 milijono eurų susigrąžinimą, o tai sudaro 6 % visos audituotos sumos. Kitas pavyzdys yra Mokslinių tyrimų generalinio direktorato atvejis, kai galimas reikšmingas pavėluotų mokėjimų poveikis nebuvo tinkamai įvertintas.

6.37. According to the guidelines adopted by the Commission (COM(2003) 28 final), failure to implement a control standard completely does not automatically result in a reservation in the annual activity report.

With regard to the European Refugee Fund, the reservations expressed in 2002 were removed since corrective measures had been taken by the Commission, e.g. the programme of monitoring visits relating to management and control systems have been completed in all Member States. The DG did not consider that the material impact justified a reservation.

The DG for Justice and Home Affairs is aware that efforts need to be intensified in the field of ex-post audits. This is already happening in 2004 and will also be the case in 2005.

DG Research's 2003 annual activity report indicates the weakness concerning payment delays. However, even if there was no evaluation of the material nature of this weakness contained in the text of the report, the impact on reasonable assurance was not regarded as material given the very low rate of requests for delayed payment interest.

⁽³⁶⁾ Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Teisingumo ir vidaus reikalų bei Švietimo ir kultūros generaliniai direktoratai.

⁽³⁷⁾ Biudžeto generalinis sekretorius ir generalinis direktoratas, „Aplinkraštis dėl 2003 m. metinės veiklos ataskaitų generaliniams direktoriams ir tarnybų vadovams“, 2003 m. gruodžio 19 d. SEC(2003) 1469, pataisyta 2004 vasario 19 d. SEC(2004) 147.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Teisinės bazės pakeitimų nepakanka įveikti permokų už netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus riziką

6.38. Siekiant spręsti klausimus dėl su mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosiomis programomis susijusių abejonių ir pastabų, 2002 m. Komisija mokslinių tyrimų srityje nustatė konkretų veiksmą, veiksmą Nr. 1⁽³⁸⁾. Todėl 2003 m. sausio mėn.⁽³⁹⁾ mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrąsias programas bendrai valdantys penki generaliniai direktoratai priėmė bendrą veiksmų planą, detalizuojantį specialias priemones, reikalingas, siekiant spręsti klausimus, susijusius su rizika permokėti už netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus, o ypač už bendrai finansuojamus mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros projektus⁽⁴⁰⁾.

6.39. Pagal Komisijos ataskaitą Tarybai ir Parlamentui dėl 2003 m. gruodžio 31 d. susidariusios Komisijos 2001 m. veiksmų planų įgyvendinimo padėties⁽⁴¹⁾, buvo visiškai išspręstas klausimas dėl Komisijos parengtų specialių priemonių, reaguojant į 2001 m. suvestinės ataskaitos veiksmą Nr. 1.

6.40. Tačiau Audito Rūmai mano, kad su Komisijos veiksmų planu susiję veiksmai, užbaigti 2003 m., ir FP6 programos mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrųjų programų teisinės bazės pakeitimų vis dar nepakanka, siekiant spręsti klausimą dėl rizikos permokėti už netiesioginius mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiksmus⁽⁴²⁾:

— FP6 programos išlaidų kompensavimo sistema vis dar struktūrizuota pagal tris modelius, kaip buvo FP5 programos atveju, o visiškas išlaidų kategorijų pašalinimas FP6 programoje sumažina finansinių ataskaitų, reikalingų deklaruojant patirtas tinkamas apmokėti išlaidas, skaidrumą ir sumažina analitinių patikrų potencialą;

⁽³⁸⁾ Metinės veiklos ataskaitų ir generalinių direktorių bei tarnybų vadovų deklaracijų suvestinė, 2002 m. liepos 24 d. COM(2002) 426 galutinė.

⁽³⁹⁾ Europos Komisija, „Veiksmų planas kaip atkreipti dėmesį į klausimus, kurie tam tikrose metinės veiklos ataskaitose (2001) nurodyti kaip mokslinių tyrimų projektų valdymo trūkumai“, C(2002) 5558, 2003 m. sausio 3 d.

⁽⁴⁰⁾ MTTV bendrąsias programas vykdančių generalinių direktoratų priimtas bendras veiksmų planas be kitų apima ir šias konkrečias priemones: FP5 įgyvendinimo atžvilgiu – generalinių direktoratų organizacinio bendradarbiavimo tobulinimas, suformuojant sutarčių finansinio valdymo tarpžinybinę grupę ir ją informuojančių korespondentų tinklą, sutarčių valdymo tobulinimas, teikiant geresnę informaciją rangovams, išlaidų paraiškų tikrinimo padidinimas (įskaitant „statistinių duomenų auditų“ įgyvendinimą ir su finansiniais klausimais susijusių mokymų tobulinimą) ir IT sistemų tobulinimas; FP6 atžvilgiu – aiškių finansinių gairių vykdytojams parengimas, audito sertifikatų reikalavimas, bendros IT sistemos vystymas, FP5 taikytos audito strategijos pratęsimas ir sankcijų įvedimas pavyzdinėse sutartyse.

⁽⁴¹⁾ 2004 m. balandžio 5 d., COM(2004) 247 galutinis, 30, 32, 33 ir 39 punktai.

⁽⁴²⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004 42–45 punktai.

6.39. *The quoted Commission report indicates that the measures foreseen in the Action Plan have been put in place, but not all of its objectives have been achieved. Some of the actions will only take full effect over time, as in particular the introduction of sanctions.*

Other Commission proposals have not been fully retained by the European Parliament and the Council.

6.40.

— *When drawing up FP6, the Commission took the initiative of thoroughly reforming the system with a view to achieving genuine simplification for participants. The choice made for FP6 is based on a combination of the five following principles:*

— *the definition of a strict cost eligibility framework,*

— *participants apply their own accounting rules and principles,*

— *systematic recourse to audit certificates,*

— *the obligation for consortiums to submit a management report establishing a link between resources and scientific work and results, and,*

— *a redeployment of resources in the monitoring of the scientific quality of projects, with the assistance of external experts, in accordance with the simplified procedures and in ex-post audits.*

On this basis, the Commission considers that the system established for FP6 is more rational and simpler to implement both for the participants and for the Commission services. Consequently, it provides better protection for the Commission's financial interests.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- FP6 programoje įvestas bendros ir individualios atsakomybės principas Tarybos ir Parlamento prašymu buvo apribotas iki kiekvieno dalyvio dalies, kuri neviršija visų gautų mokėjimų,
- įvedant reikalavimą, kas naudos gavėjai pateiktų audito sertifikatus su savo finansinėmis ataskaitomis, nebuvo pateiktas esminių aspektų, susijusių su planuojamo atlikti audito darbo apimtimi ir mastu, apibrėžimas,
- kitų į bendrą mokslinių tyrimų veiksmų planą įtrauktų priemonių (kaip bendros IT sistemos įdiegimas visiems generaliniams direktoratomams arba „pagal dokumentus atliekamų auditų“ (*desk audits*) įgyvendinimas, kuriuos tik iniciavo Informacinės visuomenės generalinis direktoratas) neįgyvendino visi generaliniai direktoratai.

Audito Rūmų nuomone, Komisija iš pagrindų turėtų išnagrinėti Bendrijos finansinio dalyvavimo nustatymo taisyklės, tuo pačiu leidžiant vykdyti adekvačią išlaidų kontrolę bet kuriose būsimose mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrosiose programose. Europos Parlamento ir Tarybos priimtų išlaidų kompensavimo modelių pokyčių nepakanka, siekiant tinkamai spręsti pagrindines problemas, lemiančias permokas ⁽⁴³⁾.

Išvados ir rekomendacijos

6.41. Komisijos priežiūros sistemų ir kontrolės analizė keturiuose pasirinktuose generaliniuose direktoratuose atskleidė, kad keletas peržiūrėtų Komisijos vidaus kontrolės standartų elementų 2003 m. pabaigoje buvo dar neįgyvendinti. Pavėluotas FP6 programos pavyzdinių sutarčių parengimas sukėlė netikrumą tarp dalyvių. Per 2003 m. neužbaigtas bendros IT sistemos įdiegimas neigiamai paveikė FP6 programos įgyvendinimą. Audito Rūmų nuomone, šie trūkumai tam tikru mastu atsivėrė ankstesnių teisinių pagrindų ir sutarties struktūros supaprastinimo priėmimu pasiektus pirminius patobulinimus. Auditas taip pat nustatė Europos pabėgėlių fondo valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- *The definition of the scope of audit certificates is contained in the model attached to the Guide on Financial Issues for FP6.*
- *The deployment of the common IT system is being addressed by the common action plan and is being implemented by the respective DGs. See paragraph 6.9.*

Relating to the 'desk audits', checks continue to be carried out on sampling related to substantiation of cost claims, particularly with respect to the time sheets for personnel costs but sometimes including also subcontracting (contracts, invoices), other costs and durable equipment (invoices), and in certain cases overhead costs. In-depth controls via the request of substantiation of claims by means of supplementary documentation are exercised by the Directorates-General operating RTD framework programmes partly in doubtful cases and partly on random selection.

The Commission has made great efforts to achieve simplification with the introduction of FP6. It will continue to develop the framework programme monitoring model, including in the proposal for a future FP7, paying particular attention to the simplification of procedures.

6.41. *The Commission considers that the FP6 model contract was completed sufficiently in time for the signing of contracts for indirect RTD actions and therefore did not negatively impact the on implementation of FP6 in 2003.*

Compared with FP5, FP6 has significantly simplified and improved the management rules with a view to reduce errors and misinterpretations and in order to protect the financial interests of the Communities, notably by introducing the obligation for beneficiaries to provide audit certificates.

⁽⁴³⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004, 36–41, 113–115 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.42. Vidaus politikos srities ūkinių operacijų testavimas atskleidė Komisijos vidaus kontrolės trūkumus ir didelį klaidų dažnį galutinio naudos gavėjo lygmenyje, patvirtindamas ankstesnį Audito Rūmų nerimą dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Ūkinių operacijų auditas taip pat patvirtino Komisijos nustatytus trūkumus kontrolės procedūrose, kurias kai kurios valstybės narės taikė Europos pabėgėlių fondo bendro valdymo pagrinduose.

6.43. *Ex-post* finansinių auditų analizė vidaus politikos srityje, kur MTTV išlaidos sudaro daugiau nei pusę biudžeto, vėl rodo aukštą klaidų dažnį, daugiausiai dėl galutinio naudos gavėjo išlaidų perdėklavimo, kurio neaptiko Komisijos vidaus kontrolė. Dauguma 2003 m. auditų buvo trečius metus iš eilės nepakankami, todėl nebuvo pasiekti Komisijos FP5 programos audito uždaviniai. Komisija epakankamai griežtai atsizvelgė į *ex-post* finansinių auditų išvadas, o neteisėtai atliktų Bendrijos finansinių įnašų mokėjimų sugražinimo procedūros pasirodė neadekvačios ir lėtos.

6.44. 2003 m. metinės veiklos ataskaitoje esančios informacijos kokybė bei patikimumas pagerėjo ir prisidėjo prie tikslesnio ataskaitose nurodytos veiklos teisėtumo ir tvarkingumo įvertinimo. Trūkumai išliko formuluojant abejones. 2001 ir 2002 m. metinės veiklos ataskaitose konstatuotų trūkumų šalinimas keturiuose Audito Rūmų apžvelgtuose generaliniuose direktoratuose buvo adekvatus.

6.45. Komisijai rekomenduojama:

- dėti papildomas pastangas, siekiant visiško vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo tiems elementams, kurių atžvilgiu Audito Rūmai nustatė trūkumus,
- patikinti dėl veiksmingo FP6 programos pasiūlymų, sutarčių ir projektų valdymo bendros IT sistemos įdiegimo ir paaiškinti rangovams bei išorės auditoriams apie audito sertifikatų parengimą,
- ištaisyti Audito Rūmų nurodytas vidaus kontrolės trūkumus Komisijos veikloje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, toliau tobulinti gaires valstybėms narėms kaip sukurti harmonizuotą kontrolės aplinką nacionaliniu lygmeniu visoje Europos Sąjungoje (tai taip pat liečia valstybių narių vykdomą Europos pabėgėlių fondo pasidalijamojo valdymo kontrolę) ir, kur reikia, suaktyvinti Komisijos *ex-post* finansinius auditus galutinio naudos gavėjo lygmenyje,

6.42. *Concerning the high incidence of errors at beneficiary level, the Commission recalls its own reporting on actual audit results, but in particular on actions taken to further reduce the incidence and impact of such errors both by preventive actions (simplification of rules and better communication with beneficiaries), by more and better controls and by the introduction of dissuasive penalties and sanctions.*

6.43. *Only one on-the-spot audit identified the errors in question. These mistakes are made in two senses, some contractors overcharge, and other undercharge their expenditure. The net impact (overstatements minus understatements) on the Commission's budget remains quite limited and decreases over the years.*

The Directorates-General operating RTD framework programmes differ from the view held by the Court that the audit target for FP5 will not be reached. The audit effort is continuous over at least four years and the Commission considers that the achievement of the 10 % target can indeed be expected by 2006/2007.

Extensive efforts have been made in each Directorate-General operating RTD framework programmes to ensure the effective follow-up of audits and the financial implementation of audit results including when necessary by issuing recovery orders.

6.45.

- *Following the introduction of internal standards, the Commission monitors the application of these measures.*
- *The deployment of the common IT system is continuing according to the established plan. The necessary information is sufficiently defined in the model audit certificate attached to the Financial Guidelines for FP6.*
- *The Commission will continue its efforts to provide guidance to the Member States through guidelines, monitoring visits (cf point 6.16) to the responsible authorities so that the management and control system of the responsible authorities are satisfactory in each Member State. Efforts will also be intensified in the area of ex-post financial audits.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- kiek įmanoma užtikrinti efektyvių bei atgrasančių sankcijų mechanizmus ir apibendrinti audito sertifikatų naudojimą vidaus politikos srityje, kaip rekomenduojama Audito Rūmų nuomonėje dėl „Vieningo audito“ (*single audit*) ⁽⁴⁴⁾, ir
- kiekvienai pagrindinei veiklai vidaus politikos srityje nustatyti aiškų audito metodą (išdėstant pamatuojamus uždavinius ir planus), atsižvelgiant į skirtingų sričių specifiškumą, atitinkamai vykdyti *ex-post* finansinių auditų veiklą ir užtikrinti atitinkamus bei savalaikius audito rezultatų tęsinius.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- *In the new financial regulation and its implementing rules, applicable since January 2003, the possibility to use both sanctions and audit certificates has been provided for.*

The Commission will analyse the Court's recommendations to generalise the use of the instruments included under the Court's opinion on 'Single audit' within the internal policies area.

- *Following the Commission's 2002 synthesis report (namely its action on shared management), a network of audit units will be set up within the Commission involved in shared management, with the possibility to extend the network to the Directorates-General working in areas in which implementation tasks have been delegated to beneficiary countries. In this context, the Commission is ready to analyse how the experiences of the network can be used by the Directorates-General dealing with activities in the internal policies area. As far as research is concerned, the principles of a common audit strategy have been agreed by the five Directorates-General operating the RTD framework programmes.*

*Furthermore, a subgroup to the Internal Control Coordinators (ICC) network has recently been set up to exchange experiences and best practices as regards *ex-post* controls. However, it is to be noted that the scope of this group does not currently cover activities carried out under shared and indirect management (the subgroup was set up following the 2002 synthesis report's 'Co-financing' action).*

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNES PASTABAS SPECIALIOJE ATASKAITOJE NR. 2/2002 „SOCRATES“ IR „JAUNIMAS EUROPAI“

Specialios ataskaitos apimtis ir pagrindinės audito išvados

6.46. Speciali ataskaita buvo skirta Švietimo ir kultūros generalinio direktorato programoms „Socrates“ ir „Jaunimas Europai“ (1995–1999 m.) naudojamai valdymo sistemai ⁽⁴⁵⁾; ji leido išaiškinti:

- programų rengimo ir jų valdymo sistemų trūkumus,
- abi programas apimančių veikslių ir projektų įgyvendinimo trūkumus, įskaitant uždelsimus dėl sudėtingų administracinių bei finansinių procedūrų,

⁽⁴⁴⁾ Nuomonė Nr. 2/2004 dėl „bendro audito“ modelio ir Bendrijos vidaus kontrolės pagrindų pasiūlymas.

⁽⁴⁵⁾ Speciali ataskaita Nr. 2/2002 dėl „Socrates“ ir „Jaunimo“ Europos Bendrijos veiksmų programos kartu su Komisijos atsakymais; ypač žr. 10–21, 25–36, 39–56, 75–83 ir 91–102 punktus.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- trūkumus, veikiančius Komisijos vidaus kontrolės sistemą, ir
- trūkumus, veikiančius Komisijos vykdomą programos įvertinimą.

Audito Rūmų pastaboms buvo atvirai pritaria Europos Parlamento ataskaitoje dėl 2001 finansinių metų bendro biudžeto vykdymo ⁽⁴⁶⁾.

Komisijos taikytos priemonės

Programos rengimas ir valdymo sistema

6.47. Programos „Socrates“ ⁽⁴⁷⁾ ir „Jaunimas Europai“ ⁽⁴⁸⁾ padalintos į daugybę centralizuotų ir decentralizuotų veiksmų, skirtų spręsti skirtingus politikos uždavinius. Centralizuotus veiksmus valdo Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas kartu su išorės techninės pagalbos biuru (TAO), tuo tarpu nacionalinės agentūros valstybėse narėse įgyvendina decentralizuotus veiksmus. Specialioje ataskaitoje padaryta išvada, kad programoms skirtų išteklių požiūriu politikos uždaviniai buvo per daug ambicingi, o veiksmų skaičius per didelis, atsižvelgiant į tikslines gyventojų grupes, taip pat, kad Komisija neteisėtai perdavė savo atsakomybės sritis techninės pagalbos biurui (TAO). Dabartinio programų laikotarpio (2000–2006 m.) teisinės bazės nesikeitė nuo audito pabaigos, Audito Rūmų pastabos dėl programos rengimo (t. y. dėl politikos uždavinių ir kai kurių įvairių veiksmų) tebegalioja ⁽⁴⁹⁾. Nepaisant to, keisdama atsakomybės sritis ir pateikdama aiškesnes gaires techninės

6.47. *The current programmes, Socrates II and Youth, were adopted at the beginning of 2000 before the Court formulated its observations, and cover the period 2000–2006. Compared with Socrates I and Youth for Europe, they already reflect rationalisation and simplification efforts which the Commission intends to continue for the following period (2007–2013). The Commission confirms that it has stepped up its control over the national agencies and the BAT. In addition, in 2001 it internalised the payments previously made by this BAT.*

⁽⁴⁶⁾ Ataskaita apie 2001 finansinių metų (Komisijos) Europos Sąjungos bendro biudžeto įgyvendinimą, 2003 m. kovo 26 d., 47–55 punktai.

⁽⁴⁷⁾ Bendrijos veiksmų programa „Socrates“ buvo įsteigta 1995 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 819/95/EB (OL L 87, 1995 4 20) ir pataisyta 1998 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. 576/98/EB (OL L 77, 1998 3 14). Antroji „Socrates“ programa įsteigta 2000 m. sausio 24 d. sprendimu Nr. 253/2000/EB, (OL L 28, 2000 2 3) ir apima visus su skirtingais švietimo etapais susijusius aspektus: veiksmas Nr. 1 „Mokyklinis švietimas (Comenius)“; veiksmas Nr. 2 „Aukštasis mokslas (Erasmus)“; veiksmas Nr. 3 „Suaugusių švietimas ir kiti švietimo keliai (Grundtvig)“; veiksmas Nr. 4 „Kalbų mokymas ir mokymasis (Lingua)“; veiksmas Nr. 5 „Atviras ir nuotolinis mokymas; informacijos ir ryšių technologijos švietimo srityje (Minerva)“; veiksmas Nr. 6 „Stebėjimas ir naujovės“; veiksmas Nr. 7 „Bendri veiksmai“; veiksmas Nr. 8 „Lydinčios priemonės“.

⁽⁴⁸⁾ Pirminė „Jaunimas Europai“ programa rėmė neoficialią švietimo veiklą (veiksmas Nr. 1 „Jaunimas Europai“; veiksmas Nr. 2 „Europos savanorių sistema“; veiksmas Nr. 3 „Iniciatyvos jaunų žmonių labui“; veiksmas Nr. 4 „Bendri veiksmai“; veiksmas Nr. 5 „Lydinčios priemonės“; veiksmas Nr. 6 „Treciosios šalys“). Veiksmų apimtis nežymiai sumažėjo 2000 m., kai buvo pradėta „Jaunimo Bendrijos veiksmų programa“.

⁽⁴⁹⁾ 2000 m. sausio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 253/2000/EB nustatė antrą Bendrijos veiksmų programos „Socrates“ etapą švietimo srityje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

pagalbos biurui (TAO), Komisija tam tikru mastu sprendė klausimus, kėlusius Audito Rūmų susirūpinimą ⁽⁵⁰⁾.

Programų įgyvendinimas

6.48. Nuo 2000 m. centralizuotų veiksmų atrankos procedūras išimtinai vykdo Komisija ir jos nebeapatikimos techninės pagalbos biurui (TAO). Reaguojant į vieną iš Audito Rūmų rekomendacijų, yra steigama vykdomoji agentūra ⁽⁵¹⁾ arba panaši organizacija ⁽⁵²⁾. Tačiau planuojama, kad ši agentūra arba organizacija (priešingai, nei buvo numatyta pirminiame Komisijos pasiūlyme Europos Parlamentui) pradės veikti 2005 m., iš dalies dėl uždelimų, kuriuos lėmė Europos Parlamento išreikštas susirūpinimas Komisijos vykdoma išorės paslaugų samdymo politika. Tuo tarpu techninės pagalbos biuras (TAO) toliau teikia administracinę paramą Švietimo ir kultūros generaliniam direktoratui. Paslaugų sutartis su dabartiniu techninės pagalbos biuru (TAO) dabar išaiškina atitinkamas Komisijos ir techninės pagalbos biuro (TAO) atsakomybės sritis ⁽⁵³⁾.

6.49. Pagrindiniai Komisijos administracinės reformos principai yra decentralizacija ir valdymo departamentų atsakomybės prisiėmimas kartu su padidėjusiu skaidrumu bei atskaitomybe ⁽⁵⁴⁾. Auditas atskleidė neatitikimus, nustatant pagrindinės veiklos uždavinius ir tinkamų bei pamatuojamų rodiklių, kurie yra labai svarbūs, kuriant skaidrumą ir atskaitomybę, nebuvimą. Auditas taip pat padarė išvadą, kad Komisijos ir valstybių narių teisės bei pareigos įgyvendinant šias programas turi būti papildomai apibrėžtos.

6.50. 2001 m. Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas „Socrates“ ir „Jaunimo“ darbo programoje nustatė pirminių rodiklių rinkinį: *ex-ante* rodikliai bus Komisijos ir nacionalinių agentūrų sutarties dalis, o *ex-post* rodikliai bus įtraukti į nacionalinių agentūrų pateikiamą galutinę veiklos ataskaitą ⁽⁵⁵⁾. Nors ir šioje srityje buvo atlikti reikšmingi patobulinimai, reikalingos papildomos pastangos, siekiant atitikti Komisijos vidaus kontrolės standartų reikalavimus ⁽⁵⁶⁾.

6.48. *The Commission confirms its intention of setting up an executive agency on the basis of Framework Regulation (EC) 58/2003 which the time limits for the introduction of the general framework and the resulting obligations for the creation of executive agencies did not make it possible to establish before 2005.*

6.49. *The Commission stresses that the respective rights and obligations of the Commission and the Member States were defined in the common provisions at the beginning of the current generation of the Socrates and Youth programmes.*

6.50. *The Commission intends to continue its efforts concerning the definition of measurable indicators. The Socrates II programme committee has adopted guidelines concerning indicators for the final evaluation of the programme. Where the Youth programme is concerned, the Commission is working on the preparation of indicators as mentioned by the Court and provided for in the programme's interim evaluation report.*

⁽⁵⁰⁾ Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas, „2002 m. metinės veiklos ataskaita“, 2003 m. balandžio 14 d.: 3 dalis, 2a punktas.

⁽⁵¹⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 58/2003 (OL L 11, 2003 1 16).

⁽⁵²⁾ Tokia struktūra atitinka 2002 m. birželio 25 d. Bendram biudžetui taikomo (žr. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Finansinio reglamento Nr. 1605/2002 185 str. (OL L 248, 2002 9 16): 54–56 str.).

⁽⁵³⁾ Žr. pavyzdžiui sutartį Nr. 2003–3007/001001, 9 str.

⁽⁵⁴⁾ Europos Komisija, „Išteklų valdymo ir Komisijos vidaus audito nauji pagrindai“, 2002 m. vasario 22 d., 4 skyrius.

⁽⁵⁵⁾ Žr. pavyzdžiui: Kompetencijos apibrėžimas, užduotys, kurias vykdys nacionalinės agentūros, siekdamos įgyvendinti „Socrates“ programą nacionaliniame lygmenyje, laikotarpis: 2003 m. balandžio 1 d. – 2004 m. gruodžio 31 d., SOC/COM/02/061; rodikliai be kita ko susiję ir su „Socrates“ programoje dirbančiu personalu, gautų prašymų skaičiumi ir t. t.

⁽⁵⁶⁾ Europos Komisija, „Vidaus kontrolės standartai Komisijos tarnybose“ (2001 m. vasario 2 d. SEC(2000) 2203 (antra versija išleista 2001 m. gruodžio 18 d.).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.51. Naujoje „Jaunimo“ programos įvertinimo ataskaitoje, apimančioje 2000–2003 m. laikotarpį, kritikuojama projektų ir partnerystės kokybė, konkretūs transnacionalinių veiksmų sunkumai, nepakankamas atrankos procedūrų skaidrumas ir per daug sudėtingos bei nenuoseklios administracinės procedūros (atsižvelgiant į pateiktų pasiūlymų rūšis) nacionalinių agentūrų lygmenyje⁽⁵⁷⁾. Atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendaciją, nuo 2002 m. visus centralizuotų veiksmų pasiūlymus pagal „Socrates“ programą turi įvertinti išorės ekspertai. Šiuos ekspertus Komisija pasirenka iš rezervinio sąrašo, sudaryto atviro pasiūlymo teikti prašymus pagrindu⁽⁵⁸⁾. „Jaunimo“ programos atveju, decentralizuotų veiksmų pasirinkimo procedūra vis dar nėra pakankamai skaidri⁽⁵⁹⁾.

Komisijos vidaus kontrolės sistema

6.52. Komisijos ir nacionalinių agentūrų sudaryti veikimo susitarimai reikalauja nacionalinių agentūrų galutinių sąskaitų balansų suvestinių sertifikavimo, prieš pateikiant Komisijai. Decentralizuotų veiksmų atveju, Komisija įvedė nacionalinių agentūrų pateikiamų išlaidų paraiškų arba išlaidų ataskaitų (didesnėms nei 50 000 eurų subsidijoms) privalomo sertifikavimo sistemą. Nuo 2000 m. visos abiejų programų galutinės ataskaitos ir išlaidų pareiškimai turi būti pateikiami Komisijai kartu su išorės auditoriaus arba kompetentingo valstybės tarnautojo išduotu audito sertifikatu („sertifikato ataskaita“), patvirtinančiu Komisijai deklaruotų išlaidų tikrumą, būtinumą ir tinkamumą⁽⁶⁰⁾.

6.53. 2001 m. pradžioje Komisija informavo nacionalines agentūras apie šių audito sertifikatų apimtį bei turinį, o 2002 m. nacionalinių agentūrų direktoriams buvo pateikti papildomi nurodymai. 2003 m. nubrėžtos tolimesnės gairės, nurodančios minimalius reikalavimus svarbos ir pasitikėjimo lygmens atžvilgiu, audito darbo, kuris bus vykdomas, rūšį, audito darbo dokumentaciją, auditoriaus ir audituojamojo priešpriešinių ataskaitų formatą bei turinį ir Komisijos teisę priėmti prie auditoriaus darbo ataskaitų.

⁽⁵⁷⁾ Europos Komisija, „Evaluation intermédiaire du Programme Jeunesse 2000–2006 (couvrant la période 2000–2003)“, 2004 m. kovo 8 d., COM(2004) 158 galutinė, 4 punktas ir rekomendacijos.

⁽⁵⁸⁾ Europos komisija, „Kvietimas teikti prašymus EAC/60/02, atsižvelgiant į ekspertų sąrašo sudarymą, siekiant įvertinti gautus pasiūlymus, susijusius su „Socrates“, Bendrijos veiksmų programa švietimo srityje, ir kitais švietimo srities veiksmais (OL C 211, 2002 9 5).

⁽⁵⁹⁾ Europos Komisija, „Evaluation intermédiaire du Programme Jeunesse 2000–2006 (couvrant la période 2000–2003)“, 2004 m. kovo 8 d., COM(2004) 158 galutinė.

⁽⁶⁰⁾ 2004 m. pradžioje, po vidinės reorganizacijos, Švietimo ir kultūros generalinio direktorato finansų skyriui buvo patikėta konkreiti pareiga įvertinti nacionalinių agentūrų sertifikatus ataskaitas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.54. Tačiau 2003 m. daugumos audito sertifikatų Komisija iš karto nepriėmė arba priėmė tik su esminėmis išlygomis. Kai kuriais atvejais nacionalinių agentūrų Komisijai pateiktos sertifikatų ataskaitos atskleidė neadekvačią patvirtinančią dokumentaciją, pagrindžiančią dėl decentralizuotų veiksmų kilusias išlaidas ⁽⁶¹⁾. Tai rodo, kad buvo nepakankama nacionalinių agentūrų vykdytos kontrolės apimtis ir griežtumas. Tai taip pat rodo, kad audito sertifikatus išduodančių nacionalinių agentūrų (arba jų vardu) atlikto audito darbo apimties ir masto apibrėžimą Komisija turi tobulinti. Atsižvelgiant į dabartinę prastą abiejų programų sertifikatų ataskaitų kokybę, išlieka rizika, kad šių ataskaitų nepakaks, kad būtų užtikrinta veiksminga mokėjimų nacionalinėms agentūroms kontrolė.

Komisijos įvesti programų vertinimo patobulinimai

6.55. Programų „Socrates“ ⁽⁶²⁾ ir „Jaunimas“ ⁽⁶³⁾ teisinės bazės numato programų vertinimą. Specialioje ataskaitoje pažymėtas tikros kontrolės ir vertinimo kultūros stygius iš valdymo institucijų pusės tiek nacionaliniame, tiek Bendrijos lygmenyje.

6.56. Todėl Komisija ėmėsi bendros sistemingos „*ex-ante*“, „*termino vidurio*“ ir „*ex-post*“ vertinimo strategijos ⁽⁶⁴⁾. Programų vertinimų srityje, Komisija taip pat padidino pastangas teikti metodinę paramą vertinimams, įskaitant visų generalinių direktoratų „vertinimų rėmimo tinklo“ sukūrimą.

6.57. Be to, atsižvelgdama į Audito Rūmų rekomendaciją stiprinti bendrą stebėsenos ir vertinimo politiką, Komisija patikėjo rangovams keletą specialius aspektus turinčių vertinimų, kurie papildė bendrą „Socrates“ ⁽⁶⁵⁾ arba „Jaunimas“ ⁽⁶⁶⁾ programų įvertinimą.

6.54. *The introduction of an expenditure certification procedure is part of the measures taken by the Commission to step up the auditing of the national agencies. For example, as the Court observes, the Commission did not immediately accept most of the audit certificates for 2003. The Commission is endeavouring to improve the operation and utilisation of the results of this certification. However, it considers that the certification of accounts is only one means among others of ensuring effective auditing of payments authorised by the national agencies and has stepped up other methods of controlling these agencies (audit inspections, monitoring inspections, report processes).*

6.56 and 6.57. *As the Court observes, the Commission has stepped up its efforts with regard to programme evaluation, acting on the recommendations in Special report 2/2002.*

⁽⁶¹⁾ Žr. pavyzdžiui 2004 m. vasario 11 d. Prancūzijos nacionalinės agentūros sertifikatų ataskaitas arba 2004 m. vasario 10 d. Liuksemburgo nacionalinės agentūros ataskaitas.

⁽⁶²⁾ 2000 m. sausio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 253/2000/EB nustatė antrą Bendrijos veiksmų programos „Socrates“ etapą švietimo srityje; 14 str. „Stebėsenos ir įvertinimas“.

⁽⁶³⁾ 2000 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1031/2000/EB sukurta Bendrijos veiksmų programa „Jaunimas“; 13 str. „Stebėsenos ir įvertinimas“.

⁽⁶⁴⁾ 2002 m. birželio 5 d. pranešimas COM(2002) 276.

⁽⁶⁵⁾ Europos Komisija, „Tarpinio įvertinimo ataskaita apie pasiektus rezultatus ir „Socrates“ Bendrijos veiksmų programos švietimo srityje antro etapo įgyvendinimo kokybinius bei kiekybinius aspektus“, 2004 m. kovo 8 d., COM(2004) 153 galutinė.

⁽⁶⁶⁾ Europos Komisija, „Evaluation intermédiaire du Programme Jeunesse 2000–2006 (couvrant la période 2000–2003)“, 2004 m. kovo 8 d., COM(2004) 158 galutinė.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Išvados ir rekomendacijos

6.58. Komisija atkreipė dėmesį į daugybę Audito Rūmų atskleistų ir Specialioje ataskaitoje nurodytų trūkumų. Kai kuriose srityse, tokiose, kaip programos dizainas ir jos valdymo struktūra, Komisija tik ribotą manevravimo erdvę dėl teisinės bazės, kuri bus taikoma iki 2006 m. Kitose srityse priemonės, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į šią specialią ataskaitą, atskleidė besikartojančius trūkumus, iš kurių kai kurie taip pat buvo nurodyti 2002 ir 2003 m. Švietimo ir kultūros generalinio direktorato metinės veiklos ataskaitose ⁽⁶⁷⁾.

6.59. Taigi Komisijai rekomenduojama imtis tolimesnių 6.59. taisomųjų veiksmų šiose srityse:

- Komisija, teikdama pasiūlymus dėl „Socrates“ ir „Jaunimo“ programų ateities, turėtų atsižvelgti į Audito Rūmų pastabas dėl programos rengimo ir jos valdymo struktūros supaprastinimo.
 - Komisija turėtų tobulinti reikšmingų ir pamatuojamų rodiklių apibrėžimą, atsižvelgdama į Komisijos generalinio sekretoriato nustatytas pagrindines uždavinių bei rodiklių apibrėžimo gaires ⁽⁶⁸⁾. Apie šiuos rodiklius periodiškai reikėtų pranešti aukščiausiai vadovybei, o tai leistų nustatyti kontrolines žymas tarp skirtingų direktoratų ir programų. Konkrečiau, jie taip pat turėtų aprėpti veiksmingą ir efektyvų vidaus kontrolės veikimą.
 - Komisijos administracinės procedūros nuo pasiūlymo parengimo iki veiksmų pabaigos turi būti dar labiau supaprastintos. Elektroninės sistemos, skirtos nacionalinėms agentūroms teikti ir apdoroti pasiūlymus, panaudojimas turėtų sąlygoti papildomus supaprastinimus bei veiksmingumo padidėjimą.
 - Siekiant toliau skaidrinti audito sertifikatų (t. y. „sertifikatų ataskaitų“) tikslais nacionalinių agentūrų (arba jų vardu) pateikiamų atliktino audito darbo apimtį ir mastą, Komisija nacionalinėms agentūroms turėtų pateikti konkrečias gaires. Be to, Komisija turėtų nustatyti strategiją, kaip kiekvienos valstybės narės lygmenyje patikrinti, ar nacionalinių agentūrų pateikti sertifikatai buvo išduoti laikantis nustatytų minimalių audito darbo apimties ir masto reikalavimų.

- On 14 July 2004 the Commission proposed simplified architecture programmes compared with the current generation of the next period of financial perspectives 2007-2013.
 - It is endeavouring to develop measurable indicators, including concerning internal control.
 - It will continue to simplify the management of actions (greater use of flat rates, introduction shortly of an electronic grant application submission tool).
 - It will strengthen the validity of the arrangement launched with the certification obligation for the accounts of national agencies. The guidelines referred to by the Court in point 6.52 are already available to the national agencies.

⁽⁶⁷⁾ Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas, „2002 m. metinės veiklos ataskaita“, 2003 m. balandžio 14 d.

⁽⁶⁸⁾ Žr. Biudžeto GD – Centrinė finansų tarnyba, „Vidaus kontrolės standartai Komisijos tarnybose ir įgyvendinimo pagrindai iki 2001 m. gruodžio 31 d.“, 2001 m. gruodžio 18 d.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

— Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas taip pat turėtų įgalinti atlikti tiesiogiai su administraciniais klausimais susijusius įvertinimus, ypač kai pasiūlymuose siekiama supaprastinti „Socrates“ ir „Jaunimo“ programų administracinius bei finansinius aspektus. Šių įvertinimų rezultatus reikėtų laiku pranešti Europos Parlamentui, Tarybai bei nacionalinėms agentūroms ir leisti nuodugnai aptarti šiuos aspektus, kad būtų galima apsvarstyti išvadas, rengiant kitas programas.

— *In addition, it will evaluate the programmes in due course in terms of effectiveness (implementation, results) and efficiency (administrative and financial aspects) and ensure appropriate follow-up arising from these two aspects.*

PAGRINDINĖS SPECIALIOSIOS ATASKAITOS NR. 1/2004
PASTABOS DĖL FP5 PROGRAMOS (1998–2002 M.)

6.60. Audito Rūmų atliktas auditas buvo sutelktas į 5-ąją bendrąją programą (FP5), apimančią Europos Bendrijos (EB) mokslinius tyrimus, technologijų vystymą ir parodomąją veiklą, kurią 1998 m. patvirtino Europos Parlamentas ir Taryba bei skyrė 13,7 milijardo eurų bendrą biudžetą⁽⁶⁹⁾. Iki 2002 m. septynioms teminėms ir horizontalioms programoms skirtas metinis finansavimas apytiksliai sudaro ketvirtadalį valstybės skiriamo finansavimo moksliniams tyrimams Europos Sąjungoje.

6.61. Pagal FP5 programą finansuojama mokslinių tyrimų veikla vykdoma sudarant sutartis su trečiomis šalimis ir dalinai finansuojama iš valstybės biudžeto. Įgyvendinimo taisyklių reglamentas ir pavyzdinės sutartys buvo priimtose per vėlai. Daugybė skirtingų pavyzdinių sutarčių be reikalo padidino sutarčių valdymo procesų sudėtingumą.

6.61. *Some delays have occurred, mainly in connection with the adoption of a legal basis for FP5. However, most of the documentation has been produced, thus enabling negotiations with participants to be started. The number of different model contracts has been reduced significantly in FP6, with only one model contract for all indirect RTD actions (except for Marie Curie actions). Specific annexes take account of the specificities required for the main instruments.*

6.62. Bendrijos biudžeto finansiniai įnašai remiasi faktiškai patirtų ir tinkamai pagrįstų išlaidų kompensavimu. Bendrijos finansinio dalyvavimo nustatymo taisyklių sudėtingumas trukdo Komisijai veiksmingai valdyti finansinius bei administracinius aspektus ir yra nereikalinga komplikacija dalyviams. Vienodo tarifo išlaidų kompensavimo įvedimas FP5 programos sistemoje, kuriuo buvo siekiama supaprastinimo, paskatino dalyvius pasirinkti palankesnę finansavimo mechanizmą.

6.62. *FP5 cost reimbursement systems reflect the provisions of the legal basis. The Commission has initiated an in-depth reform of the contractual and financial arrangements for Community research programmes as part of FP6.*

⁽⁶⁹⁾ Speciali ataskaita Nr. 1/2004.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

6.63. Taryba ir Parlamentas atmetė Komisijos pasiūlymą supaprastinti FP6 programos (2002–2006 m.) kaštų gražinimo sistemas, sutinkamai su ankstesnėmis Audito Rūmų rekomendacijomis. Tarybos ir Europos Parlamento vėliau priimtos Bendrijos finansinių įnašų nustatymo taisyklės tik dalinai išsprendė klausimus, kėlusius Audito Rūmams susirūpinimą. Audito Rūmai sveikina akivaizdžių ir atgrasančių sankcijų įvedimą ir reikalavimą, kad FP6 programos išorės auditoriai pateiktų finansinių pareiškimų sertifikata.

6.64. Septynias specialias FP5 programas bendrai valdo penki generaliniai direktoratai. Programų išskaidymas lemia atsakomybės silpninimą, pareigų dubliavimą ir padidėjusį koordinavimo bei konsultavimo poreikį. Be to, iš pagrindinių veiksmų sudaryta programų pagrindinė koncepcija adekvačiai neatsispindėta Komisijos organizacinėje struktūroje.

6.65. FP5 programos pradiniame etape patyrė reikšmingų organizacinių problemų bei uždelsimų, pradedant nuo pavėluoto Tarybos ir Parlamento sprendimo priėmimo. Dėl teisinių reikalavimų, Komisijos vidaus taisyklių ir tam tikros administracinės praktikos, procesas truko nuo aštuonių iki devynių mėnesių, nuo pasiūlymų gavimo iki Komisijos sutarties dėl netiesioginių MTTV veiksmų pasirašymo. Komisijos ir toliau susiduria su sunkumais samdant reikiamo profilio personalą, taip su problemomis įdarbinant nuolatinius pareigūnus. Baigiantis 2001 m. apytiksliai 2 000 personalo narių buvo užimti veikla, susijusia su FP5 programa, apie trečdalis jų administravo pasiūlymus, sutartis ir projektus, susijusius su netiesioginiais MTTV veiksmis. Vidutiniškai tik keturias penkias darbo dienas per metus buvo galima skirti mokslinei netiesioginių MTTV veiksmų priežiūrai. Netiesioginių MTTV veiksmų atrankos procedūros bei administracinė praktika, taip pat pavyzdinėse sutartyse nustatytas projektų pristatymo ciklinis pobūdis lėmė netolygų krūvį Komisijos lygmenyje. Atsirandančios darbo sankaupos buvo nepalankios veiksmingam valdymo sistemos veikimui, taip pat prisidėjo prie administracinių uždelsimų bei vidaus kontrolės stokos.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.63. *FP6 introduced major simplifications for the implementation of research actions. The Commission's proposals were to a large extent based on the Court's recommendations, but they were amended by the Council and the European Parliament.*

The cost reimbursement system set up for FP6 is simpler to implement both for the participants and for the Commission services. Consequently, it should provide better protection for the Community's financial interests. In addition to the sanctions provided for in the model contract and the FP6 participation rules, possibilities are also indicated in Article 114 of the new Community Financial Regulation.

6.64. *The organisational structure established by the Commission has made it possible to develop synergies between research and other Community policies. Responsibilities have been defined accordingly, and common tools gradually made available. Furthermore, the joint management of programmes by different Directorates-General is facilitated by a number of co-ordination mechanisms.*

For FP6, the establishment of management tools, including centralised support functions, illustrates the Commission's concern to ensure greater coordination between its services.

6.65. *The management procedures were all established in compliance with the rules and objectives of the framework programme. The time limit up to the signature of contracts is used to guarantee the quality of the essential selection and negotiation phases.*

Measures to further reduce the duration of the procedures have been renewed in FP6 and provide a useful complement for the new procedures for the entry into force of contracts established by the FP6 participation rules.

In line with recommendations in the White Paper on Commission Reform, the Commission has addressed the specific difficulties as regards staff policy in the research domain.

Simplified procedures and better planification should make it possible to even out the caseload under FP6, improving internal control and speeding up processes.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.66. Specialias programas priimančios Tarybos sprendimai nustatė 6,5 %–9,8 % administracinių išlaidų ribą nuo visų kiekvienos konkrečios programos išlaidų. Į šią ribą buvo atsižvelgiama visose programose. Alternatyvus matavimo būdas, lyginant netiesioginiams MTTV veiksmams skirtas išlaidas su visu biudžetu, nurodo, kad 837,4 milijono eurų (6,4 % visų FP5 programos išlaidų) buvo išleista MTTV bendrosios programos valdymui visos FP5 programos metu. Komisija stebi savo išteklių asignavimą veikla pagrįstos biudžeto sudarymo (ABB) sistemos pagalba. Tiek dėl metodinių prielaidų, tiek dėl Komisijos veikla pagrįstos biudžeto sudarymo sistemos įgyvendinimo, tai nėra pats tinkamiausias būdas apskaičiuoti MTTV bendrųjų programų valdymo išlaidas.

6.67. Komisija nesukūrė bendros arba integruotos IT sistemos, nors ir valdymo sistema iš esmės yra ta pati visoms netiesioginiams MTTV veiksmams įgyvendinantioms tarnyboms. Komisijos įdiegtos pasiūlymų, sutarčių ir projektų valdymo IT sistemos buvo neadekvačios ne tik dėl nepakankamo finansavimo. Patobulinimai buvo pastebėti baigiantis FP5 programos laikotarpiui, bet techninės ir darbinės problemos išliko daugumoje generalinių direktoratų.

6.68. Nors ir MTTV bendrąsias programas reikia įgyvendinti taikant bendrą principų bei procedūrų rinkinį, Komisijos administracinė reforma siekia tarnybų decentralizacijos ir didesnės atsakomybės joms suteikimo. Šių požiūrių prieštaravimai yra daugelio generalinių direktoratų bendrame FP5 programos valdyme patirtų sunkumų priežastis. Dėl įsikišimo mechanizmų ir Bendrijos finansiniam dalyvavimui taisyklių sudėtingumo, veiksmingas koordinavimas Bendrojoje programoje tampa dar svarbesnis. Netiesioginių MTTV veiksmų sutarčių imties svarbiausios kontrolės testai parodė, kad ne viskas buvo atliekama veiksmingai. Nustatyta, kad trūko kitų kontrolės priemonių. Bendras kontrolės lygis ženkliai skyrėsi skirtinguose FP5 programų vykdančiuose generaliniuose direktoratuose.

6.69. Pareikštomis išlaidomis pagrįstų mokėjimų už FP5 programos netiesioginius MTTV veiksmus teisėtumo ir tvarkingumo testavimas naudos gavėjo lygmenyje atskleidė aukštą klaidų dažnį, daugiausiai dėl galutinio naudos gavėjo išlaidų perdeklaravimo. Palyginti su ankstesnėmis bendrosiomis programomis susijusiu audito darbu, apskritai nebuvo pastebėta jokių patobulinimų.

6.66. *The Commission has implemented FP5 within the budget adopted by the European Parliament and the Council. The alternative method proposed by the Court is not required by the rules.*

The staff allocation is presented in the Annual Management Plan in accordance with the newly introduced Activity Based Budgeting (ABB) since 2002, but 2004 will be the first year where the General Budget will be officially based on this new system. The Activity Based Budgeting methodology further increases the transparency of the Commission's budgetary management.

6.67. *The progressive integration of IT systems has improved significantly throughout the FP5 programme period. Moreover, IT support in FP5 compares favourably to that in FP4.*

Specific deficiencies identified by the Court are addressed by the Commission in the development of a common IT system for FP6.

6.68. *The Commission considers that there is no contradiction between the administrative reform objectives and the need to implement principles and procedures common to the various research Directorates-General. The strengthened responsibilities at decentralised level are no obstacle to their being well defined and effective collaboration established.*

Following the Court's audit, both in the perspective of FP6 and in the framework of the financial reform in progress, the Commission has already improved several aspects of its internal control mechanisms. An action plan common to the Directorates-General concerned was implemented by the Commission in 2003.

6.69. *The Commission acknowledges the problem, which is due to the fact that the Community's financial contribution is paid on the basis of eligible costs incurred, as declared by final beneficiaries. The exactitude of these costs and their conformity with the contractual provisions cannot be completely and accurately verified by the Commission prior to the authorisation of payments. Only a financial audit at the beneficiary level can determine with certainty and exactitude the correctness of the costs claimed and their conformity to the contractual provisions.*

In order to reduce the frequency of errors, the Commission has increased the ex-post audits and drawn up an action plan following the synthesis report of the 2001 annual activity reports which has been implemented and is regularly monitored. In addition in FP6, audit certificates from beneficiaries will be required.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

6.70. Vis dar reikia tobulinti valdymo informacinės sistemas ir ataskaitas, skirtas direktoriams bei generaliniams direktoriams (jų pavaduotojams). Nei viename iš penkių Mokslinių tyrimų generalinių direktoratų nebuvo procedūrų ir nusistovėjusios tvarkos, užtikrinančios, kad valdymo lygmens informacija būtų paruošta laiku ar pateikiama standartizuotame formate. 2002 m. bendrųjų programų valdymo ataskaitos vis dar ne visiškai atitiko Komisijos vidaus kontrolės standartuose nustatytus reikalavimus.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.70. *The Commission's internal reporting to Directors and (deputy) Directors-General is characterised by the different roles and responsibilities of decentralised and centralised management functions within the Directorates-General and FP5 programmes. Within each Directorate-General senior management meetings are the driving force behind the management and supervision information system.*

In addition to the formal internal reporting to management, the Commission produces, as required by the legal basis, an extensive reporting to external users such as programme committees, external advisory groups or monitoring panels.

The Commission's Internal Control Standards were in effect only for part of the period covered by the Court's audit but they have been fully implemented now. The deployment of the common IT system for FP6 will help to improve management reporting.

1 PRIEDAS

Vidaus politikos (įskaitant mokslinius tyrimus) – anksčiau pastebėtų pagrindinių aspektų įvertinimas

Pastabos	2003 m. atlikti veiksmai	Veiksmai, kuriuos reikia atlikti
1.a Prižiūros sistemos ir patikros – galutinių naudos gavėjų, dalyvaujančių bendrose mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo (MTTV) programose, ex-post auditai		
<p>1998 m. penki generaliniai direktoratai, valdantys mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo tinklą, kartu parengė audito metodą, FP5 programos srityje užsibrėždami atlikti 10 % visų rangovų auditą (žr. 2001 ir 2002 m. metinės ataskaitas). Šiuos auditus daugiausia atlieka išorės audito įmonės Komisijos vardu.</p> <p>Audito Rūmai nustatė, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Komisijos vartojamas „audituočios populiacijos“ apibrėžimas apima žymiai mažiau nei 10 % netiesioginių MTTV veiksmų ar sąnaudų deklaracijų, audituotų programavimo laikotarpio metu (žr. 2002 m. metinę ataskaitą). — Komisija negali pasiekti savo užsibrėžto audito padengties tikslo (žr. 2001, 2002 ir 2003 m. metinės ataskaitas). — Komisija nepriėmė FP6 programai skirto bendro audito metodo. — Komisijos audito veiklos tęstinumas priklauso nuo galimybės sudaryti subrangos sutartis dėl ex-post finansinių auditų užtikrinimo (bendros sutarties su išorės audito įmone galiojimas baigėsi 2003 m.) 	<p>2003 m. užbaigtų 373 auditų, daugiausiai tyrusių FP5 programos netiesioginius MTTV veiksmus, nepakako tikslui pasiekti.</p> <p>Pasiūlymas dėl bendro audito metodo 2004 m.</p> <p>2003 m. spalio mėn. pradėta naujos bendros sutarties sudarymo procedūra (FP5 programos netiesioginiams MTTV veiksmams) bet sutartis dar nepasirašyta.</p>	<p>Komisija turėtų apibrėžti FP6 programai skirtus pamatuojamus uždavinius, kuriuos iš tiesų galima įvykdyti.</p> <p>FP6 programai skirtą bendrą audito metodą turi oficialiai priimti visi penki generaliniai direktoratai.</p> <p>FP6 programai skirta nauja bendra sutartis turėtų būti pasirašyta, kad užtikrintų Komisijai adekvačią išorės paramą, įgyvendinant Komisijos audito metodą, skirtą FP6 programai.</p>
1.b Prižiūros sistemos ir kontrolė – galutinių naudos gavėjų, dalyvaujančių TETT (TEN-T) veiksmuose, ex-post auditai		
<p>Nuolatinės TETT veiksmų patikras vietoje atlieka Komisija. Tačiau šios kontrolės nepapildo ex-post finansiniai ir techniniai auditai (kur taikytina, atliekami DG TREN ar išorės ekspertų) (žr. 2001 ir 2002 m. metinę ataskaitą).</p> <p>Audito Rūmai nustatė, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Energetikos ir transporto generalinio departamento audito programa neapėmė TETT veiksmų. 	<p>Nors 2003 m. nebuvo patvirtinta jokia oficiali TETT audito programa, DG TREN Audito skyrius atliko 5 auditus vietoje.</p>	<p>DG TREN turi 2004 m. skirtą audito planą, numatantį 20 TETT auditų, kurie bus pradėti iki 2004 m. pabaigos.</p>
2. Prižiūros sistemos ir kontrolė – Išlaidų TETT veiksmams tinkamumo tikrinimas		
<p>TETT veiksmų srityje tinkamas ir netinkamas sąnaudas apibrėžia teisinė bazė ir Komisijos sprendimai (2001 ir 2002 m. metinės ataskaitos).</p> <p>Audito Rūmai nustatė, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — šis apibrėžimas nėra pakankamai konkretus, kad nustatytų naudos gavėjo turėtą faktines sąnaudas, — šis apibrėžimas skiriasi nuo taikomų panašioms infrastruktūros projektams, bendrai finansuojamiems per struktūrines priemones, — dėl skirtingų finansavimo tarifų studijoms ir darbams naudojimo kyla rizika, kad naudos gavėjai gali maksimizuoti finansavimą neteisingai priskirdami kaštus studijoms, ir — standartizuotų sąnaudų pareiškimų formų nebuvimas komplikuoja Komisijos atliekamą tikrinimo darbą. 	<p>Nuo 2002 m. buvo iš esmės pakeistas standartinis Komisijos sprendimo dėl TETT tekstas – paskatintas Sanglaudos fondo sprendimo, jis labiau detalizuoja tinkamas sąnaudas.</p> <p>2003 m. buvo priimtas naujo modelio Komisijos sprendimas, apimantis:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sąlygas tenkinančių kaštų paaiškinimą, — modifikuotą studijų ir darbų apibrėžimą ir — lentelę, rodančią „Planuojamų tinkamų kaštų programuotos veiklos laikotarpiu išskirstymą“, kuria gali taikyti naudos gavėjai, pateikdami ataskaitas apie turėtą išlaidas. 	<p>Be to, greta 2003 m. vykdytų priemonių, Komisija mano, kad galima toliau gerinti studijų ir darbų apibrėžimą. 2004 m. peržiūrėtas studijų ir darbų apibrėžimas bus įtrauktas į TETT vadovą.</p>

2 PRIEDAS

Priežiūros sistemos ir patikros

Sritis: Vidaus politikos (įskaitant mokslinius tyrimus)

Sistema: 6-oji bendroji programa (FP6) moksliniams tyrimams ir technologijų vystymui ir Europos pabėgėlių fondas (ERF)

FP6	Komisija	Tarpinis lygmuo	Naudos gavėjas	Bendras įvertinimas
Rengimas	B	—	B	B
Praktinis perkėlimas procedūriniais etapais: — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	B	—	C	B
Faktiškas veikimas: — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	B	—	Netaikoma	Netaikoma
Rezultatai: — taisomasis poveikis — prevencinis poveikis	Netaikoma	—	Netaikoma	Netaikoma
Bendras įvertinimas	B	—	B	B
ERF	Komisija	Tarpinis lygmuo	Naudos gavėjas	Bendras įvertinimas
Koncepcija	B	B	Netaikoma	B
Praktinis perkėlimas procedūriniais etapais: — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	B	B	B	B
Faktiškas veikimas: — atitikimas standartams — atsižvelgimas į patirtį	C	B	C	C
Rezultatai: — taisomasis poveikis — prevencinis poveikis	B	B	Netaikoma	B
Bendras įvertinimas	B	B	B	B

A Dirba gerai, reikia nedaug ar nedidelių patobulinimų

B Dirba dar pakankamai gerai, tačiau pageidautini/reikalingi patobulinimai

C Dirba, tačiau nepatenkinamai

Netaikoma

7 SKYRIUS

Išorės veiksmai

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	7.1–7.2
Specialusis vertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	7.3–7.53
Audito taikymo sritis ir prigimtis	7.3–7.6
Priežiūros sistemos ir patikros	7.7–7.32
Vidaus kontrolės standartai	7.7
Humanitarinės pagalbos biuras	7.8–7.11
EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos buveinė	7.12–7.25
Priežiūros sistemos ir patikros delegacijose	7.26–7.32
Operacijų auditas	7.33–7.39
Operacijų auditas, atliktas buveinėje	7.33–7.34
Operacijų auditas, atliktas delegacijose	7.35–7.36
Įgyvendinančios organizacijos	7.37–7.39
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinių veiklos ataskaitų ir pareiškimų analizė	7.40–7.48
Išvados	7.49–7.51
Rekomendacijos	7.52–7.53

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

7.1. Šis skyrius skirtas išorės paramai, finansuojamai iš bendrojo biudžeto. Pagrindinės interesų sritys yra parama maistu ir maisto sauga, humanitarinė pagalba, nevyriausybinių organizacijų bendrasis finansavimas ir finansinis bei techninis bendradarbiavimas su Azija, Lotynų Amerika, Viduržemio jūros šalimis, Vakarų Balkanais, Naujomis nepriklausomomis valstybėmis ir Mongolija. Išorės ryšių ir plėtotės generaliniai direktoratai yra atsakingi už bendradarbiavimo vystymosi labai politikos kūrimą, šalių ir regionų strategijos, taip pat daugiamečių programų rengimą, tuo tarpu EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba (EuropeAid) atsako už bendradarbiavimo vystymosi labai įgyvendinimą. Humanitarinės pagalbos biuras (EBHPB) yra visiškai atsakingas už humanitarinę pagalbą. Europos plėtros fondų parama ⁽¹⁾ bendrajame biudžete pateikiama tik kaip simbolinė eilutė, kadangi yra finansuojama atskirai. **7.1 ir 7.2 diagramos** rodo, kaip 2003 m. buvo išleistos lėšos, skirtos finansinės perspektyvos 4 antraštinei daliai (žr. 2.40–2.41 punktuose pateiktas pastabas dėl biudžeto valdymo).

7.2. 2003 m. decentralizavimo procesas, kuriuo Komisijos buveinė savo turėtas funkcijas bei uždavinius perdavė delegacijoms, buvo baigtas geografinėms programoms ⁽²⁾ atžvilgiu delegacijų, įsikūrusių šalyse, gavusiose lėšas iš bendrojo Sąjungos biudžeto. 2003 m. taip pat įsigaliojo naujas finansinis reglamentas ⁽³⁾. Vidaus audito funkcija, kurios pareikalavo naujas finansinis reglamentas, buvo įvesta dar 2002 metais. Kadangi Komisijos reglamentas ⁽⁴⁾ dėl susijusių įgyvendinimo taisyklių buvo priimtas 2002 m. gruodžio mėn., tai tik 2003 m. pirmąją pusę buvo galima baigti atitinkamai modifikuoti EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos vadovus bei gaires. 2003 m. reikšmingiausi padariniai priežiūros sistemoms bei patikroms buvo centralizuoto finansų kontrolieriaus atsisakymas, o tai sąlygojo finansų skyrių vaidmens stiprinimą ir *ex-ante* bei *ex-post* tikrinimų, už kuriuos atsakingas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, įvedimą.

⁽¹⁾ Žr. atskirą ataskaitą apie Europos plėtros fondus (EDF).

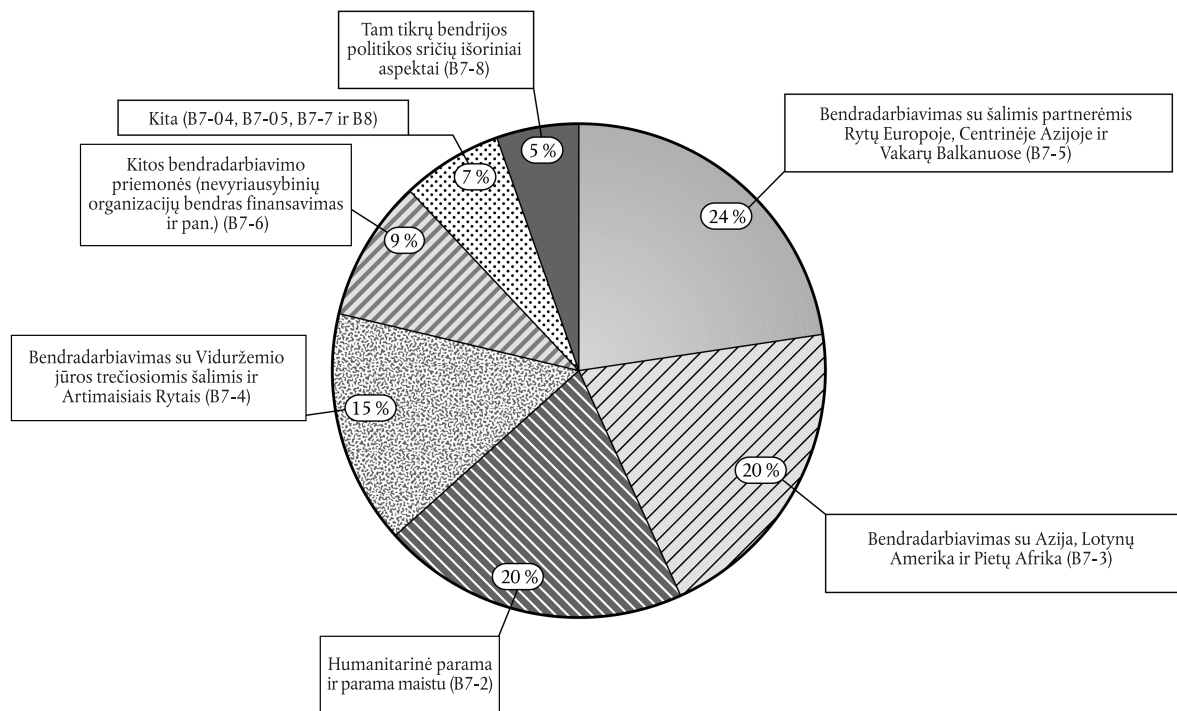
⁽²⁾ Programos, finansuotos pagal biudžeto eilutes, skirtas konkrečioms geografiniams regionams (Azijai, Lotynų Amerikai, Viduržemio jūros šalims, Rytų Europai ir Balkanams), priešingai biudžeto eilutėms, pagal kurias finansuojamos tam tikros veiklos rūšys (pvz.: parama maistu, nevyriausybinių organizacijų bendrasis finansavimas).

⁽³⁾ 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, (OL L 248, 2002 9 16).

⁽⁴⁾ 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, (OL L 357, 2002 12 31).

Diagrama 7.1 – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

Viso įsipareigojimų: 5 067 milijonai eurų

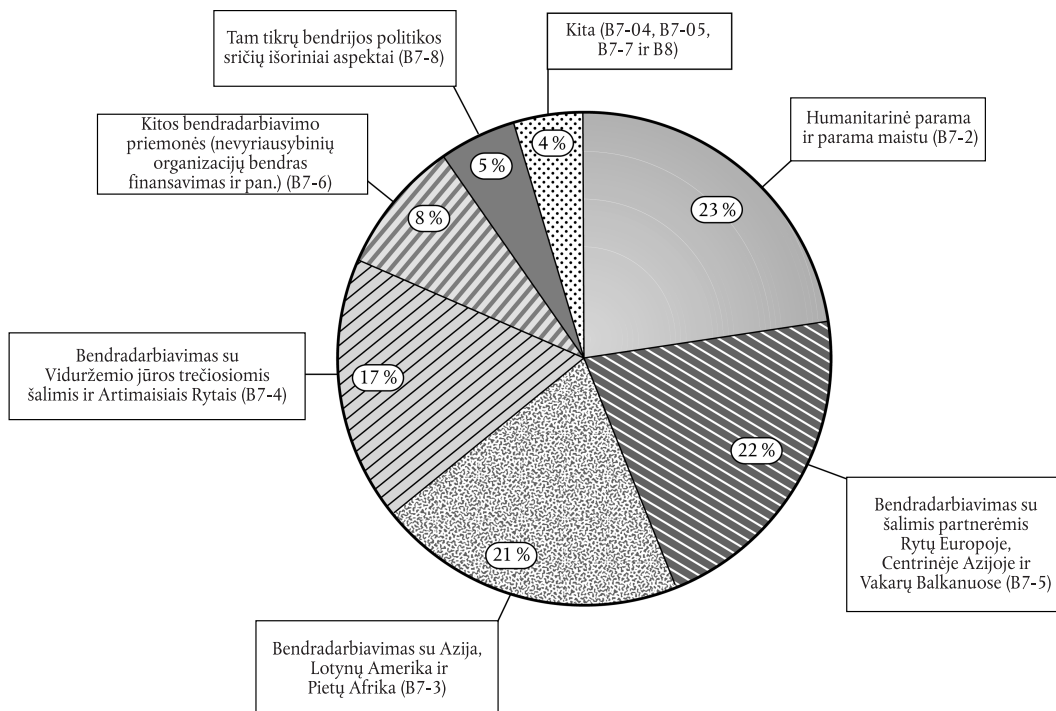

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.

Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

Diagrama 7.2 – Įsipareigojimų išskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.

Viso mokėjimų: 4 286 milijonai eurų

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.

Šaltinis: 2003 m. metinės sąskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SPECIALUSIS VERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

Audito taikymo sritis ir prigimtis

7.3. Bendras specialaus įvertinimo tikslas buvo pateikti išvadą dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo išorės veiksmų srityje (Bendrojo biudžeto finansinės perspektyvos 4 antraštinė dalis). Auditą sudarė priežiūros sistemų ir patikrų, kurios turėtų užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, patikrinimas, patvirtintas Komisijos buveinėje, delegacijose ir įgyvendinančiose organizacijose vykdomų operacijų testais, taip pat EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus ir Humanitarinės pagalbos biuro direktoriaus metinių veiklos ataskaitų apžvalga.

7.4. Šis auditas buvo atliktas Komisijos buveinėje, šešiose delegacijose (Albanijos, Indonezijos, Maroko, Peru, Pietų Afrikos ir Ukrainos) ir trylikoje įgyvendinančių organizacijų. Buvo patikrintos ir testuotos sritys, minimos 7.1 punkte. Albanijos ir Ukrainos atveju Audito Rūmų auditas apsiribojo preliminariu sistemų vertinimu be tiesioginio patikrinimo. Paramos atkūrimui Kosove ir Jugoslavijos Federacinėje Respublikoje metinį auditą atskirai atliko Europos rekonstrukcijos agentūra. Be to, auditas apėmė riboto skaičiaus operacijų, atliktų pagal tarptautinius susitarimus dėl žvejybos, tikrinimą.

7.5. Nagrinėdami priežiūros sistemas ir patikras, Audito Rūmai savo patikrinime daugiausiai dėmesio skyrė vidaus kontrolės standartams, susijusiems su rizikos analizėmis, kurias atliko atitinkamos tarnybos, taip pat informacinėms struktūroms ir ataskaitų pateikimui finansinės stebėsenos bei kontrolės kontekste pagaliau, EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos ir Humanitarinės pagalbos biuro vidaus audito funkcijoms.

7.6. Audito Rūmų darbas strigo, kadangi tuo metu, kai Audito Rūmai rengė ataskaitą, iš EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos buveinės dar nebuvo gauta visa informacija dėl delegacijų pateiktųjų ataskaitų, į kurias atsižvelgiama rengiant EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos metinės veiklos ataskaitą ir generalinio direktoriaus pareiškimą.

7.6. *The Commission will endeavour to ensure that this procedure operates smoothly in the future.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Priežiūros sistemos ir patikros

Vidaus kontrolės standartai

7.7. 2002 m. EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba ir Humanitarinės pagalbos biuras baigė kurti pagrindus vidaus kontrolės standartams įgyvendinti, kaip 2000 m. gruodžio 13 d. buvo nustatyta Komisijos ⁽⁵⁾. Įvesti standartus padėjo nuorodų bei gairių rengimas ar atnaujinimas ir plataus pobūdžio mokymo programos, visų pirma skirtos administracinėms bei finansinėms procedūroms. 2003 m. pastarosios buvo iš esmės atnaujintos ir peržiūrėtos dėl įvedamo naujo finansinio reglamento.

Humanitarinės pagalbos biuras

Rizikos įvertinimas

7.8. Humanitarinės pagalbos biuras atliko patenkinamą rizikos savianalizę ir padarė išvadą, kad biuras negali kontroliuoti daugelio grėsmių humanitarinės pagalbos srityje, išskyrus įgyvendinančių partnerių kokybę. Panašiai kaip ir ankstesniais metais, pastangos mažinti riziką buvo telkiamos į įgyvendinančių partnerių atrankos procedūrą drauge su griežta atrinktųjų audito sistema.

7.8. The risk was reduced by several other measures which include: monitoring by the technical assistants (ECHO experts), the use of a specific monitoring tool, the progressively increased use of specific indicators to measure the achievement of the objectives of the project.

Įgyvendinančių partnerių auditas

7.9. 2002 m. Humanitarinės pagalbos biuras įgyvendinančių partnerių auditui ėmė taikyti kompleksinį metodą. 2003 m. ši sistema puikiai veikė. Audito metu buvo vertinami tokie aspektai kaip įgyvendinančių partnerių organizacija, procedūros ir vidaus kontrolė, taip pat apskaitos ir finansų sistemos, valdymo kultūra ir personalo parinkimo sistemos. Buvo detalai tikrinamos projektų, kuriuos įgyvendina partneriai, išlaidos. Tačiau buvo pažymėta, kad 2003 m. toks testavimas netaikytas jokioms tarptautinėms organizacijoms (daugiausia JT struktūroms), išskyrus vieną apsilankymą vietoje – Siera Leonėje, kur vykdytas Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisariato (UNHCR) projektas.

7.9. The Commission (ECHO) did not carry out audits at the headquarters of international organisations in 2003 as the new Framework Partnership Agreement (FPA) was being established. At this time negotiations with the UN organisations leading to the Financial and Administrative Framework Agreement (FAFA) were being finalised (completed on 29 April 2003). The FAFA in turn resulted in the revision of the FPA for international organisations.

Further to the above the Commission services (EuropeAid and ECHO) started to review the UN's control systems used in the management of EU funded projects. The on the spot verifications of these systems and expenditure records, at the UN headquarters, started in 2004. The International Red Cross family was audited in the first half of 2004.

⁽⁵⁾ SEC(2000) 2203.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

7.10. 2003 m. buvo baigti 136 įgyvendinančių partnerių, atstovaujančių 535 projektams, auditai. Audito Rūmai peržiūrėjo 16 auditų, kurie buvo atlikti kokybiškai. Šie auditai atskleidė kelias svarbiausias problemas: silpnas konkursų procedūras (7 atvejai iš 16), apskaitos sistemų trūkumus, sąskaitų suderinimo problemas, finansines ataskaitas (7 atvejai iš 16) ir silpną atsargų kontrolę (3 atvejai iš 16). Draudimą daryti išlaidas dažniausiai sukeldavo šios priežastys: išlaidos, nepateisintos pagrįstumą patvirtinančiais dokumentais, ir netinkamos apmokėti išlaidos. Vos vienas konkurso taisyklių nesilaikymas buvo aptiktas todėl, kad dažniausiai audito metu nebuvo tikrinama, kaip vykdomi konkursai. Pastabų, kurios pateiktos šiose audito ataskaitose, ir išlaidose aptiktų klaidų pobūdis didžia dalimi susijęs su Audito Rūmų audito gautaisiais duomenimis dėl įgyvendinančių organizacijų (žr. 7.38 ir 7.39 punktus).

7.11. Įgyvendinantys partneriai įsipareigojo įgyvendinti rekomendacijas dėl savo sistemų gerinimo. Uždraustos išleisti sumos bus išskaičiuotos iš mokėjimų už dabartinius ar naujus projektus. Šie rezultatai rodo, kad įgyvendinančių organizacijų auditai – efektyvus priežiūros ir patikrų instrumentas.

EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos buveinė

2002 metų pastabų peržiūra

7.12. 2002 finansinių metų ataskaitoje (7.6 ir 7.37 punktai) Audito Rūmai pastebėjo, kad vis dar neatliktas bendras rizikos įvertinimas, ne nuolatos naudotasi klausimynais įsipareigojimams ir mokėjimams vykdyti, taip pat stigo sistemos ataskaitoms apie susigrąžinimo pavidimus ir vidaus kontrolės trūkumus. 2003 metais padėtis pagerėjo, nes EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba 2003 m. spalio mėn. baigė savo rizikos įvertinimą, o Audito Rūmai visose aplankytose delegacijose nustatė, kad klausimynais naudojama sistemingai. Tačiau išskyrus nuodugnų susigrąžinimų patikrinimą, kurį atliko Finansų valdymo ir kontrolės analizės poskyris (FMC), visų direktoratų Finansų, sutarčių ir audito skyriai neatliko pakankamos susigrąžinimų stebėsenos ir ataskaitų apie juos pateikimo (žr. 7.23 punktą). Taip pat nėra jokių įrodymų, kad sistema, užtikrinanti personalo pranešimus apie vidaus kontrolės trūkumus, veikė tinkamai.

7.12. *The Commission takes note of the Court's observations concerning progress made by the EuropeAid Cooperation Office in 2003 in comparison to 2002, regarding Risk Assessment and the systematic use of checklists.*

Regarding recovery, the efforts made during the most recent exercise have resulted in a fall in the amount to be recovered that had accumulated at the end of 2002 by almost 100 claims, representing nearly EUR 10 million. These results are partially obscured by the sudden appearance of a new RAR during 2003 (an increase of 50 claims worth EUR 2 million). At the beginning of the 2003 exercise, the number of claims not resolved by their due date stood at 614 (for a total of EUR 64 038 938,27), while by the end of the exercise it had fallen to 567 (for a total of EUR 56 542 997,78). The number of outstanding claims therefore fell by 7,65 %, and their total dipped by 11,7 %.

Regarding the reporting of internal control weaknesses by staff, the Commission will study ways of improving its functioning.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Rizikos įvertinimas

7.13. Rizikos įvertinimas, baigtas 2003 m. spalio mėn., pateikia grėsmes – šis pateikimas taikytinas išorės pagalbos teikėjams. Daugiausia dėmesio jis skyrė rizikai, susijusiai su šalimis partnerėmis, plėtros organizacijomis ir parama biudžetui. Įvertinimas parodė, kokių veiksmų imamasi rizikai įveikti – daugiausia tai geresnės pagalbos plėtrai metodai bei procedūros arba geresnis dialogas su plėtros partneriais. Veiksmai dėl finansinės rizikos – kaip apibūdinta rizikos įvertinime – daugiausia sutelkti į vidaus audito skyrių ir į bendrai stiprinamą įgyvendinančių organizacijų išorės auditą. Savo 2004 m. metiniame valdymo plane EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba suformulavo kelis šiuo atžvilgiu labiau apibrėžtus veiksmus – jie turėtų sukurti koordinuotos ir kompleksinės priežiūros sistemos ir patikrų pagrindą.

Informacija ir ataskaitos

7.14. Atskirai pabrėžtina, jog situacijoje, kai plėtros veiksmų valdymas bei įgyvendinimas decentralizuojamas labai daug funkcijų perduodant delegacijoms, iš esmės svarbu, kad buveinė Briuselyje vykdytų stebėseną, remdamasi atitinkama informacijos ir ataskaitų teikimo sistema. Šį principą, EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos numatytą 2002 m. gruodį, patvirtino 2003 m. spalį baigta rizikos savianalizė.

7.15. Daugiausia finansinės informacijos, naudojamos stebėsenos tikslams, yra gaunama iš EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos Relex (CRIS) bendros kompiuterinės informavimo programos. 2003 m. CRIS informacijos kokybė pagerėjo, ypač projektų įgyvendinimo pažangos stebėsenos atžvilgiu. Finansinė informacija daugiausiai skirta sprendimams, sutartims, įsipareigojimams ir mokėjimams. Sistema nepateikė informacijos apie auditus, jų rezultatus ir taikytus veiksmus kiekvieno atskiro projekto atveju.

7.15. *The introduction of new tools (such as CRIS Audit) will contribute to further improving the flow of information on audit results at central level. Data in relation to audits launched by Headquarters and Delegations are registered in CRIS Audit.*

Information relating to audits to be provided by beneficiaries before introducing requests for payments (certification audits) will be encoded at two stages, once when the contract is concluded and second, when the certificate or the audit report is presented. The procedural steps, as well as the appropriate fields in CRIS, are envisaged but still need to be developed. It is not intended, however, to register information on certification audits to the same extent as data relating to external audits launched by headquarters or delegations.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Finansinė stebėseną

7.16. Šiuo metu buveinėje finansinę stebėseną daugiausia vykdo Finansų, sutarčių ir audito skyriai. Šiam tikslui skyriai turi taip pat ir tokius instrumentus:

- finansinę informaciją, pateiktą CRIS sistemos, ir papildomą informaciją iš delegacijų,
- delegacijų auditus,
- įgyvendinančių organizacijų auditus, atliktus Komisijos arba pateiktus pačių įgyvendinančių organizacijų.

Be to, buvo vykdoma ir pasirinktinė *ex-ante* kontrolė (žr. 7.20 punktą).

7.17. Visi finansų skyriai analizuoja keletą finansinių rodiklių, tokių kaip išsipareigojimų bei mokėjimų sumos, taip pat sumos, kurios dar turės būti išleistos projektams. Kiekvieno iš direktoratų finansų skyrius gali rinktis, kuriuos aspektus reikės stebėti. Finansinę stebėseną gerokai sustiprintų bendra informacijos poreikių analizė ir bendra visuminė metodika.

7.18. Dviejų iš penketo valdančių direktoratų finansų skyriai decentralizavo savo delegacijų audito operacijas taip: jie apžvelgė delegacijų finansines sistemas, skirtas operacijoms vykdyti, taip pat sutarčių sudarymo ir priežiūros sistemas bei patikras, o pabaigai atliko delegacijų įvykdytų operacijų auditą. Skyriai nustatė, kad šiuo lygmeniu finansinės sistemos veikė tinkamai. Šiuo reikšmingu delegacijų audito instrumentu turėtų naudotis visi direktoratai.

7.17. *The Commission recognises that a common overall methodology on the use of management information could strengthen the monitoring of the implementation and the performance against pre-defined targets and objectives.*

7.18. *The devolution of the management of external aid has involved a considerable transferral of tasks and responsibilities to delegations, and hence major changes in the quantity, nature and organisation of work done in the delegations. Given the scale of the expected changes, a verification exercise was systematically carried out before devolution was held to be operational in a Delegation, in order to:*

- *confirm with the head of delegation that the conditions necessary to begin devolved operations are in place,*
- *supply the subdelegated authorising officer in question (the Director at headquarters) with sufficient information to form an opinion about each delegation's capacity to perform in a devolved manner within acceptable levels of efficiency and risk, with particular regard to training and levels of staff expertise,*
- *provide the head of delegation and the director in question with an opinion on the conformity of the systems that have been created, and on the extent to which transactions conform to the rules in force.*

Some directorates have made additional assessments primarily in cases where devolution took place in the first wave (2001).

Directorates where devolution took place later will consider when to carry out such assessments.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Igyvendinančių organizacijų auditas

7.19. 2003 m. įvairūs EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos direktoratai, įgyvendindami 2003 metų audito programą, atliko apie šimtą įgyvendinančių organizacijų auditų. 2004 m. pradžioje dauguma auditų dar tęsėsi. Pastarieji buvo pradėti, neskaitant apie 350 auditų, atliktų delegacijų pavedimu, ir nežinomo skaičiaus auditų, kuriuos tiesiogiai užsakė įgyvendinančios organizacijos savo ataskaitų bei įpareigojimų vykdymo tikslais. 2003 metais, palyginti su ankstesniaisiais, gerokai padidėjo auditų skaičius (2002 m. iš viso atlikta 250 auditų). Kalbant apie auditų planavimą bei koordinavimą, 2003 m. buvo priimta audito programa, tačiau tik 100 auditų, atliekamų buveinės. Dažniausiai buveinės tarnybos neturėjo nuolatinės informacijos apie delegacijų atliekamus auditus. Visapusiška informacija apie auditus vis dar nėra įtraukta į EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos CRIS finansinės informacijos sistemą. Tačiau žengti pirmieji žingsniai audito modulio kūrimo link.

7.19. *The Commission shares the Court's views on progress made in 2003. As regards information on audits launched by delegations, since the inclusion of reporting tables in the EAMR (external assistance management reports), such information has become more regularly available.*

Moreover, CRIS AUDIT (a module of CRIS) has been made available for encoding audits both in headquarters and delegations. The use of this module requires appropriate training. This training started in May 2004.

Ex-ante kontrolės poskyriai

7.20. Kiekviename iš direktoratų buvo įsteigtas poskyris, turintis atlikti pasirinktinę (žr. 7.16 punktą) *ex-ante* kontrolę, kuri papildytų įprastinius *ex-ante* tikrinimus, numatytus finansinio reglamento 60 straipsnyje. Ji buvo numatyta kaip tarpinė priemonė, panaikinus finansų kontrolieriaus funkciją. Informaciją apie *ex-ante* finansinę kontrolę Audito Rūmai gavo iš pusės direktoratų. Dėl personalo problemų *ex-ante* kontrolė per metus kartais ilgam nutrūkdavo. Viename direktorate buvo patikrintos visos operacijos, kituose dviejuose – tik apie 310 iš visų 3 500 operacijų. Šios patikros apėmė buveinės ar delegacijų patvirtintus mokėjimus įgyvendinančioms organizacijoms, remiantis pastarųjų pateiktais mokėjimo prašymais, teikiamais kartu su finansinėmis patirtų išlaidų apžvalgomis. Šiame etape nebuvo tikrinami jokie patvirtinantys dokumentai, tokie kaip sąskaitos faktūros. Vienas iš trijų minėtų direktoratų pateikė ataskaitą su *ex-ante* kontrolės rezultatų analize. Kiti du direktoratai pateikė žodinius paaiškinimus. Tai parodė, jog *ex-ante* kontrolė aptiko daugiausia formalius trūkumus, kas atitiko rezultatus, kuriuos Audito Rūmai gavo atlikdami operacijų auditus Komisijos buveinėje ir delegacijose.

7.20. *CRIS AUDIT is a second level ex ante optional control function, implemented on an interim basis as a measure to accompany the changes ensuing from the entry into force of the new financial Regulation, in the expectation of the creation of a centralised ex post verification system at EuropeAid level.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Vidaus audito skyrius

7.21. Vidaus audito skyrius 2003 m. baigė vertinti vidaus kontrolės standartus ir apžvelgė trijų konkrečių sričių kontrolės sistemas. 2004 m. kovo mėn. skyrius dar atnaujino savąsias vidaus kontrolės standartų peržiūras, pateikdamas itin svarbias rekomendacijas dėl detalesnių rizikos analizių vykdymo ir priežiūros sistemų bei patikrų patobulinimo. Be minėtų audito uždavinių, skyrius taip pat atliko darbo krūvio įvertinimus buveinėje ir delegacijose. Nors darbo krūvio įvertinimai – kaip pirmas žingsnis personalo poreikių vertinimo link – davė įdomių rezultatų, kyla abejonų, ar šios rūšies darbą turėtų atlikti būtent Vidaus audito skyrius, ypač dėl turimų labai ribotų personalo išteklių. Skyriaus prioritetas turėtų būti skirtas vertinti sistemas, privalančias užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, taip pat padėti generaliniam direktoriui parengti tinkamai, ypač kontrolės procedūrų kokybės atžvilgiu, pagrįstą metinį pareiškimą.

7.21. *The Communication which set up Internal Audit Capabilities identified for them three objectives: two relate to the control of risk and internal control system, the third with making recommendations to improve efficiency and effectiveness of operation and ensure economy in the use of resources. The workload assessments carried out both in EuropeAid and ECHO respond to this third objective. Human resource management had been identified as a risk by EuropeAid in their risk self-assessment and the Communication on devolution of January 2004 required Relex IACs to jointly audit workload assessment in devolved Delegation to ensure the number of staff can carry the new increased workload. ECHO too considered it necessary to assess the comparative workload carried out by its units on the basis of work flows. In all cases adequate and relevant methodologies were developed, which can now be utilised by management. Workload assessments are considered by management at EuropeAid and ECHO as part of an IAC's role in providing a helping hand on matters related to the economy, efficiency and effectiveness of the performance of the DG (see Paragraph 1.3 of Communication for the provision of IAC in each Commission Service).*

Ex-post patikrinimai

7.22. Finansų valdymo ir kontrolės analizės poskyris, atsakingas už *ex-post* patikrinimus, didelės operacijų imties pagrindu padarė apžvalgą, kad visų pirma parengtų išsamią ataskaitą apie susigrąžinimų bei nepadengtų avansų padėtį. Kadangi šis poskyris atlieka darbą, panašų į direktoratų finansų skyrių vykdomą stebėseną, poskyrio misijos pareiškime buvo numatyta, jog jis turėtų prisidėti formuojant vienodesnę finansų skyrių atliekamų *ex-post* tikrinimų sistemos metodiką. Iki šiol direktoratų finansų skyriai dar nesuteikė pirmumo koordinuotam metodui. Dar daugiau, nors Finansų valdymo ir kontrolės analizės poskyrio ir Vidaus audito skyriaus atliekami darbai galimai papildo vienas kitą, nėra jokių požymių, kad šiedu padaliniai tarpusavyje koordinuotų veiklą ir keistųsi informacija.

7.22. *With the setting up on 1 February 2004 of a new unit in charge of both monitoring the implementation of the internal control framework and transaction control, EuropeAid believes that it has created conditions that will ensure better coordination and complementarity between the different actors in internal control.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Bendrosios priežiūros ir patikrų funkcijos

7.23. Aukščiau išvardytuose punktuose matyti, jog keli buveinės skyriai atlieka kai kurias priežiūros ir patikrų funkcijas, kurios papildo delegacijų atliekamas funkcijas. Apžvalga pateikta **7.1 lentelėje**. Dabar, kai decentralizavimo procesas delegacijose yra iš esmės baigtas, nebėra reikalo išsamiai apžvelgti šią veiklą. Aiškiau apibrėždama bendrąją priežiūros ir patikrų strategiją, Komisija turėtų galimybę išaiškinti:

- a) kaip reikėtų susieti skirtingų tarnybų kontrolės funkcijas, užtikrinant reikiamą patikimumo lygį;
- b) kokie turėtų būti konkretūs tikslai;
- c) kokį darbą reikėtų atlikti ir kiek detalus jis turėtų būti, atsižvelgiant į auditus ar kontrolę, vykdomą kitų tarnybų arba į auditus, atliktus pačių įgyvendinančių organizacijų. Šių išaiškinimų reikalingumą rodo toks pavyzdys, kaip trijų skirtingų rūšių *ex-post* patikrinimai, atlikti finansų skyrių, delegacijų ir Finansų valdymo ir kontrolės analizės poskyrio. Šiame kontekste sistemingai apžvelgti susigrąžinimus bei nepadengtus avansus turėtų finansų skyriai, o ne Finansų valdymo ir kontrolės analizės poskyris, atliekantis *ad hoc* patikrinimus, kaip buvo padaryta už 2003 m. (žr. 7.12 punktą). Informacija apie susigrąžinimus bei nepadengtus avansus turėtų būti sistemingai pateikiama buveinei bei delegacijoms, kurios ją nuolatos stebėtų.

7.24. Didžioji dalis patikrų bei kontrolės veiksmų, parodytų lentelėje, apėmė EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos buveinės ir delegacijų vykdytas operacijas. Tuomet, kai prie paraiškų pridedama išorės auditoriaus ataskaita, patvirtinanti nagrinėjamas išlaidas, arba jų auditą vietoje buvo atlikęs Komisijos personalas, įmanoma įvertinti, ar operacijos, vykdytos kitų įgyvendinančių organizacijų, tikrai yra teisėtos ir tvarkingos. Kitais atvejais, kai Komisija pasikliauja įgyvendinančių organizacijų pateiktais dokumentais, ji gali tik patikrinti, ar mokėjimo paraiška yra įtikinama sutarties ar finansinio susitarimo sąlygų ir numatyto biudžeto atžvilgiu. Šie tikrinimai atskleidė, kad klaidų pasitaiko retai, ką patvirtino Audito Rūmų auditas (taip pat žr. 7.34 ir 7.36 punktus).

7.23. *An overview of controls was produced in 2004 in the framework of the follow-up of the 2002 discharge procedure which explains the functions of the various controls. The Commission will examine how the implementation of its overall strategy can be improved.*

Lentelė 7.1 – Bendra europėaid mokėjimų priežiūros ir kontrolės apžvalga

	Mokėjimų parengimas		Finansinis monitoringas/įgyvendinančios organizacijos turėtų išlaikyti tikrinimas		Komisijos centrinės būstinės vykdoma priežiūra				Vidaus audito gebėjimai (IAC)
	Patvirtinantis pareiškimas (centrinėje būstinėje ar delegacijose)	Pasirinktine ex-ante kontrolė	Finansinis monitoringas/ tęsiniai/ sutartys	Auditai, inicijuoti delegacijos arba pateikti įgyvendinančios organizacijos	Finansų, sutarčių ir audito skyriai	Delegacijos finansinis valdymas	Finansinis monitoringas/ ataskaitos/ tęsiniai	Finansų skyrius	
Veikla	Patikros prieš leidžiant mokėjimus (1)	(Vykdoma centrinėje būstinėje)	Finansinis monitoringas/ tęsiniai/ sutartys	Auditai, inicijuoti delegacijos arba pateikti įgyvendinančios organizacijos	Finansinis monitoringas/ tęsiniai	Delegacijos finansinis valdymas	Igyvendinančių organizacijų auditas	Ex-post kontrolė (1)	Auditai ir apžvalgos
Tikslas	Mokėjimų teisėtumas/ tvarkingumas	Operacijos teisėtumas prieš mokėjimą	Finansinės padėties apžvalga/signalai dėl neįprastų situacijų	Igyvendinančių organizacijų turėtų išlaikyti teisėtumas	Finansinės padėties apžvalga/signalai dėl neįprastų situacijų	Vidaus kontrolės kokybės apžvalga	Igyvendinančių organizacijų turėtų išlaikyti teisėtumas	Komisijos mokėjimų teisėtumas/ finansinių sistemų apžvalga	Vidaus kontrolės apžvalga
Išpareigojimai/ pagrindas	Finansinis reglamentas/ Europėaid taisyklės	Finansinis reglamentas/ Europėaid vidaus taisyklės	Finansinis reglamentas	Delegacijų audito planai/Finansiniai susitarimai/sutartys	Europėaid vidaus taisyklės/ Direktoratas	Direktorato taisyklės/Vidaus kontrolės standartai	Europėaid audito planas	Finansinis reglamentas/ Europėaid vidaus taisyklės	Finansinis reglamentas/IAC darbo planas
Inicijuota:	Trečiosios šalies mokėjimo paraiška	Direktoratas	Delegacija	Delegacija/ įgyvendinančios organizacijos	Finansų skyrius	Finansų skyrius	Finansų skyrius	FMC	IAC
TU (ToR), indosuota Komisijos/ Delegacijos	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma	Taip	Netaikoma	Netaikoma	Taip arba netaikoma	Netaikoma	Netaikoma
Atliko:	Techniniai ir finansų skyriai	Finansų skyrius	Delegacija	Išorės auditoriai	Finansų skyrius	Finansų skyrius	Finansų skyrius/ išorės auditoriai	FMC	IAC
Apie rezultatus pranešta (kam):	Rezultatai, įregistruoti apskaitos sistemoje	Direktorius	Delegacija – finansų poskyris	Delegacija – finansų poskyris	Skyriaus vadovas/ direktorius	Skyriaus vadovas/ direktorius	Skyriaus vadovas/ direktorius	Generalinis direktorius/ direktorius	Generalinis direktorius
Toliau tęsė:	Netaikoma	Patvirtinantis pareiškimas	Delegacija – finansų poskyris	Delegacija – finansų poskyris/ įgyvendinančios organizacijos	Skyriaus vadovas/ direktorius	Delegacija	Delegacija	Patvirtinantis pareiškimas	Direktorius (iai)/Delegacijos

(1) Didelę mokėjimų dalį sudaro avansai įgyvendinančioms organizacijoms, kurios vėlesniame etape turi pateikti pareiškimus dėl turėtų išlaikyti.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Vidaus audito tarnyba

7.25. 2003 m. Komisijos Vidaus audito tarnyba atliko išsamų EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos vidaus kontrolės sistemos auditą. Audito metu buvo nustatyta, kad Komisijos buveinėje ir delegacijose vidaus kontrolės sistemos buvo gerokai sustiprintos ir apskritai buvo tinkamos. Tačiau buvo kritikuojama tai, kad daugybė kontrolės sistemų nėra suderintos, o direktoratų finansų skyriuose nepakankamai išplėtos audito grandys. Buvo rekomenduojama žymiai pagerinti CRIS finansinės informacijos sistemą ir delegacijų valdymo atskaitų sistemą. Iš esmės tai atitinka Audito Rūmų gautuosius duomenis (žr. 7.15–7.20, 7.22–7.24 ir 7.48 punktus). Vidaus audito tarnybos darbas neapėmė įgyvendinančių organizacijų auditų.

7.25. *The IAS in-depth audit on EuropeAid provided a reasonable assurance that its internal control system is generally adequate.*

Where appropriate, the in-depth audit made recommendations to further improve the internal control system of EuropeAid.

Priežiūros sistemos ir patikros delegacijose

7.26. Norėdami įvertinti priežiūros sistemas ir patikras, taip pat audituoti kai kurias operacijas, kurių atžvilgiu įgaliotu leidimus išduodančiu pareigūnu buvo EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba, Audito Rūmai apėmė šešias delegacijas (Albaniją, Indoneziją, Maroką, Peru, Pietų Afriką ir Ukrainą).

Nepriklausomų valstybių sandrauga ir Vakarų Balkanai

7.27. Decentralizavus išorės pagalbos valdymą, Ukrainos delegacijai jis buvo perduotas 2003 m. ir per visus metus čia veikė nurodytos priežiūros sistemos bei patikros. Preliminarus delegacijos priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas parodė, kad atliktos procedūros apskritai imant buvo pakankamos.

7.28. Decentralizavus išorės pagalbos valdymą, Albanijos delegacijai jis buvo perduotas 2003 m. pradžioje. Tačiau dėl ypatingų aplinkybių, decentralizacijos procesas tebėra pačioje pradžioje, todėl Audito Rūmai galėjo atlikti tik ribotą patikrinimą. Šis preliminarus įvertinimas neparodė, kad vykdytos operacijos būtų turėjusios kokių nors esminių trūkumų.

Lotynų Amerika, Viduržemio jūros šalys (MEDA) ir Pietų Afrika

7.29. Decentralizavus išorės pagalbos valdymą, jis buvo visiškai perduotas visoms keturioms audituojamoms delegacijoms (Indonezijai, Marokui, Peru ir Pietų Afrikai) 2003 m. ir per visus metus čia veikė nurodytos priežiūros sistemos bei patikros. Delegacijų priežiūros sistemų ir patikrų patikrinimas parodė, jog atliktos procedūros apskritai imant buvo pakankamos Komisijos vykdytų operacijų teisėtumui ir tvarkingumui užtikrinti.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

7.30. Šalyse, kurias apėmė Audito Rūmai, buvo peržiūrėta dvylika įgyvendinančių organizacijų išorės auditų. Ši peržiūra su patikrų, vertinusių kai kuriuos šiais išorės auditais tikrintus projektus, rezultatais parodė, kad išorės audito ataskaitų kokybė buvo patenkinama palyginti su tuo, kas buvo numatyta jų konkrečiose techninėse užduotyse. Kai kurios techninės užduotys, kurių Komisija nebuvo pateikusi ar patvirtinusi, neapėmė būtent atitikimo ES finansavimo reikalavimams, ypač sutarčių procedūroms. Trimis iš keturių atvejų, kuomet techninės užduotys apėmė atitikimą ES finansavimo reikalavimams, audito metu buvo nustatyti pažeidimai išlaidų srityje.

7.31. Dvi iš aplankytų delegacijų (Pietų Afrika ir Marokas) sukūrė specialų metodą tolesnei veiklai atlikus išorės auditą.

7.32. Paprastai išorės auditorių paslaugų naudojimosi ir jų paskyrimo procedūros yra numatomos projektų finansavimo sutartyse. Tokios sutarčių nuostatos dažnai išdėstomos neaiškiai. Tai, kad iki 2003 m. gegužės Komisija dar nebuvo pateikusi aiškių gairių, tokių kaip standartinės techninės užduotys, paliko įgyvendinančioms organizacijoms daug galimybių taikyti įvairiausias metodus išorės auditoriams ir jų atlygio šaltiniams parinkti, taip pat audito tikslams nustatyti.

Operacijų auditas

Operacijų auditas, atliktas buveinėje

7.33. Iš stambių rangovų buvo atrinkta 22 mokėjimų imtis, taip papildant du nedecentralizuotus projektus, aplankytus vietoje. Stambūs rangovai – tai organizacijos, kurios iš viso per metus gavo daugiausiai lėšų.

7.34. 10 iš 24 atvejų (daugiausia tarptautinių organizacijų) Komisija atliko mokėjimus, pasiremddama patvirtinančiais dokumentais, kuriuos pateikė įgyvendinančios organizacijos. Kitais 14 atvejų mokėjimų patikros apimdavo ir išsamius tikrinimus, tarp jų tuos, kuriuos projekto lygmeniu atlikdavo Komisijos personalas arba išorės auditoriai.

7.30. *The conditions for audits required by financial agreement and/or contracts as well as their scope and objectives are established by those legal documents. EuropeAid is continuously improving those documents. For example the use of professional auditors for certain contract types has become mandatory as from 2003. However, the variety of types of operations and their legal frameworks requires targeted improvements usually undertaken on the occasion of a revision of those texts. It is certainly a priority for EuropeAid to improve reliance on audits provided by implementing organisations, being an important element within the wider control framework of external aid.*

7.31. *The follow-up of audit results is part of the line-management functions in delegations and headquarters. Each audit report should be given appropriate attention and follow-up. Certain information will be provided, however, by CRIS Audit, in particular on audits undertaken within the framework of the annual audit plans and other audits launched by headquarters and delegations.*

7.32. *The Court refers here to 'certification audits', these are audits required by financial agreement and/or contracts. Improvements have been made in this respect by introducing specific requirements as to the guidelines and the terms of references and the professional quality of auditors and/or by establishing the need for approval of the auditor by the delegation.*

7.34. *All the payments audited by the Court have been made in full compliance with the relevant contractual provisions and were legal and regular.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Operacijų auditas, atliktas delegacijose

7.35. Kiekvienoje iš aplankytų delegacijų buvo audituojama operacijų imtis. Tai apėmė 41 mokėjimą ir 6 konkursus.

7.36. Darbas, kurį Audito Rūmai atliko šalyse naudos gavėjose, audituodami mokėjimus projektams, už kuriuos buvo atsakingos delegacijos, atskleidė vien žemą pažeidimų lygį. Iš dalies tai įvyko dėl tų pačių priežasčių, kurios detalizuojamos 7.24 punkte.

Igyvendinančios organizacijos

7.37. Igyvendinančiose organizacijose Audito Rūmai atliko 13 projektų auditą vietoje – jie tikrino 215 operacijų imtį, norėdami įsitikinti, kaip veikia šių organizacijų vidaus kontrolės sistema.

7.38. 6 iš 13 vietoje aplankytų įgyvendinančių organizacijų Audito Rūmams atlikus projektų auditą buvo nustatyta vidaus kontrolės trūkumų, trukdančių užtikrinti sutarčių reikalavimų atitikimą. Dėl to dauguma atveju nepavykdavo vadovautis Komisijos nurodytomis sutarčių procedūromis ir tvarkyti tinkamą patvirtinančių dokumentaciją.

7.38. *The Commission's monitoring and control systems aim at ensuring the compliance of contract partners (NGOs, public „project management units“, etc.) with the contractual requirements. Checks and audits of the contract partners' internal control systems are carried out on the basis of risk assessments since in many cases a detailed examination of their overall internal control systems would be disproportionate on top of normal checks concerning legality and regularity of payments.*

The Commission agrees with the Court that the observance of tender and procurement procedures by project management units and NGOs remain an area of concern. With the devolution of projects stricter controls can be applied on the spot by the respective delegations. Moreover, since June 2003, in line with the revised grant contract provisions, the project accounts are subject to an audit before the final payment is made.

7.39. Daug pažeidimų buvo nustatyta projektų operacijose. Dažniausios pažeidimų rūšys – tai pažeistos sutarčių procedūros (susedurta 5 projektuose iš 13 audituotų vietoje), nepakankama patvirtinanti dokumentacija (5 iš 13) ir netinkamos apmokėti išlaidos (5 iš 13).

7.39. *In addition to the improved controls outlined in reply to 7.38 the Commission has taken action to rectify the specific irregularities indicated by the Court.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Išliotų leidimų išduodančių pareigūnų metinių veiklos ataskaitų ir pareiškimų analizė

7.40. Audito Rūmai patikrino EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus ir Humanitarinės pagalbos biuro direktoriaus metines veiklos ataskaitas ir pareiškimus. Patikrinimo metu atkreiptas dėmesys į tas ataskaitų dalis, kuriose buvo aptarta, kaip Komisija toliau vykdė Audito Rūmų bei Komisijos vidaus auditorių pateiktas rekomendacijas ir kaip buvo tęsiami veiksmai, apibrėžti Komisijos veiksmų plane (pridėta prie Komisijos 2002 m. metinės veiklos ataskaitų suvestinės ⁽⁶⁾), domėtasi ir vidaus kontrolės standartais. Audito Rūmai išnagrinėjo generalinio direktoriaus ir direktoriaus pareiškimus dėl kontrolės procedūrų, įvestų operacijų teisėtumui ir tvarkingumui užtikrinti, norėdami išsiaiškinti, ar šie pareiškimai buvo pateisinti bei pagrįsti pakankamai įrodymais, ir jei taip, tai kokiu dalimi.

7.41. Apskritai imant, nustatyta, jog pareiškimuose pateikta informacija buvo tiksli ir teisingai rodė veiklą, vykdomą tęsiant veiksmų planus bei įgyvendinant vidaus kontrolės standartus. Ir Humanitarinės pagalbos biuras, ir EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba ėmėsi tinkamų veiksmų, kad ištaisytų 2002 m. nustatytus trūkumus ir baigtų bei patobulintų vidaus kontrolės standartus. EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos ataskaitoje taip pat teisingai nurodyta, jog vidaus kontrolės standartai jau pradėti įgyvendinti delegacijose. Netiesiogiai atsiliepama į Audito Rūmų rekomendacijas, pateiktas 2002 finansinių metų metinėje ataskaitoje (7.44 punktą), EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba savo ataskaitoje taip pat nurodė, jog ėmėsi priemonių sistemingiau atlikti operacijų auditus.

7.42. Komisijos 2001 m. veiksmų plano 2 veiksme nustatyta, kad išorės santykių tarnybos turėtų nagrinėti bendros tarpusavio organizacijos galimybes ir atlikti su savo veikla susijusios rizikos analizę, ypač atsižvelgdamos į tiesioginę biudžeto pagalbą. Komisijos 2002 m. metinės veiklos ataskaitų suvestinėje minima, jog „kompetentingi komisarai nusprendė išlaikyti dabartinę organizaciją be pakeitimų, norėdami daugiau laiko skirti išorės pagalbos reformai“. 2003 m. buvo įvertinta rizika, susijusi su išorės pagalba, ypač su parama biudžetui (taip pat žr. 7.12 punktą).

⁽⁶⁾ Generalinių direktorių ir tarnybų vadovų metinės veiklos ataskaitų suvestinė, 2003 m. liepos 9 d. Komisijos komunikatas (KOM(2003) 391).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

7.43. Metinės veiklos ataskaitose reikėtų įvertinti vidaus kontrolės sistemas. Humanitarinės pagalbos biuras aprašė pagrindines veikiančias sistemas drauge įvertindamas įvairius elementus, tuo tarpu EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba pateikė tik sistemų elementų aprašymą, nenurodydama, ar šios sistemos veikia tinkamai, ir jei taip, tai kokiu mastu.

7.44. 2003 m. pirmą kartą pareikalauta, kad delegacijos atsiskaitytų buveinei (2004 m. sausio mėn. ataskaitose) dėl atliktų išorės auditų, taip pat tiesiai paprašyta atsiskaityti dėl teisėtumo bei tvarkingumo aspektų ir veiksmų, kurių šiuo atžvilgiu imtasi. Šis patobulinimas buvo išties reikšmingas, palyginus su 2002 m., tačiau iš tiesų tik labai nedaug delegacijų pateikė daugiau negu bendriausio pobūdžio informaciją teisėtumo ir tvarkingumo klausimais, o informacija apie išorės auditus stipriai skyrėsi savo kokybe.

7.45. Metinės veiklos ataskaita aprašo vidaus kontrolės sistemas (žr. 7.43 punktą), daugiausia dėmesio skirdama operacijoms tarp Komisijos ir įgyvendinančių organizacijų, kurios apskritai veikia patenkinamai. Nors nuo 2002 m. įgyvendinančių organizacijų auditų sistema pagerėjo, audito ataskaitų panaudojimas ir tolesnė veikla vis dar nepakankamai atitinka tikslą – būtinybę gauti patikinimą dėl šių organizacijų valdomų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. 2004 m. liepos mėn. Komisija priėmė audito strategiją.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

7.43. *There was in early 2004, an evaluation of the current effectiveness of the various controls, and the declaration of the Director-General of EuropeAid took this into account. An overview of controls was produced in 2004 which explains the functions of the various controls.*

7.44. *Based on past experiences, the information on audits is now part of the EAMR reports. The Commission agrees with the Court that the inclusion of audit information has been an improvement. It is expected that the completeness and the quality of the information will further improve over time.*

The reports are intended to be an overview; they do not give detailed information on every project concerned.

7.45. *The key elements of the overall strategy were already applied in 2003, including the annual audit plans, methodological tools, training etc. In July 2004 the overall strategy was formalised in a single document. Improvements have been made through modifications to standard legal texts (7.30), the development of a series of tools (framework contract, methodological guide, training) and the establishment of the annual audit programmes for 2003 and 2004 based on a common methodology and a risk analysis.*

External audits are not the only source of assurance available. Other sources should also be included, such as optional ex ante controls, ex post transactional control, missions on the ground and monitoring reports.

These controls were considered adequate for the purpose of deriving overall assurance in the context of the Director-General's Declaration.

Regarding the use and follow-up of audit reports, the introduction of new tools (such as CRIS Audit) will contribute to further improve the flow of information on audit results at central level, notably to feed back the audit strategy and the selection of transactions to be included in the audit plan. However, as mentioned earlier, the follow-up of audit results is part of the line-management functions in delegations and headquarters. The level of audit programming in fact matches that of project authorisation, enabling more effective use to be made of the results. Audits are therefore completely integrated into the whole project management cycle.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

7.46. Tačiau CRIS finansinės informacijos sistema ir vidaus ataskaitų sistemos dar nesuteikia pakankamai informacijos apie išlaidų, kurias padarė įgyvendinančios organizacijos, auditų rezultatus.

7.47. EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus pareiškime padaryta išlyga dėl NVO asociacijos partnerystės tvarkos paramos maistu ir maisto saugos srityje. Pareiškimas nepateikia pakankamai informacijos apie čia glūdinčius trūkumus ir nepatikslina, koks galėtų būti finansinis poveikis. Šiuos trūkumus Komisija nagrinėjo kaip tik tuomet, kai rengė minėtą ataskaitą, ir galbūt todėl negalėjo pateikti daugiau informacijos.

7.48. EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinis direktorius, laikydamasis standartinių formuluočių, paskelbė gavęs pagrindą tvirtinti, jog įdiegtos kontrolės procedūros suteikia reikiamas garantijas dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo – šį teiginių direktorius pagrindė paties susidaryta nuomone ir jam prieinama informacija. Šis pareiškimas yra pateisinamas sistemoms, kurios užtikrina buveinės ir delegacijų mokėjimų įgyvendinančioms organizacijoms teisėtumą ir tvarkingumą. Tačiau Audito Rūmai nustatė, kad vis dar stinga adekvatumo sistemoms, prižiūrinčioms, ar teisėtos ir tvarkingos yra išlaidos, pagrindžiančios įgyvendinančių organizacijų pateiktas finansines ataskaitas.

Išvados

7.49. 2003 metai – tai laikotarpis, kuomet įsigaliojo naujas finansinis reglamentas ir buvo baigtas geografinių programų decentralizavimo procesas. Įvairios delegacijos ir EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos direktoratai stipriai skyrėsi tarpusavy mastu, kiek buvo pasiektas patikrų, peržiūrų, patikrinimų, išorės firmų atliekamų ir vidaus auditų subalansuotas derinys.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

7.46. *The Commission intends to extend the functions of CRIS to provide for the encoding of audit requirements and implementing organisations compliance with those requirements.*

7.47. *After the problem behind the reservation was identified in 2003, several measures were taken to protect the financial interests of the Community, ensure the continuity of NGO operations and respect the Commission's legal commitments.*

This inquiry is still on-going, and the Commission will keep the Court informed of any relevant developments.

7.48. *The Commission agrees that all the system components of internal control can and should be improved. All the necessary supervisory and control systems were in place in 2003 to enable the Director-General to give reasonable assurance as to the legality and regularity of transactions carried out by EuropeAid in 2003.*

In its replies to the preceding points, the Commission clarified which aspects of the audit system were in need of further development. The steady progress made by EuropeAid in this area is acknowledged by the Court. Audits are a supplementary assurance, in addition to the conformity and 'reality checks' carried out entirely by the services of the Commission, before the payment orders in the framework of the financial circuits set up in accordance with the requirements of the new financial Regulation, when the payment instruction is issued. Such extra assurances also include the audit of the Annual Audit Plan, ex post transactional monitoring, missions on the ground, and monitoring reports.

While efforts must be made to continually improve external audit systems, as part of a set of checks on the legality and regularity of operations, the very diversity of the risks means they cannot be controlled by any isolated element of the verification system, but require the smooth articulation of its different components.

7.49. *As part of the reform of the management of external aid, the Commission is aiming to devolve all geographical and thematic programmes in 78 delegations before the end of 2004. On 31 December 2003, devolution was already in place for the management of geographical programmes in 61 delegations, covering all CARDS, TACIS, MEDA, ALA and EPRD programmes. The devolution of thematic lines, which began in 2003, will be carried out for the most part in 2004. A varying combination of checks, reviews, inspections and audits can be used to meet the differing requirements of services in respect of progress made towards to devolution, and is consistent with that process.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

7.50. Audito Rūmų audito metu nustatyta nedaug klaidų Komisijos buveinės ir jos delegacijų operacijose (žr. 7.34 ir 7.36 punktus). Tačiau projektus įgyvendinančiose organizacijose buvo nustatyta vidaus kontrolės trūkumų ir gana daug pažeidimų (žr. 7.39 punktą). Audito Rūmai pabrėžia, jog šių organizacijų priežiūrai, patikroms ir auditui vykdyti būtinai reikia kompleksinio metodo.

7.51. Humanitarinės paramos biuro ir EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos metinės veiklos ataskaitos aprašo veikiančias vidaus kontrolės sistemas. Tačiau EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos atveju Audito Rūmai negalėjo turėti pagrindo tvirtinti iš ataskaitos ir pareiškimo (žr. 7.19 ir 7.45 punktus), kadangi dar ne visiškai veikia esminės priežiūros bei patikrų sistemos, skirtos operacijų teisėtumui ir tvarkingumui įgyvendinančiose organizacijose užtikrinti.

Rekomendacijos

7.52. Audito strategija turėtų būti sukurta rizikos analizės pagrindu ir derinant su sutarčių reikalavimais, taikomais įgyvendinančioms organizacijoms – tai pažymėta ir naujausioje Vidaus audito skyriaus ataskaitoje dėl EuropeAid vidaus kontrolės standartų (žr. 7.21 punktą). Delegacijos turėtų sistemingai siųsti informaciją į buveinę Briuselyje apie savo audito programas, atliktus auditus ir jų rezultatus, kaip numatyta daryti nuo 2004 m. Tai turėtų apimti ir auditus, kuriuos užsakė įgyvendinančios organizacijos. EuropeAid buveinės vykdoma priežiūra daugiausiai dėmesio turėtų skirti informacijai, kurią teikia delegacijos – šią informaciją reikėtų tikrinti buveinės atliekamų auditų metu delegacijose (žr. 7.18 punktą). Buveinės pradedami įgyvendinančių organizacijų auditai iš esmės turėtų apsiriboti tais projektais bei programomis, už kurių įgyvendinimą buveinė atsako tiesiogiai, kitaip tarus, „nedecentralizuota veikla“. Iki sistema pradės visiškai veikti, generalinio direktoriaus metinė ataskaita turėtų tai atspindėti.

7.53. EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba turėtų aiškiau apibrėžti savo bendrą priežiūros ir patikrų strategiją, pagal kurią reikėtų išaiškinti buveinės bei delegacijų tarnybų funkcijas ir uždavinius (žr. 7.23 punktą). Tokiu būdu reikia toliau plėtoti valdymo informacinę sistemą, taip palengvinant priežiūrą ir patikras (žr. 7.14, 7.15 ir 7.46 punktus).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

7.50. *Over recent years, the utilisation of standard contractual documents (contracts, grants and financing agreement) has helped improve the level of control by the Commission. Payments and the verification of supporting documents are made as requested by the financial regulations. Contract provisions for 'certification audits' have also been improved (see replies to paragraphs 7.30 and 7.32). Moreover, the external audit strategy has been strengthened through the establishment of annual audit plans, — on the basis of a risk assessment, — of audits to be launched by headquarters and delegations (see also reply to 7.45).*

7.51. *Essential supervisory systems and controls for EuropeAid were operational in 2003. These controls were considered as adequate for the purpose of deriving overall assurance in the context of the Director-General's declaration.*

Please refer also to the replies to 7.45 and 7.48.

7.52. *The key elements of the overall strategy were already applied in 2003, including the annual audit plans, methodological tools, training etc. In July 2004 the overall strategy was formalised in a single document. Reporting on audits is now a mandatory part of the external assistance management reports (EAMR) of the delegations. The introduction of new tools (such as CRIS Audit) will contribute to further improve the flow of information on audit results at central level, notably to feed back the audit strategy and the selection of transaction to be included into the audit plan.*

However, the current systems are considered as adequate for the purpose of deriving overall assurance in the context of the Director-General's declaration.

The Commission can agree that in principle audits of devolved activities should be launched by the delegations concerned. However, there is a need for Headquarters to be able to launch audits of devolved activities either as ad hoc audits or for the purpose of supervision.

7.53. *The Commission agrees that it would be useful to formalise and consolidate its overall strategy in a single document.*

Regarding the management information system the Commission will work on further developing CRIS (see reply to 7.17).

PRIEDAS

a) Audito Rūmų 2003 m. atlikti priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimai

	Humanitarinės pagalbos biuras	EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba	Delegacijos
Bendra koncepcija	A	B	—
Procedūros ir vadovai	A	A	A
Praktinis veikimas	A	B ⁽¹⁾	B ⁽¹⁾
Vidaus auditas	B ⁽²⁾	B ⁽²⁾	B ⁽²⁾
Valdymo ataskaitos	A	B ⁽¹⁾	B

⁽¹⁾ Dauguma elementų veikia, tačiau kai kuriuos svarbius elementus vis dar reikia taisyti.

⁽²⁾ Vidaus auditas buvo sutelktas į sisteminę analizę ir dar netikrino sistemų.

b) Audito Rūmų atlikti išorės auditų įvertinimai organizacijose, įgyvendinančiose EuropeAid finansuojamus projektus

Auditų kokybė	A
Auditų kiekybė	B ⁽¹⁾
Kompetencijos apibrėžimas	B ⁽²⁾
Komisijos išitraukimas skiriant auditorius	B ⁽²⁾
Konkursų procedūrų įtraukimas į audito apimtį	B ⁽²⁾
Ataskaitos apie apskaitos sistemų peržiūrų rezultatus	C
Tolesnių veiksmų įrodymai	B

⁽¹⁾ Visgi auditų skaičius padidėjo, palyginti su 2002 m.

⁽²⁾ Komisijos pradėtų auditų atžvilgiu, kompetencija ir išitraukimas skiriant auditorius yra patenkinami, tačiau pagerinimų reikia, kai auditus pradeda įgyvendinančios organizacijos.

Rodiklių kodai

<i>Priežiūros sistemų ir patikrų vertinimas</i>	
Veikia gerai. Reikia nedaug ar smulkių pataisų	A
Veikia, bet reikia gerinti	B
Neveikia taip, kaip buvo numatyta	C

c) Pagrindinės sritys, kurias 2003 m. toliau stebėjo Audito Rūmai

	Humanitarinės pagalbos biuras	EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba	Delegacijos
Vykdymo rizikos analizė	Analizė buvo atliekama kaip ir ankstesniais metais	Rizikos analizė buvo atliekama kaip ir ankstesniais metais, taip pat atlikta konkreči rizikos analizė, ypatinga 2002 m. (Veiksmų planas, 2 veiksmas)	—
Ataskaitų sistemos	Palaikyti geri standartai	Palyginti su 2002 m., ataskaitų sistemos gerėja, tačiau jas reikia toliau plėtoti	Delegacijos reguliariai pateikia ataskaitas
Išorės audito ir kontrolės koncepcija	Koncepcija pradėta 2002 m., visiškai įgyvendinta 2003 m.	Koncepcija pradėta 2002 m., toliau plėtota 2003 m., strategijos dokumentas atsirado 2004 m.	—
Vykdymo išorės auditai ir tęsiniai	Auditai buvo atlikti ir tęsimi	Atlikta daugiau auditų; reikia gerinti kompetenciją ir tęsinius	—

8 SKYRIUS

Pasirengimo stojimui parama

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	8.1
Specialusis įvertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	8.2–8.44
Audito apimtis ir pobūdis	8.2
Priežiūros sistemos ir patikros	8.3–8.29
Valdymo ir kontrolės sistemos	8.3–8.17
PHARE	8.3–8.8
ISPA	8.9–8.14
SAPARD	8.15–8.17
Komisijos arba jos vardu atlikti auditai	8.18–8.29
PHARE	8.18–8.22
ISPA	8.23–8.26
SAPARD	8.27–8.29
Operacijų testai	8.30–8.34
PHARE mokėjimai	8.30
ISPA mokėjimai	8.31–8.32
SAPARD mokėjimai	8.33–8.34
Metinės veiklos ataskaitos	8.35–8.39
Plėtos generalinis direktoratas	8.35–8.36
Regioninės politikos generalinis direktoratas	8.37–8.38
Žemės ūkio generalinis direktoratas	8.39
Išvados	8.40–8.43
Rekomendacijos	8.44
Pagrindinės specialiųjų ataskaitų pastabos	8.45–8.59
Specialioji ataskaita Nr. 2/2004 „Ar SAPARD programa buvo gerai valdoma?“	8.45–8.53
Specialioji ataskaita Nr. 5/2004 „PHARE programos parama rengiant šalis kandidates valdyti struktūrinius fondus“	8.54–8.59

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

8.1. Šis skyrius yra apie šalių, besirengiančių stoti į ES, paramą stojimui. Finansinės perspektyvos 7 antraštinę dalį sudaro asignavimai stojimo instrumentams (PHARE, ISPA ir SAPARD) dešimčiai Vidurio ir Rytų Europos šalių kandidačių, iš kurių aštuonios šalimis narėmis tapo 2004 m. gegužės 1 d. ⁽¹⁾, ir paramos stojimui trims Viduržemio jūros baseino šalims kandidatėms ⁽²⁾ programos:

- PHARE programa ⁽³⁾, kurią įgyvendina Plėtros generalinis direktoratas, teikia paramą institucijoms kurti ir investicijoms,
- ISPA ⁽⁴⁾, kurią įgyvendina Regioninės politikos generalinis direktoratas, buvo įsteigta tam, kad palengvintų stojimą aplinkosaugos ir transporto srityse,
- SAPARD ⁽⁵⁾, kurią įgyvendina Žemės ūkio generalinis direktoratas, siekia panašių tikslų žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse.

8.1 ir 8.2 diagramos parodo išsipareigotų (3 393 milijonai eurų) ir panaudotų (2 240 milijon eurų) fondų 2003 m. pasiskirstymą (žr. 2.42–2.46 punktų pastabas apie biudžeto valdymą).

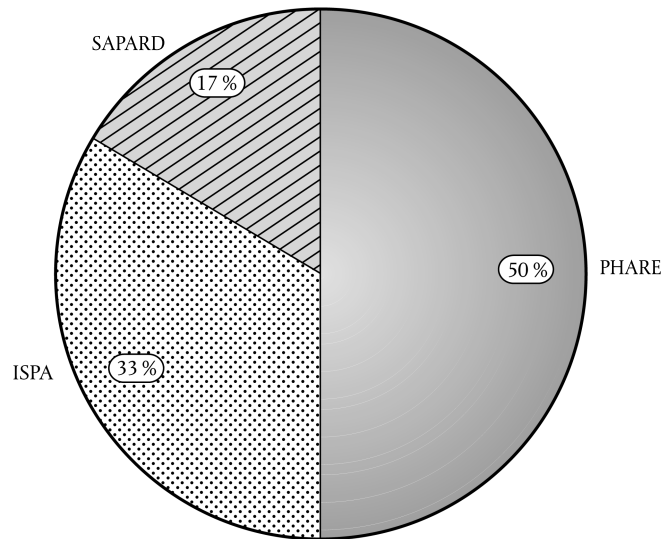
⁽¹⁾ Čekijos Respublika, Estija, Latvija, Lietuva, Vengrija, Lenkija, Slovėnija, Slovakija, Bulgarija ir Rumunija. 2004 m. gegužės 1 d. šios šalys, išskyrus Bulgariją ir Rumuniją, tapo Europos Sąjungos valstybėmis narėmis.

⁽²⁾ Kipras, Malta (šalys, kurios tapo Europos Sąjungos valstybėmis narėmis 2004 m. gegužės 1 d.) ir Turkija. Šios paramos programos buvo santykinai nereikšmingos mokėjimų atžvilgiu 2003 m.

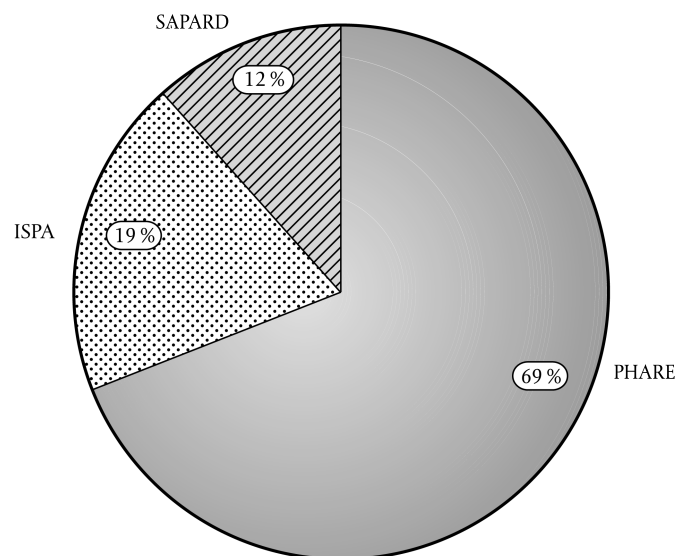
⁽³⁾ Lenkija, Vengrija ir restruktūrizacija Rytuose, Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3906/89.

⁽⁴⁾ Struktūrinės pasirengimo stojimui politikos instrumentas, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1267/1999. Šalims, kurios valstybėmis narėmis tapo 2004 m. gegužės 1 d., šis instrumentas pakeistas į Sanglaudos fondą.

⁽⁵⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1268/1999 dėl specialiosios pasirengimo stojimui programos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai.

8.1 diagrama – Išsipareigojimų pasiskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.**Visi išsipareigojimai: 3 393 milijonai eurų**

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.
Šaltinis: 2003 m. metinės ataskaitos.

8.2 diagrama – Mokėjimų pasiskirstymas pagal biudžeto sritis 2003 m.**Visi mokėjimai: 2 240 milijonų eurų**

NB: smulkesnę informaciją rasite I priedo III ir IV diagramose.
Šaltinis: 2003 m. metinės ataskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SPECIALUSIS ĮVERTINIMAS PATIKINIMO PAREIŠKIMO KONTEKSTE

Audito apimtis ir pobūdis

8.2. Pasirengimo stojimui paramos 2003 m. specialiojo įvertinimo bendras tikslas buvo prisidėti prie Audito Rūmų patikinimo pareiškimo rengimo, pateikiant išvadas dėl Finansinės perspektyvos 7 antraštinėje dalyje registruotų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo⁽⁶⁾. Auditą sudarė priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas (įtraukiant Komisijos arba jos vardu atliktų auditų apžvalgas, taip pat ir (arba) su tuo susijusias audito ataskaitas), operacijų testai ir atitinkamų generalinių direktorių metinių veiklos ataskaitų apžvalga. Auditas buvo atliktas Komisijos centrinėse tarnybose Briuselyje, Komisijos atstovybėse ir devynių šalių kandidačių nacionalinėse institucijose⁽⁷⁾. Didžioji darbo, susijusio su SAPARD dalis, buvo atlikta kaip dalis integruoto SAPARD audito, vykusio 2003 m.⁽⁸⁾

*Priežiūros sistemos ir patikros***Valdymo ir kontrolės sistemos**

PHARE

8.3. Didžioji PHARE fondų dalis yra išmokama pagal sudarytas sutartis ir šalių kandidačių įgyvendinančių agentūrų atliktus mokėjimus. Kitas sutartis sudaro ir tiesiogiai valdo Plėtros generalinis direktoratas Briuselyje (centralizuotas valdymas) arba Komisijos atstovybės šalyse kandidatėse (decentralizuotas valdymas).

Sistemos šalyse kandidatėse

8.4. 2000 m. pabaigoje Komisija paskelbė PHARE programai skirtos visiškai decentralizuotos įgyvendinimo sistemos koncepciją (taip pat ir ISPA programai – žr. 8.9 punktą) – kuri žinoma kaip Išplėstinė decentralizuoto įgyvendinimo sistema (EDIS). Pagal EDIS Komisija netaikys *ex ante* kontrolės jos atstovybių vykdomiems konkursams ir sutartims, kuri dar 2003 m. buvo vienas iš esminių kontrolės sistemos elementų. Atlikus įgyvenančių agentūrų pajėgumų analizę, Komisija spręs visiškos decentralizacijos klausimą dėl kiekvienos agentūros atskirai.

8.4. *The possibility of moving to a fully decentralised implementation system was provided for in the Coordination Regulation ((EC) No 1266/1999) but no legal regulatory requirement to actually do so was stipulated. However, in order to encourage the candidate countries, in late 2000 the Commission launched a working document elaborating the concept of a fully decentralised implementation system for Phare (see reply of the Commission to point 8.9) — known as the Extended Decentralised Implementation System (EDIS).*

⁽⁶⁾ Išskyrus programas Viduržemio jūros baseino šalims.

⁽⁷⁾ PHARE: Čekijos Respublika, Lietuva, Vengrija, Lenkija, Bulgarija ir Rumunija. ISPA: Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija ir Slovėnija. SAPARD: Lenkija, Bulgarija ir Rumunija.

⁽⁸⁾ Šio audito pagrindinės pastabos pateikiamos 8.45–8.53 punktuose.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.5. EDIS procesas buvo toliau vilkinamas ⁽⁹⁾. 2003 m. nebuvo suteikta nė viena EDIS akreditacija. Iki 2003 m. pabaigos paraiškas pateikė tik šešios šalys ⁽¹⁰⁾. Esminė vėlavimo priežastis buvo lėtas valstybinio sektoriaus vidaus kontrolės reformų įgyvendinimas šalyse kandidatėse bei pavėluotas Komisijos spaudimas pradžioje.

8.6. Pasirengimas EDIS šalyse kandidatėse sustiprino 2003 m. įdiegtas PHARE fondų valdymo sistemas. Tačiau Komisijos atlikti patikrinimai šiose nacionalinėse sistemose 2003 m. pabaigoje ir 2004 m. pradžioje nustatė šiuos trūkumus: iki galo neužbaigti darbiniai susitarimai tarp Centrinio finansų ir sutarčių sudarymo skyriaus (CFCU) ir šakinių ministerijų, personalo išteklių ir mokymų stoka, taip pat dar nepatvirtinti vadovai.

Bendras finansavimas

8.7. PHARE programos įgyvendinimui skirtos PHARE gairės ⁽¹¹⁾ nustato minimalų 25 % bendrą finansavimą iš nacionalinių fondų investiciniams projektams, pradėtiems vykdyti nuo 2000 m. Šie patobulinimai buvo įdiegti bendro finansavimo priežiūros ir kontrolės sistemose nuo 2003 m.:

- a) nacionaliniai fondai ⁽¹²⁾ privalo pranešti apie bendro finansavimo būklę kiekvieną kartą, kai siunčia Plėtros generaliniam direktoriui prašymą skirti fondus;
- b) baigiamąjį auditą atliekančių išorės auditorių kompetencija reikalauja, kad jie ištirtų, ar įdiegtos bendro finansavimo priežiūros procedūros ir ar laikytasi taikytinų bendro finansavimo sąlygų.

8.5. There was no formal legal requirement regarding EDIS until the Commission inserted Article 33 in the Act of Accession in order to impose it. Consequently, prior to this juncture, beyond the substantial encouragement, guidance and assistance proactively provided by the Commission, it is not clear what level of additional pressure could have been imposed on the sovereign accession countries that would have accelerated the process.

8.6. The Commission has required that the candidate countries resolve the most important system weaknesses identified in the verification audits prior to a Commission EDIS accreditation decision. The accreditation decision itself then requires that further systems improvements should be made within specific timeframes to deal with other weaknesses identified in the verification audits. In fact the first six such accreditation decisions have already been taken and the remaining four are anticipated before the end of 2004.

8.7. Co-financing is monitored during implementation. However, in a decentralised environment, assurance of absolute compliance with many requirements, not only co-financing, can only be obtained when closure audits are carried out.

⁽⁹⁾ Žr. 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 8.4 punktą.

⁽¹⁰⁾ Čekijos Respublika, Latvija, Lietuva, Vengrija, Slovėnija ir Slovakija.

⁽¹¹⁾ SEC(1999) 1596. Šios gairės privalomos, kadangi į jas daroma nuoroda Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3906/89 8 str. ir jos yra finansavimo memorandumo, sudaryto tarp Komisijos ir atitinkamos valstybės narės, dalis.

⁽¹²⁾ Nacionaliniai fondai buvo įsteigti visose šalyse kandidatėse, kad reguliuotų visų trijų stojimo paramos instrumentų srautą – tiek lėšas iš Komisijos, tiek fondų skirstymą įgyvendinančioms agentūroms.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Tačiau keletas įgyvenančių agentūrų nepatvirtina, kad nacionalinių institucijų deklaruotas lygiagretus ⁽¹³⁾ bendras finansavimas pateikia patirtų išlaidų, atitinkančių PHARE programos finansavimo memorandumo reikalavimus. Nors pareiga vykdyti bendro finansavimo priežiūrą tenka jungtiniam ir sektorių priežiūros komitetams, lieka neaišku, ar gavėjai laikėsi lygiagretaus bendro finansavimo reikalavimų – tai išaiškėja tik tuomet, kai nacionaliniai leidimus išduodantys pareigūnai pateikia galutines išlaidų deklaracijas ir atliekami baigiamieji auditai.

8.8. Skirtingai nei struktūrinių fondų atveju, Komisija nenustatė aiškių taisyklių, apibrėžiančių atitikimą PHARE lygiagretaus bendro finansavimo reikalavimams. Todėl kartais pasitaikydavo situacijų, kai į nacionalinį bendrą finansavimą būdavo įtraukiamos išlaidos, atsiradusios iki finansavimo memorandumo pasirašymo bei nacionalinis bendras finansavimas būdavo suteikimas pavėluotai ir susiję projektai užtrukdavo.

8.8. *Indeed, the possibility for parallel co-financing for Phare allowed candidate countries greater flexibility than the structural funds on eligibility in meeting their co-financing obligations. This was at a time when the financial cost of preparing for accession was a considerable burden for these transition economies. The Commission considers that the situations mentioned were exceptional and not systemic. Moreover, as of 2002 the Phare Programming Guide made joint co-financing mandatory except in duly justified instances and joint co-financing has the same eligibility rules as Phare.*

ISPA

Sistemos šalyse kandidatėse

8.9. ISPA reglamentas ⁽¹⁴⁾ nustato, kad šalis kandidatės ne vėliau kaip iki 2002 m. sausio 1 d. turėjo būti įdiegusios pakankamą valdymo ir kontrolės sistemą ⁽¹⁵⁾. 2003 m. ISPA buvo įgyvendinama per sistemą, kurioje pirkimų dokumentus iš anksto (*ex ante* patvirtinimas) tikrina Komisijos atstovybės šiose šalyse. PHARE atveju (žr. 8.4 punktą) Komisija gali leisti netaikyti šio reikalavimo įvedus EDIS. Minimalių kriterijų atitikimas pagal EDIS užtikrintų ISPA reglamento reikalavimų dėl valdymo ir kontrolės sistemos laikymąsi.

8.9. *EDIS accreditation would have ensured compliance with the management and control system requirement for ISPA, but was not the only means of meeting this requirement: it was and, unlike the case with Phare (see reply of the Commission to point 8.4), remained optional. With Commission support the candidate countries were making progress in improving their systems for ISPA throughout the implementation period independently of EDIS. In the meantime, the ex ante approval of procurement documents by Delegations reduced the risk to EU funds.*

⁽¹³⁾ *Lygiagretus finansavimas* reiškia, kad partneriai finansuoja skirtingus projekto elementus, galimai skirtingu laiku, o susiję mokėjimai irgi daromi atskirai. Kita forma – tai *jungtinis bendras finansavimas*, kuris reiškia, kad kiekvienas projekto elementas yra *vienu metu* bendrai finansuojamas, o mokėjimus partneriai taip pat daro vienu metu.

⁽¹⁴⁾ 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1267/1999, 9 str. 1 d., įsteigianti struktūrinės paramos stojimui politikos instrumentą (OL L 161, 1999 6 26, p. 73).

⁽¹⁵⁾ Kadangi Bendrijos reglamentai nėra tiesiogiai taikomi šalyse kandidatėse, šie reikalavimai buvo įtraukti į Finansavimo memorandumo III priedą. Finansavimo memorandumas yra pasirašomas dėl kiekvieno projekto po Komisijos sprendimo.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

8.10. Nors kiekviena šalis kandidatė yra atsakinga už ISPA reikalavimus atitinkančių sistemų įdiegimą, Komisija nesinėmė pakankamai priemonių užtikrinti, kad šalys kandidatės laikytųsi šių reikalavimų pagal nustatytus terminus. 2003 m. gruodžio 31 d., praėjus dvejiems metams po galutinio termino, nė vienos šalies ISPA valdyje dalyvaujančios nacionalinės institucijos ir struktūros nebuvo pasiekusios atitikties minimaliems sistemos reikalavimams ⁽¹⁶⁾. Patikimų vidaus kontrolės sistemų įdiegimo užtikrinimas būtų sumažinęs riziką, kilusią dėl EB atstovybių *ex ante* kontrolės panaikinimo iki narystės, nes šios sistemos turi būti naudojamos struktūrinių ir sanglaudos fondams valdyti.

8.11. Nepaisant to, šalys įdėjo nemažai pastangų, kurdamos valdymo struktūras ten, kur jos anksčiau neegzistavo, tuo pačiu metu stengdamosi įdiegti vidaus kontrolės mechanizmus, būtinus efektyviam ir skaidriam ISPA fondų valdymui. Tačiau Audito Rūmų atlikto audito metu 2004 m. pradžioje jų buvo įdiegta tik dalis. Todėl, nors iš esmės kontrolės mechanizmai yra geri, dar per anksti spręsti, ar jie taip pat tinkamai veiks.

8.12. Visuotinį susirūpinimą daugelyje aplankytų įstaigų kėlė tai, jog sunku pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotą personalą. Personalas dažnai buvo samdomas nereikalaujant konkrečios patirties. Ir Komisija, ir šalys kandidatės pripažįsta, kad reikalinga nuolatinė žmogiškųjų išteklių vystymo ir mokymo programa. Be to, nacionalinės struktūros, rengdamos ir valdydamos projektus, dažnai yra labai priklausomos nuo užsienio ekspertams deleguoto darbo. Siekiant minimizuoti šią priklausomybę, vis dar nėra įgyvendinti nacionaliniai veiksmų planai, skirti nacionalinėms struktūroms tobulinti.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.10. *As well as laying down the requirements in the Financing Memorandum attached to each aid award decision, the Commission provided extensive support and guidance and from 2001 onwards audited the systems, taking care to ensure that any deficiencies found were corrected. Before accession a number of implementing bodies in several accession countries achieved EDIS accreditation and the audit work confirmed that many of the bodies met the requirements.*

During the run-up to accession the Commission monitored the setting up of the systems to manage the Structural and Cohesion Funds, for which the experience with ISPA and the other pre-accession instruments was a good basis. It refers to the Chapter 21 monitoring report (COM(2003) 433) and the detailed sections on management and control systems in new Member States' Structural Fund programmes, which were largely negotiated in 2003 and approved just after accession. The Commission is continuing its work to ensure that appropriate systems are in place, in order to reduce the risk to which the Court refers. The progress made towards EDIS accreditation is being taken into account in this process.

8.11. *The Commission has audited the operation of the systems for managing ISPA/Cohesion Fund projects. For the Structural Funds it plans to start doing so in 2005 after first assessing the new systems' compliance with the requirements of the regulations. It is also monitoring the audit work done by the new Member States themselves.*

8.12. *Full complements of staff and adequate training were among the matters the Commission emphasised in the run-up to accession. It is looking closely at the new Member States' plans in these areas during its scrutiny of their systems. In many of the new Member States the problem of attracting and keeping qualified staff is exacerbated by relative pay levels between the public and private sectors. For ISPA projects, because of the inexperience of national administrations, there was often no alternative but to outsource some of the work to consultants. The implementation of ISPA in itself provided for valuable learning by doing experience since the pre-accession instrument is closely modelled on the Cohesion Fund. Technical assistance funds under ISPA were also intensively used to support training and and know-how transfer.*

⁽¹⁶⁾ Vien tik apie transporto sektorių Estijoje ir kelių sektorius Vengrijoje ir Lietuvoje Regioninės politikos generalinis direktoratas mano, kad derėtų pradėti oficialią EDIS dotavimo tvirtinimo procedūrą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

EB atstovybių *ex ante* kontrolė

8.13. Įpareigtos vykdyti *ex ante* kontrolę, EB atstovybės buvo plačiai įtrauktos į kiekvieną konkursų ir sutarčių sudarymo etapą. EB atstovybių nustatytas didelis netikslumų skaičius ⁽¹⁷⁾ rodo, kad EB atstovybės *ex ante* patvirtinimas iki šiol buvo privaloma pirkimų proceso kontrolės dalis.

8.14. Apskritai 2003 m. EB atstovybės ėmė kur kas geriau dokumentuoti savo darbą. Buvo įvesti kontroliniai sąrašai, o dauguma atvejų tiriamose bylose buvo saugomos pastabos, aiškiai apibūdinančios problemas, nustatytas *ex ante* kontrolės metu. Be to, reikia pažymėti, kad EB atstovybių darbo krūvis tikrai didelis ir joms tenka dirbti nuolatos stokojant laiko. Tačiau Audito Rūmai pastebėjo, kad:

8.14.

a) tam tikrais atvejais stinga dokumentacijos, aprašančios atliktą darbą, iškeltus klausimus ir tai, kaip šie klausimai buvo išspręsti ⁽¹⁸⁾;	a) <i>Following the Court's audits the Delegations have introduced stricter requirements for recording the work performed and how issues were resolved.</i>
b) dažnai <i>ex ante</i> patvirtinimo teikimas trukdavo per ilgai. Pagrindinė uždelsimų priežastis – konkurso proceso metu pateiktos dokumentacijos prasta kokybė. Tačiau kai kuriais atvejais tai nutiko dėl išteklių trūkumo atstovybėse;	
c) EB atstovybė patvirtino dviejų skirtingų konkursų įvertinimo ataskaitas maždaug tuo pačiu metu, nors vienu atveju Vertinimo komitetas atmetė paraišką dėl sutarties vadovo pilietybės, o kitu atveju, tam pačiam sutarties vadovui buvo pritarta.	c) <i>The initial approval of the two reports by the EC Delegation did not affect the outcome of the tender process, as in the first case the Delegation ordered a re-evaluation by a new evaluation committee and a different firm was selected.</i>

SAPARD

8.15. SAPARD šalyse akredituotos mokėjimo agentūros kompensuoja naudos gavėjams patirtas išlaidas. Mokėjimo agentūros šiuos fondus gauna per centrinį išdo fondą (Nacionalinį fondą).

⁽¹⁷⁾ Konkursų bylos turėjo būti iš naujo pateikiamos keletą kartų (vienu atveju net septynis kartus), ir tik tuomet buvo patvirtintos, o 3 iš 12 ištirtų konkursų procedūrų įvertinimo ataskaitos nebuvo patvirtintos EB atstovybės, todėl įvertinimą teko pakartoti.

⁽¹⁸⁾ Į bylas buvo įtrauktas ne visas oficialus tarpusavio susirašinėjimas, susijęs su skirtingų konkurso dosjė versijų, pateiktų Komisijos patvirtinimui, tyrimu.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.16. Komisijos ir SAPARD šalių pasirašytos tarptautinės sutartys ⁽¹⁹⁾ numato, kad kiekviena šalis privalo kasmet Komisijai pateikti pažymą apie sąskaitas ir tvirtinančios institucijos atliktą audito ataskaitą. Remdamiesi septyniomis turimomis tvirtinančių institucijų ataskaitomis ir pokalbiais su jų atstovais keturiuose aplankytose SAPARD šalyse, Audito Rūmai nustatė, kad šie auditai Komisijai suteikia pakankamą pagrindą tvirtinti, kad išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos. Tačiau Audito Rūmai negalėjo apžvelgti trijų likusių ataskaitų, nes Komisiją jų nesulaukė iki nustatyto termino (2004 m. balandžio 30 d.).

8.17. Audito Rūmai taip pat peržiūrėjo SAPARD mokėjimo agentūrų naudojamus kontrolinių sąrašų bei procedūrų aprašymus ir patikrino keletą bylų, kad įsitikintų, ar sistemos šalyse kandidatėse veikia taip, kaip aprašyta dokumentuose. Nepaisant Audito Rūmų aptiktų klaidų (žr. 8.33 punktą), į SAPARD sistemas buvo įtrauktos pagrindinės sąvokos, procedūros buvo tinkamai dokumentuotos, o sistemos praktikoje apskritai veikė taip, kaip buvo aprašytos.

Komisijos arba jos vardu atlikti auditai

PHARE

Komisijos sistemų auditai

8.18. Decentralizuota valdymo sistema šalyse kandidatėse buvo įvesta neatlikus sistemų auditų. Norėdamas tai atitaisyti, Plėtros generalinis direktoratas pradėjo sistemų įvertinimo programą. Iki visiško išteklių nukreipimo EDIS procesui baigti, buvo atliktas tik ribotas auditų skaičius. Tai reiškė, kad sistemų auditų rezultatai negalėjo būti panaudoti patikinant Komisiją, nes decentralizuota valdymo sistema apdorojo operacijas, neįvertindama reikšmingų klaidų realumo, teisėtumo ir tvarkingumo.

Baigiamieji auditai

8.19. 2001 m. Plėtros generalinis direktoratas priėmė strategiją, numatančią samdyti išorės auditorius, kad jie atliktų rizika pagrįstų imčių, sudarančių beveik 60 % PHARE programų vertės iki 1999 programos metų imtinai, baigiamuosius auditus.

8.16. *Since the Court's audit the three remaining audit certificates and reports have been received and reviewed by the Commission.*

8.18. *The decentralised system of management (DIS) was introduced without any systems audits because there was no legal requirement under the old Financial Regulation to do so. Due to the nature of the EDIS process it was only possible to undertake a limited number of systems audits before 2002. This was explained in detail in DG Enlargement's reservations in its 2002 and 2003 annual declarations. Under the new financial regulation the Commission carried out systems audits prior to decentralisation in Turkey and will apply this approach in all new beneficiary countries.*

⁽¹⁹⁾ Daugiametės finansavimo sutartys, A skyrius 6 str.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.20. Iki 2004 m. balandžio mėn. buvo atlikti 86 centrinės buveinės inicijuoti baigiamieji auditai, apimančios programas, kurių bendra vertė siekė 971 milijonus eurų. Atstovybės pradėjo dar 56 auditus. Visi 142 baigiamieji auditai sudarė maždaug 42 % bendros PHARE programų vertės iki 1999 programavimo metų imtinai. Iki 2004 m. balandžio mėn. Plėtros generalinis direktoratas patvirtino 63 baigiamųjų auditų ataskaitas (išskyrus auditus, pradėtus atstovybių ir anksčiau egzistavusių tarnybų), apimančias programas, kurių bendra vertė siekė 761 milijonų eurų. Iki 2004 kovo mėn. Komisija išdavė vykdomuosius raštus 1,9 milijono eurų sumai ⁽²⁰⁾ išieškoti.

8.21. Remdamiesi išsamiau devynių atsitiktinai atrinktų auditų ataskaitų tyrimu ir kita Komisijai turima informacija, Audito Rūmai padarė šias išvadas:

- a) keturios iš ištirtų baigiamųjų auditų ataskaitų nebuvo pateiktos laiku. Tai lėmė sunkumai gaunant informaciją iš naudos gavėjų ir išteklių stoka Plėtros generaliniame direktorate;
- b) baigiamųjų auditų kokybė iš esmės buvo gera ir atskleidė nemažai finansinių faktų, tokių kaip mokėjimai įtraukiant PVM, mokėjimai padaryti pasibaigus išmokėjimo terminui, ir trikdžiai sudarant sutartis. Tam tikrais atvejais nebuvo galima rasti patvirtinančių dokumentų originalų. Tačiau ne dėl visų šių gautųjų finansinių faktų susidaro sumos, kurios gali ir turi būti gražintos.

Nacionalinių fondų atlikti auditai šalyse kandidatėse

8.22. Pagal supratimo memorandumus tarp Komisijos ir kiekvienos šalies kandidatės Nacionalinio fondo, šie fondai kasmet privalo pranešti apie planuojamus auditus ir apibendrinti auditų gautus duomenis. Tačiau Komisija nenaudojo apibendrintų duomenų tam, kad gautų patikinimą dėl PHARE operacijų 2003 m. teisėtumo ir tvarkingumo.

8.22. *Indeed, the Commission has not used the summaries of findings for the purpose of deriving assurance because of the limited scope of these reports.*

ISPA

Komisijos sistemų auditai

8.23. 2003 m. ir 2004 m. pradžioje Regioninės politikos generalinis direktoratas atliko auditus visose ISPA šalyse kandidatėse. Pagrindiniai auditų tikslai buvo įvertinti, kaip šalys kandidatės įdiegė norminius reikalavimus atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ⁽²¹⁾, taip pat imtis tolesnių veiksmų ir stebėti pažangą EDIS link.

⁽²⁰⁾ Tokius skaičius pateikė Plėtros generalinis direktoratas.

⁽²¹⁾ Tarybos reglamento (EB) Nr. 1266/1999 12 str. 2 d. ir finansavimo memorandumo III priedas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.24. Audito Rūmų tikslas buvo ištirti Regioninės politikos generalinio direktorato atlikto darbo efektyvumą. Darbą daugiausia sudarė faktų, kurie pateikti 2002 m. metinės ataskaitos 8 skyriuje (ISPA dalis) ⁽²²⁾, apžvalga.

8.25. Palyginti su praėjusiais metais, žymiai pagerėjo audito planavimo dokumentai ir auditui naudojami kontroliniai sąrašai. Tačiau EDIS reikmėms naudojami kontroliniai sąrašai turėtų būti papildyti, kad geriau spręstų vidaus kontrolės sistemų klausimus.

8.26. Nepaisant pagerėjimo, palyginti su praėjusiais metais, kai kuriais atvejais atliktas auditas nebuvo tinkamai dokumentuotas, o vieno iš trijų peržiūrėtų auditų taikytini kontroliniai sąrašai buvo tik iš dalies užpildyti. Todėl šiais atvejais nebuvo galima nustatyti ar:

- i) auditas buvo nuodugnus ir išsamus ir
- ii) ar visi svarbūs gauti duomenys buvo įtraukti į ataskaitą.

SAPARD

Komisijos atlikti auditai

8.27. Komisija atlieka auditus trimis etapais: sistemų auditai prieš atliekant mokėjimus, atitikties auditai, skirti apžvelgti, ar sistemos veikia kaip numatyta, ir ataskaitų baigiamieji auditai finansinių metų pabaigoje. Apskritai imant, šie auditai davė pakankamą pagrindą tvirtinti, kad išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos.

8.28. Tačiau Audito Rūmai nustatė trūkumus 2003 m. atliktuose audituose finansinėms ataskaitoms tvirtinti. Trijose iš aštuonių šalių, kur Komisija atliko auditus ataskaitoms tvirtinti, pagrindiniai dokumentai nebuvo peržiūrėti ir patvirtinti, o keturiose likusiose šalyse audito įrodymai buvo nepakankamai pagrįsti dokumentais.

8.29. Auditai ataskaitoms tvirtinti duoda pagrindą Komisijos sprendimui tvirtinti SAPARD agentūrų ataskaitas ir SAPARD banko sąskaitas eurais. Komisija nesilaikė nustatyto termino ir sprendimą priėmė mėnesiu vėliau, 2003 m. spalio 31 d. Šiuo sprendimu taip pat buvo tvirtintas likutis Rumunijos banko sąskaitoje, kurios Komisija neauditavo. Buvo atliktos patikros, norint patvirtinti 37,6 milijonų eurų dydžio banko balansą ir gautas palūkanas.

8.25. *The EDIS checklists were devised at a time when the systems in many of the candidate countries were at an early stage of operation. The limited testing of the internal control systems was due to the fact that in several areas the systems had not operated long enough for conclusions to be drawn. The Commission intends to review the set of checklists on this point in 2004.*

8.26. *The Commission agrees, that there is room for improvement in the referencing between the observations in the audit report and the audit work performed. The Commission is making efforts to standardise audit methodologies for areas of the budget under shared management. In the case specifically referred to by the Court, despite the incomplete checklists, the audit report sets out the work done and the reasons for the Commission's findings. It therefore offered a solid basis for the audit opinion.*

8.28. *The Commission has ensured that key documents are reviewed but accepts that evidence of verifications made, and of review/supervision, could be improved.*

8.29. *There are no financial consequences arising from the delay cited by the Court. For Romania, as there was no expenditure during 2002, the Commission reviewed the certification report sent by the national authorities (Romanian Court of Auditors). This report contained a section on the confirmation of the Sapard euro account. This was considered sufficient by the Commission in order to take its decision.*

⁽²²⁾ 2002 finansinių metų metinė ataskaita, 8.14–8.22 punktai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Operacijų testai

PHARE mokėjimai

8.30. Šalyse kandidatėse Audito Rūmų atliktas 39 PHARE⁽²³⁾ mokėjimų, kuriuos atliko įgyvendinančios agentūros (iš bendrų 76 atrankos būdu pasirinktų mokėjimų⁽²⁴⁾), auditas išaiškino septynias formalias klaidas: pernelyg anksti panaudojami atsargų fondai, sutarčių avansai viršija leistiną lygį, esama problemų, susijusių su laiko, sunaudoto paslaugų sutartims, registravimu, dvi nedidelės išlaidų sumos neatitinka reikalavimų. Be to, dviem atvejais Audito Rūmai negalėjo gauti įrodymų, patvirtinančių, kad deklaruotas lygiagretus bendras finansavimas atitiko patirtas išlaidas, neprieštaraujančias finansavimo memorandumo reikalavimams (žr. 8.7 punktą).

ISPA mokėjimai

8.31. 17 ISPA atrankos būdu pasirinktų mokėjimų auditas atskleidė ypač dažnai pasitaikančias klaidas (14 klaidų 13-oje mokėjimų). Septyni atvejai buvo susiję su nesugebėjimu laikytis konkursų ir sutarčių sudarymo procedūrų norminių nuostatų (du atvejai turėjo didelį poveikį šių konkursų baigčiai); trys atvejai buvo susiję su nesugebėjimu laikytis norminio reikalavimo atlikti poveikio aplinkai įvertinimą iki projekto patvirtinimo; dviem atvejais paramos lygis nebuvo tinkamai suderintas su projekto galimybėmis duoti pajamų, o dviem atvejais Komisijai buvo deklaruotos reikalavimus neatitinkančios išlaidos, susijusios su technikos ir įrangos pirkimu.

8.30. *The Commission is of the opinion that in two of the seven cases, the release of the retention funds and the payment of the advances, the reported formal errors are a matter of judgement. In any case, the errors detected regarding ineligible expenditure are so small that they cannot be considered material.*

8.31. *A number of the errors reported by the Court do not have a financial impact and are of a formal nature.*

With regard to tendering and contracting procedures (seven errors), the Commission agrees that the regulatory provisions must be complied with and is committed to a transparent evaluation of bids and proper documentation. However, it does not consider five of the alleged errors material.

As regards environmental impact assessments (three errors noted), although the Commission allowed in some cases this requirement to be completed after submission of the application (for example, as already stated by the Commission at point 8.44 of the Court's Annual Report for 2002, in cases where design and build contracts are used it is simply not possible to carry out a full EIA before the project is submitted for approval), it ensured that EIA procedures had been fully complied with before actual work commenced.

The Commission considers that the rates of assistance decided in the cases to which the Court refers (two errors) were appropriate, having regard to all relevant considerations including potential revenue and the affordability for the population served. It recognises, however, that scope exists for standardising the methods for determining co-financing rates and is working in this direction.

The Commission accepts the two errors concerning ineligible expenditure and has taken steps to correct the declarations concerned.

⁽²³⁾ Konkurso ir sutarčių sudarymo procedūros buvo tikrinamos tik mokėjimų, (13) atliktų pagal palyginti naują Ekonominės ir socialinės sanglaudos schemą. Platesnis konkursų ir sutarčių sudarymo procedūrų tyrimas buvo atliktas 2002 m. patikinimo pareiškimo auditui. Žr. 2002 finansinių metų metinė ataskaitą, 8.38–8.43 punktus.

⁽²⁴⁾ Likusiuose mokėjimuose, kurių auditą atliko Komisija ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, klaidų nebuvo nustatyta.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.32. Be to, taisyklės ⁽²⁵⁾ numato, kad, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, parama, suteikta priemonei, kurios esminiai darbai neprasidėjo per dvejus metus nuo Komisijos pasirašymo datos, turi būti anuliuoti (o tai gali būti nerealu, ypač didelių infrastruktūros projektų atžvilgiu). Komisija nusprendė laikyti pirmųjų konkurso darbų pradžią kaip įrodymą, kad infrastruktūros projektuose prasidėjo esminis darbas. Audito Rūmų požiūriu, toks interpretavimas neatitinka ISPA reglamento dvasios.

8.32. *As the Court itself notes, for large infrastructure projects, a two-year deadline after grant approval for starting the works can be unrealistic. The Commission therefore considers that the launch of a works tender is a sufficient assurance that projects will be implemented on schedule.*

SAPARD mokėjimai

8.33. Auditas peržiūrėjo 2003 m. atliktus 26 atrankos būdu pasirinktus mokėjimus, apimančius audito metu įgyvendintas pagrindines priemones. Didelis klaidų skaičius buvo nustatytas 13 mokėjimų – aiškinta tuo, kad personalas SAPARD šalyse vis dar nepatyręs. Klaidos susijusios su procedūrų nesilaikymu ⁽²⁶⁾ (10 atvejų), PVM finansavimu (4 atvejai, žr. toliau) ir reikalavimo atitikti ES higienos standartus nesilaikymu (3 atvejai).

8.33. *The Commission will examine the impact of VAT once the programme has been completed. An assessment will be made in the framework of the clearance of accounts procedure, and the appropriate conclusions will be drawn. However, it does not consider that, at this stage, the VAT identified is ineligible for financing.*

The Commission has carried out audits in all 10 Sapard countries. In some cases it has also identified that the documentation of checks needs to be improved and has made appropriate recommendations.

Regarding the requirement to meet EU-hygiene standards, the Commission has also identified certain problems with the respect of minimum standards in the Sapard countries. It has made recommendations for improvements in systems and controls.

Where necessary the findings will be followed up under the clearance of accounts procedures.

8.34. Keturi iš peržiūrėtų mokėjimų yra susiję su „Kaimo infrastruktūros plėtros ir tobulinimo“ priemone Lenkijoje. Visų keturių mokėjimų atveju buvo įtrauktas PVM, kuris, Audito Rūmų nuomone, neatitinka reikalavimų ⁽²⁷⁾. Nors reikalavimų neatitinkančios sumos nedidelės (apie 11 500 eurų), tačiau PVM įskaičiavimas SAPARD atveju Lenkijoje daromas sistemingai. Bendra naudos

8.34. *As far as VAT is concerned, the Court of Auditors raises two different issues. VAT is eligible for EU co-financing if it is irrecoverable, in exactly the same way as for Structural Fund expenditure. The only difference is that, under Sapard, it should, as an additional criterion, not bear disproportionately on any part of the programme. It is too early to assess whether this is the case.*

⁽²⁵⁾ Tarybos reglamento (EB) Nr. 1267/1999 8 str. 2 d. ir finansavimo memorandumo III priedas.

⁽²⁶⁾ Trimis atvejais nesilaikyta reikalavimo, kad išlaidos jau turi būti padarytos, kadangi SAPARD mokėjimai buvo atlikti prieš apmokant sąskaitas; trimis atvejais nesilaikyta procedūros dėl trijų konkursinių pasiūlymų iš privačių tiekėjų pateikimo kiekvienai pozicijai, viršijančių 10 000 eurų; dviem atvejais buvo viršytas SAPARD programos nustatytas valstybės paramos dydis; dar dviem – nesilaikyta kontrolinių sąrašų procedūros.

⁽²⁷⁾ Daugiau duomenų rasite SAPARD specialiosios ataskaitos Nr. 2/2004 38–40 punktuose (OL C 295, 2004 11 30).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

gavėjams Lenkijoje atliktų mokėjimų suma, kurią Komisija užregistravo savo 2003 m. sąskaitose, siekia 79,6 milijono eurų, o Audito Rūmų paskaičiavimais šioje sumoje įtrauktas PVM – 4,0 milijonus eurų, kas sudaro 1,5 % visų SAPARD mokėjimų, kuriuos atliko Komisija 2003 m. (įskaitant avansinius mokėjimus). 2004 m. balandžio mėn. Lenkijos nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas informavo Žemės ūkio generalinį direktorių, kad tvirtinančioji institucija pateiks neigiamą nuomonę apie 2003 m. ataskaitas dėl kitų klausimų, susijusių su PVM atitikimo reikalavimais.

The Commission will examine the impact of VAT once the programme has been completed. An assessment will be made in the framework of the clearance of accounts procedure, and the appropriate conclusions will be drawn.

Regarding the issue raised by the Polish National Authorising officer, the Commission is addressing this with the Polish Authorities.

Metinės veiklos ataskaitos

Plėtros generalinis direktoratas

8.35. Metinės veiklos ataskaitos deklaracijoje Plėtros generalinis direktorius, kaip ir 2002 m. pateikia šias abejones dėl įdiegtų kontrolės procedūrų, skirtų užtikrinti reikiamas garantijas dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo:

- a) decentralizuotose sistemose glūdi objektyvi rizika;
- b) sistemų ir operacijų audituose esama spragų ir
- c) esama neaiškumų dėl finansinių tarpininkų paraiškų.

8.36. Bendro finansavimo problema yra paminėta Ataskaitoje valdymo ir vidaus kontrolės sistemų kontekste. Lygiagrečiai bendro finansavimo kontrolė yra silpna (žr. taip pat 8.7 punktą), taigi esama rizikos, kad šalys kandidatės nesilaikys bendro finansavimo reikalavimų. Audito Rūmų nuomone, ši problema yra pakankamai reikšminga, todėl būtų verta abejonės 2003 m. metinės veiklos ataskaitos deklaracijoje.

8.36. *The control of parallel co-financing at the beneficiary level should be improved by the implementing agencies and while there is indeed a risk of co-financing requirements not being met there is only a limited risk of this being undetected and of remedial actions not being taken. Nevertheless, the Commission will further consider a reservation as this issue matures and in the light of developments.*

Regioninės politikos generalinis direktoratas

8.37. Generalinio direktoriaus deklaracijoje 2003 m. metinėje veiklos ataskaitoje, skirtoje Regioninės politikos generaliniam direktorui, yra abejonė dėl ISPA – nurodoma, jog nėra pagrindo tvirtinti, kad šalys kandidatės efektyviai naudoja visus pagrindinius valdymo ir kontrolės sistemų elementus pagal Reglamento (EB) Nr. 1267/1999 nuostatas, išskyrus organizacijas, dėl kurių Komisija priima EDIS sprendimą trijose šalyse kandidatėse ir dėl vienos šalies kandidatės kaip visumos (Slovėnija).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.38. Nors Komisijos auditų nustatytos spragos yra paminėtos ataskaitos 4.1.3 skirsnyje, būtų buvę naudingiau, jei atsižvelgiant į reglamento nuostatas, į ataskaitą būtų įtraukta išsami veiksmų pagal šalis kandidatės, kuriuos reikia įgyvendinti, analizė. Tai būtų parodę Komisijos atvirumą rizikai šioje srityje. Be to, nors Slovėnijai nebuvo taikoma bendra išlyga dėl ISPA, derėtų pastebėti, kad Regioninės politikos generalinio direktorato atliktas auditas neapėmė konkursų ir sutarčių sudarymo sistemų tyrimo, todėl ši išimtis neturėtų būti suprantama kaip visiškas 9 str. 1 d. reikalavimų laikymasis.

8.38. Section 4.1.3 of DG REGIO's Annual Activity Report 2003 summarises the material shortcomings identified in the audit work during 2003 in the accession and candidate countries and thereby justifies the reserves entered by the Director-General. The same approach was used in justifying the reserves for Member States concerned in relation to their management of ERDF and the Cohesion Fund. As far as Slovenia is concerned, the Commission agrees with the Court's observation. The scope of DG REGIO's audit of procurement procedures was limited, due to the ex ante controls carried out by the EC Delegation.

Žemės ūkio generalinis direktoratas

8.39. Žemės ūkio generalinio direktorato 2003 m. metinėje veiklos ataskaitoje nebuvo abejonių dėl SAPARD. Audito Rūmai mano, kad tai teisinga, nes nustatytos klaidos yra žemiau Komisijos reikšmingumo slenksčio. Tačiau generalinis direktorius turėjo įtraukti pastabą apie šį klausimą į metinę veiklos ataskaitą, kadangi Audito Rūmai pranešė Komisijai apie PVM problemą Lenkijoje 2004 m. gruodžio mėn., o jis (generalinis direktorius) neturėjo jokios informacijos apie šios problemos mastą kitose SAPARD šalyse.

8.39. DG AGRI did not refer to the VAT issue in Poland in the Annual Activity Report (AAR) because it does not consider, based on expenditure levels so far, that the financing of VAT in that country has a disproportionate effect on the Sapard programme and is thus ineligible under MAFA rules. Furthermore, in the interests of brevity and clarity, control issues which are not considered to have a material impact on the declaration are generally not mentioned in the AAR.

Išvados

8.40. Savo 2002 m. metinėje ataskaitoje ⁽²⁸⁾ Audito Rūmai padarė išvadą, kad priežiūros sistemas ir patikras stojimo paramos srityje reikia stiprinti. Nors ir Komisija, ir šalys kandidatės padarė pažangą tam tikrose srityse, būtinos tolesnės pastangos. 2003 m. Audito Rūmų atlikto operacijų audito metu aptiktų klaidų skaičius rodė sistemos trūkumus ir poreikį toliau tobulinti priežiūros sistemas bei patikras, siekiant sumažinti netvarkingų mokėjimų riziką.

8.40. A number of the errors reported by the Court do not have a financial impact and are of a formal nature.

The Commission is aware of the need for further improvement in the management and control systems in the new Member States and the accession countries. It continues to support these improvements, inter alia, through its own audit work.

8.41. PHARE priežiūros sistemų ir patikrų atžvilgiu:

8.41. By the end of September 2004 six countries have been accredited and the rest are in advance stages of the process.

- Komisijos patikrinimų metu buvo nustatytos spragos, kurios leido suprasti, jog EDIS akreditacija yra atidedama,
- šalių kandidačių lygiagretaus bendro finansavimo kontrolė buvo nepakankama ir
- be generalinio direktoriaus pareiškime paminėtų spragų Komisijos audituose galutinių baigiamųjų auditų ataskaitų tvirtinimas vyko per lėtai.

Finalisation of the audit reports could be speeded up. However, this partly depends on the resources allocated to the Directorate-General and partly on the time taken by the beneficiaries to reply to queries from the auditors.

⁽²⁸⁾ Žr. 2002 finansinių metų metinės ataskaitos 8.45 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.42. ISPA atveju, nors šalys pasiekė žymios pažangos, kurdamos valdymo struktūras ir diegdamos vidaus kontrolės mechanizmus, 2003 m. gruodžio 31 d. nė vienos šalies nacionalinės institucijos ir organizacijos, dalyvaujančios ISPA valdyme, nebuvo pasiekusios atitikties minimaliems sistemos reikalavimams. Be to, Komisija nesiėmė pakankamai priemonių, užtikrinančių, kad šalys narės laikytųsi šių reikalavimų per nustatytą terminą. EB atstovybės *ex ante* patvirtinimas buvo neatskiriama pirkimų proceso kontrolės dalis, o jo pašalinimas po įstojimo reiškia, kad konkursų ir sutarčių sudarymo procedūros taps didelės rizikos sritimi.

8.42. *Before accession a number of implementing bodies in several accession countries had achieved EDIS accreditation and many of the bodies in the countries were considered to meet the requirements. As well as laying down the requirements in the Financing Memorandum attached to each aid award decision, the Commission had provided extensive support and guidance and from 2001 onwards had been auditing the systems and taking care to ensure that any deficiencies found were corrected. EDIS accreditation was not the only means of meeting the requirement for effective management and control systems for ISPA.*

The Commission is continuing its work to ensure that appropriate systems are in place for managing the Structural and Cohesion Funds. Public procurement is a risk area also for the old Member States. Procurement was a key part of the numerous training activities initiated, led and implemented by DG REGIO to improve the administrative capacity of the candidate countries. The Commission refers to its replies to points 8.10 and 8.12.

8.43. SAPARD atveju, išskyrus Komisijos auditų ataskaitoms tvirtinti nustatytas spragas ir SAPARD šalyse nustatytas itin dažnai pasitaikančias klaidas, priežiūros sistemos ir patikros praktikoje iš esmės veikė.

8.43. *The Commission has ensured that key documents are reviewed but accepts that evidence of verifications made, and of review/supervision, could be improved.*

The errors identified by the Court will be followed up as necessary.

Rekomendacijos

8.44. Audito Rūmai rekomenduoja, kad:

8.44.

— dėl PHARE Komisija turėtų:

Concerning Phare:

- a) padaryti viską, kas jos galioje, užtikrindama, kad būtų sprendžiamos patikrinimų metu atskleistos šalių kandidatų sistemų spragos;
- b) imtis priemonių, užtikrinant, kad įgyvendinančios agentūros tikrintų bendrą finansavimą deklaravimo metu;
- c) pagreitinti baigiamųjų audito ataskaitų užbaigimą ir
- d) įvertinti, ar Nacionalinių fondų auditai, atlikti šalyse kandidatėse, gali būti panaudoti gaunant PHARE operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimą, ir nustatyti, kaip tai atlikti.

a) *This is already being addressed, inter alia, through the EDIS process. See reply to point 8.6.*

b) *This is already being addressed, inter alia, through the EDIS process.*

— ISPA atžvilgiu Komisija turėtų:

Concerning ISPA:

- a) tęsti sistemų auditus, kad užtikrintų patikimų struktūrinių ir sanglaudos fondų valdymo sistemų sukūrimą;

a) *The audit strategy of DG REGIO provides for continued system audits in which special attention will be given to compliance of the systems with the requirements of the Structural and Cohesion Funds.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- b) dviem šalims, kurios toliau naudosis ISPA ⁽²⁹⁾, nustatyti specialų grafiką su gairėmis, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi reglamento valdymo ir kontrolės reikalavimų iki narystės, ir
- c) intensyvuoti savo *ex post* projektų auditus, atsižvelgiant į tai, kad į EB atstovybių vykdyta *ex ante* konkursų ir sutarčių sudarymo procedūrų kontrolė panaikinama po įstojimo.
- SAPARD atžvilgiu dėl auditų ataskaitoms tvirtinti, kurie bus atliekami 2004 m., Komisija turėtų:
- a) pašalinti Audito Rūmų nustatytus trūkumus;
- b) įsitikinti, kad auditai buvo atlikti visose šalyse, kurių sumos yra patvirtintos jos sprendimu, ir
- c) imtis reikiamų veikslių susigrąžinanant reikalavimų neatitinkančių PVM.
- b) *Following the system audit carried out in Romania in 2003 and several meetings with the Romanian authorities in early 2004, an action plan has been agreed in which the specific recommendations of the Commission relating to identified deficiencies in the management and control systems will be addressed according to a specific timetable. A similar approach is being followed for Bulgaria.*
- c) *The audit strategy of DG REGIO includes ex post audits of ISPA/Cohesion Fund projects covering tendering and contracting procedures and giving priority to projects where interim payment claims have been submitted.*
- Concerning Sapard:
- a) *The Commission will further improve its evidence of verifications made, and of review/supervision.*
- b) *A systematic audit programme has been carried out in 2004. This programme includes a mixture of desk audits and controls on-the-spot, as appropriate.*
- c) *As stated in its reply to point 8.33 the Commission will examine the impact of VAT once the programme has been completed. However, it does not consider that, at this stage, the VAT identified is ineligible for financing.*

PAGRINDINĖS SPECIALIŲJŲ ATASKAITŲ PASTABOS

Specialioji ataskaita Nr. 2/2004 „Ar SAPARD programa buvo gerai valdoma?“

8.45. Speciali stojimo programa žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (SAPARD) yra pirmoji išorės programa, įgyvendinta decentralizuotu būdu. Programos tikslai ⁽³⁰⁾ – prisidėti prie Bendrijos *acquis* įgyvendinimo ir spręsti problemas, susijusias su žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių prisitaikymu 10 šalių, gaunančių SAPARD paramą ⁽³¹⁾. 2003 m. Audito Rūmai atliko auditą, kurio tikslas buvo atsakyti į klausimą: „Ar SAPARD programa buvo gerai valdoma?“

⁽²⁹⁾ Bulgarija ir Rumunija.

⁽³⁰⁾ Kaip numatyta 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1268/1999 dėl Bendrijos paramos stojimo priemonėms, skirtoms žemės ūkiui ir kaimo plėtrai Rytų ir Vidurio Europos šalyse kandidatėse pasirengimo stojimui laikotarpiu (OL L 161, 1999 6 26, p. 87).

⁽³¹⁾ Šios 10 šalių yra: Čekijos Respublika, Estija, Latvija, Lietuva, Vengrija, Lenkija, Slovėnija, Slovakija, Bulgarija ir Rumunija.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

8.46. Auditas nustatė, kad valdymo kokybė buvo nevienoda. Komisijos decentralizuotas SAPARD valdymas neužtikrino, kad įgyvendinimo problemos būtų aktyviai ir reguliariai nustatomos ir sprendžiamos, taip pat, kad geriausia praktika būtų taikoma visose SAPARD šalyse. Taip yra todėl, kad Komisija decentralizuoto valdymo sistemoje savo atsakomybę sieja su SAPARD įgyvendinimo priežiūra.

8.47. Buvo labai uždelsta pradėti SAPARD programą, iš dalies todėl, kad Komisija nesugebėjo planuoti gerokai iš anksto, taip pat dėl pernelyg sudėtingų administracinių procedūrų, susijusių su SAPARD pradžia šalyse. Būtent todėl biudžetai buvo sistemškai pernelyg padidinti, o dideli prieinami fondai liko nepanaudoti. Per pirmus ketverius įgyvendinimo metus tik 323 milijonai eurų (14,8 %) iš esamo 2 183 milijonų eurų biudžeto buvo išmokėti galutiniams naudos gavėjams – daugiau nei pusė iš jų mokėjimus gavo paskutiniame 2003 m. ketvirtyje. Dėl uždelsimų ir įgyvendinimo problemų pagrindiniai tikslai nebuvo pasiekti laikotarpiu iki stojimo.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.46. *The Court concluded that the Commission's option for decentralised implementation was correct given the likely large numbers of projects to be financed. According to the Commission, a key feature of the system set up is that the countries concerned first identify problems. In such instances the Commission has consistently provided guidance and advice to the Sapard countries.*

The Commission considers that it has allocated a sufficient number of qualified staff, in the Sapard unit as well as in the services responsible for overseeing the accreditation process and carrying out audits, to ensure proper monitoring and financial management and control of the use of Community funds in the Sapard countries.

8.47. *While the main elements of the Commission's proposal on the Sapard Regulation, ((EC) Nr 1268/1999), were maintained, the text of the proposal was subject to ongoing discussions (including discussions on budget headings) until the final stage of adoption of the Sapard Regulation. As long as the legal uncertainty remained the Commission was not in a position to draw up the final legal provisions for the implementing arrangements. Following adoption of the Regulation, a working group prepared the basic provisions for the financial management of Sapard within a few months. These were adopted by the Commission on 26 January 2000.*

Whenever it was made aware of 'heavy administrative procedures', the Commission advised the countries concerned by correspondence, during bilateral meetings and at the Monitoring Committee meetings. However, the exact procedural choice (subject to respect of MAFA rules) remains with the country concerned.

The Sapard budgets for 2000 to 2004 were drawn up on the basis of the most reliable information available at that time. The sizeable challenges posed by the need to set up an entirely new system, and the lack of experience of the Sapard countries in this area, meant that implementation took time, but in most cases no longer than could be reasonably expected.

Payment applications received indicate that payment execution has now reached cruising speed.

According to the Sapard regulation, the objectives of the programme are to contribute to the implementation of the acquis communautaire concerning the common agricultural policy and related policies, and to solve priority and specific problems for the sustainable adaptation of the agricultural sector and rural areas in the countries.

An essential part of the first objective is to establish a good administrative capacity enabling the demanding tasks of rural development policy implementation to be carried out according to the principles of sound financial management. This is in line with the European Parliament resolution accompanying the 1999 discharge.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.48. Komisija nepranešė, kaip SAPARD įgyvendino Tarybos reglamente nurodytus tikslus, bet dėmesį sutelkė į institucijų kūrimą. Tai vienas iš PHARE programos tikslų, bet ne ypatingas SAPARD tikslas. Institucijos buvo kuriamos sėkmingai, kadangi nacionalinėms administracijoms buvo perduota praktinė patirtis apie ES fondų valdymą po šių šalių įstojimo.

8.49. Pirmieji baigtų projektų rezultatai rodo, kad pinigai, skirti žemės ūkio produktams perdirbti, paprastai buvo išleidžiami projektams, didinusiems žemės ūkio produkcijos kieki, o ne tokiems, kurie gerintų jos kokybę (atitikti kokybės bei sveikatos standartus ir aplinkos apsaugą).

8.50. Auditas nustatė, kad galimi naudos gavėjai stokojo finansinių išteklių, turėjo sunkumų gaudami paskolas ir susidūrė su sudėtingomis administracinėmis procedūromis. Visa tai lėmė, kad SAPARD davė naudos tiems, kas buvo finansiškai stiprūs, geriau organizuoti ir turėjo pakankamą kapitalą ar prieigą prie paskolų. Mažiems ūkiams ir įmonėms, kurios turėjo dėti didžiausias pastangas, siekdamos atitikti standartus, modernizuodamos ir didindamos efektyvumą, tai buvo didžiulis trikdys.

8.51. Rasta trūkumų privačių pirkimų ir bendrų sąnaudų taisyklėse ir patikrose. Bendros sąnaudos, siekiančios iki 12 % visų reikalavimus atitinkančių sąnaudų, galėjo būti įskaičiuojamos į projektą, tačiau audito atlikimo metu nustatyta, jog ten būta daugiausia mokesčiai konsultantams. Audito Rūmų atliktas auditas nustatė, kad paprastai priskaičiuoti mokesčiai nebūdavo pateisinami ar paaiškinami, taip pat nebuvo tikrinama, ar sąnaudos yra susijusios su suteiktomis paslaugomis, o svarbiausia, ar paslaugos apskritai buvo suteiktos. Privačių pirkimų ir bendrų sąnaudų atveju patikrinimai nebuvo atliekami reguliariai, siekiant užkirsti kelią padidinimams sąskaitoms priimti ir apmokėti.

The Commission believes that the large number of projects contracted (over 13 000) will contribute substantially to the achievement of the second objective. Nevertheless, a final and balanced analysis concerning the impact of the programme (and, in particular, achievement of the objectives) can only be made when the programme has been implemented in full.

8.48. *The Commission considers institution building to be one of the fundamental elements of the acquis and a pre-condition for the responsible use of EU funds.*

Phare provided assistance to the Sapard countries to set up structures able to implement the acquis, including implementing arrangements for Sapard. Yet the main task of setting up implementation systems to transfer the EU funds was up to the management of Sapard through the procedures of conferral of management and accreditation of measures. The Sapard countries could gain experience from running Sapard to protect the financial interests of the Community after accession, when EAGGF expenditure in the new Member States is expected to be EUR 4 billion in 2005 and rising.

8.49. *The Commission considers that increasing production capacity at project level is compatible with improving standards and the need for restructuring to improve market efficiency.*

8.50. *The Commission is aware of the problem of lack of own resources and of the difficulties in obtaining credit. To address this issue, the Commission, with the aid of Phare funds, is supporting a project to improve access to credit for SMEs in Sapard countries, which should help widen access to Sapard. This project has recently been extended with a specific subwindow focusing on credit institutions serving farmers and small rural businesses. It also encourages the candidate countries to use national credit schemes as far as they are respecting Community competition rules and aid intensities of the Sapard regulation.*

In order to facilitate the application of national credit schemes the Commission in its recent proposal for a modification of Regulation (EC) No 1268/1999 included a specific provision in this respect.

8.51. *Although the Commission has also identified weaknesses in some cases and has made recommendations for improvements, it considers that the situation has improved since the Court's audit. Where necessary these recommendations will be followed up under the clearance of accounts procedures.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.52. Auditas taip pat nustatė, kad vienoje iš šalių PVM buvo reguliariai priskaičiuojamas viešosioms įstaigoms kaip reikalavimus atitinkančios sąnaudos. Audito Rūmų nuomone, kadangi sumos didelės, tai nesuderinama su programos dalimis, nes neatitinka reikalavimų pagal Komisijos ir susijusios šalies sudarytų tarptautinių susitarimų sąlygas (žr. 8.33–8.34 punktus).

8.53. Ataskaita rekomenduoja Komisijai pasvarstyti, ar remiantis audito, užtikrinusio gerų sistemų įdiegimą SAPARD šalyse, išvados, nereikėtų visuotinai taikyti Komisijos išankstinio sistemų tvirtinimo praktikos.

Specialioji ataskaita Nr. 5/2004 „PHARE programos parama rengiant šalis kandidates valdyti struktūrinius fondus“

8.54. Nuo 1998 m. svarbus PHARE programos tikslas buvo parengti šalis kandidates valdyti struktūrinius fondus. Komisija skyrė vis didesnę prioritetą šiam tikslui, nes norėjo užtikrinti, kad šalys po įstojimo galėtų visiškai pasinaudoti joms skirtais dideliais asignavimais. Audito Rūmai atliko auditą, kad ištirtų, ar gerai Komisija panaudojo PHARE – didžiausią stojimo instrumentą, skirtą parengti šalis valdyti du didžiausius struktūrinius fondus – Europos regioninės plėtros fondą (ERDF) ir Europos socialinį fondą (ESF).

The Commission has found that the level of expenditure on general costs is limited and that the issues mentioned by the Court are restricted to a few Sapard countries. For the countries concerned, the Commission has recommended that the national authorities implement a system allowing them to check that the amounts paid for this purpose are within reasonable limits in absolute value, and proportionate to the services effectively supplied, in comparison to average costs charged for similar services.

With regard to checks to prevent payment of overstated invoices, in most cases the Commission has obtained evidence that justifications are given if the cheapest offer is not chosen. It will recommend that this is done by Sapard agencies systematically. On the basis of its detailed examination of payments in 10 Sapard countries so far, the Commission did not find widespread failures of the Sapard control and management system.

8.52. *The rule on the eligibility of VAT for EU co-financing applies to the Sapard countries as well as to the Member States receiving support under the Structural Funds. MAFA rules apply. The Commission will examine the impact of this after the programme has been completed. An assessment will be made in the framework of the clearance of accounts procedure, and the appropriate conclusions will be drawn.*

8.53. *The current regulations governing EAGGF Guarantee state clearly that the Member States are responsible for accrediting paying agencies. Prior accreditation by the Commission would result in it taking responsibility for the systems established by the Member States. This runs counter to the principle of shared management in which the Member States implement Community policies and the Commission verifies the respect of these rules, with the possibility to make financial corrections in cases of non-respect.*

The Commission remains confident that the current system remains effective.

8.54. *In 1997 Phare became accession driven with the objective of preparing Candidate Countries for membership across all 31 chapters of the 'acquis communautaire'. The first preparatory projects for Structural Funds and related negotiation chapters were institution building in nature and began in 1998. Only in 2000 did Phare begin with investment projects under the title of Economic and Social Cohesion (ESC) that had a twofold provision: assistance for preparing for Structural Funds and an initial impact on development disparities. The indicative target for Economic and Social Cohesion was 35 % of annual national programmes as of 2001. The timeframe for enlargement and hence the related timeframe for preparation was estimated to be around five to six years.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.55. Atlikus auditą, prieita išvada, kad PHARE programos poveikis, rengiant šalis kandidatės buvo mažesnis, nei Komisija numatė politikos dokumentuose. Iš dalies tai nutiko dėl nepakankamos patirties ir nepakankamos institucinės plėtros šalyse kandidatėse, ko nebuvo galima visiškai išspręsti per likusį iki stojimo laikotarpį.

8.56. Komisijos naudotas bendras metodas nebuvo toks efektyvus, kaip galėjo būti, iš dalies todėl, kad naujas stojimo instrumentas, paremtas ERDF ir ESF modeliu, nebuvo įsteigtas, nors pradinis metodas, kurio Komisija reikalavo iš šalių kandidačių, steigiant PHARE programos ekonominės ir socialinės sanglaudos programas, skyrėsi nuo struktūrinių fondų metodo.

8.57. Išplėstinė decentralizuoto įgyvendinimo sistema, kuri buvo skirta šalims kandidatėms iki stojimo suteikti patirties finansinio valdymo procedūrose, panašioms į galiojančias struktūriniams fondams, nebuvo įdiegta iki 2004 m. gegužės mėn. Uždelsimai, su kuriais susidurta įvedant ex-post kontrolės sistemą, taip pat apsunkino subsidavimo schemų – pagrindinio struktūrinių fondų įgyvendinimo mechanizmo – naudojimą. Dar daugiau, įvedant daugiamečių planavimą pagal struktūrinių fondų reikalavimus naudojamas procedūras, buvo padaryta labai nedidelė pažanga.

8.55. Even if not all initial ambitions were realised within a timeframe reduced by rapid accelerations in the negotiations, this was primarily due to the inherent difficulties and delays in designation of the future institutions responsible for managing Structural Funds. In certain instances, insufficient institutional stability significantly impeded the impact of preparatory pre-accession assistance. Nevertheless, the evidence to date is that the main objectives were indeed realised as reflected in the negotiations themselves and follow-up monitoring reports and in all subsequent programming developments to an extent never achieved before.

8.56. No previous enlargement had such extensive preparations for Structural Funds using three pre-accession instruments. Through Phare and the other pre-accession instruments prerequisite planning processes were stimulated and overall planning capacity established. As a result the Council was able to close negotiations on the main Structural Funds related to chapter (21) in 2002 on the basis of legislative alignment and designation of structures, and the accession countries were able to submit draft Structural Funds Development Plans already at the beginning of 2003, thereby ensuring early approval and launch in 2004 of Structural Funds Programming Documents for the 2004 to 2006 period. This has never been achieved before. While not all early ambitions were realised in a timeframe compressed by rapid acceleration in the negotiations, the ESC initiative — among others — had a very significant impact on the negotiations themselves and on institutional developments.

Furthermore, in the late 1990s the decision to establish only two new pre-accession instruments reflected a complete consensus and was fully endorsed by the European Parliament and the Council. It was evident in 1999 that the scale of the preparations required was enormous and the demands on the administrations of the candidate countries were considerable. They were unable to take on the challenge of a sophisticated multiannual planning exercise coupled with complex implementation arrangements as well as support a second movement to the ex post control arrangements as apply in the Structural Funds. Therefore it was prudent to opt for a more phased approach under Phare in order to avoid overloading the limited resources of the candidate countries as well as avoiding a potential interruption of pre-accession assistance delivery.

8.57. It was foreseen from the outset that extending decentralised management (EDIS) and multiannual programming 'could not start until 2002 at the earliest' (Phare 2000 Review). It transpired that 2002 was the year that negotiation closed and consequently there has been a compression of the timeframe. EDIS is a complex and lengthy process not a one-off event and the countries have been working on this process, for several years. The determining factor for moving to ex post controls is overwhelmingly the acceding countries' 'ownership' of the process to establish their own safe management and control systems.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8.58. Daugelis šalių – daugiausiai dėl nepakankamų įsisavinimo pajėgumų ir besivaržančių prioritetų – ekonominės ir socialinės sanglaudos programoms, kurioms buvo numatytas svarbus vaidmuo parengti šalis ERDF ir ESF, skyrė kiek mažiau nei nacionalinių programų planuoti 35 %. Taip pat institucijų projektų rengimo, skirtų pasirengti valdyti ERDF ir ESF, efektyvumas apskritai buvo sumažintas dėl šalių kandidačių ministerijose dažnai pasitaikančios atsakomybės kaitos už regioninės plėtros sritį, taip pat dėl uždelsimų paskiriant valdymo ir mokėjimo valdžios institucijas ir steigiant regionines struktūras.

8.59. Esama nemažo poreikio labiau remti institucijų kūrimą struktūrinių fondų valdymo srityje po įstojimo. Turėtų būti skiriami dideli ištekliai struktūrinių fondų veikimo *ex-post* kontrolei naujose valstybėse narėse. Turėtų būti įdiegta aiški strategija, nustatanti etapus, kuriuos dar reikia įveikti, rengiant esamas ir būsimas šalis kandidates struktūriniams fondams valdyti. Komisija turėtų padidinti savo pastangas priartinti PHARE prie struktūrinių fondų, suteikdama būsimoms valdymo institucijoms PHARE įgyvendinančių agentūrų statusą, taip pat paramą *ex-post* kontrolės sistemos pagrindais ir įvedant nacionaliniais plėtros planais grįstą daugiamečių planavimą.

8.58. *Although the objective of allocating approximately 35 % of Phare national programmes to ESC was indicative only 'to be applied with flexibility on a country-by-country basis', (Phare guidelines Decision 1999), the 2001 to 2003 figures indicate that the average of around 35 % has been maintained. The insignificant dip in percentage terms in 2002 due to the action plans on administrative and judicial capacity was fully compensated in 2003 allocations. In 2003, which was beyond the audit period, there was a deliberate focus on ESC. Several countries devoted well over 35 % of their 2003 funds to investment in the ESC. The average was 39 %. Given that only the first year of ESC (2000 projects) are finishing implementation, the evidence available makes it difficult to base reasonable doubts on absorption capacity on such limited data as well as taking into account the fact that countries had competing priorities in their preparations for accession. In addition there were both investment and institution-building allocations in other horizontal chapters that had an indirect bearing on preparing for managing Structural Funds.*

8.59. *After accession the new Member States will continue to receive a great deal of direct support from the Structural Fund Directorates-General to help them manage programmes effectively, just as they have in framing the programmes and designing their delivery and management systems. The new Member States have all set up audit services to fulfil the financial control requirements laid down by Regulation (EC) No 438/2001 and the Commission will monitor their work in the period ahead and will itself test the systems. The lessons learned are already being taken into account and the EDIS roadmaps for Bulgaria and Romania and the revised Phare guidelines already outline the strategy. Designation of implementation agencies is a sovereign decision for the candidate countries themselves and the Commission has no mandate to dictate such a decision. Actually, in the progression of EDIS accreditation, the process is the other way round. Phare implementing agencies, in order not to lose the experience they acquired, should become (or be integrated into) the Structural Funds managing and implementing bodies.*

9 SKYRIUS

Administracinės išlaidos

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Bendrijos institucijų ir organizacijų administracinės išlaidos	9.1–9.68
Įvadas	9.1
Specialusis įvertinimas patikinimo pareiškimo kontekste	9.2–9.68
Įvadas	9.2–9.6
Audito tikslai	9.2–9.3
Taikomi audito metodai	9.4–9.5
Rizikos	9.6
Parlamentas	9.7–9.17
Priežiūros sistemos ir patikros	9.7–9.14
Pastabos dėl operacijų	9.15
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.16–9.17
Taryba	9.18–9.24
Priežiūros sistemos ir patikros	9.18–9.22
Pastabos dėl operacijų	9.23
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.24
Teisingumo Teismas	9.25–9.29
Priežiūros sistemos ir patikros	9.25–9.27
Pastabos dėl operacijų	9.28
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.29
Audito Rūmai	9.30–9.34
Priežiūros sistemos ir patikros	9.30–9.32
Pastabos dėl operacijų	9.33
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.34
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Regionų komitetas	9.35–9.38
Priežiūros sistemos ir patikros	9.36–9.38
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	9.39–9.46
Priežiūros sistemos ir patikros	9.40–9.42
Pastabos dėl operacijų	9.43–9.45
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.46
Regionų komitetas	9.47–9.53
Priežiūros sistemos ir patikros	9.48–9.50
Pastabos dėl operacijų	9.51–9.52
Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.53

	<i>Punktas</i>
Komisija	9.54–9.64
Administracinių išlaidų priežiūros sistemos ir patikros	9.54–9.60
Pastabos dėl operacijų	9.61–9.62
Igaliojimų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos	9.63–9.64
Bendros išvados ir rekomendacijos	9.65–9.68
Decentralizuotų organizacijų auditas	9.69–9.79
Europos mokyklų auditas	9.80–9.82

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

BENDRIJOS INSTITUCIJŲ IR ORGANIZACIJŲ ADMINISTRACINĖS IŠLAIDOS

Įvadas

9.1. Finansinės perspektyvos 5 antraštinę dalį „Administracinės išlaidos“ sudaro institucijų ir kitų organizacijų administraciniai asignavimai (Komisijos atveju – biudžeto „A“ dalis). Šiuos asignavimus kiekviena institucija ar organizacija valdo tiesiogiai ir panaudoja juos asmenų, dirbančių Bendrijos institucijose, atlyginimams, išmokoms ir pensijoms mokėti, taip pat nuomos mokesčiams, pirkimams ir įvairioms administracinėms išlaidoms. 2003 m. išlaidos sudarė 5 305 milijonų eurų, kaip toliau detalizuota **9.1 lentelėje**. Bendras kiekvienos institucijos pareigybių skaičius pagal 2003 m. pradinį biudžetą parodytas **9.2 lentelėje**.

9.1 lentelė – Mokėjimai pagal institucijas

	Mokėjimai iš perkėlimų ir asignavimai finansiniams metams (milijonais eurų)	
	2002	2003
Europos Parlamentas	1 035	986
Taryba	394	410
Komisija	3 438	3 546
Teisingumo Teismas	145	148
Audito Rūmai	76	84
Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	76	81
Regionų komitetas	44	46
Europos Ombudsmenas	4	4
Iš viso	5 212	5 305

Šaltinis: Metinės Europos Bendrijų ataskaitos.

9.2 lentelė – Įgaliotieji darbuotojai pagal institucijas

	Įgaliotieji darbuotojai (nuolatiniai ir laikini etatai, pradinis biudžetas)	
	2002	2003
Europos Parlamentas	4 338	4 960
Taryba	2 701	2 919
Komisija	22 453	22 534
Teisingumo Teismas	1 129	1 140
Audito Rūmai	575	605
Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	514	525
Regionų komitetas	250	252
Europos Ombudsmenas	27	31
Iš viso	31 987	32 966

Šaltinis: Bendrasis Europos Sąjungos biudžetas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Specialusis įvertinimas patikinimo pareiškimo kontekste

Įvadas

Audito tikslai

9.2. 2003 m. patikinimo pareiškimo (DAS) audito dėl administracinių išlaidų tikslas buvo sudaryti Audito Rūmams galimybę įvertinti:

- a) konsoliduotų ataskaitų patikimumą metams, pasibaigusiems 2003 m. gruodžio 31 d. (aptarta 1 skyriuje), ir
- b) jose atspindėtų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

9.3. Audito Rūmų atliktas auditas taip pat siekė įvertinti, kaip institucijos įgyvendino svarbiausias naujo finansinio reglamento įtvirtintas nuostatas.

Taikyti audito metodai

9.4. Auditas įvertino operacijų, atspindinčių institucijų administracinių išlaidų ataskaitų, teisėtumą ir tvarkingumą. Auditą sudarė šios veiklos:

- a) buvo įvertintos priežiūros sistemos ir patikros, kurias įdiegė institucijos, laikydamosi naujo finansinio reglamento, t. y. įgyvendinimas adekvačių patikrų struktūrų bei procedūrų, atitinkančių kiekvienos institucijos priimtus minimalius standartus, ir vidaus audito funkcijos vykdymas;
- b) buvo testuotos kelerios visų administracinių išlaidų srities operacijos, ir kelerios papildomos mažesnių institucijų operacijos;
- c) išnagrinėtos metinės veiklos ataskaitos, kurias parengė institucijų įgaliojimų leidimus išduodantys pareigūnai;
- d) ankstesnių metų ataskaitų pastabų apžvalga pateikiama **9.3 lentelėje**.

9.3 lentelė – Pastabų, pateiktų ankstesnėse metinėse ataskaitose, apžvalga

Pastabos	Taikyti veiksmai	Ar reikia tolesnių veiksmų?
<p><i>Personalo paaukštinimas be konkurso</i></p> <p>2001 m. metinės ataskaitos 7.17 punktą:</p> <p>Vadovaudamiesi etatų planų išnašomis, Parlamentas ir Audito Rūmai tam tikros kategorijos personalui moka darbo užmokestį, atitinkantį aukštesnę kategoriją. Tai neatitinka Pareigūnų tarnybinių nuostatų, numatančių, kad pareigūnas gali būti paaukštintas iš vienos kategorijos į kitą tikrai konkurso pagrindu.</p>	<p>2003 m. Parlamento etatų plane pateikta nuostata apie vieno papildomo asmens paaukštinimą iš vienos kategorijos į kitą be konkurso (paaukštinimas <i>ad personam</i>), tuo tarpu Audito Rūmų etatų plane šito nebuvo.</p> <p>Taigi Parlamento etatų planas leido institucijai 2003 m. ir toliau paaukštinti asmenis, nedalyvavusius konkurse, nors tai ir neatitinka Pareigūnų tarnybinių nuostatų.</p>	<p>Ne, kadangi nauji Pareigūnų tarnybiniai nuostatai visiškai pakeitė personalo kategorijų struktūrą. Taigi paaukštinimo iš vienos kategorijos į kitą, nelaimėjus konkurso, klausimas jau nebeaktualus.</p>
<p><i>Priedai prie atlyginimo ir lengvatos institucijų nariams</i></p> <p>2001 m. metinės ataskaitos 7.18 punktą:</p> <p>Priedai prie atlyginimo ir lengvatos buvo taikomi pervedant dalį institucijų narių uždarbio ne į tą šalį, kurioje tie nariai dirba.</p>	<p>Tarybos reglamentai Nr.1292/2004 ir Nr.1293/2004 numato, kad pervedimų taisyklės taikytinos institucijų nariams.</p>	<p>Ne, kadangi nauja teisinė situacija išsprendžia šią problemą.</p>
<p><i>Išlaidų misijoms skalės</i></p> <p>2001 m. metinės ataskaitos 7.20 punktą:</p> <p>Skalės, kurias Parlamentas taikė C ir D kategorijų personalo misijų išlaidoms apmokėti, viršijo nustatytas Pareigūnų tarnybinuose nuostatuose.</p>	<p>2003 m. Parlamento praktika nepasikeitė.</p> <p>Nauji Pareigūnų tarnybiniai nuostatai, taikomi nuo 2004 gegužės 1 d., nustatė, kad visam personalui taikomos tokios pat skalės.</p>	<p>Ne, kadangi nauja teisinė situacija išsprendžia šią problemą.</p>
<p><i>Papildomų pensijų schema Europos Parlamento nariams</i></p> <p>2001 m. metinės ataskaitos 9.17 ir 9.20 punktai:</p> <p>Jei ketinama tęsti papildomų pensijų schemą Europos Parlamento nariams, reikia kaip galint greičiau sukurti pakankamą teisinį pagrindą.</p> <p>Schemoje reikėtų nustatyti aiškias taisyklės, kurios apibrėžtų Europos Parlamento ir schemos dalyvių pareigas ir atsakomybę deficito atveju.</p>	<p>Papildomų pensijų schema tęsiama, tačiau nesukurta joks pakankamas teisinis pagrindas.</p> <p>Tokios taisyklės nebuvo patvirtintos.</p>	<p>Taip, reikia sukurti teisinį pagrindą.</p> <p>Taip, reikia patvirtinti atitinkamas taisykles.</p>

EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Pastabos	Veiksmai, kurių buvo imtasi
<p><i>Papildoma Europos Parlamento narių pensijų kaupimo sistema</i></p>	<p>Per pastaruosius metus Europos Parlamento administravimo skyriai aktyviai dirbo sudarydami bendrą Europos Parlamento narių statutą, į kurį, be kitų dalykų, įtraukta bendra Europos Parlamento narių pensijų kaupimo sistema ir dėl to panaikinta dabartinė papildoma pensijų kaupimo sistema. Kadangi dabar aišku, kad per šią kadenciją Statutas negalios, vėl buvo atsižvelgta į Audito Rūmų nuomonę Nr. 5/99 ir naujam Biurui bus pateikti pasiūlymai siekiant apibrėžti atitinkamas Parlamento bei pagal Liuksemburgo įstatymus įsteigtų ir Vykdomojo komiteto vadovaujama pelno nesiekiančių asociacijų galias ir kompetencijos sritis. Remiantis aktuarijų tyrimo, kuris turi būti atliktas 2005 m. pradžioje, rezultatais ir pasibaigus pensijų kaupimo sistemų suvienijimo terminui, bus žinomas fondui reikalingo finansavimo dydis ir priklausomai nuo padėties gali būti numatytos priemonės fondo finansavimo pusiausvyrai nustatyti.</p>

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.5. Bendroji Audito Rūmų patikinimo pareiškimo išvada apie administracinių išlaidų sritį išdėstyta 9.68 punkte. Kiekvienos institucijos atlikto audito rezultatai pateikti šio skyriaus skirsniuose tokia pat tvarka, kokia institucijos surašytos 2003 m. bendrajame biudžete.

Rizikos

9.6. Bendroji rizika administracinių išlaidų srityje yra žema. Taip yra dėl to, kad, pirmiausia, čia nėra „perduotos rizikos“, nes Bendrijos institucijos ir organizacijos savo administracines išlaidas valdo tiesiogiai, priešingai nei programų išlaidas, kurias Komisijos vardu valdo nacionalinės institucijos ar agentūros. Antroji priežastis – nėra ir „subsidijų rizikos“, kadangi beveik visos administracinės išlaidos apima operacijas, susijusias su personalo įdarbinimu ir prekių bei paslaugų pirkimu, o ne subsidijomis arba projektų finansavimu. Anksčiau atlikti Audito Rūmų auditai parodė, kad daugiausia daromos formalaus pobūdžio klaidos, kurios atsirasdavo anaip tol ne dėl rimtų pažeidimų kontrolės aplinkoje.

Parlamentas

Priežiūros sistemos ir patikros

9.7. 2002 m. gruodžio mėn. Parlamentas priėmė pagrindinius dokumentus, būtinus naujam finansiniam reglamentui įgyvendinti (toliau vadinamas finansiniu reglamentu) ⁽¹⁾. Šiuos dokumentus sudarė naujos vidaus taisyklės biudžetui įgyvendinti, nuostatai vidaus audito tarnyboms, leidimus išduodantys pareigūnai ir apskaitininkai, minimalūs vidaus kontrolės standartai ir atskiras profesinių standartų kodeksas. Naujoms taisyklėms buvo pritaikyta kompiuterinė sistema, naudota biudžeto pajamoms bei išlaidoms valdyti (FINORD). Tačiau leidimus išduodantys pareigūnai, vos įsigaliojus finansiniam reglamentui (2003 m. sausio 1 d.), negalėjo įdiegti visiškai veikiančių kontrolės sistemų.

9.8. Patikrų decentralizacija buvo sunki užduotis, kadangi anksčiau finansų ir vidaus kontrolės procedūros buvo nepaprastai centralizuotos ir priklausė nuo finansų kontrolieriaus atliekamo darbo. 2003 metais Parlamentas sugebėjo įdiegti naujus kontrolės metodus, pagrįstus decentralizuotais „Vidaus kontrolės pagrindais“, apimančiais „Minimalius vidaus kontrolės standartus“ (MSIC), „Centrinę finansų tarnybą“ ir vidaus audito funkcijas. Tačiau leidimus išduodantys pareigūnai negalėjo visiškai įdiegti visų MSIC. Tai pripažino patys leidimus išduodantys pareigūnai, atlikdami savo MSIC

9.7–9.8. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Pasak Teisingumo Teismo, dėl naujo Finansinio reglamento taikymo nuo 2003 m. institucijų finansinės ir vidaus kontrolės procedūros per labai trumpą laiką, trukusį nuo atitinkamų tekstų patvirtinimo iki jų įsigaliojimo, iš „labai centralizuotų“ virto labai decentralizuotomis. Todėl institucija susidūrė su dideliais sunkumais ieškodama reikalingų darbo su finansais kvalifikaciją turinčių darbuotojų, rengdama visų atitinkamų darbuotojų mokymus bei ruošdama būtiną centrinę paramą. Šios aplinkybės buvo Teisingumo Teismo nustatytų trūkumų priežastis ir jos atspindi nesklendumus, kurie atsiranda tada, kai dideli pakeitimai vykdomi neturint užtektinai laiko tam pasiruošti.

2004 m. kovo mėn. delegacijos vyriausiasis leidimus duodantis pareigūnas deklaracijoje ir prie jo pridėtame veiksmų plane pateikė 2003 m. patirtimi pagrįstas išvadas. Veiksmų planas sukurtas siekiant spręsti su institucijomis susijusias problemas, kurias Teisingumo Teismas taip pat nurodė savo pastabose. Per 2004 m. turi būti įgyvendinta kuo daugiau, pasak Teisingumo Teismo, „palyginti didelio užmojo“ (žr. 9.11 punktą), veiksmų plano dalių. Be to, kaip nurodo Teismas, vidaus auditoriai, atsižvelgdami į atsakingų įgaliotų leidimus duodančių pareigūnų nuomonę, sudarė skyrių veiksmų planus.

⁽¹⁾ 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajame biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, 2002 9 16, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

įvertinimą, kuris buvo atliktas ruošiant metinės veiklos ataskaitas 2004 m. pradžioje. Tuo metu nė vienas iš leidimus išduodančių pareigūnų nesilaikė visų MSIC. Kai kurių MSIC įgyvendinimas, pavyzdžiui, MSIC 5 (jautrios pareigos), MSIC 7 (tikslų nustatymas), MSIC 14 (pranešimai apie pažeidimus) ir MSIC 20 (vidaus kontrolės trūkumų registravimas ir koregavimas), buvo ką tik prasidėjęs. Reikia sustiprinti MSIC 9 (metinis valdymo planas), MSIC 15 (procedūrų dokumentavimas), MSIC 17 (priežiūra), MSIC 11 (rizikos analizė ir valdymas) ir MSIC 19 (operacijų tęstinumas) įgyvendinimą. Veiksmų planas siekia ištaisyti paminėtus trūkumus (žr. 9.11 punktą).

9.9. Standartizuotą kontrolės sistemą, už kurią anksčiau buvo atsakingas finansų kontrolierius, pakeitė dešimt vidaus kontrolės pagrindų, pagrįstų kiekvienos operacijos *ex ante* tikrinimu ir tam tikrų ankstesnės sistemos elementų panaudojimu, pavyzdžiui, galimybė sustabdyti arba pakeisti sprendimą. Tačiau stinga vieningo klaidų apibrėžimo, bendrų būdų jas dokumentuoti ir klasifikuoti, o ataskaitos apie patikrų rezultatus skiriasi savo forma, todėl sunku padaryti kokias nors bendras išvadas apie *ex ante* kontrolierių nustatytų klaidų reikšmingumą. Leidimus išduodantys pareigūnai neįdiegė *ex post* kontrolės. Tačiau, turint galvoje nebaigtus įgyvendinti vidaus kontrolės pagrindus, *ex post* kontrolė tikrai yra būtina.

9.10. Be to, Audito Rūmų atliktas auditas *ex ante* kontrolės metu nustatė spragas išmokant atlyginimus personalui. Užmokesčio personalui pagrindinė kontrolė, kurią anksčiau vykdavo finansų kontrolierius, nebuvo pakeista tokiomis pat veiksmingomis patikromis. Taip atsitiko dėl prieinamumo problemų, kurias sukėlė nauja kompiuterinė sistema.

9.9. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Terminų „atsisakymas patvirtinti“ ir „atmesti atsisakymą“ išbraukimas laikomas viena iš dabartinių Darbo vidaus tvarkos taisyklių peržiūros dalimi. Pagal peržiūrėtų taisyklių projektą, *ex-ante* kontrolieriai nustatys, ar tam tikri sandoriai buvo sudaryti laikantis atitinkamų taisyklių, ar ne. Kalbant apie su klaidomis susijusius klausimus, pasakytina, kad 2002 m. pabaigoje ankstesnis finansų kontrolierius leidimus duodantiems pareigūnams pateikė savo taikytą klaidų tipologiją. Tačiau leidimus duodantys pareigūnai nebuvo įpareigoti naudotis šia tipologija ir kai kurie iš jų patys bandė sudaryti klaidų apibrėžimus. Dėl to vėliau, kai reikėjo palyginti ir vienyti duomenis apie klaidas, kilo problemų. Todėl ši problema buvo įtraukta į prieš tai nurodytą vyriausiojo įgalioto leidimus duodančio pareigūno veiksmų planą. Kalbant apie pastabą dėl trūkstamos *ex-post* kontrolės, pasakytina, kad leidimus duodantys pareigūnai pirmiausia savo dėmesį skyrė tam, kad būtų įdiegta veiksminga *ex-ante* patikros sistema. Turint mintyje Parlamento atliekamus veiksmus ir nesant įgaliavimo ir perigaliavimo rizikai, ši padėtis tęsis dar dvejus metus, kol bus suderinta ir institucijos lygmeniu stabilizuota *ex-ante* patikra. Tuo tarpu bus įvertintas *ex-post* patikros poreikis remiantis atitinkamų leidimus duodančių pareigūnų atliekamu tobulėsiu rizikos ir kontrolės įvertimu. Tačiau tie leidimus duodantys pareigūnai, kurių tarnybos atlieka didelį kiekį panašių pasikartojančių administravimo operacijų, pradeda taikyti *ex-post* patikrą.

9.10. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Perkeldamas prieš tai finansų kontrolieriaus tarnybų atlyginimų išmokėjimo *ex-ante* patikrai naudotus IT išteklius Personalo generalinis direktoratas susidūrė su techniniais sunkumais. Dėl to sumažėjo jo galimybės atlikti svarbias patikras per pirmą 2003 m. pusmetį. Atitinkami *ex-ante* tikrintojai nustatė dėl šių sunkumų atsiradusius išmokų kontrolės trūkumus, o leidimus duodantys pareigūnai patvirtino juos metiniuose ir vidaus pranešimuose. Tačiau per daugelį mėnesių dėl darnių ir didėjančių pastangų daugės veiksmingų išmokų patikrų, taip pat prie integruotos *ex-ante* atliekamų patikrų, kuriomis užtikrinamas mėnesinių mokėjimų užsakymų teisėtumas ir reguliarumas, sistemos prisidės *ex-post* patikros.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.11. Parlamentas atliko MSIC įgyvendinimo lygio įvertinimą (9.8 punktą) – veiklos ataskaitos ir vidaus auditas nustatė pagrindines naujų sistemų spragas, todėl buvo parengti veiksmų planai joms ištaisyti. Buvo parengti veiksmų planai centriniu ir departamentų lygmenimis, kurie turėjo ištaisyti vidaus auditoriaus nustatytus trūkumus. Savo metinėje deklaracijoje generalinis sekretorius pripažino, jog spragos egzistuoja, ir patvirtino ambicingą veiksmų planą, kurio tikslas nedelsiant visiškai įgyvendinti MSIC.

9.12. Kai kurios finansinio reglamento 81 straipsnio ir Komisijos reglamento 104 straipsnio nuostatos, nustatančios detalizuotas finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles (toliau vadinamos „įgyvendinimo taisyklėmis“) ⁽²⁾, leidimus išduodančių pareigūnų nebuvo visiškai įgyvendintos. Jos yra susijusios su reikalavimu sąskaitose atskirti įvairias mokėjimų rūšis, taip pat apibrėžia, kokio pobūdžio dokumentai reikalaujami kiekvienai mokėjimų rūšiai patvirtinti ir nustato, kaip šie dokumentai turėtų būti saugomi. Parlamento sąskaitos neleidžia nustatyti, kokios rūšies mokėjimai buvo atlikti (visos mokėtinos sumos išmokėjimas, išankstinis finansavimas, tarpiniai mokėjimai arba mokėtinos sumos likučio išmokėjimas). Nebuvo apibrėžtas kiekvienai mokėjimų rūšiai reikalaujamų patvirtinančių dokumentų pobūdis. Kai nepavyksta tinkamai saugoti ir archyvuoti patvirtinančius dokumentus, būna ypač sunku atlikti vidaus ir išorės patikrinimus, o tai trukdo atlikti auditą. Daugeliu atveju Audito Rūmų auditoriams nepavyko gauti patvirtinančių dokumentų, reikalingų mokėjimų tvarkingumui patvirtinti, be to jie negalėjo įsitikinti, ar šiuos dokumentus peržiūrėjo *ex ante* kontrolieriai.

9.13. Laikantis įgyvendinimo taisyklių 67 straipsnio 1 dalies f punkto, avansines sąskaitas turėtų apmokėti leidimus išduodantis pareigūnas ne vėliau kaip iki kito mėnesio pabaigos taip, kad užfiksuotą sumą būtų galima sutikrinti su likučiu banko sąskaitoje. 2003 m. šis terminas apskirtai nebuvo taikomas Parlamento narių kelionių ir pragyvenimo išlaidoms. Metų pabaigoje 11 milijonų eurų, sumokėtų Parlamento nariams rugsėjo, spalio ir lapkričio mėnesiais iš avansinės sąskaitos, vis dar nebuvo įrašyti į biudžeto sąskaitas.

9.11. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Žr. atsakymus į 9.7 ir 9.8 punktus.

9.12. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Kalbant apie „skirtumą, kuris turi būti nustatytas tarp įvairių mokėjimų rūšių“ ir turint mintyje Parlamento tvarkomas išskirtinai administracinio pobūdžio išlaidas pasakytina, kad dauguma mokėjimų yra „mokėjimai, kurių visa suma išmokama tuomet, kai jie patiriami“. Vis dėlto bus nagrinėjama galimybė į apskaitos sistemas įtraukti pakeitimus, skirtus nustatyti skirtumą tarp įvairių mokėjimų rūšių. [ec1] [ec2] Kalbant apie patvirtinamuosius dokumentus pažymėtina, kad, 2003 m. balandžio 1 d. Generalinis Sekretorius patvirtino gaires dėl leidimus duodančių pareigūnų teisės laikyti originalius patvirtinamuosius dokumentus. Gairėse nurodoma, kad kiekvienas įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas paskirdamas „archyvų darbuotoją“ turi priimti pagrįstą sprendimą. Vyriausiojo įgalioto leidimus duodančio pareigūno veiksmų plane yra numatyta toliau dirbti sprendžiant šį finansinio valdymo klausimą, o per pastaruosius porą mėnesių keliuose generaliniuose direktoratuose buvo imtasi veiksmų pagerinti padėtį.

9.13. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

2003 m. prireikė nuo 8 iki 10 savaičių, kad iki liepos 1 d. būtų sureguliuotos su gryniaisiais pinigais susijusios operacijos. Dėl laikino šias operacijas atliekančių darbuotojų skaičiaus sumažinimo prireikė daugiau laiko joms atlikti, kadangi papildomai darbuotojų buvo skirta tik 2004 m. ir tik tuomet operacijos buvo atliekamos per tą patį laiką, kaip ir anksčiau. Dėl darbo organizavimo ypatumų būtų sunku sutrumpinti operacijų atlikimo laiką iki mažiau kaip dviejų mėnesių netgi tokiu atveju, jeigu padidėtų už grynyjų pinigų sąskaitų kontrolę atsakingų darbuotojų skaičius. Norint sumažinti trukmę, kiekviena operacija turėtų būti įskaitoma tuomet, kai atliekamas mokėjimas iš grynyjų pinigų sąskaitos pagal gautus patvirtinamuosius dokumentus, o sumos turėtų būti sistemingai atkuriamos atsižvelgiant į visus trūkstamus dokumentus. Kiekviena nebaigta byla turėtų būti tvarkoma antrą kartą, kai tik bus gautas trūkstamas dokumentas. Šiuo metu Parlamento nario prašoma pateikti trūkstamą dokumentą iki baigiant bylą. Nors dėl to užtrunka bylos baigtis, tačiau faktiškai sutrumpėja bendras atitinkamos bylos tvarkymo laikas.

⁽²⁾ 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas), Nr. 2342/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles (OL L 357, 2002 12 31, p. 1).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.14. Parlamento vidaus taisyklių dėl Parlamentui skirtos biudžeto dalies įgyvendinimo 11 straipsnis sudaro galimybes atsiskaityti naudojantis nuolatinio pavedimu (angl. – standing order). Šiuo atveju išlaidos daromos leidimus išduodančiam pareigūnui iš anksto nepatvirtinus ir nesuteikus leidimo. Po to, kai mokėjimas atliktas, leidimus išduodantis pareigūnas rašo „patvirtinimą dėl sumos iš biudžeto skyrimo“ (Vidaus taisyklių 11 straipsnio 4 dalis). Laikantis finansinio reglamento, išlaidos turi būti patvirtintos ir leidimas išduotas prieš atliekant mokėjimą.

Pastabos dėl operacijų

9.15. Audituotos operacijos iš esmės buvo teisėtos ir tvarkingos. Kai kuriais atvejais pastebėti formalių reikalavimų neatitikimai, tačiau tai nereiškia, kad buvo išmokėtos neteisingos sumos.

Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.16. Pagal finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalį „įgaliotas leidimus išduodantis pareigūnas atsiskaito savo institucijai už pareigų vykdymą, pateikdamas metinę veiklos ataskaitą“. Kiekvienas iš dešimties įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų už 2003 m. pateikė po tris veiklos ataskaitas (dvi apie pirmą bei antrą ketvirtį, ir vieną metinę – lydimą deklaracijos). Šias ataskaitas sudaro skyrius valdymo ir vidaus kontrolės klausimais, MSIC įgyvendinimo įvertinimo santrauka ir pastabos apie nustatytus trūkumus. Nors ataskaitos yra naudingas instrumentas, siekiant sustiprinti leidimus išduodančių pareigūnų atskaitomybę už jiems numatytų išteklių finansinį valdymą, tačiau, kita vertus, jos buvo pernelyg heterogeniškos; reikėtų harmonizuoti jų pateikimą ir struktūrą. Taip pat būtina pagerinti informacijos ir pranešimų sistemas, patvirtinančias ataskaitų turinį, – tam reikia užtikrinti rizikos analizės atlikimą ir sukurti sutarčių bei dokumentuotų procedūrų registrus. Taip pat turėtų būti pateikiama smulkesnė informaciją apie atliktos kontrolės rezultatus.

9.14. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Tam tikros rūšies išlaidas (pvz., nuomos, paslaugos) tiekėjas reikalauja apmokėti nuolatinio pavedimu bankui arba tiesiogiai debetuojuojant sąskaitą. Parlamento vidaus procedūrose tokios mokėjimų sąlygos numatytos tik tuo atveju, jei kompetentingas leidimus duodantis pareigūnas negali sutarti dėl alternatyvių mokėjimo būdų. Ši sąlyga buvo įtraukta į Darbo vidaus tvarkos taisyklių peržiūrėtos versijos projektą. Be to, administracija apsvarstys galimus alternatyvius mokėjimo įnašus siekdama, kad Darbo vidaus tvarkos taisyklės ir procedūros labiau atitiktų Finansinį reglamentą.

9.15. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Europos Parlamentas atsižvelgia į Teisingumo Teismo pastabas.

9.16. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Pirmosios periodinės veiklos ataskaitos, kurių reikalaujama pagal Europos Parlamento darbo tvarkos taisykles, buvo sudaromi neturint tikslių struktūros ir turinio gairių. Tačiau centrinės finansinės tarnybos, pasikonsultavusios su atitinkamomis tarnybomis, dėjo pastangas, kad Finansiniame reglamente reikalaujamos metinės veiklos ataskaitos būtų suderintos. Iš vyriausiojo įgalioto leidimus duodančio pareigūno veiksmų plano, kuriame kalbama apie kelis Teismo minėtus punktus, matyti, kad šios pastangos dedamos ir toliau.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.17. Ataskaitose pateikta informacija yra naudinga, nes padeda suprasti, kaip priežiūros sistemos ir patikros yra susietos su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, tačiau šių ataskaitų pagrindu gautą informaciją reikia gerinti tam, kad ji taptų tinkamu šaltiniu Audito Rūmų patikinimo pareiškimui. Visi įgalioji leidimus išduodantys pareigūnai, išskyrus vieną, užtikrino buvę „pakankamai tikri, ... kad įdiegtos kontrolės procedūros gali užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą“. Vienas leidimus išduodantis pareigūnas nepateikė šios deklaracijos, nesuformuluodamas jokios abejonės. Nors nė vienas iš leidimus išduodančių pareigūnų nepareikšė abejonų, trys savo deklaracijose išsakė, jog stinga kvalifikuoto personalo, o prie naujo finansinio reglamento, atsižvelgiant į pastabas, išsakyta kontrolės įstaigų, tarp jų ir Audito Rūmų, būtina pritaikyti taisykles dėl Parlamento narių ir politinių frakcijų daromų išlaidų. Kiti leidimus išduodantys pareigūnai savo veiklos ataskaitose dar pasisakė dėl sunkumų, su kuriais susiduria visiškai įgyvendindami naują finansinį reglamentą ir vidaus kontrolės pagrindus.

Taryba

Priežiūros sistemos ir patikros

9.18. Finansinis reglamentas buvo laipsniškai įgyvendinamas 2003 m. pirmąjį pusmetį. Įgalioji leidimus išduodantys pareigūnai diegė vidaus valdymo ir kontrolės procedūras. Šios kontrolės procedūros, pagrįstos *ex ante* tikrinimais, atsižvelgia į reikalavimą atskirti pareigas, susijusias su kiekvienos operacijos inicijavimu ir tikrinimu. Nė vienos veiklos procedūros ir net užmokesčio personalui nebuvo aprašytos.

9.19. Pagal Tarybos vidaus taisykles dėl jai skirtos biudžeto dalies įgyvendinimo, kiekvienas įgaliojamas leidimus išduodantis pareigūnas turi įsitikinti, kad būtų parengtas dokumentas, aprašantis valdymo ir kontrolės procedūras, už kurias atsako šis pareigūnas – šis dokumentas turi būti prieinamas visam personalui. Vieninteliai šios rūšies dokumentai, egzistavę 2003 m. pabaigoje, buvo susiję su procedūromis, kurias taikė skyriai, atsakingi už informacines technologijas ir pastatus bei Teisės tarnyba.

9.20. Nors Tarybos nuostatai, skirti operacijas tikrinančiam personalui, numato galimybę vykdyti *ex post* tikrinimus, tačiau jie nebuvo atliekami. *Ex post* tikrinimai – kaip paminėta įgyvendinimo taisyklių 47 straipsnio 4 dalyje – galėtų papildomai patikinti leidimus išduodančius pareigūnus, ar teisingai vykdomos operacijos, finansuojamos iš biudžeto.

9.17. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Kalbant apie darbuotojų, galinčių eiti su finansų tvarkymu susijusias pareigas, problemą pasakytina, kad ji minima Vyriausiojo įgaliojimo leidimus duodančio pareigūno veiksmų plane.

9.18–9.19. TARYBOS ATSAKYMAI

Rūmų išvada sutampa su įgaliojimus suteikiančių pareigūnų parengtų 2003 m. metinių ataskaitų vidinio įvertinimo pranešime pateikta išvada, kad ne visos kontrolės procedūros yra patvirtintos raštu sudarytais dokumentais. Remiantis šia pastaba, dar neparengę valdymo ir kontrolės procedūras patvirtinančio dokumento įgaliojimus suteikiantys pareigūnai paraginti jį parengti iki 2004 m. gruodžio 1d.

Siekiant palengvinti šį uždavinį ir užtikrinti įgaliojimus suteikiančių pareigūnų parengtų dokumentų suderinamumą, parengta šio dokumento standartinė forma.

9.20. TARYBOS ATSAKYMAI

Nors ex-post patikra (patikra atlikus mokėjimą) ir buvo atliekama, 2003 m. ši priemonė buvo taikoma nesistemiškai.

Nepaisant to, kad Tarybos generalinis sekretoriatas mano, jog ex-post patikra yra ypač naudinga einamųjų išlaidų atveju, jis numato sukurti metodologiją, kurią patikrą atliekantys jo atstovai galėtų naudoti ex-post analizei ateityje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.21. Tam tikru mastu buvo įgyvendinti veiksmai, kurias numato finansinis reglamentas ir įgyvendinimo taisyklės. Tačiau iki 2003 m. gruodžio 31 d. nebuvo atlikti šie veiksmai:

- a) minimalių kontrolės standartų nustatymas (finansinio reglamento 60 straipsnio 4 dalis);
- b) apskaitos pareigūnų ir avansinių lėšų administratorių profesinių standartų kodekso sudarymas (finansinio reglamento 60 straipsnio 5 dalis);
- c) nuostatai, apibūdinantys apskaitos pareigūnų ir avansų administratorių uždavinius, teises ir pareigas parengimas (įgyvendinimo taisyklių 44 straipsnis).

9.22. 2003 m. vidaus auditorius atliko įvairius gero finansų valdymo auditus, taip pat Tarybos finansinių ataskaitų už 2002 finansinius metus auditą. Kadangi šie auditai neapėmė operacijų, atspindinčių 2003 m. ataskaitų teisėtumą ir tvarkingumą, jų rezultatai nėra tiesiogiai susiję su Audito Rūmų atliktu specialiu administracinių išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo įvertinimu.

Pastabos dėl operacijų

9.23. Dėl teisinių paslaugų buvo susitarta netaikyti konkurso procedūros, nors šių paslaugų vertė peržengė ribą, nuo kurios reikalaujama vykdyti konkurso procedūras.

Igaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.24. Igalioti leidimus išduodantys pareigūnai savo deklaracijose taip pat rėmėsi ir *ex post* kontrolės rezultatais. Tačiau nebuvo jokių dokumentinių įrodymų, kad *ex post* kontrolės tikrai vyko.

9.21. TARYBOS ATSAKYMAI

Tarybos generalinis sekretoriatas Rūmų nurodytas priemones patvirtins iki 2004 m. pabaigos.

9.23. TARYBOS ATSAKYMAI

Tarybos generalinis sekretoriatas visiškai pritaria Rūmų pastabai dėl teisinių paslaugų sutarties.

Tačiau reikėtų pažymėti, kad Tarybos generalinio sekretoriato teisės tarnyba jau pradėjo organizuoti konkursus, siekdama parengti minėtoms teisinėms paslaugoms skirtą bendrąją sutartį (teisinė pagalba antidempingo srityje).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Teisingumo Teismas

Priežiūros sistemos ir patikros

9.25. Teisingumo Teisme dalis svarbiausių finansinio reglamento ar įgyvendinimo taisyklių reikalavimų nebuvo visiškai įgyvendinti. Finansinio reglamento laikymosi trūkumai buvo susiję su:

- a) minimalių kontrolės standartų priėmimu, rizikos, susijusios su valdymo aplinka, analize ir finansuojamų veiklų pobūdžiu (finansinio reglamento 60 straipsnio 4 dalis);
- b) nuostatai, apibrėžiantys finansinių dalyvių uždavinius, teises ir pareigas rengimu (įgyvendinimo taisyklių 44 straipsnis);
- c) vidaus auditoriaus misijos apimtimi ir vidaus audito funkcijos vykdymo tikslų bei procedūrų apibrėžimu (įgyvendinimo taisyklių 109 straipsnio 2 dalis).

9.26. Vidaus auditoriaus jurisdikcijoje esančiam „tikrinimo padaliniiui“ buvo patikėta užduotis *ex ante* tikrinti visas leidimus išduodančių pareigūnų operacijas. Vidaus auditorius taip pat perėmė anksčiau finansų kontrolieriaus vykdytą užduotį patvirtinti kiekvieną operaciją kompiuterizuotoje apskaitos sistemoje. Ši užduotis nesuderinama su nepriklausomumu, kurio pagrindu vidaus auditorius turėtų atlikti savo audito pareigas ir prieštarauja finansų reformos dvasiai.

9.25. TEISINGUMO TEISMO ATSAKYMAI

Siekdamas užtikrinti 2002 m. birželio 25 d. Tarybos priimto naujo Finansinio reglamento ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos priimtų Vykdyimo taisyklių nuostatų įgyvendinimą institucijoje, Teisingumo Teismas 2003 m. sausio 22 d. patvirtino naują vidaus finansinį reglamentą. Šios pagrindinės teisės nuostatos turėjo būti papildytos įtrauktinomis į įvairias normas ir nuostatus, kuriuos nurodo Audito rūmai, taisyklėmis. Vis dėlto, prieš nustatant šias taisykles buvo nuspręsta, kad yra tikslinga įvertinti praktinį naujos sistemos veikimą, juo labiau, kad institucija, atsižvelgiant į jos dydį ir jos užduočių specifišką, turėjo naujų nuostatų taikymui labai ribotą skaičių asmenų, turinčių geras žinias finansinių sistemų ir pagrindinių finansinių nuostatų srityje.

Šiuo metu visi Audito rūmų minėti dokumentai yra priimti.

Taigi Teisingumo Teismo administracinis komitetas 2004 m. kovo 31 d. patvirtino institucijoje taikomus būtiniausius vidaus kontrolės standartus. Standartas Nr. 7 pateikia nuorodą į Finansinio reglamento 60 straipsnio 4 dalyje nurodytą rizikos analizę.

2004 m. kovo 31 d. Administracinis komitetas patvirtino Finansinio reglamento Vykdyimo taisyklių 44 straipsnyje nurodytų finansinių pareigūnų užduočių nuostatus taip pat vidaus auditoriaus užduočių nuostatus. Pažymėtina, kad pastarieji nuostatai pagal Vykdyimo taisyklių 109 straipsnio 2 dalį apibrėžia vidaus auditoriaus užduotis bei jo funkcijų vykdymo tikslus ir procedūras.

9.26. TEISINGUMO TEISMO ATSAKYMAI

Naujame administraciniame vienetė, įsteigta remiantis Teisingumo Teismo specifiniais poreikiais, yra aiškus *ex ante* finansinių operacijų patikros ir vidaus audito funkcijų atskyrimas.

Ex ante finansinių operacijų patikrą atlieka tikrinantys tarnautojai, kurių veikla yra reglamentuojama „profesinių standartų, skirtų tarnautojams, paskirtiems tikrinti finansines operacijas, kodekse“.

Šie tarnautojai turi pareikšti pritarimą arba nepritarimą, uždedami antspaudą ant visų jiems pateiktų dokumentų.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Aplinkybė, kad pritarimo atveju tikrinantys tarnautojai (prireikus, tarnybos sekretoriatas) vizuoja operaciją kreditų kontrolės elektroninėje sistemoje, priklauso tik nuo to, kad dėl techninių priežasčių ši sistema įsigaliojus naujoms Finansinio reglamento nuostatomis šiuo klausimu negalėjo būti pakeista. Finansinių operacijų fiksavimas popieriniuose dokumentuose, kurio metu įvairūs dalyviai vizuoja arba pasirašo dokumentus ir kuris vienintelis gali suteikti operacijoms teisinę galią, visiškai atitinka naują Finansinį reglamentą ir numato įgalioto ar perįgalioto leidimus išduodančio pareigūno galutinę atsakomybę. Taigi tikrinimo tarnybos vaidmuo ir funkcijos neturi būti supainiotos su buvusio finansų kontrolieriaus vaidmeniu ir funkcijomis.

Aprašytos procedūros, kurios nenumato vidaus auditoriaus įsikišimo, visiškaip nedaro įtakos jo nepriklausomumui, nes jo pareigos ir funkcijos yra nustatytos Teisingumo Teismo administracinio komiteto priimtuose „vidaus auditoriaus užduočių nuostatuose“, kaip buvo nurodyta 9.25 punkte.

9.27. Vidaus auditorius dėl akivaizdaus personalo ir laiko stygiaus, skirto *ex ante* kontrolei, neįvykdė 2003 m. darbo programos.

9.27. TEISINGUMO TEISMO ATSAKYMAI

Nagrinėjamais metais vidaus auditorius siekė atkreipti ypatingą dėmesį naujo administracinio vieneto įkūrimą Teisingumo Teismo organizacijoje. Suteiktų tikrintojams administracinių asignavimų, suskirstytų keliose biudžeto eilutėse, valdymo auditas buvo planuotas baigti 2003 m., tačiau negalėjo būti pabaigtas.

Pastabos dėl operacijų

9.28. Sutartis dėl licenzijų programinės įrangos naudojimui buvo suderėta pagal ribotą procedūrą iš anksto apie tai nepaskelbus. Pagal 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos 92/50/EEB dėl valstybės tarnybos sutarčių sudarymo koordinavimo procedūrų ⁽³⁾ 15 straipsnio 2 dalį ir 17 straipsnį, skelbimas turėjo būti išsiųstas į leidinių biurą ir paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

9.28. TEISINGUMO TEISMO ATSAKYMAI

Orgtechnikos serveriams reikalingos programinės įrangos ir elektroninio pašto programų naudojimo licencijos buvo perkamos priimant geriausią tiekėjų, kuriems pagrindinė bendrovė suteikė leidimą perparduoti savo prekes Belgijos ir Liuksemburgo rinkoje, pateiktą pasiūlymą. Patirtis parodė, kad taip buvo pasiekta konkurencinė kaina. Ateityje tokios rūšies sutarčių, t. y. parduodant vieną prekę per turinčių leidimų tiekėjų tinklą sudarymui, bus kreipiamas ypatingas dėmesys siekiant nepažeisti procedūrų, taikomų atsižvelgiant į sutarčių ribas.

Įgaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.29. 2004 m. birželio pradžioje nebuvo pateiktos metinės veiklos ataskaitos, numatytos finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalyje.

9.29. TEISINGUMO TEISMO ATSAKYMAI

Įgalioto leidimus išduodančio pareigūno metinė veiklos ataskaita 2004 m. liepos 2 d. buvo pateikta kompetentingiems institucijos pareigūnams. Reikia patikslinti, kad Finansinis reglamentas nenustato jokios galutinės datos pateikti institucijų, kitų nei Komisija, veiklos metinę ataskaitą, o terminas – birželio 15 d., numatytas 60 straipsnyje, yra taikomas tik Komisijai.

⁽³⁾ OL L 209, 1992 7 24, p. 1.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Audito Rūmai*Priežiūros sistemos ir patikros*

9.30. Įgyvendinimo taisyklių 44 straipsnis numato, kad kiekviena institucija pateiktų kiekvienam finansiniam veikėjui „nuostatus, detalai apibrėžiančius jo uždavinius, teises ir pareigas“. Nuostatai buvo parengti ir Audito Rūmų sprendimu patvirtinti 2003 m. gruodžio 18 d. Remiantis finansinio reglamento 60 straipsnio 4 dalimi, taip pat buvo pasiegtas ir su institucijos priimtais minimaliais standartais.

9.31. Audito Rūmų vidaus auditorius ištyrė *ex ante* tikrinimo sistemos įdiegimą ir veikimą, taip pat finansinę sistemą, susijusią su Audito Rūmų pastatų politikos vykdymu. Šie vidaus auditorių atlikti auditai nepateikė jokių konkrečių rekomendacijų.

9.32. Audito Rūmų auditą atlieka nepriklausoma išorės audito įmonė, kuri kartu su ataskaita pateikia „pažymą apie finansinių ataskaitų tvarkingumą ir teisingumą 2003 d. gruodžio 31 d.“. Ataskaitoje konstatuojama, jog, auditoriaus nuomone, „dabartinės vidaus kontrolės taisyklės užtikrina, kad einamieji tikslai yra įgyvendinami patenkinamai, finansinės ataskaitos patikimai parengtos, taip pat laikomasi teisinės bazės“. Pažyma ir ataskaita bus paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pastabos dėl operacijų

9.33. Atlikus auditą, nebuvo jokių pastabų dėl operacijų, atspindėtų 2003 finansinių metų ataskaitose.

Igaliojimų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.34. Kaip numatyta finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalyje, Generalinis sekretorius pateikė metinę veiklos ataskaitą apie svarbiausias biudžeto sritis.

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir Regionų komitetas

9.35. Pateikiamos pastabos dėl problemų, nustatytų Ekonomikos ir socialinių reikalų ir Regionų komitetuose. Siekiant šiame skyriuje išvengti pasikartojimo, problemos pateikiamos abiems komitetams skirtingame skirsnyje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Priežiūros sistemos ir patikros

9.36. Nesilaikyta šių su priežiūros sistemomis ir patikromis susijusių taisyklių: **9.36.**

a) kaip numatyta įgyvendinimo taisyklių 44 straipsnyje, apskaitininkui nebuvo pateikti nuostatai, išsamiai apibrėžiantys jo uždavinius, teises ir pareigas;

a) EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI
Apskaitininkų nuostatai buvo priimti 2004 m.

REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

2004 m. gegužės 3 d. įgaliojimus suteikiantis pareigūnas patvirtino Sprendimą (Nr. 088/04), nustatantį Regionų komiteto apskaitininko ir įgaliotųjų apskaitininkų komandiruočių ir pareigų statutą. Statuto nuostatos apima ir apskaitininko profesinių reikalavimų klausimą.

Šis sprendimas buvo priimtas pavėluotai dėl to, kad kai kurios priemonės, numatytos naujojo Finansų reglamento įgyvendinimo kalendoriuje, 2003 m. buvo atidėtos dėl kitų prioritetų.

b) nebuvo priimti jokie minimalūs kontrolės standartai.

b) EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Minimalūs vidaus kontrolės standartai buvo priimti 2004 m.

REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Teisybė, kad nors dar nėra išsamaus dokumento, kuriame būtų numatyta būtinausių kontrolės standartų sistema, kuri veiktų Regionų komitete, buvo priimta keletas kontrolės standartų: tikrinimo sąrašai; aprašymo procedūros; veiksmingumo rodikliai; asmenų, atsakingų už biudžetą, skyrimo procedūros; Finansų ir administracinių reikalų komiteto atliekamos finansinių klausimų tolesnio nagrinėjimo procedūros; pareigų, funkcijų ir procedūrų vadovo projektas; narių išlaidų kompensavimo taisyklės; reprezentacines išlaidas reglamentuojančios taisyklės; sprendimai dėl paslaptis paviešinančių asmenų ir santykių su OLAF; tarnybiniai nurodymai; finansinių dalyvių mokymo programos; rašytinis finansinių procedūrų apibūdinimas ir kt.

2003 m. gruodį įgaliojimus suteikiantis pareigūnas paprašė vidaus auditoriaus atlikti Regionų komiteto kontrolės aplinkos auditą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.37. Pirkimų srityje nesilaikyta keleto finansinio reglamento ir įgyvendinimo taisyklių reikalavimų. Biudžeto valdymo institucijai nebuvo perduota ataskaita apie aptartas derybų procedūras (įgyvendinimo taisyklių 54 straipsnis), o sutarčių, kurių vertė nesiekia 50 000 eurų, šalių sąrašas nebuvo paskelbtas internete (įgyvendinimo taisyklių 119 straipsnis). Regionų komitete nebuvo sukurta konkursų dalyvių ar kandidatų, kuriems nebuvo leista dalyvauti pirkimų procedūrose, duomenų bazė (finansinio reglamento 95 straipsnis).

9.37. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Yra teisinga, kad biudžeto valdymo institucijai nebuvo atsiųsta ataskaita apie visas derybas ir kad internete nebuvo paskelbtas rangovų, su kuriais buvo sudarytos sutartys, kurių vertė yra mažesnė nei 50 000 EUR, sąrašas. Tačiau buvo parengta reguliari pažangos ataskaita dėl pastatų ir nusiųsta biudžeto valdymo institucijai. Be to, buvo atsiųsta į naujojo finansinio reglamento procedūras dėl išankstinės informacijos pranešimų, susijusių su didesnėmis sutartimis. Reikia atkreipti dėmesį, kad „Belliard 68“ pastato įsigijimo procedūrų vidaus auditas buvo pradėtas 2003 m. ir buvo baigtas 2004 m. Į EESRK metines vidaus biudžeto sąskaitų uždarymo procedūrą yra įtraukti įsipareigojimai biudžeto valdymo institucijai nusiųsti ataskaitą dėl visų derybų ir internete paskelbti sutarčių, kurių vertė mažesnė nei 50 000 EUR, sąrašą.

9.37. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Derybų ataskaita biudžeto valdymo institucijai bus išsiųsta iki rugsėjo 30 d.

Sutarčių, kurių vertė yra mažesnė nei 50 000 eurų, rangovų sąrašas bus išspausdintas RK interneto puslapyje iki spalio 15 d.

Kas dėl konkurso dalyvių duomenų bazės (Finansų reglamento 95 str.), šių metų rugsėjo 18 d. pagaliau buvo instaliuota naujoji S12 versija, kuri leis atskirti trečiąsias šalis (iki šiol tai nebuvo įmanoma).

9.38. Dėl užmokesčio personalui, duomenys apie personalą buvo įvedami rankiniu būdu, o į personalo duomenų bazę ir į atlyginimų mokėjimo sistemą jie buvo įvedami atskirai. Kadangi šių dviejų sistemų nesiejo kompiuterinis ryšis, buvo neįmanomas automatinis duomenų sutikrinimas. Kita vertus, sistemingas bei reguliarius sutikrinimas nebuvo atliktas ir rankiniu būdu. Administracija aptiko daugybę skirtumų tarp atlyginimų mokėjimų pagal sistemą, naudotą 2003 m., ir pagal naują sistemą, įdiegtą 2004 m. gegužės mėn.

9.38. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

2003 m. ir ankstesniais metais finansiniai duomenys nebuvo saugomi personalo valdymo sistemoje, kuri buvo naudojama tik veiklos tikslams. Finansiniai personalo duomenys buvo saugomi tik tam skirtoje, atskiroje darbo užmokesčio sistemoje. Būtinybės suderinti šias dvi sistemas nebuvo.

2004 m. pradžioje buvo pradėta naudoti nauja personalo valdymo sistema ir nauja darbo užmokesčio sistema (NAP, kurią naudoja Komisija). Priešingai nei senai darbo užmokesčio sistemai, naujai darbo užmokesčio sistemai reikia finansinių (naujos) personalo valdymo sistemos duomenų. Pradžioje tarp senosios ir naujosios darbo užmokesčio sistemų buvo daug neatitikimų. Dauguma jų atsirado dėl laiko skirtumų tarp buvusios ir naujosios darbo užmokesčio procedūrų. Visi šie neatitikimai buvo išaiškinti ir išspręsti 2004 m.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.38. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Kalbant apie procedūras, susijusias su darbo užmokesčio sistema, reikėtų pažymėti, kad, atsižvelgiant į administracijos sprendimą įdiegti šią naują sistemą, darbuotojų duomenys į naująją darbuotojų duomenų bazę („Centurio“ – Regionų komiteto ir EESRK jungtinėms tarnyboms priklausančio IT skyriaus sukurta priemonė, kuria naudojasi ir Teisingumo Teismas) buvo įvedami rankiniu būdu. Šis sprendimas buvo priimtas siekiant palengvinti perėjimą prie naujos darbo užmokesčio mokėjimo sistemos (NAP). Žinoma, prieš įdiegiant NAP 2004 m. balandį, dėl techninių neatitikimų nebuvo įmanoma senosios darbo užmokesčio sistemos sujungti su darbuotojų duomenų baze (naujoji sistema buvo sukurta praėjus beveik 30 metų nuo ankstesnės sistemos sukūrimo), todėl asmeniniai duomenys turėjo būti įvedami rankiniu būdu.

Šiais metais, įsigaliojus naujesiems tarnybos nuostatomis, padėtis tapo dar sudėtingesnė, nes į abi sistemas reikėjo įvesti naujų parametrų.

Kai NAP pradės veikti visais aspektais, administracija išnagrinės esamus skirtumus.

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

9.39. Pateikiamos pastabos, susijusios tik su Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto problemomis.

Priežiūros sistemos ir patikros

9.40. Iš esmės, nesilaikyta šių su priežiūros sistemomis ir patikromis susijusių taisyklių:

- a) kaip numatyta įgyvendinimo taisyklių 44 straipsnyje, avansinių sąskaitų administratoriui nebuvo pateikti nuostatai, išsamiai apibrėžiantys jo uždavinius, teises ir pareigas;
- b) nebuvo aprašytos specialios kontrolės procedūros, taikomos skirtingoms išlaidų sritims.

9.40. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

a) Avansų sąskaitos tvarkytojų nuostatai buvo priimti 2004 m.

b) 2003 m. sausio 8 d. EESRK priėmė vidaus finansines taisykles, kaip numatyta naujajame finansiniame reglamente. Į šias taisykles įeina oficialios taisyklės, kuriomis paskiriami finansiniai dalyviai, patikrinimo procedūros ir išsamios vidaus procedūros, skirtos visoms pagrindinėms biudžeto operacijoms. Pažymėtina, kad EESRK įformino ir įvedė patikimą tikrinimo procesą, kuriam reikia, kad operacijas patvirtintų nepriklausomas tikrintojas. Šis modelis paprastai turėtų būti taikomas tik didelės rizikos operacijoms. Tačiau EESRK nutarė elgtis atsargiai ir šį modelį priėmė visoms biudžeto operacijoms (EESRK vidaus taisyklėse, 19 str., rasite išplėstą sąrašą), įskaitant ir nedidelės rizikos operacijas.

EESRK išleido įdarbinimo procedūrų kišeninį žinyną.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Tikslios inventoriaus valdymo detalės ir griežtos procedūros buvo priimtos 2003 m. spalį.

2004 m. buvo priimtas nutarimas dėl elektroninio parašo naudojimo biudžeto valdymo informacijos sistemoje SI2. Tai sudaro visų su tuo susijusių veiklos procedūrų aprašymas (vartotojo registracija, techninė priežiūra, ataskaitų teikimas ir t. t.).

Vidaus auditas, kaip numatyta naujajame finansiniame reglamente, pasiūlė įdiegti arba pagerinti, keletą vidaus kontrolės taisyklių. Vidaus kontrolės procedūrų dokumentų padidėjimas yra įgyvendinimo plano dalis, kurį pasiūlė vidaus auditoriai.

Rašytinių procedūrų sukūrimas, nėra Finansinio reglamento reikalavimas, tačiau jis buvo įtrauktas į EESRK vidaus kontrolės standartus (15 standartas), kurie buvo patvirtinti 2004 m. liepos 1 d.

9.41. Audito Rūmai išnagrinėjo atrankos būdu pasirinktus avansinių sąskaitų mokėjimus, parodžiusius, kad iš esmės nebuvo laikomasi leidimus išduodančio pareigūno atliekamų avansinių operacijų atsiskaitymo terminų, (pagal įgyvendinimo taisyklių 67 straipsnio 1 dalies f punktą – ne vėliau kaip iki kito mėnesio pabaigos).

9.41 ir 9.44. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

2003 m. buvo rimtų personalo problemų Kontrolės skyriuje, todėl turėjo būti nustatyti prioritetai. Del to turėjo būti atidėtas avansų operacijų suderinimas. Tam, kad būtų galima baigti apskaitos knygas 2003 m. pabaigoje, nuodugnus patikrinimas buvo atidėtas iki 2004 m. Išsamus ex-post patikrinimas buvo įvykdytas per 2004 m. pirmąjį ketvirtį. Šio patikrinimo sąlygotos pataisos vykdomos 2004 m.

9.41; 9.43–9.45. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Remdamasis ankstesnėmis Teismo rekomendacijomis, nuo 2004 m. pradžios EESRK panaikino avansų sąskaitą, skirtą narių išmokoms mokėti.

9.42. Vidaus auditorius atliko išsamų finansinio reglamento įgyvendinimo auditą ir daugumoje biudžeto eilučių aptiko keletą kontrolės sistemos spragų. Audito ataskaita buvo pateikta 2003 m. lapkričio mėn. 2003 m. pabaigoje vidaus auditoriaus nustatytus trūkumus nagrinėjo administracija.

Pastabos dėl operacijų

9.43. Iki 2002 m. pabaigos iš avansinių sąskaitų daryti mokėjimai už kelionės išlaidas posėdžiams, vykusiems 2002 m., buvo įrašomi į kitų biudžetinių metų asignavimus, taip pažeidžiant biudžetinių kasmetiškumo principą. Panašiai 2003 m. išlaidos buvo įrašytos į 2004 m. biudžetą.

9.43. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Pagal 2002 m. gruodžio 23 d. Įgyvendinimo taisyklių 6.6 straipsnį, narių išmokų asignavimai negali būti vykdomi. Todėl EESRK manė, kad mokėjimus turi atlikti avansų sąskaitos tvarkytojas pačioje 2002 m. pabaigoje (už 2002 m. susitikimus), jie buvo įvykdyti 2003 m. pradžioje iš 2003 m. biudžeto.

9.44. Tvirtinant įsakymus dėl pavedimų iš avansinės sąskaitos nuo spalio vidurio iki metų pabaigos, visi atlikti patikrinimai buvo paviršutiniški.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.45. Trimis atvejais Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nariams už kelionės išlaidas buvo apmokėta dvigubai daugiau, negu nustatyta Komiteto taisyklėse. Šie atvejai susiję su skrydžiais iš Berlyno į Briuselį, kurie pagal tvarkaraštį trunka trumpiau arba lygiai pusantros valandos. Komiteto taisyklės numato, kad dvigubos kelionės išlaidos mokamos už keliones lėktuvu, trunkančias ilgiau negu pusantros valandos. Auditas parodė, kad šių taisyklių nebuvo laikomasi, kai kelionė prasidėdavo Berlyne arba kai kuriuose kituose miestuose.

Igaliojimų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.46. Metinė veiklos ataskaita, kuri numatyta finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalyje, buvo pateikta 2004 m. liepos mėn. pabaigoje. Ši ataskaita apėmė deklaraciją dėl procedūrų, užtikrinančių operacijų, atspindinčių ataskaitų teisėtumą ir tvarkingumą.

Regionų komitetas

9.47. Pateikiamos pastabos dėl problemų, nustatytų tik Regionų komitete.

Priežiūros sistemos ir patikros

9.48. Nesilaikyta šių su priežiūros sistemomis ir patikromis susijusių taisyklių:

- a) siekiant įdiegti tinkamiausias kontrolės procedūras, nebuvo atlikta jokia rizikos analizė (finansinio reglamento 60 straipsnio 4 dalis);
- b) išskyrus avansinių sąskaitų vadovą, specialios kontrolės procedūros dėl išlaidų nebuvo aprašytos.

9.45. EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Skrydžio trukmė į minėtuosius miestus buvo daugiau nei pusantros valandos, tačiau dabar šiek tiek sutrumpėjo. Nedaugeliu atvejų į šiuos pasikeitimus nebuvo atsižvelgta. Po to, kai Teismas pateikė pastabas, buvo imtasi pataisų. Delegacijos įgaliotas asmuo visiems su tuo susijusiems finansiniams dalyviams oficialiai nurodė kuo griežčiausiai laikytis reglamento. Visi su tuo susiję nariai buvo informuoti apie šią priemonę. Todėl EESRK gali pareikšti, kad dabartinė situacija yra tvarkinga.

9.48. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

- a) Šis klausimas dabar yra išsamiai nagrinėjamas. 2004 m. vidaus auditorius jau atliko du su šiuo klausimu susijusius auditus.
- b) Be tarpinės sąskaitos vadovo yra priimta daug kitų rašytinių taisyklių, kurios reglamentuoja konkrečių išlaidų kontrolės procedūrų klausimą. Tarp jų paminėtinas Komandiruočių vadovas, kuriame išsamiai apibūdinta ši, su pareigūnų komandiruočių išlaidomis susijusių kontrolės procedūrų rūšis. Ta pati nuostata taikytina rašytinėms Komitetų sąskaitų faktūrų pateikimo procedūroms, skirtoms išlaidoms, kurias tvarko abiejų komitetų (Regionų komiteto ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto) jungtinės tarnybos, taip pat rašytinėms naujų pareigūnų įdarbinimo procedūroms ir kt. 2003 m. kiekvienai biudžeto eilutei nustatyti veiksmingumo rodikliai ir nurodymai juos paaiškinti įgalina geriau tikrinti, kaip toliau daromos išlaidos. 2003 m. Regionų komitetas priėmė (rašytines) finansines procedūras, atspindinčias naujojo Finansų reglamento principus, taip atskirdamas inicijuojančių ir ex-ante patikrinimo atstovų funkcijas. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi naujojo Finansų reglamento, buvo paskelbti rašytiniai tikrinimų sąrašai, kad abiejų komitetų jungtinės tarnybos galėtų įforminti išlaidas.

RK numato iki metų pabaigos įgyvendinti būtiniausias kontrolės standartus, kurie bus pritaikyti prie konkretaus savo išlaidų pobūdžio.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.49. Tolesnė veikla, susijusi su pareigūnų ir kito personalo teisėmis į įvairias išmokas ir pašalpas, numatytas Pareigūnų tarnybiniuose nuostatuose, buvo nepakankama. Reikėtų kruopščiau tikrinti duomenis, kurių administracija kasmet reikalauja iš personalo. Išmokų mokėjimas ir pervedimas į kitas negu darbą suteikianti šalis, jei suma viršija ekspatriacijos išmoką, turėtų būti stabdomas, kai personalo nariai per pagrįstos trukmės laiką negrąžina informacinių lapų, kuriuos turėjo užpildyti.

9.50. Vidaus auditorius nevykdė didžiosios dalies savo 2003 m. metinio darbo programos. Ypač pažymėtina, kad nebuvo baigtas naujo finansinio reglamento įgyvendinimo auditas, įtrauktas į šią darbo programą.

Pastabos dėl operacijų

9.51. Iki 2002 m. pabaigos iš avansinių sąskaitų daryti mokėjimai už kelionės išlaidas posėdžiams, vykusiems 2002 m., buvo įrašomi į kitų biudžetinių metų asignavimus, taip pažeidžiant biudžetinį kasmetiškumo principą.

9.52. Leidimus išduodantis pareigūnas neatlikdavo kai kurių avansinių sąskaitų mokėjimų iki kito mėnesio pabaigos, kaip numatyta įgyvendinimo taisyklių 67 straipsnio 1 dalies f punkte.

9.49. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Kiekvieną rugsėjį visiems pareigūnams išsiunčiamas blankas asmenims patikslinti, kuris naudojamas pareigūnams tarnybos nuostatuose numatytoms įvairioms išmokoms ir kompensacijoms mokėti. Šį blanką visi pareigūnai užpildo net tuo atveju, jei jų šeimyninė padėtis nėra pasikeitusi. Informacijos neatsiuntusiems pareigūnams išsiunčiamas priminimas, o jei informacija iki nustatyto priimtino termino vis tiek nenusiunčiama personalo skyriui, atsakingas asmuo patikrina kiekvieną atskirą atvejį ir visų pirma tuos asmenis, kurie gali neturėti teisės gauti tokias išmokas; atlikęs tokį patikrinimą, atsakingas asmuo dar kartą prašo pareigūno užpildyti nurodytą blanką. Nepaisant to, būta atveju, kaip ir Audito Rūmų nurodytas pavyzdys, kai pareigūnai nepatikslina reikiamos informacijos.

Ateityje bus reguliariai atliekama vėlesnė visų pareigūnų specialių sąlygų kontrolė. Visų pirma tai pasakytina apie sumų, didesnių nei ekspatriacijos išmoka, pervedimą trečiosioms šalims. Be to, kol konkretus pareigūnas nepateiks reikiamų dokumentų, visos jo išmokos ir mokėjimai bus sustabdyti.

Rugsėjį bus įvesti reikiami pakeitimai, kuriais bus patobulintas tolesnis pirmiau minėtų klausimų sprendimas.

9.51. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Dėl pavėluoto patvirtinamųjų dokumentų, susijusių su trijų pakaitinių narių dalyvavimu komisijų posėdžiuose, pateikimo atitinkamas mokestinis pavedimas negali būti padarytas iš 2002 m. biudžeto. Kadangi mokėjimai iš tarpinės sąskaitos galutinai buvo priimti 2003 m., jie bus nuskaityti iš 2003 m. biudžeto.

Ateityje RK šias išmokas vertins kaip išlaidas, apie kurias būtina pranešti.

9.52. REGIONŲ KOMITETO ATSAKYMAI

Tuo metu Regionų komiteto tarnybos turėjo vieną tikrinantįjį pareigūną, kurio darbo krūvis buvo per didelis. Štai kodėl patikrintos bylos įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui buvo įteikiamos pavėluotai. Antrą tikrinantįjį pareigūną būtų galima įdarbinti ne anksčiau nei šių metų pabaigoje. Jį įdarbinus pagreitėtų tarpinės sąskaitos mokėjimų ex-ante finansinis patikrinimas prieš jį pasirašant įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Igaliotų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.53. Kaip numatyta finansinio reglamento 60 straipsnio 7 dalyje, metinė veiklos ataskaita buvo pateikta 2004 m. birželio mėn. pradžioje. Ši ataskaita apėmė deklaraciją dėl procedūrų, užtikrinančių ataskaitų teisėtumą ir tvarkingumą. Ataskaitoje pateikiamos tam tikros problemos, su kuriomis tikrinantis personalas susidūrė 2003 m., ir priemonės, kurių imtasi 2004 m. siekiant geriau atitikti finansinio reglamento reikalavimus.

Komisija

Administracinių išlaidų priežiūros sistemos ir patikros ()*

9.54. Priešingai nei kitos institucijos, Komisija, diegdama naujas priežiūros sistemas ir patikras, nelaukė, kol įsigalios naujas finansinis reglamentas. Šios sistemos, įdiegtos Komisijos reformos pagrindu, didžia dalimi jau atitiko pagrindinius naujo finansinio reglamento reikalavimus. Tai paaiškina, kodėl sistemos, veikusios Komisijoje 2003 m., kur kas labiau atitiko finansinio reglamento reikalavimus negu kitų institucijų sistemos.

9.55. Dvidešimt keturi vidaus kontrolės standartai, kuriuos Komisija priėmė 2000 m., buvo palaipsniui konkretinami ir suskaidyti į septyniasdešimt keturis „pagrindinius reikalavimus“. Priedas prie direktorių ir generalinių direktorių veiklos ataskaitų rodo, kiek „pagrindinių reikalavimų“ įgyvendino kiekvienas Komisijos departamentas. Audito Rūmų nuomone, administracinių išlaidų srityje iki 2003 m. pabaigos buvo įgyvendinta dauguma „pagrindinių reikalavimų“, susijusių su kontrolės veikla, auditu ir įvertinimu.

9.56. Audito Rūmai išnagrinėjo priežiūros sistemas ir patikras, kurios igaliotiems leidimus išduodantiems pareigūnams ir jų pavaduotojams duoda pagrindą tvirtinti, kad vykdant išlaidas laikomasi teisėtumo ir tvarkingumo reikalavimų. Buvo įvertinta, kaip veikia sistemos, susijusios su užmokesčiu personalui, informacinėmis technologijomis, tarnybų Briuselyje infrastruktūra ir valdymu, publikacijomis, Komisijos atstovybėmis ir vertimo žodžiu tarnybomis.

(*) Už didžiąją dalį administracinių išlaidų yra atsakingi šie Komisijos departamentai: Personalo ir administracijos, Vertimo, Vertimo žodžiu, Spaudos ir komunikacijos, Išorės santykių generaliniai direktoratai, Infrastruktūros ir logistikos biuras Liuksemburge, Infrastruktūros ir logistikos biuras Briuselyje, Individualių sumų administravimo ir išmokėjimo tarnyba, Europos personalo atrankos biuras, Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.57. Išskyrus personalo išlaidų sritį, leidimus išduodantys pareigūnai, laikydamiesi Vidaus kontrolės 17-o standarto, nusprendė, kad reikia atlikti operacijų *ex post* tikrinimus. Tačiau neaptikta jokių įrodymų, kad *ex post* patikrintos išlaidos susijusios su Komisijos atstovybėmis ir publikacijomis. Kitose išlaidų srityse *ex post* kontrolė buvo atlikta, tačiau ji nebuvo pagrįsta rizikos analizės atrinktų operacijų nagrinėjimu.

9.58. Kalbant apie sistemą, susijusią su užmokesčiu personalui, prieš įdiegiant naują sistemą 2003 m. spalio mėn. buvo nustatyti ir ištaisyti neatitikimai tarp duomenų bazės su asmeniniais personalo duomenimis ir kompiuterinės sistemos, naudojamos mėnesiniams užmokesčio skaičiavimams. Tačiau beveik iki 2003 m. pabaigos dar nebuvo atliktas naujų duomenų, įvestų į duomenų bazėje esančias atskiras rinkmenas, sisteminis patikrinimas.

9.57. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The Annual Activity report of DG RELEX draws attention to the absence of an effective system of ex-post control related to the delegations' expenditure. In the light of this, an action plan has been drawn up which envisages the implementation of an ex-post control system before the end of 2004.

The Publications Office (OPOCE) has introduced ex-post control based on sampling in 2004. The delegated authorising officer has decided to focus on second-level ex-ante checks prior to introducing ex-post control in 2004.

Regarding other administrative expenditure, DG ADMIN and the Office for infrastructures and logistics in Brussels (OIB) decided, when early in 2003 the ex-post controls were started, to select the transactions by uniform sampling so as to avoid prior biases and prejudices. They intend to include risk factors after 24 months of operation, i.e. as from 2005.

The DG for Interpretation (SCIC) also used uniform sampling in 2003 for freelance interpreter payments. However, from 2004 the sampling is based on monetary sampling units (MUS). The intention for later in 2004 is to supplement this with targeted sampling based on risk factors.

As regards staff expenditure, the reply to paragraph 9.58 gives the necessary details.

9.58. KOMISIJOS ATSAKYMAI

As the Court states, the existing discrepancies between the two systems were identified and corrected before the new system — NAP — entered into production, on the basis of verified data on staff, through a component-wise comparison of the old and new salary slips.

Unlike the previous salary system — VAP —, NAP draws its data directly from the personnel management system SYSPER, i.e. by IT interface, and no longer requires doubled data entry, which previously was at the same time an opportunity for control and a source of errors. The verification workflows had to be adapted, which was done before the end of 2003.

Some ex-post checking was already carried out on data for the Luxembourg population in 2003. The Brussels population will be checked in late 2004, when a global ex-post control programme will become operational.

Both the comparisons made in the context of the migration to the NAP and the checks made in Luxembourg have shown that the number of errors is very small in relation to the vast amounts of data concerned, and that errors are not systematic.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.59. Audito Rūmai nustatė trūkumus Leidinių biuro įdiegtose priežiūros sistemose bei patikrose. Ypač pažymėtina, kad tiksliai apibrėžta atsakomybė nebuvo formaliai priskirta personalui, atsakingam už finansinių operacijų inicijavimą ir tikrinimą, nebuvo imtasi jokių veiksmų, siekiant susidoroti su specifine Leidinių biuro nustatyta rizika, jog klaidos sąskaitose gali likti nepastebėtos, o procedūrų aprašymas – nebaigtas.

9.60. Leidinių biuras taip pat nevykdė atsiskaitymo pareigos, kuri numatyta Komisijos nuostatuose įgaliojantiems leidimus išduodantiems pareigūnams.

Pastabos dėl operacijų

9.61. Mokant už daugybę sąskaitų, susijusių su informacinių technologijų tarnybomis, tarnybų Briuselyje infrastruktūra ir valdymu, taip pat publikacijomis, buvo peržengtos sutartyse nustatytų terminų ribos. Pagal įgyvendinimo taisyklių 106 straipsnio 5 dalį, mokėjimų terminų nesilaikymas suteikia kreditoriui teisę reikalauti delspinigių.

9.59. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The Commission shares the Court's views on the definition of responsibilities: a system of regular (monthly) updates was set up in November 2003.

As regards documentation of procedures, the Office drew up a list of the key procedures to be documented at the end of 2003. This documentation has been completed in 2004. Secondary procedures will be documented by the end of June 2005.

9.60. KOMISIJOS ATSAKYMAI

Though the procedure has not been formalised, the Management Committee has been receiving regular (quarterly) operating reports for a number of years. Monthly budget statements are made at central level, and the sub-delegated authorising officers report on programmes, operations and results, inter alia for the purposes of drafting the Office's AAR and annual management report. The Office will introduce the report, as provided for in the Charter for authorising officers by subdelegation.

9.61. KOMISIJOS ATSAKYMAI

It should be noted that after the introduction of a shorter payment delay in the new Financial Regulation, the contractual delays in the existing contracts concluded before 31 December 2002 under the previous Financial Regulations, were not changed. The major part of the contracts used by the Informatics Directorate and the Office for infrastructures and logistics in Brussels (OIB) during 2003 had been signed before that date, and hence had a payment delay of 60 days.

On this basis, the number of payments carried out after the contractual delay was actually 10,8 % for the Informatics Directorate, around 18 % for OIB and 3 % for the DG for Interpretation (payments other than payments to freelance interpreters).

With a view to reducing the proportion of late payments the Commission has drawn the attention of the operational services to the requirement of swift payment.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.62. Baigiantis 2003 m., Leidinių biuras apmokėjo sąskaitas, kurių suma viršijo faktiškai per metus gautų paslaugų kainą. Tiekėjai, pripažindami šį faktą, Leidinių biurui išrašė patikslinančias (neigiamas) sąskaitas, kurias Leidinių biuras gavo 2004 m. Taip buvo išvengta 2002 m. skirtų asignavimų, kaip numatomų išlaidų „perkėlimo“ anuliavimo. Leidinių biuro taikyta procedūra nėra numatyta finansinio reglamento nuostatose ir pažeidžia įgyvendinimo taisyklių 97 straipsnio 1 dalį, pagal kurią išlaidos turi būti patvirtinamos faktiškai pateiktų paslaugų pagrindu. Audito Rūmų nuomone, būtina taikyti teisingas mokėjimo procedūras.

Igaliojų leidimus išduodančių pareigūnų metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos

9.63. Paprastai generalinių direktorių ir direktorių, kurie yra ir leidimus išduodantys pareigūnai, metinės veiklos ataskaitos dėl didžiosios dalies administracinių išlaidų aiškiai ir nuodugnai parodo, kaip veikia ir ką yra pasiekę jų atsakomybei patikėti generaliniai direktoriai ir biurai.

9.64. Keletas leidimus išduodančių pareigūnų pranešė, kad ne visi vidaus kontrolės standartai buvo visiškai įgyvendinti, ypač tie, kurie susiję su procedūrų detalio dokumentacija. Tačiau visi jie pareiškė, jog „įdiegtos kontrolės procedūros suteikia reikiamas garantijas dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo“. Išorės santykių generalinis direktorius prie savo deklaracijos pridėjo abejonę dėl Komisijos atstovybėse nepakankamai įgyvendinamų vidaus kontrolės 16-o („pareigų atskyrimo“) ir 17-o („priežiūros“) standartų.

Bendrosios išvados ir rekomendacijos

9.65. Institucijos įdėjo daug pastangų, pritaikydamos savo priežiūros sistemas ir patikras naujo finansinio reglamento reikalavimams. Tačiau dauguma institucijų, kuriose buvo pastebėtos spragos, keliančios pavojų operacijų teisėtumui ir tvarkingumui, dar ne visiškai įgyvendino numatytus pokyčius ⁽⁵⁾.

9.62. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The Office recognises the materiality of the error detected.

9.65. EUROPOS PARLAMENTO ATSAKYMAI

Vidaus auditoriaus atsakymas:

„Kalbant apie antro sakinio antrą dalį ir išnašą, Teismas konkrečiai nenurodė, kurioje iš institucijų buvo nustatyti vidaus audito trūkumai. Šiuo klausimu pranešimo 9.7 ir 9.8 punktuose, kurie susiję su Parlamentu, arba metinės ataskaitos preliminarių išvadų atskaitoje, kurią Parlamentas gavo anksčiau, nebuvo pateikta pastabų dėl Europos Parlamento vidaus audito, o Teismo darbuotojai, išnagrinėję preliminarias išvadas, taip pat nepateikė pastabų.“

Europos Parlamentas pritaria vidaus auditoriaus atsakymui. Jis atkreipia dėmesį į Europos Parlamento vykdomo vidaus kontrolės minimalių normų įgyvendinimo lygio įvertinimo darbo, kurį Teisingumo Teismas nurodė 9.11 punkte, svarbą. Įvertinimas paskatino sudaryti veiksmų planus, skirtus nustatytiems trūkumams pašalinti.

⁽⁵⁾ Būtent efektyvaus vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo, nepakankamos ex post kontrolės ir nepakankamai įdiegiamos vidaus audito funkcijos atžvilgiu.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.65. KOMISIJOS ATSAKYMAI

Implementation of reform is a continuous process. Therefore, the Commission invests much effort and interest in enhancing continuously these practices. On the other hand, supervision is really executed and effective in the services, evidencing of these supervision needs more focus. The Commission is organising specific workshops on this issue in the second half of 2004.

9.66. Išskyrus atvejus, nurodytus 9.23, 9.28, 9.45 ir 9.62 punktuose, Audito Rūmų atliktas auditas parodė, kad atrankos būdu peržiūrėtose operacijose nepasitaikė reikšmingų klaidų.

9.67. Kaip numato finansinio reglamento 60 straipsnis⁽⁶⁾, 2003 m. įgalioti leidimus išduodantys pareigūnai pirmąsyk parengė metines veiklos ataskaitas. Šios ataskaitos suteikė vertingos informacijos apie priežiūros sistemų ir patikrų veikimą. Tačiau reikėtų gerinti jų turinį, tuomet Audito Rūmai galėtų laikyti jas savo patikinimo pareiškimo informacijos šaltiniu.

9.67. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The Commission is already in its third year of experience in this domain. The Court also acknowledges the continuous enhancements done by the Commission. The current AAR are useful source of information on the internal control systems of the DG's.

9.67. AUDITO RŪMŲ ATSAKYMAI

Kompetentingos Audito Rūmų tarnybos išnagrino šią rekomendaciją ir įtraukė ją į savo veiksmų planus įgyvendinant procedūras, susijusias su naujuoju finansiniu reglamentu.

9.68. Vertinant administracines išlaidas kaip visumą, Audito Rūmų nagrinėtose operacijose nebuvo reikšmingų klaidų, tačiau Audito Rūmai pažymi, kad rizika dėl operacijų teisėtumo ir tvaringumo išlieka. Taip yra todėl, kad priežiūros sistemos ir patikros, 2003 m. pakeitusios ankstesnę finansų kontrolę, dar ne visose institucijose atitinka pagrindinius naujo finansinio reglamento reikalavimus. Audito Rūmai rekomenduoja atkreipti ypatingą dėmesį į privalomą visų naujo finansinio reglamento nustatytų reikalavimų įgyvendinimą.

9.68. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The Commission undertook a readiness assessment by the end of 2002, which indicated that services were ready for launching the new Financial Regulation specificities as acknowledged by the Court in paragraph 9.54.

9.68. AUDITO RŪMŲ ATSAKYMAI

Atsakymą žiūrėti 9.67 punkte.

⁽⁶⁾ Komisijoje jau ankstesniais metais buvo parengtos panašios ataskaitos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

DECENTRALIZUOTŲ ORGANIZACIJŲ AUDITAS

9.69. Audito Rūmų atliekamas metinis ES decentralizuotų įstaigų (DO) auditas pateikiamas specialiose metinėse ataskaitose ⁽⁷⁾. Pagrindiniai duomenys apie DO pateikiami **9.4 lentelėje**.

9.70. Visas DO biudžetas 2003 m. sudarė 778,0 milijono eurų, palyginti su 852,2 milijono eurų ⁽⁸⁾ 2002 m. Pagal tai, ką rodo jų etatų planai, bendras personalas padidėjo nuo 2037 darbuotojų 2002 m. iki 2204 darbuotojų 2003 m.

9.4 lentelė – Biudžetas ir darbuotojai 2002 ir 2003 m. – Decentralizuotos organizacijos (DO)

	Buveinė	Įsteigimo metai	Biudžetas (mln. eurų)		Įgaliotieji darbuotojai	
			2002	2003	2002	2003
Europos profesinio mokymo plėtros centras	Tesalonikai	1975	14,2	14,7	83	83
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	Dublinas	1975	17,4	16,8	88	88
Europos aplinkos agentūra	Kopenhaga	1990	25,2	27,5	106	111
Europos mokymo fondas	Turinas	1990	16,8	17,2	123	104
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	Lisabona	1993	10,4	10,5	59	63
Europos vaistų vertinimo agentūra	Londonas	1993	61,3	84,2	251	287
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	Liuksemburgas	1994	23,6	29	158	158
Bendrijos augalų veislių tarnyba	Anžė	1994	10,5	11,1	33	33
Vidaus rinkos derinimo tarnyba	Alikantė	1994	154,7	157,4	715	675
Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra	Bilbao	1995	13,2	14,6	31	33
Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centras	Viena	1997	6,2	6,6	28	30
Europos rekonstrukcijos agentūra	Tesalonikai	2000	495,9	358,6	316	317
Eurojust	Haga	2002	2,8	8,1	46	53
Europos aviacijos saugos agentūra	Briuselis	2002	—	4,7	—	80
Europos jūrų saugumo agentūros	Briuselis	2002	—	4,5	—	40
Europos maisto saugos tarnyba	Briuselis	2002	—	12,6	—	49
		Iš viso	852,2	778,0	2 037	2 204

⁽⁷⁾ Rengiamas spaudai Oficialiajame leidinyje.

⁽⁸⁾ Mažesni skaičiai galima paaiškinti Europos rekonstrukcijos agentūros veiklos mažinimu.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.71. 2003 finansiniais metais pradėtas įgyvendinti naujas finansinis pagrindų reglamentas ⁽⁹⁾, kuriuo remdamosi DO parengė ir priėmė savo finansinius reglamentus.

9.72. Per metus visos DO, išskyrus tris, sulaukusios Komisijos nuomonės, priėmė naujus finansinius reglamentus. DO, nepajėgusios priimti specialių finansinių reglamentų, laikinai taikė finansinį pagrindų reglamentą ⁽¹⁰⁾ arba laukdamos Komisijos nuomonės, savo specialių reglamentų projektus ⁽¹¹⁾. Visos DO įtraukė finansinio pagrindų reglamento nuostatas su nedidelėmis pataisomis, kurias įvedė dėl savo veiklos pobūdžio. Vienintelė pažymėtina išimtis buvo Europos vaistų vertinimo agentūra, kuri pasirinko pirkinų procedūrų ribas, besiskiriančias nuo standartų, kurios numatytos finansiniame pagrindų reglamente.

9.73. Finansinio pagrindų reglamento principų įgyvendinimas pareikalavo restruktūrizuoti DO vidaus kontrolės sistemas, ypač ten, kur finansinę kontrolę pakeitė vidaus audito galimybės. Ši restruktūrizacija reikalauja, kad personalas, atsakingas už finansų klausimus, prisitaikytų prie naujos situacijos ir išmoktų naujai dirbti; tai ypač taikytina leidimus išduodantiems pareigūnams, kurių atsakomybė padidėjo. Dviems trečdaliams DO, atsakingo personalo įdiegtų sistemų dar neįvertino arba neauditavo vidaus audito skyrius.

9.74. Apskaitos atžvilgiu didžiausias pasikeitimas – tai kaupimu pagrįstos apskaitos principo įgyvendinimas, reikalaujantis keisti darbo metodus ir atitinkamai pritaikyti apskaitos instrumentus. Siekiant iki 2005 finansinių metų konsoliduoti institucijų ir kitų ES struktūrų atskaitas, Komisijos apskaitos pareigūnas turi priimti DO apskaitos taisykles, vadovaudamasis finansinio reglamento 133 straipsniu – šis reikalavimas pakartotas finansinio pagrindų reglamento 85 straipsnyje (sąskaitų tvarkymas) ir 90 straipsnyje (atsargų tvarkymas).

9.72. KOMISIJOS ATSAKYMAI

As regards the financial regulation of the European Medicines Evaluation Agency (EMA), the Commission demanded that the Agency align itself closely on the framework financial regulation. A new text was adopted with the Commission's approval in June 2004.

Since late 2003 the European Agency for Reconstruction (EAR) has also obtained the Commission's approval, adopting its financial regulation on 4 June 2004.

9.74. KOMISIJOS ATSAKYMAI

As part of the Commission's accounting system modernisation project an Accounting Standards Committee was set up to assist in the preparation of the future EC accounting rules. Following a consultative process of the agencies on the EC accounting rules, these will be adopted by the Commission's Accounting Officer before the end of 2004 and are thus applicable to all bodies falling under Article 185 of the Financial Regulation.

⁽⁹⁾ 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas), Nr. 2343/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles organizacijoms, minimoms 185 straipsnyje (OL L 357, 2002 12 31, p. 72).

⁽¹⁰⁾ Eurojusto ir Europos rekonstrukcijos agentūros.

⁽¹¹⁾ Europos vaistų vertinimo agentūra.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.75. Kadangi Komisija dar nebaigė standartų, skirtų pereiti nuo apskaitos grynujų pinigų pagrindu prie kaupimu pagrįstos apskaitos sistemos principo, DO taikė įvairius metodus savo metinei apskaitai už 2003 finansinius metus parengti. Dauguma DO išlaikė ankstesnius principus, kai kurios pateikė savo apskaitą, vadovaudamosi kaupimu pagrįstos apskaitos principu, o likusios – tik pritaikė kaupimu pagrįstos apskaitos principą operacijoms, apie kurias turėjo būtina informaciją. Be to, tos DO, kurios pritaikė kaupimu pagrįstos apskaitos principą – išskyrus Eurojustą – iš naujo neapdorėjo duomenų už 2002 m., todėl vienus finansinius metus sunku palyginti su kitais. **9.5 lentelėje** parodyta pažanga, įgyvendinant naują finansinį pagrindų reglamentą.

9.5 lentelė – Finansinio pagrindų reglamento taikymas 2003 m. gruodžio 31 d.

Agentūros	Galiojantis finansinis reglamentas		Vidaus audito pajėgumai	Apskaitos kaupiamuoju pagrindu principo taikymas		
	Nuosavas reglamentas	Finansinis pagrindų reglamentas		Taikomas	Nepakankamai taikomas	Netaikomas
Europos aplinkos agentūra	X		X		X	
Europos rekonstrukcijos agentūra		X	X			X
Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra	X				X	
Europos profesinio mokymo plėtros centras	X					X
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	X			X		
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	X					X
Europos vaistų vertinimo agentūra	X		X	X		
Europos mokymo fondas	X					X
Bendrijos augalų veislių tarnyba	X					X
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	X					X
Vidaus rinkos derinimo tarnyba	X		X		X	
Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centras	X		X		X	
Europos maisto saugos tarnyba	X					X
Eurojust		X		X		
Europos jūrų saugumo agentūros	X					X
Europos aviacijos saugos agentūra	X					X

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

9.76. Greta problemų dėl naujo finansinio pagrindų reglamento principų įgyvendinimo, daugelio DO ilgalaikio turto apskaitos sistemos turi trūkumų, dėl kurių atsiranda netikrumas vertinant ilgalaikį turtą, parodytą jų balansuose.

9.77. Komisija turi žengti reikiamus žingsnius, siekdama užtikrinti, kad, vadovaujantis finansinio pagrindų reglamento 85 ir 90 straipsniais, DO turėtų apskaitos taisykles bei metodus, reikalingus savo apskaitai vykdyti pagal principus, kuriuos nustato jų nauji finansiniai reglamentai, taip pat užtikrinti, kad būtų sėkmingai įgyvendinta 2005 finansiniais metais numatyta ataskaitų konsolidacija.

9.78. Dviejų DO atveju Audito Rūmai pateikė savo nuomonę dėl jų apskaitos arba operacijų teisėtumo ir tvarkingumo ⁽¹²⁾. Audito Rūmai, priimdami savo metinę ataskaitą, nepriėmė ataskaitos apie Europos rekonstrukcijos agentūrą.

9.79. DO galėtų dažniau dalintis savo patirtimi, kad galėtų nustatyti geriausią dabartinę praktiką ir veiksmingiausias priemones bei pagerinti savo valdymą ir pasiekti masto ekonomiją. Jos turėtų telkti dėmesį į IT priemones, tokias kaip biudžeto apskaitos sistema ar ilgalaikio turto apskaitos sistema, – tai leistų joms labiau suderinti savo biudžeto apskaitą su bendrąja apskaita prisitaikant prie principų, numatytų finansinio pagrindų reglamento, kontekste. Geros praktikos požiūriu, verta pažymėti Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro darbo programos, etatų plano ir biudžeto darnumą. Funkciniu požiūriu, šis darnumas tiesiogiai ir skaidriai atspindi Centro galias, nustatytas jo pagrindų reglamente. Priemonių požiūriu, Europos mokymo fondas turi efektyvią IT sistemą, skirtą pirkimų procedūroms valdyti ir stebėti, kas naudinga užkertant kelią galimiems pažeidimams.

9.77. KOMISIJOS ATSAKYMAI

The responsibility for the preparation of annual accounts in compliance with the future EC rules rests with each individual accounting officer of these Agencies, including the use of appropriate accounting tools.

The Commission has already taken steps to ensure that the Agencies will be prepared for the future accounting requirements. It arranges regular meetings with the accountants of the Agencies to discuss accounting matters, in particular to provide updates on the progress of the modernisation project, as well as informing them what will be required now, and in the future (the last meeting was held on 11 June 2004). The Agencies are also represented on the Accounting Standards Committee and in early June 2004 all Agencies were consulted on the new EC accounting rules, having already completed a questionnaire in April to help them to identify the gaps between current accounting practices and future requirements. They have also been given access to the first draft of the Commission's on-line accounting manual. For accounting matters, the Commission have a designated contact point for Agencies to answer their questions.

9.79. KOMISIJOS ATSAKYMAI

In response to a request from the Agencies the Commission has confirmed to them that the current accounting system (SI2) will continue to be available to them until the end of 2005 while its replacement (ABAC) will also be made available to them in 2005 if they so wish. All documentation and software relating to the future IT systems (including SAP) will be at the disposal of the Agencies.

⁽¹²⁾ Audito Rūmai pateikė nuomones savo ataskaitose dėl Europos vaistų vertinimo agentūros ir Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

EUROPOS MOKYKLŲ AUDITAS

9.80. Audito Rūmų atliktas Europos mokyklų auditas pateikiamas specialioje metinėje ataskaitoje (nepaskelbtoje Oficialiajame leidinyje), kuri pateikiama Europos mokyklų Valdytojų tarybai. 2003 mokslo metų pradžioje mokyklos turėjo 19 248 moksleivius. 2003 m. gruodžio 31 d. mokyklos turėjo 1 640 darbuotojų personalą. Mokyklų 201,4 milijono eurų biudžetas daugiausia buvo finansuojamas iš Komisijos subsidijos (114,8 milijono eurų) ir iš valstybių narių įnašų (44,1 milijono eurų).

9.81. 2003 finansiniams metams skirtą auditą, nagrinėjusį konsoliduotas mokyklų ataskaitas, atliko Valdytojų tarybos generalinio sekretoriaus biuras ir Briuselio III bei Liuksemburgo mokyklų apskaitininkai. Auditas neatskleidė jokių nukrypimų, kurie galėtų turėti įtakos Audito Rūmų nuomonei dėl mokyklų ataskaitų.

9.82. 2003 finansiniais metais vykdyti auditai išryškino trūkumus, apskaičiuojant priedus prie atlyginimų bei lengvatas, kurie užtikrina, kad misijose dirbantys mokytojai gautų tokią pat algą. Iš 9 000 pateiktų rinkmenų 2 416 dar neapdorotos, nes yra nebaigtos. 475 šių rinkmenų datuojamos 1990–1994 metais, todėl mažai tikėtina, kad jos bus sutvarkytos. Kai kurios mokyklos įdiegė griežtą priedų prie atlyginimų bei lengvatų rinkmenų valdymo sistemą, todėl Biuro išsiskolinimas dabar palyginti mažas. Norint visur skatinti geriausią praktiką ir išvengti pernelyg ilgo rinkmenų apdorojimo, mokykloms reikėtų suteikti aiškias ir konkrečias instrukcijas.

9.82. KOMISIJOS ATSAKYMAI

Considerable progress has been made in recent years in reducing the backlog. Some delay is inherent in the procedure. The Office of the Secretary General of the Board of Governors will take the following further measures:

- *review the staff resources allocated for this work;*
- *examine the older cases with a view to writing off those with little chance of a successful outcome;*
- *seek to resolve the difficulties experienced in obtaining suitable tax documentation from certain Member States;*
- *ensure that best practice is built on to establish a uniform and proactive approach in all schools.*

10 SKYRIUS

Finansiniai instrumentai ir bankininkystės veikla

TURINYS

	<i>Punktas</i>
Įvadas	10.1–10.4
Finansiniai instrumentai, skirti mažoms ir vidutinėms įmonėms padėti	10.5–10.27
Įvadas	10.5–10.7
Audito Rūmų auditas	10.8
Bendros pastabos dėl programų	10.9–10.11
Duomenų apie užimtumą pateikimas	10.9–10.10
Duomenų apie finansinį dalyvavimą pateikimas	10.11
Pastabos dėl konkrečių priemonių	10.12–10.23
Mažų ir vidutinių įmonių garantijos	10.12–10.16
Kvietimai teikti garantijas	10.12
Įsipareigojimų mokesčiai	10.13–10.14
Nuosavo kapitalo garantijos	10.15
Valstybės pagalbos taisyklės	10.16
Europos technologijų priemonės (ETP) – steigimo programa	10.17–10.19
Vertinimo metodai	10.17–10.19
Pradinio kapitalo programa	10.20–10.21
Bendra Europos įmonė	10.22–10.23
Išvados	10.24–10.27
Išorės veiksmų garantijų fondas	10.28–10.29
Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija	10.30–10.34
Įvadas	10.30
Likviduojamos EAPB finansinės ataskaitos	10.31
IT trūkumai	10.32
Readaptacijai skirta pagalba	10.33–10.34

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

10.1. Bendrijos finansiniai instrumentai, susiję su bankininkystės veikla, yra šie:

- paskolos, suteiktos iš biudžeto išteklių ar pasiskolintų lėšų;
- su paskolomis susijusios palūkanų subsidijos iš biudžeto lėšų;
- garantijos dėl pasirašytų skolinimūsi ir trečiųjų šalių suteiktų paskolų;
- akcijų turėjimas bendrų interesų organizacijose ⁽¹⁾;
- dalyvavimas specialiose operacijose, tokiose kaip rizikos kapitalo teikimas.

10.2. Šie finansiniai instrumentai naudojami ir valstybėse narėse, ir plačiau – už Europos Sąjungos ribų vykdant išorės politiką. Jų pagrindiniai tikslai – skatinti ekonominę plėtrą, gerinti infrastruktūrą ir kurti darbo vietas. Panašiose operacijose dalyvauja likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (žr. 10.30–10.34 punktus).

10.3. Daugelį priemonių, kilusių iš šių instrumentų, valdo Bendrijos įgalioti bankai ar finansų institucijos, daugiausiai specializuotos Bendrijos finansų institucijos, t. y. Europos investicijų bankas (EIB) ir Europos investicijų fondas (EIF). Kalbant apie jų veiklą, susijusią su Bendrijos išlaidų bei pajamų valdymu, šiuo metu galioja trys trišaliai susitarimai, reglamentuojantys Audito Rūmų teisę gauti informaciją. Iš jų du buvo sudaryti su EIB, vienas – su EIF. Komisija yra visų šių susitarimų šalis, nes galutinai atsako už biudžeto vykdymą (žr. **1 priedą**).

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.4. Audito Rūmų atliktas auditas aprėpė:

- finansinius instrumentus, skirtus mažoms ir vidutinėms įmonėms padėti – iš jų tris valdo EIF ⁽²⁾, o vieną – tiesiogiai Komisija,
- Išorės veikslių garantijų fondo naudojimą (žr. **10.1 lentelę**) ir
- likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos (EAPB(L)) veiklą (žr. **10.2 lentelę**)

10.1 lentelė – Garantijų fondo būklė ⁽¹⁾

(milijonai eurų)

Finansiniai metai	Neapmokėtos garantijos gruodžio 31 d., iš viso ⁽²⁾	Fondo ištekliai gruodžio 31 d., iš viso ⁽³⁾	Padengimas (%)
1994	6 017	294,2	4,9
1995	5 882	300,9	5,1
1996	6 715	557,4	8,3
1997	7 960	861,8	10,8
1998	9 834	1 280,7	13,0
1999	12 052	1 313,1	10,9
2000	14 069	1 431,6	10,2
2001	15 577	1 774,4	11,4
2002	15 358	1 645,5	10,7
2003	15 211	1 592,1	10,5

⁽¹⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2728/94 nustato, kad Garantijų fondas privalo pasiekti atitinkamą potencialių mokėjimų lygį (planuojamą sumą) – 9 % garantuotos sumos. Fondas yra laikinai finansuojamas mokėjimais iš biudžeto finansinių metų pradžioje. Finansinių metų pabaigoje Fondo turtas gali viršyti planuojamą sumą. Tokiu atveju tai komi apmokėjimai.

⁽²⁾ Įskaitant susidariusius, tačiau gruodžio 31 d. neapmokėtus delspinigius.

⁽³⁾ Išskaičius EIB mokesčius, nesumokėtus gruodžio 31 d.

Šaltinis: Komisija.

⁽²⁾ EIF buvo įsteigtas 1994 m. siekiant „prisidėti prie Bendrijos tikslų įgyvendinimo“. Nuo 2000 m. EIB priklauso virš 60 % visų EIF akcijų, Europos Komisijai priklauso 30 % akcijų ES vardu; likusias akcijas turi valstybinės ir privačios finansų institucijos. Nuo 2001 m. EIF teikia finansų tarpininkams rizikos kapitalo ir mažų bei vidutinių įmonių portfelio garantijas.

10.2 lentelė – EAPB(L) balansas ir neįvykdyti EAPB einamosios veiklos biudžeto įsipareigojimai 2003 m. gruodžio 31 d.**EAPB(L) balansas 2003 m. gruodžio 31 d.**

Turtas	2002 m. liepos 23 d.		2002 m. gruodžio 31 d.		2003 m. gruodžio 31 d.	
	milijonai eurų	%	milijonai eurų	%	milijonai eurų	%
Paskolos ir avansai bankams (tarp jų likučiai centriniuose bankuose)	155,62	6,36	113,57	4,75	133,43	6,49
Paskolos ir avansai klientams	682,42	27,87	628,95	26,33	361,66	17,59
Obligacijos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	1 528,90	62,44	1 551,46	64,94	1 485,91	72,25
Akcijos ir kiti kintamųjų pajamų vertybiniai popieriai	28,00	1,14	18,77	0,79	15,75	0,77
Materialusis turtas	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Kitas turtas	6,02	0,25	3,30	0,14	3,28	0,16
Išankstiniai mokėjimai ir sukauptos pajamos	47,57	1,94	73,04	3,06	56,46	2,75
Turtas, iš viso	2 448,53	100,00	2 389,10	100,00	2 056,49	100,00
Įsipareigojimai						
Sumos, grąžintinos kredito įstaigoms	779,12	31,82	714,36	29,90	434,05	21,11
Sukaupti įsipareigojimai ir atidėtos pajamos	22,56	0,92	49,77	2,08	34,27	1,67
EAPB einamosios veiklos biudžetas (neįvykdyti įsipareigojimai)	400,92	16,37	342,56	14,34	222,47	10,82
Atidėjimai įsipareigojimams ir sąnaudoms	586,01	23,93	554,74	23,22	247,15	12,02
Biudžetas anglių ir pieno moksliniams tyrimams finansuoti	240,00	9,80	240,00	10,05	293,00	14,25
Rezervai ir perteklius	419,92	17,15	487,67	20,41	825,55	40,14
Įsipareigojimai, iš viso	2 448,53	100,00	2 389,10	100,00	2 056,49	100,00

Neįvykdyti EAPB einamosios veiklos biudžeto įsipareigojimai 2003 m. gruodžio 31 d.

milijonai eurų

	Sumos 2001 m. gruodžio 31 d.	Sumos 2002 m. liepos 23 d.	Mokėjimai nuo 2002 liepos 24 d. iki 2002 m. gruodžio 31 d.	Anuliuojami nuo 2002 liepos 24 d. iki 2002 m. gruodžio 31 d.	Sumos 2002 m. gruodžio 31 d.	2003 m. mokėjimai	2003 m. panaikinimai	Sumos 2003 m. gruodžio 31 d.
Readaptacija	128,96	132,61	10,97	0,40	121,24	35,13	10,35	75,76
Moksliniai tyrimai	174,02	180,83	14,70	7,42	158,71	56,14	3,46	99,11
Palūkanų subsidijos (56 str.)	25,01	16,84	0,80	0,00	16,04	0,20	4,64	11,20
Socialinės priemonės anglies srityje (RECHAR)	52,93	70,64	20,62	3,45	46,57	6,50	3,67	36,40
Iš viso	380,92	400,92	47,09	11,27	342,56	97,97	22,12	222,47

Šaltinis: EAPB(L) finansinės ataskaitos 2003 m. gruodžio 31 d.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

FINANSINIAI INSTRUMENTAI, SKIRTI MAŽOMS IR
VIDUTINĖMS ĮMONĖMS PADĖTI

Įvadas

10.5. 1998 m. ⁽³⁾ Taryba nustatė priemones, skirtas inovacinėms ir darbo vietas kuriančioms mažoms ir vidutinėms įmonėms remti (Augimo ir užimtumo iniciatyva). Politika, skirta mažoms ir vidutinėms įmonėms padėti, buvo dar labiau išplėtota 2000 m. Tarybos sprendimu ⁽⁴⁾ dėl daugiametės įmonių ir verslininkystės, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, programos (2001–2005 m.).

10.6. Augimo ir užimtumo iniciatyvą ir Daugiametę programą sudaro šios mažoms ir vidutinėms įmonėms padėti skirtos priemonės:

- *Mažų ir vidutinių įmonių garantijų programa*, valdoma EIF ir teikianti garantijas ar kontragarantijas tarpininkams ⁽⁵⁾ dėl paskolų, kurias finansų institucijos suteikia mažoms ir vidutinėms įmonėms,
- *Europos technologijų priemonių (ETP) steigimo programa*, valdoma EIF ir teikianti nuosavo kapitalo investicijas į rizikos kapitalo fondus, kurie investuoja į mažas ir vidutines įmones,
- *Pradinio kapitalo programa*, valdoma EIF ir teikianti subsidijas rizikos kapitalo fondams, ir
- *Bendra Europos įmonė*, valdoma Komisijos ir teikianti subsidijas, skirtas mažoms ir vidutinėms bendroms įmonėms steigti.

⁽³⁾ Tarybos sprendimas 98/347/EB (OL L 155, 1998 5 29, p. 43).

⁽⁴⁾ Tarybos sprendimas 2000/819/EB (OL L 333, 2000 12 29, p. 84).

⁽⁵⁾ Šie tarpininkai, sudarantys garantijų sutartis su EIF, yra arba paskolas suteikiančios institucijos, arba bendros ir nacionalinės kredito garantijų schemos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.7. Kuomet EIF valdo priemonės Komisijos vardu, fondais operuojama ne per bendrąjį biudžetą, o per atskiras patikos sąskaitas. Grynieji pinigai pervedami iš bendrojo biudžeto ir apskaitomi kaip biudžeto išlaidos pavidimo atlikimo dieną. Už patikos sąskaitas mokamos palūkanos, o palūkanos, gautos papildomai, greta kitų pajamų, tokių kaip kapitalo grąžinimas ir dividendai, taip pat pridedamos prie patikos sąskaitų ⁽⁶⁾.

Audito Rūmų auditas

10.8. Bendras audito tikslas buvo įsitikinti, ar Komisija įgyvendina programas pagal Tarybos sprendimų sąlygas, ir patikrinti šių fondų naudojimo tvarkingumą. Pagrindinis dėmesys kreiptas į šiuos dalykus: asignavimų naudojimą, fondų valdymą ir fondų kontrolę.

*Bendros pastabos dėl programų***Duomenų apie užimtumą pateikimas**

10.9. Remiantis 1998 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimu 98/347/EB, Komisija privalo kasmet atsiskaityti tiek Europos Parlamentui, tiek Tarybai už priemonių įgyvendinimą, tarp jų už jų tiesioginį poveikį naujų darbo vietų kūrimui ir ilgalaikes naujų darbo vietų kūrimo perspektyvas ⁽⁷⁾. Be to, Tarybos sprendimas taip pat numato įvertinti programą daugiausiai per 48 mėnesius nuo jos patvirtinimo dienos. Šis įvertinimas ⁽⁸⁾ buvo atliktas remiantis įmonių naudos gavėjų apklausa ir 2003 m. gruodžio mėn. perduotas Europos Parlamentui bei Tarybai.

10.10. Naujų darbo vietų kūrimo statistikos atžvilgiu Komisija, rengdama savo metinę ataskaitą ⁽⁹⁾, skirtą Europos Parlamentui ir Tarybai, pasikliauna tarpininkų EIF perduota informacija.

⁽⁶⁾ Patikos sąskaitose esančios sumos registruojamos Bendrijos balanso VII-o straipsnio „Trumpalaikis turtas“ paantraštinėje dalyje „Įvairūs skolininkai“.

⁽⁷⁾ 1998 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimo 98/347/EB 7 straipsnis.

⁽⁸⁾ KOM(2003) 758 galutinis, 2003 m. gruodžio 8 d.

⁽⁹⁾ Paskutinė išleista ataskaita yra KOM(2003) 480 galutinis, 2003 m. rugpjūčio 5 d.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Duomenų apie finansinį dalyvavimą pateikimas

10.11. Komisijai teikiamose EIF ataskaitose esančioje informacijoje dėl Bendrijos dalyvavimo dalies, rizikos kapitalo fondų teisinės struktūros ir grynosios turto vertės buvo nustatyti netikslumai ⁽¹⁰⁾.

10.11. *The Commission is generally satisfied with the quality of the reports received from the EIF. The EIF has corrected the inconsistencies and errors detected by the Court, none of which had any material impact on the information given to the budgetary authorities or on the Community financial statements.*

Pastabos dėl konkrečių priemonių

Mažų ir vidutinių įmonių garantijos

Kvietimai teikti garantijas

10.12. Visų kvietimų teikti garantijas MVĮ garantijų programai ⁽¹¹⁾ suma 2003 m. gruodžio 31 d. siekė 57,2 milijono eurų. Vokietijoje (kuri yra didžiausia naudos gavėja) visi mokesčiai, tarp jų ir delspinigiai, buvo įtraukti į sumas, tarpininkų pareikalautas iš EIF garantijų. Kitose aplankytose valstybėse narėse neišmokų sumos buvo pareikalautos be mokesčių. Sutartyse tarp EIF ir tarpininkų Komisija turėtų bandyti užtikrinti panašią garantijų naudą visose valstybėse narėse.

10.12. *The principle applied consistently by the Commission across Member States is that it shares with intermediaries, on a pari passu basis (Like Risk Like Reward), the final losses on the guaranteed loans, as foreseen in the Council Decision.*

The Commission considers it has to respect the principles set out in the Council Decision which states that the 'financial criteria governing the eligibility of SME financing for guarantees under the SME Guarantee Facility will be determined individually for each intermediary on the basis of their activities, with the aim of reaching as many SMEs as possible. These rules will reflect market conditions and practices in the relevant territory.'

Differences in the specific conditions of the guarantees or the type of guarantee systems that intermediaries have put in place may lead to differences in the guarantee benefits.

Įsipareigojimų mokesčiai

10.13. Remiantis sutartimis tarp EIF ir naujų tarpininkų ⁽¹²⁾, įsipareigojimų mokesčius turi mokėti tarpininkai į Europos investicijų fondą ⁽¹³⁾, jei garantuojama paskolos suma yra mažesnė nei prognozuota – taip siekiama paskatinti tarpininkus naudotis šia priemone. Europos investicijų fondo nustatytas 0,3 % metinis mokestis yra apskaičiuotas, remiantis skirtumu tarp portfelio dydžio ⁽¹⁴⁾ ir nustatytų planuojamų sumų ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Nuo 2002 m. šie dalyvavimai yra įtraukti į Bendrijos balanso IV B 1 straipsnį (ilgalaikis finansinis turtas, kitas ilgalaikis finansinis turtas, pasirašymai ir dalyvavimai).

⁽¹¹⁾ MVĮ garantijų programa pagal Augimo ir užimtumo iniciatyvą ir Daugiametę programą.

⁽¹²⁾ Tai netaikoma tarpininkams, kurie pirmą kartą dalyvauja MVĮ garantijų programoje ir naujoms sutartims su jau anksčiau dalyvavusiais tarpininkais.

⁽¹³⁾ Mokesčiai skirstomi į patikos sąskaitas, jie nėra EIF pajamos.

⁽¹⁴⁾ Paskolų garantijų atveju – paskolos dydis, o kontragarantijų atveju – garantijos dydis.

⁽¹⁵⁾ Neseniai metodas buvo pakeistas taip, kad dabar įsipareigojimų mokestis skaičiuojamas, remiantis mažesniu pagrindu, atsižvelgiant į procentinę garantijos dalį, o ne į visą paskolos dydį.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.14. Tačiau dviejų tarpininkų atveju (vieno Prancūzijoje ir vieno Italijoje) garantiniuose raštuose (sutartyse) nebuvo reikalaujama mokėti šiuos įsipareigojimų mokesčius. Audito Rūmų neįtikino Komisijos pateikti paaiškinimai.

10.14. *The two intermediaries referred to under point 10.14 were approved under the Growth and Employment Initiative (G & E). Under G & E, the EIF may charge commitment fees, where practicable. In the EIF's professional opinion, it was not judged practicable to charge commitment fees for these two intermediaries as they cover their losses directly from Member States' budgetary resources.*

Nuosavo kapitalo garantijos

10.15. Auditas parodė, kad tarpininkas suteikė nuosavo kapitalo garantiją fondui, į kurį jau buvo tiesiogiai investavęs Europos investicijų fondas. Sutarties tarp EIF ir tarpininko sąlygose nustatyta, kad: „garantijos gali būti įtrauktos į portfelį [...] tik su sąlyga, kad tarpininkas nesuteikia garantijos rizikos kapitalo fondui, į kurį tiesiogiai investuoja Europos investicijų fondas“. EIF skatinamas peržiūrėti tarpininkams teikiamos informacijos adekvatumą.

10.15. *Consistent with the terms of the agreement, the equity guarantee in question was never included in the EIF portfolio. The Commission takes note of the Court's invitation to the EIF.*

Valstybės pagalbos taisyklės

10.16. Garantijų sutarčių su tarpininkais atrankos kriterijai reikalauja laikytis valstybės pagalbos taisyklių ⁽¹⁶⁾, todėl kiekvienos schemos naudojimosi pradžioje tarpininkai privalo deklaruoti, kad jie laikosi šių taisyklių. Tačiau Komisija nenustato, ar taisyklių laikomasi visą garantijų schemų galiojimo laikotarpį.

10.16. *The State aid rules, as applicable to guarantees under the SME Guarantee Facility, do not provide for the Commission to ascertain compliance during the life period of guaranteed loans.*

The EIF is already contractually required to resubmit to the Commission a request for approval in case of a substantial modification to a guaranteed scheme.

Europos technologijų priemonės (ETP) – steigimo programa*Vertinimo metodai*

10.17. 2003 m. pabaigoje grynosios investicijos į rizikos kapitalo fondus ETP steigimo programos kontekste siekė 64,6 milijono eurų. Dabartinė dalyvavimo grynoji turto vertė 2003 m. pabaigoje buvo 38,9 milijono eurų.

⁽¹⁶⁾ 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 ir 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamentai (EB) Nr. 69/2001 ir 70/2001. Komisijos ir EIF pasitikėjimo ir valdymo sutartis reikalauja iš tarpininkų atitinkamos deklaracijos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.18. Audito Rūmų atliktas auditas parodė, kad dauguma audituotų rizikos kapitalo fondų neturėjo aiškių, tikslių taisyklių, skirtų vertinti savo investicijas ⁽¹⁷⁾.

10.18. *The four venture capital funds to which the Court refers had contractual obligations to apply the guidelines of the European Venture Capital Association (EVCA), and disclosed information in accordance with these guidelines. The reference to EVCA guidelines is clearly stated in the funds' contractual documentation, annual reports or in their quarterly reporting to the shareholders. The other case involved an investment that took place before the EVCA valuation guidelines were released in March 2001, so the contract does not refer explicitly to EVCA. However, the fund describes its valuation methodology which does not materially deviate from EVCA and has been validated by the fund's external auditors.*

10.19. Komisija turėtų užtikrinti, kad rizikos kapitalo fondai, į kuriuos investuoja EIF, taikytų pripažintus bendrus standartus, tarp jų bendrus ir patikimus vertinimo metodus, tokius kaip ERKA ⁽¹⁸⁾ gairės – taip siekdama užtikrinti skaidrumą ir pateikti aiškų jų investicinių portfelių vaizdą.

10.19. *The Commission contractually requires that funds into which the EIF invests under the EC mandated programmes apply the valuation guidelines of the European Venture Capital Association (EVCA), which are current industry standard. Funds under older agreements that were entered into before the release of the EVCA guidelines in March 2001 have either adopted these guidelines or do not materially deviate from these principles. The valuations are audited by external auditors and further reviewed by the EIF.*

Pradinio kapitalo programa

10.20. Pradinio kapitalo programą patvirtino Tarybos sprendimas 2000/819/EB. Atitinkama Komisijos ir Europos investicijų fondo pasitikėjimo ir valdymo sutartis numato 100 000 eurų subsidijas asmeniui, skiriamas turint iki trijų papildomų darbuotojų, rizikos kapitalo fondams, verslo inkubatoriams ar atitinkamoms jų valdymo įmonėms. Iki 2003 m. pabaigos visa Komisijos išsipareigota suma buvo 5,6 milijono eurų.

10.21. Rinka praktiškai nesusidomėjo šia priemone. Iš septynių pradžioje susidomėjusių fondų tik du sudarė sutartis dėl šių subsidijų. Nebuvo atlikti jokie mokėjimai.

10.21. *An external evaluation of MAP is currently being carried out, which includes an evaluation of the Seed Capital Action.*

Bendra Europos įmonė

10.22. Bendra Europos įmonė teikia iki 100 000 eurų dydžio finansinius įnašus į mažas ir vidutines įmones, skirtus steigti naujas transnacionalines bendras įmones Europos Sąjungoje ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Iš penkių vietoje aplankytų rizikos kapitalo fondų tik vienas turėjo detalias gaires ir visų atliktų investicijų vertinimų pagrindimus.

⁽¹⁸⁾ Europos rizikos kapitalo asociacija.

⁽¹⁹⁾ 1998 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimas 98/347/EB ir 2000 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimas 2000/819/EB. Subsidijos skiriamos pasirengimui, o bendros įmonės steigimo atveju – atliktoms investicijoms, tačiau bendra suma negali viršyti 100 000 eurų vienam atvejui.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.23. Tačiau priemonė nepasirodė esanti patraukli mažoms ir vidutinėms įmonėms – iki šiol sukurtos tik 44 bendros įmonės. Komisija siūlo palaipsniui užbaigti šią programą, kuri „yra brangi, vangi ir sudėtinga administruoti“⁽²⁰⁾.

10.23. *Following an evaluation of the Joint European Venture (JEV) and the other financial instruments of the Growth and Employment Initiative (1998-2000) as at 29 May 2002, the Commission submitted on 8 December 2003 a proposal for a decision of the European Parliament and of the Council to amend the multiannual programme for enterprise and entrepreneurship (2001-2005) and to phase out JEV. This proposal was adopted by Decision No 593/2004/EC of the European Parliament and of the Council of 21 July 2004 and JEV will be closed on 29 December 2004 to new applications for financial contributions submitted by the financial intermediaries.*

Išvados

10.24. Būtina gerinti ataskaitų kokybę, ypač atsižvelgiant į duomenis, naudojamus vertinant Europos dalyvavimą fonduose (žr. 10.11 punktą).

10.24. *The Commission is generally satisfied with the quality of the reports received from the EIF. All funds in which the EIF invests are already contractually required to provide data for valuation in accordance with EVCA Guidelines, which are current industry standard. Financial statements including valuations are audited by the venture-capital funds' external auditors. Valuations thus reported are reviewed by the EIF to ensure that they do not materially deviate from EVCA Guidelines.*

10.25. Skirtingose valstybėse narėse turėtų būti taikomi nuoseklūs principai dėl kvietimų teikti garantijas (žr. 10.12 punktą).

10.25. *Consistent rules are already being applied in respect of guarantee calls, as pointed out in the reply to point 10.12.*

10.26. Investicijų rizikos kapitalo fonduose vertinimo atžvilgiu būtina nuodugniau tikrinti, kaip taikomi pripažinti bendri standartai (žr. 10.18 ir 10.19 punktus).

10.26. *The Commission points out that it already contractually requires the EIF and the venture-capital funds in which the EIF invests, to apply EVCA Guidelines, which are the recognised industry standard, and that these standards are generally applied.*

10.27. Komisija siūlo panaikinti „Bendrą Europos įmonę“. Ji taip pat turėtų peržiūrėti priemonę „Pradinio kapitalo programa“ (žr. 10.20–10.23 punktus).

10.27. *An external evaluation of MAP is currently being carried out, which includes an evaluation of the Seed Capital Action.*

IŠORĖS VEIKSMŲ GARANTIJŲ FONDAS

10.28. Bendrijos biudžetas itin neapsaugotas nuo kredito rizikos EIB suteiktų paskolų garantijų trečiosioms šalims atžvilgiu. Išorės veiksmų garantijų fondo tikslas yra kompensuoti EIB, jei naudos gavėjas nevykdo įsipareigojimų, taip išvengiant tiesioginių pareikalavimų, nukreiptų į Bendrijos biudžetą.

⁽²⁰⁾ Pasiūlymas priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (KOM(2003) 758, 2003 m. gruodžio 8 d.).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10.29. Audito Rūmų audito procedūros, taikytos Garantijų fondo sąskaitoms, neatskleidė jokių problemų dėl Fondo turimo turto buvimo ir vertinimo (žr. **10.1 lentelę**).

LIKVIDUOJAMA EUROPOS ANGLIŲ IR PLIENO BENDRIJA

Ivadas

10.30. 2002 m. liepos 23 d. nustojo galioti Europos anglių ir plieno bendrijos (EAPB) steigimo sutartis. Prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėtu protokolu EAPB turtas ir įsipareigojimai buvo pervesti Europos bendrijai. Šio turto, vadinamo likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (EAPB(L)), grynoji vertė bus skirta moksliniams tyrimams atlikti sektoriuose, susijusiuose su anglių ir plieno pramone. Europos Komisijai patikėta užbaigti finansines operacijas, vis dar vykstančias nustojus galioti EAPB sutarčiai ⁽²¹⁾.

Likviduojamos EAPB finansinės ataskaitos

10.31. Likviduojamos EAPB finansinės ataskaitos išlaikė tą pačią struktūrą, kuri buvo naudota prieš nustojant galioti EAPB sutarčiai – jas išnagrinėjo išorės auditorius. Kaip ir ankstesniais metais, Audito Rūmai išnagrinėjo išorės auditoriaus atliktą darbą. Taip darydami Audito Rūmai įsitikino, kad likviduojamos EAPB finansinės ataskaitos teisingai atspindi jos grynąjį turtą ir finansinę būklę 2003 m. gruodžio 31 d.

IT trūkumai

10.32. Kai kurie i IT trūkumai, paminėti Audito Rūmų 2002 finansinių metų metinėje ataskaitoje buvo išspręsti tik dalinai ⁽²²⁾. Komisija turėtų imtis reikiamų žingsnių spręsti šias dar nepašalintas problemas.

10.32. *The IT weaknesses mentioned by the Court in the 2002 report have all been addressed and the issue of 'physical and logical security' has been resolved. With regard to the 'Plan de continuité des activités', a Business Continuity Plan and a disaster recovery plan for the accounting software have been implemented. The only remaining issue is the establishment of a disaster recovery site planned to be finalised before the end of 2004.*

⁽²¹⁾ Tarybos sprendimas 2003/76/EB (OL L 29, 2003 2 5).

⁽²²⁾ Ypač susijusios su „sécurité logique et physique“, „plan de continuité des activités“ ir apskaitos programine įranga, naudojama Ekonomikos ir finansinių reikalų generalinio direktorato.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Readaptacijai skirta pagalba

10.33. 2003 m. gruodžio 31 d. readaptacijai skirta pagalba siekė 75,76 milijono eurų ir sudarė antrą didžiausią likviduojamos EAPB neįvykdytų įsipareigojimų kategoriją (žr. **10.2 lentelę**).

10.34. 2003 m. Audito Rūmai atliko auditą Vokietijoje, siekdami papildyti ankstesniais metais atliktus panašius auditus ⁽²³⁾. Nors auditas neparodė jokių bendrų trūkumų readaptacijai skirtos pagalbos valdymo atžvilgiu, tačiau buvo nustatyta, kad skiriasi darbuotojų tinkamumo pasinaudoti šia pagalba kriterijai, palyginti su kriterijais, taikytais kitose, ankstesniais metais aplankytose šalyse.

10.33. *Ongoing activities since the expiry of the Treaty consist of the liquidation of outstanding commitments of ECSC readaptation aid. This will continue until 2007.*

10.34. *The difference in the eligibility criteria is due to the fact that the German national criteria are stricter than those established by the European Commission. Member States had the opportunity to implement such national schemes and if they did, they were free to impose different eligibility criteria than those agreed with the Commission in the bilateral conventions.*

⁽²³⁾ Audito Rūmų ankstesniais metais atlikti auditai apėmė tradicinę pagalbą už plieną Jungtinėje Karalystėje ir Italijoje. Atliekant auditą Vokietijoje domėtasi tiek tradicine pagalba, tiek RECHAR (*Volet social charbonnier*).

1 priedas – Galiojantys trišaliai susitarimai

Šalys	Dalykas	Sudarymo ar paskutinio atnaujinimo data	Galiojimo pabaigos data
Audito Rūmai, Europos Komisija, Europos investicijų bankas	Audito Rūmų auditas dėl paskolų operacijų pagal Europos Bendrijų įgaliojimą, suteiktą Bankui, ir Banko valdomų operacijų, kurios yra įtrauktos į Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą ir yra jo garantuojamos Taip pat taikoma Banko valdomoms operacijoms, finansuojamoms iš Europos plėtros fondo.	2003 m. spalio 27 d.	2007 m. spalio 27 d. Atnaujinamas nebyliu susitarimu dar ketverių metų laikotarpiui
Audito Rūmai, Europos Komisija, Europos investicijų bankas	Audito Rūmų auditas dėl Garantijų fondo finansinio valdymo	1996 m. sausio 11 d.	Nėra jokių galiojimo pabaigos ar atnaujinimo sąlygų
Audito Rūmai, Europos Komisija, Europos investicijų fondas	Audito Rūmų auditas dėl Bendrijos turimų akcijų Europos investicijų fonde	2003 m. rugsėjo 25 d.	2005 m. rugsėjo 25 d. Atnaujinamas nebyliu susitarimu dar dvejų metų laikotarpiui

IŠ ŠEŠTOJO, SEPTINTOJO, AŠTUNTOJO IR
DEVINTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDŲ (EPF)
FINANSUOJAMOS VEIKLOS ATASKAITA

IŠ ŠEŠTOJO, SEPTINTOJO, AŠTUNTOJO IR DEVINTOJO EUROPOS PLĖTROS
FONDŲ (EPF) FINANSUOJAMOS VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

	<i>Dalis</i>
Išvadas	1–8
I skyrius – Šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) įgyvendinimas	9–19
Atnaujinta ataskaita dėl finansinio valdymo galėtų būti dar labiau patobulinta	9–14
Kitos pastabos dėl ataskaitos turinio	15–17
Išvados	18–19
II skyrius – Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl EPF	20–56
Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) 2003 finansinių metų	I–III
Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija	20–56
Sąskaitų patikimumas	20–23
Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas	24–55
Priežiūros sistemų ir patikrų veikimo pokyčiai	56
III skyrius – Ankstesnių pastabų peržiūra	57–68
EPF įtraukimas į bendrąjį biudžetą	57–58
Ankstesnių pastabų santrauka	57
Padėties raida	58
AKR valstybių aukščiausių audito institucijų dalyvavimas atliekamame EPF audite	59–60
Ankstesnių pastabų santrauka	59
Padėties raida	60
STABEX fondų stebėseną	61–68
Ankstesnių pastabų santrauka	61–62
Padėties raida	63–68
IV skyrius – Pagrindinės pastabos, pateiktos specialiosiose ataskaitose, Audito Rūmų skelbtose nuo paskutiniosios biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros	69–71
Specialioji ataskaita Nr. 15/2003 dėl iš Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamų mikroprojektų programų audito	69–71

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

ĮVADAS

1. Europos plėtros fondai (EPF) yra tarptautinių konvencijų ar susitarimų ⁽¹⁾ tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir kai kurių Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių, taip pat Tarybos sprendimų, vienijančių 20 užjūrio šalių ir teritorijų, pasekmė. Nuo 2003 m. gegužės mėn. prie Kotonu susitarimo prisijungė Rytų Timoro valstybė, taip padidindama AKR šalių skaičių iki 78.

2. Komisija yra atsakinga už Europos plėtros fondų valdymą ir juos prižiūri drauge su AKR valstybėmis, neapribodama tam tikrų finansinių instrumentų, pirma patikėtų Europos investicijų bankui (EIB), įgyvendinimo. 2003 m. kovo 27 d. naujas finansinis reglamentas stipriai pakeitė devintojo EPF valdymą. EIB tapo visiškai atsakingas už investicinių priemonių įgyvendinimą, ir, nors Komisija konsoliduoja šią valdymo sritį EPF sąskaitose, tačiau Audito Rūmų patikinimo pareiškimo ar Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrose į šias operacijas nebeatsižvelgiama ⁽²⁾ ⁽³⁾. Visgi Audito Rūmai išlieka bendrai atsakingi už EPF auditą. EIB valdomų operacijų atveju, jie atlieka šią užduotį, kaip numatyta trišaliame susitarime tarp EIB, Komisijos ir Audito Rūmų (anksčiau nurodyto reglamento 112 str.).

3. EPF įgyvendinimo laikotarpis tebėra labai ilgas (žr. **1 lentelę**).

3. The overall duration of EDFs is long because, in the past, unused amounts could be recommitted under the same EDF. Following the entry into force of the Cotonou Agreement, all decommitted balances will be reused under the 9th EDF, which will speed up the closure of the preceding EDFs. Nonetheless, the implementation period for projects and programmes within the EDFs is comparable to other Community development aid programmes and those of Member States or the major donors.

⁽¹⁾ I Jaundės konvencija priimta 1964 m. Naujausia sutartis (Kotonu) priimta 2000 m. birželio 23 d.

⁽²⁾ Devintajam EPF taikomo 2003 m. kovo 23 d. finansinio reglamento 96, 103 ir 112 str.: Audito Rūmai nuomonėje Nr. 12/2002 dėl šio siūlymo priimti reglamentą atkreipė dėmesį į šių straipsnių pasekmes – mažinamas Europos Parlamento kontrolės galias.

⁽³⁾ Todėl pagal devintąjį EPF Komisija yra atsakinga už 13 200 mln. eurų valdymą, o EIB – už 2 200 mln. eurų.

1 lentelė – AKR-ES konvencijų ar susitarimų ir EPF trukmė

AKR-ES konvencija ar susitarimai	FED	
	Oficiali trukmė	Reali įgyvendinimo trukmė 2003 m. gruodžio 31 d.
Trečioji Lomės konvencija (OL L 86, 1986 3 31)	Šeštasis EPF	Neįgyvendintas ⁽¹⁾
5 metai nuo 1985 m. kovo 1 d. (291 straipsnis)	5 metai nuo 1985 m. kovo 1 d. (194 straipsnis)	17 metų nuo 1986 m. kovo 24 d. ⁽²⁾
Ketvirtoji Lomės konvencija (OL L 229, 1991 8 17), peržiūrėta Mauricijuje 1995 m. lapkričio 4 d. (OL L 156, 1998 5 29)	Septintasis EPF	Neįgyvendintas ⁽¹⁾
	5 metai nuo 1990 m. kovo 1 d. (Finansinis protokolas, 1 straipsnis)	12 metų nuo 1991 m. rugsėjo 1 d. ⁽²⁾
10 metų nuo 1990 m. kovo 1 d. (366 straipsnio 1 dalis)	Aštuntasis EPF	Neįgyvendintas ⁽¹⁾
	5 metai nuo 1995 m. kovo 1 d. (antrasis Finansinis protokolas, 1 straipsnis)	5 metai nuo 1998 m. birželio 1 d. ⁽²⁾
AKR-ES partnerystės susitarimas, pasirašytas Kotonu (OL L 317, 2000 12 15)	Neuvième FED	Įgyvendinimas pradėtas 2003 m. balandžio 1 d. ⁽²⁾
20 metų nuo 2000 m. kovo 1 d. (95 straipsnis)	5 metai nuo 2000 m. kovo 1 d. (Finansinis protokolas, 1 straipsnis)	

⁽¹⁾ AKR-ES konvencijose, nustatančiose EPF, yra apsaugantis straipsnis, kuriame numatyta, jog „bet koks paskutiniai konvencijos taikymo metais (...) nepaskirstytas ar neišmokėtas Fondų likutis gali būti sunaudotas pagal tas pačias konvencijos (...) sąlygas“ (III Lomės konvencijos 216 straipsnis, IV Lomės konvencijos 284 straipsnio 2 dalis, IV (peržiūrėtos) Lomės konvencijos antrojo finansinio protokolo 4 straipsnis.

⁽²⁾ Konvencijos ar susitarimo įsigaliojimo data.

4. Devintasis EPF įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d., tą pačią dieną kaip ir Kotonu susitarimas, kuris buvo pasirašytas 2000 m. birželio mėn.

4. The 9th EDF could not enter into force until it had been ratified by all the Member States and by two-thirds of the ACP States.

5. Finansiniai asignavimai kiekvienam iš 2003 m. įgyvendinamų keturių EPF, išskyrus dabar EIB išimtinai valdomus instrumentus, daugiausia skiriami:

- programuojamai paramai ⁽⁴⁾, skirtai plėtros projektams įgyvendinti (maždaug pusė visų asignavimų);
- programuojamai paramai ⁽⁴⁾, skirtai tiesiogiai iš biudžeto paremti valstybes naudos gavėjas (beveik ketvirtis visų asignavimų);
- neprogramuojamai paramai, skirtai konkrečioms bendradarbiavimo sritims, tokioms kaip parama eksportuojamiems produktams (STABEX ir SYSMIN ar FLEX) arba finansiniai įnašai, tokie kaip rizikos kapitalas ⁽⁵⁾ ir parama skoloms palengvinti (truputį daugiau nei ketvirtis visų asignavimų).

⁽⁴⁾ Programuojama parama nustatoma pagal preliminarines nacionalines ir regionines programas, sudarytas su AKR valstybėmis.

⁽⁵⁾ Šeštajame, septintajame ir aštuntajame EPF šias operacijas toliau įgyvendina EIB, o atsako Komisija.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6. Iš esmės, baigus programuoti, EPF ištekliai mobilizuojami dviem etapais, kaip reikalauja procedūra, įtraukianti Komisiją ir AKR valstybes naudos gavėjas. Gavusi prašymą iš AKR valstybės, Komisija, kaip vyriausia patvirtinanti institucija, priima sprendimus dėl finansavimo (kurie sąskaitose parodyti kaip finansiniai įsipareigojimai ⁽⁶⁾), gavusi pritarimą iš EPF komiteto ⁽⁷⁾, kurį sudaro valstybių narių atstovai. Tuomet, pagal susitarimus dėl finansavimo, Komisija ir AKR valstybė nustato taisykles, pagal kurias šiuos sprendimus įgyvendina konkrečios šalies nacionalinis patvirtinantis pareigūnas ⁽⁸⁾. Pastarasis sudaro sutartis (sąskaitose parodytas kaip individualūs teisiniai įsipareigojimai ⁽⁹⁾) ir patvirtina mokėjimus, kuriuos tikrina ir vykdo Komisija, atsižvelgdama į EPF įgyvendinimo procedūras ir iki tol sukurtus finansinius kanalus.

7. Tiesioginei biudžeto paramai, kurios dalis EPF finansavime vis didėja – siekia maždaug 800 milijonų eurų įsipareigojimuose 2003 m. (24 % visų) – ši bendro valdymo sistema nėra taikoma. Komisija lieka vienintelė patvirtinanti institucija – tuomet, kaip ir išorės paramos finansavimo iš Sąjungos bendro biudžeto atveju, „susitarimai dėl finansavimo (...) biudžeto paramos srityje, iš kurių kyla teisėti įsipareigojimai, gali tapti pretekstu mokėjimams, dar neužbaigus kitų teisinių įsipareigojimų“ ⁽¹⁰⁾. Patikrinusi, ar vykdomos Kotonu sutarties ir finansavimo konvencijos sąlygos, Komisija atlieka pradinį lėšų pervedimą į šalių naudos gavėjų biudžetus vien tik savo pačios parašo pagrindu. Kartą pervestos, šios lėšos tampa AKR valstybių išteklių dalimi ir yra įtraukiamos į jų biudžetus. Teisės ir buhalterinės apskaitos požiūriu jie yra naudojami ir audituojami pagal valstybių naudos gavėjų įstatymus bei procedūras. Komisija ir kiti pagrindiniai tarptautiniai paramos teikėjai įvertina tiek šiose šalyse atliktus valstybės finansų valdymo patobulinimus, tiek ir rezultatus skurdo mažinimo atžvilgiu. Prieš išmokėdama kitas dalis, Komisija patikrina, ar buvo įvykdyti patobulinimai, nustatyti kaip susitarimo dėl finansavimo sąlygos.

⁽⁶⁾ Anksčiau pirminiai įsipareigojimai.

⁽⁷⁾ Sumoms iki dviejų milijonų eurų komiteto pritarimas nereikalingas.

⁽⁸⁾ Paprastai nacionalinio patvirtinančio pareigūno galios suteikiamos AKR valstybių finansų ministrams.

⁽⁹⁾ Anksčiau vadinti antriniais įsipareigojimais.

⁽¹⁰⁾ Bendram biudžetui taikomas Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių 91 str. 1 d. 2 punktą.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

8. Paskutinė 2003 m. ypatybė buvo intensyvi Komisijos tarnybų, atsakingų už EP įgyvendinimą, reorganizacija. Išorės paramos reformos kontekste ⁽¹¹⁾, taip pat siekdama paspartinti ir patobulinti tokios paramos valdymą, Komisija decentralizavo didelę savo funkcijų ir išteklių dalį savo delegacijoms AKR valstybėse (2003 m. pabaigai 16 delegacijų buvo visiškai decentralizuotos, dar 11 – gerokai pažengusios decentralizacijos keliu, tačiau likusios 17 delegacijų turėjo būti decentralizuotos iki 2004 m. liepos mėn.).

I SKYRIUS – ŠEŠTOJO, SEPTINTOJO, AŠTUNTOJO IR
DEVINTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDUŲ (EPF)
ĮGYVENDINIMAS ⁽¹²⁾

Atnaujinta ataskaita dėl finansinio valdymo galėtų būti dar labiau patobulinta

9. Finansinio valdymo ataskaita už 2003 finansinius metus dėl šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų, kurią Komisija persiuntė Audito Rūmams 2004 m. birželio 22 d., jau praėjus gegužės 31 d. terminui, kurį nustatė devintajam EPF taikomo finansinio reglamento 102 ir 135 straipsniai, pateikiama pakoreguota. Joje yra įvairesnės informacijos, kuri ir išsamesnė, ir detalesnė. Ypač verta paminėti tikslų ir pasiekimų palyginimą, taip pat tolesnius veiksmus dėl rekomendacijų, kurias pateikė biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucijos ir Audito rūmai. Ataskaita atspindi pagrindinius EPF valdymo požymius 2003 finansiniais metais. Ji parodo, kad, palyginti su ankstesniais metais, padidėjo finansinių įsipareigojimų, teisinių įsipareigojimų ir mokėjimų kiekis visose Komisijos ir EIB valdymo srityse (žr. **2 ir 3 lenteles**).

⁽¹¹⁾ 2000 m. gegužės mėn. 16 d. pranešimas (SEC (2000) 814/5).

⁽¹²⁾ Šis skyrius reziumuoja Audito Rūmų atliktos ribotos apžvalgos, skirtos ataskaitai dėl finansinio valdymo už 2003 finansinius metus, rezultatus.

2 lentelė – Visų EPF lėšų panaudojimas 2003 m. gruodžio 31 d.

	Būklė 2002 m. pabaigoje		Biudžeto vykdymas 2003 finansiniais metais						Būklė 2003 m. pabaigoje					
	Visa suma	Ivykdymas, % (1)	6-asis EPF	7-asis EPF	8-asis EPF4 (4)	9-asis EPF (5)	Visa suma (5)	6-asis EPF	7-asis EPF	8-asis EPF (4)	9-asis EPF (5)	Visa suma (5)	Ivykdymas, % (1)	
														6-asis EPF
A – LĖŠOS (1)	32 840,4		- 357,5	- 585,6	- 1 736,7	15 493,1	12 813,3	7 471,6	10 926,1	11 762,9	15 493,1	45 653,7		
B – PANAUDOJIMAS														
1. Finansiniai įsipareigojimai	29 921,2	91,1	- 13,1	- 2,6	255,1	3 522,4	3 761,8	7 471,6	10 926,1	11 762,9	3 522,4	33 683,0	73,8	
2. Individualūs teisiniai įsipareigojimai	24 824,2	75,6	30,7	311,7	1 406,6	1 133,7	2 882,7	7 349,6	10 297,1	8 926,5	1 133,7	27 706,9	60,7	
3. Mokėjimai (2)	21 536,4	65,6	47,0	486,2	1 559,6	281,7	2 374,5	7 282,1	9 718,6	6 628,5	281,7	23 910,9	52,4	
C – Dar neišmokėta (B1-B3)	8 384,8	25,5						189,5	1 207,5	5 134,4	3 240,7	9 772,1	21,4	
D – Likutis (A-B1)	2 919,2	8,9						0,0	0,0	0,0	11 970,7	11 970,7	26,2	

(mln. eurų)

(1) Pradiniai 6-ojo, 7-ojo, 8-ojo ir 9-ojo EPF asignavimai, palūkanos, įvairios lėšos ir anksstesnių EPF perkėlimai.

(2) Su Stabex perkėlimais (septintasis EPF: 104 mln. eurų, aštuntasis EPF: 87 mln. eurų, iš viso 191 mln. eurų).

(3) Lėšos procentais.

(4) Su 732,9 mln. finansinių įsipareigojimų, 347,4 mln. individualių teisiųjų įsipareigojimų ir 97,7 mln. mokėjimų dėl paankstinto Kotonu susitarimo įgyvendinimo.

(5) Tam, kad būtų patogiau lyginti su ankstesniais metais, šie duomenys pateikti su operacijomis, už kurias nuo šiol autonomiškai atsakingas EB (asignavimai: 2 245 mln. eurų, finansiniai įsipareigojimai: 366 mln. eurų, individualūs teisiniai įsipareigojimai: 140 mln. eurų, mokėjimai: 4 mln. eurų).

Šaltinis: Audito Rūmai, pagal EPF finansines ataskaitas 2003 m. gruodžio 31 d.

3 lentelė – Biudžeto vykdymas 2000–2003 finansiniais metais

(mln. eurų)

	2000	2001	2002	2003
1. Finansiniai įsipareigojimai	3 757,4	1 554,2	1 768,4	3 761,8
2. Individualūs teisiniai įsipareigojimai	2 296,2	2 263,4	2 142,9	2 882,7
3. Mokėjimai	1 547,7	2 067,9	1 852,7	2 374,5

Šaltinis: Audito Rūmai.

10. Visgi daugelyje svarbių sričių ataskaita galėtų būti aiškesnė ir tikslesnė, taip pat turėtų didesnę informacinę reikšmę, jei tam tikri faktai būtų buvę aiškiau susieti su kontekstu:

a) kalbant apie aukštą finansinių įsipareigojimų lygį, būtų buvę naudinga pabrėžti, kad, atsižvelgiant į Kotonu susitarimo pasirašymą 2000 m. birželio mėn., devintojo EPF programavimą buvo galima užbaigti gerokai prieš jai įsigaliojant 2003 m. balandžio mėn. Toks ilgas pasiruošimo laikotarpis galėjo reikšti tik neišvengiamai didelių finansinių ir teisinių įsipareigojimų kieki;

b) apie didelį teisinių įsipareigojimų kiekį galima pasakyti, kad iš dalies jis susidarė dėl greito išmokėjimo instrumentų (labai įsiskolinusių neturtingų šalių programa, tiesioginė biudžeto parama ir t. t.) – šis klausimas nėra aiškiai išdėstytas ataskaitos 3 p. aiškinamojoje lentelėje.

11. Pateikta finansinė informacija neleidžia palyginti sumų, skirtų projektams, biudžeto paramai ir neprogramuojamai paramai ⁽¹³⁾ iš devintojo EPF, su sumomis iš ankstesnių EPF.

10. As in the past, the Commission will take account of the comments of the Court when drawing up its forthcoming reports on financial management;

(a) The Commission has taken transitional measures to remedy the delay in ratifying the Cotonou Agreements. It is true, however, that EDFs are implemented cyclically, as the amounts committed are always higher at the start of an EDF. Fully integrating cooperation with the ACP countries into the general EU budget would solve the problem.

(b) The increased recourse to sectoral support and budgetary aid, where the conditions are met, has been part of the agreed EC development policy since 2000 (see paragraph 25 of the Statement by the Council and the Commission on EC Development Policy, December 2000, COM(2000) 0212). Moreover, other sectors showed greater increases over the forecasts (for instance, commitments for social and human development were above target).

11. The 9th EDF no longer includes the instrument concept that was present in earlier EDFs or certain presentations. Nevertheless, as regards the 9th EDF, the revenue and expenditure accounts give the information concerned separately. The report on financial management gives details of the budget support.

⁽¹³⁾ Todėl Audito Rūmai nebegali parengti 2 lentelės taip pat detalai kaip ankstesniais metais arba pridėti pastabų.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

12. Tuo metu, kai vyksta pasirengimai dešimtajam EPF, vis dar nėra sprendimų dėl finansavimo 75 % asignavimų devintajam EPF, taip pat dabar vienu metu galioja ir keturi atskiri EPF, kurių kiekvienas turi savo taisykles. Šiuos faktus, kartu su Audito Rūmų jau pabrėžtomis pereinamosiomis problemomis (žr. 57 punktą), reikėtų apsvarstyti debatuose dėl galimybės įtraukti Europos plėtros fondus į biudžetą.

13. Pats faktas, kad pirminis tikslas išpareigoti 2,5 mlrd. eurų 2003 m. buvo viršytas 49 %, gali būti priskirtas per daug atsargiam išankstiniam skaičiavimui, kuris nesugebėjo atsižvelgti į pakankamą veiksmų skaičių (žr. 10 punktą). Be to, ataskaitoje dėl finansinio valdymo vis dar per mažai informacijos apie kiekybinių tikslų nustatymą.

14. Trys valstybės (Prancūzija, Portugalija ir Švedija) iki 2003 m. paskutinio ketvirčio pabaigos nesumokėjo visų savo įnašų (96 mln. eurų stygius). Atsižvelgdama į šį išteklių deficitą ir sprendimą sumokėti 170 milijonų eurų į Pasaulio sveikatos fondą, Komisija buvo priversta perkelti maždaug 270 mln. eurų siekiančius mokėjimus į 2004 m. sausio mėn. pabaigą. Būtų buvę naudinga gauti daugiau informacijos apie priežastis, lėmusias šiuos trūkumus, ir susitarimus dėl jų suregulavimo 2004 m. pradžioje.

12. *The Commission fully agrees with the Court on this point and has set out the advantages of including EDFs in the budget in its communication (COM(2003) 590 of 8 October 2003) (see also the Commission's reply to paragraph 57).*

The Commission plans to commit all the 9th EDF funds before the end of 2007. If EDFs are not included in the budget, a new EDF will be needed for commitments in 2008. Meanwhile, preparations for the 10th EDF have started so that the necessary negotiations with the ACP States and the Council can take place in good time.

13. *The uncertainty surrounding the ratification of the Cotonou Agreements and the entry into force of the 9th EDF justified a certain amount of caution in forecasting commitments. The objective was already some 20 % higher than actual commitments in 2002.*

The information available for setting objectives, which is extensive and originates in particular from meetings with Heads of Delegations as well as a reporting system, will be reflected in the forthcoming report on financial management.

14. *The estimates of expenditure for the following year have to be made in September. The Cotonou Agreements introduced innovations as regards calls for funds from Member States. The estimate of expenditure for the following year, which is made in September, is approved by the Council ACP Group. Although the machinery for increasing contributions exists, it is often difficult to implement as it alters Member States' estimates of expenditure. The payment by Member States of their contributions to the EDFs, within the time limits, is a legal requirement.*

At the end of 2003, the Commission committed and paid in full a contribution to the Global Health Fund (EUR 170 million) which was not included in the estimates. The led temporarily to a shortfall in EDF cash-flow which was repaired at the end of January 2004 with the payment of the first instalment of the contributions from Member States.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Kitos pastabos dėl ataskaitos turinio

15. Pateikdama savo tikslus ir prioritetus 2003 finansiniams metams, Komisija paaiškino, ką padariusi (paramos kokybei proceso ir įgyvendinimo gairių įdiegimas), kad pagerintų projektų bei programų kokybę. Ypač verta paminėti detalii pateiktus jos veiksmus, skirtus didinti biudžeto paramą (2003 m. pagal šią antraštinę dalį buvo išpareigota 807,6 milijonų eurų), tačiau su tam tikromis sąlygomis (kai kurios šalys neturėjo naudos iš tokio finansavimo, o kitoms jis buvo atidėtas dėl Komisijos nustatytų trūkumų). Komisija detalii pateikė 2002–2003 m. sukurtas priemones, skirtas įvertinti ir stebėti valstybės finansų valdymą šalyse, gaunančiose šios rūšies paramą (visapusiška apžvalga, skirta parengti pirminę analizę, metinės apžvalgos pažangai įvertinti, delegacijų metinės ataskaitos, pateikiamos stebėsenos diagramomis, ir vykdymo rodikliai, skirti valdymo rezultatams sveikatos priežiūros, švietimo ir valstybės finansų srityse stebėti).

16. Audito Rūmai atkreipė dėmesį į dideles pastangas sumažinti nepagristų neapmokėtų išpareigojimų (NI) kieki, ypač juos apžvelgiant surengtuose regioniniuose seminaruose. Komisija pateikė plačiai apibrėžtą savo pačios reformą, skirtą decentralizuoti valdymo išteklius į delegacijas AKR valstybėse. Šiuo atžvilgiu 2003 metai buvo lemiami – abi valdymo sistemos egzistavo greta, o laukiamų decentralizacijos rezultatų iš karto nebuvo matyti biudžeto įgyvendinime.

17. Tuo metu, kai ES bendrasis biudžetas sudaromas pagal veiklą, kad būtų galima apžvelgti kiekvieno įgyvendinamo ES tikslo administracines sąnaudas, Audito Rūmai pastebi, kad Komisija neskyrė šiai temai dalies savo ataskaitos dėl finansinio valdymo. Audito Rūmai rekomenduoja, kad ateityje šioje ataskaitoje būtų apžvelgtos EPF valdymo sąnaudos, kurios apmokamos iš ES bendrojo biudžeto – jei įmanoma, pagal pagrindinės veiklos antraštines dalis – atsižvelgiant, kad ši informacija turi būti pateikiama tiek, kiek ją galima atskirti nuo labai išsamios informacijos, pateiktos bendrojo biudžeto 21 skyriuje.

15. *The Commission confirms that the award of budget support is indeed subject to certain conditions and depends in particular on the commitment of the beneficiary State to improving the management of its public finances. The Commission's principal objective in monitoring public finances is to make best use of the tools developed in 2002 to 2003 (follow-up reports and monitoring charts).*

The Commission actively participates with the World Bank and several Member States in measures to identify, in agreement with the partner countries, indicators in the management of public finances.

16. *The first results of decentralisation, e.g. faster implementation, are already evident in the Delegations where decentralisation has been applied. Owing to the dual management system (decentralised and not decentralised) in 2003, it is true that it is difficult to see whether decentralisation has had a definite impact on the overall implementation of EDFs at this stage.*

Reports on decentralisation were sent regularly to the budgetary authority.

17. *The Commission will study the Court's suggestion. The incorporation of EDFs in the budget will enable such steps to be taken in future.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Išvados

18. Audito Rūmai pastebi, kad:

- a) atnaujinta ataskaita dėl finansinio valdymo rodo pastangą gerinti informacijos apie metų valdymą kokybę, tačiau aiškumo ir tikslumo atžvilgiu ją galima būtų tobulinti;
- b) EPF įsipareigojimai 2003 m. turėtų būti suderinti. Tam reikia atsižvelgti į programavimui skirtą ilgą laikotarpį, laukiant devintojo EPF įsigaliojimo, o taip pat į skirtą biudžeto paramos sumą ir esamas lėšas;
- c) mokėjimų vykdymą paveikė finansinių išteklių trūkumas (270 mln. eurų);
- d) siekdama užbaigti savo ataskaitą, Komisija turėtų išdėstyti ir paaiškinti EPF valdymo sąnaudas.

19. Audito Rūmai pabrėžia, kad jiems yra svarbi viešųjų lėšų valdymo kokybė. Visos iniciatyvos skatinti biudžeto paramą suponuoja, kad pasidalijamojo EPF valdymo atsisakymas, pakeičiant jį nacionalinėmis AKR valstybių procedūromis, bus atidžiai stebimas, siekiant užtikrinti visų nustatytų sąlygų laikymąsi. Kadangi ES yra pasirengusi priimti didelę, bet kruopščiai įvertintą, riziką šioje srityje, labai reikia detalios informacijos apie paramos priemonių tęstinumą.

18.

- (a) *The Commission will take account of the remarks of the Court in its forthcoming reports on financial management.*
- (b) *The Commission stresses the importance for ACP countries of the increase of some 75 % in commitments. The Commission's management reflects the priorities that were identified in cooperation with the beneficiary countries and peoples and the Member States and defined in the Cotonou Agreement. The Commission has made every effort to speed up implementation of the 9th EDF.*
- (c) *A one-month period at the end of the year was identified for certain payments following a temporary cashflow problem.*
- (d) *The Commission will study the Court's suggestion with a view to identifying this information within Title 21 of the general budget.*

19. *The Commission agrees with the Court on the paramount importance of public finance management, especially in the context of budget support. It will continue to supply the Court and the EU budgetary authority with detailed information on the follow-up of its aid measures.*

II SKYRIUS – AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS DĖL EPF

Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) 2003 finansinių metų

I. Europos Audito Rūmai (Audito Rūmai) išnagrinėjo šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo EPF 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų sąskaitas ir atliktas ūkines operacijas. Šios sąskaitos – tai finansinė atskaitomybė, finansinio įvykdymo ataskaitos bei Europos investicijų banko (EIB) ⁽¹⁴⁾ pateikta informacija ir finansinė atskaitomybė. Laikydami finansinių nuostatų, Audito Rūmai Europos Parlamentui ir Tarybai teikia patikinimo pareiškimą apie EPF lėšų dalies, kurių finansinį vykdymą ⁽¹⁵⁾ užtikrina Komisija, sąskaitų patikimumą ir ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Audito Rūmai auditą atliko pagal savo audito normas ir politiką. Jos paremtos tarptautinėmis visuotinai pripažintomis audito normomis, kurios buvo pritaikytos EPF kontekstui. Tokiu būdu Audito Rūmai turi tinkamą teisinę bazę pagrįsti toliau pateikiamą savo nuomonę.

II. *Sąskaitų patikimumas*

Išskyrus problemas, iškilusias dėl:

- a) skolų EPF, neištrauktų į balanso aktyvus 2003 m. gruodžio 31 d. (27,5 mln. eurų išleistais susigrąžinimo pavedimais), kurių visos sumos Audito Rūmai negali patvirtinti, nes nebuvo veiksmingų ⁽¹⁶⁾ vidaus kontrolės procedūrų (žr. 21 dalį);
- b) išankstinių mokėjimų (400 mln. eurų); kadangi Komisija nenurodė visos susigrąžinimo sumos, Audito Rūmai negali patvirtinti, kokia dalis turėtų būti pridėta prie nustatomos skolos (žr. 21 dalies b) punktą);
- c) Stabex fondų; Komisija tik iš dalies gali nustatyti jų panaudojimą AKR šalyse (vis dar neišsami informacija 2003 m. pabaigoje) (žr. 23 dalį);
- d) nepadaryto įrašo balanse apie į EIB pervestus ir nepanaudotus fondus (209 mln. eurų) (žr. 22 dalį);

Audito Rūmų nuomone, 2003 finansinių metų finansinio įvykdymo ataskaitos ir 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų finansinė atskaitomybė patikimai atspindi šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo EPF finansinių metų pajamas ir išlaidas ir jų finansinę būklę finansinių metų pabaigoje.

⁽¹⁴⁾ Atsižvelgiant į su devintuoju EPF susijusio Finansinio reglamento 96 str. 1 dalies, 100 str., 101 str. ir 125 str. 2 dalies nuostatas; visų pirma, kalbama apie apskaitos pareigūno parengtą balansą ir atitinkamas ataskaitas bei pagrindinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno kartu su apskaitos pareigūnu parengtas valdymo sąskaitas su lentelėmis. Pateikiama keturių EPF konsoliduota finansinė atskaitomybė. Šis patikinimo pareiškimas nėra susijęs su EIB pateikta informacija ir finansine atskaitomybe (žr. 15 išnašą).

⁽¹⁵⁾ Atsižvelgiant į minėto Finansinio reglamento 103 str. 3 dalį; atkreipiant dėmesį į to pačio reglamento 1 str., patikinimo pareiškimas nėra susijęs su devintojo EPF lėšų dalimi, kurią valdo ir už kurią yra atsakingas EIB (dėl atitinkamų sumų žr. 1 skyriaus 2 lentelės 5 išnašą).

⁽¹⁶⁾ Savo pareiškime už biudžeto vykdymą atsakingas generalinis direktorius pateikė dvi atsargias pastabas dėl EPF apskaitos sistemos: pirmą, susijusią su sunkumais, atsirandančiais modernizuojant pasenusią apskaitos sistemą, antrą, susijusią su apskaitos valdymu (taip pat žr. 1 skyriaus 1.8 punktą, bendrojo biudžeto skyrių).

III. Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Priežiūros sistemų ir kontrolės analizė

Kaip ir 2002 finansiniais metais, Audito Rūmai pabrėžė trūkumus, išryškėjusius atlikus EPF projektų auditą, ir nepakankamas kontrolės priemones, tikrinant sutarčių laikymąsi ir darbų, tiekimo bei kitų paslaugų įvykdymą; 2003 m. Audito Rūmai negalėjo iki galo pasiremti Komisijos priežiūros sistemomis ir kontrole dėl toliau paminėtų priežasčių:

- a) 2003 m. Komisija tęsė 2001 ⁽¹⁷⁾ m. patvirtintų *vidaus kontrolės standartų* įgyvendinimą savo centrinėse tarnybose. Tačiau jų poveikis yra ribotas, nes jų taikymas atstovybėse bus vykdomas po decentralizavimo proceso, kuris baigsis tik 2004 m. pabaigoje, be to, trūksta įgyvendintų priemonių koordinavimo (žr. 25–31 dalis);
- b) *veiksmų planai*, pradėti 2002 m. metinės veiklos ataskaitos metu ar patvirtinti 2003 m., buvo veiksmingi nustatant išorės audito struktūrą, laikantis audito išvadų, vertinant su išorės parama susijusią riziką ir susigrąžinant išlaidas. Tęsdama ir iki galo įgyvendindama šiuos veiksmų planus, ateityje Komisija galėtų nustatyti veiksmingą sistemą, ypač atstovybėse (žr. 32–36 dalis);
- c) atstovybėse ir AKR šalyse sutarčių ir išmokų priežiūros sistemos ir kontrolė, paprastai yra tinkama, tačiau ateityje jų įgyvendinimas galėtų būti patobulintas (žr. 37–43 dalis).

Ūkinių operacijų auditas

Ūkinių operacijų auditas atliktas remiantis Komisijos Briuselyje dokumentais, tam tikrais atvejais, dokumentais AKR šalių atstovybėse, bei patikrinimais vietoje, atliktais šiose šešiose valstybėse, siekiant patikrinti darbų, tiekimo bei kitų paslaugų įvykdymą. Audito Rūmai pažymi, jog jie išlaidų, susijusių su parama iš biudžeto, teisėtumo ir tvarkingumo patikrinimą baigė tuomet, kai parama buvo pervesta į šalių, paramos gavėjų, biudžetą (žr. 7, 19 ir 46 dalis). Auditą metu nepastebėta didesnių trūkumų.

Išvada apie ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą

Šios išvados paremtos priežiūros sistemų ir kontrolės analize bei tam tikrų operacijų auditu, taip pat EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus metinės veiklos ataskaitos ir pareiškimo analize. Tuo vadovaudamiesi, Audito Rūmai mano, jog pastebėti trūkumai nėra reikšmingi, jog sąskaitose nurodytos pajamos, EPF asignavimai, finansinių metų išpareigojimai ir mokėjimai, iš esmės, yra teisėti ir tvarkingi.

2004 m. spalio 6 ir 7 d.

Pirmininkas

Juan Manuel FABRA VALLÉS

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

⁽¹⁷⁾ 2001 m. birželio 27 d. Komisijos patvirtintas SEC (2001) 875.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija

Sąskaitų patikimumas

20. Laikinos sąskaitos buvo persiūtos per vėlai – 2004 m. birželio 22 d. ⁽¹⁸⁾. Tą dieną jos buvo neužbaigtos ⁽¹⁹⁾. Galutinės sąskaitos privalo būti pateiktos vėliausiai iki 2004 m. spalio 15 d. ⁽²⁰⁾. Šios sąskaitos, kartu su finansinio valdymo ataskaita ⁽²¹⁾, pirmą kartą buvo paskelbtos *Europos Sąjungos Oficialiame leidinyje*. Patikinimo pareiškimo II punkto pastabos pagrįstos šiais gautaisiais duomenimis.

21. Išleistuose, bet dar nepadengtuose susigrąžinimo pavedimuose įsakymuose esanti 27,5 mln. eurų suma 2003 m. pabaigoje neatspindi visos gautinų sumų vertės.

a) Paraiškos, susijusios su projektais (grąžintini avansai, reikalavimų neatitinkančios išlaidos ir pan.) nėra registruojamos Komisijos centrinių tarnybų ar delegacijų. Pastarosios kaip pajamas (neigiamus mokėjimus) dažnai tiesiog įrašo sumas, kurias trečiosios šalies debitoriai iš tiesų grąžino. Be to, kadangi nėra jokių procedūrų į sąskaitas nepatenkančioms paraiškoms stebėti, Komisija negali kiekybiškai įvertinti, kokia faktinio įsisikolinimo suma bus pasiekta projektuose 2003 m. pabaigoje ⁽²²⁾;

b) Iš 400 milijonų eurų neapmokėtų avansų per daugiau kaip 18 registravimo mėnesių Komisija nenurodė nepagristų sumų, kurios turi būti grąžintos ar sumokėtos, bendrosios vertės. Todėl Audito Rūmai negali nustatyti, kokia avansų dalis turi būti grąžinta ir įtraukta į skolą.

21.

(a) *Advances to be recovered are monitored, and this matter is the subject of a chapter in the management report. Careful analysis and monitoring of advances in 2003 enabled EUR 56.2 million to be recovered.*

From 1 January 2005, accruals-based accounting will make it possible to establish provisions for potential recovery orders.

(b) *The Commission would underline the efforts made in 2003. A considerable amount of work was directed towards identifying recoveries of advances and there is very close monitoring of the action to be taken as regards the recoveries.*

⁽¹⁸⁾ Užuoat tai padarius 2004 m. balandžio 30 d., kaip numato minėto Finansinio reglamento 102 ir 135 str. Tačiau išankstinis projektas buvo atsiųstas 2004 m. gegužės 28 d.

⁽¹⁹⁾ Komisija nepersiuntė Audito Rūmams nei asignavimų pokyčių per finansinius metus, nei visų įsipareigojimų ir mokėjimų pagal šalis, skirtų EPF ištekliams, valdomiems EIB, kaip nustato devintajam EPF taikomo Finansinio reglamento 96 str. ir 125 str. 2 dalis. EIB nepateikė šios papildomos informacijos iki 2004 m. rugpjūčio 24 d.

⁽²⁰⁾ Pagal minėto Finansinio reglamento 103 str. 2 dalį ir 135 str. Tačiau 2004 m. rugsėjo 14 d. Audito Rūmams neoficialiai atsiųsta sąskaitų versija iš esmės buvo galutinė.

⁽²¹⁾ Pagal minėto Finansinio reglamento 96 str. 2 dalį.

⁽²²⁾ Šioje deklaracijoje Biudžeto generalinis direktorius pareiškė dvi išlygas dėl EPF apskaitos sistemos: pirmoji susijusi su apribojimais, kuriuos sąlygoja pasenusi sistemos sandara, apsunkinanti galimybę atnaujintai pateikti aktyvus, o antroji – su sąskaitų valdymu (taip pat žr. 1 skyriaus 1.8 punktą, bendrojo biudžeto skyrių).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

22. Lėšos, pervestos EIB 2003 m. (209 milijonai eurų), o kitoms tarptautinėms institucijoms ankstesniais metais, kuriuos šios struktūros dar ne visiškai sunaudojo, nepateikiamos buhalterinio balanso aktyve.

23. Laikydamosi ankstesnių Audito Rūmų pastabų, Komisija 2003 m. apskaitė, kaip panaudojami į šalių naudos gavėjų vietines sąskaitas pervesti STABEX fondai. Vietinius išmokėjimus iš šių sąskaitų vis dar turi patvirtinti delegaciją (žr. 63-68 punktus). Kaip ir 2003 m. pabaigoje, Komisijos gauta informacija iš AKR valstybių vis dar buvo neišsami. Audito Rūmai mano, kad net gavusi ne visus rezultatus, Komisija turėtų įtraukti juos į savo ataskaitą dėl finansinio valdymo, o detales pateikti priede prie ataskaitų dėl finansinio įgyvendinimo.

Ūkinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

24. Patikrinimo pareiškimo III punkte pateiktos pastabos yra pagrįstos EPF priežiūros sistemų ir patikrų analize, ūkinių operacijų imties tyrimu, metinės veiklos ataskaitos analize, taip pat EuropeAid generalinio direktoriaus deklaracija. Toliau pateikiamos pagrindinės išvados.

Priežiūros sistemų ir patikrų analize

Priežiūros sistemų ir kontrolės gerinimas Komisijoje

Vidaus kontrolės standartų įgyvendinimas

25. Per 2003 m. EuropeAid, kuri atsakinga už EPF įgyvendinimą, toliau įgyvendino įvairius *vidaus kontrolės standartus*, priimtus Komisijos 2001 m. Juos vienu metu įgyvendina delegacijos ir Komisijos buveinė lygiagrečiai decentralizacijos procesui, kuris nebus užbaigtas anksčiau nei iki 2004 m. pabaigos. Centrinėse tarnybose Audito Rūmai gali pateikti šias išvadas, kurios iš esmės pagrįstos įvairių Komisijos tarnybų įgyvendintų vidaus kontrolės standartų analizės rezultatais.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

22. *The Commission considers that these movements reflect payments to external agents acting on behalf of the Commission. As such, the Commission considers them to be genuine payments and not mere internal treasury movements between accounts controlled by the EDF Accounting Officer. The Commission would also point out that details of the amounts outstanding on these transactions at 31 December 2003 are shown in Table 4.2.3 in the Financial Implementation Report.*

From 2005 onwards, following the introduction of accruals-based accounting, such transactions (pre-financing paid to intermediaries) will be shown as an asset in the balance sheet, in accordance with the provisions of Article 135(3) of the 9th EDF Financial Regulation.

23. *The Commission has collected data for 80 % of the countries concerned, covering 97 % of the total amount of Stabex funds in the 7th and 8th EDFs.*

The Commission intends to include the relevant information related to the Stabex local account in an inventory. The local accounts, although the Commission must co-sign in order to use them, are not the Commission's property. This detailed inventory is therefore to be included in the 'Report on Financial Management'. Following the recommendation of the Court, a note on this issue is included in the balance sheet for the financial year 2003.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

26. Kiekvienas generalinis direktoratas turėjo įdiegti *reikiamas priežiūros priemones*, o ypač, kur reikia, operacijų imties *ex-post* nagrinėjimą. *Ex-post* finansinio valdymo kontrolės padalinys EuropeAid buvo įsteigtas tik 2003 m. Jo pagrindinės užduotys – aptikti klaidas, pasitaikančias finansiniame valdyme bei vidaus kontrolės sistemose, ir pasiūlyti priemones aptiktiems trūkumams ištaisyti. Atitinkamai buvo atlikta išsami maždaug 1 800 rizikingų operacijų *ex-post* apžvalga. Ji buvo susijusi su susigrąžinimo pavidimais, grąžintinomis neapmokėtomis sumomis, nepadengtais avansais, garantijomis ir užstatais. *Ex-post* apžvalgos padalinio padarytos išvados apėmė pastabas dėl nepadengtų avansų ir grąžinimų patikrų. Daugiau nei 400 milijonų eurų avansų, neapmokėtų ilgiau nei 18 mėnesių, buvo registruoti ryšium su EPF projektais. Be to, įvairių atsakingų tarnybų buvo paprašyta spręsti klausimą dėl 27,5 milijonų eurų, kuriuos dar reikia sugrąžinti.

27. Priežiūros priemonės papildė *ex-ante* kontrolės padalinys, įsteigtas kaip tarpinė atsargos priemonė. Vidaus kontrolės standartai nereikalauja tokio padalinio. Jis pradėjo dirbti 2003 m. birželio mėn. EPF patvirtinimo tarnyboje ir ištyrė 540 iš visų 5 261 operacijų (tiek išipareigojimų, tiek mokėjimų). Pagal *ex-ante* procedūrą nebuvo aptikta jokių reikšmingų klaidų.

28. Be šių dviejų padalinių yra ir kita veikla, susijusi su operacijų priežiūra, tokia kaip patikros lapų išipareigojimams ir mokėjimams parengimas, susitikimai tarp padalinių ir audito vizitai delegacijose. Iš esmės, priežiūra dabar yra platesnio pobūdžio nei pirma, tačiau vis dar nesuderinta. Siekiant padaryti ją efektyvesnę, būtinas koordinavimas – tai leistų nustatyti, kokio tipo patikros apima vieną ar kitą ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo aspektą.

29. Vadovaudamasi vidaus kontrolės standartais, EuropeAid išplėtojo *vidaus audito gebėjimus*. Kaip pasekmė ir EPF atžvilgiu 2003 m. delegacijų (vienas audito vizitas į Malį) ir buveinės darbo krūviai buvo įvertinti decentralizacijos kontekste, o patvirtinančio direktorato atžvilgiu – ir dėl pažangos, pasiektos įgyvendinant vidaus kontrolės standartus. Be to, buvo atliktas esminis darbas, leidęs nustatyti EuropeAid priežiūros sistemų ir patikrų pagrindinę riziką ir trūkumus. Audito Rūmai 2002 m. metinėje ataskaitoje pabrėžė kai kuriuos iš jų, ypač susijusius darbų, tiekimo bei paslaugų įvykdymo patikrinimu, už kurį moka EPF.

26. *Advance payments are a normal and regular means of ensuring the effective implementation of many aid projects and are monitored.*

28. *EuropeAid continues to work towards strengthening and rationalising the measures already put in place. To that end, harmonisation (financial guide, centralised ex-post checks, checklists, etc.) was carried out in 2004.*

29. *The Commission is aware that the management of EDF credits involves some risks. Setting up improved control and monitoring systems as well as regular audits helps to minimise those risks.*

In the context of the annual declaration by the Director-General, none of the weaknesses identified was regarded as material.

As the Commission stated in its reply to point 30 of the Court's annual report for 2002, it considers that the set of control systems set up for the EDFs ensures the legality and regularity of the underlying operations. This system allows any weaknesses at local authority level to be remedied.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

30. Kalbant apie *ad hoc* informaciją dėl valdymo, 2003 m. buvo įvestos 2002 m. pabaigoje parengtos ataskaitos dėl išorės paramos valdymo (EAMR) ⁽²³⁾. Jos yra periodinis informacijos šaltinis, leidžiantis decentralizuotoms delegacijoms siųsti į buveinę būstinę svarbiausią informaciją apie įgyvendinimą, mokėjimus ir išorės auditus, susijusius su didžiausiais projektais. Buvo išsiųstas standartizuotas formatas, kuriuo naudojasi šios delegacijos. Tačiau 2004 m. kovo mėn. Komisija dar nebuvo gavusi visų EAMR, nors šias ataskaitas reikėjo pateikti iki 2004 m. sausio 31 d. Greta periodinės informacijos valdymo klausimais teikimo centrinėms tarnyboms, EARM yra vienas iš pagrindinių elementų generalinių direktorių metinei ataskaitai ir deklaracijai rengti.

31. Kalbant apie pranešimus dėl pažeidimų, kurie yra vienas iš vidaus kontrolės standartų, 2003 m. OLAF buvo persiūsta informacija apie tris įtariamo sukčiavimo atvejus, susijusius su EPF (Siera Leonėje, Papua – Naujojoje Gvinėjoje ir Dominikos Respublikoje). Delegacijos, būdamos arčiau naudos gavėjų, labiau nei centrinės tarnybos susiduria su pažeidimų atvejais ir yra geriau apie juos informuotos. Todėl Komisija privalo ir toliau užtikrinti, kad personalas suvoktų šiuos klausimus.

Veiksmų planų įgyvendinimas

32. Be vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo, Audito Rūmai taip pat išnagrinėjo veiksmų planus, skirtus priežiūros sistemoms ir patikroms stiprinti. Veiksmų planai buvo įvesti po EuropeAid generalinio direktoriaus 2002 m. metinės veiklos ataskaitos arba dėl jų buvo apsispręsta atsižvelgiant į reikalavimus, kurių laikytasi 2003 m.

33. Kalbant apie vidaus auditus, *ad hoc* paramą delegacijoms ir veikiančioms direktoratams teikia centrinių tarnybų padaliniai. Jie numatė standartines technines sąlygas, siekdami suderinti auditus, kuriuos dažniausiai atlieka išorės įmonės, kai tikrinami finansuojami projektai. Taigi 2003 m. buveinės auditų programa numatė maždaug 30 auditų, susijusių su EPF (jie buvo patikėti išorės auditoriams), – tai santykinai didelis skaičius, palyginus su ankstesniais metais. Nauja IT priemonė, CRIS *auditas*, buvo įdiegta 2003 m., tačiau veikė tik iš dalies; jis leidžia Komisijai stebėti išorės auditų planavimą ir įgyvendinimą. Tačiau, kadangi ši priemonė nėra susieta su finansinės informacijos sistema, negalima įvertinti auditų apimties. Galiausiai CRIS *auditas* bus įtrauktas į visų delegacijų audito veiklą.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

30. *External Assistance Management Reports are one of the information tools used in the management of external aid that devolved delegations send to the EuropeAid Directors responsible (authorising officers by subdelegation) and to the Directorates-General for External Relations and for Development. They constitute one of the information sources used by the Directors to draw up their activity reports for the Director-General. The EAMRs are not, however, used to prepare the annual report and declaration of the Director-General. The instructions given to the delegations state very clearly that producing an EAMR does not relieve a head of delegation from the responsibility for informing the Director concerned in good time of any problems or specific matters for which the Director is responsible as the authorising officer for the appropriations managed by the Delegation.*

31. *In accordance with the internal control standards, delegations are informed of the procedure to be followed when detecting irregularities or suspected fraud, including the contacts to be made with OLAF. All new members of staff, and those about to be seconded to a delegation, attend compulsory courses to make them aware of the fight against irregularities. This course is also open to all other officials.*

33. *Apart from the headquarters audit plan, altogether the plans of the delegations for 2003 covered 192 audits at 1 July 2004.*

Furthermore, the CRIS audit system was set up in 2004 for the EDFs. There is, however, already a system for reporting audits which includes the information on the audit (terms of reference, order form, mission, draft report, etc.) and the main findings of the auditors.

⁽²³⁾ Pastaba AIDCO/HCS D(2002) 37709.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

34. Nepaisant visų šių priemonių, vis dar sunku nustatyti, kokią papildomo patikinimo lygį išorės auditai suteikia EPF operacijų teisėtumui ir tvarkingumui. *Audito išvadų peržiūra* vis dar ne itin efektyvi, kadangi įvairios susijusios šalys labai plačiai panaudoja šiuos duomenis. Padarius pažangą techninių sąlygų standartizavime, dabar būtina užtikrinti tobulesnę audito išvadų tęstinumą.

35. 2 priemonė, kuri sutinkama generalinių direktorių 2001 m. metinės veiklos ataskaitų bei deklaracijų suvestinėje, numatė su išorės parama susijusios rizikos analizę. Šią riziką aprašantį darbinį dokumentą Komisija parengė 2003 m. ⁽²⁴⁾. Analizė ir jos rekomenduojamos priemonės atsižvelgia į įvairius būdus, kuriais įgyvendinama išorės parama, t. y. į centralizuotą, decentralizuotą ir bendrąją. Šis veiksmingas rizikos analizės ir valdymo metodas dabar turi būti taikomas kiekvienam paramos instrumentui bei projekto tipui, siekiant padėti stiprinti priežiūros sistemas ir patikras.

36. Už finansinio valdymo *ex-post* kontrolę atsakingas padalinys 2003 m. įgyvendino *specialų veiksmų planą*, taip siekdamas sumažinti *neapmokėtus susigrąžinimus*, kurių susikaupė 27,5 milijonų eurų – iš projektų, kuriuos trečiosios šalys skolingos EPF. Pastaroji priemonė leido padalinti atsakomybę už grąžinimų šioje srityje inicijavimą tarp EPF patvirtinančio pareigūno ir apskaitos pareigūno. Ji išryškina koordinavimo tarp EPF patvirtinančio pareigūno ir apskaitos pareigūno stoką, taip pat sunkumus, su kuriais susiduria Komisija, taikydama skolas ir grąžinimus reglamentuojančias nuostatas. Be to, nebuvo priimta jokia veikimo procedūra, skirta padengti naujiems susigrąžinimo pavidimams, kurie atsiras 2003 m. ir paskesnių finansinių metų projektų atžvilgiu.

34. *The level of programming and follow-up of audits corresponds to that of the management of the project that is to be audited, which gives a better yield in terms of exploitation of results.*

The Commission agrees that progress is needed in following up the conclusions of audits which is why it introduced a follow-up reporting system in 2004.

35. *The Commission will take account of the Court's comments.*

36. *In 2003, following the adoption of the specific plan, the services of the authorising officer and the EDF accountant set up a system for following up recovery orders which enabled considerable progress to be made despite the particular difficulties affecting recovery under the EDF, due in particular to the legal requirements and to the functioning of the OLAS computer system. With better coordination and cooperation between the two services, progress was also made with creating new operating procedures for OLAS to facilitate the follow-up and settlement of recovery orders.*

The setting-up in 2004 of an ex-post transaction control system within EuropeAid will allow the problems of recovery orders to be dealt with in a broader, integrated context of controls that supplement the regular recovery activities carried out by authorising officers by subdelegation.

The devolution process, which brings management closer to the work in the field, should also make the management of recovery orders more efficient.

⁽²⁴⁾ Dokumentas SEC (2004) 318.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Apskritai gerai sumodeliuotos priežiūros sistemos ir patikros AKR valstybėse

37. EPF priežiūros sistemos ir patikros pagrįstos partneryste tarp AKR valstybių ir Europos Komisijos. Sutarčių ir mokėjimų atveju pagrindiniai partneriai yra nacionaliniai patvirtinantys pareigūnai (finansų ministras ar užsienio reikalų ministras) ir delegacijos vadovas, kuris pasikliauja patikromis, atliktomis kitų šalių, tarp jų AKR valstybių pramonės ministerijų, programų valdymo padalinių, projektų finansuojamų inspekcinė vizitų, taip pat techninių asistentų ir išorės ekspertų, tokių kaip privataus sektoriaus inžinieriai konsultantai ir auditoriai.

38. Audito Rūmai atliko auditus vietoje šešiose AKR valstybėse (Kenijoje, Malyje, Mauritanijoje, Senegale, Papua – Naujoje Gvinėjoje ir Salomono salose), siekdami ištirti EPF priežiūros sistemas ir patikras. STABEX atžvilgiu Audito Rūmai taip pat vietoje ištyrė galutinių mokėjimų imtį iš vietinės sąskaitos, gavusios lėšas, skirtas STABEX programų naudoms gavėjams.

39. Sutarčių ir mokėjimų priežiūros sistemos ir patikros aplankytose AKR valstybėse apskritai buvo gerai sumodeliuotos. Nustatyti tik keli atvejai, kai nebuvo laikomasi atitinkamų teisės aktų.

40. Mokėjimų priežiūros sistemų ir kontrolės veikimo atžvilgiu nacionaliniai patvirtinantys pareigūnai, kurie pagal Kotonu sutartį yra atsakingi už EPF išlaidų patvirtinimą ir padengimą, ne visada patikrindavo, ar jie patys arba kitos šalys teisingai vykdė pagrindinę sąskaitų-faktūrų kontrolę. Todėl kai kurie pagrindiniai kontrolės elementai liko neįvykdyti, pvz.: nebuvo užtikrinta, kad darbai, tiekimas ar suteiktos paslaugos atitiktų susijusias sutartis, ir kad būtų laikomasi sutarčių finansinių sąlygų (dėl kainos patikslinimo, garantijų adekvatumo, teisingo keitimo kurso taikymo, dalies sutarties apmokėjimo eurai, o ne vietos valiuta ir pan.). Todėl delegacijų vadovai, atsakingi už pritarimą mokėjimų patvirtinimams, raginami atitaisyti šiuos nacionalinių patvirtinančių pareigūnų trūkumus. Tačiau kai kuriais atvejais jie nepatikrino šių pagrindinių kontrolės elementų patikimumo, *inter alia*, nepažvelgė, kaip naudoms gavėjai panaudojo STABEX fondus.

40. *In most ACP countries, the EDF finances the implementation of support programmes for national authorising officers in order significantly to increase their monitoring control capacity.*

As part of the devolution process, the delegations have been strengthened to allow them to shoulder their full responsibilities.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

41. Vienas teigiamas žingsnis yra tai, kad decentralizuotos delegacijos, patvirtindamos savo mokėjimus, dabar naudoja patikros lapus. Patikros kartais pažymimos, kaip atliktos ir neturinčios nukrypimų, nors iš tiesų taip nėra (pvz., rangovas neturi galiojančios banko garantijos).

42. Projektų išorės auditų išvadų ir rekomendacijų peržiūra skiriasi ir yra ribota dėl nuolatos vėluojančių auditų ataskaitų, taip pat dėl administracinės paskirties, kurią jiems dažnai priskiria delegacijos: pernelyg dažnai audito ataskaitos naudojamos tiesiog kaip patvirtinantys dokumentai projektui užbaigti ar tolesniems mokėjimams į avansinę sąskaitą atlikti, tačiau neprivertia padaryti reikiamus patikslinimus.

43. STABEX atžvilgiu Komisija įstūmė save į situaciją, kur nebegalėjo patikrinti visų fondų panaudojimo, kadangi, priešingai pataisytos Lomé konvencijos 212 str. nuostatoms, toleravo nacionalinių patvirtinančių pareigūnų nesugebėjimą apskaityti jų panaudojimą. Panašiai Audito Rūmų atlikti audito vizitai patvirtino, kad vietos bankų sąskaitos, į kurias buvo įmokami STABEX fondai, buvo naudojamos be delegacijos vadovo leidimo (Kenijoje ir Mauritanijoje) arba leidus perkelti fondus tuomet, kai delegacijos vadovas nebuvo įtrauktas į banko naudojamą patvirtintų parašo teisę turinčių asmenų, pasenusį, sąrašą (Senegale).

Išvada dėl priežiūros sistemų ir patikrų

44. EPF skirtos priežiūros sistemos ir patikros apima platų mechanizmą ir tikslų spektrą. Šių sistemų ir patikrų atnaujinimas prasidėjo 2003 finansiniais metais. Reikės palaukti, kol jos bus konsoliduotos, kad būtų galima įvertinti jų tikrą įnašą į ūkinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Tačiau dabar reikia labiau koordinuoti veiksmus – tai leistų užtikrinti, jog patikros neatliekamos du kartus, o svarbios rizikos sritys užtikrintos, ypač tos, kurios sąlygoja Audito Rūmų nurodytus trūkumus. Todėl delegacijose reikės taikyti visas įvairių Komisijos inspektorių nurodytas kontrolės priemones bei pateiktas išvadas. STABEX fondų srautai taip pat turi tapti atitinkamo lygmens vidaus kontrolės objektu.

41. *The use of checklists was set up and formalised in 2002. The Commission is working on controlling the quality of use of the checklists, whilst inspection visits and training for officials have been organised.*

42. *The Commission would point out that:*

- (1) *A large number of financial audits relating to programme estimates are in fact carried out at the end of an action as they are a prerequisite for the final payment.*
- (2) *The financial audits of grant contracts are ordered by the beneficiary of the contract in accordance with the detailed rules set out in the contracts (see also reply to point 34).*

43. *Article 212 provides for a report by the national authorising officer on the use of funds by beneficiary countries. The flow of data received by the Commission was not uniform. For that reason, and on the basis of the Court's recommendations, a comprehensive inventory was launched in 2003 in order to carry out a complete survey of these funds.*

44. *Following these inventories, the Commission is drafting more specific and more detailed guidelines for the utilisation of the Stabex funds in order to ensure better monitoring of the use by beneficiary countries of the funds still available.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Operacijų auditas

45. Remiantis dokumentais, prieinamais Komisijoje Briuselyje ir, kur taikytina, – delegacijose AKR valstybėse, buvo ištirta 49 mokėjimų imtis. Be to, kiti 37 mokėjimai, tarp jų atitinkami bendrieji ir individualūs įsipareigojimai, buvo vietoje ištirti šešiose pasirinktose AKR valstybėse, siekiant nustatyti, kaip veikia priežiūros sistemos ir patikros, ypač dokumentuose apie įvykdytus darbus, tiekimą ir paslaugas.

46. Tiesioginei biudžeto paramai (žr. 19 punktą) pagal EPF teisinę tvarką suteikiama daug erdvės interpretavimui ir išimtims. Dar daugiau, ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikros tik patikrina, kad susijusios sąlygos buvo įvertintos tinkamai. Pirminiai įvertinimai, kurie atliekami priėmus finansinius įsipareigojimus, nėra pakankamai formalizuoti kiekvieno iš Kotonu sutarties 61 str. 2 d. nurodytų kriterijų atžvilgiu. Tokio pobūdžio formalizavimas yra iš esmės svarbus, ypač valstybės finansų valdymo skaidrumo, patikimumo ir efektyvumo atžvilgiu, antraip vėliau nebus galima spręsti, ar valdymas pagerėjo – o tai būtina sąlyga tolesnei paramai gauti. Papildomų lėšų išmokėjimo kriterijai daugiausiai susideda iš makroekonominių rodiklių, kurie suteikia tik dalį informacijos apie valstybės finansų valdymą.

46. As regards the adoption of financial commitments, the Commission proposals for financing submitted to the Member States systematically include an assessment of the macroeconomic situation and public finances which, based on the most recent data, analyses the themes and the issue concerned by the criteria in Article 61, paragraph 2. It is designed in principle to provide the information listed in paragraph 3.4 of the Guide for budget support issued in March 2002.

It is also useful to restate the major principles governing the release of tranches of budget support:

- for fixed tranches, a macroeconomic balance must prevail, verified by the existence of a programme with the Bretton Woods Institutions;
- for performance or variable tranches, the indicators are different: indicators linked to results (reflecting the implementation of poverty reduction strategies), general budget performance indicators (implementation rates, payment periods, etc.); process indicators linked to sectoral reforms or the management of public finances.

The Commission shares the Court's view of the importance of in-depth, rigorous monitoring of public finances in the countries benefiting from budget support. The public finance analysis framework, comprising 28 indicators and developed with other donors under the Public Expenditure and Financial Accountability project, was tested in a number of ACP countries in 2004 with a view to becoming operational in 2005. Lastly, since 2003, the headquarters of EuropeAid has developed a template for monitoring the management of public finances which allows the Delegations to present quarterly reports on this subject.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Finansiniai įsipareigojimai

47. Remiantis Kotonu sutarties IV priedo 17 str. 2 dalimi, finansavimo susitarimas tarp Komisijos ir AKR valstybės ar valstybių turi būti sudarytas per 60 dienų nuo sprendimo, kurį priėmė sprendžiamoji Bendrijos struktūra. Kiek išnagrinėjo Audito Rūmai, vienintelis įrodymas, patvirtinantis finansavimo susitarimo sudarymą, yra faktas, kad susitarimą pasirašė abi šalys. Ištyrus daugiau nei šimtą naujų 2003 m. įsipareigojimų, t. y. beveik visų tais finansiniais metais apmokamų finansinių įsipareigojimų imtį, pasirodė, kad tik 82 % buvo paremti finansavimo susitarimu, pasirašytu per 60 dienų nuo pirminio sprendimo. Iš likusių 18 % tik 3 % ⁽²⁵⁾ buvo pasirašyti nuo pirminio sprendimo praėjus daugiau nei 120 dienų. Ši situacija rodo pagerėjimą, palyginus su ankstesniais metais. Tačiau Komisija privalo parodyti, kaip ji ketina užtikrinti būsimų susitarimų sudarymą per 60 dienų.

Individualūs teisiniai įsipareigojimai

48. Su individualiais teisiniais įsipareigojimais buvo susijusios kelios atskiros ir nesvarbios klaidos:

- a) sutarčių paramos garantijas apibūdina šie pakartotiniai pažeidimai: kai kurios garantijos nesuteiktos, o kitos ne visiškos arba suteiktos pasibaigus galutiniam terminui;
- b) vis dar pasitaiko atvejų, kuomet dėl didelių tolesnių sutarčių pakeitimų faktinė galutinė suma viršijo įstatymu nustatytas pakeitimų ribas;
- c) kai kurios delegacijos laikosi praktikos pasirašyti sutartis, nenurodydamos datos arba nereikalaujamos, kad rangovai ir nacionalinis patvirtinantis pareigūnas datuotų sutartis, kurias tvirtina. Dėl šio nukrypimo delegacijoms sunku užtikrinti, kad būtų taikomi reglamentai – juk pastarųjų taikymas tiesiogiai priklauso nuo sutarties pasirašymo datos (pvz., sunku patikrinti, ar nacionalinis patvirtinantis pareigūnas netvirtino sutarties, kol rangovas jam nepateikė veikimo garantijos).

47. *Drawing up a financing agreement in 60 days does not mean that the agreement has been signed. However, the Commission acknowledges that by virtue of this rule diligence is required in implementing a financing decision. This in fact occurs in a large majority of cases, as the percentages quoted by the Court indicate.*

Some 99 % of financing agreements are signed by the Commission within 60 days. The rare exceptions are cases (involving in particular direct budget support) where it emerges after the decision is taken that the conditions for concluding the agreement are no longer fulfilled, so that to maintain sound financial management it is necessary to wait until they have been re-established before continuing with signing.

48.

- (a) *The Commission has taken steps to improve the monitoring of bank guarantees; a specific module relating to bank guarantees in OLAS has been developed and instructions sent to the delegations.*

The Commission would point out that the Court has not identified any negative financial impact due to that finding.

- (c) *The Commission notes that the signature of a delegation endorses a contract. The date of the endorsement therefore does not have the same contractual value as that of the signature of the contractors.*

⁽²⁵⁾ Šie susitarimai apima mažiau nei 1 % visos patvirtintos sumos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Mokėjimai

49. Su individualiais teisiniais įsipareigojimais susijusios kelios atskiros ir nesvarbios klaidos buvo:

- a) mokėjimai, kurie neatitiko sutarties sąlygų (dėl kainos, mokėjimo būdų, prekių tipo ir kiekio);
- b) kompensavimas už išlaidas, kurios neatitiko reikalavimų, kadangi nebuvo numatytos sutartyje;
- c) kompensavimas už išlaidas, kurių atžvilgiu sutartis aiškiai reikalavo pateikti patvirtinančius dokumentus, o pareiškėjas to nepadarė;
- d) mokėjimai už darbą, prekes ar paslaugas, kurių įvykdymui iš anksto nebuvo tinkamo pagrindo tvirtinti.

50. Kitos, dažnesnės klaidos buvo nustatytos įgyvendinimo procedūrose; tačiau jų galimą poveikį faktiniam mokėjimų turiniui sunku įvertinti (pvz., nustatyti, kiek susikauptų palūkanų už išsiskolinimus, susidarantiems vėluojant tiekėjų mokėjimams).

51. Ataskaitų rengimas pasibaigus sutartyse numatytiems galutiniams terminams – dažnas procedūros pažeidimas. Ten, kur šios ataskaitos yra susijusios su projektų įgyvendinimu, vėlavimas dažnai rodo projektų finansinio valdymo trūkumą. Audito sutarčių atveju pavėluotas audito ataskaitų parengimas žymiai mažina patvirtinančio pareigūno galimybę imtis efektyvių taisomųjų veiksmų ir peržiūros. Iš esmės tolesni mokėjimai turėtų priklausyti nuo šių ataskaitų.

50. The Commission considers that considerable progress has been made in the last few years in reducing payment delays. It believes that the efforts should be continued and the Court's recommendations adopted.

51. As regards the submission of contract reports, it is for the contractors to supply them. The Commission makes every effort to receive them in time. The question of audit reports has already been dealt with in paragraph 42.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

52. Kai kurie kiti nukrypimai, darantys poveikį darbui su tam tikrais mokėjimais ar pajamomis, užbaigia sąrašą sričių, kur EPF vidaus kontrolė turėtų būti stiprinama nedelsiant:

a) mokėjimus iš vietinių STABEX banko sąskaitų, kurie nepasirodo Komisijos sąskaitose, visgi privalo drauge patvirtinti vietos delegacija ir nacionalinis patvirtinantis pareigūnas. Tačiau kai kurie iš šių mokėjimų delegacijos nebuvo pasirašyti;

b) banko palūkanos, gautos už kai kurių projektų gryną pinigų sąskaitas, nebuvo apskaitytos, net jei manoma jas priskirti prie atitinkamų projektų išteklių. Šis nukrypimas galėtų būti ištaisytas atliekant atitinkamą bankinį sutikrinimą.

52.

(b) *In the case of a programme estimate, it is for the project accountant to enter bank interest in the accounts. External audits allow the Commission to check that accounts are being kept properly in this respect.*

EuropeAid generalinio direktoriaus metinės veiklos ataskaita ir deklaracija

53. Metinės veiklos ataskaita ir deklaracija apima ir iš bendrojo biudžeto finansuojamą ir EPF veiklą, nors kiekvienai iš šių sričių taikomas skirtingas finansinis reglamentas. Ataskaitoje kai kuriais aspektais nurodomas EPF, tačiau nieko nesakoma apie kitus, todėl sunku spręsti, kiek konkretus aspektas ar išlyga gali ar negali paveikti EPF (pvz., 250 milijonų eurų sutartyse paveikė išlyga dėl NVO asociacijų). Siekdami, kad būsimos ataskaitos būtų lengviau suprantamos, Audito Rūmai norėtų metinėje ataskaitoje ir pačioje deklaracijoje matyti aiškiau pateiktą informaciją ir pastabas apie EPF.

53. *The reserve does not affect the EDF inasmuch as all the actions covered by the food aid instrument are financed from resources coming from the Community budget.*

The annual activity report covers all the activities managed by the authorising officer by delegation and is not intended to provide a breakdown of those data by source of programme financing. The data and the assessment of the control system, as well as the declaration, concern the functioning of the system overall without distinguishing between the budget and the EDF. The report focuses rather on the concept of Activity (ABB) which goes beyond the strict Budget/EDF demarcation. Thus the Activity 'Relations with the ACP States and the OCT' covers operations financed by funds from the Budget and the EDF. It should also be noted that a breakdown of data by ABB Activity is provided in a specific section of the Report.

The Commission will take account of the wishes of the Court, within the limits of the aims and the format of Annual Activity Reports.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

54. Skolos, kurios dar bus nustatytos, ir teisingas STABEX fondų naudojimas atitinka sumą, kuri, labai tikėtina, yra esminė finansinės informacijos kokybės atžvilgiu. Todėl generalinis direktorius turėjo padaryti išlygą dėl šio poveikio (žr. 21 punktą).

55. Dėl nepilno STABEX inventorizacijos rezultatų pobūdžio (žr. 23 punktą) generalinis direktorius tuomet neturėjo visos reikiamos informacijos, kuri leistų deklaracijoje padaryti išvadą dėl išteklių panaudojimo konkrečioms tikslams, sutinkamai su patikimo finansinio valdymo principu, ir dėl ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

54. *Once transferred to the beneficiary countries, Stabex funds belong to them and have officially left EDF accounts. The subsequent use made of the funds by the beneficiary country therefore has no formal impact on EDF accounts.*

55. *Stabex was an instrument for the rapid disbursement of funds and was designed to offset reductions in the export revenues from key agricultural products in the ACP countries. It disappeared with the entry into force of the Cotonou Agreements in April 2003. Thus the last transfers to be carried out concern funds which it had been decided in preceding years to transfer to the beneficiary countries that satisfied the eligibility criteria. No Stabex transfers took place in 2003. The annual declaration by the Director-General concerns 2003.*

The EDF accounts did not contain any information on the use made of Stabex funds by beneficiary States as, once the funds are transferred to the beneficiaries under the 'Transfer Agreements', they belong to those countries and have officially left the EDF accounts.

Beneficiary States are required (see reply to paragraph 43) to report to the Commission on the use of these funds; it is then possible for the Commission, after informing the EC-ACP Council of Ministers, to defer the application of decisions on further transfers if the information supplied by the beneficiary State is not deemed satisfactory. On the basis of the information received from the beneficiaries in the past, the Commission has never actually done this. However, as there is no harmonised reporting system to ensure the uniformity of information received by the delegations, the Commission launched an inventory of the funds in 2003 in order to monitor the funds outside the accountings and consolidate all the information available.

Priežiūros sistemų ir patikrų veikimo pokyčiai

56. Tačiau anksčiau nurodytos pastabos turi būti įtrauktos į rodiklių lentelę, kad būtų galima įvertinti priežiūros sistemų ir patikrų veikimo pokyčius (žr. **4 lentelę**).

4 lentelė – 2003 m. EPF patikrinimo pareiškimas (DAS): galimi su audito darbu susiję rodikliai

		2001			2002		2003	
		Pastabos	Komisijos atsakymas	Pastabos	Taikytinos priemonės	Pastabos	Taikytinos priemonės	
I. PAGRINDINĖS PASTABOS – BŪKLĖS RAIDA								
1.1	Stabex išdų valdymas	Nepakankama kontrolė	Atenhiyje susirūpinimas su banku, akcijų pirkimu-pardavimu, bus saugomas	Operacijos žiniai sumažėjo, tačiau operacijoms susijęs pelnas ir nuostoliai nei akcijų rinkos kaina finansinių metų pabaigoje	Sąskaitos turėtų atlikti rodyti operacijų kaitą finansinių metų pabaigoje	Sąskaitos rodo operacijų pelną ir nuostolius, tačiau nepateikia informacijos apie rinkos kaitą finansinių metų pabaigoje	Buvo taikytos būtinos priemonės	
1.2	Paramos įgyvendinimas struktūrinės pervertkos programomis	Tėtinė bazė nesuteikia galimybės vykdyti operacijų, todėl Komisijai sunku patikrinti, ar parama išmokama teisingai, ir visuomet yra grėžiai taikomas	FID reglamentuojančiuose teisės aktuose nenumatyta išimtis šiuo atveju	Kadangi trūksta informacijos apie vietinių valdymo įstaigų veiklą, Audito Rūmai negali patikrinti, ar testuojant biudžetines paramas panaudojimą	Informacijos susijusios su vietųjų finansų valdymo AKK valdybėse, gerinimas	TKomisija pareikė daugiau informacijos apie vietinių valdymo įstaigų veiklą, tačiau prieš patvirtinant 2003 finansinius metus	Toliau gerinti šios svarbios temos viešą sąsąryšą	
1.3	Su rizikos kapitalu susijusios operacijos, už kurias atsakingas EIB	Patikimos, visija Lomės konvencijos nustatytas patikimas	Mano, kad pataligė teisingai, tačiau pasitarusi su EIB patikrins ar teisingai taikoma Lomės konvencija	Patikama normos aukštesnės už Lomės konvencijoje numatytas normas	Tinkamas Lomės konvencijos taikymas	Finansiniu reglamente, taikomu 9 EPF, investicijų pereinamojo valdymo operacijų pabrėžia Europos investicijų fondai	DAS komekte Audito Rūmai šiuo klausimu nebėruti ką pridurti	
1.4	Kainų peržiūros mechanizmai	Suartyse nenumatytos kainų peržiūros	Komisija tai primins visoms delegacijoms, steklama, kad šios	Peržiūrotos kainos toliau taikomos be konkretaus sutarimo pagrnado	Gerai formuluoti straipsniai, susijusius su kainų peržiūromis suartyse, ir stiprinti jų kontrolę	Kainų peržiūros straipsnių įgyvendinimas kelia pastirų problemų	Toliau stebėti ši sutarčių įgyvendinimo aspektą	
1.5	Tikrasis pirmųjų įsipareigojimų lygis	Perviešis sąskaitose, nes neatšėvėgta gražinimas	Komisija dės pastangas pagerinti kontrolės procedūras	Aišklai neatšėvėgi sąskaitose, nes nepakankama biopokčiai parengta, kad galima būtų atlikti išsėvėgimą	Priemonės, skėros užtikrinti įsipareigojimų vykdyimo priežiūrą bei greitą jų kontrolę	Komisija nuodugniai išsėvėgino problemiškus išsėvėgimus	Ir atlyje reguliariai svarinti problemiškus nevykdytus įsipareigojimus	
1.6	Ivairių avansuojamų ir gražinamų sumų tvirtinimas	Pasabų nėra	Netaikoma	Sąskaitose patikimai neatšėvėgotos avansuojamos sumos ir susgrąžinimos sumos	Pasalinėti trūkumus	Daugiau nei 18 mėnesių avansų (400 mln. eurų) tvirtinimas ir gražinimų sumų (2,75 mlrd. eurų) išsėvėgimas labai prastai apifominti	Tobulinti tvirtinimų avansų ir išsėvėginių sumų konstatavimo, registracijos ir toltesnis pereinamojo procedūras	
1.7	Stabex fondų panaudojimo atsaskaitos ir galutinę mōkėjimų kontrolę	Stabex pervedimai ataskaitose pateikiami kaip mōkėjimai, nors jie dar nepasiekė naudos gavėjų	Pagerinti apskaitos informacijos kolybę	Sąskaitose nėra informacijos apie Stabex fondų panaudojimą	Pasalinėti trūkumus, nes Komisijai tenka dalis atsakomybės dėl šių fondų panaudojimo	Komisija negali patikrinti Stabex fondų panaudojimo (Lomės IV, 21.2 str.), ir nebūvo atitinkamo leidimo banko pervedinimas	Gauti iš nacionalinių įgaliojimus suteikiančių pareigūnų visas Stabex panaudojimo ataskaitas ir susiprinti bankų pervedimų vidulės kontrolę	
2. PRIEŽIŪROS SISTEMOS IR PATIKROS								
		2001		2002		2003		
		Dėžnumas (a)		Dėžnumas (b)		Dėžnumas (a)		
2.1	Kontrolės taisyklės nepakankamai aiškiai apibrėžia sąlygų neatitinkančius išlaidas	dėžnai		dėžnai			karais	
2.2	Audito ataskaitoje nėra aiškiai nurodyta nei audituojamų išlaidų aprimtis, nei sąlygos atitinkančių ir neatitinkančių išlaidų sumos	dėžnai		dėžnai			karais	
2.3	Nepaaiškumas išsėvėgimo priemonės šėros auditorių atskėvėgų sąlygų neatitinkančių išlaidų atveju	dėžnai		dėžnai			dėžnai	
VIDAUS KONTROLĖS SISTEMOS BRUESELYJE								
		Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas (b)		Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas (b)		Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas (b)		
2.4	Tikrasis vidaus kontrolės standartų parinkėtas, taikomos tikrinamoms operacijoms, panaudojimo lygis	nėra		B			B/A	
VIDAUS KONTROLĖS SISTEMOS ŠEŠIOSE AKR ŠALYSE								
2.5	Bendras konkursų įvertinimas	nėra		(f)			(f)	
2.6	Bendras mōkėjimų įvertinimas	nėra		B			B/A	
2.7	Bendras audytų įvertinimas	nėra		B			B/A	
2.8	Bendras susigrąžinimų įvertinimas	nėra		B			B	
2.9	Bendras apskaitos įvertinimas	nėra		C			C	
2.10	Bendras įvertinimas visose aplinkurose šalyse	nėra		B			B/A	
Rodiklių paaiškinimas								
(a) Dėžnumas (papildomas)								
retai								
karais								
dėžnai								
(b) Priežiūros sistemų ir patikrų įvertinimas								
A. Veikia gerai, reikia kelių nedidelių patobulinimų								
B. Veikia, bet reikia patobulinimų								
C. Neveikia, kaip numatyta								
(f) Uganda, Maleris, Gana, Zimbabvė, Madagaskaras ir Zambija.								
(g) Kenija, Papua-Naujoji Gvinėja, Solomonos salos, Senegalas, Malis ir Mauritanija.								
Sąlytinė: Audito Rūmai.								

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

III SKYRIUS – ANKSTESNIŲ PASTABŲ PERŽIŪRA

*EPF įtraukimas į bendrąjį biudžetą***Ankstesnių pastabų santrauka**

57. Keliais atvejais Audito Rūmai pateikė pastabas dėl painumo ir sunkumų, įgyvendinant vienas paskui kitą sekančius EPF, ir nutarė, jog galimas sprendimas – įtraukti juos į biudžetą⁽²⁶⁾. Komisija išsipareigojo 2003 m. pateikti pranešimą apie EPF įtraukimo į biudžetą privalumus ir trūkumus⁽²⁶⁾. Jų įtraukimas į biudžetą, kurį jau seniai rekomenduoja Europos Parlamentas, padėtų Komisijai spręsti besikartojančias pereinamojo laikotarpio problemas, susijusias su naujų EPF įsteigimu; taip pat atsirastų galimybė nepertraukiamai įgyvendinti susitarimus, sudarytus su AKR valstybėmis.

Padėties raida

58. Komisija 2003 m. spalio 8 d. patvirtino komunikatą Tarybai ir Parlamentui „Visiškos bendradarbiavimo su AKR valstybėmis integracijos į ES biudžetą link“, kuriame išdėsto savo argumentus dėl įtraukimo į biudžetą. Visos susijusios šalys (ypač AKR valstybės) atidžiai svarsto šį klausimą. Europos Parlamentas jau pasisakė už ypač greitą EPF įtraukimą į biudžetą (žr. 2002 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo ataskaitos 42 punktą).

*AKR šalių aukščiausių audito institucijų dalyvavimas atliekamame EPF audite***Ankstesnių pastabų santrauka**

59. Ankstesnių EPF valdymo tyrimų kontekste⁽²⁷⁾, Audito Rūmai, Parlamentas ir Taryba pabrėžė, kaip svarbu įsteigti ir palaikyti aukščiausias audito institucijas (AAI), kurios būtų stiprios, efektyvios ir nepriklausomos – AKR valstybėse tai galėtų pagerinti finansų valdymą, ypač iš EPF finansuojamų operacijų auditą.

57. *The Commission does indeed consider that including EDFs in the budget would be a solution to the problems of transition between EDFs but points out that this is not the sole argument in its favour (standard procedures, budgetary transparency, dropping of the negotiation and ratification process, and all the time that takes). See the Commission reply to point 12.*

58. *The Commission has suggested that EDFs be included in the budget on several occasions. In view of the enlargement of the EU and the decisions to be taken on the financial perspective 2007-2013, it would be particularly desirable to incorporate EDFs in the budget from 2007/2008.*

59-60. *Direct support for the Supreme Audit Institutions (SAIs) takes the form of projects not covered by the budget support financing agreements and also of one-off technical assistance operations financed from budget resources for institutional support (budget lines managed in accordance with EDF procedures) which, in each budget support financing agreement, supplement the funds allocated. The Commission has updated the information contained in Annex 6 and included the one-off operations referred to above. Direct support operations, irrespective of financing source, are ongoing in nine countries and being studied in seven others.*

⁽²⁶⁾ Paskutinį kartą metinėje ataskaitoje dėl 2002 finansinių metų šeštojo, septintojo ir aštuntojo EPF veiklos (10 punktas ir atitinkamas atsakymas).

⁽²⁷⁾ Ypač vykdant Audito Rūmų metinių ataskaitų dėl šeštojo, septintojo ir aštuntojo EPF veiklos 1999 (46–47 punktai), 2001 (46–47 punktai) ir 2002 (39–43 punktai) finansiniais metais tyrimus.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- *where direct support for an SAI is not provided by the Commission, it is often supplied by another donor following consultations in which the Commission is involved.*
- *support for SAIs can also take an indirect form through the incorporation in the financing agreements on the budget support of conditions and/or process indicators to strengthen the status and resources of such institutions,*
- *the Commission also intends, wherever possible, to involve SAIs in the public finance assessments.*

The Commission intends to present a proposal to systematise and better structure its support for SAIs. It would be delivered under the action plans stemming from the public finance reform programmes running in each ACP country and operated jointly with all the partners involved in the budget support, especially the Member States.

Padėties raida

60. Nurodžiusi, jog sutinka su šiuo požiūriu ir dirba ta pačia kryptimi, Komisija paskelbė, kad dėl šios srities naujumo ir politinio jautrumo taikysianti laipsnišką metodą⁽²⁸⁾. Atsakydama į Parlamento prašymą pateikti informaciją apie EPF finansavimą, skirtą AAĮ⁽²⁹⁾, Komisija ataskaitos dėl 2003 finansinių metų valdymo 5 priede pateikė 14 projektų sąrašą, kur būtent buvo teikiama parama valstybės audito struktūroms. Audito Rūmai pažymėjo, jog šie projektai neabejotinai reikšmingi, kadangi daugiausia skirti stiprinti finansų ministerijas, o kartais ir jų vidaus kontrolės struktūras. Tačiau tik vienas ar du projektai iš esmės skirti stiprinti AAĮ.

⁽²⁸⁾ Komisijos atsakymo į anksčiau minėtą 2002 finansinių metų metinę ataskaitą, 41 punktas.

⁽²⁹⁾ 2002 finansinių metų ataskaitos dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo 23 punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

STABEX fondų stebėseną

Ankstesnių pastabų santrauka

61. Audito Rūmai kelis kartus skelbė pastabas apie STABEX fondus ⁽³⁰⁾. Visose šiose pastabose Audito Rūmai pabrėžė, kad nevyko jokia tinkama sąskaitų stebėseną, leidžianti nustatyti, kada ir kaip šie fondai galiausiai buvo panaudoti.

62. EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba neseniai pakartojo, kad AKR valstybės galėtų naudoti STABEX fondus tik įvykdžiusios specialias sąlygas ir gavusios Komisijos sutikimą, o pastaroji turėtų imtis priemonių stebėti padėtį ir atsiskaityti ⁽³¹⁾.

Padėties raida

63. Komisija 2003 m. inventorizavo visus STABEX fondus, iki šiol pervestus į AKR valstybes ir likusius iš dalies nepanaudotus banko sąskaitose 2002 m. pabaigoje. Naudodama šią informaciją, kuri vis dar nebuvo išsami, pateikus galutines sąskaitas už 2003 m., Komisija pirmą kartą per daugelį metų galėjo apskaičiuoti sumą, kurios šalys naudos gavėjos dar nebuvo panaudojusios – apie 700 milijonų eurų.

64. Nors fondai buvo pervesti šalims naudos gavėjoms ir formaliai nebeprisiskaito EPF sąskaitoms, Komisija lieka bendrai atsakinga už šiuos fondus ir toliau kontroliuoja jų tinkamą naudojimą, reikalaudama, kad jos įgaliotieji asmenys pasirašytų dėl galutinių mokėjimų. Rengdami patikinimo pareiškimą, Audito Rūmai išnagrinėjo šį specifinį Komisijos valdymo aspektą. STABEX fondai paprastai skiriami gamybos investiciniams projektams tokioje srityje, kurią paveikė mažėjančios pajamos iš importo – tuo grindžiamas sprendimas dėl pervedimo ⁽³²⁾, tačiau kartais šie fondai bendru sutarimu naudojami paremti veiklą, nesusijusią su nagrinėjama sritimi (pavyzdžiui, 50 milijonų eurų tikslinė biudžeto parama Kenijai, skirta taip pat ir mokytojų atlyginimams išmokėti, finansuota iš kompensacijos už sumažėjusias pajamas iš šios šalies kavos eksporto).

61. As soon as Stabex funds are first transferred to the recipient countries, they become the property of those countries and are no longer included in the EDF accounts, although the Delegations continue to monitor their use closely. In 2003 the Commission produced an inventory of the funds in order to monitor them by a non-accounting procedure.

Stabex has not existed since the 9th EDF and, as the FLEX instrument provided for in the Cotonou Agreement is fully compatible with the standardised EDF system, the problems identified by the Court will not occur again in the future (see Commission reply to point 68).

62. On the basis of the analysis of the inventories on the use of Stabex funds at 31 December 2003 sent by the Delegations, more detailed and precise standard procedures and formats will be introduced before the end of the 2004 accounting year and will be fully operational by 2005.

63. On the basis of the information supplied (at 1 July 2004) by 80 % of the countries concerned which covers 97 % of total Stabex funds in the seventh and eighth EDFs, there was some EUR 700 million still to be committed by the beneficiary countries at 31 December 2003.

64. In general, the bulk of Stabex resources were allocated to the target rural populations. In the case of Kenya and the last transfer of EUR 50 million earmarked for targeted budget aid, the measures are specifically aimed at the geographic areas affected by the fall in revenue that is the reason for the Stabex funds in question.

⁽³⁰⁾ Ypač specialioje ataskaitoje Nr. 2/95 (OL C 167, 1995 7 3) ir, paskutinį kartą, metinėje ataskaitoje dėl 2001 (19 punktas) ir 2002 (49–51 punktai) finansinių metų šeštojo, septintojo ir aštuntojo EPF veiklos.

⁽³¹⁾ EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos generalinio direktoriaus 2003 m. ataskaita.

⁽³²⁾ IV Lomé konvencijos 186 str. 2 d.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

65. Iš esmės, STABEX fondų valdymo ir apskaitos stebėsenoje trūksta griežtumo, todėl Komisijai buvo taip sunku atgauti fondų apskaitos informacijos kontrolę. Pavyzdžiui, pajamos iš palūkanų už fondus kartais būdavo apskaitomos ir panaudojamos neteisėtai (ypač Papua – Naujoje Gvinėjoje ir Salomono salose, kur pajamos iš palūkanų buvo neįtrauktos į sąskaitas ir naudotos išlaidoms, kas visiškai nepaaiškinta).

66. Iš tiesų, nuo pat pradžios Komisija kreipė per mažai dėmesio poreikiui užtikrinti minimalią tinkamo STABEX fondų naudojimo stebėseną. Komisijos delegacijos neturėjo jokio nuorodų ir jokių gairių, skirtų fondų stebėsenai. Partneriai turėjo įsipareigoti tik vienintelį dalyką – atsiskaityti už STABEX fondų panaudojimą; šio reikalavimo praktikoje ne visada buvo laikomasi ir greitai tapo aišku, kad šiuo atžvilgiu jis nėra adekvatus.

67. Nepaprastai svarbu, kad dabar, kai Komisija vėl ima kontroliuoti šias operacijas, kurios tam tikrais atvejais pajudėjo iš vietos daugiau nei prieš dešimtmetį, ji drauge su partneriais priimtų bendrą strategiją, skirtą galutinai paskirstyti panaudotus fondus. Susitarusi dėl tinkamų teisinės tvarkos, Komisija galėtų numatyti panaudoti fondus taip, kad jie papildytų biudžeto paramą, kurią ji kitais būdais teikia valstybėms naudoti gavėjoms.

68. Bet kuriuo atveju Komisijai reikės užtikrinti, kad panašios operacijos, vykdomos pagal Kotonu susitarimus (FLEX), būtų valdomos teisingai ir stebimos taip, kad ji galėtų per tinkamą laikotarpį įrodyti, jog šie fondai buvo tinkamai panaudoti.

65. *Following the inventories completed in 2003, the Commission is drafting new, more precise and detailed guidelines for the utilisation of Stabex funds in order to improve monitoring and the use of unused funds.*

As regards the Court's comment on Papua-New Guinea and the Solomon Islands, the Commission has initiated an audit.

66. *The comment of the Court of Auditors should be viewed in the context of the original purpose of Stabex and its totally decentralised management of funds as soon as they have been transferred to the countries. The initial aim of Stabex was to set up a rapid payment mechanism and a flexible system for directly compensating small producers for income lost in the preceding farm year. Although the reference framework was not always very exact in the case of Stabex funds owing to its very specific nature, it was always clear that the rules and procedures of the seventh and eighth EDFs also applied to Stabex. A number of Delegations and national Authorising Officers managed to use the instrument successfully.*

67. *The Commission will make every effort to ensure that all the funds are committed in respect of the beneficiary countries by the end of 2005; budget support will constitute a valuable means of achieving this wherever conditions allow.*

68. *The FLEX arrangements provide either for budget aid or, failing that, for additional resources for the programmable part (envelope A) of the 9th EDF. In both cases expenditure is included in the standardised accounting system of the 9th EDF and follows the relevant rules. The problems experienced with Stabex should not arise with FLEX.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

IV SKYRIUS – PAGRINDINĖS PASTABOS, PATEIKTOS
SPECIALIOSIOSE ATASKAITOSE, AUDITO RŪMŲ SKELBTOSE
NUO PASKUTINIOSIOS BIUDŽETO ĮVYKDYMO
PATVIRTINIMO PROCEDŪROS

*Specialioji ataskaita Nr. 15/2003 dėl Europos plėtros fondo (EPF)
finansuojamų mikroprojektų programų audito*

69. Apie 2 % visos EPF paramos suteikiama per daugiametes mikroprojektų programas, kurias finansuoja nedidelius infrastruktūros projektus. Audito Rūmai ištyrė Komisijos centrinių tarnybų ir jos delegacijų šešiose AKR valstybėse (Ganoje, Madagaskare, Malavyje, Ugandoje, Zambijoje ir Zimbabvėje) valdymą ir kontrolę. Audito Rūmai taip pat patikrino, ar buvo pasiekti programų tikslai.

70. Pagrindiniai pastabos skirtos programų formulavimui, jų įgyvendinimui ir konkretiems rezultatams, pasiektiems atrinktoje šalyse. Audito Rūmai teigiamai įvertino mikroprojektų programas, visgi atkreipdami dėmesį, kad:

a) Komisijos centrinės tarnybos neturėjo pakankamai informacijos apie šias programas ir nepateikė delegacijoms reikiamų gairių. Padalinių, valdančių programas AKR valstybėse, teisinis statusas ne visada aiškus. Programų įgyvendinimas per „programų sąmatas“ gali būti painus arba lėtas. Nors iš esmės valdymo ir kontrolės procedūros yra patenkinamos, trūkumai išlieka, o informacinės sistemos dažnai yra blogai sumodeliuotos ar blogai taikomos;

b) nors tikslaus poveikio priemonių sunkumai yra nepakankamai įvertinami, tačiau mikroprojektų naudingumas bendruomenėms yra plačiai patvirtintas ir patikrinamas. Projektų tęstinumą įtakojančios sąlygos, regis, buvo įvykdytos, tačiau galimas vietos valdžios institucijų kaidų poveikis.

70. *The Commission welcomes the positive view taken by the Court of the multiannual microproject programmes.*

(a) *Although in the past the central services have encountered difficulties in monitoring microprojects more closely, they are endeavouring to play an increasingly important role in terms of thematic support and dissemination of good practice and are currently drawing up a general guide for microprojects.*

Whilst the legal status of the management units is not always clear, their main relations with the national Authorising Officer are nonetheless laid down in protocols or contracts.

Projects requiring lengthy preparations can be slow as regards implementation and disbursement of funds but have the advantage of fostering better understanding of projects by local authorities, which then have a better insight into the spirit of the projects.

The 9th EDF now includes adequate provisions for improving the reliability and effectiveness of the management of the 'programme estimates'.

The EuropeAid Cooperation Office has now finished drawing up a register of ongoing microprojects and those completed since January 2003.

(b) *The Commission attaches considerable importance to strengthening institutional capacities at all levels with a view to promoting the sustainability of results. Local administrations and municipalities are encouraged as much as possible to support the process of ownership and the sustainability of results.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

71. Vadovaudamiesi savo atliktu auditu, Audito Rūmai rekomenduoja, kad Komisija:

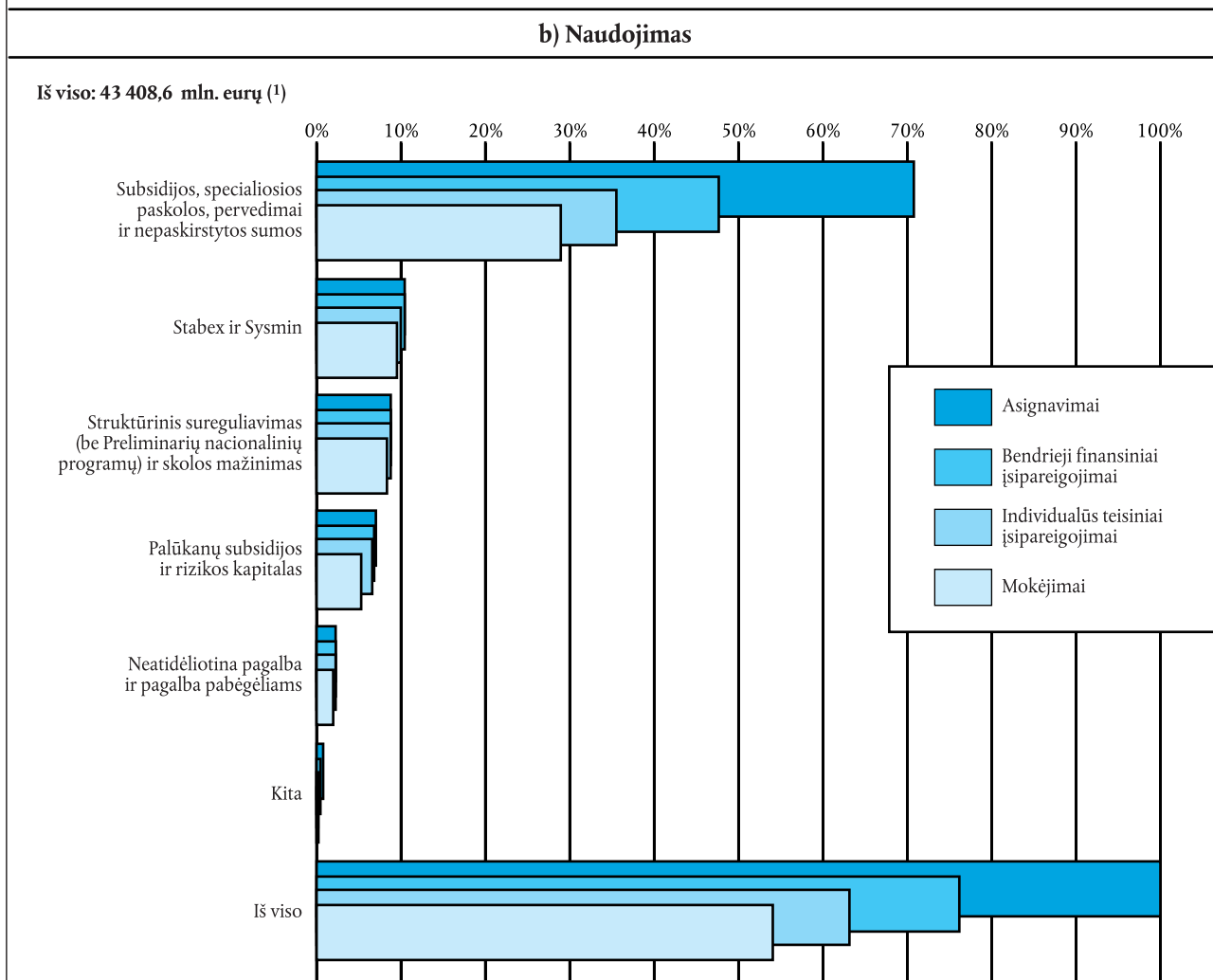
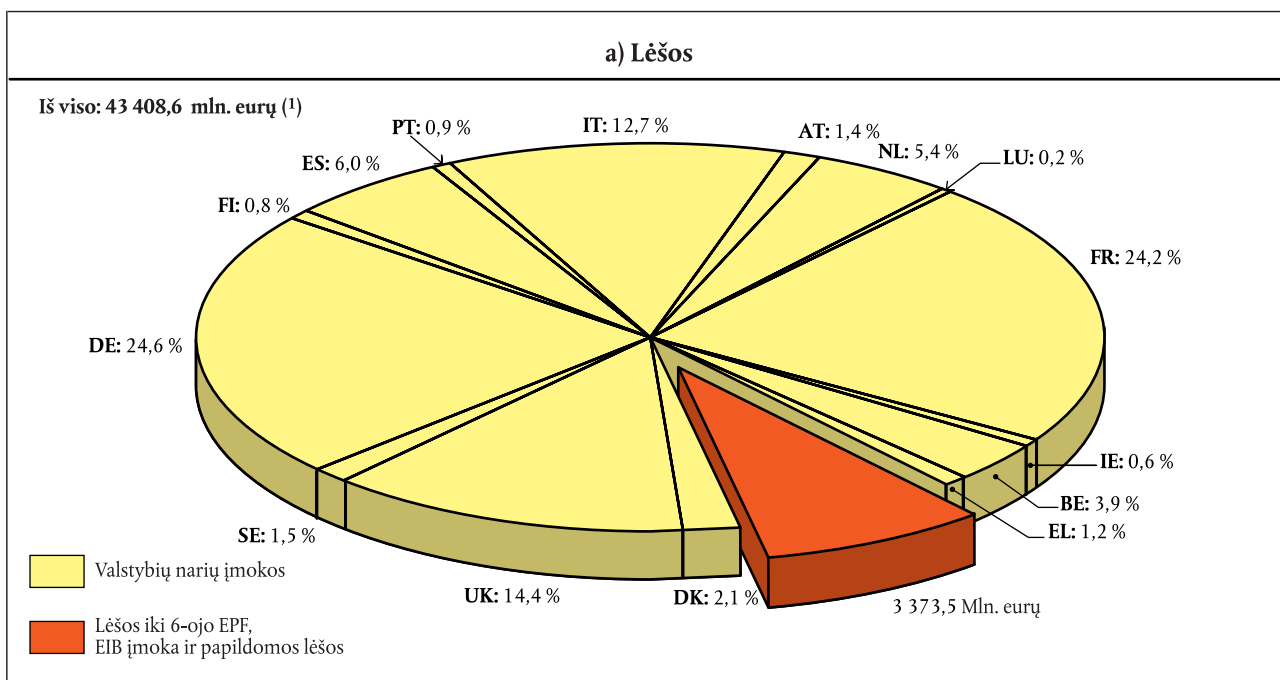
- a) pagerintų savo centrinių tarnybų organizaciją, siekdama visapusiškiau panaudoti šią bendradarbiavimo formą;
- b) suteiktų delegacijoms tikslias ir nuoseklias gaires, kurios būtų tinkamos mikroprojektams, vykdytų stipresnę valdymo sistemos kontrolę ir nustatytų jai geresnius teisinius pagrindus, kas leistų lengviau stebėti programų įgyvendinimą;
- c) užtikrintų, kad programų įgyvendinimas leistų stebėti projektų ciklą, o terminų būtų laikomasi atsižvelgiant į prioritetinius gyventojų lūkesčius;
- d) patvirtintų realistiškus rezultatų vertinimo metodus, nuodugniau tirtų, kokiais būdais galima užtikrinti vidutinės trukmės mikroprojektų tęstinumą AKR šalyse, ypač vietos valdžios institucijų vaidmens atžvilgiu, taip pat skatintų įvertinimus, susijusius su daugiau nei viena šalimi.

71. *In its replies, the Commission agrees with the greater part of the Court's observations and recommendations and explains how it intends to implement the Court's main recommendations.*

The EuropeAid Cooperation Office plans to:

- (a) *play a greater support role;*
- (b) *translate best practice into a detailed guide and ensure that programme management is more reliable and effective;*
- (c) *as far as possible, involve local authorities and municipalities in projects in order to improve efficiency and ensure that results are sustainable. The provisions of the Cotonou Agreement enable the decentralised stakeholders to play a more important role in this area;*
- (d) *launch a cross-section evaluation of microprojects in 2004.*

2003 m. gruodžio 31 d. konsoliduotų 6-ojo, 7-ojo, 8-ojo ir 9-ojo EPF diagrama

⁽¹⁾ Visa lėšų pajamų ir išlaidų ataskaitose suma (43 408,6 mln. eurų) skiriasi 24,1 mln. eurų nuo visų lėšų konsoliduotame balanse sumos (43 432,7 mln. eurų), nes į pajamų ir išlaidų ataskaitas nėra įtrauktos su Stabex susijusios kapitalizuotos palūkanos (27 mln. eurų), kitos nereikšmingos operacijos (0,3 mln. eurų) ir atidėjimai investicijų nuostoliams (- 3,2 mln. eurų).

Šaltinis: Audito Rūmai, pagal 2003 m. EPF metines pajamų ir išlaidų ataskaitas ir buhalterinį likutį.

PRIEDAI

I PRIEDAS

Finansinė informacija apie Europos Sąjungos biudžetą

TURINYS

PRELIMINARIOS PASTABOS

Finansinių duomenų šaltiniai

Piniginis vienetas

Santrumpos ir simboliai

PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE BIUDŽETĄ

1. Biudžeto sudėtis
2. Teisinis pagrindas
3. Sutartyse ir finansiniame reglamente nustatyti pagrindiniai biudžeto principai
4. Biudžeto turinys ir struktūra
5. Biudžeto finansavimas (biudžeto pajamos)
6. Biudžeto asignavimų tipai
7. Biudžeto vykdymas
 - 7.1. Atsakomybė už vykdymą
 - 7.2. Pajamų vykdymas
 - 7.3. Išlaidų vykdymas
 - 7.4. Konsoliduotos ataskaitos apie biudžeto vykdymą ir finansinių metų likučio apskaičiavimas
8. Sąskaitų pristatymas
9. Išorės auditas
10. Sprendimas apie biudžeto įvykdymą ir tolesnės priemonės

DIAGRAMOS

PRELIMINARIOS PASTABOS

FINANSINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

Šiame priede pateikiami finansiniai duomenys yra paimti iš Europos Bendrijų ⁽¹⁾ metinių sąskaitų ir kitų įvairių Komisijos pateiktų finansinių ataskaitų. Geografinis paskirstymas nustatytas pagal Komisijos informacinės apskaitos sistemos (SIN-COM2) šalių kodus. Komisija pabrėžia, jog visi duomenys, kuriuos pateikė valstybė narė, tiek duomenys apie pajamas, tiek apie išlaidas, yra aritmetinių operacijų rezultatas, kuriuo nepakankamai perteikiama informacija apie naudą, kurią kiekviena valstybė narė gauna iš Europos Sąjungos. Todėl šie duomenys turėtų būti interpretuojami apdairiai.

PINIGINIS VIENETAS

Visi finansiniai duomenys pateikiami milijonais eurų. Bendrosios sumos yra suapvalintos konkrečių verčių sumos, kurios nebūtinai atitinka suapvalinamų verčių sumą.

SANTRUMPOS IR SIMBOLIAI

AI	Asignavimai įsipareigojimams
AM	Asignavimai mokėjimams
AT	Austrija
BE	Belgija
BNP	Bendrosios nacionalinės pajamos
D	Biudžeto antraštinė dalis
DA	Diferencijuoti asignavimai
DE	Vokietija
DIA	Diagrama – nuoroda kitose diagramose (pvz. DIA III)
DK	Danija
DKK	Danijos kronos (krone)
EAEB arba Euratomas	Europos atominės energijos bendrija
EAPB	Europos anglių ir plieno bendrija
EB	Europos bendrija (Bendrijos)
EEB	Europos ekonominė bendrija
EL	Graikija
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija
ES	Europos Sąjunga
ES	Ispanija
EUR-15	15 Europos Sąjungos valstybių narių
FI	Suomija
FNR	2002 m. birželio 25 d. finansinis reglamentas
FR	Prancūzija
GBP	Svaras sterlingų
IE	Airija
ĮA	Įsipareigojimų asignavimai
IT	Italija
LU	Liuksemburgas
MA	Mokėjimų asignavimai

(1) 2003 finansiniais metais: galutinės metinės sąskaitos, susijusios su 2003 finansinių metų biudžeto operacijomis (SEC(2004) 1181).

NDA	Nediferencijuoti asignavimai
NL	Nyderlandai
OL	Europos Sąjungos oficialusis leidinys
PT	Portugalija
SE	Švedija
SEK	Švedijos krona (krona)
Sk.	Biudžeto skyrius
Skn.	Biudžeto skirsnis
Skn. d.	Biudžeto skirsnio dalis
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
UK	Jungtinė Karalystė
0,0	Duomenys tarp 0 ir 0,05
–	Nėra duomenų
%	Procentai

PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE BIUDŽETĄ

1. BIUDŽETO SUDĖTIS

Biudžetą sudaro Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) išlaidos. Jį taip pat sudaro bendradarbiavimo teisingumo ir vidaus reikalų srityse bei bendros užsienio ir saugumo politikos administracinės išlaidos ir visos kitos išlaidos, kurios, Tarybos nuomone, turėtų būti padengtos iš biudžeto, kad būtų galima vykdyti šias politikas.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Biudžetas vykdomas vadovaujantis finansinėmis Romos sutarčių ⁽²⁾ ⁽³⁾ nuostatomis (EB steigimo sutarties 268–280 str. ir Euratomo sutarties 171–183 str.) bei finansiniais reglamentais ⁽⁴⁾.

3. SUTARTYSE IR FINANSINIAME REGLAMENTE NUSTATYTI PAGRINDINIAI BIUDŽETO PRINCIPAI

Visos Bendrijos pajamos ir išlaidos turi būti įtrauktos į vieną biudžetą (vientisumas ir teisingumas). Biudžetas sudaromas kasmet tik vieneriems finansiniams metams (anuitetiškumas). Jo išlaidos negali viršyti pajamų (subalansuotumas). Sąskaitos parengiamos, vykdomos ir pateikiamos eurais (sąskaitos vienetas). Pajamos turi būti skirtos visų išlaidų finansavimui neišskiriant tam tikrų išlaidų punktų ir, kaip ir išlaidos, turi būti visos įtrauktos į biudžetą, vėliau į finansines ataskaitas, be jokių pataisymų (visuotinumumas). Asignavimai klasifikuojami pagal antraštines dalis ir skyrius; skyrius sudaro straipsniai ir punktai (specifikacija). Biudžeto asignavimai naudojami vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais, t. y. ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principais (patikimas finansų valdymas). Biudžetas parengiamas ir vykdomas, o sąskaitos pateikiamos laikantis skaidrumo principo (skaidrumas). Tačiau yra keletas šių pagrindinių principų išimčių.

4. BIUDŽETO TURINYS IR STRUKTŪRA

Biudžetą sudaro „suvestinė pajamų ir išlaidų ataskaita“ ir „pajamų ir išlaidų ataskaitų“ skirsniai kiekvienai institucijai. Yra aštuoni skirsniai: I skirsnis – Parlamentas, II skirsnis – Taryba, III skirsnis – Komisija, IV skirsnis – Teisingumo Teismas, V skirsnis – Audito Rūmai, VI skirsnis – Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, VII skirsnis – Regionų komitetas ir VIII skirsnis – Europos ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos pareigūnas.

Kiekviename skirsnyje pajamos ir išlaidos klasifikuojamos biudžeto pozicijose (pagal antraštines dalis, skyrius, straipsnius ir, tam tikrais atvejais, punktus) pagal jų tipą ar paskirtį.

⁽²⁾ Romos sutartis (1957 m. kovo 25 d.): Europos ekonominės bendrijos (EEB) steigimo sutartis.

⁽³⁾ Romos sutartis (1957 m. kovo 25 d.): Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) steigimo sutartis.

⁽⁴⁾ Iš esmės 2002 m. birželio 25 d. finansinis reglamentas (FR) (OL L 248, 2002 9 16).

5. BIUDŽETO FINANSAVIMAS (BIUDŽETO PAJAMOS)

Iš esmės biudžetas finansuojamas iš Bendrijų nuosavų išteklių: žemės ūkio mokesčių, cukraus ir izokliukozės rinkliavų, muitų mokesčių, nuosavų išteklių iš PVM ir nuosavų išteklių iš BNP ⁽⁵⁾.

Be nuosavų išteklių yra kitų nereikšmingų pajamų (žr. I diagramą).

6. BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ TIPAI

Numatytoms išlaidoms padengti biudžete išskiriami šie biudžeto asignavimų tipai:

- a) diferencijuoti asignavimai (DA) skirti finansuoti daugiamečę veiklą tam tikrose biudžeto srityse. Juos sudaro įsipareigojimų asignavimai (IA) ir mokėjimų asignavimai (MA):
- įsipareigojimų asignavimai skirti padengti veiklos, kuri vykdoma daugelį finansinių metų, teisiniams įsipareigojimams dėl kurių buvo sutarta per finansinius metus,
 - mokėjimų asignavimais finansuojamos išlaidos, susijusios su einamiesiems arba ankstesniesiems finansiniams metams nustatytais teisiniais įsipareigojimais;
- b) nediferencijuoti asignavimai (NDA) užtikrina išlaidų, susijusių su kiekvienu finansinių metų metine veikla, įsipareigojimus ir mokėjimus.

Tokiu būdu svarbu nustatyti dvi kiekvienų finansinių metų bendrąsias sumas:

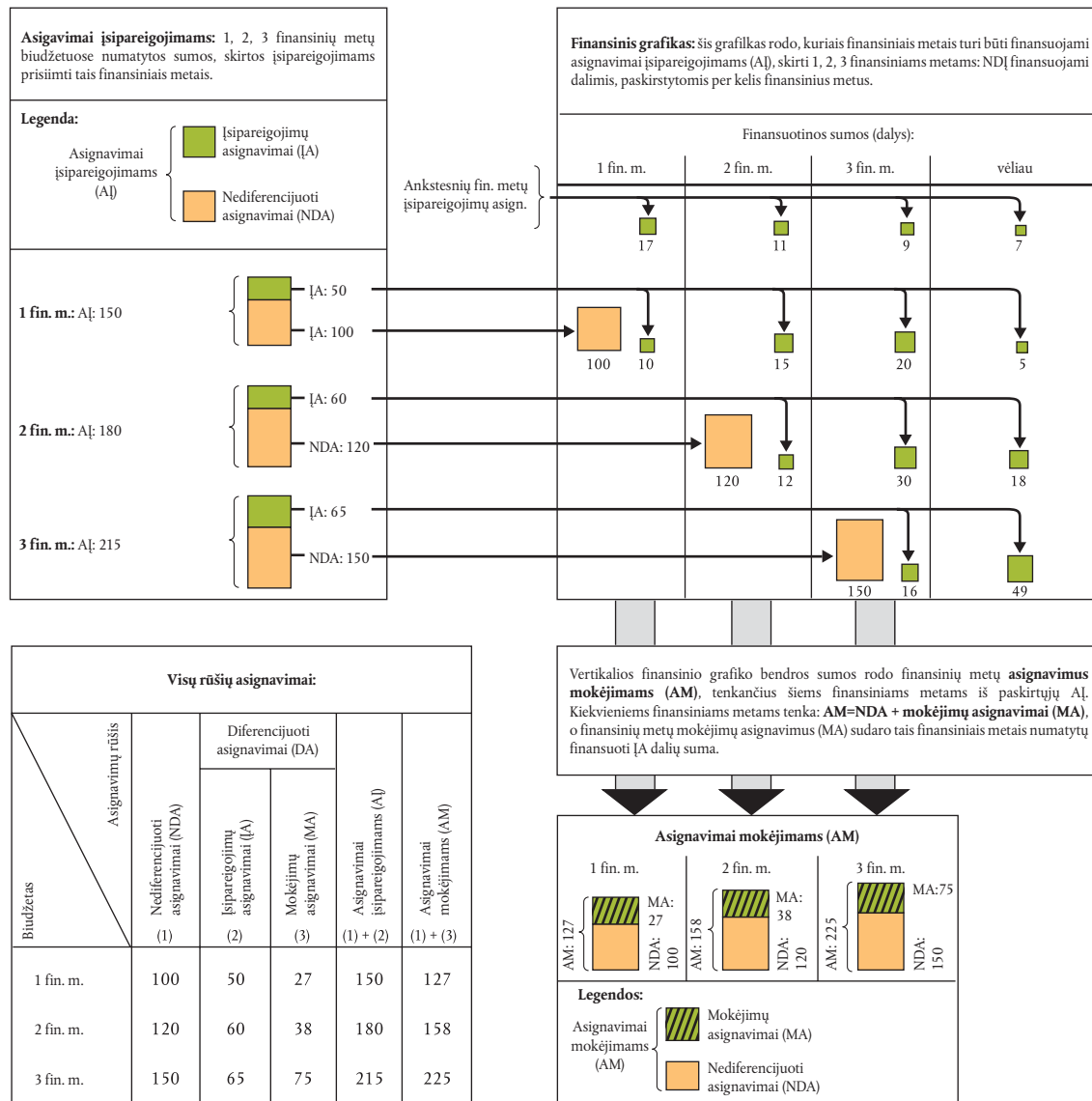
- a) bendroji asignavimų įsipareigojimams (AI) suma ⁽⁶⁾ = nediferencijuoti asignavimai (NDA) + įsipareigojimų asignavimai (IA) ⁽⁶⁾;
- b) bendroji asignavimų mokėjimams (AM) suma ⁽⁶⁾ = nediferencijuoti įsipareigojimai (NDA) + mokėjimų asignavimai (MA) ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Pagrindiniai teisės aktai dėl nuosavų išteklių: 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2000/597/EB, Euratomas (OL L 253, 2000 10 7); 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 (OL L 130, 2000 5 31); 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 (OL L 155, 1989 6 7); 1977 m. gegužės 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva, bendroji PVM sistema: vienodas įvertinimas (OL L 145, 1977 6 13); 1989 m. vasario 13 d. Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas dėl BNP rinkos kainomis įvertinimo sudarymo (OL L 49, 1989 2 21), 2003 m. liepos 15 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis suderinimo (OL L 181, 2003 7 19).

⁽⁶⁾ Svarbu skirti „asignavimų įsipareigojimams“ ir „įsipareigojimų asignavimų“ bei „asignavimų mokėjimams“ ir „mokėjimų asignavimų“ sąvokas. Abi sąvokos „įsipareigojimų asignavimai“ ir „mokėjimų asignavimai“ yra vartojamos tik diferencijuotų asignavimų kontekste.

Biudžeto pajamos yra skirtos padengti asignavimus mokėjimams. Įsipareigojimų asignavimų nebūtina padengti pajamomis.

Toliau pateiktoje supaprastintoje schemoje (su fiktyviomis sumomis) pavaizduotas šių asignavimų tipų poveikis kiekvienais biudžetinais metais.

7. BIUDŽETO VYKDYMAS

7.1. Atsakomybė už vykdymą

Komisija įgyvendina biudžetą, vadovaudamasi Finansiniu reglamentu, savo pačios atsakomybe ir neviršydamą paskirtųjų asignavimų; ji taip pat suteikia kitoms institucijoms įgaliojimus vykdyti su jomis susijusius biudžeto skyrius (7). Finansiniame reglamente nustatytos biudžeto vykdymo procedūros, kaip antai institucijų įgaliojimus suteikiančių pareigūnų, apskaitos pareigūnų, avansų sąskaitų valdytojų ir vidaus auditorių pareigos. Dviejose pagrindinėse srityse (EŽŪGOF – Garantijų dalies ir Struktūrinių fondų) Bendrijos fondus bendrai valdo valstybės narės.

7.2. Pajamų vykdymas

Numatytosios pajamos įtraukiamos į biudžetą su sąlyga, jei atsižvelgta į pataisas, išplaukiančias iš taisomųjų biudžetų.

Biudžeto pajamų vykdymą sudaro gautinų sumų nustatymas ir Europos Bendrijoms mokėtinų sumų (nuosavų išteklių ir kitų pajamų) išieškojimas. Jį reglamentuoja tam tikros specialios nuostatos (8). Faktinės finansinių metų pajamos yra apibrėžiamos kaip bendra suma surenkamų lėšų, atliktų pagal einamųjų finansinių metų gautinas sumas, ir išieškojimų, atliktų pagal ankstesniųjų finansinių metų neišieškotas gautinas sumas.

7.3. Išlaidų vykdymas

Sąmatinės išlaidos yra įtraukiamos į biudžetą.

Biudžeto išlaidų vykdymas, t. y. asignavimų kaita ir panaudojimas, gali būti taip apibendrintas:

a) asignavimai įsipareigojimams:

- i) *asignavimų kaita*: bendrą finansinių metų asignavimų įsipareigojimams sumą sudaro: pradinis biudžetas (NDA ir IA) + taisomieji biudžetai + paskirtosios pajamos + perkėlimai + iš ankstesnių finansinių metų atkelti įsipareigojimų asignavimai + ne automatiški, dar nepaskirti perkėlimai iš ankstesnių finansinių metų + išlaisvinti ir vėl paskirti įsipareigojimų asignavimai iš ankstesnių finansinių metų;
- ii) *asignavimų panaudojimas*: per finansinius metus galutinius asignavimus įsipareigojimams galima naudoti įsipareigojimams prisiimti (panaudoti asignavimai įsipareigojimams = prisiimtų įsipareigojimų suma);
- iii) *asignavimų perkėlimas iš vienu finansinių metų į kitus*: nepanaudoti finansinių metų asignavimai gali būti perkelti į kitus finansinius metus pačios institucijos sprendimu. Asignavimai, gaunami kaip paskirtosios pajamos, perkeliama automatiškai;
- iv) *asignavimų anuliavimas*: likutis yra anuliuojamas.

(7) Žr. EB sutarties 274 straipsnį, Euratomo sutarties 179 straipsnį ir FR 50 straipsnį.

(8) Žr. Finansinio reglamento 69–74 straipsnius ir 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 (OL L 130, 2000 5 31).

b) asignavimai mokėjimams:

- i) *asignavimų kaita*: visų finansinių metų turimus asignavimus mokėjimams sudaro: pradinis biudžetas (NDA ir MA) + taisomieji biudžetai + paskirtosios pajamos + perkėlimai + asignavimai atkelti iš ankstesnių finansinių metų kaip automatiškai arba kaip ne automatiškai perkėlimai;
- ii) *finansinių metų asignavimų panaudojimas*: finansinių metų asignavimai yra skirti mokėjimams atlikti tais finansiniais metais. Jiems nepriklauso asignavimai, atkelti iš ankstesnių finansinių metų (panaudoti asignavimai mokėjimams = mokėjimų, įvykdytų pagal tų finansinių metų asignavimus, suma);
- iii) *finansinių metų asignavimų perkėlimas į sekančius finansinius metus*: nepanaudoti finansinių metų asignavimai gali būti perkelti į sekančius finansinius metus pačios institucijos sprendimu. Asignavimai, gaunami kaip paskirtosios pajamos, perkeliama automatiškai;
- iv) *asignavimų anuliavimas*: likutis yra anuliuojamas;
- v) *bendra per finansinius metus įvykdytų mokėjimų suma*: mokėjimai pagal finansinių metų asignavimus mokėjimams + mokėjimai pagal asignavimus mokėjimams atkelti iš praeitų finansinių metų;
- vi) *tikrosios vienerių finansinių metų išlaidos*: išlaidos konsoliduotose ataskaitose apie biudžeto vykdymą (žr. 7.4 punktą) = mokėjimai pagal finansinių metų asignavimus mokėjimams + finansinių metų asignavimai mokėjimams perkelti į sekančius finansinius metus.

7.4. Konsoliduotos ataskaitos apie biudžeto vykdymą ir finansinių metų likučio apskaičiavimas

Konsoliduotos ataskaitos apie biudžeto vykdymą parengiamos kiekvienų finansinių metų pabaigoje. Jose yra apskaičiuotas finansinių metų likutis, kuris įrašomas į sekančių finansinių metų biudžetą taisomojo biudžeto pagalba.

8. SĄSKAITŲ PRISTATYMAS

Atitinkamų Finansinių metų sąskaitos ne vėliau kaip iki sekančių finansinių metų gegužės 1 d. pristatomos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams; šios sąskaitos apima finansinės ataskaitos arba kaip ataskaitos apie biudžeto vykdymą kartu su ataskaita apie biudžeto ir finansų valdymą.

9. IŠORĖS KONTROLĖ

Nuo 1977 finansinių metų biudžeto išorės auditą vykdo Europos Bendrijų Audito Rūmai⁽⁹⁾. Audito Rūmai tikrina visų biudžeto pajamų ir išlaidų sąskaitas. Jie turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai patikinimo pareiškimą apie sąskaitų patikimumą ir apie jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Jie taip pat tikrina, ar pajamos ir išlaidos buvo teisėtos ir tvarkingos, ir įsitikina, ar finansai buvo gerai valdomi. Prieš uždarant aptariamų finansinių metų sąskaitas, gali būti atlikti auditai; jie atliekami remiantis dokumentais ir, jei reikia, vietose – Europos Bendrijų institucijose, valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse. Audito Rūmai parengia kiekvienų finansinių metų metinę ataskaitą ir taip pat gali bet kuriuo metu pateikti savo pastabas dėl konkrečių klausimų ir, bet kuriai Europos Bendrijų institucijai prašant, pareikšti nuomones.

⁽⁹⁾ Žr. EB sutarties 246, 247 ir 248, Euratomo sutarties 160 a, 160 b ir 160 c ir Finansinio reglamento 139–147 straipsnius.

10. SPRENDIMAS APIE BIUDŽETO ĮVYKDYMĄ IR TOLESNĖS PRIEMONĖS

Nuo 1977 m. yra taikomos tokios nuostatos ⁽¹⁰⁾: iki antrųjų metų, einančių po aptariamų finansinių metų, balandžio 30 d. Parlamentas, Tarybai rekomenduojant, priima sprendimą apie tai, kad Komisija įvykdė biudžetą. Tuo tikslu Taryba ir Parlamentas patikrina Komisijos pateiktas sąskaitas, taip pat išnagrinėja Audito Rūmų metinę ataskaitą ir specialiąsias ataskaitas. Institucijos turi imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų atsižvelgta į sprendime dėl biudžeto įvykdymo pareikštas pastabas, ir atsiskaityti už taikytas priemones.

DIAGRAMOS

2003 FINANSINIŲ METŲ BIUDŽETAS IR BIUDŽETO VYKDYMAS 2003 FINANSINIAIS METAIS

- I DIA 2003 biudžetas – Numatytos pajamos ir galutiniai asignavimai mokėjimams
- II DIA 2003 m. bendrasis biudžetas – Asignavimai išsipareigojimams
- III DIA 2003 m. asignavimai išsipareigojimams ir jų panaudojimas pagal finansinių perspektyvų antraštinės dalis
- IV DIA 2003 m. asignavimai mokėjimams ir jų panaudojimas pagal finansinių perspektyvų antraštinės dalis
- V DIA 2003 m. nuosavi ištekliai – Faktinės valstybių narių pajamos
- VI DIA Mokėjimai, įvykdyti 2003 metais kiekvienoje valstybėje narėje

DUOMENYS APIE ANKSTESNIŲ BIUDŽETŲ (1999–2003 M.) VYKDYMĄ

- VII DIA Asignavimų mokėjimams raida ir jų panaudojimas 1999–2003 m.pagal finansinių perspektyvų antraštinės dalis

⁽¹⁰⁾ Žr. EB sutarties 276 ir Euratomo sutarties 180 straipsnius.

I diagrama

2003 biudžetas – Numatytos pajamos ir galutiniai asignavimai mokėjimams

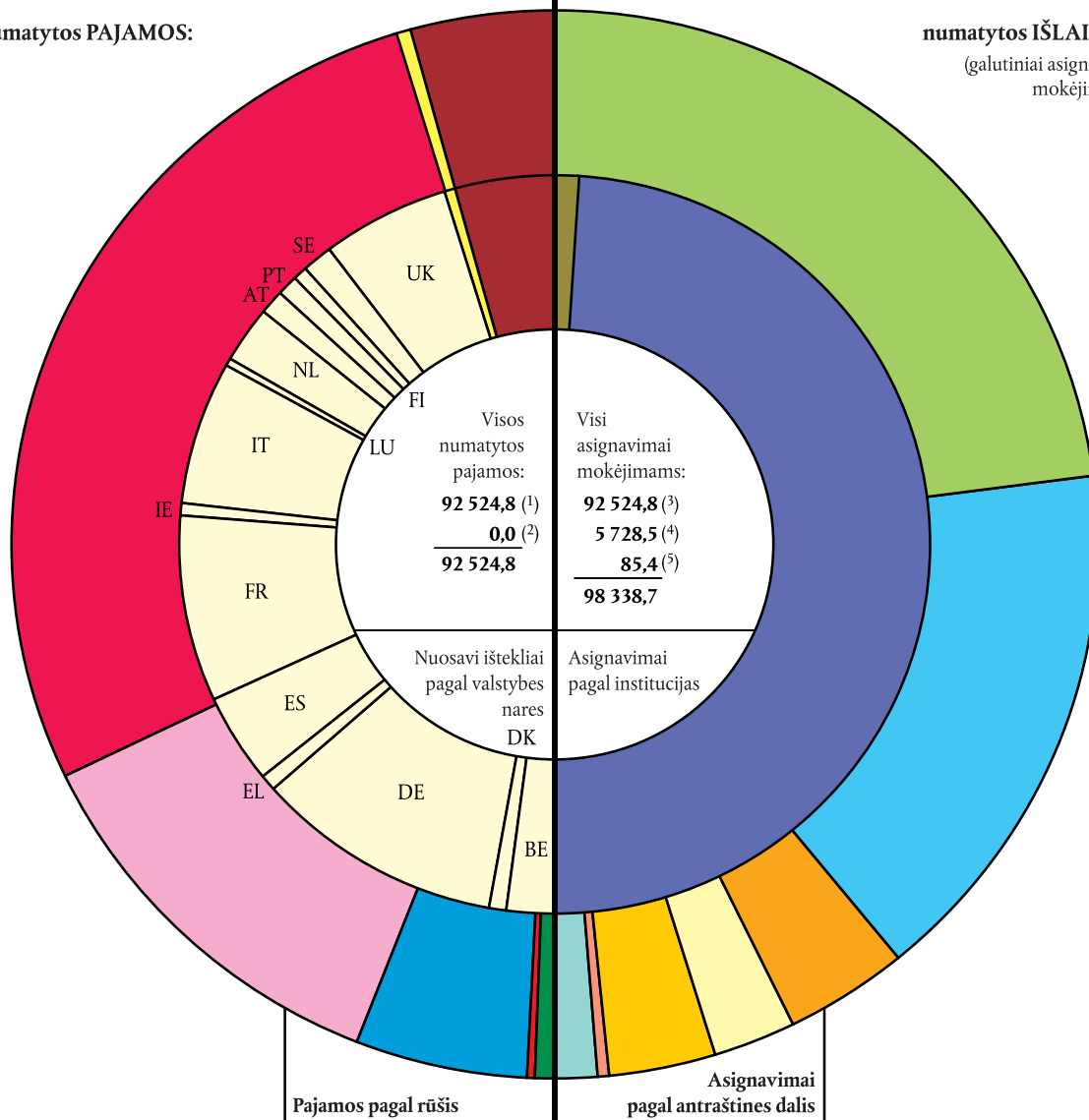
[apie pajamų kriterijų, žr. 7.2 punktą „Pagrindinė informacija apie biudžetą“; apie išlaidų kriterijus, žr. 7.3 punktą „Pagrindinė informacija apie bendrąjį biudžetą“ ir dėl detalesnės informacijos, žr. IV diagramą, a stulpelį]

numatytos PAJAMOS:

numatytos IŠLAIDOS:

(galutiniai asignavimai mokėjimams)

(milijonais eurų ir %)

Pagrindinės pajamos:

Nuosavi ištekliai iš viso (pagal valstybes nares)	
Žemės ūkio muitai	879,8 (1 %)
„Cukraus“ ir „izogliukozės“ rinkliavos	546,6 (0,6 %)
Muitai	9 479,8 (10,2 %)
Iš PVM surenkami nuosavi ištekliai	21 748,0 (23,5 %)
Nuosavi ištekliai, grįšti BNP	51 356,7 (55,5 %)
Kitos pajamos	837,1 (0,9 %)
Ankstesnių metų perteklius	7 676,8 (8,3 %)

Pagrindinės išlaidos

Finansinių perspektyvų antraštinės dalys:

1. Bendra žemės ūkio politika	45 095,7 (45,9 %)
2. Struktūriniai veiksmai	31 837,8 (32,4 %)
3. Vidaus politikos	7 256,8 (7,4 %)
4. Išorės veiksmai	4 898,9 (5 %)
5. Administracinės išlaidos	6 087,1 (6,2 %)
6. Rezervai	363,8 (0,4 %)
7. Stojimo parama	2 798,5 (2,8 %)
Asignavimai numatyti kitoms institucijoms	2 166,2 (2,2 %)
Asignavimai numatyti Komisijai, iš kurių – asignavimai pagrindinei veiklai	96 172,5 (97,8 %)
	92 251,6 (93,8 %)

⁽¹⁾ Po taisomųjų biudžetų.

⁽²⁾ Pajamos iš išorės organizacijų.

⁽³⁾ Po taisomųjų biudžetų ir perkėlimų tarp biudžeto antraštinių dalių.

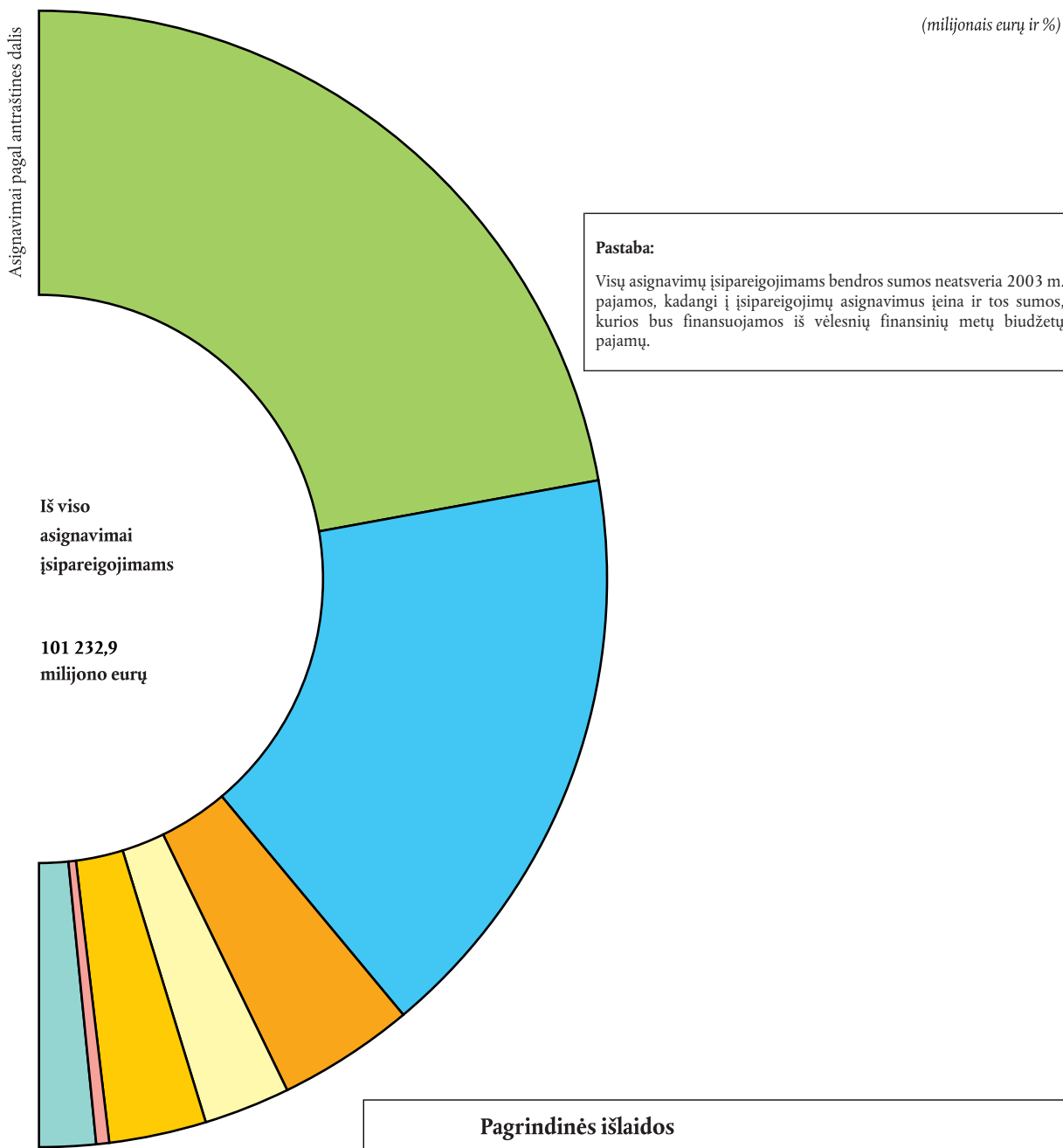
⁽⁴⁾ Pajamos ir asignavimai, kuriais vėl leista naudotis, perkelti asignavimai ir asignavimai.

⁽⁵⁾ ELPA išlaidos.

II diagrama

2003 bendrasis biudžetas – Asignavimai įsipareigojimams

[po papildomojo ir taisomojo biudžetų: dėl detalesnės informacijos, žr. III diagramą, (b) stulpelį]

III diagrama

2003 m. asignavimai įsipareigojimams ir jų panaudojimas pagal finansinių perspektyvų antraštines dalis

(milijonais eurų ir %)

Finansinės perspektyvos antraštinės dalys ir sektoriai [skliaustuose nurodyti skirsniai (s.), poskirsniai (ps.), antraštinės dalys (ad.), ir skyriai (sk.), atitinkantys 2003 m. biudžeto nomenklatūrą]	Finansinės perspektyvos	Galutiniai asignavimai		Asignavimų panaudojimas				
		Sumos ⁽¹⁾	Procentas (%)	2003 m. prisiimti įsipareigojimai	Procentas (%)	Perkėlimai į 2004 m. ⁽²⁾	Anuliavimai	Procentas (%)
		(a)	(b)/(a)	(c)	(c)/(d)	(d)	^(e) = (b) – (c) – (d)	(e)/(b)
1. Bendra žemės ūkio politika	47 378	44 864,5	94,7	44 462,0	99,1	41,4	361,2	0,8
Rinkos		40 117,2		39 782,4	99,2	0,2	334,7	0,8
1.1 Lauko kultūros (B1–10 sk.)		16 815,0		16 809,4	100,0	—	5,6	0,0
1.2 Cukrus (B1–11 sk.)		1 278,0		1 277,4	100,0	—	0,6	0,0
1.3 Aliejai, riebalai ir baltyminiai augalai (B1–12 ir 13 sk.)		2 737,0		2 734,9	99,9	—	2,1	0,1
1.4 Vaisiai ir daržovės (B1–15 sk.)		1 559,0		1 532,2	98,3	—	26,8	1,7
1.5 Vynas (B1–16 sk.)		1 244,0		1 213,0	97,5	—	31,0	2,5
1.6 Tabakas (B1–17 sk.)		973,0		960,2	98,7	—	12,8	1,3
1.7 Pieno produktai (B1–20 sk.)		2 801,0		2 796,2	99,8	—	4,8	0,2
1.8 Mėsa, kiaušiniai ir paukštiena (B1–21iki 24 sk.)		10 425,5		10 344,3	99,2	—	81,2	0,8
1.9 Įvairios rinkos (B1–14 ir 18 sk.)		1 242,0		1 221,2	98,3	—	20,8	1,7
1.10 Kiti veiksmai (B1–25 iki 39 sk.)		1 042,7		893,5	85,7	0,2	149,1	14,3
1.11 Kaimo plėtra ir lydinčiosios priemonės (B1–4 ir 5 ad.)		4 747,3		4 679,6	98,6	41,2	26,5	0,6
2. Struktūriniai veiksmai	33 968	34 012,5	100,1	33 987,0	99,9	3,7	21,9	0,1
Struktūriniai fondai		31 130,4	(¹)	31 109,7	99,9	0,3	20,5	0,1
2.1 1 tikslas (B2–10 sk.)		21 577,1		21 576,9	100,0	0,0	0,2	0,0
2.2 2 tikslas (B2–11 sk.)		3 651,8		3 651,8	100,0	—	—	—
2.3 3 tikslas (B2–12 sk.)		3 718,9		3 718,9	100,0	—	—	—
2.4 Kitos struktūrinės priemonės (B2–13 sk.)		171,9		171,9	100,0	—	—	—
2.5 Bendrijos iniciatyvos (B2–14 sk.)		1 866,4		1 853,7	99,3	—	12,7	0,7
2.6 Inovacinės priemonės ir techninė pagalba (B2–16 sk.)		144,3		136,4	94,5	0,3	7,6	5,2
2.7 Kitos specialiosios struktūrinės priemonės (B2–2 ad.)		12,0		12,0	100,0	—	—	—
2.8 Sanglaudos fondas (B2–3 ad.)		2 870,1		2 865,3	99,8	3,4	1,4	0,0
3. Vidaus politikos	6 796	7 744,1	114,0	7 172,7	92,6	430,0	141,4	1,8
3.1 Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra (B6 ps.)		4 597,5	(¹)	4 280,7	93,1	311,4	5,3	0,1
3.2 Kitos struktūrinės priemonės (B2–4 iki 9 ad.)		284,5	(³)	261,9	92,1	3,3	19,3	6,8
3.3 Mokymas, jaunimas ir socialiniai veiksmai (B3 ps.)		1 177,8		1 076,1	91,4	62,5	39,3	3,3
3.4 Energetika, Euratomas ir aplinka (B4 ps.)		318,3		283,6	89,1	17,6	17,1	5,4
3.5 Vartotojai, vidaus rinka, pramonė ir tinklai (B5 ps.)		1 366,1		1 270,4	93,0	35,2	60,5	4,4
4. Išorės veiksmai	4 972	5 219,1	105,0	5 066,7	97,1	93,5	58,9	1,1
4.1 Pagalba maistui (B7–2 ad.)		1 030,0	(¹)	1 024,8	99,5	0,4	4,8	0,5
4.2 Kooperacija (B7–3 iki 5 ad.)		3 067,9		2 961,2	96,5	84,1	22,6	0,7
4.3 Kitos kooperacijos priemonės (B7–6 ad.)		488,4		473,5	97,0	3,6	11,3	2,3
4.4 Iniciatyva už demokratiją ir žmogaus teises (B7–7 ad.)		107,8		105,9	98,2	1,8	0,1	0,1
4.5 Bendrijos politikų išorės aspektai (B7–8 ad.)		284,9		261,8	91,9	3,5	19,6	6,9
4.6 Rezervai ir administracinės išlaidos – 4 antraštinė dalis (B7–96 sk.)		0,1		—	—	—	0,1	100,0
4.7 Viduržemio jūros šalių pasirengimo stojimui strategija (B7–04 ir 05 ad.)		186,3		185,9	99,8	0,0	0,3	0,2
4.8 Bendra užsienio ir saugumo politika (B8 ps.)		53,7		53,6	99,8	0,0	0,1	0,1
5. Administracinės išlaidos	5 211	5 615,8	107,8	5 545,3	98,7	39,4	31,1	0,6
5.1 Parlamentas (I s.)		1 154,3	(¹)	1 137,0	98,5	5,2	12,1	1,0
5.2 Taryba (II s.)		453,7		443,2	97,7	7,5	3,0	0,7
5.3 Komisija (III s.)		3 639,7		3 605,1	99,0	25,3	9,4	0,3
5.4 Teisingumo Teismas (IV s.)		152,5		150,6	98,8	0,7	1,1	0,7
5.5 Audito Rūmai (V s.)		77,5		74,8	96,5	0,2	2,4	3,2
5.6 Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (VI s.)		84,2		82,3	97,7	0,4	1,6	1,8
5.7 Regionų komitetas (VII s.)		49,6		48,3	97,5	0,1	1,2	2,3
5.8 Europos Ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (VIII s.)		4,4		4,1	91,3	—	0,4	8,7
6. Rezervai	434	327,8	75,5	147,9	45,1	—	179,9	54,9
6.1 Garantijų rezervas (B0–23 ir 24sk.)		225,8		147,9	65,5	—	77,9	34,5
6.2 Skubios pagalbos rezervas (B7–91 sk.)		102,0		—	—	—	102,0	100,0
7. Stojimo parama	3 386	3 449,0	101,9	3 393,3	98,4	42,8	12,9	0,4
7.1 SAPARD (B7–01 sk.)		564,0	(¹)	560,1	99,3	3,9	0,0	0,0
7.2 ISPA (B7–02 sk.)		1 129,0		1 129,0	100,0	0,0	0,1	0,0
7.3 PHARE (pasirengimas stojimui) (B7–03 sk.)		1 755,9		1 704,2	97,1	38,9	12,9	0,7
8. Rezervai ir atidėjiniai (B0–4 ad.)		—		—	—	—	—	—
Bendra asignavimų įsipareigojimams suma	102 145	101 232,9	99,1	99 774,8	98,6	650,8	807,2	0,8
Bendra asignavimų mokėjimams suma	102 767	98 338,7	95,7	90 557,5	92,1	2 246,0	5 535,2	5,6

(¹) Biudžeto asignavimai, pataisyti atsižvelgus į asignavimus įsipareigojimams, atkeltus iš 2002 m., asignavimai, atitinkantys numatytas pajamas, perkėlimai tarp biudžeto antraštinių dalių, ir asignavimų, skirtų ELPA ir finansuojamų iš ES solidarumo fondo. To pasekoje, turimi asignavimai viršijo kai kurių antraštinių dalių atveju finansinių perspektyvų viršutinę leistiną ribą.

(²) Įskaitant asignavimus, atitinkančius numatytas ar įsisavintas pajamas.

(³) Įskaitant ES solidarumo fondo skyrių, skirtą valstybėms narėms.

IV diagrama

2003 m. asignavimai mokėjimams ir jų panaudojimas pagal finansinių perspektyvų antraštinės dalis

(milijonais eurų ir %)

Finansinės perspektyvos antraštinės dalys ir sektoriai [skliaustuose nurodyti skirsniai (s.), poskirsniai (ps.), antraštinės dalys (ad.) ir skyriai (sk.), atitinkantys 2003 m. biudžeto nomenklatūrą]	Galutiniai asignavimai (1)	Asignavimų panaudojimas				
		Mokėjimai, įvykdyti 2003 m.	Panaudojimo procentas (%)	Perkėlimai į 2004 m.	Anuliuojami	Procentas (%)
		(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(d) = (a) - (b) - (c)
1. Bendra žemės ūkio politika	45 095,7	44 379,2	98,4	331,4	385,0	0,9
Rinkos	40 348,4	39 699,6	98,4	290,2	358,5	0,9
1.1 Lauko kultūros (B1–10 sk.)	16 815,0	16 809,4	100,0	—	5,6	0,0
1.2 Cukrus (B1–11 sk.)	1 278,5	1 277,4	99,9	—	1,1	0,1
1.3 Aliejai, riebalai ir baltyminiai augalai (B1–12 ir 13 sk.)	2 737,0	2 734,9	99,9	—	2,1	0,1
1.4 Vaisiai ir daržovės (B1–15 sk.)	1 559,0	1 532,2	98,3	—	26,8	1,7
1.5 Vynas (B1–16 sk.)	1 244,0	1 213,0	97,5	—	31,0	2,5
1.6 Tabakas (B1–17 sk.)	981,2	957,5	97,6	9,5	14,2	1,4
1.7 Pieno produktai (B1–20 sk.)	2 801,0	2 796,2	99,8	—	4,8	0,2
1.8 Mėsa, kiaušiniai ir paukštiena (B1–21 iki 24 sk.)	10 425,5	10 344,3	99,2	—	81,2	0,8
1.9 Įvairios rinkos (B1–14 ir 18 sk.)	1 242,0	1 221,2	98,3	—	20,8	1,7
1.10 Kiti veiksmai (B1–25 iki 39 sk.)	1 265,2	813,5	64,3	280,7	171,0	13,5
1.11 Kaimo plėtra ir lydinčiosios priemonės (B1–4 ir 5 ad.)	4 747,3	4 679,6	98,6	41,2	26,5	0,6
2. Struktūriniai veiksmai	31 837,8	28 527,6	89,6	176,5	3 133,8	9,8
Struktūriniai fondai	29 553,6	26 243,5	88,8	176,5	3 133,7	10,6
2.1 1 tikslas (B2–10 sk.)	20 035,7	18 986,0	94,8	89,1	960,7	4,8
2.2 2 tikslas (B2–11 sk.)	3 950,0	3 587,0	90,8	—	363,1	9,2
2.3 3 tikslas (B2–12 sk.)	3 427,1	2 548,3	74,4	—	878,9	25,6
2.4 Kitos struktūrinės priemonės (B2–13 sk.)	293,4	175,9	59,9	86,8	30,7	10,5
2.5 Bendrijos iniciatyvos (B2–14 sk.)	1 685,6	801,0	47,5	0,5	884,1	52,4
2.6 Inovacinės priemonės ir techninė pagalba (B2–16 sk.)	161,7	145,4	89,9	0,0	16,3	10,1
2.7 Kitos specialios struktūrinės priemonės (B2–2 ad.)	89,0	89,0	100,0	—	—	—
2.8 Sanglaudos fondas (B2–3 ad.)	2 195,2	2 195,1	100,0	—	0,1	0,0
3. Vidaus politikos	7 256,8	5 671,8	78,2	920,4	664,6	9,2
3.1 Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra (B6 ps.)	4 157,1	3 279,6	78,9	647,8	229,7	5,5
3.2 Kitos struktūrinės priemonės (B2–4 iki 9 ad.)	299,2 (2)	158,0	52,8	68,5	72,7	24,3
3.3 Mokymas, jaunimas ir socialiniai veiksmai (B3 ps.)	1 161,1	943,3	81,2	147,6	70,2	6,0
3.4 Energetika, Euratomas ir aplinka (B4 ps.)	293,5	211,7	72,1	22,3	59,5	20,3
3.5 Vartotojai, vidaus rinka, pramonė ir tinklai (B5 ps.)	1 345,9	1 079,2	80,2	34,3	232,4	17,3
4. Išorės veiksmai	4 898,9	4 285,8	87,5	112,7	500,4	10,2
4.1 Pagalba maistui (B7–2 ad.)	1 011,2	959,5	94,9	43,3	8,4	0,8
4.2 Kooperacija (B7–3 iki 5 ad.)	2 929,6	2 544,5	86,9	54,9	330,3	11,3
4.3 Kitos kooperacijos priemonės (B7–6 ad.)	433,5	359,9	83,0	3,5	70,0	16,1
4.4 Iniciatyva už demokratiją ir žmogaus teises (B7–7 ad.)	109,3	99,4	90,9	1,8	8,1	7,4
4.5 Bendrijos politikų išorės aspektai (B7–8 ad.)	296,4	234,0	78,9	3,8	58,6	19,8
4.6 Rezervai ir administracinės išlaidos – 4 antraštinė dalis (B7–96 sk.)	5,0	—	—	—	5,0	100,0
4.7 Viduržemio jūros šalių pasirengimo stojimui strategija (B7–04 ir 05 sk.)	63,6	57,6	90,6	0,0	5,9	9,3
4.8 Bendra užsienio ir saugumo politika (B8 ps.)	50,4	31,0	61,5	5,4	14,0	27,9
5. Administracinės išlaidos	6 087,1	5 305,2	87,2	650,1	131,8	2,2
5.1 Parlamentas (I s.)	1 254,6	985,3	78,5	245,1	24,1	1,9
5.2 Taryba (II s.)	511,4	410,0	80,2	75,2	26,2	5,1
5.3 Komisija (III s.)	3 920,9	3 547,1	90,5	302,2	71,5	1,8
5.4 Teisingumo Teismas (IV s.)	159,2	147,9	92,9	9,6	1,7	1,1
5.5 Audito Rūmai (V s.)	94,0	84,0	89,4	5,8	4,1	4,4
5.6 Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (VI s.)	89,2	80,7	90,6	6,4	2,0	2,3
5.7 Regionų komitetas (VII s.)	53,1	46,2	87,0	5,2	1,7	3,2
5.8 Europos Ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (VIII s.)	4,9	3,9	80,5	0,5	0,4	9,2
6. Rezervai	363,8	147,9	40,7	—	215,9	59,3
6.1 Garantijų rezervas (B0–23 ir 24sk.)	225,8	147,9	65,5	—	77,9	34,5
6.2 Skubios pagalbos rezervas (B7–91 sk.)	138,0	—	—	—	138,0	100,0
7. Stojimo parama	2 798,5	2 239,8	80,0	54,9	503,8	18,0
7.1 SAPARD (B7–01 sk.)	432,9	263,5	60,9	—	169,4	39,1
7.2 ISPA (B7–02 sk.)	717,5	429,0	59,8	1,0	287,5	40,1
7.3 PHARE (pasirengimas stojimui) (B7–03 sk.)	1 648,1	1 547,4	93,9	53,9	46,8	2,8
8. Rezervai ir atidėjiniai (B0–4 ad.)	—	—	—	—	—	—
Bendra suma	98 338,7	90 557,5	92,1	2 246,0	5 535,2	5,6

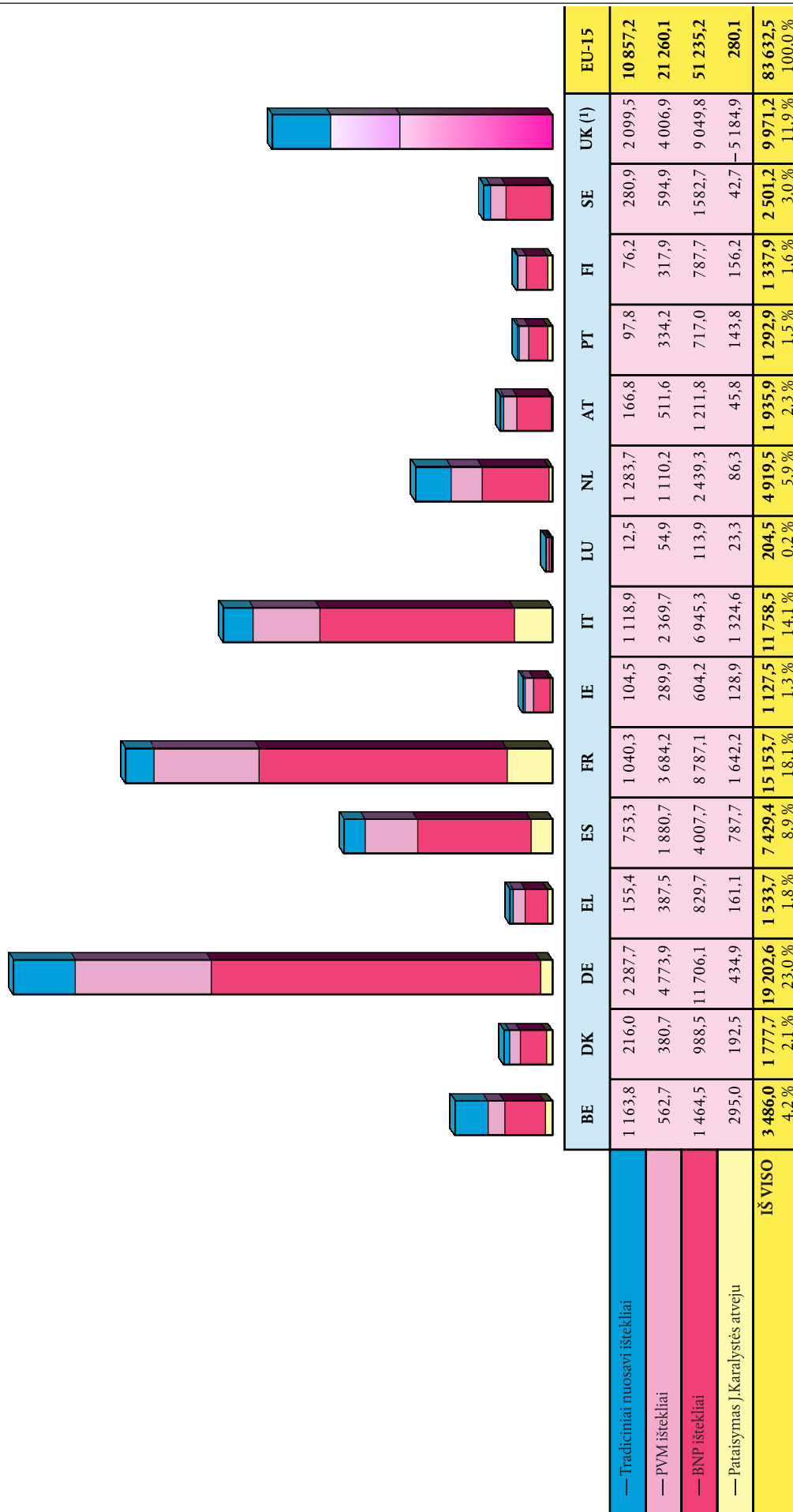
(1) Biudžeto asignavimai, pataisyti atsižvelgus į perkėlimus tarp biudžeto antraštinių dalių, asignavimai, susiję su numatytomis arba įsisavintomis pajamomis ir asignavimai, perkelti iš praėjusių finansinių metų.

(2) Įskaitant ES solidarumo fondo skyrių, skirtą valstybėms narėms.

V diagrama
Nuosavi ištekliai 2003 m. pagal valstybes nares

Faktinės pajamos

(milijonais eurų ir %)

(¹) Jungtinės Karalystės bendriesiems nuosaviems ištekliams (15 156,1 milijonams eurų) taikomas (5 184,9 milijonų eurų) pataisymas. Šio pataisymo finansavimo našta tenka kitoms valstybėms narėms. Šis pataisymas yra išimtinai taikomas PVM ir BNP sudarančių nuosavų išteklių elementams, pagal atitinkamas sumas.

VII diagrama
Asignavimų mokėjimams raida ir panaudojimas 1999–2003 m. pagal finansinių perspektyvų antraštinės dalis

(milijonais eurų ir %)

Antraštinės dalys	1999		2000		2001		2002		2003	
	Turimi asignavimai (1)	Ivykdyti mokėjimai	Turimi asignavimai (1)	Ivykdyti mokėjimai	Turimi asignavimai (1)	Ivykdyti mokėjimai	Turimi asignavimai (1)	Ivykdyti mokėjimai	Turimi asignavimai (1)	Ivykdyti mokėjimai
— Bendra žemės ūkio politika	40 451,7	39 780,3	40 822,8	40 505,9	44 076,0	41 533,9	44 940,0	43 520,6	45 095,7	44 379,2
— Struktūriniai veiksmai	30 657,7	26 663,6	35 579,8	27 590,8	32 994,8	22 455,8	31 603,3	23 499,0	31 837,8	28 527,6
— Vidaus politikos	5 243,0	4 473,1	6 416,1	5 360,8	6 485,4	5 303,1	7 956,8	6 566,7	7 256,8	5 671,8
— Išorinė pagalba	5 091,8	4 585,8	4 201,5	3 841,0	4 919,3	4 230,6	4 969,8	4 423,7	4 898,9	4 285,8
— Administracinės išlaidos	5 090,9	4 506,7	5 173,5	4 643,0	5 506,6	4 855,1	5 856,6	5 211,6	6 087,1	5 305,2
— Rezervai	846,0	300,1	1 036,0	186,3	876,0	207,2	651,8	170,5	363,8	147,9
— Parama stojimui (2)	0,0	0,0	1 579,4	1 203,4	2 302,2	1 401,7	2 600,9	1 752,4	2 798,5	2 239,8
IŠ VISO	87 381,1	80 309,5	94 808,6	83 331,1	97 160,3	79 987,4	98 579,3	85 144,5	98 338,7	90 557,5

(1) Turimi asignavimai = Finansinių metų asignavimai mokėjimams + Asignavimai, atkelti iš praėjusių finansinių metų.

(2) 1993–1999 m. laikotarpis, 7 antraštinė dalis apima kompensacijas, išmokėtas naujoms valstybės narėms. 2000–2006 m. laikotarpis ji apima paramą stojimui.

II PRIEDAS

Per paskutinius penkerius metus Audito Rūmų patvirtintos ataskaitos ir nuomonės

Vadovaujantis sutarčių nuostatomis, Audito Rūmai turi parengti metinę ataskaitą. Taip pat sutartys ir kiti galiojantys teisės aktai reikalauja, kad Audito Rūmai pateiktų specialiąsias metines ataskaitas dėl tam tikrų Bendrijos struktūrų ir veiklos. Be to, sutartys suteikia Audito Rūmams galią pareikšti pastabas konkrečiais klausimais ir teikti nuomones kurios nors institucijos prašymu. Toliau

pateikiamos per paskutinius penkerius metus Audito Rūmų patvirtintos ataskaitos ir nuomonės.

Iki 2004 m. gegužės 1 d. paskelbtas ataskaitas ir nuomones galima skaityti ispanų, danų, vokiečių, graikų, anglų, prancūzų, italų, olandų, portugalų, švedų ir suomių kalbomis.

Pavadinimas	Leidinys
Metinės ataskaitos ir patikinimo pareiškimai	
Dvidešimt antroji 1998 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 349, 1999 12 3
Dvidešimt trečioji 1999 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 342, 2000 12 1
Dvidešimt ketvirtoji 2000 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 359, 2001 12 15, OL C 92, 2002 4 17 ir OL C 36, 2003 2 15
Dvidešimt penktoji 2001 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 295, 2002 11 28
Dvidešimt šeštoji 2002 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 286, 2003 11 28
Dvidešimt septintoji 2003 finansinių metų metinė ataskaita: — iš bendrojo biudžeto finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas — iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita ir patikinimo pareiškimas aštuntojo ir devintojo Europos vystymosi fondų (EDF) veiklos	Paskelbta šiame Oficialiajame leidinyje (OL)

Pavadinimas	Leidinys
-------------	----------

Specialios ataskaitos

Nuosavi ištekliai

- Specialioji ataskaita Nr. 8/99 dėl apsaugos priemonių ir garantijų Bendrijos muitinės kodekse, skirtų apsaugoti tradicinių nuosavų išteklių surinkimą OL C 70, 2000 3 10
- Specialioji ataskaita Nr. 17/2000 dėl Komisijos vykdomos valstybių narių BVP duomenų patikimumo ir palyginamumo kontrolės OL C 336, 2000 11 27
- Specialioji ataskaita Nr. 23/2000 dėl importuojamų prekių įvertinimo maitinimo mokesčių tikslais (muitinės įvertinimas) OL C 84, 2001 3 14

Bendroji žemės ūkio politika

- Specialioji ataskaita Nr. 1/99 dėl paramos nugriebto pieno ir nugriebto pieno miltelių naudojimo gyvūnų pašarui OL C 147, 1999 5 27
- Specialioji ataskaita Nr. 2/99 dėl BŽŪP reformos grūdinių augalų sektoriuje OL C 192, 1999 7 8
- Specialioji ataskaita Nr. 1/2000 dėl klasikinės kiaulių karštinės OL C 85, 2000 3 23
- Specialioji ataskaita Nr. 8/2000 dėl Bendrijos priemonių, skirtų pašalinti pieno riebalus OL C 132, 2000 5 12
- Specialioji ataskaita Nr. 11/2000 dėl išmokų už alyvuogių aliejų schemas OL C 215, 2000 7 27
- Specialioji ataskaita Nr. 14/2000 dėl „Žalesnės BŽŪP“ OL C 353, 2000 12 8
- Specialioji ataskaita Nr. 20/2000 dėl cukraus rinkos valdymo ir bendro organizavimo OL C 50, 2001 2 15
- Specialioji ataskaita Nr. 22/2000 dėl reformuotos sąskaitų padengimo procedūros įvertinimo OL C 69, 2001 3 2
- Specialioji ataskaita Nr. 4/2001 dėl EŽŪOGF Garantijų skyriaus audito – integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) įgyvendinimas OL C 214, 2001 7 31
- Specialioji ataskaita Nr. 6/2001 dėl pieno kvotų OL C 305, 2001 10 30
- Specialioji ataskaita Nr. 7/2001 dėl eksporto kompensacijų – paskirties vietų ir išdėstymo rinkoje OL C 314, 2001 11 8
- Specialioji ataskaita Nr. 8/2001 dėl kompensacijų už bulvių ir grūdų krakmolo gamybą ir už bulvių krakmolą OL C 294, 2001 10 19
- Specialioji ataskaita Nr. 14/2001: specialiosios ataskaitos Nr. 19/98 dėl galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) tęsinys OL C 324, 2001 11 20
- Specialioji ataskaita Nr. 5/2002 dėl išmokų ir mokėjimų schemų plėtojimo bendrame jautienos ir veršienos rinkos organizavime OL C 290, 2002 11 25
- Specialioji ataskaita Nr. 6/2002 dėl Komisijos valdomos ES paramos aliejinių augalų sėklų sektoriui audito OL C 254, 2002 10 22
- Specialioji ataskaita Nr. 7/2002 dėl bendrojo bananų sektoriaus rinkos organizavimo patikimo finansų valdymo OL C 294, 2002 11 28

Pavadinimas	Leidinys
— Specialioji ataskaita Nr. 1/2003 dėl eksporto kompensacijų išankstinio mokėjimo	OL C 98, 2003 4 24
— Specialioji ataskaita Nr. 4/2003 dėl kaimo plėtros: paramos mažiau palankioms teritorijoms	OL C 151, 2003 6 27
— Specialioji ataskaita Nr. 9/2003 dėl sistemos, skirtos nustatyti subsidijų už žemės ūkio produktų eksportą (eksporto kompensacijų) tarifas	OL C 211, 2003 9 5
— Specialioji ataskaita Nr. 12/2003 dėl bendro džiovintų pašarų sektoriaus rinkos organizavimo patikimo finansų valdymo	OL C 298, 2003 12 9
— Specialioji ataskaita Nr. 13/2003 dėl paramos medvilnei	OL C 298, 2003 12 9
— Specialioji ataskaita Nr. 14/2003 dėl Komisijos apskaičiuojamų ūkių pajamų [EB sutarties 33 str. 1 dalies b) punktas]	OL C 45, 2004 2 20
— Specialioji ataskaita Nr. 2/2004 dėl pasirengimo stojimui į ES pagalbos – Ar tinkamai valdyta SAPARD programa?	OL C 295 2004 11 30
— Specialioji ataskaita Nr. 3/2004 dėl neteisėtai išmokėtų Bendrosios žemės ūkio politikos išmokų išieškojimo	OL C 269 2004 11 4
— Specialioji ataskaita Nr. 6/2004 dėl galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos įdiegimo Europos Sąjungoje	Rengiama skelbti
— Specialioji ataskaita Nr. 7/2004 dėl bendro žaliavinio tabako rinkos organizavimo	Rengiama skelbti
— Specialioji ataskaita Nr. 8/2004 dėl Komisijos priemonių ir išlaidų kovai su snukio ir nagų liga valdymo ir priežiūros	Rengiama skelbti
<i>Struktūrinės priemonės</i>	
— Specialioji ataskaita Nr. 6/99 dėl papildomumo principo	OL C 68, 2000 3 9
— Specialioji ataskaita Nr. 7/99 dėl pramoninių teritorijų vystymo	OL C 68, 2000 3 9
— Specialioji ataskaita Nr. 3/2000 dėl Europos socialinio fondo ir Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (Orientavimo skyriaus): paramos jaunimo užimtumui	OL C 100, 2000 4 7
— Specialioji ataskaita Nr. 7/2000 dėl Tarptautinio fondo Airijai ir Specialioji paramos programa taikai ir susitaikymui Šiaurės Airijoje bei Airijos pasienio grafystėse (1995–1999 m.)	OL C 146, 2000 5 25
— Specialioji ataskaita Nr. 15/2000 dėl Sanglaudos fondo	OL C 279, 2000 10 2
— Specialioji ataskaita Nr. 1/2001 dėl Bendrijos URBAN iniciatyvos	OL C 124, 2001 4 25
— Specialioji ataskaita Nr. 10/2001 dėl struktūrinių fondų finansinės kontrolės, Komisijos reglamentų (EB) Nr. 2064/97 ir (EB) Nr. 1681/94	OL C 314, 2001 11 8
— Specialioji ataskaita Nr. 12/2001 dėl tam tikrų struktūrinių veiksmy padėčiai gerinti: ERPF paramos poveikio užimtumui ir ESF kovos su ilgalaikiu nedarbu priemonių	OL C 334, 2001 11 28
— Specialioji ataskaita Nr. 3/2002 dėl Bendrijos užimtumo iniciatyvos – Integra	OL C 263, 2002 10 29
— Specialioji ataskaita Nr. 4/2002 dėl vietinių užimtumui skirtų veiksmy	OL C 263, 2002 10 29

Pavadinimas	Leidinys
— Specialioji ataskaita Nr. 7/2003 dėl paramos programų rengimui įgyvendinimo 2000–2006 m. struktūrinių fondų srityje	OL C 174, 2003 7 23
— Specialioji ataskaita Nr. 4/2004 dėl Bendrijos iniciatyvos transeuropinio bendradarbiavimo srityje – Interreg III programų rengimo	Rengiama skelbti
<i>Vidaus politikos kryptys</i>	
— Specialioji ataskaita Nr. 9/99 dėl mokslinių tyrimų veiklos žemės ūkio ir žuvininkystės srityje (FAIR programa – „Žuvininkystė, žemės ūkis ir agropramoniniai moksliniai tyrimai“)	OL C 92, 2000 3 30
— Specialioji ataskaita Nr. 9/2000 dėl transeuropinių tinklų (TEN) – telekomunikacijos	OL C 166, 2000 6 15
— Specialioji ataskaita Nr. 10/2000 dėl viešųjų sutarčių, sudarytų Jungtinio tyrimų centro	OL C 172, 2000 6 21
— Specialioji ataskaita Nr. 9/2001 dėl tyrinėtojų mokymo ir jų mobilumo programos	OL C 349, 2001 12 10
— Specialioji ataskaita Nr. 2/2002 dėl Socrates ir Europos Bendrijos jaunimo veiksmų programų	OL C 136, 2002 6 7
— Specialioji ataskaita Nr. 11/2003 dėl aplinkosaugos finansinio instrumento (LIFE)	OL C 292, 2003 12 2
— Specialioji ataskaita Nr. 1/2004 dėl mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros netiesioginių veiksmų pagal penktąją bendrąją programą (FP5), skirtą mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai (1998–2002 m.), valdymo	OL C 99, 2004 4 23
<i>Išorės veiksmai</i>	
— Specialioji ataskaita Nr. 4/99 dėl finansinės paramos užjūrio šalims ir teritorijoms iš šeštojo ir septintojo EPF	OL C 276, 1999 9 29
— Specialioji ataskaita Nr. 5/99 dėl PHARE bendradarbiavimo abipus sienos programos (1994–1998 m.)	OL C 48, 2000 2 21
— Specialioji ataskaita Nr. 2/2000 dėl Europos Sąjungos teikiamos paramos Bosnijai ir Hercegovinai, siekiant atstatyti taiką ir teisėtumą	OL C 85, 2000 3 23
— Specialioji ataskaita Nr. 4/2000 dėl atkūrimo veiksmų, skirtų AKR šalims, kaip instrumento pasirengti įprastinei plėtros paramai	OL C 113, 2000 4 19
— Specialioji ataskaita Nr. 12/2000 dėl Komisijos vykdomo Europos Sąjungos paramos žmogaus teisių ir demokratijos vystymo trečiojoje šalyje valdymo	OL C 230, 2000 8 10
— Specialioji ataskaita Nr. 16/2000 dėl sutarčių paslaugoms konkursų, skelbiamų PHARE ir TACIS programoms, procedūrų	OL C 350, 2000 12 6

Pavadinimas	Leidiny
— Specialioji ataskaita Nr. 18/2000 dėl žemės ūkio produktų tiekimo Rusijos Federacijai programos	OL C 25, 2001 1 25
— Specialioji ataskaita Nr. 19/2000 dėl Komisijos vykdomo paramos palestiniečių bendruomenei programos valdymo	OL C 32, 2001 1 31
— Specialioji ataskaita Nr. 21/2000 dėl Komisijos vykdomo išorės paramos programų (ypač programų sudarymo bei projektų rengimo šalyje ir delegacijų vaidmens) valdymo	OL C 57, 2001 2 22
— Specialioji ataskaita Nr. 2/2001 dėl ekstremalios humanitarinės pagalbos Kosovo krizės aukoms (ECHO) valdymo	OL C 168, 2001 6 12 ir OL C 159, 2002 7 3
— Specialioji ataskaita Nr. 3/2001 dėl Komisijos vykdomo tarptautinių susitarimų dėl žuvininkystės valdymo	OL C 210, 2001 7 27
— Specialioji ataskaita Nr. 5/2001 dėl priešpriešinių fondų iš struktūrinės pertvarkos palaikymui numatytos biudžeto paramos (septintasis ir aštuntasis EPF)	OL C 257, 2001 9 14
— Specialioji ataskaita Nr. 11/2001 dėl TACIS bendradarbiavimo abipus sienos programos	OL C 329, 2001 11 23
— Specialioji ataskaita Nr. 13/2001 dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP)	OL C 338, 2001 11 30
— Specialioji ataskaita Nr. 1/2002 dėl makrofinansinės paramos (MFP) trečiosioms šalims ir struktūrinės pertvarkos priemonių (SPP) Viduržemio jūros baseino šalyse	OL C 121, 2002 5 23
— Specialioji ataskaita Nr. 2/2003 dėl trečiosiose šalyse įgyvendinamos maisto saugumo politikos, finansuojamos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto	OL C 93, 2003 4 17
— Specialioji ataskaita Nr. 5/2003 dėl PHARE ir ISPA aplinkosaugos projektų šalyse kandidatėse finansavimo	OL C 167, 2003 7 17
— Specialioji ataskaita Nr. 6/2003 dėl porinimo programos kaip pagrindinio instrumento, skirto tobulinti institucijų kūrimą šalyse kandidatėse	OL C 167, 2003 7 17
— Specialioji ataskaita Nr. 8/2003 dėl iš EPF finansuojamų infrastruktūros darbų vykdymo	OL C 181, 2003 7 31
— Specialioji ataskaita Nr. 10/2003 dėl Komisijos vykdomo plėtros paramos Indijai prieš skurdą, užtikrinančios nuolatinę naudą, valdymo efektyvumo	OL C 211, 2003 9 5
— Specialioji ataskaita Nr. 15/2003 dėl iš EPF finansuojamų mikroprojektų programų audito	OL C 63, 2004 3 11
— Specialioji ataskaita Nr. 5/2004 dėl PHARE paramos, skirtos parengti šalis kandidates valdyti struktūrinius fondus	Rengiama skelbti
<i>Administracinės išlaidos</i>	
— Specialioji ataskaita Nr. 5/2000 dėl Teisingumo Teismo išlaidų pastatams („Erasmus“, „Thomas More“ priestatai ir „C“ sparnas)	OL C 109, 2000 4 14
— Specialioji ataskaita Nr. 13/2000 dėl Europos Parlamento politinių frakcijų išlaidų	OL C 181, 2000 6 28
— Specialioji ataskaita Nr. 3/2003 dėl Europos institucijų invalidumo pensijos tvarkos	OL C 109, 2003 5 7

Pavadinimas	Leidinys
-------------	----------

Finansiniai instrumentai ir bankinė veikla

— Specialioji ataskaita Nr. 3/99 dėl Komisijos vykdomo palūkanų subsidijų valdymo ir kontrolės	OL C 217, 1999 7 29
— Specialioji ataskaita Nr. 6/2000 dėl Bendrijos garantuojamų palūkanų subsidijų paskoloms, kurias Europos investicijų bankas suteikia mažoms ir vidutinėms įmonėms savo laikina kreditavimo sistema	OL C 152, 2000 5 31

Specialiosios metinės ataskaitos

EAPB metinė finansinė atskaitomybė

— EAPB metinė finansinė atskaitomybė 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 240, 1999 8 25
— EAPB metinė finansinė atskaitomybė 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 281, 2000 10 4
— EAPB metinė finansinė atskaitomybė 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 185, 2001 6 30 ir
OL C 363 2001 12 19
— EAPB metinė finansinė atskaitomybė 2001 m. gruodžio 31 d.	OL C 158, 2002 7 3
— EAPB metinė finansinė atskaitomybė 2002 m. gruodžio 31 d.	OL C 127, 2003 5 29

EAPB metinė ataskaita

— EAPB 1998 finansinių metų metinė ataskaita	OL C 338, 1999 11 25
— EAPB 1999 finansinių metų metinė ataskaita	OL C 347, 2000 12 4
— EAPB 2000 finansinių metų metinė ataskaita	OL C 366, 2001 12 20
— EAPB 2001 finansinių metų metinė ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 302, 2002 12 5
— EAPB finansinių metų, pasibaigusių 2002 m. liepos 23 d., metinė ataskaita ir patikinimo pareiškimas	OL C 224, 2003 9 19

Euratomo tiekimo agentūra

— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros 1998 m. metines sąskaitas	OL neskelbta
— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros 1999 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio mėn. 31 d.	OL neskelbta
— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita apie Euratomo tiekimo agentūros 2003 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta

Pavadinimas	Leidiny
<i>Jungtinis Europos toras (JET)</i>	
— Ataskaita apie JET 1998 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita dėl JET bendrosios įmonės 1999 m. sąskaitų	OL neskelbta
— Ataskaita dėl JET bendrosios įmonės 2000 m. sąskaitų	OL neskelbta
— Ataskaita dėl JET bendrosios įmonės 2001 m. sąskaitų	OL neskelbta
<i>Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Dublino fondas)</i>	
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Dublino fondo) 2003 finansinių metų metines finansines atskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos profesinio mokymo plėtros centras (CEDEFOP, Salonikai)</i>	
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP, Salonikai) 2003 finansinių metų metines finansines atskaitas	Rengiama skelbti

Pavadinimas	Leidinys
<i>Europos mokyklos</i>	
— Ataskaita apie Europos mokyklų 1998 finansinių metų ataskaitas	OL neskelbta
— Ataskaita apie Europos mokyklų metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Ataskaita apie Europos mokyklų metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Ataskaita apie Europos mokyklų 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita apie Europos mokyklų 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Ataskaita apie Europos mokyklų 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	OL neskelbta
<i>Europos pinigų institutas ir Europos centrinis bankas</i>	
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 1998 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 133, 2000 5 12
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 1999 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 47, 2001 2 13
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 2000 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 341, 2001 12 4
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 2001 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 259, 2002 10 25
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 2002 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 45, 2004 2 20
— Ataskaita apie Europos pinigų instituto ir Europos centrinio banko 2003 finansinių metų valdymo efektyvumą	OL C 286, 2004 11 23
<i>Šengeno sutarčių valdymas</i>	
— Specialioji metinė ataskaita apie finansinę atskaitomybę, susijusią su Tarybos generalinio sekretoriaus/vyriausiojo įgaliotinio vykdomu sutarčių, jo sudarytų tam tikrų valstybių narių vardu ir skirtų Valdymo padalinio pagalbos tarnybinei stočiai įdiegti bei veikti ir SIRENE tinklo II etapui įgyvendinti, valdymu už laikotarpį nuo 1999 m. gegužės 3 d. iki gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie metinę finansinę atskaitomybę, susijusią su Tarybos generalinio sekretoriaus/vyriausiojo įgaliotinio vykdomu sutarčių, jo sudarytų tam tikrų valstybių narių vardu ir skirtų Valdymo padalinio pagalbos tarnybinei stočiai įdiegti bei veikti ir SIRENE tinklo II etapui (Šengeno sutartims) įgyvendinti, valdymu 2000 m. gruodžio mėn. 31 d.	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie metinę finansinę atskaitomybę, susijusią su Tarybos generalinio sekretoriaus/vyriausiojo įgaliotinio vykdomu sutarčių, jo sudarytų tam tikrų valstybių narių vardu ir skirtų Valdymo padalinio pagalbos tarnybinei stočiai įdiegti bei veikti ir SIRENE tinklo II etapui (Šengeno sutartims) įgyvendinti, valdymu 2001 m. gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie Šengeno sutarčių 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta

Pavadinimas	Leidiny
<i>SISNET sutarčių valdymas</i>	
— Specialioji metinė ataskaita apie metinę finansinę atskaitomybę, skirtą Tarybos generalinio sekretoriaus pavaduotojo vykdomam sutarčių, sudarytų jo vardu tam tikrų valstybių narių naudai ir susijusių su Šengeno aplinkai skirtos ryšių infrastruktūros, žinomos SISNET pavadinimu, įdiegimu bei veikimu, valdymui 2000 m. gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie metinę finansinę atskaitomybę, skirtą Tarybos generalinio sekretoriaus pavaduotojo vykdomam sutarčių, sudarytų jo vardu tam tikrų valstybių narių naudai ir susijusių su Šengeno aplinkai skirtos ryšių infrastruktūros, žinomos SISNET pavadinimu, įdiegimu bei veikimu, valdymui 2001 m. gruodžio 31 d.	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie SISNET 2002 m. finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
— Specialioji metinė ataskaita apie SISNET 2003 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL neskelbta
<i>Bendrijos augalų veislių biuras (BAVB, Anžė)</i>	
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Vidaus rinkos darninimo biuras (OHIM, Alikantė)</i>	
— Ataskaita apie Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Vidaus rinkos harmonizavimo biuro (VRHB, Alicante) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti

Pavadinimas	Leidinys
<i>Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra (EDSS, Bilbao)</i>	
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (EDSS, Bilbao) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos aplinkosaugos agentūra (EAA, Kopenhaga)</i>	
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos aplinkosaugos agentūros (EAA, Kopenhaga) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (OEDT, Lisabona)</i>	
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OJ C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti

Pavadinimas	Leidiny
<i>Europos vaistų vertinimo agentūra (EVVA, Londonas)</i>	
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA, Londonas) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos Sąjungos institucijų vertimų centras (ESIVC, Liuksemburgas)</i>	
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos mokymo fondas (EMF, Turinas)</i>	
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos mokymo fondo (EMF, Turinas) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti

Pavadinimas	Leidinys
<i>Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centras (Viena)</i>	
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) metinę finansinę atskaitomybę 1998 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 1999 12 22
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) metinę finansinę atskaitomybę 1999 m. gruodžio 31 d.	OL C 373, 2000 12 27
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) metinę finansinę atskaitomybę 2000 m. gruodžio 31 d.	OL C 372, 2001 12 28
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
— Ataskaita apie Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (Viena) 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos rekonstrukcijos agentūra (Salonikai)</i>	
— Ataskaita apie Europos rekonstrukcijos agentūros 2000 finansinių metų metines finansines ataskaitas ir pagalbos Kosovui įgyvendinimą	OL C 355, 2001 12 13
— Ataskaita apie Europos rekonstrukcijos agentūros 2001 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 326, 2002 12 27
— Ataskaita apie Europos rekonstrukcijos agentūros 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę	OL C 319, 2003 12 30
<i>Europos jūrų saugos agentūra</i>	
— Ataskaita apie Europos jūrų saugos agentūros 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos aviacijos saugos agentūra</i>	
— Ataskaita dėl Europos aviacijos saugos agentūros 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti
<i>Europos maisto saugos tarnyba</i>	
— Ataskaita dėl Europos maisto saugos tarnybos 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas	Rengiama skelbti

Pavadinimas	Leidiny
-------------	---------

Eurojust

- Ataskaita apie Eurojust 2002 finansinių metų metinę finansinę atskaitomybę OL C 319, 2003 12 30
- Ataskaita apie Eurojust 2003 finansinių metų metines finansines ataskaitas Rengiama skelbti

Konvencija

- Ataskaita apie Konvencijos dėl Europos Sąjungos ateities generalinio sekretoriaus parengtas 2002 finansinių metų (nuo 2002 m. vasario 21 d. iki gruodžio 31 d.) metines finansines ataskaitas OL C 122, 2003 5 22
- Ataskaita apie Konvencijos dėl Europos Sąjungos ateities generalinio sekretoriaus parengtas metines finansines ataskaitas 2003 m. gruodžio 31 d. OL C 157, 2004 6 14

Galileo jungtinis projektas

- Ataskaita apie Galileo jungtinio projekto metines finansines ataskaitas 2003 m. gruodžio 31 d. OL neskelbta

Nuomonės

- Nuomonė Nr. 1/99 dėl pasiūlymo pataisyti Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OEDT, Lisabona) finansinį reglamentą OL neskelbta
- Nuomonė Nr. 2/99 dėl pataisyto pasiūlymo, skirto Tarybos reglamentui (EB, Euratomas) dėl Kovos su sukčiavimu biuro vykdomų tyrimų OL C 154, 1999 6 1
- Nuomonė Nr. 3/99 dėl pataisyto pasiūlymo, skirto Tarybos reglamentui (EB, EAPB, Euratomas), iš dalies pakeičiančiam 1977 m. gruodžio mėn. 21 d. finansinį reglamentą, taikomą Europos Bendrijų bendrajam biudžetui (pasiūlymą pateikė Komisija dokumente KOM(1998) 676 galutinis, 1998 m. lapkričio 20 d.) OL C 154, 1999 6 1
- Nuomonė Nr. 4/99 dėl pasiūlymo pataisyti Europos saugos ir sveikatos darbe (EDSS, Bilbao) finansinį reglamentą OL neskelbta
- Nuomonė Nr. 5/99 dėl papildomos savanoriškos pensijų tvarkos ir fondo, skirto Europos Parlamento nariams OL neskelbta
- Nuomonė Nr. 6/99 dėl OBNOVA reglamento pataisų projekto, atsižvelgiant į Kosovo atstautymo agentūros steigimą OL neskelbta
- Nuomonė Nr. 7/99 dėl pasiūlymo pataisyti Europos Sąjungos institucijų vertimų centro (ESIVC, Liuksemburgas) finansinį reglamentą OL neskelbta
- Nuomonė Nr. 8/99 dėl Tarybos pasiūlymo priimti sprendimą dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos OL C 310, 1999 10 28
- Nuomonė Nr. 9/99 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą (EB) dėl biudžeto drausmės OL C 334, 1999 11 23

Pavadinimas	Leidiny
— Nuomonė Nr. 1/2000 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį 1977 m. gruodžio 21 d. finansinį reglamentą ir atskiriantį vidaus audito funkciją nuo <i>ex ante</i> finansinės kontrolės funkcijos	OL C 327, 2000 11 17
— Nuomonė Nr. 2/2000 dėl pasiūlymo pataisyti Bendrijos augalų veislių biuro (BAVB, Anžė) finansinį reglamentą	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 1/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1258/1999 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo, o taip pat įvairius kitus reglamentus, susijusius su bendra žemės ūkio politika	OL C 55, 2001 2 21
— Nuomonė Nr. 2/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą dėl finansinio reglamento, taikomo Europos Bendrijų bendrajam biudžetui	OL C 162, 2001 6 5
— Nuomonė Nr. 3/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, įvedantį specialiąsias priemones, skirtas nutraukti Europos Bendrijų Komisijos pareigūnų tarnybą, kurios yra Komisijos reformos dalis	OL C 162, 2001 6 5
— Nuomonė Nr. 4/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį reglamentą (Euratomas, EAPB, EEB) Nr. 549/69, nustatantį Europos Bendrijų pareigūnų ir kitų tarnautojų kategorijas, kur taikomi Privilegijų ir imunitetų protokolo 12 straipsnis, 13 straipsnio 2 dalis ir 14 straipsnis (tikslas: apmokestinti asmenis, turinčius teisę į išmoką atleidimo iš tarnybos atveju)	OL C 162, 2001 6 5
— Nuomonė Nr. 5/2001 dėl pasiūlymo pataisyti Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) finansinį reglamentą	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 6/2001 dėl Komisijos reglamento (Euratomas, EAPB, EB) projekto, iš dalies pakeičiančio 1993 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamentą Nr. 3418/93, nustatantį išsamias taisykles 1977 m. gruodžio 21 d. finansinio reglamento tam tikroms nuostatomis įgyvendinti	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 7/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, kuriuo nustatytas Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos reglamentas ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 8/2001 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, nustatantį vykdomųjų agentūrų, kurioms patikimos tam tikros užduotys valdant Bendrijos programas, statutą	OL C 345, 2001 12 6
— Nuomonė Nr. 9/2001 dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl Bendrijos finansinių interesų apsaugos pagal baudžiamąją teisę (nuoroda. 2001/0115 (COD – KOM (2001) 272 galutinis)	OL C 14, 2002 1 17
— Nuomonė Nr. 1/2002 dėl pasiūlymo pataisyti Vidaus rinkos darninimo biuro (OHIM, Alikantė) finansinį reglamentą	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 2/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą dėl finansinio reglamento, taikomo Europos Bendrijų bendrajam biudžetui	OL C 92, 2002 4 17

Pavadinimas	Leidiny
— Nuomonė Nr. 3/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, taikomą Eurojust biudžetui	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 4/2002 dėl pataisyto pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį reglamentą (Euratomas, EAPB, EEB) Nr. 549/69, nustatantį Europos Bendrijų pareigūnų ir kitų tarnautojų kategorijas, kur taikomi Bendrijų privilegijų ir imunitetų protokolo 12 straipsnis, 13 straipsnio 2 dalis ir 14 straipsnio nuostatos	OL C 225, 2002 9 20
— Nuomonė Nr. 5/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, įvedantį specialias priemones, skirtas nutraukti Europos Bendrijų Komisijos pareigūnų tarnybą, kurios yra Komisijos reformos dalis	OL C 236, 2002 10 1
— Nuomonė Nr. 6/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, įvedantį specialias priemones, skirtas nutraukti Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriato pareigūnų tarnybą	OL C 236, 2002 10 1
— Nuomonė Nr. 7/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, įvedantį specialias priemones, skirtas nutraukti Europos Parlamento pareigūnų ir politinėse frakcijose dirbančio laikino personalo tarnybą	OL C 236, 2002 10 1
— Nuomonė Nr. 8/2002 dėl pasiūlymo priimti peržiūrėtą Finansinių reglamentą, taikomą Europos rekonstrukcijos agentūros biudžetui	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 9/2002 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo	OL C 285, 2002 11 21
— Nuomonė Nr. 10/2002 dėl Komisijos pasiūlymo pataisyti Bendrijos struktūrų steigiamuosius aktus priėmus naują Finansinių reglamentą	OL C 285, 2002 11 21
— Nuomonė Nr. 11/2002 dėl pasiūlymo priimti Komisijos reglamentą dėl finansinio reglamentavimo pagrindų, skirtų struktūroms, nurodytoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento 185 str.	OL C 12, 2003 1 17
— Nuomonė Nr. 12/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą dėl Finansinio reglamento, taikomo devintajam Europos plėtros fondui pagal AKR/ES partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu	OL C 12, 2003 1 17
— Nuomonė Nr. 13/2002 dėl Komisijos reglamento projekto, kuriuo nustatytos išsamios taisyklės, skirtos įgyvendinti 2002 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Finansinio reglamento, taikomo bendrajam Europos Bendrijų biudžetui	OL C 12, 2003 1 17
— Nuomonė Nr. 14/2002 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos reglamentą ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas	OL C 21, 2003 1 28
— Nuomonė Nr. 1/2003 dėl pasiūlymo priimti Vidaus rinkos darninimo biuro (prekių ženklai ir dizainas) Biudžeto komiteto reglamentą, kuriuo nustatytos biurui taikomos finansinės nuostatos („Finansinis reglamentas“)	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 2/2003 dėl pasiūlymo priimti Bendrijos augalų veislių biuro administracijos tarybos reglamentą, kuriuo nustatytos biurui taikomos finansinės nuostatos („Finansinis reglamentas“)	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 3/2003 dėl Europos maisto saugos tarnybos finansinio reglamento projekto	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 4/2003 dėl Europos Sąjungos institucijų vertimų centrui (ESIVC, Liuksemburgas) taikomo finansinio reglamento projekto	OL neskelbta

Pavadinimas	Leidiny
— Nuomonė Nr. 5/2003 dėl pasiūlymo Tarybos reglamentui, Kipro, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Maltos, Lenkijos, Čekijos Respublikos, Slovakijos ir Slovėnijos įstojimo proga įvedančiam specialiausias laikinas priemones, skirtas Europos Bendrijų pareigūnams samdyti	OL C 224, 2003 9 19
— Nuomonė Nr. 6/2003 dėl Europos vaistų vertinimo agentūros finansinio reglamento projekto	OL neskelbta
— Nuomonė Nr. 7/2003 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinantį sprendimą 2000/597/EB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos	OL C 318, 2003 12 30
— Nuomonė Nr. 8/2003 dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, įsteigiantį veiksmų programą, skirtą skatinti veiklą Bendrijos finansinių interesų apsaugos srityje	OL C 318, 2003 12 30
— Nuomonė Nr. 9/2003 dėl Tarybos reglamento projekto dėl standartinio finansinio reglamento, skirto vykdomosioms agentūroms, kuriuo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatytas vykdomųjų agentūrų, kurioms patikėtos tam tikros užduotys valdant Bendrijos programas, statusas	OL C 19, 2004 1 23
— Nuomonė Nr. 10/2003 dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiantį reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2728/94, įsteigiantį Garantijų fondą išorės veiksams	OL C 19, 2004 1 23
— Nuomonė Nr. 1/2004 dėl pataisyto pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies pakeičiančio Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos reglamentą ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas	OL C 75, 2004 3 24
— Nuomonė Nr. 2/2004 dėl „vieningo audito“ modelio (ir siūlymas dėl Bendrijos vidaus kontrolės sistemos)	OL C 107, 2004 4 30